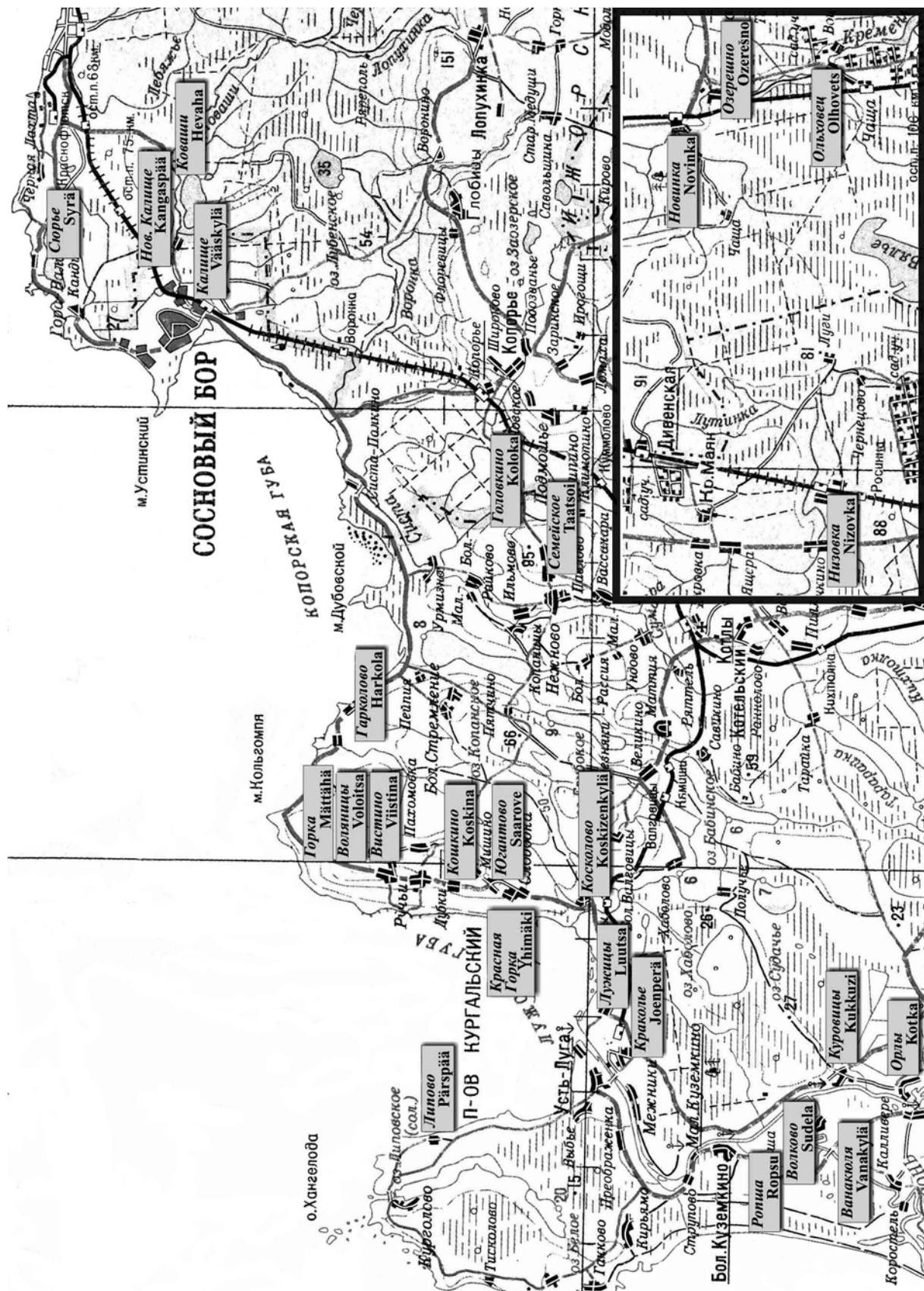

В. Чернявский

Ižoran keel
(Ittseopastaja)

Ижорский язык
(Самоучитель)

СОСНОВЫЙ БОР

*Автор выражает огромную благодарность канд. филологических наук
Т. Б. Агранат за любезно предоставленные материалы и сведения
о современном состоянии грамматики ижорского языка.*

EZISANA.

ПРЕДИСЛОВИЕ.

Ижорский язык (*ižoran keel*) относится к финно-угорской группе уральской семьи языков. В более узком смысле он входит в северную ветвь прибалтийско-финской подгруппы (вместе с финским, карельским и вепсским языками).

В Российской Империи ижорский язык не имел письменности. В СССР в 20-е годы была создана письменность на основе латинского алфавита. В 1936-1939 годах язык преподавался в школе, на нём выходили газеты и книги. Но в период II Мировой войны и в результате сталинских репрессий были истреблены почти все деятели национальной культуры, а численность ижорского народа с 1929 по 1953 год уменьшилась в 16 раз. Письменность на ижорском языке была в 1939 г. запрещена как проявление “буржуазного национализма”. В настоящее время в Российской Федерации численность ижорцев не превышает тысячи человек, да на территории Эстонской Республики проживает около сотни ижорцев.

В пределах России ижорцы (вне зависимости от того, пользуются ли они родным языком) проживают на территории Ленинградской области (см. карту).

1) Носители **хэваского** диалекта. Проживают в Ломоносовском районе, по обоим берегам реки Хэваха (Коваша) – в населенных пунктах Сюря (Сюрье), Хэваха (Коваша), а также совместно с финнами – в Вяэскюля (Старое Калище), Кангаспяэ (Новое Калище), Тиэриигола (Малая Ижора) и совместно с финнами и русскими – в Юхимяки (Красная Горка).

2) Носители **сойкинского**, ведущего диалекта. Проживают в Кингисеппском (Ямбургском) районе, в пределах полуострова Сойкола – в населенных пунктах Вистина (Вистино), Волоитса (Валяницы), Колока (Головкино), Кошкина (Кошкино), Кошкиенкуля (Косколово), Мяттяхя (Горки), Сааровэ (Юганово), Таатсой (Семейское), Харкола (Старое Гарколово).

3) Носители **нижнелужского** диалекта. Проживают на Карголовском полуострове и в низовьях реки Луги – в населенных пунктах Ванакюля, Котка (Орлы), Лаукаансуу (Остров), Пярспяэ (Липово), Судэла (Волково); а также совместно с финнами и русскими – в Ропсу (Ропша) и совместно с водью – в Йоэнпяя (Йыгыпяя, Краколье), Куккузи (Куровицы), Луутса (Лужицы).

4) Прежние носители ныне исчезнувшего **оредежского** диалекта. Проживают в верховьях реки Оредеж – в населенных пунктах Низовка, Новинка, Озерешно, Ольховец.

Ижорский язык имеет особенности, присущие, впрочем, и другим прибалтийско-финским языкам. В нём отсутствует грамматическая категория рода, и для обозначения лиц женского пола и “женского рода” назанный профессий используются специальные суффиксы. В ижорском языке мало предлогов, зато имеются **послелоги** (пишущиеся после имён). Имеется **11 падежей**, причем, кроме имён, склоняются также послелоги, наречия и неопределенная форма глаголов. В ижорском языке звонкие согласные **z** и **ž** перед глухими согласными оглушаются, согласные **k** и **t** перед **l**, **n**, **r** превращаются, соответственно, в **g** и **d**, а многие согласные ассимилируются со следующими за ними **k**, **p**, **t**, **v**.

В данной работе (построенной как самоучитель) ижорский язык даётся, в основном, на базе **сойкинского** диалекта (как наименее ассимилированного другими языками) с некоторыми дополнениями из **хэваского** диалекта. Нормы литературного языка базируются на данных периода его существования в 1930-х годах, для чего использована книга: **Junus V. L. Ižoran keelen grammatikka. Morfologia. Opettaaja vart. M. -L., 1936** (без учёта существовавшего тогда и являвшегося в те годы “обязательным” излишнего объёма заимствований из русского языка).

Самоучитель разбит на уроки. В конце большинства уроков помещены упражнения для лучшей “ориентации” в произношении и в типах склонения имён и спряжения глаголов. В конце самоучителя имеется краткий **ижорско-русский** словарь, в котором даны слова, могущие представлять трудности для образования их грамматических форм; а также — **русско-ижорский** словарь, отсылающий к ижорско-русскому.

Для привлечения особого внимания к некоторым аспектам предлагаемой информации, в уроках имеются дополнения, снабжённые пометкой **NB!** (nota bene!).

ENZIMÄIN LÄKSY. ПЕРВЫЙ УРОК.

Aamriiustmisso. Алфавит.

Для обозначения звуков ижорского языка употребляются 27 букв:

A a, B b, C c, D d, E e, F f, G g, H h, I i, J j, K k, L l, M m, N n, O o, P p, R r, S s, Š š, T t, U u, V v, Y y, Z z, Ž ž, Ä ä, Ö ö.

Fonetikka. Фонетика.

Vokaalit (гласные) a, o, u.

Гласные **a** и **o** произносятся в ижорском языке чуть шире и “глубже”, чем соответствующие звуки в русском языке; приблизительно – как в русских словах “**вал**” и “**мол**”.

Гласная **u** произносится так же, как русское “**у**”.

Поскольку в произнесении этих трёх звуков участвует задняя часть языка, то они именуются “гласными заднего ряда”, или “заднеязычными”.

Pität vokaalit. Долгие гласные.

Долгие гласные в ижорском языке произносятся примерно вдвое протяжнее, чем краткие. На письме обозначаются двумя соответствующими буквами.

Konsonantit (согласные) f, h, j, m, r, v.

Согласные **f, j, m, r, v** произносятся практически так же, как соответствующие русские **φ, й, м, р, в**.

Согласная **h** произносится, как озвученный выдох, аналогично **h** в английском, немецком, финском языках.

Pität konsonantit. Долгие согласные.

Долгие согласные в ижорском языке произносятся примерно вдвое дольше, чем краткие. На письме обозначаются двумя соответствующими буквами.

Долгая согласная **hh** произносится, как долгое русское **x**.

Paino. Ударение.

Главное ударение в ижорском языке падает на **первый** слог (даже если в нём краткая гласная, а во втором – долгая). В многосложных словах возникают побочные ударения на каждом нечётном слоге: **orraava**.

NB! В поздних заимствованиях из языков, где ударным являлся **чётный** слог, в ижорском языке в этом слоге возникла долгая гласная, на которую теперь может падать ударение: **vokaali**.

Harjutoz. Упражнение.

Прочитайте слова:

ahavojja – обветривать (губы, руки),
ahhaava – обветренный,
aho – поляна,
avvaaro – просторный,
haju – запах,

forma – форма,
maja – палатка, шалаш,
orraava – белка,
raha – деньги,
vara – запас.

TOIN LÄKSY. ВТОРОЙ УРОК.

Fonetikka. **Vokaalit e, i, y, ä, ö.**

Гласная **e** в ижорском языке произносится с чуть более выдвинутым вперёд кончиком языка, нежели требуется для произнесения русского **э**, что приводит к более “закрытому” ее звучанию (примерно, как **э** в русском языке в слове “**эти**”).

Гласная **i** произносится аналогично русскому **и**.

Для произнесения гласной **y** нужно вытянуть губы, как для произнесения **у**, но выдвинуть вперед кончик языка. Соответствует немецкому **ü**, финскому **y**, французскому **u**.

Для произнесения гласной **ä** нужно “настроить” органы речи на произнесение ижорского **e**, но попытаться произнести **a**. Соответствует английскому **a** в слове “**man**”, финскому **ä**.

Для произнесения гласной **ö** следует округлить губы, как для произнесения **o**, но выдвинуть вперед кончик языка. Соответствует немецкому и финскому **ö**, французскому **eu** в слове “**peur**”.

Поскольку в произнесении этих звуков участвует передняя часть (кончик) языка, то они именуются “гласными переднего ряда”, или “переднеязычными”.

Konsonantit l, n.

Согласная **l** перед **заднеязычными** гласными (**a, o, u**) произносится, как русское **л**. Перед **переднеязычными** гласными (**e, i, y, ä, ö**) – произносится, как западноевропейское “полумягкое” **l**.

Согласная **n** в ижорском языке произносится, по сравнению с русским **н**, с более высоким расположением кончика языка (он упирается в корни зубов верхней челюсти). Перед **k** (см. далее) – он произносится, как носовой звук [**ŋ**], аналогичный соответствующему звуку английского, немецкого, финского языков.

Konsonantit b, d, g, p, t, k.

Согласные **b, d, g** произносятся, как соответствующие русские **б, д, г**. Встречаются, как правило, в заимствованных словах или перед согласными **l, m, n, r, v**.

NB! Если внимательно “вслушаться” в произнесение русских **б, д, г** и, соответственно, **п, т, к**, то можно заметить, что первыми, помимо звонкости, присуща чуть более короткая и “лёгкая” артикуляция, нежели вторым. То же касается и ижорского языка, в котором **p, t, k** перед **краткой** гласной произносятся, хоть и глухо, однако столь же “кратко”, как **b, d, g** (то есть с очень “лёгкой” артикуляцией). Тогда как перед **долгой** гласной они произносятся “упруго” – как русские **п, т, к**.

Например, в слове **jalka** (“нога”) буква **k** произносится с почти неуловимым касанием мягкого нёба задней частью языка, а в слове **jalkaa** (“в ногу”) – она произносится резко и чётко.

Долгие **kk, pp, tt** произносятся аналогично русским **кк, пп, тт**.

Morfoloogia. Морфология.

Substantiivi. Adjektiivi. **Имя существительное. Имя прилагательное.**

Имена существительные и прилагательные в ижорском языке морфологически не различаются и изменяются по одним и тем же законам.

Harjutoz.

Прочитайте слова. Lukekaa sanat.

aattoon – накануне,
(eijoo) aikcaa – (нет) времени,
arriina – острога,
ellään – домашнее животное,
onkikokka – рыболовный крючок,
padretti – портрет,
odra – ячмень,

pagla – веревка,
pakkaana – злобный,
pöörä – колесо,
rapa – грязь,
rääty – ряд,
yhteen – вместе,
olla obidnaal – обижаться.

* Аналогичное явление присуще и финскому языку.

KOLMAAZ LÄKSY. ТРЕТИЙ УРОК.

Fonetikka. Diftongit. Дифтонги.

В ижорском языке существует много дифтонгов (сочетаний 2 гласных, представляющих собой 1 слог и приравнивающихся к долгим гласным):

1) **ai, ei, oi, ui, yi, äi, öi;** 2) **ae, ie, oe, ue, ye, äe;** 3) **au, eu, iu, ou;** 4) **äy, ey, iy, öy** и т. п.

NB! При произнесении первой группы дифтонгов следует избегать произнесения компонента **-i**, как русского **и**. При всей своей **краткости** – этот звук тем не менее является **гласным**.

Konsonantit c, s, š, ts, z, ž.

Согласная **c** по произнесению полностью соответствует мягкому русскому **ч**, являясь, по сути, его графическим оформлением в словах, заимствованных из русского языка.

Согласная **s** в ижорском языке произносится чуть более “шепеляво”, чем русское **с** (с “призвуком” **ш**).

Согласная **š** произносится, как чуть смягченное русское **ш** и в речи многих носителей языка на слух почти не отличается от **s**.

Согласная **z** произносится чуть более “шепеляво”, чем русское **з** (с “призвуком” **ж**), являясь, по сути, кратким вариантом **s**.

Согласная **ž** произносится, как чуть смягченное русское **ж**, и, аналогично **š**, на слух почти не отличается от **z**.

Согласная **ts** произносится как русское **ц**.

Morfoloogia. Substantiivi. Adjektiivi. Siha. Падеж.

В ижорском языке существует 11 падежей:

1) **nominatiivi (именительный),** 2) **genetiivi (родительный),** 3) **partitiivi (частичный),** 4) **illatiivi (входной),** 5) **inessiivi (внутреннеместный),** 6) **elatiivi (исходный),** 7) **allatiivi (направительный),** 8) **adessiivi (внешнеместный),** 9) **ablativi (отдалительный),** 10) **translatiivi (преобразовательный),** 11) **essiivi (качественный)**. Факультативно используется ещё 4 падежа – **abessiivi (лишиительный)** (см. 19 урок), **ekstsessiivi (прекратительный)** (см. 33 урок), **instrukiivi (орудийный)** (см. 34 урок), **akkuzatiivi (винительный)** (см. 36 урок).

Из них - **nominatiivi, genetiivi, partitiivi, illatiivi** и **essiivi** являются морфологически самостоятельными, определяя тип склонения, а остальные – образуются от основы **genetiivi**.

Luku. Число.

В ижорском языке языке существует 2 грамматических числа имён: **yksikkö (единственное)** и **monikko (множественное)**.

1. Nominatiivi. Именительный падеж.

1) Соответствует **именительному** падежу русского языка, обозначая субъект действия:

Ihmiin tänöö – Человек идёт.

2) Соответствует **винительному** падежу русского языка – прямому дополнению при глаголе в форме повелительного наклонения:

Avaa uksi! – Открой дверь!

3) В форме **множественного** числа (см. 4 урок) с глаголом в форме **настоящего** времени – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **будущего** времени **совершенного** вида:

Miä avaan ukseni – Я открою двери.

В **yksikkö** специфических окончаний не имеет, а в **monikko** – образуется от **родительного** падежа **yksikkö** (см. след. урок) с прибавлением окончания **-t**.

Harjutoz.

Lukeaa sanat.

ackat – очки,
enziämäin – первый,
ižoralain – ижорец,
obižoitaa – обижать,

ottsa – верхушка,
saekaz – дождливый,
ciukkia – чирикать,
šäält – оттуда.

* Долгий вариант **ts** на письме обозначается – **tts**.

NELJÄÄZ LÄKSY. ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Fonetikka.

Vokaaligarmoonia. Гармония гласных.

При грамматических видоизменениях имён и глаголов в ижорском языке возникает следующая закономерность:

1) если в **главноударном** слоге имеется **заднеязычная** гласная **а, о, у**, то все суффиксы и окончания также будут содержать только гласные **заднего** ряда;

2) если в **главноударном** слоге имеется **переднеязычная** гласная **у, ё, ö**, то все суффиксы и окончания также будут содержать только гласные **переднего** ряда.

NB! Хотя **е** и **i** относятся к гласным переднего ряда, но на них эта закономерность не распространяется – они встречаются в словах с **любой** главноударной гласной.

Morfoloogia.

Astiinvalihelu. Чередование ступеней.

A. При грамматическом изменении имён и глаголов ижорского языка в корне слова происходит чередование долгот (“ступеней”) согласных (вплоть до выпадения последних).

Основные типы чередований:

- 1) **kk → k** (**hk → h; lk → l; rk → r; sk → z; tk → t**).
- 2) **k → -** (**aik → aijj; eik → ejjj; iik → iijj; auk → auvv; iuk → iuvv; ook → oovv; uku → uvvu; yky → yvvy**).
- 3) **pp → p; p → v** (**lp → lv; mp → mm; rp → rv**).
- 4) **ss → s; s → z; z → -**.
- 5) **tt → t** (**ht → h; lt → ll; nt → nn, nz; rt → rr; st → ss**).
- 6) **t → -** (**ait → aijj; iit → iijj; eet → eejj; oit → oijj; aut → auvv; oot → uuvv; äyt → äyvv; ööt → yyvv**).
- 7) **tts → ts.**

Например: Ezimerkiks:

aika – время : **aijjan** – времени. **maita** – страны : **maiijjen** – стран.

Substantiivi. Adjektiivi.

2. Genetiivi. Родительный падеж.

1) Соответствует **родительному** падежу русского языка, служа для обозначения **принадлежности** (причём имя обладателя ставится **перед** именем обладаемого).

В случае **конкретной** принадлежности – имя обладателя пишется **отдельно**:

Izän koti – Дом отца.

В случае **абстрактной** принадлежности – имя обладателя пишется **слитно** с именем обладаемого:

Izäntmaa – Отчизна (“земля отца”).

2) В форме **единственного** числа (ср. 3 урок) с глаголом в форме **настоящего** времени – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **будущего** времени **совершенного** вида:

Miä avvaan ukseen – Я открою дверь.

3) С глаголом в форме **неопределённого** прошедшего времени (ср. 5 урок) – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме прошедшего времени **совершенного** вида:

Miä rakenzin taloin – Я построил дом.

Образуется по типу склонения; с наличием **astiinvalihelu** (типа A) и прибавлением окончаний: **yksikkö** – **-n**; **monikko** – **-oin** (-öin), **-loin** (-löin), **-iin**, **-jen**.

Harjutoz.

Примеры чередования ступеней типа A:

Astiinvahtelun A-tyypin ezimerkit.

1) **paikka** (место) – **paikan** (мéста), **tuhka** (пепел) – **tuhan** (пепла), **jalka** (нога) – **jalani** (ногú), **verka** (должность) – **veran** (должности), **matka** (путь) – **matan** (пути).

2) **vika** (дефект) – **vian** (дефекта), **aika** (время) – **aijan** (времени), **reikä** (дыра) – **reijän** (дыры), **hauki** (шуга) – **hauven** (шуги), **rooka** (кушанье) – **roovvan** (кушанья), **luku** (число) – **luvvun** (числá).

3) **lappa** (пряжка) – **lapan** (пряжки), **lupa** (разрешение) – **luvan** (разрешения), **kelpajaa** (годится) – **kelvata** (годиться), **lampahaal** (у овцы) – **lammas** (овца), **varpahaal** (на пальце ногú) – **varvaz** (палец ногú).

4) **ossaan** (умею) – **ozata** (уметь), **suzi** (волк) – **suen** (волка).

5) **katto** (крыша) – **katon** (крыши), **vahti** (охрана) – **vahin** (охраны), **silta** (мост) – **sillan** (моста), **rakentaa** (строить) – **rakennan** (строю) – **rakenzin** (строил), **parta** (борода) – **parran** (бороды), **vassaan** (отвечаю) – **vasata** (отвечать).

6) **pata** (горшок) – **paan** (горшка), **aita** (ограда) – **aijan** (ограды), **eijoo viittä** (нет пяти) – **viijjeel** (на пяти), **voitua** (пачкаться) – **voijjun** (пачкаюсь), **kaks vuotta** (два года) – **kahen vuuvven** (двух лет).

7) **vattsa** (живот) – **vatsan** (живота).

VIIJEEZ LÄKSY. ПЯТЫЙ УРОК.

Astiinvaihtelu (продолжение).

B. 1) Если при грамматическом изменении слова в **безударном** слоге возникает **долгая гласная** или **дифтонг** – то согласная перед ними **удлиняется**:

koti – дом : **kottii** – домой. **miä tulen** – я иду : **hää tuloo** – он идёт.

Причём, если гласная в **ударном** слоге – **краткая**, то после неё удлиняется **любая** согласная. Однако в том случае, если **под ударением** стоит **долгая гласная** или **дифтонг** – то после них удлиняются только согласные **k, p, t, z**:

höyry – пар : **höyryy** – в пар;

no aika – время : **eijoo aikkaa** – нет времени,

siipi – крыло : **kaks siippia** – два крыла [см. 2],

maito – молоко : **maittoo** – в молоко,

naizelle – жене : **eijoo naissiia** – нет жён [см. 2].

2) Для **трёхсложных** слов существует следующее правило:

Если **третий** слог (с побочным ударением) – **краткий**, то в предыдущем, **втором** слоге возникает удлинение как **согласной**, так и **гласной**.

ommeena – яблоко,

При удлинении гласной третьего слога – и **согласная**, и **гласная** во **втором** слоге вновь становятся **краткими**:

eijoltomenaa – не было яблока,

lampaahan – овцы : **lampahaal** – у овцы,

kolt halluua – три желания : **haluloin täyttymiiin** – исполнение желаний.

Если же, при дальнейшем “наращивании” слов, **четвёртый** (безударный) слог будет содержать **долгую согласную**, то даже при кратком третьем слоге – **согласная** и **гласная второго** слога останутся **краткими**:

lampahasse – в овцу, **lampahalle** – овце.*

3) То же правило выполняется и для слов с “наращивающимися” суффиксами **-kaz (-kkaha-)** и **-toin (-toma-)**, если на эти суффиксы падает **ударение**:

Näin oksakkahat puut – Видел ветвистые деревья,

En näht oksakkahhiia puita – Не видел ветвистых деревьев.

Tiizin onnettomat ihmisiit – Знал несчастных людей,

En tiittäänt onnettomiiia ihmiziä – Не знал несчастных людей.

Substantiivi. Adjektiivi.

3. Partitiivi. Частичный падеж.

1) Служит для обозначения **части** от целого:

Pala leipä – Кусок **хлеба**.

2) Употребляется с **именительным** падежом числительных (в форме **yksikkö!**):

Kuuz ihmisiit – Шесть **человек**.

3) Употребляется со словами **paljo** (“много”), **vähä** (“мало”) и для обозначения **неопределенного** количества (в форме **monikko!**):

Ihmiziä – Люди. **Paljo ihmiziä** – Много **людей**.

4) Употребляется с **отрицательной** формой глагола (см. след. урок):

Eijoo leippää – Нет **хлеба**.

5) С глаголом в форме **настоящего** времени (сравни 3 и 4 уроки) – соответствует **винительному** падежу русского языка и указывает на **длящееся действие**:

Miä avvaan usta – Я открываю **дверь** (**в данный момент**).

6) С глаголом в форме **неопределенного прошедшего** времени (ср. 4 урок) – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **прошедшего** времени **несовершенного** вида и указывает на **длительность действия**:

Miä rakenzin talooja – Я строил **дом**.

* Исключение составляют многие слова XX склонения (см. 28 урок). Например: **tottuhusse** – [истина] (в части диалектов вместо **-sse** употребляется окончание **-z** и слова являются условно **трёхсложными**).

7) С глаголом в форме **сложного будущего** времени – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **будущего** времени **несовершенного** вида (ср. 4 урок):

Miä noizen rakentammaa talloja – Я буду строить **дом.**

8) Употребляется после глаголов **kyssyä**, **pyytää** (“просить”), **tahtoa** (“хотеть”), **suvata** (“любить”):

Hää kyssyy appiua – Он просит **помощи.**

9) Употребляется при **сравнительной** степени **прилагательного**:

Vanhemp vellia – Старше **брата.**

Образуется по типу склонения, с наличием **astiinvaihtelu** (типа **B**) и прибавлением окончаний:
yksikkö – **-a** (-ä), **-t**, **-ta** (-ää), **-ja** (-ää); **monikko** – **-oja** (-öjä), **-loja** (-löjä), **-ta** (-ää), **-ia** (-ää).

Harjutoz.

На основании сведений 3, 4 и 5 уроков проанализируйте разницу в употреблении nominatiivi и genetiivi (при действии, связанном с целым объектом) и partitiivi (при действии, связанном с нецелым [неполным] объектом).

1) **Avaa uksi!** (*yksikön nominatiivi*) — Открой дверь!

Miä avaan ukset (*monikon nominatiivi*) — Я открою двери.

Miä avaan uksen (*yksikön genitiivi*) — Я открою дверь.

Miä avaan usta (*yksikön partitiivi*) — Я открываю дверь.

2) **Rakentaa taloi** (*nominatiivi*) — Построить дом.

Rakentaa talooja (*partitiivi*) — Строить дом.

Rakenna taloi! (*nominatiivi*) — Страй дом!

Miä rakennin taloin (*genitiivi*) — Я построил дом.

Miä rakennin talooja (*partitiivi*) — Я строил дом.

Miä rakennan taloin (*genitiivi*) — Я построю дом.

Miä rakennan talooja (*partitiivi*) — Я строю дом.

Miä noizen rakentammaa talooja (*partitiivi*) — Я буду строить дом.

KUUVVEEZ LÄKSY. ШЕСТОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi. 4. Ilatiivi. Входной падеж.

1) Указывает на движение внутрь чего-либо:

Hää männoö linnaa – Он идёт в город.

2) Используется в некоторых оборотах:

Oikiaa kätee – По правую руку,

Löövvä kivvee – Ударить о камень,

Pistää naaglaa – Уколоть о гвоздь,

Mettsää marja (opokkaa) – В лес по ягоды (по грибы),

Kelpajaa tööhö – Пригоден к работе,

Poika on issää – Сын (пощёл) в отца.

Образуется по типу склонения; с наличием **astiinvaihtelu** (типа B) и: в **yksikkö** – с удлинением конечной гласной либо прибавлением окончаний **-ha (-hä)**, **-ho (- hö)**, **-hu (-hy)**, **-he**; **-see, -sse**; – в **monikko** – **-oihe (-öihe)**, **-lohe (-löihe)**, **-ii, -sii, -sse**.

5. Inessiivi. Внутреннеместный падеж.

1) Указывает на пребывание внутри чего-либо:

Hää ellää linnaaz – Он живет в городе.

2) Употребляется после глагола **käyvä** (“ходить”):

Hää käi linnaaz – Он ходил в город.

3). Обозначает временной интервал:

Tehhä kolmeez päivääz – Сделать за три дня.

4) Используется в некоторых оборотах:

Olla opokaaz – Собирать грибы [“быть на сборе грибов”],

Kuivattaa päivyeez – Сушить на солнце,

Miz hää on tööz? – Где он работает [“находится на работе”]?

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа A), но с удлинением конечной гласной и прибавлением окончания **-z**.

Pronoomini. Местоимение.

Personaaliiin. Личное.

miä – я;

siä – ты;

hää – он, она [одушевл.];

se – оно [неодушевл.];

möö – мы;

töö – вы;

höö – они [одушевл.];

neet – они [неодушевл.].

Склонение **personaaliiist pronominit** – см. X урок.

Verbi. Глагол.

Глаголы в ижорском языке имеют 2 формы спряжения – **утвердительную (mööntävä forma)** и **отрицательную (keeltävä forma)**. В последней употребляется **отрицательный глагол (keeltoverbi)**, который изменяется в лицах, тогда как основной глагол – остаётся практически без изменения. Это видно на примере глагола **olla** (“быть”).

Verbin “olla” painuttammiin preezensiiz.

Спряжение глагола “olla” в настоящем времени.

Mööntävä forma	Keeltävä forma
Miä oon	Miä en oo
Siä oot	Siä et oo
Hää on	Hää ei oo
Möö oomma	Möö emmä oo
Töö ootta	Töö että oo
Höö ollaa	Höö evät oo

В значении безличного отрицания “нет; нету” – употребляется слитная форма **eijoo**.

NB! В отличие от русского языка, в функции глагола-связки – в ижорском языке никогда не опускается:

Miä oon ihmien – Я – человек. Höö evät oo nälkähiist – Они не голодны.

SEITTSEMÄÄZ LÄKSY. СЕДЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

6. Elatiivi. Исходный падеж.

1) Указывает на движение изнутри чего-либо:

Hää männöö linnast – Он идёт из города.

2) Соответствует предложному падежу русского языка:

Juttiit izäst – Рассказы об отце.

3) Указывает на материал:

Pata savest – Горшок из глины.

4) Используется в некоторых оборотах:

Ampua pyzyst – Стрелять из ружья,

Palkka tööst – Плата за работу,

Purra jalast kiin – Укусить за ногу.

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с прибавлением окончания **-st**.

7. Allatiivi. Направительный падеж.

1) Указывает на движение на **поверхность** чего-либо:

Noissa katolle – Подняться на крышу.

2) Соответствует дательному падежу русского языка:

Anna miulle! – Дай мне!

3) Используется в выражениях:

Kui miulle männä? – Как мне пройти? [куда-либо],

Anna hänelle käyvä! – Дай ему пройти! [мимо],

Lapselle täytyi kuuz vootta – Ребенку исполнилось шесть лет.

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с прибавлением окончания **-lle**.

Vahvissozpartikkeli. Усилиительная частица.

В ижорском языке существуют так называемые усиливительные частицы, присоединяемые к слову и соответствующие в русском языке союзам “и”, “а также”.

В утвердительной форме имеют вид:

1) В üksikkö – **-ki**.

Anna hänelleki! – Дай и ему!

2) В monikko – **-kki**.

Anna meillekki! – Дай и нам!

В отрицательной форме имеют вид **-ka** (**-kä**):

Elä anna miulleka! – Не давай и мне!

Elä anna heillekä! – Не давай и им!

КАНЕКСААЗ ЛÄКSY. ВОСЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

8. Adessiivi. Внешнеместный падеж.

1) Указывает на нахождение **на поверхности** чего-либо:

Istua katool – Сидеть **на крыше**.

2) Указывает на **обладателя**:

Häneel on lehmä – **У него есть корова**.

3) Указывает на время суток, года (ср. essiivi, 9 урок):

Päivääl – **Днем**. Syksyyl – **Осенью**.

4) Указывает на орудие действия.

Löövva naaglan vazaraal – Забить гвоздь **молотком**.

Образуется от основы genetiivi без окончания **-n** (с наличием astiinvaihtelu типа А), но с удлинением конечной гласной и прибавлением окончания **-l**.

9. Ablatiivi. Отдалительный падеж.

1) Указывает на движение **с поверхности** чего-либо:

Laskissa katolt – Спуститься **с крыши**.

2) Указывает на движение **от** чего-то:

Männä joelt – Идти **от реки**.

3) Используется в некоторых оборотах:

Otta koiralt luun poiz – Отнять **у собаки кость**,

Vooz-vuuuvvelt – Год **от года**.

Образуется от основы genetiivi без окончания **-n** (с наличием astiinvaihtelu типа А), но с прибавлением окончания **-lt**.

Verbi.

Verbin “olla” painuttammiin imperfektiiz.

Спряжение глагола “olla” в прошедшем времени.

Как видно на примере глагола “olla” (“быть”) – в прошедшем времени глаголы в ижорском языке также изменяются по 2 формам: **утвердительной** и **отрицательной**. Последняя имеет свои особенности.

Mööntävä forma	Keeltävä forma	
Miä olin	Miä en olt	Я не был
Siä olit	Siä et olt	Ты не был
Hää oli	Hää ei olt	Он не был
Möö olimma	Möö emmä olt	Мы не были
Töö olitta	Töö että olt	Вы не были
Höö oltii	Höö evät oltu	Они не были

В значении безличного отрицания “не было” – употребляется слитная форма ejolt.

Prepoziitsio. Предлог.

Предлоги в ижорском языке имеются, хотя и немногочисленные. Требуют после себя различных падежей имён.

I. Genetiivi.

alatse – под (водой, землёй) [двигаться],

jälkseen – после [когда?],

läpi – через; сквозь (поле, лес, море и т.п.) [вдоль],

yli – через (дорогу, улицу [поперёк], реку [по мосту, на лодке]).

II. Partitiivi.

enne – до; перед [когда?], poikin – через (реку, море) [вброд; вплавь],

ilmä – без, liki – возле; около,

perään – после [где?], ympär – вокруг.

III. Illatiivi:

vassen – против.

IV. Allatiivi:

vassaa : läimää ~ päivyelle – сверкать на солнце.

YHEKSÄÄZ LÄKSY. ДЕВЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

10. Translatiivi. Преобразовательный падеж.

1) Указывает на изменение состояния, статуса:

Noissa **aikuuhizeks** – Стать взрослым,

Kraazata **musaks** – Покрасить в чёрное.

2) Обозначает временный интервал:

Tulla **kaheks tunniks** – Прийти через два часа.

3) Обозначает употребление языка:

Lääta **iżoraks** – Говорить по-ижорски,

Ku se on **venäeks?** – Как это по-русски?

4) Используется в некоторых оборотах:

Kolmanneks – В-третьих (и т.н.),

Antakaa **antiiks!** – Простите!

Ottaa **naizeks** – Взять замуж.

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с прибавлением окончания **-ks**.

11. Essiivi. Качественный падеж.

1) Указывает на то, в каком качестве пребывает субъект:

Palvella **sotilahhaan** – Служить военным,

Silloin hää oli veel **tyttärikköin** – Тогда она была еще девочкой,

Tehhää töötää **paimeneen** – Работать пастухом.

2) Указывает на отрезок времени, в котором что-либо происходит (ср. **adessiivi**, 8 урок):

See oli **iltaan** – Это было вечером,

Männä päädettsään – Пойти в пятницу,

Syksyn – Осенью [осенней порой].

Образуется по типу склонения (с наличием **astiinvaihtelu** типа **B**), с удлинением конечной гласной и прибавлением окончания **-n**.

I painutoz. I склонение.

К I склонению относятся односложные имена с **долгой** гласной или **дифтонгом**.

Yksikkö					Monikko				
Nom.	maa	soo	pii	voi	maat	soot	piit	voit	
Gen.	maan	soon	piin	voin	maijsen	soijjen	piijjen	voijjen	
Part.	maata	soota	piitää	voita	maita	soita	piitää	voita	
Ill.	maaha	sooho	piuhe	voihe	maihe	soihe	piuhe	voihe	
Iness.	maaz	sooz	piiz	voiz	maiz	soiz	piiz	voiz	
El.	maast	soost	piist	voist	maist	soist	piist	voist	
All.	maalle	soolle	piille	voille	maille	soille	piille	voille	
Adess.	maal	sool	piil	voil	mail	soil	piil	voil	
Abl.	maalt	soolt	piilt	voilt	mailt	soilt	piilt	voilt	
Tr.	maaks	sooks	piiks	voiks	maiks	soiks	piiks	voiks	
Ess.	maan	soon	piin	voin	main	soin	piin	voin	

Numeraali. Имя числительное.

Kardinaali. Количественное. 1-10.

Здесь и далее – приводится форма **nominatiivi** и (в скобках) изменяемая часть форм **genetiivi, partitiivi, illatiivi, inessiivi** и **essiivi**.

1. Yks (hen, htä, htee, heez, hteen).	6. Kuu z (vven, tta, ttee, vveez, tteen).
2. Ka ks (hen, hta, htee, heez, hteen).	7. Seit sen (tsemän, seent, tsemää, tsemäär, tsemään).
3. Kol t (men, mea, mee, meež, meen).	8. Kaheksa n (n, a, a, az, an).
4. Neljä (n, ä, ä, äz, än).	9. Yheksä n (n, ä, ä, äz, än).
5. Vii z (jen, ttä, ttee, jjeez, tteen).	10. Kymmen (än, t, ää, ääz, ään).

NB! С числом в **nominatiivi** – имя ставится в **yksikön** (!) **partitiivi**. При дальнейшем склонении падеж числа и имени совпадает, но имя остается в **yksikkö**.

Kaks **maata**, kahen **maan**, kahta **maata**, kahtee **maaha**.

Harjutoz.

Просклоняйте слова. Painuttakaa sanat.

koi (n, ta, he) – моль,
maa (n, ta, ha) – земля; страна,
pii (n, tä, he) – зубец,
pää (n, tä, hä) – голова,
soo (n, ta, ho) – болото,
suu (n, ta, hu) – рот; устье реки,

syy (n, tä, hy) – причина,
tee (n, tä, he) – дорога,
töö (n, tä, hö) – работа,
voi (n, ta, he) – масло,
vöö (n, tä, hö) – пояс,
öö (n, tä, hö) – ночь.

KYMMENÄÄZ LÄKSY. ДЕСЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

II painutoz.

Ко II склонению относятся имена, оканчивающиеся на **-e**, **-i**, **-o** (-ö), **-u** (-y); в том числе имена с собирательными суффиксами **-ikko** (-ikkö), **-sso** (-ssö).

Yksikkö

<i>Nom.</i>	mato	katto	häkki	näkö
<i>Gen.</i>	maon	katon	häkin	näön
<i>Part.</i>	mattooa	kattoa	häkkää	näkkööä
<i>Ill.</i>	mattoo	kattoo	häkkii	näkköö
<i>Iness.</i>	maooz	katooz	häkiiz	näööz
<i>El.</i>	maost	katost	häkist	näöst
<i>All.</i>	maolle	katolle	häkille	näölle
<i>Adess.</i>	maool	katool	häkiil	näööl
<i>Abl.</i>	maolt	katolt	häkilt	näölt
<i>Tr.</i>	maoks	katoks	häkiks	näöks
<i>Ess.</i>	mattoon	kattoon	häkkiin	näkköön

Monikko

<i>Nom.</i>	maot	katot	häkit	näöt
<i>Gen.</i>	matoloin	kattoloin	häkkilöin	näkilöin
<i>Part.</i>	matoloja	kattoloja	häkkilöjä	näkilöjä
<i>Ill.</i>	matoloih	kattoloih	häkkilöih	näkilöih
<i>Iness.</i>	matoloiz	kattoloiz	häkkilöiz	näkilöiz
<i>El.</i>	matoloist	kattoloist	häkkilöist	näkilöist
<i>All.</i>	matoloille	kattoloille	häkkilöille	näkilöille
<i>Adess.</i>	matoloil	kattoloil	häkkilöil	näkilöil
<i>Abl.</i>	matoloilt	kattoloilt	häkkilöilt	näkilöilt
<i>Tr.</i>	matoloiks	kattoloiks	häkkilöiks	näkilöiks
<i>Ess.</i>	matoloin	kattoloin	häkkilöin	näkilöin

Pronoomini.

Personaaliziin pronominiin painuttammiin. Склонение личных местоимений.

Yksikkö

<i>Nom.</i>	miä	siä	hää	se
<i>Gen.</i>	miun	siun	hänen	senen
<i>Part.</i>	minnuu	sinnuu	hänt	sitä
<i>Ill.</i>	miuhe	siuhe	hännee	siihe
<i>Iness.</i>	miuz	siuz	häneez	siin
<i>El.</i>	miust	siust	hänest	siint
<i>All.</i>	miulle	siulle	hänelle	sille
<i>Adess.</i>	miul	siul	häneel	sill
<i>Abl.</i>	miult	siult	hänelt	silt
<i>Tr.</i>	miuks	siuks	häneks	siks
<i>Ess.</i>	miuun	siuun	häneen	sinä

Monikko

möö	töö	höö	neet
meijjen	teijjen	heiijen	niijen
meitä	teitä	heitä	niitä
meihe	teihe	heihe	niuhe
meiz	teiz	heiz	niiz
meist	teist	heist	niist
meille	teille	heille	niille
meil	teil	heil	nil
meilt	teilt	heilt	niilt
meiks	teiks	heiks	niiks
mein	tein	hein	niin

Possessiiviin forma. Притяжательная форма.

Вместо притяжательных местоимений в ижорском языке используются личные местоимения в форме genetiivi:

miun – мой, моя, моё, мои; **meijjen** – наш, наша, наше, наши;
siun – твой, твоя, твоё, твои; **teijjen** – ваш, ваша, ваше, ваши;
hänen – его, её; **heijjen** – их.

Hänen poika – Его сын.

При акцентировании притяжательности – употребляется genetiivi личного местоимения и слово **oma** («свой, принадлежащий кому-либо»):

Kenen oma on tämä kanz?
Чей это стол?

Miun oma – Мой.
Siun oma – Твой.
Hänen oma – Его (её).
Meijjen oma – Наш.
Teijjen oma – Ваш.
Heijjen oma – Их.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

auk|ku (un, kua, kuu) – щель,
häk|ki (in, kiä, kii) – клетка,
i|ty (yn, tyyä, tyy) – солод,
kat|to (on, toa, too) – крыша,
koivis|so (on, soa, soo) – березняк,
ko|ti (in, ttiia, tti) – дом,
kra|pu (vun, ppuua, ppuu) – рак,
kul|ku (un, kua, kuu) – движение,

kä|py (vyn, ppyä, ppyy) – шишка (ели),
lah|o (on, hooa, hoo) – гнилой,
ma|to (on, ttooa, ttoo) – змея,
nai|zikko (ssiikon, zikkoa, zikkoo) – жена; супруга,
nä|kö (ön, kköötä, kköötä) – зрение,
tammik|ko (on, koa, koo) – дубрава,
u|tu (un, ttuua, ttuu, iness. -u'uz) – туман,
vanki (n, a, i) – пленник.

YKSTOISTKYMMENÄÄZ LÄKSY. ОДИННАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

III painutoz.

К III склонению относятся имена, оканчивающиеся на дифтонг **-oi** (-öi), в том числе имена с “женским” суффиксом **-kkoi** (-kköi) (ср. VI склонение).

		<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>
<i>Nom.</i>	repoi	tytöi	revoit
<i>Gen.</i>	revoin	tytöin	repoloin
<i>Part.</i>	reppooja	tytöja	repoloja
<i>Ill.</i>	repoihe	tytöihé	repolohe
<i>Iness.</i>	revoiz	tytöiz	repoloiz
<i>El.</i>	revoist	tytöist	repoloist
<i>All.</i>	revoille	tytöille	repoloille
<i>Adess.</i>	revoil	tytöil	repoloil
<i>Abl.</i>	revoilt	tytöit	repoloilt
<i>Tr.</i>	revoiks	tytöiks	repoloiks
<i>Ess.</i>	repoin	tytöin	repoloin

Pronoomini.

Demonstratiiviin. Указательное.

В ижорском языке употребление указательного местоимения зависит от близости объекта.

se – это; эт|от (-a, -o) [совпадение с личным местоимением] (склонение – см. 10 урок).
(se on koti – это дом; se koti – этот дом);

neet – это; эти [совпадение с личным местоимением] (склонение – см. 10 урок).
(neet on koit – это дома; neet koit – эти дома);

tämä (tää) – вот это; вот эт|от (-a, -o).
(tämä on koti – вот это [рядом] – дом; tää koti – вот этот дом);

nämät (näät) – вот это; вот эти.
(nämät on koit – вот это – домá; näät koit – вот эти домá);

too - т|от (-a, -o); **noot** – те.

		<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>
<i>Nom.</i>	tämä (tää)	too	nämät (näät)
<i>Gen.</i>	tämän (tään)	toon	näijjen
<i>Part.</i>	tätä	tota	näitä
<i>Ill.</i>	tähä	tooho	näihe
<i>Iness.</i>	täss	tooz	näiz
<i>El.</i>	täst	toost	näist
<i>All.</i>	tälle	toolle	näille
<i>Adess.</i>	täll	tool	näill
<i>Abl.</i>	tält	toolt	näilt
<i>Tr.</i>	täks	tooks	näiks
<i>Ess.</i>	tänä	toon	näin

Numeraali.

Ordinaali. Порядковое. 1-n – 10-z.

Приводится форма *nominativi* и изменяемая часть *genetiivi, partitiivi, illatiivi, inessivi* и *essivi*; справа – изменяемые части всех тех же падежей в *monikko*.

1-n. Enzimäi n (zen, st, see, zeez, seen).	(st, ssiin, ssiiä, sii, ziiz, ssiin).
2-n. Toi n (zen, sta, see, zeez, seen).	(zet, siin, ssiia, sii, ziiz, ssiin).
3-z. Kolma az (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).	(nnet, nsiin, nsia (nsiä),
nsii, nziiz, nsiin).
4-z. Neljä äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
5-z. Viijje ez (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
6-z. Kuuvve ez (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).	
7-z. Seittsemä äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
8-z. Kaheksa az (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).	
9-z. Yheksä äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
10-z. Kymmenä äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

em|oi (oin, mooja, oihe) – мать,
en|oi (oin, nooja, oihe) – дядя,
iżorak|koi (oin, koja, koihe) – ижорка,
kuk|koi (oin, koja, koihe) – петух,
linnak|koi (oin, koja, koihe) – горожанка,

naizik |koi (oin, koja, koihe) – замужняя женщина,
re|poi (voi, ppoaja, poihe) – лиса,
tyt|töi (öin, töjä, töihe) – девушка,
tytärisk|köi (öin, köjä, köihe) – девочка,
venäk|köi (öin, köjä, köihe) – русская [существо].

KAKSTOISTKYMMENÄÄZ LÄKSY. ДВЕНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

IV painutoz.

К IV склонению относятся двусложные имена, оканчивающиеся на **-a** (-ä), у которых в первом слоге – гласные **-a** (-ä), **-i**; изредка **e**.

	<i>Yksikkö</i>				<i>Monikko</i>		
<i>Nom.</i>	jalka	silta	vaka	jalat	sillat	vaat	
<i>Gen.</i>	jalan	sillan	vaan	jalkoin	siltoin	vakkoin	
<i>Part.</i>	jalkaa	siltaa	vakkaa	jalkoja	siltoja	vakkooja	
<i>Ill.</i>	jalkaa	siltaa	vakkaa	jalkoike	siltoike	vakkoihe	
<i>Iness.</i>	jalaaaz	sillaaz	vaa'az	jaloiz	silloiz	vaoiz	
<i>El.</i>	jalast	sillast	vaast	jaloist	silloist	vaoist	
<i>All.</i>	jalalle	sillalle	vaalle	jaloille	silloille	vaoille	
<i>Adess.</i>	jalaal	sillaal	vaa'al	jaloil	silloil	vaoil	
<i>Abl.</i>	jalalt	sillalt	vaalt	jaloilt	silloilt	vaoilt	
<i>Tr.</i>	jalaks	sillaks	vaaks	jaloiks	silloiks	vaoiks	
<i>Ess.</i>	jalkaan	siltaan	vakkaan	jalkoin	siltoin	vakkoin	

Pronoomini.

Retsiprokkiin. Взаимное.

<i>Gen.</i>	toin-toizen	друг друга
<i>Part.</i>	toin-toist	друг друга
<i>Ill.</i>	toin-toisee	друг в друга
<i>Iness.</i>	toin-toizeez	друг в друге
<i>El.</i>	toin-toizest	друг из друга; друг о друге
<i>All.</i>	toin-toizelle	друг другу; друг на друга
<i>Adess.</i>	toin-toizeel	друг у друга; друг на друге
<i>Abl.</i>	toin-toizelt	друг с друга; друг от друга

Adverbi. Наречие.

Aijjan adverbi. Наречие времени.

Ижорские наречия, по сути, являются застывшими падежными формами имён.

ain – всегда; постоянно,
etezpäi – далее; потом,
etukättée – заранее,
eglee – вчера,
enneglee – позавчера,
elojässää – пожизненно,
eläessä – давным-давно; в старину,
ennemmoi – преждевременно,
ennemmäst – раньше; прежде,
ennerpäi, kui ... – раньше, чем ... ,
ennää – уже; больше,
enstää – сначала; сперва,
enzikkää – в первую очередь,

enziks – прежде всего,
enzipäästää – первоначально,
enempi – больше; впредь,
hoomeen – завтра,
hoomukseel – утром,
hoomeenhoomukseel – завтра утром,
hoomeenillaal – завтра вечером,
ikinää – никогда,
ikke – как раз; только что,
ikkää – всегда; постоянно,
illaal – вечером,
jälkiäpäi – впоследствии,
jällee – опять; снова.

Postpoziitsio. Послелог.

Ижорский послелог требует определённого падежа предшествующего имени:

I. Genetiivi:

eelee – перед [куда?],
eel – перед [где?],
eelt – спереди (кого-л., чего-л.) [назад],
halluuz – в руках (чых-л.),
jälelle – за (кого-л., что-л.) [куда?],
jäleel – за (кем-л., чем-л.) [где?],
jälelt – из-за (кого-л., чего-л.) [откуда?],
jälkkiä – вслед за,

kera – с (кем-л., чем-л.),
päälle – на [поверхность] : teen ~ – на дорогу,
päälä – на [поверхности] : teen ~ – на дороге,
päält – с [поверхности],
takkaa – за (море, лес, город и т.п.) [куда?],
takkaaks – за (дом, забор, дверь и т.п.) [куда?],
takkaan – позади (чего-л.) [где?],
takkaant – из-за (моря, леса и т.п.) [откуда?].

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ai|ka (jjan, kcaa, kcaa) – время,
ait|ta (an, taa, taa) – амбар,
halva (n, a, a) – плохой,
il|ta (lan, taa, taa) – вечер,
i|zä (zän, ssää, ssää) – отец,

jal|ka (an, kaa, kaa) – нога,
lai|ska (zan, skaa, skaa) – ленивый,
ni|ska (zan, skaa, skaa) – затылок,
sil|ta (lan, taa, taa) – мост,
va|ka (an, kcaa, kcaa; a'az) – устойчивый.

KOLTTOISTKYMMENÄÄZ LÄKSY. ТРИНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

V painutoz.

К V склонению относится часть трёхсложных имен (с наличием **astiinvaihtelu** типов А и В), имеющих окончания **-a** (-ä) (ср. VIII склонение).

<i>Yksikkö</i>			<i>Monikko</i>		
<i>Nom.</i>	ommeena	harakka	ommeenat	harraakat	
<i>Gen.</i>	ommeenan	harraakan	omenoin	harakkoin	
<i>Part.</i>	omenaa	harakkaa	omenoja	harakkoja	
<i>Ill.</i>	omenaa	harakkaa	omenoihe	harakkoihe	
<i>Iness.</i>	omenaaz	haraakaaz	omenoiz	harakoiz	
<i>El.</i>	omenast	harakast	omenoist	harakoist	
<i>All.</i>	omenalle	harakalle	omenoille	harakoille	
<i>Adess.</i>	omenaal	haraakaal	omenoil	harakoil	
<i>Abl.</i>	omenalt	harakalt	omenoilt	harakoilt	
<i>Tr.</i>	omenaks	harakaks	omenoiks	harakoiks	
<i>Ess.</i>	omenaan	harakkaan	omenoin	harakkoin	

Pronoomini.

Refleksiiviin. Возвратное.

В ижорском языке существует местоимение **ittse** (“сам, -á, -ó, -и”). В **самостоятельной** форме оно склоняется, соответствуя русскому **возвратному** местоимению (**себя**, **себе** и т.д.). Однако **вместе с личным** местоимением (**miä ittse** – я сам; **töö ittse** – вы сами и т.п.) оно не изменяется. В этом случае склоняется лишь само личное местоимение (**siun ittse** – **тебя самого**; **heil ittse** – **у них самих** и т.п.).

<i>Nom.</i>	ittse	<i>Iness.</i>	itseez	<i>Abl.</i>	itselt
<i>Gen.</i>	itsen	<i>El.</i>	itsest	<i>Tr.</i>	itseks
<i>Part.</i>	ittsiä	<i>All.</i>	itselle	<i>Ess.</i>	ittseen
<i>Ill.</i>	ittsee	<i>Adess.</i>	itseel		

Interrogattiiviin. Вопросительное.

ken? – кто?	kuka? – который? [из многих]	millain? – каков?
mikä? – что?, какой?	kumpa? – который? [из двух]	

Первые три местоимения в **monikko** имеют только форму **nominatiivi** (**ket?**, **mit?**, **kukat?**), а **два** последних – имеют полную парадигму склонений в **обоих** числах.

<i>Yksikkö</i>						<i>Monikko</i>					
<i>Nom.</i>	ken	mikä	kuka	kumpa	millain	kummat	millais				
<i>Gen.</i>	kenen	minen	kukan	kumman	millainen	kumpiin	millaizin				
<i>Part.</i>	ketä	mitä	kukkaa	kumpaa	millais	kumpia	millaizia				
<i>Ill.</i>	kehe	mihe	kuhu	kumpaa	millaisee	kumpii	millaisii				
<i>Iness.</i>	kess	miss	kuss	kummaaz	millaizeez	kummiiz	millaiiziiz				
<i>El.</i>	kest	mist	kust	kummaist	millaizest	kummist	millaiizist				
<i>All.</i>	kelle	mille	kulle	kummalle	millaizelle	kummille	millaiizille				
<i>Adess.</i>	kell	mill	kull	kummaal	millaizeel	kummiil	millaiiziil				
<i>Abl.</i>	kelt	milt	kult	kummal	millaizelt	kummilt	millaiizilt				
<i>Tr.</i>	keks	miks	kuks	kummaaks	millaizeks	kummiiks	millaizik				
<i>Ess.</i>	ken	min	kukkaan	kumpaan	millaiseen	kumpiin	millaisiin				

Postpoziitsio (продолжение).

I. Genetiivi:

alle – под (что-л.), all – под (чем-л.), alt – из-под, vooks – из-за [по вине; по причине],	eittse – вместо (кого-л.); за (что-л., кого-л.) [бороться], sissee – внутрь (чего-л.), sizeez – внутри (чего-л.), tähen – ради (кого-л., чего-л.); благодаря (кому-л., чему-л.).
--	---

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

adjala (n, a, a) – одеяло, ah haava (haavan, avaa, avaa) – обветренный, hantara (n, a, a) – ветхий, har akka (raakan, akka, akka) – сорока, jyr riinä (riinän, inää, inää) – гром, jyt tiinä (tiinän, inää, inää) – стук,	kabluk ka (an, kaa, kaa) – каблук, om meena (meenan, enaa, enaa) – яблоко, op okka (pookan, okkaa, okkaa) – гриб, pak kaana (kaanan, anaa, anaa) – дурной, töönik kä (än, kä, kä) – труженик.
--	--

NELJÄTOISTKYMMENÄAZ LÄKSÜ. ЧЕТЫРНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

VI painutoz.

К VI склонению относятся многосложные имена, оканчивающиеся на **долгую гласную** и дифтонги **-io** (-iö) [и некоторые имена на **-oi** (-öi) (сравни III склонение)].

	<i>Yksikkö</i>		<i>Monikko</i>	
<i>Nom.</i>	kiukkaa	lämmää	kiukkaat	lämmäät
<i>Gen.</i>	kiukkaan	lämmääñ	kiukkoin	lämmiilöin
<i>Part.</i>	kiukaata	lämmääitä	kiukoja	lämmiilöja
<i>Ill.</i>	kiukaasse	lämmäässe	kiukoike	lämmiilöihe
<i>Iness.</i>	kiukaaz	lämmäääz	kiukoiz	lämmiilöiz
<i>El.</i>	kiukaast	lämmääst	kiukoist	lämmiilöist
<i>All.</i>	kiukaalle	lämmääälle	kiukoille	lämmiilöille
<i>Adess.</i>	kiukaal	lämmäääl	kiukoil	lämmiilöil
<i>Abl.</i>	kiukaalt	lämmäält	kiukoilt	lämmiilöilt
<i>Tr.</i>	kiukaaks	lämmääks	kiukoiks	lämmiilöiks
<i>Ess.</i>	kiukkaan	lämmääñ	kiukkoin	lämmiilöin

Pronoomini.

Relativviin. Относительное.

Совпадают с вопросительными: **ken** – **который** [*одушевл.*], **mikä** – **которое** [*неодушевл.*].

Definittiin. Определённое.

joka ... – **каждый** (-ую, -ое, -ые) ... [*joka viikko* – **каждую неделю**],
jokahiin – **каждый** (-ая, -ое) [*jokahiin tiittää* – **каждый знает**],
mokkooma – **такой**, (**se)sama** – **(тот же) самый**, **sellain** – **таков**,
moen – **подобный** [*en kuult mitä moeent* – **не слыхал ничего подобного**],
muu – **другой; иной**,
molleemat – **оба**,
koko ... – **весь (всего, вся, всю, всё, все) ...** [*luin koko kirjan* – **прочёл всю книгу**],
kaik – **всё, все** [*kaik tiijjetää* – **все знают**].

	<i>Yksikkö</i>		<i>Monikko</i>	
<i>Nom.</i>	moen	mokkooma	kaik	mokkeenet
<i>Gen.</i>	mokkeenen	mokkoaman	kaiken	mokeniin
<i>Part.</i>	moeent	mokomaa	kaikkea	mokenia
<i>Ill.</i>	mokenesse	mokomaa	kaikkee	mokenisse
<i>Iness.</i>	mokeneez	mokomaaz	kaikeez	mokeniiz
<i>El.</i>	mokenest	mokomast	kaikest	mokenist
<i>All.</i>	mokenelle	mokomalle	kaikelle	mokenille
<i>Adess.</i>	mokeneel	mokomaal	kaikel	mokeniil
<i>Abl.</i>	mokenelt	mokomalt	kaikelt	mokenilt
<i>Tr.</i>	mokeneks	mokomaks	kaikeks	mokeniks
<i>Ess.</i>	mokeneen	mokomaan	kaikkeen	mokeniin

	Yksikkö			Monikko		
Nom.	jokahiin	sama	muu	jokahiiст	samat	muut
Gen.	jokahizen	saman	muun	jokahissiin	samoin	muijjen
Part.	jokahiiст	sammaa	muuta	jokahissiia	sammooja	muita
Ill.	jokahisee	sammaa	muuhu	jokahisiи	samohe	muihe
Iness.	jokahizeez	samaaz	muuz	jokahiziiz	samoiz	muiz
El.	jokahizest	samast	muust	jokahizist	samoist	muist
All.	jokahizelle	samalle	muulle	jokahizille	samoille	muille
Adess.	jokahizeel	samaal	muul	jokahiziil	samoil	muil
Abl.	jokahizelt	samalt	muult	jokahizilt	samoilt	muilt
Tr.	jokahizeks	samaks	muuks	jokahiziks	samoiks	muiks
Ess.	jokahisseen	sammaan	muun	jokahissiin	samoin	muin

В варианте **sesama** склоняются **обе** части (**senensaman**, **sitäsammaa** и т.д.).

Sellain склоняется, как **millain** (см. 13 урок). **Joka** и **koko** не склоняются.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat. (Дополнительно даны окончания monikon genetiivi).

aalo|i (in, ita, isse; loin) – алый,
 hakkuu (n, ta, sse; loin) – вырубка (леса),
 harm|aa (aan, aata, aasse; oin) – седой,
 kiuk|kaa (kaan, aata, aasse; koin) – печь,
 kuiv|aa (aan, aata, aasse; oin) – сушёный,
 leikkuu (n, ta, sse; loin) – жатва,

lämm|ää (ääн, äätä, äässe; iilöin) – тепло; жар,
 masterskoli (in, ita, isse; loin) – мастерская,
 porst|aa (aan, aata, aasse, oin) – сени,
 teenoo (n, ta, sse; loin) – местность,
 uhluu (n, ta, sse; loin) – ведро,
 vapp|aa (aan, aata, aasse, oin) – свободный.

VIIZTOISTKYMMENÄÄZ LÄKSY.

ПЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

VII painutoz.

К VII склонению относятся имена (с наличием **astiinvaihtelu** типа В), оканчивающиеся на **-ia** (-iä).

Yksikkö			Monikko		
<i>Nom.</i>	valkia	assiiia	valkiat	assiiat	
<i>Gen.</i>	valkian	assiian	valkioin	azioin	
<i>Part.</i>	valkiaa	aziaa	valkioja	azioja	
<i>Ill.</i>	valkiaa	aziaa	valkioihe	azioihe	
<i>Iness.</i>	valkiaaz	aziaaz	valkioiz	azioiz	
<i>El.</i>	valkiast	aziast	valkioist	azioist	
<i>All.</i>	valkialle	azialle	valkioille	azioille	
<i>Adess.</i>	valkiaal	aziaal	valkioil	azioil	
<i>Abl.</i>	valkialt	azialt	valkioilt	azioilt	
<i>Tr.</i>	valkiaks	aziaks	valkioiks	azioiks	
<i>Ess.</i>	valkiaan	aziaan	valkioin	azioin	

Pronoomini.

Indefinittiin. Неопределённое.

muutomanz – некий,
monenlaajain – разный,
hot ken – кто угодно,
mikäle – что-либо,
kukale – какой-либо,

kaikenlaajain – всякий;
 какий угодно,
kenikke – кто-то; кто-нибудь,
hot mikä – что угодно,
hot kuka – какой угодно,

kenle – кто-либо,
mikäikke –что-то; что-нибудь,
kukailkke –какой-то;
 какой-нибудь.

Частицы **hot**, **-ikke** и **-le** не склоняются (**hot kenen** – **кого** угодно, **miheikke** – **во** **что**-нибудь, **kukkaanle** – **каким**-либо и т.п.).

У местоимений **kaikenlaajain** и **monenlaajain** склоняется лишь суффикс **-laajain**.

Yksikkö			Monikko		
<i>Nom.</i>	monenlaajain	muutomanz	monenlaajaist	muutomannet	
<i>Gen.</i>	monenlaajaizen	muutomannen	monenlaajaiziin	muutomansiin	
<i>Part.</i>	monenlaajaist	muutomantta	monenlaajaizia	muutomansia	
<i>Ill.</i>	monenlaajaisee	muutomantee	monenlaajaisii	muutomansii	
<i>Iness.</i>	monenlaajaizeez	muutomanneez	monenlaajaiziiz	muutomaniiz	
<i>El.</i>	monenlaajaizest	muutomannest	monenlaajaizist	muutomanzist	
<i>All.</i>	monenlaajaizelle	muutomannelle	monenlaajaizille	muutomanzille	
<i>Adess.</i>	monenlaajaizeel	muutomanneel	monenlaajaiziil	muutomanzil	
<i>Abl.</i>	monenlaajaizelt	muutomannelt	monenlaajaizilt	muutomanzilt	
<i>Tr.</i>	monenlaajaizeks	muutomanneks	monenlaajaiziks	muutomanziks	
<i>Ess.</i>	monenlaajaiseen	muutomanteen	monenlaajaisiin	muutomansiin	

Adverbi.

Aijjan adverbi (продолжение).

harvaa – редко,
järestä – сразу; немедленно,
järkennää – сейчас [очень скоро],
mööhää – поздно : **on jo ~** – уже поздно,
mööhää – поздно : **~ käyvvelet** – поздно гуляешь,
nietauno – недавно,
nyt – теперь,
päiväääl – днём [время суток],
päään – днём [в течение дня],

nykyizii – сейчас,
silloin – тогда,
toizinaa – иногда,
tänäpäään – сегодня,
tihhii – часто,
varraa – рано,
ööl – ночью,
ötitee – ночами; по ночам,
ylihoomeen – послезавтра.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

a|ssiia (ssiian, ziaa, ziaa) – дело,
familia (n, a, a) – фамилия,
hal|lia (liian, iaa, iaa) – горе,
häp|piiä (piiän, iää, iää) – стыд,
ilkiä (n, ä, ä) – злобный,
jäm|miiä (miiän, iää, iää) – толстый,
jar|riiä (riiän, iää, iää) – грубый,
kip|piiä (piiän, iää, iää) – больной [órgan],

laimia (n, a, a) – прохладный,
lam|miiä (miiän, iää, iää) – широкоплечий,
maikkia (kiian, iaa, iaa) – сладковатый,
nop|piiä (piiän, iaa, iaa) – скорый,
oikia (n, a, a) – 1) правый; 2) правильный,
pööriä (n, ä, ä) – круглый,
sak|kiia (kiian, iaa, iaa) – густой,
valkia (n, a, a) – белый.

KUUZTOISTKYMMENÄÄZ LÄKSY. ШЕСТНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

VIII painutoz.

К VIII склонению относятся: 1) двухсложные имена, оканчивающиеся на **-a (-ä)**, у которых в первом слоге гласные **-e, -o (-ö), -u (-y)** [ср. IV склонение], 2) большинство трёхсложных имён, оканчивающихся на **-a (-ä)** [ср. V склонение], 3) многосложные имена, оканчивающиеся на **-a (-ä)**, [включая имена – **субъекты действия** на **-ja (-jä)**].

	<i>Yksikkö</i>			<i>Monikko</i>		
<i>Nom.</i>	köhä	orraava	opastaja	köhät	orraavat	opastajat
<i>Gen.</i>	köhän	orraavan	opastajan	köhhiin	oraviin	opastajjiin
<i>Part.</i>	köhhää ¹	oravaa	opastajjaan ²	köhhiä	oravia	opastajjiaa
<i>Ill.</i>	köhhää	oravaa	opastajjaan	köhhi	oravii	opastajjii
<i>Iness.</i>	köhääz	oravaaz	opastajaaz	köhiiz	oraviiz	opastajizz
<i>El.</i>	köhäst	oravast	opastajast	köhist	oravist	opastajist
<i>All.</i>	köhälle	oravalle	opastajalle	köhille	oraville	opastajille
<i>Adess.</i>	köhäl	oravaal	opastajaal	köhiil	oraviil	opastajil
<i>Abl.</i>	köhält	oravalt	opastajalt	köhilt	oravilt	opastajilt
<i>Tr.</i>	köhäks	oravaks	opastajaks	köhiks	oraviks	opastajiks
<i>Ess.</i>	köhäään	oravaan	opastajaan	köhhiin	oraviin	opastajjiin

Numeraali.

Kardinaalit 11-19.

- 11. **Ykstoist** (**yhentoist**, **yhtätoist**, **yhteetoist**, **yheeztoist**, **yhteenstoist** и т.д.).
- 12. **Kakstoist**.
- 13. **Kolttoist**.
- 14. **Neljätoist**.
- 15. **Viiztoist**.
- 16. **Kuuztoist**.
- 17. **Seitsentoist**.
- 18. **Kaheksantoist**.
- 19. **Yheksäntoist**.

Как видно выше, по падежам изменяется только 1-я часть каждого из этой группы числительных, а 2-я часть (**-toist**) – остается неизменной (ср. 9 урок).

Pronoomini.

Negativviin. Отрицательное.

Отрицательные местоимения в ижорском языке образованы из вопросительных.

ei **kukka** – никто, **ei** **mikkä** – ничто, никакой.

<i>Nom.</i>	ei kukka	ei mikkä	<i>All.</i>	ei kellekä	ei millekä
<i>Gen.</i>	ei kenenkä	ei minenkä	<i>Adess.</i>	ei kelkä	ei milkä
<i>Part.</i>	ei kettä	ei mittä	<i>Abl.</i>	ei keltkä	ei miltkä
<i>Ill.</i>	ei kehekä	ei mihekä	<i>Tr.</i>	ei kekskä	ei mikskä
<i>Iness.</i>	ei keskä	ei miskä	<i>Ess.</i>	ei kenkä	ei minkä
<i>El.</i>	ei kestkä	ei mistkä			

NB! При наличии **отрицательной формы** глагола – у этих местоимений частица **ei** исчезает (дабы избежать дублирования).

Kukka ei taho – **Никто не хочет.**

¹ см. **объяснение к ижорско-русскому словарю**.

² **”**.

Postpoziitsio (продолжение).

II. Partitiivi:

möit – вдоль (чего-л.),
möita – через [промежуточный пункт],
möö – по (улице, берегу) [идти],

mööt – по (селу, морю, полю) [ходить],
vart – для,
vassaa – 1) против; 2) на (кого-л.) [жаловаться].

III. Illatiivi:

nasse – до [предел].

IV. Elatiivi:

kiin – за (что-л.) [взять, схватить],
naz – от (кого-л., чего-л.) [в другое место],
yli – более; сверх (чего-л.).

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ainava (n, a, a) – единственный,
ar|riina (riinan, inaa, inaa) – острога,
el|läjä (läjän, äjää, äjää) – житель,
hän|tä (nän, tää, tää) – хвост,
här|kä (än, kää, kää) – бык,
hönkä (n, ä, ä) – зыбь (на воде),
hörk|kä (än, kää, kää) – вертикальный,
ik|kävä (kävän, ävää, ävää) – скучный,
kär|zä (zän, sää, sää) – рыло; пятаков,
köh|ä (än, hää, hää) – кашель,

nen|ä (än, nää, nää) – нос,
nodra (n, a, a) – гибкий,
nok|ka (an, kaa, kaa) – клюв,
oj|a (an, jaa, jaa) – ручей,
om|a (an, maa, maa) – принадлежащий (кому-л.),
opastaj|a (an, jaa, jaa) – обучающий [существ.],
or|raava (raavan, avaa, avaa) – белка,
o|za (zan, ssaa, ssaa) – часть,
äij|ä (än, jää, jää) – дедушка,
ämmä (n, ä, ä) – бабушка.

SEITSENTOISTKYMMENÄÄZ LÄKSY. СЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantivi. Adjektiivi.

IX painutoz.

К IX склонению относятся имена, у которых происходит чередование последней гласной основы: **-i → -e**.
Имена с изменяемой частью основы называются “**kaksvartaloist**” (двуходснóвные).

	<i>Yksikkö</i>			<i>Monikko</i>		
<i>Nom.</i>	järvi	joki	reki	järvet	joet	reet
<i>Gen.</i>	järven	joen	reen	järviloin	jokiloin	rekiloin
<i>Part.</i>	järvää	jokkia	rekkiä	järvilöjä	jokiloja	rekilöja
<i>Ill.</i>	järvee	jokkee	rekkee	järvilöhe	jokilohe	rekilöhe
<i>Iness.</i>	järveez	joeez	ree'ez	järvilöiz	jokiloiz	rekilöiz
<i>El.</i>	järvest	joest	reest	järvilöist	jokiloist	rekilöist
<i>All.</i>	järvelle	joelle	reelle	järvilölle	jokiloille	rekilöille
<i>Adess.</i>	järveel	joeel	ree'el	järvilöil	jokiloil	rekilöil
<i>Abl.</i>	järvelt	joelt	reelt	järvilöilt	jokiloilt	rekilöilt
<i>Tr.</i>	järveks	joeks	reeks	järvilöiks	jokiloiks	rekilöiks
<i>Ess.</i>	järveen	jokkeen	rekkeen	järvilöin	jokiloin	rekilöin

Numeraali.

Ordinaalit 11-z – 19-z.

11-z. **Ykstoistkymmenääz** (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).

12-z. **Kakstoistkymmenääz.**

13-z. **Kolttoistkymmenääz.**

14-z. **Neljätoistkymmenääz.**

15-z. **Viiptoistkymmenääz.**

16-z. **Kuuuztoistkymmenääz.**

17-z. **Seitsentoistkymmenääz.**

18-z. **Kaheksantoistkymmenääz.**

19-z. **Yheksäntoistkymmenääz.**

У этой группы порядковых числительных в современном ижорском языке изменяется только последний компонент. Ранее склонялся и первый компонент (**yheeztoistkymmenääz**, **yhennentoistkymmenännen** и т.д.).

Adverbi.

Paikan adverbi. Наречие места.

etemmälle – дальше; подальше [куда-то],
etemmäks – дальше [в конкретное место],
etemmäl – дальше (где?),
etemmittee – из более дальнего места,
etez – вперёд [вообще],
etez-takaz – назад-вперёд,
etähittee – далеко (куда? где?),
etähääl – вдалеке,
irti – (на воле) : olla ~ – оторваться; отвязаться.

eriksee – отдельно [друг от друга],
erimittee – порознь (куда?),
erittäi – порознь (где?),
etee – вперёд [с данного места],
eez – впереди,
eelt – спереди [назад],
eest – спереди [вон] : ~ poiz! – прочь с дороги!
ittse – спереди (назад) [сквозь что-л.],

Konjunktsio. Союз.

ehkä – хотя,	..., ko ... – ..., когда [в то время] ... ,	siiz – тогда; значит,
eli – или,	ku – когда [к моменту]; как,	siks – потому,
entä – а; но,	kui – если,	silloin, konz ... – тогда, когда ...
..., etti ... – ..., что ...	kuni – пока,	sillä – так как,
ja – и,	mut – но; однако,	yhtä ... , kui ... – так же ..., как и ... ,
jot – чтобы,	nii etti – так что,	vai ei – или нет.

В значениях “тоже”, “также” используются усиливательные частицы **-ki, -kki; -ka (-kä)** [7 урок].

Для значения, аналогичного русскому “ни … , ни …” в ижорском языке употребляется **отрицательный глагол** и частица -**кä**.

En miä, etkä siä – Ни я, ни ты.

Emmä mõö, ettäkä töö – Ни мы, ни вы.

Ei se, eikä muu – Ни тот, ни другой.

Evät neet, evätkä muut – Ни те, ни другие.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

euks|i (en, iä, ee) – прихожая,
hanh|i (en, ia, ee) – гусь,
jo|ki (en, kkiia, kkee) – река,
jäl|ki (en, kiä, kee) – след,
järv|i (en, iä, ee) – озеро,
lah|ti (en, tia, tee) – залив,

la|ki (en, kkiia, kkee) – потолок,
no|ki (en, kkiia, kkee) – сажа,
ol|ki (en, kia, kee) – солома,
ov|i (en, viia, vee) – дверь (большая) [в здание],
re|ki (en, kkiiä, kkee, e 'ez) – сани,
ru|pi (ven, ppiia, pree) – корка; болячка.

КАНЕКСАТОИСТКУММЕНÄÄZ LÄKSY. ВОСЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

X painutoz.

К X склонению относятся имена, которые либо так же, как и имена предыдущего склонения, в **yksikön nominatiivi** имеют последнюю гласную основы **-i** (чредующуюся с **-e**), либо имели эту гласную раньше, но в процессе развития языка утратили ее. Однако, в отличие от имен IX склонения, имена X склонения имеют окончание **yksikön partitiivi -ta (-tä)** или **-t**, перед которым последняя гласная основы также исчезает, а согласные претерпевают изменение: **m→n; ks, ps, ts→s**.

NB! Гласная **-i** в **yksikön nominatiivi** исчезла у имён, в основе которых – **долгая** гласная и согласные **-l, -m, -n, -r**. **Yksikön partitiivi** имеет окончание **-t**, если усечённая основа оканчивается на те же вышеперечисленные согласные.

	<i>Yksikkö</i>			<i>Monikko</i>		
<i>Nom.</i>	uksi	lumi	leem	ukset	lumet	leemet
<i>Gen.</i>	uksen	lumen	leemen	uksiloin	lumiloin	leemilöin
<i>Part.</i>	usta	lunt	leent	uksilöjä	lumiloja	leemilöja
<i>III.</i>	uksee	lummee	leemee	uksilohe	lumilohe	leemilöhe
<i>Iness.</i>	ukseez	lumeez	leemeez	uksiloiz	lumiloiz	leemilöiz
<i>El.</i>	uksest	lumest	leemest	uksiloist	lumiloist	leemilöis
<i>All.</i>	ukselle	lumelle	leemelle	uksiloille	lumiloille	leemilöille
<i>Adess.</i>	ukseel	lumeel	leemeel	uksiloil	lumiloil	leemilöil
<i>Abl.</i>	ukselt	lumelt	leemelt	uksiloilt	lumiloilt	leemilöilt
<i>Tr.</i>	ukseks	lumeks	leemeks	uksiloiks	lumiloiks	leemilöiks
<i>Ess.</i>	ukseen	lummeen	leemeen	uksiloin	lumiloin	leemilöin

Numeraali.

Kardinaalit 20-99.

- 20. **Kakskymment** (**kahenkymmenän**, **kahtakymment**, **kahtekymmenää**, **kaheezkymmenääz**, **kahteenkymmenään** и т.д.).
- 30. **Koltkymment** (**kolmenkymmenän**, **kolmeakymment**, **kolmeekymmenää**, **kolmeezkymmenääz**, **kolmeenkymmenään** и т.д.).
- 40. **Neljäkymment**.
- 41. **Neljäkymment yks** (**neljänkymmenän yhen**, **neljääkymment yhtä**, **neljääkymmenää yhtee**, **neljääkymmenääz yheez**, **neljäänkymmenään yhteen** и т.д.).
- 50. **Viizkymment**.
- 60. **Kuuzkymment**.
- 70. **Seitsenkymment**.
- 75. **Seitsenkymment viiz** (**seittsemänkymmenän viijjen**, **seitseentkymment viittä**, **seittsemääkymmenää viittee**, **seittsemääzkymmenääz viijjeez**, **seittsemäänkymmenään viitteen** и т.д.).
- 80. **Kaheksankymment**.
- 90. **Yheksänkymment**.
- 99. **Yheksänkymment yheksän** (**yheksänkymmenän yheksän**, **yheksääkymment yheksää**, **yheksääkymmenää yheksää**, **yheksääzkymmenääz yheksääz**, **yheksäänkymmenään yheksäään** и т.д.).

Как видно выше, у количественных числительных этой группы склоняется **каждый** компонент.

Adverbi.

Paikan adverbi (*продолжение*).

jaloitsii – в ноги,
jaloitsiiz – в ногах,
jäizen – по льду,
jälellee – назад,
jäleel – сзади (*где?*),
jälelt – сзади [*из-за кого-л., чего-л.*],
jälest – сзади [*откуда-то*],

jällee – обратно; вспять,
muuvvalle – в другое место; вовне (*куда?*),
muuvvaal – в другом месте; вовне (*где?*),
muuvvalt – из другого места; извне,
takaz – назад [спереди],
takkaan – позади [быть],
takkaant – сзади [вперёд].

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

hiir (en, t, ee) – мышь,
keel (en, t, ee) – язык,
la|psi (psen, sta, psee) – ребенок,
lee|m (men, nt, mee) – бульон,
loh|i (en, ta, hee) – сёмга,
lu|mi (men, nt, mme) – снег,
meel (en, t, ee) – ум; рассудок,
mer|i (en, t, ree) – море,
niin (en, t, ee) – лыко,
noor (en, t, ee) – молодой,

peen (en, t, ee) – маленький,
pool (en, t, ee) – половина,
tooh|i (en, ta, ee) – береста,
tull|i (en, t, lee) – огонь,
tuul (en, t, ee) – ветер,
u|ksi (ksen, sta, ksee) – дверь [*внутренняя*],
un|i (en, t, nee) – сон,
vei|tsi (tsen, stä, ttsee) – нож,
ääñ (en, t, ee) – голос; звук,
ääär (en, t, ee) – край; конец.

YHEKSÄNTOISKYMMENÄÄZ LÄKSY. ДЕВЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XI painutoz.

К XI склонению относятся двухосновные имена, в основе которых, кроме чередования **-i** (-)→**-e**, происходит также чередования **-z** (-s)→**-t** (-tt).

	Yksikkö			Monikko		
<i>Nom.</i>	uu <u>z</u>	käzi	or <u>z</u>	uu <u>vvet</u>	käet	orret
<i>Gen.</i>	uu <u>vven</u>	käen	orren	uu <u>ssiin</u>	kässiin	orsiin
<i>Part.</i>	uu <u>tta</u>	kättä	ortta	uu <u>ssia</u>	kässiiia	orsia
<i>Ill.</i>	uu <u>ttee</u>	kätte	ortee	uu <u>ssii</u>	kässii	orsii
<i>Iness.</i>	uu <u>vveez</u>	käeez	orreez	uu <u>ziiz</u>	käziiz	orziiz
<i>El.</i>	uu <u>vvest</u>	käest	orrest	uu <u>zist</u>	käzist	orzist
<i>All.</i>	uu <u>vvelle</u>	käelle	orrelle	uu <u>zille</u>	käzille	orzille
<i>Adess.</i>	uu <u>vveel</u>	käeel	orreel	uu <u>ziil</u>	käziil	orziil
<i>Abl.</i>	uu <u>vvelt</u>	käelt	orrelt	uu <u>zilt</u>	käzilt	orzilt
<i>Tr.</i>	uu <u>vveks</u>	käeks	orreks	uu <u>zik</u> s	käziks	orziks
<i>Ess.</i>	uu <u>tteen</u>	kätteen	orteen	uu <u>ssiin</u>	kässiin	orsiin

NB! В этом склонении гласная **-i** в yksikön nominatiivi также исчезла у имён, в основе которых – **долгая** гласная или согласные **-l**, **-m**, **-n**, **-r**.

Adverbi.

Paikan adverbi (продолжение).

kottii – домой,	sissee – внутрь,
kottoon – дόма,	sizeez – внутри,
kotont – из дома,	sizest – изнутри,
sinne – туда,	tänne – сюда,
šääl – там,	tääl – здесь,
šäält – оттуда,	täält – отсюда.

Verbi.

Infinitiivi. Неопределенная форма глагола (инффинитив).

В ижорском языке существуют **два** инфинитива, каждый из которых образуется по типу спряжения и изменяется в нескольких падежах.

I infinitiivi.

1) Partitiivi. Употребляется после глаголов **kyssyyä**, **pyytää** (“просить”), **alkaa** (“начинать”), **tahtoa** (“хотеть”), **suvata** (“любить”), **vässyyä** (“уставать”); **pittää** (“надо”).

Имеет окончания **-a** (-ä), **-ta** (-tä), **-ssa** (-ssä).

Tahon läätä – Хочу (**по**)говорить.

Miul pittää läätä – Мне надо **поговорить**.

2) Inessiivi. Указывает на действие, происходящее **одновременно** с главным. Соответствует русскому деепричастию **настоящего времени**. Имеет окончания **-eez**, **-teez**, **-sseec**.

Höö männää lääteez – Они идут, разговаривая.

II infinitiivi.

1) Illatiivi. Употребляется после глаголов **männä** (“идти”), **lähtiä** (“пойти”), **noissa** (“стать”). Соответствует также русским глаголам после союзов “что”, “чтобы”. Имеет окончание **-maa** (-mää), **-mmaa** (-mmää).

Miä lähen läkkäämää – Я пойду **говорить**.

Hää noisi läkkäämää – Он стал **говорить**.

Issuu läkkäämää! – Сядь, чтобы **поговорить**!

Näään hänt läkkäämää – Вижу, что он **говорит**.

2) Inessiivi. Обозначает длящийся процесс (как английское **continuous**). Имеет окончание **-maaz (-määz)**.

Miä oon läkkäämääz – Я говорю (в настоящий момент).

3) Elatiivi. Обозначает окончание предшествующего действия и удаление из его сферы. Имеет окончание **-mast (-mäst)**.

Hää poistui läkkäämäst – Он ушёл оттуда, где говорил.

4) Abessiivi. Указывает на несовершение действия. Соответствует русским **отрицательным деепричастию и причастию прошедшего времени совершенного вида**. Имеет окончание **-mata (-mätä)**.

Hää poistui läkkäämätä – Он ушел, не поговорив.

Heppoin on söömätä – Лошадь – не поевшая.

Pelto jäi kyntämätä – Поле осталось невспаханным.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat. (Дополнительно даны окончания **yksikön inessiivi**).

e|zi (en, ttä, ttee, e'ez) – перед; фасад,
her|z (ren, ttä, tee) – бревно,
kan|z (nen, tta, tee) – 1) стол; 2) палуба,
kor|z (ren, tta, tee) – стебель,
kä|zi (en, ttä, ttee) – рука [кисть],
käzivar|z (ren, tta, tee) – рука [вся],
köy|z (vven, ttä, ttee, vveez) – канат,
kyn|z(nen, ttä, ttee) – ноготь; коготь,

kynzvar|z (ren, tta, tee) – предплечье,
or|z (ren, tta, tee) – настест,
su|zi (en, tta, ttee) – волк,
to|zi (en, tta, ttee) – правда,
uu|z (vven, tta, tfee, vveez) – новый,
var|z (ren, tta, tee) – край; обочина,
ve|zi (en, ttä, ttee, e'ez) – вода,
v|ooz (uuvven, ootta, oottee, uuvveez) – год.

КАНЕЕЗКУММЕНÄÄZ LÄKSY. ДВАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XII painutoz.

К XII склонению относятся двухсноные имена на **-az (-äz), -uz (-yz), -oz (-öz), -iz**, в основе которых происходит чередование **-z (-s) → -ks**.

	<i>Yksikkö</i>			<i>Monikko</i>	
<i>Nom.</i>	hiuz	omppeeloz		hiukset	ompelokset
<i>Gen.</i>	hiuksen	ompeloksen		hiuksiin	ompeloksiin
<i>Part.</i>	hiust	ompeloost		hiukisia	ompeloksia
<i>III.</i>	hiuksee	ompeloksee		hiuksiit	ompeloksii
<i>Iness.</i>	hiukseez	ompelokseez		hiuksiiz	ompeloksiiiz
<i>El.</i>	hiuksest	ompeloksest		hiuksist	ompeloksist
<i>All.</i>	hiukselle	ompelokselle		hiuksille	ompeloksville
<i>Adess.</i>	hiukseel	ompelokseel		hiuksiil	ompeloksiiil
<i>Abl.</i>	hiukselt	ompelokselt		hiuksilt	ompeloksilt
<i>Tr.</i>	hiukseks	ompelokseks		hiuksiks	ompeloksiks
<i>Ess.</i>	hiukseen	ompelokseen		hiuksiin	ompeloksiin

Numeraali. Ordinaalit 20-z – 99-z.

- 20-z. **Kaheezkymmenääz** (**kahennenkymmenänneen, kahettakymmenättä, kahenteekymmenäntee, kahenneedkymmenännee, kahenteenkymmenänteen** и т.д.).
 30-z. **Kolmaazkymmenääz.**
 40-z. **Neljääzkymmenääz.**
 41-z. **Neljääzkymmenääz enzimäin** (**neljääzkymmenääz enzimäisen, neljääzkymmenääz enzimäist, neljääzkymmenääz enzimäisee, neljääzkymmenääz enzimäizeez, neljääzkymmenääz enzimäiseen** и т.д.).
 50-z. **Vijjeezkymmenääz.**
 60-z. **Kuuvveezkymmenääz.**
 70-z. **Seittsemääzkymmenääz.**
 75-z. **Seittsemääzkymmenääz viijjeez** (**seittsemääzkymmenääz viijjenen, seittsemääzkymmenääz viijjettä, seittsemääzkymmenääz viijjentee, seittsemääzkymmenääz viijjennee, seittsemääzkymmenääz viijjenteen** и т.д.).
 80-z. **Kaheksaazkymmenääz.**
 90-z. **Yheksääzkymmenääz.**
 99-z. **Yheksääzkymmenääz yheksääz.**

Adverbi. Tavan adverbi. Наречие образа действия.

- aimastaa** – только; лишь,
ainakki – во всяком случае; по крайней мере,
aiva – 1) совсем; совершенно, 2) очень, 3) буквально; просто; прямо,
auki : uksi on ~ – дверь открыта,
ehki – возможно; пожалуй,
ennemmäst : ~ otan tämän, ku toon – лучше возьму это, чем то,
halki – пополам,
hävyksiiz : koira on ~ – собака пропала,
ilko : ~ alassii – голышом, нагишом,
ilman : ~ aijjoita – просто так; от нечего делать,
ilmanki – и так; и без того,
ilmainteks – бесплатно.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ahasso|z (ksen, ost, ksee) – погрузка,
arvuto|z (ksen, ost, ksee) – загадка,
er|raahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) –
разлука,
eu|z (ksen, st, ksee) – передняя
[в квартире],
haikuto|z (ksen, ost, ksee) – зевок,
harjuto|z (ksen, ost, ksee) – упражнение,
hiu|z (ksen, st, ksee) – волос,
ihasso|z (ksen, ost, ksee) – восхищение;
восторг,
ikkunalu|z (ksen, ust, ksee) – двор
[деревенский],
ik|käävyz (ävyksen, ävyyst, ävyksee) –
1) скука; тоска, 2) неприятность,
jak|kaahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) –
пробор [в прическе],

jaotu|z (ksen, ust, ksee) – 1) деление, 2) перенос
[слова],
jala|z (ksen, ast, ksee) – пôлоз,
jätö|z (ksen, öst, ksee) – остаток,
jäni|z (ksen, ist, ksee) – заяц,
kato|z (ksen, ost, ksee) – навес,
laihu|z (ksen, ust, ksee) – худоба,
lörköty|z (ksen, yst, ksee) – болтовня,
löyvö|z (ksen, öst, ksee) – находка; открытие,
mak|kaahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) –
спальное место,
noijito|z (ksen, ost, ksee) – колдовство,
ohja|z (ksen, ast, ksee) – вожжа,
omp|peeloz (eloksen, eloost, eloksee) –
вышивка,
vari|z (ksen, ist, ksee) – ворона.

КАНЕЕЗКЫММЕНÄÄZ ENZIMÄIN LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XIII painutoz.

К XIII склонению относятся двухосновные имена, в основе которых происходит чередование **-in → -iz (-is)**:
a) под ударением, **b)** без ударения; а также имена с уменьшительным суффиксом **-kkain (-kkäin)** и отглагольные имена действия на **-miin**.

<i>Yksikkö</i>							
<i>Nom.</i>	a) nain	onnelliin		b) ottsaín	heppoin		
<i>Gen.</i>	naizen	onnellizen		otsaízen	hepoízen		
<i>Part.</i>	naista	onnelliist		otsaist	hevoist		
<i>Ill.</i>	naisee	onnellisee		otsaisee	hepoisee		
<i>Iness.</i>	naizeez	onnellizeez		otsaizeez	hepoizeez		
<i>El.</i>	naizest	onnellizest		otsaizest	hepoizest		
<i>All.</i>	naizelle	onnellizelle		otsaizelle	hepoizelle		
<i>Adess.</i>	naizeel	onnellizeel		otsaizeel	hepoizeel		
<i>Abl.</i>	naizelt	onnellizelt		otsaizelt	hepoizelt		
<i>Tr.</i>	naizeks	onnellizeks		otsaizeks	hepoizeks		
<i>Ess.</i>	naisseen ¹	onnellisseen ²		otsaiseen	hepoiseen		

<i>Monikko</i>							
<i>Nom.</i>	a) naizet	onnelliist		b) otsaist	heppoist		
<i>Gen.</i>	naisiin	onnellissiin		otsaiziin	hepoiziin		
<i>Part.</i>	naissiia	onnellissiia		otsaizia	hepoizia		
<i>Ill.</i>	naisii	onnellisi		otsaisii	hepoisii		
<i>Iness.</i>	naiziiz	onnelliziz		otsaiziiz	hepoiziiz		
<i>El.</i>	naizist	onnellizist		otsaizist	hepoizist		
<i>All.</i>	naizille	onnellizille		otsaizille	hepoizille		
<i>Adess.</i>	naiziil	onnellizil		otsaiziil	hepoiziil		
<i>Abl.</i>	naizilt	onnellizilt		otsaizilt	hepoizilt		
<i>Tr.</i>	naiziks	onnelliziks		otsaiziks	hepoiziks		
<i>Ess.</i>	naissiin	onnellissiin		otsaisiin	hepoisiin		

Verbi.

Päälookka. Залог.

В ижорском языке – 2 залога глагола: 1) **личный**, или **активный (aktiivi)**, соответствующий **действительному залогу** в русском языке; 2) **безличный**, или **пассивный (passiivi)**, соответствующий в русском языке **страдательльному залогу** или безличной форме типа “говорят”, “поют” и т.д.³

NB! На русский язык **passiivi** может переводиться **возвратным** залогом, но последнему в ижорском языке соответствуют **рефлексивные** (возвратные) глаголы.

<i>Aktiivi.</i>	Hää pessöö – Он моет .
<i>Passiivi.</i>	Hää pessää – Он моется [кем-то другим].
<i>Refleksivviin.</i>	Hää pessiiää – Он моется [сам].

¹ см. **объяснение к ижорско-русскому словарю**.

² – “–”.

³ В современном ижорском языке: в III лице множ. числа – форма **aktiivi** исчезла, заменившись формой **passiivi** (см. 28 урок).

Tapalookka. Наклонение.

У ижорских глаголов – 3 наклонения, соответствующие аналогичным в русском языке: 1) изъявительное (**indikatiivi**), 2) сослагательное, или условное (**konditsionaali**), 3) повелительное (**imperatiivi**). Все три наклонения могут употребляться как в **aktiivi**, так и в **passiivi**.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat. (Дополнительно даны окончания **monikon nominatiivi**).

apilai|n (zen, st, see; st) – помощник,
aikahi|in (zen, ist, see; ist) – ранний,
etem|päin (päizen, mäist, päisee; päist) –
далёкий,
eglelli|in (zen, ist, see; ist) – вчерашний,
he|ppoin (poizen, voist, pojsee; ppoist) – лошадь,
itik|kain (kaizen, aist, kaisee; kaist) – насекомое,
ihmi|in (zen, ist, see; ist) – человек,
ižoralai|n (zen, st, see; st) – изорец,
jäi|n (zen, stä, see; zet) – обледенелый,
kahellai|n (zen, st, see; st) – двоякий [двух видов],
köyhyk|käin (käizen, äist, käisee; käist) –
бедненький,
kylmenöm|miin (miizen, iist, isee; miist) –
похолодание,

lakiai|n (zen, st, see; st) – дымоход [*в курной избе*],
matok|kain (kaizen, aist, kaisee; kaist) –
червячок,
mahlahij|in (zen, ist, see; ist) – сочный,
nai|n (zen, sta, see; zet) – женщина,
niini|in (zen, ist, see; ist) – мочальный,
näk|köin (köizen, öist, köisee; köist) – похожий,
ot|tsain (saizen, saist, saisee; tsaist) – конец
[веревки],
onnelly|in (zen, ist, see; ist) – счастливый,
personaali|in (zen, ist, see; ist) – личный,
uhlui|n (zen, st, see; st) – ведро [*объём*],
venäläi|n (zen, st, see; st) – русский [*существо*.],
verestäm|miin (miizen, iist, isee; miist) –
растяжение.

КАННЕЗКЫММЕНÄÄZ TOIN LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XIV painutoz.

К XIV склонению относятся двухсюжные имена, в основе которых происходит чередование **-n → -m** [включая “суффикс отрицания” **-toin (-töin) → -ttom- (-ttöm-)** (“без-”)] и чередование **-ss → -stm**.

Yksikkö

<i>Nom.</i>	tapin	lämmiin	kassen	unetoin
<i>Gen.</i>	tappimen	lämpimän	kastmen	unettoman
<i>Part.</i>	tapiint	lämmiint	kasseent	unetoint
<i>Ill.</i>	tappimee	lämpimää	kastmee	unettommaa ¹
<i>Iness.</i>	tappimeez	lämpimääz	kastmeez	unettomaaz
<i>El.</i>	tappimest	lämpimäst	kastmest	unettomast
<i>All.</i>	tappimelle	lämpimälle	kastmelle	unettomalle
<i>Adess.</i>	tappimeel	lämpimäääl	kastmeel	unettomaal
<i>Abl.</i>	tappimelt	lämpimält	kastmelt	unettomalt
<i>Tr.</i>	tappimeks	lämpimäks	kastmek	unettomaks
<i>Ess.</i>	tappimeen	lämpimäään	kastmeen	unettommaan

Monikko

<i>Nom.</i>	tappimet	lämpimät	kastmet	unettomat
<i>Gen.</i>	tappimiin	lämpimiin	kastmiin	unettommiai
<i>Part.</i>	tappimia	lämpimiä	kastmia	unettommia
<i>Ill.</i>	tappimii	lämpimii	kastmii	unettommii
<i>Iness.</i>	tappimiiz	lämpimiiz	kastmiiz	unettomiiz
<i>El.</i>	tappimist	lämpimist	kastmist	unettomist
<i>All.</i>	tappimille	lämpimille	kastmille	unettomille
<i>Adess.</i>	tappimiil	lämpimiil	kastmiil	unettomiil
<i>Abl.</i>	tappimilt	lämpimilt	kastmilt	unettomilt
<i>Tr.</i>	tappimiks	lämpimiks	kastmiks	unettomiks
<i>Ess.</i>	tappimiin	lämpimiin	kastmiin	unettommiin

Adverbi.

Tavan adverbi. (продолжение).

eriksee – отдельно,
ilmi I – так [степень],
ilmi II – совершенно : ~ sokkiia – совершенно слепой,
istuizilla – сидя,
izost – пропасть; прорва,
itseaikojaa – бесцельно; беспечно,
itseksee – отдельно; порознь,
itsepäineen – в одиночку,
itsepäättee – самостоятельно,
irvillää : hamppaahat ~ – оскалив зубы,

kera – тоже; также,
jalkaizii – пешком,
kaglakkai – обнявшись,
kaglatykkee – в обнимку,
kaheltaa – вдвоем,
kahenkahtee – наедине, с глазу на глаз,
kahisse – дважды,
kaikii – полностью [количество],
kiin : uksi on ~ – дверь закрыта,
yhtee – вместе.

¹ см. объяснение к ижорско-русскому словарю.

Numeraali.

Kollektiiviin. Собирательное.

1) В ижорском языке существует неопределённо-собирательное числительное **moni** (изменяется в yksikkö – по X склонению, в monikko – по XI).

В значении “многие”, “некоторые” употребляется yksikön (!) nominatiivi:

Moni ihmii läkäää – Многие люди говорят.

В значении “много” употребляется monikon (!) partitiivi (но глагол ставится в yksikkö!):

Kului monniaa voossiä – Прошло много лет [многие годы].

В значении “несколько” употребляется yksikön (!) partitiivi:

Mont kertaa – Несколько раз.

2) **Vähä** – мало; **paljo** - много; **äijää** – очень много.

После этих трёх числительных употребляется partitiivi (см. 5 урок).

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

aampiuus|sen (tmen, seent, tmee) – буква,
el|lään (ämän, äänt, ämää) – домашнее
животное,
hap|an (paman, aant, pamaa) – кислый,
häpiämät|öin (tömän, öint, tömmää) –
бесстыдный,
hävit|öin (tömän, öint, tömmää) – бессовестный,
ilet|öin (tömän, öint, tömmää) – некрасивый,
jalus|sin (timen, siint, timmee) – стремя,

kas|sen (tmen, seent, tmee) – соус; подлива,
läm|min (pimän, miint, pimää) – тёплый,
nenät|öin (tömän, öint, tömmää) – безносый,
nik|an (kamen, aant, kamee) – позвонок,
onnet|oin (toman, oint, tommaa) – несчастный,
räayt|öin (tömän, öint, tömmää) – неопрятный,
tap|in (pimen, iint, pimee) – убыток,
syä|n (men, nt, mmee) – сердце,
unet|oin (toman, oint, tommaa) – бессонный.

КАНЕЕЗКУММЕНÄÄZ KOLMAAZ LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XV painutoz.

К XV склонению относятся двухосновные имена, которые в старожорском языке имели окончание **-ek**. В настоящее время **-k** исчезло (сохранившись лишь в говорах отдельных деревень), но имеется **удлинённая** основа, которая в **nominatiivi** и **partitiivi** единственного числа имеет “укороченный” вариант (вплоть до полного выпадения согласной). Такие имена называются **“kontraheerast”** (“сократившиеся”). Причём в именах этого склонения ещё имеет место чередование **-e** (в сокращенной форме) → **-ii** (в полной форме).

	<i>Yksikkö</i>		<i>Monikko</i>	
<i>Nom.</i>	päre	sie	pärröit	sittiit
<i>Gen.</i>	pärriin	sittiin	pärriilöin	sittiilöin
<i>Part.</i>	pärettä	siettä	pärriilöja	sittiilöja
<i>Ill.</i>	pärriisse	sittiisse	pärriilöhe	sittiilöhe
<i>Iness.</i>	pärriiz	sittiiz	pärriilöiz	sittiilöiz
<i>El.</i>	pärriist	sittiist	pärriilöst	sittiilöist
<i>All.</i>	pärriille	sittiille	pärriilölle	sittiilölle
<i>Adess.</i>	pärriil	sittiil	pärriilöil	sittiilöil
<i>Abl.</i>	pärriilt	sittiilt	pärriilöilt	sittiilöilt
<i>Tr.</i>	pärriiks	sittiiks	pärriilöiks	sittiilöiks
<i>Ess.</i>	pärriin	sittiin	pärriilöin	sittiilöin

Adverbi.

Tavan adverbi (продолжение).

kaikkenee – совсем; совершенно;
полностью [качество],
kikkelmököliä – кувырком,
kykkyizillää – на корточках,
kyl – непременно,
kylittee : *vene männöö ~* – лодку заносит,

kylitellee – вдоволь,
kylläast – довольно; достаточно,
käzytkkee – 1) рука об руку;
2) держась за руки,
kyyryzissää – согнувшись; сгорбившись,
lahti : *ovi on ~* – дверь распахнута.

Verbi.

Aktiivin indikatiivin preeensi.

Настоящее время изъявительного наклонения активного залога.

Соответствует в русском языке **настоящему** времени и **будущему** времени **совершенного** вида [в 1-м случае объект действия ставиться в *partitiivi*, во 2-м случае – в *üksikön genetivi* или *monikon nominatiivi* (см. 3, 4, 5 уроки)].

1-е и 2-е лица единственного и множественного числа (*üksikön ja monikon 1-n ja 2-n persoona*) имеют следующие окончания:

<i>Yksikkö</i>		<i>Monikko</i>	
1. -n (<i>miä teen</i> – я делаю).		-mma (-mmä)	(möö teemvä – мы делаем).
2. -t (<i>siä teet</i> – ты делаешь).		-tta (-ttä)	(töö teettä – вы делаете).

В основах этих личных форм наличествует **astiinvaihtelu** типа А.

3-е лицо единственного и множественного числа (*yksikön ja monikon 3-n persoona*) имеет, в зависимости от типа спряжения, следующие варианты окончаний:

<i>Yksikkö</i>		<i>Monikko</i>	
3. -p, -aa (-ää), -ii, -oo (-öö), -uu (-yy), -oi (-öi). (<i>hää tekköö</i> – он делает).		-aa (-ää), -taa (-tää).	(höö tehvää – они делают).

В основах этих личных форм наличествует **astiinvaihtelu** типа В.

Пример. Ezimerkki.

Miä luen
Siä luet
Hää lukkoo
Möö luemma
Töö luetta
Höö luetaa

Я читаю
Ты читаешь
Он(а) читает
Мы читаем
Вы читаете
Они читают

В **отрицательной форме (keeltävä forma)** основной глагол представляет собой основу 1-го и 2-го лица без окончаний:

Yksikkö

1. miä en tee – я не делаю
2. siä et tee – ты не делаешь
3. hää ei tee – он не делает

Monikko

- möö emmä tee – мы не делаем
töö että tee – вы не делаете
höö evät tee – они не делают

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

as|se (tiin, setta, tiisse) – степень; ступень,
es|se (tiin, settä, tiisse) – препятствие; помеха,
i|e (ttiin, että, ttiisse) – прорастание семян,
jut|e (tiin, etta, tiisse) – рассказ,
kas|se (tiin, setta, tiisse) – роса,
kat|e (tiin, etta, tiisse) – покрывало,
läh|e (tiin, että, tiisse) – ключ; родник,
nes|se (tiin, settä, tiisse) – жидкость,

när|e (riin, että, riissee) – молодая ель,
pais|se (tiin, settä, tiisse) – нарыв,
pär|e (riin, että, riisse) – щепка; личинка,
raa|e (ttiin, että, ttiisse) – труд,
sa|e (ttiin, etta, ttiisse) – осадки,
si|e (ttiin, että, ttiisse) – повязка,
vaat|e (tiin, etta, tiisse) – одежда,
voi|sse (tiin, jjetta, tiisse) – мазь.

КАНЕЕЗКУММЕНÄÄZ NELJÄÄZ LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XVI painutoz.

К XVI склонению относятся имена, оканчивающиеся на **-al (-äl), -el, -en, -ar (-är), -er**; а также те, которые в староижорском языке имели окончание **-eh**, но ныне утратили **-h** (сохранившееся в говорах отдельных деревень) в *yksikön nominatiivi*. Кроме *yksikön nominatiivi*, эти имена во всех падежах имеют **полную** основу (ср. XVII скл.).

Yksikkö

<i>Nom.</i>	kannel	seemen	säivär	pere
<i>Gen.</i>	kantelen	seemenen	säivären	perreehen
<i>Part.</i>	kanneelt	seemeent	säiväärt	pereeh
<i>Ill.</i>	kantelesse	seemenesse	säiväresse	perehesse
<i>Iness.</i>	kanteleez	seemeneez	säiväreez	pereheez
<i>El.</i>	kantelest	seemenest	säivärest	perehest
<i>All.</i>	kantelelle	seemenelle	säivärelle	perehelle
<i>Adess.</i>	kanteleel	seemeneel	säiväreel	pereheel
<i>Abl.</i>	kantelelt	seemenelt	säivärelt	perehelt
<i>Tr.</i>	kanteleks	seemeneks	säiväreks	pereheks
<i>Ess.</i>	kanteleen	seemeneen	säiväreen	pereheen

Monikko

<i>Nom.</i>	kantelet	seemenet	säiväret	perreehet
<i>Gen.</i>	kanteliin	seemeniin	säiväriin	perehiin
<i>Part.</i>	kantelia	seemeniä	säiväriä	perehiä
<i>Ill.</i>	kantelisse	seemenisse	säivärisse	perehisse
<i>Iness.</i>	kanteliiz	seemeniiz	säiväriiz	perehiiz
<i>El.</i>	kantelist	seemenist	säivärist	perehist
<i>All.</i>	kantelille	seemenille	säivärlle	perehill
<i>Adess.</i>	kanteliil	seemeniil	säiväriil	perehiil
<i>Abl.</i>	kantelilt	seemenilt	säivärlt	perehilt
<i>Tr.</i>	kanteliks	seemeniks	säiväriks	perehiks
<i>Ess.</i>	kanteliin	seemeniin	säiväriin	perehiin

Verbi.

Partitsiippi. Причастие.

I.

Соответствует **действительному** причастию прошедшего времени в русском языке. Образуется от основы **I инфинитива** с прибавлением окончаний: после гласной – **-nt**, после согласной – **-t**. В современном ижорском языке – не склоняется, а используется лишь в формах **сложных глагольных времён**.

kuttoont – связавший; tult – пришедший.

II.

Соответствует **страдательному** причастию прошедшего времени в русском языке. Образуется по типу спряжения, с прибавлением окончания **-tu (-ty), -ttu (-tty)**. В современном ижорском языке – не склоняется, а используется лишь в формах **сложных глагольных времён**.

tehty – сделанный; annettu – данный.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ahve|n (nen, ent, nesse) – окунь,
a|zel (skelen, zeelt, skelesse) – шаг,
ham|e (meehen, eeht, ehesse) – юбка,
härme (hen, eht, hesse) – иней; изморозь,
höyhe|n (nen, ent, nesse) – перо,
ihme (hen, eht, hesse) – чудо,
jam|e (meehen, eeht, ehesse) – соединение сетей,
kahle (hen, eht, hesse) – цепь,
kan|nel (telen, neelt, telessee) – кантеле,

laine (hen, eht, hesse) – волна,
nar|ze (skehen, zeeht, skehesse) – скрип; хруст,
paime|n (nen, ent, nesse) – пастух,
per|e (reehen, eeht, ehesse) – семья,
seeme|n (nen, ent, nesse) – семя,
säivä|r (ren, ärt, resse) – гнида вши,
terve (hen, eht, hesse) – здоровый,
ven|e (neehen, eeht, ehesse) – лодка.

КАНЕЕЗКУММЕНÄÄZ VIIJEEZ LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XVII painutoz.

К XVII склонению относятся “сократившиеся” имена, оканчивающиеся на **-ar** (-är), **-en** и **-e** (бывшее **-eh**) (ср. XVI склонение), в “полной” основе которых – согласные **-k**, **-s** (-z) и **-t**.

<i>Yksikkö</i>				
<i>Nom.</i>	siar	ien	rae	kae
<i>Gen.</i>	sissaaren	ikkeenen	rakkeehen	katteehen
<i>Part.</i>	siaart	ieent	raeeht	kaeht
<i>Ill.</i>	sizaresse	ikenesse	rakehesse	katehesse
<i>Iness.</i>	sizareez	ikeneez	rakeheez	kateheez
<i>El.</i>	sizarest	ikenest	rakehest	katehest
<i>All.</i>	sizarelle	ikenelle	rakehelle	katehelle
<i>Adess.</i>	sizareel	ikeneel	rakeheel	kateheel
<i>Abl.</i>	sizarelt	ikenelt	rakehelt	katehelt
<i>Tr.</i>	sizareks	ikeneks	rakeheks	kateheks
<i>Ess.</i>	sizareen	ikeneen	rakeheen	kateheen

<i>Monikko</i>				
<i>Nom.</i>	sissaaret	ikkeenet	rakkeehet	katteehet
<i>Gen.</i>	sizariin	ikenii	rakehiin	katehiin
<i>Part.</i>	sizaria	ikenä	rakehia	katehia
<i>Ill.</i>	sizarisse	ikenisse	rakehisse	katehisse
<i>Iness.</i>	sizariiz	ikeniiz	rakeniiz	katehiiz
<i>El.</i>	sizarist	ikenist	rakehist	katehist
<i>All.</i>	sizarille	ikenille	rakehille	katehille
<i>Adess.</i>	sizariil	ikenil	rakehiil	katehiil
<i>Abl.</i>	sizarilt	ikenilt	rakehilt	katehilt
<i>Tr.</i>	sizariiks	ikeniks	rakehiks	katehiks
<i>Ess.</i>	sizariin	ikenii	rakehiin	katehiin

Verbi.

Aktiivin indikatiivin imperfekti.

Неопределённое прошедшее время изъявительного наклонения активного залога.

Соответствует в русском языке прошедшему времени как **несовершенного**, так и **совершенного** вида [в 1-м случае объект действия ставится в **partitiivi**, во 2-м случае – в **genetiivi** (см. 4 урок)]. Личные окончания, в общем, те же, что и в **preezensi**, но, по сравнению с последним, в **imperfekti** происходят следующие изменения (на примере формы **1-n persoona**):

1) У двухсложных глаголов с 1-й и 2-й гласными **-a** – 2-я заменяется на **-oi**.

miä **annan** – я **даю** : miä **annoin** – я **давал**.

2) У глаголов с последней гласной основы **-o** (-ö) **-u** (-ü) – к ней прибавляется **-i**.

miä **kutsun** – я **зову** : miä **kutsuin** – я **звал**.

3) У глаголов с основой, оканчивающейся на **-oi**, **-i** – форма совпадает с **preezensi**.

miä **haaravoin** – я **сгребаю**, **сгребал**; miä **ehin** – я **успеваю**, **успел**.

4) У всех остальных глаголов с основой **preezensi**, оканчивающейся на **краткий гласный** – **-a** (-ä), **-e** – последний заменяется на **-i**.

miä **omppeelen** – я **шью** : miä **omppeelin** – я **шил**;

miä **teen** – я **делаю** : miä **tein** – я **делал**.

Причем у глаголов с чередованием **-lt**→**ll**, **-nt**→**nn**, **-rt**→**rr** – в основе **imperfekti** возникают **-lz** (-ls), **-nz** (-ns), **-rz** (-rs).

miä **rakennan** – я **строю** : miä **rakenzin** – я **строил**.

(!) 5) У глаголов с основой **preezensi**, оканчивающейся на **долгий** гласный – в **imperfekti** возникают суффиксы: в **yksikkö** – **-izi** (-is), в **monikko** – **-zi-** (-si-).

miä läkkäään – я говорю : **miä läkkäizin** – я говорил.

Таким образом, глаголы в **aktiivin imperfekti** имеют окончания (без учета **vokaaligarmoonia**):

<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>
1. -oin, -uin, -in (-lzin, -nzin, -rzin); -izin.	-oimma, -uimma, -imma (-lzimma, -nzimma, -rzimma); -zimma.
2. -oit, -uit, -it (-lxit, -nxit, -rzit); -ist.	-oitta, -uitta, -itta (-lxitta, -nxitta, -rzitta); -zitta.
3. -oi, -ui, -i (-lsi, -nsi, -rsi); -iz.	-(t)i (-lletii, -nnettii, -rrettii); -stii.

Пример. Ezimerkki.

Miä luin	Я читал (-а)
Siä luit	Ты читал (-а)
Hää luki	Он(а) читал (-а)
Möö luimma	Мы читали
Töö luitta	Вы читали
Höö luettii	Они читали

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

i|en (kkeenen, eent, kenesse) – десна,
ka|e (tuehen, eeht, tehesse) – бельмо,
ko|e (kkeehen, eeht, kehesse) – опыт; проба,
ma|e (tuehen, eeht, tehesse) – налим,
ra|e (kkeehen, eeht, kehesse) – град,
rai|je (tuehen, jjeeht, tehesse) – колея,
si|ar (ssaaren, aart, zaresse) – сестра,

säi|je (kkeehsen, jjeeht, kehesse) – 1) порыв ветра;
2) складка,
ta|e I (kkeehen, eeht, kehesse) – залог,
ta|e II (tuehen, eeht, tehesse) – навоз,
ty|är (ttäären, äärt, täresse) – дочь,
u|ar (ttaaren, aart, taresse) – вымя.

КАНЕЕЗКУММЕНÄÄZ KUUVVEEZ LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XVIII painutoz.

К XVIII склонению относятся двухосновные имена, в основе которых происходит чередование **-z (-s) → -h** [включая “суффикс признака” **-kaz (-käz) → -kkah- (-kkäh-)** («-стый»; «-лый»)].

<i>Yksikkö</i>			
<i>Nom.</i>	lammaz	raitz	oksakaz
<i>Gen.</i>	lampaahan	raittihen	oksakkahan
<i>Part.</i>	lammast	raitist	oksakast
<i>Ill.</i>	lampahasse	raittihesse	oksakkahasse
<i>Iness.</i>	lampahaaz	raittiheez	oksakkahaaz
<i>El.</i>	lampahast	raittihest	oksakkahast
<i>All.</i>	lampahalle	raittihelle	oksakkahalle
<i>Adess.</i>	lampahaal	raittihel	oksakkahaal
<i>Abl.</i>	lampahalt	raittihelt	oksakkahalt
<i>Tr.</i>	lampahaks	raittiheks	oksakkahaks
<i>Ess.</i>	lampahaan	raittihen	oksakkahaan

<i>Monikko</i>			
<i>Nom.</i>	lampaahat	raittihet	oksakkahat
<i>Gen.</i>	lampahiin	raittihin	oksakkahhiin
<i>Part.</i>	lampahia	raittihia	oksakkahhia
<i>Ill.</i>	lampahisse	raittihisse	oksakkahisse
<i>Iness.</i>	lampahiiz	raittihiz	oksakkahiiz
<i>El.</i>	lampahist	raittihist	oksakkahist
<i>All.</i>	lampahille	raittihille	oksakkahille
<i>Adess.</i>	lampahii	raittihil	oksakkahil
<i>Abl.</i>	lampahilt	raittihilt	oksakkahilt
<i>Tr.</i>	lampahiks	raittihiks	oksakkahiks
<i>Ess.</i>	lampahiin	raittihin	oksakkahhiin

Verbi.

Aktiivin indikatiivin imperfekti (продолжение).

В **keeltävä forma** – отрицательный глагол изменяется в **preeensi**, а основной ставится в форму **partitsiippi**.

<i>Yksikkö</i>		<i>Monikko</i>	
1. miä en teht – я не делал		möö emmä teht – мы не делали	
2. siä et teht – ты не делал		töö että teht – вы не делали	
3. hää ei teht – он не делал		höö evät tehty – они не делали	

Aktiivin konditsionaali. Условное наклонение активного залога.

Соответствует **сослагательному** наклонению в русском языке. Образуется от основы **II infinitiivi**, следующим образом:

- 1) При основе на **краткую** гласную или согласную – **-izi- (-is-)** (miä antaizin – я дал бы).
- 2) При **односложной** основе с **долгой** гласной – **-isizi- (-isiis-)** (miä toisizin – я принёс бы).
- 3) При **многосложной** основе на **долгую** гласную – **-(|)aizi- (-(|)ais-)** [-(|)äizi- (-(|)äis-)] (miä läkäjäizin – я говорил бы).

Таким образом, глаголы в **aktiivin konditsionaali** имеют следующие окончания (без учёта **vokaaligarmoonia**):

<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>
1. -izin, -isizin, -(j)aizin.	-izimma, -isizimma, -(j)aizimma.
2. -ist, -isiist, -(j)aist.	-izitta, -isizitta, -(j)aizitta.
3. -iz, -isiiz, -(j)aiz.	-(t)taiz.

Пример. Ezimerkki.

Miä lukkiizin	Я читал(-а) бы
Siä lukkiist	Ты читал(-а) бы
Hää lukkiiz	Он(а) читал(-а) бы
Möö lukizimma	Мы читали бы
Töö lukizitta	Вы читали бы
Höö luettaiz	Они читали бы

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ah|az (ttaahan, ast, tahasse) – тесный,
arvok|az (kahan, ast, kahasse) – ценный,
bulbuk|az (kahan, ast, kahasse) – кувшинка,
ev|äz (väähän, äst, ähässe) – провизия; припасы,
habra|z (han, st, hasse) – хрупкий,
halja|z (han, st, hasse) – зеленая [рожь, пшеница],
ham|maz (ppaahan, mast, pahasse) – зуб,
härmek|äz (kähän, äst, kähässe) – заиндевелый,
kärzik|äz (kähän, äst, kähässe) – с носиком [посуда],
ladvak|az (kahan, ast, kahasse) – с кроной [дерево],
lam|maz (ppaahan, mast, pahasse) – овца,
läh|heekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) –
ключевая [вода],

mahlak|az (kahan, ast, kahasse) – сочный,
el|lookaz (okkahan, okast, okkahasse) – живой,
mät|äz (tähän, äst, tähässe) – кочка,
noek|az (kahan, ast, kahasse) – закопчёный,
oksak|az (kahan, ast, kahasse) – ветвистый,
oluek|az (kahan, ast, kahasse) – с пивом [сосуд],
rait|iz (tiihen, ist, tihesse) – свежий; чистый,
räök|äz (kähän, äst, kähässe) – сопливый,
saeek|az (kahan, ast, kahasse) – дождливый,
tatehik|az (kahan, ast, kahasse) – унавоженный,
ut|tuukaz (ukkahan, ukast, ukkahasse) – туманный,
äk|kyykäz (ykkähän, ykäst, ykkähässe) –
сердитый.

КАНЕЕЗКЫММЕНÄÄZ SEITTSEMÄÄZ LÄKSY. ДВАДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XIX painutoz.

К XIX склонению относятся: 1) “сократившиеся” имена с тем же чередованием в основе, как и в предыдущем склонении (**-z (-s)** → **-h**), имеющие в “полной” основе согласную **-k**; 2) существительное **meez**.

	<i>Yksikkö</i>			<i>Monikko</i>		
<i>Nom.</i>	kiuvvaz	ruiz	meez	kiukkaahat	rukkihet	meehet
<i>Gen.</i>	kiukkaahan	rukkihen	meehen	kiukahiin	rukkihiin	meehiin
<i>Part.</i>	kiuvvast	ruist	meest	kiukahia	rukkihia	meehiä
<i>Ill.</i>	kiukahasse	rukihesse	meehesse	kiukahisse	rukihisse	meehisse
<i>Iness.</i>	kiukahaaz	rukiheez	meeheez	kiukahiiz	rukiiiz	meehiiz
<i>El.</i>	kiukahast	rukihest	meehest	kiukahist	rukihist	meehist
<i>All.</i>	kiukahalle	rukihelle	meehelle	kiukahille	rukihille	meehille
<i>Adess.</i>	kiukahaal	rukiheel	meeheel	kiukahii	rukiiil	meehiil
<i>Abl.</i>	kiukahalt	rukihelt	meehelt	kiukahilt	rukihilt	meehilt
<i>Tr.</i>	kiukahaks	rukiheks	meeheks	kiukahiks	rukihiks	meehiks
<i>Ess.</i>	kiukahaan	rukiheen	meeheen	kiukahiin	rukiiin	meehiin

Verbi.

Aktiivin konditsionaali (продолжение).

В **keeltävä forma** – отрицательный глагол изменяется в **preeensi**, а **основной** – ставится в форму **konditsionaalin** 3-з persoona.

	<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>
1.	miä en tekkiiiz – я не делал бы	möö emmä tekkiiz – мы не делали бы
2.	siä et tekkiiiz – ты не делал бы	töö että tekkiiz – вы не делали бы
3.	hää ei tekkiiiz – он не делал бы	höö evät tehtäiz – они не делали бы

Aktiivin imperatiivi. Повелительное наклонение активного залога.

Соответствует **повелительному** наклонению в русском языке. Образуется следующим образом:

В **1-м** лице – имеет частицу **laa** (“пусть”, “давай(те)”) и форму **preeensi**:

laa miä teen! – пусть я сделаю!; **laa möö teemvä!** – давайте мы сделаем!

Во **2-м** лице: в **üksikkö** – форма **preeensi** без личного окончания:

tee! – делай!

в **monikko** – основа I **infinitiivi** + окончание **-kaa (-kää)**:

tehkää! – делайте!

В **3-м** лице: в **üksikkö** – основа I **infinitiivi** + окончание **-kaa (-kää)**:

tehkää! – пусть делает!

в **monikko** – основа I **infinitiivi** + окончание **-takaa (-täkää)**:

tehtäkää! – пусть делают!

В **keeltävä forma** – в **imperatiivi** изменяется **отрицательный** глагол, а **основной** в форме в **yksikön** 2-н persoona имеет форму **preeensi** без личного окончания, а в остальных – форму I **infinitiivi**.

	<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>
2.	elä tee! – не делай!	elkää tehhä! – не делайте!
3.	elkää tehhä! – пусть не делает!	elkäässe tehhä! – пусть не делают!

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

lumiillaa : korvat ~ – прижав уши,
lurppiillaa : koiraal korvat ollaa ~ – у собаки висячие уши,
läpi – насквозь: kulkia ~ – пройти насквозь,
mäpöi – насквозь : ~ märka – насквозь мокрый,
möötä : sitä ~, cui – по мере того, как; в соответствии с тем, как,
napist – 1) точно; 2) экономно; бережливо,
napraasno – напрасно,
neljältää – вчетвером (и т.п.),
niin – так; **ei ~nkä ...** – не так уж и ...

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

i ez (kkeehen, est, kehesse) – ярмо, hi az (ttaahan, ast, tahasse) – медленный, kiu vvaz (kkaahan, vvast, kahasse) – каменка [в банде], ma az (kkaahan, ast, kahasse) – лежанка,	mee z (hen, st, hesse) – 1) мужчина; 2) муж, o az (kkaahan, ast, kahasse) – шип; колючка, ru iz (kkiihen, ist, kihesse) – рожь.
---	--

КАНЕЕЗКУММЕНÄÄZ КАНЕКСААЗ LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XX painutoz.

К XX склонению относятся имена, у которых суффиксы **-ss-** или **-t-** чередуются, соответственно, в **yksikkö** – с **-t-** (**-tt-**) или **-e-**; в **monikko** – с **-ks-** или **-i-, -iz- (-is-)**.

Yksikkö

<i>Nom.</i>	kelpoizusse	lyhyt	keväät
<i>Gen.</i>	kelpoizuen	lyhyyvven	kevvääen
<i>Part.</i>	kelpoizutta	lyhyttä	kevättä
<i>Ill.</i>	kelpoizuttee	lyhyesse	keväesse
<i>Iness.</i>	kelpoizueez	lyhyeez	keväez
<i>El.</i>	kelpoizuest	lyhyest	keväest
<i>All.</i>	kelpoizuelle	lyhyelle	keväelle
<i>Adess.</i>	kelpoizueel	lyhyeel	keväel
<i>Abl.</i>	kelpoizuelt	lyhyelt	keväelt
<i>Tr.</i>	kelpoizueks	lyhyeks	keväeks
<i>Ess.</i>	kelpoizutteen	lyhyeen	keväeen

Monikko

<i>Nom.</i>	kelpoizuet	lyhyyvvet	kevvääet
<i>Gen.</i>	kelpoizuksiin	lyhyiziin	keväiin
<i>Part.</i>	kelpoizuksia	lyhyizia	keväää
<i>Ill.</i>	kelpoizuksii	lyhyisii	keväii
<i>Iness.</i>	kelpoizuksiiz	lyhyiziiz	keväiiz
<i>El.</i>	kelpoizuksist	lyhyizist	keväist
<i>All.</i>	kelpoizuksille	lyhyizille	keväille
<i>Adess.</i>	kelpoizuksiil	lyhyiziil	keväil
<i>Abl.</i>	kelpoizuksilt	lyhyizilt	keväilt
<i>Tr.</i>	kelpoizuksiks	lyhyiziks	keväiks
<i>Ess.</i>	kelpoizuksiin	lyhyiziin	keväiin

Verbi.

Passiivi. Пассивный залог.

Соответствует в русском языке **безличным и пассивным** оборотам типа “делается”, “говорили” и т.п.* В каждом наклонении или времени глагола имеет лишь по одной утвердительной и одной отрицательной форме. За основу **passiivi** чаще всего берется форма **aktiivin indikatiivin preezensin 1-n persoona**, но без личного окончания (**NB!** Основы, которые в **aktiivi** оканчиваются на **-a** (**-ä**), в **passiivi** заменяют эту гласную на **-e**). К этой основе присоединяются следующие окончания:

Indikatiivin preeensi.

<i>Mööntävä forma.</i>	<i>Keeltävä forma.</i>
-aa (-ää); -taa (-tää)	-a (-ä); -ta (-tä)
tehhää (делается, делают)	ei tehhä (не делается, не делают)
annetaa (дается, дают)	ei anneta (не дается, не дают)

Как уже говорилось ранее, эта форма служит также для 3-го лица **множественного** числа **личного** спряжения.

* объект действия при **passiivi** – ставится в **nominatiivi**: **veeraz johettii tuppaan** – гости привели в комнату.

Indikatiivin imperfekti.

Mööntävä forma.

-**tti**, -**ttii**
tehtii (делалось, делали)
annettii (давалось, давали)

Keeltävä forma.

-**tu** (-ty); -**ttu** (-tty)
ei tehty (не делалось, не делали)
ei annettu (не давалось, не давали)

Как уже говорилось ранее, эта форма служит также для **3-го лица множественного числа личного** спряжения.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat (Дополнительно даны окончания monikon genetiivi)

ahtahu|sse (en, tta, ttee¹) – теснота,
airu|t (en, tta, esse; iin) – распорядитель,
etähäizy|sse (en, ttä, tee²) – расстояние,
här|yt (ryyvven, yttä, yesse; yiziin) – клевер,
kallehu|sse (en, tta, ttee) – сокровище,
kelpoizu|sse (en, tta, ttee) – право [наследования],
kev|ät (väären, ättä, äesse; äiin) – весна,
kät|yt (kyen, yttä, kyesse; kyiziin) – колыбель,
köyhy|sse (en, ttä, tee) – бедность,

lai|zusse (skuen, zutta, skutee) – лень,
lyh|yt (hyyyven, yttä, yesse; yiziin) – короткий,
ol|ut (luuvven, utta, uesse; uiziin) – пиво,
onnettomu|sse (en, tta, tee) – несчастье,
orju|sse (en, tta, tee) – рабство,
pah|huusse (huuvven, utta, utee) – зло,
päivy|t (en, ttä, esse; iin) – солнце,
tervehy|sse (en, ttä, ttee) – здоровье,
vapaizu|sse (en, tta, ttee) – свобода.

¹ См. объяснение к ижорско-русскому словарю.
² _”_.

КАННЕЗКУММЕНÄÄZ УНЕКСÄÄZ LÄKSY. ДВАДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XXI painutoz.

К XXI склонению относится небольшая группа многосложных имён (чаще трёхсложных), оканчивающихся на **-e** (бывшее **-eh**).

	<i>Yksikkö</i>	<i>Monikko</i>
<i>Nom.</i>	illiine	ranneke
<i>Gen.</i>	ilinehen	rannekkehen
<i>Part.</i>	ilineeht	rannekeeht
<i>Ill.</i>	ilinehesse	rannekkehesse
<i>Iness.</i>	ilineheez	rannekkeheez
<i>El.</i>	ilinehest	rannekkehesh
<i>All.</i>	ilinehelle	rannekkehelle
<i>Adess.</i>	ilineheel	rannekkeheel
<i>Abl.</i>	ilinehelt	rannekkehelt
<i>Tr.</i>	ilineheks	rannekkeheks
<i>Ess.</i>	ilinehheen ¹	rannekkehheen

Verbi.

Passiivi (продолжение).

Konditsionaali.

<i>Mööntävä forma.</i>	<i>Keeltävä forma.</i>
<i>-taiz</i> (-täiz); <i>-ttaiz</i> (-ttäiz)	
<i>tehtäiz</i> (делалось бы, делали бы)	<i>ei tehtäiz</i> (не делалось бы)
<i>annettaiz</i> (давалось бы, давали бы)	<i>ei annettaiz</i> (не давалось бы)

Imperatiivi. (употребляется редко).

<i>Mööntävä forma.</i>	<i>Keeltävä forma.</i>
<i>-takaa</i> (-täkää); <i>-ttakaa</i> (-ttäkää)	
<i>tehtäkää!</i> (пусть делается! пусть делают!)	<i>laa ei tehhä!</i> (пусть не делается!)
<i>annettakaa!</i> (пусть даётся! пусть дают!)	<i>laa ei anneta!</i> (пусть не даётся!)

Teonniemi. Имя действия.

Соответствует в русском языке названию **процесса** действия. Образуется от II infinitiivi, где вместо окончания **-maa** (-mää) присоединяется окончание **-miin**:

tekömiin – **делание**; **antamiin** – **подача**.

Изменяется по XIII склонению (тип “**onnelliin**”).

Tekkiijänniemi. Имя деятеля.

Соответствует в русском языке названию **агента** действия. Образуется по типу спряжения с прибавлением окончания **-ja** (-jä):

tekkijä – **деятель**; **antaja** – **податель**.

Изменяется по VIII склонению (тип “**opastaja**”).

¹ см. объяснение к ижорско-русскому словарю.

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

niiñikke – таким образом [в заключение],
näinikke – таким образом; таким способом; так,
oomaaz – в наличии; olla ~ – иметься,
otsaniiitaa – вверх тормашками [в перевернутом виде],
otsitsee – 1) головой вперёд; 2) tuulee ~ – против ветра [двигаться],
pahast : ei ~ mitä – почти ничего,
painotoksiil – сгорбившись; ссутулившись,
painotoksiiz – скорчившись; скрючившись,
painuksiiz – согнувшись; склонившись,
-päittee : **ittse~** – в свою очередь; **vooro~** – по очереди.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

illiiine (inehen, ineeht, inehesse) – сверкание,
jälkine (hen, eht, hesse) – обувь,
jym|miine (inehen, ineeht, inehesse) – грохот,
hör|riine (inehen, ineeht, inehesse) – жужжание,

lör|riine (inehen, ineeht, inehesse) – болтовня,
palanne (hen, eht, hesse) – воспаление,
rannek|e (kehen, eeht, kehesse) – манжета,
räp|pääle(älehen, äleeht, älehesse) – предел.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ LÄKSY. ТРИДЦАТЫЙ УРОК.

Adjektiivi.

Vertahuzastiit. Степени сравнения.

I. Pozitiivi. Положительная.

Может употребляться с союзами **nii ... ku** (“(так же) ... , как”) и **niku** (“как”, “словно”).

Nii vanha ku äijä – Старый, как дед. **Valkia niku lumi – Белый, как снег.**

II. Komparatiivi. Сравнительная.

Образуется от основы **genetiivi** с прибавлением окончания **-mp**.

1) **NB!** Двухсложные прилагательные, основа которых оканчивается на **-a (-ä)**, в **komparatiivi** меняют эту гласную на **-e-** (**vanha** – старый : **vanhemp** – старший). Объект сравнения ставится в **partitiivi**.
Vanhemp äijää – Старше деда.

2) **NB!** **Komparatiivi** от прилагательного **hyvä** (хороший; добрый) – **paremp** (лучше; лучший).

	<i>Yhsikkö</i>	<i>Monikko</i>
<i>Nom.</i>	vanhemp	vanhemmat
<i>Gen.</i>	vanhemman	vanhempiin
<i>Part.</i>	vanhempaa	vanhempi
<i>Ill.</i>	vanhempaa	vanhempii
<i>Iness.</i>	vanhemmaaz	vanhemmiiz
<i>El.</i>	vanhemmast	vanhemmist
<i>All.</i>	vanhemmalle	vanhemmille
<i>Adess.</i>	vanhemmaal	vanhemmiil
<i>Abl.</i>	vanhemmalt	vanhemmilt
<i>Tr.</i>	vanhemmaks	vanhemmiks
<i>Ess.</i>	vanhempaan	vanhempiin

III. Superlatiivi. Превосходная.

Образуется от основы **komparatiivi** и местоимения **kaik** в форме **yksikön** или **monikon partitiivi**.
Kaikkea vanhemp – Самый старший. **Vanhemp kaikkia – Старше всех.**

NB! **Kaikist vanhemp – Самый старший из всех.**

Verbi.

Здесь и далее в образцах спряжений глаголов приводятся следующие формы: I **infinitiivi** (part., iness.); II **infinitiivi** (ill.); **aktiivi** [**indikaciivin preezensi** (yksikön, monikon 1-n, 3-z pers.), **indikatiivin imperfekti** (yksikön, monikon 1-n, 3-z pers.), **konditsionaali** (yksikön, monikon 1-n, 3-z pers.), **imperatiivi** (yksikön, monikon 2-n pers., 3-z pers.), I **partitsiippi**]; **passiivi** (**indik. preezensi**, **indik. imperfekti**, **konditsionaali**, II **partitsiippi**); **teonnimi**, **tekkijännimi**.

I painutoz. I спряжение.

К I спряжению относятся глаголы с **односложной** основой на **долгий** гласный или **дифтонг**.

	Infinitiivit.			Imperatiivi.	
I	saa'a	käyvvä	naijja	saa!	käy!
	saaeez	käyvveez	naijjeez	saakaa!	käykää!
II	saamaa	käymää	naimaa	saatakaa!	käytäkää!
	<i>Aktiivi.</i>			<i>Partitsiippi.</i>	
	<i>Ind. Preeensi.</i>		I saant	käynt	naint
	saan	käyn	nain		Passiivi.
	saap	käyp	naip		<i>Ind. Preeensi.</i>
	saamma	käymmä	naimma	saa'aa	käyvvää
	saa'aa	käyvvää	naijja		<i>Ind. Imperfekti.</i>
	<i>Ind. Imperfekti.</i>		saatii	käytii	naitii
	sain	käin	nain		<i>Konditsionaali.</i>
	sai	käi	nai	saataiz	käytäiz
	saimma	käimmä	naimma		<i>Partitsiippi.</i>
	saatii	käytii	naitii	II saatu	käyty
	<i>Konditsionaali.</i>				<i>Teonnimi.</i>
	saisizin	käisizin	naisizin	saamiin	käymiin
	saisiiz	käisiiz	naisiiz		Tekkijännimi.
	saisizimma	käisizimmä	naisizimma	saaja	käyjä
	saataiz	käytäiz	naitaiz		<i>naija</i>

Harjutoz.

Painuttakaa verbi. Проспрягайте глаголы.

jo|oa (omaa; on, op; in, i) – пить,
 jä|ä|ä (ämää; än, äp; in, i) – оставаться,
 kä|yvvä (ymää; yn, yp; in, i) –ходить,
 mö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) – продавать,
 nai|jja (maa; n, p; n, -) – жениться;
 выходить замуж,

sa|a'a (amaa; an, ap, in, i) – получать,
 sö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) – есть,
 to|oa (omaa; on, op; in, i) – приносить,
 ve|ejjä (emää; en, ep; in, i) – уносить; везти,
 voi|jja (maa; n, p; n, -) – мочь.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ ENZIMÄIN LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.

Verbi.

II painutoz.

Ко II спряжению относятся глаголы с основой, оканчивающейся на -u (-ü), -i.

	Infinitiivit.				Imperatiivi.		
I alkua	ujjuua	ehtiä		alu!	uju!	ehi!	
alkueez	ujueez	ehtieez		alkukaa!	ujukaa!	ehtikää!	
II alkumaa	ujumaa	ehtimää		aluttakaa!	ujuttakaa!	ehttäkää!	
	Aktiivi.				Partitsiippi.		
	Ind. Preezensi.			I alkuunt	ujjuunt	ehtiint	
alun	ujun	ehin			Passiivi.		
alkuu	ujjuu	ehtii		alutaa	ujutaa	ehitää	
alumma	ujumma	ehimmä		alutti	ujuttii	ehttii	
alutaa	ujutaa	ehittää		aluttaiz	ujuttaiz	ehttäiz	
	Ind. Imperfekti.			II aluttu	ujuttu	ehitty	
aluin	ujuin	ehin			Teonnimi.		
alkui	ujui	ehti		alkumiin	ujumiin	ehtimiin	
aluimma	ujuimma	ehimmä			Tekkijännimi.		
alutti	ujutti	ehittii		alkkuuja	ujjuuja	ehttiijä	
	Konditsionaali.						
alkuizin	ujuizin	ehtiizin					
alkuiz	ujuiz	ehtiiz					
alkuizimma	ujuizimma	ehtiizimmä					
aluttaiz	ujuttaiz	ehittäiz					

Aktiivin indikatiivin perfekti.

Определённое прошедшее время изъявительного наклонения активного залога.

Соответствует в русском языке прошедшему времени **совершенного** вида, указывая на то, что к **настоящему** моменту действие уже **полностью закончено**.

Образуется из **preezensi** глагола **olla** (см. 6 урок) и **II partitsiippi** основного глагола.

	<i>Mööntävä forma.</i>				<i>Keeltävä forma.</i>		
Miä oon		Я		Miä en oo	Я не		
Siä oot	teht	Ты	сделал	Siä et oo	Ты не	сделал	
Hää on		Он		Hää ei oo	Он не		
Möö oomma	teht	Мы	сделали	Möö emmä oo	Мы не		
Töö ootta	tehty	Вы		Töö että oo	Вы не		
Höö ollaa	tehty	Они		Höö evät oo	Они не	сделали	

NB! При наличии второстепенных членов предложения – последние могут располагаться между вспомогательными и основными глаголами. При этом **объект** действия ставится в **mööntävä forma** – в genetiivi, в **keeltävä forma** – в partitiivi.

Hää on **senen** lukkeent – Он это прочёл.

Hää ei oo **sitä** lukkeent – Он этого не прочёл.

Adverbi.

Tavan adverbi (продолжение).

pääletykee – друг на друга [много и вперемешку],
päälettäi – друг на друге [в куче],
pörhille : karvat noistii ~ – волосы встали дыбом,
rakozilla : uksi on ~ – дверь прикрыта,
räkkiillää – жарко,
röömillee – на четвереньки,
röömillää – на четвереньках.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

ap|ihua (ihummaa¹; piihun, ihuu; piihuin, piihui)
– удаваться,
ahis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) –
бедствовать,
al|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) –
начинаться,
a|ssuua (zumaa; zun, suu; zuin, sui) – быть
привыкшим,
as|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) – шагать;
выступать,
av|ahtua (ahtummaa; vaahun, ahtuu; vaahuin,
ahtui) – приходить в себя,
a|zettua (zettummaa; sseetun, zettuu; sseetuun;
zettui) – успокаиваться,
eh|tiä (timää; in, tii; in, ti) – успеть,
el|pyä (rymää; vyn, pyy; vyin, pyi) – оживать,
epäs|tyä (tymää; syn, tyy; syin, tyi) –
ошибаться,
es|tyä (tymää; syn, tyy; syin, tyi) – отменяться,
et|tsiä (tsimää; sin, tsii; sin, tsi) – исскать,

hapan|tua (tummaa, nun, tuu; nuin, tui) –
кваситься,
hallis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) –
светлеть,
hämmen|tyä (tymää; nyn, tyy; nyin, tyi) –
смешиваться,
hämärty|ä (mmää; y; i) – смеркаться;
темнеть,
is|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) – сидеть,
ky|ssyyä (symää; zyn, ssyy; ziin, syi) – просить,
kään|tyä (tymää; nyn, tyy; nyin, tyi) –
поворачивать [самому],
kääri|ä (mää; n, i; n, -) – завёртывать
[во что-л.],
op|pia (rimaa; in, pii; in, pi) –
экспериментировать,
toh|tia (tima; in, tii; in, ti) – осмеливаться,
uj|juua (uma; un, juu; uin, ui) – плыть,
öksy|ä (mää; n, y, in; i) – заблудиться.

¹ см. объяснение к ижорско-русскому словарю.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ TOIN LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.

Verbi.

III painutoz.

К III спряжению относятся: 1) глаголы с двухсложной основой, оканчивающейся на -o (-ö); 2) глаголы с двухсложной основой, где в обоих слогах – гласная -a.

NB! У глаголов этого спряжения согласная -n в основе – в некоторых формах выпадает.

Infinitiivit.			Imperatiivi.		
I sannooa	kuttooa	antaa	sao!	kuo!	anna!
sanoeez	kutoeez	antaeez	sanokaa!	kutokaa!	antakaa!
II sanomaa	kutomaa	antamaa	saottakaa!	kuottakaa!	annettakaa!
Aktiivi.			<i>Partitsiippi.</i>		
<i>Ind. Preeensi.</i>			I sannoont	kuttoont	antaant
saon	kuon	annan	Passiivi.		
sanno	kuttoo	antaa	saotaa	kuotaa	annetaa
saomma	kuomma	annamma	saottii	kuottii	annettii
saotaa	kuotaa	annetaa	saottaiz	kuottaiz	annettaiz
<i>Ind. Imperfekti.</i>			II saottu	kuottu	annettu
saoin	kuoin	annoin	Teonnimi.		
saoi	kutoi	antoi	sanomiin	kutomiin	antamiin
saoimma	kuoimma	annoimma	Tekkijännimi.		
saottii	kuottii	annettii	sannoja	kuttoja	anttaaja
<i>Konditionaali.</i>					
sannoizin	kuttoizin	antaizin			
sannoiz	kuttoiz	antaiz			
sanoizimma	kutoizimma	antaizimma			
saottaiz	kuottaiz	annettaiz			

Aktiivin indikatiivin pluskvamperfekti.

Давнопрошедшее время изъявительного наклонения активного залога.

Соответствует в русском языке прошедшему времени **совершенного** вида, указывая на то, что к оговоренному моменту в прошлом (выраженному при помощи **imperfekti**) действие было уже **полностью совершенено**.

Образуется от **imperfekti** глагола **olla** (см. 8 урок) и **II partitsiippi** основного глагола.

Mööntävä forma.	Keeltävä forma.
Miä olin	Miä en
Siä olit	Siä et
Hää oli	Hää ei
Möö olimma	Möö emmä
Töö olitta	Töö että
Höö oltii	Höö evät
{ teht	
} teht	
{ olt teht	
} olt teht	

NB! Как и в случае **perfekti** (см. пред. урок) – второстепенные члены предложения располагаются **между** вспомогательными и основными глаголами.

Konz hää tuli, miä olin jo töön lopettaant.

Когда он пришел, я **уже** работу закончил.

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

salamittee – тайком,
salamii – тайно,
sallaistaa – исподтишка,
samete – так же; таким же образом,
samoi – одинаково,
sill viissii – таким образом [*следовательно*],

takki – все-таки,
takki ta – однако же,
tazaizest – ровно [*количество*],
upoi – исключительно [*очень*],
uuvvelle – снова; заново,
vaa – лишь.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

ah|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) – наполнить,
an|taa (tamaa; nan, taa; noin, toi) – давать,
jaks|aa(amaa; an, aa; oin, oi)–быть в состоянии,
jat|kaa (kamaa; an, kaa; oin, koi) – продолжать,
ki|skoa (skomaa; zon, skoo; zoin, skoi) – тащить,
ku|ttooa (toma; on, ttoo; oin,toi) – вязать,
lait|taa (tamaa; an, taa; oin, oi) – 1) выгонять;
2) готовить [*eduy*],

laul|aa (amaa; an, aa; oin, toi) – петь,
maks|aa (amaa; an, aa; oin, oi) –1) платить;
pu|nnooa (nomaa; on, nnoo; oin, oi) – плести,
sa|nnooa (nomaa; on, nnoo; oin, oi) – говорить,
tah|toa (toma; on, too; oin,toi) – хотеть,
ta|kkooa (komaa; on, kkoo; oin, koi) – ковать.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ KOLMAAZ LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.

Verbi.

IV painutoz.

К IV спряжению относятся **одноосновные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-a** (-ä); как **двухсложной** [с любой гласной в 1-м слоге, кроме **-a** (ср. III скл.)], так и **многосложной** [включая глаголы **моментального** действия на **-hta** (-htä)].

Infinitiivit.		
I pitää	ostaa	azettaa
pitäeez	ostaeez	azettaeez
II pitämaa	ostamaa	azettammaa ¹
Aktiivi.		
<i>Ind. Preeensi.</i>		
piän	ossan	asseetan
pittää	ostaa	azettaa
piämmä	ossamma	azetamma
pietää	ossetaa	azetetaa
<i>Ind. Imperfekti.</i>		
piin	ossin	asseetin
pti	osti	azetti
piimmä	ossimma	azetimma
piettii	ossettii	azetettii
<i>Konditionaali.</i>		
pitäizin	ostaizin	azettaizin
pitäiz	ostaiz	azettaiz
pitäizimmä	ostaizimma	azettaizimma
piettäiz	ossettaiz	azetettaiz

Imperatiivi.		
piä!	ossa!	asseeta!
pitäkää!	ostakaa!	azettakaa!
piettäkää!	ossettakaa!	azetettakaa!
<i>Partitsiippi.</i>		
I pittäänt	ostaant	azettaant
Passiivi.		
<i>Ind. Preeensi.</i>		
pietää	ossetaa	azetetaa
piettii	ossetti	azetettii
piettäiz	ossettaiz	azetettaiz
<i>Konditionaali.</i>		
II pietty	ossettu	azetettu
<i>Teonnimi.</i>		
pitämiin	ostamiin	azettammiin
<i>Tekkijännimi.</i>		
pittääjä	ostaja	azettaja

Substantiivi.

Ekstsessiivi. Прекратительный падеж.

Не входит в основной “набор” падежей имён. Употребляется не всеми носителями языка, иногда заменяется **elatiivi**. Обозначает прекращение предыдущего состояния. Образуется от формы **essiivi**, но с укорочением последней гласной основы и с заменой окончания **-n** на **-nt**.

Употребляется, в основном, с глаголами и глагольными конструкциями: **jättää poiz** («уволить», «выгнать»), **jää'ä poiz** («уволиться»), **poistua** («выйти [из среды, группы, состояния]»).

Hänt jätetti **inženerint poiz** – Его уволили **с должности инженера**.

Hää jää traktoristint poiz – Он уволился **с работы тракториста**.

Hää tuli kaluriloint poiz – Он ушел **из рыбаков**.

Poistuja rahvahant – Выходец **из народа**.

Poistua läzivint – Выздороветь (**выйти из состояния больных**).

Adverbi.

Aijjan adverbi (продолжение).

hitahast – медленно,
kiiree – быстро,
välimitte – время от времени,
välist – иногда,
väljää – скоро,

äkkii – внезапно,
äkkiistää – моментально,
yhtäikkaa – одновременно; разом,
yhtenää – беспрерывно.

¹ см. объяснение к ижорско-русскому словарю.

Käytännön sanonat. Обиходные выражения.

Nii! – Да! Kyll! – Да, точно!

E|n (t, i, mmä, ttä, vä)! – Нет!

Отрицание в ижорском языке выражается **отрицательным глаголом**, в зависимости от лица (говорящего или его собеседника).

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

a|zettää (zettammaa; sseetan, zettaa; sseetin, zetti) – ставить,
opas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) – обучать,
op|ettaa (ettammaa; peetan, ettaa; peetin, etti)
– учить,
os|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) – покупать,
painah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) – нажать,
pis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) – колоть,

pi|tää(tämää; än, ttää; in, ti) – 1)держать; 2) быть
нужным,
täyt|tää(tämää; än, tää; in, ti) – наполнять,
uh|uttaa (uttammaa; huutan, uttaa; huutin, utti) –
щекотать,
valjas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) – запрягать,
veeräh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) – покатиться,
ve|tää (tämää; än, ttää; in, ti) – тащить; тянуть.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ NELJÄÄZ LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Verbi.

V painutoz.

К V спряжению относятся глаголы с **двухсложной и многосложной** основой, оканчивающейся на дифтонг **-oi (-öi)**.

<i>Infinitiivit.</i>		<i>Imperatiivi.</i>	
I	leipoja	haravojjia	leivoi!
	leipojeez	haravojjeez	haravoi!
<i>Aktiivi.</i>		<i>Partitsiippi.</i>	
<i>Ind. Preezensi.</i>		I leipoint	haravoint
	leivoin	haravoin	
	leipooi	haravoi	
	leivoimma	haravoimma	
	leivojaa	haravojja	
<i>Ind. Imperfekti.</i>		<i>Passiivi.</i>	
	leivoin	haravoin	Ind. Preezensi.
	leipoi	haravoi	Ind. Imperfekti.
	leivoimma	haravoimma	Konditsionaali.
	leivoitii	haravoitii	Partitsiippi.
<i>Konditsionaali.</i>		II leivoitu	haravoitu
	leipoizin	haravoizin	
	leipoiz	haravoiz	
	leipoizimmä	haravoizimma	
	levoitaiz	haravoitaiz	
<i>Teonnimi.</i>		<i>Tekkijännimi.</i>	
	leipoimiin	haravoimii	leipoitsija
			haravoitsija

I infinitiivin instruktiivi. Орудийный падеж I инфинитива.

В настоящее время употребляется редко. Указывает на действие, **благодаря** которому что-либо происходит. На русский язык переводится отглагольным действием либо в творительном падеже, либо вкупе с наречиями “благодаря”, “посредством”. Образуется путём присоединения к основе I infinitiivi окончания **-en**.

Käyven möö voimissamma lihaksi.

Ходьбой (благодаря ходьбе, посредством ходьбы) мы укрепляем мышцы.

Adverbi.

Paikan adverbi (*продолжение*).

väljäst – снаружи [внутрь], väljää – наружу, väljääz – снаружи [где ?], yksimpäi – в одну сторону, yllää – наверх [положить],	ylähälle – наверх; ввысь, ylähält – сверху; свыше, ylähäl – наверху; высоко, ympäriil – вокруг [находиться], ympär – вокруг; по кругу [двигаться].
--	---

Käytännön sanontat (*продолжение*).

Tiitenki! – Конечно, да! Ei tiitenkä! – Конечно, нет! Keeltämätä! – Безусловно! Tinkimätä! – Бесспорно!	Kiitän! (Kiitoz!) – Спасибо! Kyzyn! – Пожалуйста! (Прошу!)\br/> Oo hyvä! – Будь добр! Olkaa hyvä(t)! – Будьте добры!
--	--

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

assavo|jja (imaa; in, i; in, i) – бороновать,
hallik|kojja (koimaa; oin, koi; oin, koi) –
владеть,
haravo|jja (imaa; in, i; in, i) – грести граблями,
haparo|jja (imaa; in, i; in, i) – двигаться
ошупью,
ikävö|jja (imää; in, i; in, i) – скучать,

jauho|ja (imaa; in, oi; in, i) – молоть зерно,
jam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) –
сквашиваться,
lam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) – отдохать,
lei|poja (poimaa; voin, pooi; voin, poi) – жарить,
röömik|köjjä (köimää; öin, köi; öin, köi) –
ползти.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ VIIJEEZ LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.

Verbi.

VI painutoz.

К VI спряжению относятся **двуходснóвные** глаголы, у которых в конце основы происходит чередование **-i → -e** [в некоторых формах переходящие в **-o (-ö)**].

<i>Infinitiivit.</i>		<i>Imperatiivi.</i>	
I	lukkiia laskia	lue!	laze!
	lukkiez laskieez	lukekaa!	laskekaa!
Aktiivi.		Partitsiippi.	
II	lukomaa laskomaa	luettaka!	lazettaka!
<i>Ind. Preeensi.</i>		<i>Ind. Imperfekti.</i>	
I	luen lazen	luetaa	lazetaa
	lukkoo laskoo	luettii	lazettii
II	luemma lazemma	luettaiz	lazettaiz
	luetaa lazetaa	II	luettu lazettu
<i>Ind. Imperfekti.</i>		<i>Passiivi.</i>	
I	luin lazin	Ind. Preeensi.	
	luki laski	Ind. Imperfekti.	
II	luimma lazimma	Konditionsaali.	
	luettii lazetti	Konditionsaali.	
<i>Konditionsaali.</i>		<i>Partitsiippi.</i>	
I	lukkiizin laskizin	lukomiiin laskomiiin	Teonniimi.
	lukkiiz laskiiz	lukkiija laskija	Tekkijännimi.
II	lukizimma laskizimma		
	luettaiz lazettaiz		

Numeraali.

Kardinaalit 100-999.

- 100. **Sa|ta** (an, ttaa, ttaa, a'az, ttaan).
- 200. **Kakssättaa** (kahensaan, kahtasattaa, kahteesattaa, kaheezsaa'az, kahteensattaan и т.д.).
- 300. **Koltsattaa.**
- 400. **Neljäsattaa.**
- 500. **Viizsattaa.**
- 678. Kuuzsattaa seitsenkymment kaheksan (kuuvvensaan seitsemänkymmenän kaheksan, kuuttasattaa seitseentkymment kaheksaa, kuutteesattaa seitsemääkymmenää kaheksaa, kuuvveezsaa'az seitsemääkymmenääz kaheksaaz, kuutteensattaan seitsemäänkymmenääz kaheksaan и т.д.).
- 700. **Seitsensattaa.**
- 800. **Kaheksansattaa.**
- 999. **Yheksänsattaa yheksänkymment yheksän.**

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

äkä – аж, ärrillää : hää on ~ – он раздражён, äännee – вслух, yhtä ei – вообще не; совсем не,	yksitää – в одиночку, yksi – поодиночке; порознь, yli – сверх, yrö – вообще; совсем; полностью.
--	--

Postpoziitsio (продолжение).

V. Allatiivi:

päin – в сторону (чего-л.); по направлению к.

VI. Ablatiivi:

päin – со стороны (чего-л.).

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

it|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – плакать,
kä|skiä (skömää; zen, sköö; zin, ski) –
приказывать,
kät|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – прятать,
la|skia (skomaa; zen, skoo; zin, ski) –
опускать; бросать,

lu|kkiia (komaa; en, kkoo; in, ki) – читать;
считать,
nyl|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – свежевать,
sot|kia (komaa; en, koo; in, ki) – путать,
syl|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – плюнуть.

KOLMAAZKYMENÄÄZ KUUVVEEZ LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.

Verbi.

VII painutoz.

К VII спряжению относятся **двухоснбвные** глаголы, в конце основы которых происходит чередование **-t** (-lt, -nt, -rt) → **-z** (-s) [-lz (-ls), -nz (-ns), -rz (-rs)].

Infinitiivit.		<i>Imperatiivi.</i>	
I rakentaa	tiitää	rakenna!	tiijjää!
rakentaeenz	tiitäeez	rakentaka!	tiitækää!
II rakentammaa ¹	tiitämää	rakennettakaa!	tiijjettäkää!
<i>Aktiivi.</i>		<i>Partitsiippi.</i>	
<i>Ind. Preeensi.</i>		I rakentaant	tiittäänt
rakennan	tiijjän	<i>Passiivi.</i>	
rakentaa	tiittää	<i>Ind. Preeensi.</i>	
rakennamma	tiijjämä	rakennetaa	tiijjetää
rakennetaa	tiijjetää	<i>Ind. Imperfekti.</i>	
<i>Ind. Imperfekti.</i>		rakennetti	tiijjetii
rakenzin	tiizin	<i>Konditsionaali.</i>	
rakensi	tiisi	rakennettaiz	tiijjettäiz
rakenzimma	tiizimmä	<i>Partitsiippi.</i>	
rakennettii	tiijjetii	II rakennettu	tiijjetty
<i>Konditsionaali.</i>		<i>Teonimi.</i>	
rakentaizin	tiitäizin	rakentammiin	tiitämiiin
rakentaiz	tiitäiz	<i>Tekkijännimi.</i>	
rakentaizimma	tiitäizimmä	rakentaja	tiittääjä
rakennettaiz	tiijjettäiz		

Numeraali.

Ordinaalit 100-z – 999-z.

В ижорском языке склоняются только порядковые названия **круглых** сотен:

100-z. Satta|iz (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

200-z. Kaheezsatta|iz (nnen, tta, ntee, nneez, nteen) и т. п.

В названиях **сложных** порядковых числительных склоняются только **единицы**; **десятки** остаются в форме nominatiivi; а **сотни** – вообще остаются в форме **количественного (!)** числительного:

999-z. Yheksänsattaa yheksääzkyymmenääz yheksä|äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen и т. д.)

Adverbi.

Interrogatiiviin. Вопросительное.

mihe? – куда?	miks? – почему? зачем?	mitä vart? – для чего?
miz? – где?	konz? – когда?	mill viissii? – как ? каким образом?
mist? – откуда?	kui paljo? – сколько?	

Käytännön sanontat (продолжение).

Draastui! – Здравствуй(те)!

Hyvvää hoomust! – Доброе утро!

Hyvvää päivää! – Добрый день!

Hyvvää iltaa! – Добрый вечер!

Näkömiist! – До свидания!

Hyvvää öötä! – Спокойной ночи!

¹ см. объяснение к ижорско-русскому словарю.

Pronoomini.

Akkuzatiivi. Винительный падеж.

Употребляется факультативно, лишь у **личных** местоимений **множественного** числа в качестве прямого объекта [вместо **genetiivi** и **nominatiivi** (см. 3, 4, 23, 25 уроки)]:

meijjet – **нас**, **teijjet** – **вас**, **heijjet** - **их**.

Meijjet ennetti vihma – **Нас** застиг дождь.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

hämmen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) – быть
вероятным,
laper|taa (tammaa; ran, taa; zin, si) – колыхаться,
löy|tää (tämää; vvän, ttää; zin, si) – находить,
pöör|tää (tämää; rän, tää; zin, si) – возвращаться,
raken|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) – строить,
suu|taa (tamaa; vvan, ttaa; zin, si) – вбивать клин,

tai|taa (tamaa; jjan, ttaa; zin, si) – смузить,
tii|tää (tämää; jjän, ttää; zin, si) – знать,
tähnen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) –
предназначаться,
töön|tää (tämää; nän, tää; zin, si) – толкать,
uzal|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) – сметь,
voi|taa (tamaa; jjan, ttaa; zin, si) – намазывать.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ SEITTSEMÄÄZ LÄKSY. ТРИДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.

Verbi.

VIII painutoz.

К VIII спряжению относятся двухсложные и многосложные двухосновные глаголы, у которых основа оканчивается на согласную, но в процессе спряжения возникают чередующиеся **вставные** гласные **-e**, **-ä** → **-o** (**-ö**) [включая глаголы **длительного** значения на **-ella** (**-ellä**)].

NB! У глаголов этого спряжения согласные **-h**, **-l**, **-n** перед вставными **-e**, **-ä** могут выпадать, и тогда для гласной корня срабатывает закон **vokaaligarmoonia** [хотя по общим правилам (см. 4 урок), на **-e** он не распространяется].

<i>Infinitiivit.</i>			
I tulla	männä	tehää	ommella
	tulleez	männeež	ommelleez
<i>Aktiivi.</i>			
II tulomaa	mänömää	tekömää	ompelommaa ¹
<i>Ind. Preeensi.</i>			
tyen	mäǟn	teen	ompeen
tulloo	männöö	tekköö	ompeloo
tyemmä	mäǟmmä	teeemmä	ompeeemma
tullaa	männää	tehäǟ	ommellaa
<i>Ind. Imperfekti.</i>			
tulin	mǟnin	tein	omppeelin
tuli	mäni	teki	omppeeli
tulimma	mǟnimä	teimmä	ompelimma
tultii	mǟntii	tehtii	ommeltii
<i>Konditsionaali.</i>			
tulliizin	mǟnniizin	tekkiizin	ompelizin
tulliiz	mǟnniiz	tekkiiz	ompeliiz
tulizimma	mǟnizimma	tekizimma	ompelizimma
tultaiz	mǟntäiz	tehtäiz	ommeltaiz
<i>Imperatiivi.</i>			
tye!	mää!	tee!	ompee!
tulkaa!	mǟnkää!	tehkää!	ommelkaa!
tultakaa!	mǟntkää!	tehtäkää!	ommeltakaa!
<i>Partitsiippi.</i>			
I tult	mǟnt	teht	ommelt
<i>Passiivi.</i>			
tullaa	männää	tehäǟ	ommella
<i>Ind. Preeensi.</i>			
tultii	mǟntii	tehtii	ommeltii
<i>Ind. Imperfekti.</i>			
tultaiz	mǟntäiz	tehtäiz	ommeltaiz
<i>Konditsionaali.</i>			
II tultu	mǟnty	tehty	ommeltu
<i>Teonnimi.</i>			
tulomiin	mǟnömiin	tekömiin	ompelommiin
tullija	mǟnnijä	Tekkijännimi. Tekkijä	ompelija

¹ см. **объяснение** к ижорско-русскому словарю.

Adverbi.

Tavan adverbi (продолжение).

omaal viissii – своеобразно,
toizeel viissii – иначе,

samaal viissii – таким же образом; аналогично,
vähä toizeel viissii – немного (несколько) иначе.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

a|ella (jelommaa; jeen, jeloo; jjeelin, jjeeli) –
ездить,
hais|sellä (telommaa; teen, telo; telin, teli) –
обнюхивать,
kaglut|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) –
обнимать,
käyvve|llä (lömmää; en, löö; lin, li) – гулять,
läkäe|llä (lömää; en, lõö; lin, li) – разговаривать,
mais|sellä (telommaa; teen, teloo; telin, teli) –
пробовать,
mä|nnä (nömmää; än, nnöö; nin, ni) – идти,
noi|ssa (zomaa; zen, sssoo; zin, si) – 1) вставать,
2) стать (кеь-л., чем-л.),
nä|hhä (kömää; än, kköö; in, ki) – видеть,

näzyt|ellä (telämää; teen, tellöö; telin, teli) –
раздражать,
om|mella (pelommaa; peen, peloo; ppeelin) –
шить,
oot|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) –
ожидать,
pa|nna (nomaa; an, nnoo; nin, ni) – класть,
pur|ra (omaa; en, roo; in, i) – кусать,
raput|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) – трясти,
te|hhä (kömää; en, kköö; in, ki) – делать,
t|ulla (ulomaa; yen, ulloo; ulin, uli) – 1) приходить;
2) становиться,
uhit|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) –
уговаривать.

KOLMAAZKYMENÄÄZ KANEKSAAZ LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.

Verbi.

IX painutoz.

К IX спряжению относятся двухсновные глаголы, у которых основа оканчивается на **-ss (-z)** [но не имеющие значения возвратности (ср. XIII, XIV, XV спряжения)].

Infinitiivit.		Imperatiivi.	
I kihissä	krapissa	kihhiize!	krappiize!
kihisteez	krapisteez	kihisää!	krapiskaa!
II kihizömmää ¹	krapizommaa ¹	kihistäkää!	krapistakaa!
Aktiivi.		<i>Partitsiippi.</i>	
<i>Ind. Preezensi.</i>		I kihist	krapist
kihhiizen	krappiizen	<i>Passiivi.</i>	
kihizöö	krapizoo	<i>Ind. Preezensi.</i>	
kihizemmä	krapizemma	kihissää	krapissaa
kihissää	krapissaa	<i>Ind. Imperfekti.</i>	
<i>Ind. Imperfekti.</i>		kihistii	krapistii
kihhiizin	krappiizin	<i>Konditionsaali.</i>	
kihhiiz	krappiiz	kihistäiz	krapistaiz
kihizimma	krapizimma	<i>Partitsiippi.</i>	
kihistii	krapistii	II kihisty	krapistu
<i>Konditionsaali.</i>		<i>Teonnimi.</i>	
kihizizin	krapizizin	kihizömmiin	krapizommiin
kihissiiz	krapissiiz	<i>Tekkijännimi.</i>	
kihizizimma	krapizizimma	kihizijä	krapizija
kihistäiz	krapistaiz		

Indikatiivin futtuuri. Будущее время изъявительного наклонения.

Будущее время в ижорском языке чаще всего выражается при помощи **preezensi** [с объектом в форме **genetiivi** (см. 4 и 23 уроки)], что соответствует в русском языке **будущему времени совершенного вида**.

Miä rakennan koin – Я построю дом.

Однако, существуют и специальные формы.

1) Вместо глагола **olla** в будущем времени употребляется произошедший от него глагол **leetä**, изменяющийся по X спряжению (см. след. урок).

<i>Möönitävä forma.</i>		<i>Keeltävä forma.</i>	
Miä leenen	Я буду	Miä en leene	Я не буду
Siä leenet	Ты будешь	Siä et leene	Ты не будешь
Hää leenöö	Он будет	Hää ei leene	Он не будет
Möö leenemmä	Мы будем	Möö emmä leene	Мы не будем
Töö leenettä	Вы будете	Töö että leene	Вы не будете
Höö leenööt	Они будут	Höö evät leene	Они не будут

¹ см. объяснение к ижорско-русскому словарю.

2) Употребляется также **preezensi** глагола **noissa** («*стать [кем-л., чем-л.]*», VIII спряж.) [требующее после себя имя в **translatiivi** (см. 9 урок)].

Mööntävä forma.

Miä noizen	Я стану
Siä noizet	Ты станешь
Hää noissoo	Он станет
Möö noizemma	Мы станем
Töö noizetta	Вы станете
Höö noissaa	Они станут

Keeltävä forma.

Miä en noize	Я не стану
Siä et noize	Ты не станешь
Hää ei noize	Он не станет
Möö emmä noize	Мы не станем
Töö että noize	Вы не станете
Höö evät noize	Они не станут

Adverbii.

Indefinittiin. Неопределенное.

mihelę – куда-то,
miheikke – куда-нибудь,
mizle – где-то,
mizikke – где-нибудь,
mistle – откуда-то,
mistikke – откуда-нибудь,

miksle – зачем-то; почему-то,
hot miks – зачем-нибудь; почему-либо,
konzle – когда-то,
konzikke – когда-нибудь,
mill-le viissii – как-то; каким-то образом,
millikke viissii – как-нибудь.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

hör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) –
жужжать,
höt|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) –
дрожать,
ir|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) –
хныкать,
jär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) –
 сотрясаться,
jyr|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) –
грюхотать,

kih|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) –
шипеть,
krap|issa (izommaa; piizen, izoo; piizin, piiz) –
голодать; грызть,
pär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) –
трещать; дребезжать,
vik|issä (izömmää; kiizen, izöö; kiizin, kiiz) –
свистеть,
vuh|issa (izommaa; hiizen, izoo; hiizin, hiiz) –
шуметь.

KOLMAAZKYMMENÄÄZ YHEKSÄÄZ LÄKSY. ТРИДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.

Verbi.

X painutoz.

К X спряжению относятся “сократившиеся” глаголы, у которых в **полной** форме основы возникает дополнительный слог, начинающийся на **-n, -ts, -ks**.

<i>Infinitiivit.</i>			<i>Imperatiivi.</i>		
I paeta	valita	joossa	pakkeene!	valitse!	jookse!
paeteez	valiteez	joosteez	paetkaa!	valitkaa!	jooskaa!
II pakenommaa	valitsommaa ¹	jooksomaa	paettakaa!	valittakaa!	joostakaa!
<i>Aktiivi.</i>			<i>Partitsiippi.</i>		
<i>Ind. Preeensi.</i>			I paent	valint	joost
pakkeenen	valitsen	joksen	<i>Passiivi.</i>		
pakenoo	valitsoo	jooksoo	paetaa	valitaa	joossaa
pakenemma	valitsemma	jooksemma	paettii	valittii	joostii
paetaa	valitaa	joossaa	paettaiz	valittaiz	joostaiz
<i>Ind. Imperfekti.</i>			II paettu	valittu	joostu
pakkeenin	valitsin	jooksin	<i>Teonnimi.</i>		
pakkeeni	valitsi	jooksi	pakenommiin	valitsommiin	jooksomiin
pakenimma	valitsimma	jooksimma	<i>Tekkijännimi.</i>		
paettii	valittii	joostii	pakenija	valitsija	jooksija
<i>Konditionaali.</i>			<i>Partitsiippi.</i>		
pakenissiizin	valitsissiizin	jooksisizin	<i>Ind. Preeensi.</i>		
pakenissiiz	valitsissiiz	jooksissiiz	paetaa	valitaa	joossaa
pakenizizimma	valitsizizimma	jooksizizimma	paettii	valittii	joostii
paettaiz	valittaiz	joostaiz	paettaiz	valittaiz	joostaiz

Indikatiivin futtuuri (*продолжение*).

В ижорском языке существует 2 формы **сложного будущего** времени.

I futtuuri.

Указывает на то, что действие будет совершаться. Образуется при помощи **preeensi** глагола **noissa** (“стать”, VIII спрж.) и **II infinitiivin illatiivi** основного глагола.

<i>Mööntävä forma.</i>		
Miä noizen	{	Я стану
Sää noizet	tekömää	Ты станешь
Hää noissoo	}	Он станет
Möö noizemma	{	Мы станем
Töö noizetta	tekömää	Вы станете
Höö noissaa	}	Они станут
<i>Keeltävä forma</i>		
Miä en noize	{	Я не стану
Sää et noize	tekömää	Ты не станешь
Hää ei noize	}	Он не станет
Möö emmä noize	{	Мы не станем
Töö että noize	tekömää	Вы не станете
Höö evät noize	}	Они не станут

¹ см. объяснение к ижорско-русскому словарю.

Adverbi.

Negativviin. Отрицательное.

ei mihekä – никуда,
ei mizkä – нигде,
ei mistkä – ниоткуда,

ei milkä viissii – никак; никоим образом,
ei mittä vart – ни для чего,
ei konzka – никогда.

С глаголом в keeltävä forma: у наречия – ei исчезает.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

e|etä (tenömmää; tteenen, tenöö; tteenin, tteeni) –
двигаться вперёд,
hap|ata (anommaa; paanen, anoo; paanin, paani) –
прокисать,
ilme|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni) – появляться,
joo|ssa (ksommaa; ksen, ksöö; ksin, ksi) – бежать,
kuume|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni) – греться,
kylme|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni) – холодеть,
laihe|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni) – худеть,
maini|ta (tsommaa; tsen, tsöö; tsin, tsi) –
упоминать,
mär|etä (kenömmää; kenen, kenöö; kenin, keni) –
гнить,
mörnä|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) – орать,

möö|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) –
заниматься продажей,
naagli|ta (tsommaa; tsen, tsöö; tsin, tsi) –
пригвождать,
oi|jeta (kenommaa; kenen, kenoo; kenin, keni) –
выпрямляться,
osse|ssa (ksommaa; ksen, ksöö; ksin, ksi) – делать
покупки,
pa|eta (kenommaa; kkenen, kenoo; kkeenin, kkeeni) –
убегать,
rammi|ta (tsommaa; tsen, tsöö; tsin, tsi) – хромать,
val|eta (kenommaa; kenen, kenoo; keenin, keni) –
светать,
vali|ta (tsommaa; tsen, tsöö; tsin, tsi) – выбирать.

NELJÄÄZKYMMENÄÄZ LÄKSY. СОРОКОВОЙ УРОК.

Verbi.

XI painutoz.

К XI спряжению относятся “сократившиеся” глаголы, у которых **полная** форма основы имеет **долгую** гласную, чередующуюся с **дополнительным слогом -a (-ä)**. В начале этого дополнительного слога после всех гласных, кроме **-i**, возникает **j-**.

<i>Infinitiivit.</i>			<i>Imperatiivi.</i>		
I hävitä	haleta	temmata	hävvii!	halkkii!	tempaa!
häviteez	haleteez	temmateez	hävitkää!	haletkaa!	temmatkaa!
II hävviimää	halkkiimaa	temppaamaa	hävittkää!	halettakaa!	temmattakaa!
<i>Aktiivi.</i>			<i>Partitsiippi.</i>		
<i>Ind. Preezensi.</i>			hävviint	halleent	temmaant
hävviin	halkkiin	tempaan		Passiivi.	
häviää	halkiaa	tempajaa		Ind. Preezensi.	
hävviimmä	halkkiimma	tempaamma	hävitää	haletaa	temmataa
hävitää	haletaa	temmataa	hävitii	haletti	temmatti
<i>Ind. Imperfekti.</i>			hävittää	halettaa	temmataa
hävviizin	halkkiizin	tempaazin	hävittii	haletti	temmatti
hävviiz	halkkiiz	tempaaz	hävittää	halettaaz	temmattaaz
hävizimmä	halkizimma	tempazimma	hävitty	halettu	temmattu
hävitti	haletti	temmatti	hävviimiin	halkkiimiin	tempaaamiin
<i>Konditsionaali.</i>			hävviijä	halkkija	tempaaaja
häviäizin	halkiaizin	tempajaizin		Tekkijännimi.	
häviäiz	halkiaiz	tempajaiz			
häviäizimma	halkiaizimma	tempajaizimma			
hävittääiz	halettaiz	temmattaiz			

Adverbi.

Paikan adverbi (продолжение).

korkialle – высоко [куда?],
korkiaal – высоко [где?],
kaukaan – далеко,

matalalle – низко [куда?],
matalaal – низко [где?],
läheel – близко.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

av|ata (vaamaa; vaan, ajaa; vaizin, vaiz) – отрывать,
duuma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) – думать,
furska|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) – сморкаться,
hal|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – расекать,
hal|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) – лопаться,
hä|vetä (ppiimää; ppiin, piää; ppiizin, ppiiz) – стесняться,
hä|vitä (viimää; viin, iää; viizin, viiz) – пропадать,
hä|vätä (ppäämää; ppään, pääjää; ppääzin, ppäiz) – позорить,
il|etä (kkiimää; kkiin, kiää; kkiizin, kkiiz) – не стесняться,

kat|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) – ломать,
kat|eta (kiimaa; kiin, kiaa; kiizin, kiiz) – ломаться,
lui|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) – точить,
mamma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) – спать,
o|zata (ssamaa; ssan, sajaa; ssaizin, saiz) – уметь,
räimä|tä (ämää; än, jäät; izin, iz) – швырнуть,
tem|mata (ppaamaa; ppaan, pajaa; ppaizin, ppaiz) – схватить,
toh|eta (kiimaa; kiin, kiaa; kiizin, kiiz) – лопнуть,
suv|ata (vaamaa; vaan, ajaa; vaizin, vaiz) – любить.

NELJÄÄZKYMENÄÄZ ENZIMÄIN LÄKSY. СОРОК ПЕРВЫЙ УРОК.

Verbi.

XII painutoz.

К XII спряжению относятся “сократившиеся” глаголы, у которых также **полная** форма основы имеет в конце чередование **долгой** гласной и **дополнительного слога -ja (-jä)**. Но в **краткой** форме этих глаголов происходит полное **выпадение** корневой согласной.

<i>Infinitiivit.</i>		<i>Imperatiivi.</i>	
I kaota	läätä	kattoo!	läkkää!
kaoteez	lääteez	kaotkaa!	läätkää!
II kattoomaa		Partitsiippi.	
	läkkaämää	I kaont	läänt
Aktiivi.		Passiivi.	
<i>Ind. Preeensi.</i>		<i>Ind. Preeensi.</i>	
kattoon	läkkäään	kaotaa	läätää
katojaa	läkäjää	kaottii	läättii
kattoomma	läkkäämmä	kaottaiz	läättäiz
kaotaa	läätää	II kaottu	läätty
<i>Ind. Imperfekti</i>		<i>Teonnimi.</i>	
kattoizin	läkkääzin	kattoomiin	läkkäämiin
kattoiz	läkkäiz	<i>Tekkijännimi.</i>	
katozimma	läkäzimmä	kattooja	läkkääjä
kaottii	läättii		
<i>Konditionsaali.</i>			
katojaizin	läkäjäizin		
katojaiz	läkäjäiz		
katojaizimma	läkäjäizimmä		
kaottaiz	läättäiz		

Indikatiivin futtuuri (*продолжение*).

II futtuuri.

Указывает на то, что действие в ближайшее время **начнётся**. Образуется при помощи **preeensi** глагола **alkaa** («начать»), III спрж.) и I infinitiivin **partitiivi** основного глагола.

<i>Mööntävä forma.</i>		<i>Keeltävä forma.</i>	
Miä alan	Я начну	Miä en ala	
Siä alat	Ты начнешь	Siä et ala	
Hää alkaa	Он начнет	Hää ei ala	
Möö alamma	Мы начнем	Möö emmä ala	
Töö alatta	Вы начнете	Töö että ala	
Höö aletaa	Они начнут	Höö evät ala	
	tehhä	делать	tehhä

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

kovaa – громко, hilja – тихо, karkiast – грубо,	pehmiäst – нежно; мягко, voimakkahast – сильно; мощно, heikost – слабо.
--	--

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

ka ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) – исчезать,	ma ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – лежать;
la ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – прекращать,	pai jjata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) – приглашать,
lei jjata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – резать,	pa ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) – запруживать,
luu vvata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) – обнюхивать,	pu ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) – падать,
lä ätä (kkäämää; kkää, käjää; kkääzin, kkäiz) – говорить,	rau vjeta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) – утомляться.

NELJÄÄZKYMMENÄÄZ TOIN LÄKSY. СОРОК ВТОРОЙ УРОК.

Verbi.

XIII painutoz.

К XIII спряжению относятся **возвратные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-ii**.

<i>Infinitiivit.</i>		<i>Imperatiivi.</i>	
I heittiissä	pessiissä	heittii!	pessii!
heittiisseez	pessiisseez	heittiiskää!	pessiiskää!
II heittiimää	pessiimää	heittiistäkää!	pessiistäkää!
Aktiivi.		<i>Partitsiippi.</i>	
<i>Ind. Preeensi.</i>		I heittiist	pessiist
heittiin	pessiin	Passiivi.	
heittiää	pessiää	<i>Ind. Preeensi.</i>	
heittiimmä	pessiimmä	heittiissää	pessiissää
heittiissää	pessiissää	<i>Ind. Imperfekti</i>	
<i>Ind. Imperfekti</i>		hettiistii	pessiistii
heittiizin	pessiizin	<i>Konditionsaali.</i>	
heittiiz	pessiiz	heittiistäiz	pessiistäiz
heittiizimmä	pessiizimmä	<i>Partitsiippi.</i> *	
heittiistii	pessiistii	II heittiisty	pessiisty
<i>Konditionsaali.</i>		Teonimi.	
heittiääizin	pessiääizin	heittiimii	pessiimii
heittiääiz	pessiääiz	<i>Tekkijännimi.</i>	
heittiääizimmä	pessiääizimmä	heittijä	pessijä
heittiistäiz	pessiistäiz		

Numeraali.

Kardinaalit 1.000-1.000.000.

1.000. **Tuha|tta** (nnen, ttaa, ntee, nneez, nteen).

1918. **Tuhatta yheksänsattaa kaheksantoist** (**tuhannen yheksänsaan kaheksantoist, tuhattaa yheksääsattaa kaheksaatoist, tuhantee yheksääsattaa kaheksaatoist, tuhanneezyheksääzsaa'az kaheksaatoist, tuhanteenyheksäänsattaan kaheksantoist** и т. д.).

2.000. **Kaks tuhattaa.**

3.000. **Kolt tuhattaa** (**kolmen tuhannen, kolmea tuhattaa, kolmee tuhantee, kolmeez tuhanneezy, kolmeen tuhanteen**) и т.п.

1.000.000. **Miljon|a** (an, naa, naa, aaz, naan).

* в скобки взяты условно образуемые формы.

Adverbiloin komparatiivi. Сравнительная степень наречий.

Поскольку, как было оговорено в 12 уроке, наречия в ижорском языке являются, по сути, застывшими падежными формами имён, то, соответственно, те наречия, которые образованы от **качественных имен прилагательных**, имеют и **сравнительную** степень (ср. 30 урок).

Наиболее часто употребляются наречия в сравнительной степени:

korkiamalle – выше [куда?],
korkiammaal – выше [где?],
matalammalle – ниже [куда?],
matalammaal – ниже [где?],
kaukempaa – дальше [куда?],
kaukemmaal – дальше [где?],
lähemäks – ближе [куда?],
lähempää – ближе [где?],

paremmii – лучше,
pahemmii – хуже,
mööhemmii – позже,
varhemmii – раньше,
kiiremmii – быстрее,
hitahammii – медленнее,
harvempaa – реже,
tihimpää – чаще.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

ehtii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – наряжаться,
hakkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) – хвататься,
heittii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – бросаться,
häppii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – стыдиться,
hävvii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – теряться,
kääntii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – поворачиваться,
kylpii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – купаться,

mättii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – пробовать,
nattii|ssa (maa; n, aa; zin, z) – надеяться,
nyyttii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – возиться [шалить],
oppii|ssa (maa; n, aa; zin, z) – научиться,
pessii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – умываться,
pistii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – высовываться,
sylkii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – плеваться.

NELJÄÄZKYMMENÄÄZ KOLMAAZ LÄKSY. СОРОК ТРЕТИЙ УРОК.

Verbi.

XIV painutoz.

К XIV спряжению относятся **возвратные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-o** (-ö), **-u** (-ü).

<i>Infinitiivit.</i>		<i>Imperatiivi.</i>	
I erahussa	turpossa	erahuu!	turppoo!
erahusseez	turposseez	erahuskaa!	turposkaa!
II erahuumaa		erahustakaa!	
<i>Aktiivi.</i>		<i>Partitsiippi.</i>	
<i>Ind. Preeensi.</i>		<i>I erahuust</i>	
erahuun	turppoon	<i>Passiivi.</i>	
erahujjaa	turpojaa	<i>Ind. Preeensi.</i>	
erahuumma	turppoamma	erahussaa	turpossaa
erahussaa	turpossaa	<i>Ind. Imperfekti.</i>	
<i>Ind. Imperfekti.</i>		erahustii	turpostii
erahuizin	turpoizin	<i>Konditsionaali.</i>	
erahuiz	turpoiz	erahustaiz	turpostaiz
erahuizimma	turpoizimma	<i>Partitsiippi.</i>	
erahustii	turpostii	II erahustu	II turpostu
<i>Konditsionaali.</i>		<i>Teonniemi.</i>	
erahujaizin	turpojaizin	erahummiin	turppoomiin
erahujaiz	turpojaiz	<i>Tekkijännimi.</i>	
erahujaizimma	turpojaizimma	erahuuja	turppooja
erahustaiz	turpostaiz)	
()	

Alettu imperfekti. Начинательное прошедшее время.

Обозначает действие, начатое и к указанному (в прошлом или настоящем) моменту еще делящееся. Образуется при помощи **imperfekti** глагола **noissa** («стать») и **II infinitiivin illatiivi** основного глагола.

<i>Mööntävä forma.</i>		<i>Keeltävä forma.</i>	
Miä noizin	Я стал	Miä en noist	Tekomää
Siä noizit	Ты стал	Siä et noist)
Hää noisi	Он стал	Hää ei noist)
Möö noizimma	Мы стали	Möö emmä noist)
Töö noizitta	Вы стали	Töö että noist)
Höö noistii	Они стали	Höö evät noistu)
{ tekömää		делать {	

Объект действия ставится в partitiivi и может располагаться между вспомогательным и основным глаголами.

Hää ei noist miult sitä kyzymää. – Он не стал меня **об этом спрашивать**.

Numeraali.

Ordinaalit 1.000-z – 1.000.000-z.

В ижорском языке склоняются только порядковые названия **круглых** тысяч:

1.000-z. **Tuhatta|iz** (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

2.000-z. **Kaaheez tuhatta|iz** (nnen, tta, ntee, nneez, nteen) и т.д.

В названиях **сложных** порядковых числительных склоняются только **единицы**, **десятки** сохраняются в форме ordinaalin nominatiivi (!), а **сотни** и **тысячи** – вообще остаются в форме kardinaali (!):

2.345-z. **Kaks tuhattaa koltsattaa neljääzkymmenään viijje|ez** (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

1.000.000-z. **Miljona|az** (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

alto|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) – вздыматься,
erahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) – отделяться,
er|ossa (roomaa; roon, oojaa; roizin, roiz) –

отличаться,

haj|ossa (joomaa; joon, oojaa; joizin, joiz) –
расходитьься,

hanhu|ssa (umaa; un, ujaa; izin, iz) – рвать на
себе волосы,

höyry|ssä (ymää; yn, yjää; izin, iz) – дымиться,
istu|ssa (umaa; un, ujaa; izin, iz) – садиться,

jokahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) –
разделяться,

kaiho|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) – жаловаться,

käärihy|ssä (ymää; yn, jjää; izin, iz) –

закутываться,

lah|ossa (hoomaa; hoon, oojaa; hoizin, hoiz) –
разлагаться,

määlihy|ssä (ymää; yn, jjää; izin, iz) – мяться,

pölyhy|ssä (mmää; yn, jjää; izin, iz) – пылиться,

pökkö|ssä (ömää; ön, öjää; izin, iz) – скончаться,

turp|ossa (poomaa; poon, oojaa; poizin, poiz) –
вспучиваться,

uppo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) – топиться.

NELJÄÄZKYMMENÄÄZ NELJÄÄZ LÄKSY. СОРОК ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Verbi.

XV painutoz.

К XV спряжению относятся **возвратные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-a** (-ä).

Infinitiivit.	
I kummartassa	maistassa
kummartasseez	maistasseez
II kummartaamaa	
Aktiivi.	
<i>Ind. Preeensi.</i>	
kummartaaan	maistaan
kummartajja	maistaajja
kummartaaamma	maistaamma
kummartassaa	maistassaa
<i>Ind. Imperfekti.</i>	
kummartaizin	maistaizin
kummartai	maistaiz
kummartaizimma	maistaizimma
kummartastii	maistastii
<i>Konditionsaali.</i>	
kummartajaizin	maistaajaizin
kummartajaiz	maistaajaiz
kummartajaizimma	maistaajaizimma
kummartastaiz	maistastaiz

Imperatiivi.	
kummartaa!	maistaa!
kummartaska!	maistaska!
kummartastaka!	maistastaka!
<i>Partitsiippi.</i>	
I kummartaast	maistaast
<i>Passiivi.</i>	
<i>Ind. Preeensi.</i>	
kummartassaa	maistassaa
<i>Ind. Imperfekti.</i>	
kummartastii	maistastii
<i>Konditionsaali.</i>	
kummartastaiz	maistastaiz
<i>Partitsiippi.</i>	
II kummartastu	maistastu
<i>Teonnimi.</i>	
kummartammiin	maistaamiin
<i>Tekkijännimi.</i>	
kummartaja	maistaaja

Täsmälliin futtuuri. Точное будущее время.

Эта форма будущего времени в ижорском языке возникла во 2-ой половине XX века под влиянием русского и водского языков. Указывает на то, что действие будет **полностью завершено** к определённому моменту в будущем.

Образуется при помощи глагола **leetä** (см. 38 урок) и **II partitsiippi** основного глагола.

Mööntävä forma.			
Miä leenen			Я сделаю
Siä leenet	teht		Ты сделаешь
Hää leenöö			Он делает
Möö leenemä			Мы сделаем
Töö leenettä	teht		Вы делаете
Höö leenööt			Они делают
Keeltävä forma.			
Miä en leene			Я не сделаю
Siä et leene	teht		Ты не сделаешь
Hää ei leene			Он не делает
Möö emmä leene			Мы не сделаем
Töö että leene	teht		Вы не делаете
Höö evät leene			Они не делают

Пример:

Konz hää tulloo, miä leenen jo töön lopettaant.
Когда он придет, я уже закончу работу.

Konjunktio.

tali – либо,

vaa – однако; все же,

vaik i ... , mut ... – хоть и ... , но ...

Harjutoz 1.

Painuttakaa verbit.

azetta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – устраиваться,
haikota|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – зеваться,
illasta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – ужинать,
kummarta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – кланяться,
kykystä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – приседать,
kyyrystä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – нагибаться,
köhähätä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – закашляться,
lounasta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – обедать,

maista|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) – казаться,
naksanta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – защёлкнуться,
nojahta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – опереться,
ohvotta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – хотеться,
pöllähähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – взметнуться,
rakenta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – приодеться,
suurusta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – завтракать,
vaikonta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) – успокаиваться.

Harjutoz 2.

Lukekaa ja tulkitkaa kaaska iżorast venäesse sanakirjaa käyttäen.

Прочитайте и переведите сказку с ижорского на русский, используя словарь.

KARHU, SUZI JA REPOI.

Karhu, suzi ja repoi kylvetti kerran ruist. Ruiz on kypsynt. Höö leikattii sitä ja veetii riihee. Kuivatetti tähtakuivajaal ja noistii puimaa... A repoi – noisti tähkäkuivajalle, niku sitä kannattaa, dai aijast aikkaa viskajaa riuvvun konz suen, konz karhun päälle. Höö saotaa revoille:

– Kummi-repoi, kannata tähkäkuivajaa hyvästä, jot riuvvut evät puottaiz.

Repoi vassaa:

– Miä jo nii yrittäään, mut neet evät pyzy!

A ittse tahallaa puottaa riuku kerrallaa.

Karhu ja suzi puiti rukkihen. Tuli kolt myttyä: peenemmääz on vilja, keskihizeez on ruumenet, suuremmaaz on olki.

Noistii sattooaa jakkamaa.

Repoi sannoo:

– Laa nii jakamma: peenemmälle – peen mytty, keskihizelle – keskihiin, suuremmalle – suur.

Höö nii tehtii – repoi sai viljan, suzi sai ruumenet, karhu sai olen.

Noistii jauhamaa... Revoil jauhakivi koputtaa, a sueel ja karhuul vaa kahizoo.

Höö kzyytää:

– Kummi-repoi, miks siul jauhakivi koputtaa, entä meil kahizoo?

Repoi sannoo:

– Miä ku noizin jauhamaa, nii lisäizin hiittaa, siks jauhakivi koputtaa.

Karhu ja suzi lizättii hiittaa, ja heiijen jauhakivet noistii koputtammaa...

Jauhettii kaiken ja noistii puuroa keittämää. Keitetää... Revoil puuro on valkia ja puhkuu, a sueel ja karhuul puuro on mussa ja ei puhu. Kzyytää höö revoilt:

– Miks siun puuro on valkia ja puhkuu, entä meijjen oma – on mussa ja ei puhu? Anna meille maistaa siun puuroa!

– En, enziks miä teijjen puuroa maissan.

Otti repoi vähä puuroa suelt ja karhult dai pani salamittee oman kattilan päälle:

– Maistakaa!

Karhu maisti ja saoi:

– Siun puuro ei oo parempaan miun ommaa!
Suzi maisti ja senensaman saoi...
– A miks siun puuro on valkiamp meijjen ommaa?
– Miä piin jauhoa jooksovaaz vee'ez. Siks puuro on valkiamp.
Suzi ja karhu koottii ruumenet ja olen, lazettii jokkee – verta vei kaiken poiz...
Nii kummi-repoi heijjet petkutti.

NELJÄÄZKYMMENÄÄZ VIIJEEZ LÄKSY. СОРОК ПЯТЫЙ УРОК.

Verbi.

Epäsäennölliist verbit. Неправильные глаголы.

Часть глаголов в ижорском языке отличается тем, что их различные грамматические формы образуются по разным типам спряжений.

1) Глагол **haissa** («*náxnutь*») образует: II infinitiivi (**haizomaa**) – по VIII спряжению, а preezensi (**haizon**, **haizot**, **haissoo**, **haizomma**, **haizotta**, **haissaa**) и imperfekti (**haizoin**, **haizoit**, **haisoi**, **haizoimma**, **haizoitta**, **haizottii**) – по III спряжению.

2) Глагол **lähtiä** («*pójti*») образует: II infinitiivi (**lähtömää**) и preezensi (**lähen**, **lähet**, **lähtöö**, **lähemmä**, **lähettä**, **lähetää**) – по VI спряжению, а imperfekti (**läksin**, **läksit**, **läksi**, **läksimmä**, **läksittä**, **lähettii**) – по неправильному типу.

3) Глагол **narskaa** («*скрипеть, хрустеть*») образует: II infinitiivi (**narskamaa**) и preezensi (**narzan**, **narzat**, **narskaa**, **narzamma**, **narzatta**, **narzetaa**) – по III спряжению, а imperfekti (**narzin**, **narzit**, **narski**, **narzimma**, **narzitta**, **narzetti**) – по IV спряжению.

4) Глагол **olla** («*быть*») образует: II infinitiivi (**ooma**) и I и II лица preezensi (**oon**, **oot**, **oomma**, **ootta**) – по VIII спряжению, а III лицо preezensi (**on**, **ollaa**) – по неправильному типу.

5) Глагол **tuntia** («*чувствовать*») образует: II infinitiivi (**tuntomaa**) и preezensi (**tunnen**, **tunnet**, **tuntoo**, **tunnemma**, **tunnetta**, **tunnetaa**) – по VI спряжению, а imperfekti (**tunzin**, **tunxit**, **tunsi**, **tunzimma**, **tunzitta**, **tunnettii**) – по VII спряжению.

Adverbiloin komparatiivi (продолжение).

Некоторые наречия, образованные от качественных прилагательных, в ижорском языке могут не образовывать сравнительной степени, а употребляются со словом **enemp** («*более*»), представляющим собой komparatiivi от **paljo** («*много*»):

enemp karkiast – более грубо,
enemp pehmiäst – более мягко,

enemp voimakkahast – более сильно,
enemp heikost – более слабо, и т. п.

Aikakaussiin merkinnät. Обозначение отрезков времени.

viime viikkoa – на прошлой неделе,
tall viikool – на этой неделе,
enz viikkoa – на будущей неделе,
viime kuuta – в прошлом месяце,
täss kuuz – в этом месяце,
enz kuuta – в будущем месяце,

kahet suutkat – двое суток,
monniia suutkia – несколько суток,
männävoon – в прошлом году,
tänävoon – в этом году,
tullavoon – на будущий год,
enz vootta – в будущем году.

NB! Для обозначения продолжительности в ижорском языке к названию отрезка времени прибавляется слово **kau|z** (*vven*, *tta*, *ttee*, *vveez*):

kuukauz – весь месяц, целый месяц,
kaks kertaa kuukauvveez – два раза в месяц,
suutkikauz – сутки напролёт,
kolt suutkikautta – трое суток подряд,
viikkokauvveez – на протяжении недели,
voozkauz – целый год.

kuu (n, ta, hu, z; n) I – месяц,
suutk|at (iin, ia, ii, iiz; iin) VIII **mon.** – сутки, | **viik|ko** (on, koa, koo, ooz; koon) II – неделя,
v|ooz (uuvven, ootta, ottee, uuvveez; oon) XI – год.

Harjutoz 1.

Painuttakaa verbit.

hai|ssa (zomaa; zon, ssoo; zoin, soi) – пахнуть,
lä|htiä (htömää; hen, htöö; ksin, ksi) – пойти,
nar|skaa (skamaa; zan, skaa; zin, ski) – скрипеть; хрустеть,

o|lla (omaa; on, n; lin, li) – быть,
tun|tia (tomaa; nen, too; zin, si) –
чувствовать.

Harjutoz 2.

Tulkitkaa kaaska iżorast venäesse.

Переведите сказку с ижорского на русский.

KALLIZ NAHKA.

Kerran yks meezi tuli naapurikyllää kummille veerahii. Tullo – a kummiil heppoin on pääsähäästä, ja hää täitä hevoist nylköö.

Meezi kyssyy:

– Mitä siä oot keskeel talvia, hepoiziin töön pääaijjaal, hepoizen tegrastaant?

Tahtoi kummi pilahilla veerahan kussannokseel.

– Nyt, – sannoo, – hepoizennahat ollaa hyvviä kallihet. Yhest nahast miä saan nii paljo rahhaa, etti jaksan kymmen hevoist ostaa.

Meezi kuuli – ja jooksi takaisi. Tuli joosseen kottii, tegrasti oman hepoizien, noisti nylkämää.

– Mitä teet? – kzyytää naapurit.

– A nyttemmii, – vassaa, – naapurikylääz kaik hepoizia nylettää! Linnaaz nahat ollaa hyvviä kallihet. Lähen sinne, möön – teenaan kymmenälle hevoizelle!

Siiz meehet koko hepoizet kylääz ja nylettiikki. Tuli kevät – mitte kyntää kelkä, mittekä kylvää.

NELJÄÄZKYMENÄÄZ KUUVVEEZ LÄKSY. СОРОК ШЕСТОЙ УРОК.

Numeraali.

Partsialiin. Дробное.

1. Для обозначения “**половины**” в ижорском языке употребляется слово **pool** (изменяется по X склонению). После себя требует употребления **partitiivi**:

Pool säkilliist – **Половина мешка, полмешка.**

2. В значении “**полтора (-ы)**” употребляется сложное слово **pooltoist** (**poolentoist, poolttoist, pooleetoist**) [дословно – “**половина второго**”]. Аналогично вышеуказанному обозначаются и следующие меры количества:

pool-kolmatta – два с половиной [“**половина-третьего**”],

pool-neljättä – три с половиной и т. д.

3. Другие дробные числительные называют в ижорском языке следующим образом:

треть – **kolmanne|ez** (**ksen, est, ksesse**),

четверть – **neljänne|ez** (**ksen, est, ksesse**),

2/3 – **kaks kolmanneest**,

5/6 – **viiz kuuvvenneest**,

3/10 – **kolt kymmenänneest**,

7/100 – **seitsen sattanneest** и т. п.

4. Названия десятичных дробей образуются так:

0,2 – **nolla kokonaist ja kaks kymmenääz-ossaa** [“**ноль целых и две десятых-части**”].

1,53 – **yks kokonain ja viizkymment kolt sattaiz-ossaa**,

6,879 – **kuuz kokonaist ja kaheksansattaa seitsenkymment yheksän tuhattaiz-ossaa**.

В **genetiivi** последняя десятичная дробь будет выглядеть так:

kuuvven kokonaizen ja kaheksansaan seitsemänkymmenän yheksän tuhattaiz-ozan.

Viiikonpäiviin nimetykset. Названия дней недели.

ezmessar|ki (en, kia, kee; keen) IX – понедельник,

toissar|ki (en, kia, kee; keen) IX – вторник,

sereta (n, a, a; an) V – среда,

neljääzpä|vä (ivän, ivää, ivää; än) VIII – четверг,

päädet|tsä (sän, tsää, tsää, tsään) VIII – пятница,

suuvot|ta (an, taa, taa; taan) VIII – суббота,

pyhäpä|vä (ivän, ivää, ivää; än) VIII – воскресенье.

Harjutoz 1.

Tulkitkaa kaaska iżorast venäesse.

UKKOI JA TUHMUKKAIN.

Eli kolt siaart. Yks heist oli tuhmakkain, kiukkaan perääl eli ja lamppaan papuloja söi. Höö duumattii lähtiä kirkkoo hoomukselt. Kaheež jaooz noistii höö yllää, pessiistii maijjoil ja lähettii kirkkoo. Teen pääl oli retu ja siin oli ukkoi.

Ukkoi sannoo:

– Nostakaa minnuua, tytöit, reust poiz...

Höö vasataa:

– Emmä möö noize sinnua nostamaa reust poiz!

Ja poissuttii.

Mut se tuhmakkain noisi kera yllää, pessiiz, vaattiiz, läksi kera kirkkoo. Šääl oliko taaz ukkoi, teen pääl reuuz.

– Nossa, tyttöi, minnuua poiz...

Hää otti dai nosti... Ja se ukkoi antoi hänelle kättee kiven ja kepin.

– Ota, tähä kivvee kokcaa!

Hää kivvee kokkaiz kolt kertaa – ja ilmetti hänt vart siint kultain heppoin ja kultaist vaattiit...

Harjutoz 2.

Tulkitkaa kaaska iżorast venäesse.

PARMA JA VOOHET.

Eli poika-orpo. Jot elättää ittsiä, hää läksi voohia pimentaa. Ajjaan hää kerran voohia ruiz-pellon sivu. A voohet tunkehuttii yli aijjan rukihessee. Ajjoi hää, ajjoi heijjet takaisii, a voohet jooksennellaa pitkin ruist ja tallataa tähkiä.

Istuiz peen paimen kivelle ja itki.

Tulloo hänen loo orraava:

- Mitä itet, poika?
- En jaksa voohit rukihest ajja poiz!
- Ja kaik? Miä heijjet ajan käenkääntiiz poiz!

Jooksenteli, jooksenteli – ei tult mittä. Istuiz lähelle ja itkiki.

Jooksoo repoi:

- Mitä itettä?
- Emmä jaksa voohit rukihest ajja poiz!
- Miä ajan heijjet heti poiz!

Ja revoilt mittä ei tult. Istuiz heijjen lähelle ja noistiki itkömää.

Männöö karhu metsäst:

- Mitä ootta tääl itkömääz?
- Emmä jaksa voohit rukihest ajja poiz!
- Ai, nappaakat! Miä avviitan teitä!

Tunkehui yli aijjan – vaa murti aijjan, tallaiz ruist enempi voohia. Pallaiz ilma mitäikke. Istuiz lähelle ja noisti mörizömmää. Neljältää itetää.

Lentää sivu parma.

- Ku on nagrettavvaa! – sannoo. – Nii suuret ootta, entä itettä! Ken teijjet obižoitti?

A höö vasataa:

- Emmä jaksa milkä viissii ajja voohet rukihest poiz!
- No, miä avviitan!
- Mut siä jo oot nii peen!
- Ajan poiz!

Hörriiz ja lenti... A ku voohet oltii hänen hörinehen kuultu – tunkehuttii yli aijjan teen päälle.

Peen paimen temppaiz vitsan – ja alkoi voohiloin jäleez joossa. Ei jopa «kiitän» sannoont omille apilaizille.

**LYHYT
IŽORAN-VENNÄÄEN
SANAKIRJA.**
(Noi 5,5 tuh. sannaa)

**КРАТКИЙ
ИЖОРСКО-РУССКИЙ
СЛОВАРЬ.**
(Около 5,5 тыс. слов)

**Ижорский алфавит.
Ižoran aamriustimiso.**

A a	H h	O o	V v
B b	I i	P p	Y y
C c	J j	R r	Z z
D d	K k	S s	Ž ž
E e	L l	Š š	Ä ä
F f	M m	T t	Ö ö
G g	N n	U u	

В настоящем словаре имена существительные, имена прилагательные, местоимения и причастия даются в форме **именительного падежа единственного числа**. Далее в скобках указана изменяемая часть форм **родительного, частичного и входного падежей единственного числа** и, в некоторых случаях, **родительного падежа множественного числа**. Для отдельных имён указываются (с соответствующими пометками) формы **внутреннеместного падежа единственного числа (in.)** либо **именительного падежа множественного числа (ton. nom.)**. Имена существительные и имена прилагательные снабжены также римской цифрой, указывающей на тип склонения (согласно данному самоучителю). Имена существительные, употребляющиеся в ижорском языке **только во множественном числе**, снабжены пометкой **ton.** Для личных местоимений множественного числа дополнительно указывается изменяемая часть формы **винительного падежа (akk.)**.

Глаголы в словаре даются в форме **частичного падежа I инфинитива**. Далее в скобках указана изменяемая часть форм **входного падежа II инфинитива, I и III лиц единственного числа настоящего времени и I и III лиц единственного числа неопределенного прошедшего времени изъявительного наклонения**. Для отдельных глаголов указывается (с пометкой **kond.**) изменяемая часть **I лица условного наклонения**.

После предлогов, послелогов и некоторых глаголов в квадратных скобках указан падеж, которым управляет данная часть речи.

В **сложных** словах, состоящих из нескольких корней, **1-й** (ударный) гласный каждой корневой “единицы” снабжен чертой **_** (например, слово **ezimeez** состоит из 2 корневых “единиц” – **ezi** и **meez**).

Таким же образом выделены **основное и побочное** ударения в словах со “стыком” 2 гласных, не образующих долгую гласную или дифтонг, а относящихся к **разным слогам** (**heelmä** [he-el-mä] – 1-я и 2-я гласные **e** относятся к разным слогам; **avaella** [a-va-el-la] – 2-я гласная **a** и гласная **e** относятся к разным слогам).

NB! 1) Следует обратить внимание на **входной падеж единственного или множественного** числа имён, а также на **II инфинитив и III лицо настоящего времени** глаголов. Если в данных формах слогу **с долгой безударной гласной** непосредственно предшествует слог с главным или побочным ударением на **краткой гласной**, то на стыке этих слогов возникает удвоение **согласной** (**häppimättömää**, но **hävittömmää**; **akanikkahiin**, но **oksakkahhiin**; **estymää**, но **epästyymää**; **haisteloo**, но **haizotteloo**).¹ **2)** Если в словаре глагол переведён на русский язык формой **совершенного** вида (включая переводы ижорских глаголов **моментального** значения с суффиксом **-ht-**), то формы **preezensi** и **imperfekti** данных глаголов должны переводиться на русский язык только формами, соответственно, будущего и прошедшего времён **совершенного** вида [**räimäätä** – **швырнуть** : **räimäään** – (я) **швырну**, **räimäizin** – (я) **швырнул**; **henkähähtää** – **вздохнуть** : **henkähän** – (я) **вздохну**, **henkähin** – (я) **вздохнул**].

¹ Этот пункт – объяснение удвоения согласных в примерах **склонения** (из уроков 16, 21, 22, 28, 29) и **спряжения** (из уроков 31, 33, 36, 37, 38, 39).

Lyhentehet. Сокращения.

- abl. – ablatiivi (отдалительный падеж).
ad., ad.. – adessiivi (внешнеместный падеж).
adj. – adjektiivi (имя прилагательное).
adv. – adverbi (наречие).
akk. – akkuzatiivi (винительный падеж).
all. – allatiivi (направительный падеж).
eks. – ekstsessiivi (прекратительный падеж).
el. – elatiivi (исходный падеж).
epäis. v. – epäsäännölliin verbi (неправильный глагол).
ess. – essiivi (качественный падеж).
gen. – genetiivi (родительный падеж).
ill. – illatiivi (входной падеж).
in., in. – inessiivi (внутреннеместный падеж).
inf. – infinitiivi (инфinitив).
imp. – imperatiivi (повелительное наклонение).
int. – interjeektsio (междометие).
k. – konjunksio (союз).
komp. – komparatiivi (сравнительная степень).
kond., kond. – konditsionaali (условное наклонение).
mon., mon. – monikko (множественное число).
nom., nom. – nominatiivi (именительный падеж).
num. – numeraali (имя числительное).
pain. – painumatoin (несклоняемое).
part. – partitiivi (частичный падеж).
partik. – partikkeli (частица).
partits. – partitsiippi (причастие).
postp. – postpoziitsio (послелог).
prep. – prepoziitsio (предлог).
pron. – pronomiini (местоимение).
s. – substantiivi (имя существительное).
san. – sanonta (выражение).
tr. – translatiivi (преобразовательный падеж).
v. – verbi (глагол).
yks. – yksikkö (единственное число).

A a.

- aalo|i** (in, ita, isse; loin) VI *adj.* – алый (-ая, -ое).
- aampuu|sen** (tmen, seent, tmeet) XIV *s.* – буква.
- aampuustmis|so** (on, soa, soo) II *s.* – алфавит.
- aar|re** (tiini, retta, tiisse) XV *s.* – клад; сокровище. **löytää ~tiin** – найти клад.
- aat|e** (tiin, etta, tiisse) XV *s.* – идея. **miä sain hyvän ~tiin** – у меня возникла хорошая идея.
- aat|to** (on, toa, too) II *s.* – канун. **Joulun ~toon** – в канун Рождества.
- attoon** *adv.* – накануне.
- aat|tua** (tumaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* – привыкать.
- aattumu|z** (ksen, ust, ksee) XII *s.* – привычка.
- aattuunt** *pain. partits.* – привычный (-ая, -ое) [опытный]. **käet, kummat ollaa tööhö ~** – привычные к труду руки.
- aatut|taa** (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – приучать.
- ack|at** (oin, oja, oihе) IV *s. mon.* – очки.
- adjala** (n, a, a) V *s.* – одеяло.
- adra** (n, a, a) IV *s.* – плуг.
- adria** (n, a, a) VII *s.* – трапеза; еда (ср. **eine, eväz**).
- advjork|ka** (an, kaa, kaa) VIII *s.* – отвёртка.
- aelij|a** (an, jaa, jaa) VIII *s.* – 1) ездок; 2) погонщик; 3) ловец.
- a|ella** (jelommaa; jeen, jeloo; jjeelin, jjeeli) VIII *v.* – 1) ездить; 2) возить (что-л.); 3) брить. **~ella partaa** – брить бороду; бриться.
- ahasso|z** (ksen, ost, ksee) XII *s.* – погрузка [на что-л.] (ср. **lassahoz**).
- ahavo|jja** (imaa; in, i; in, i) V *v.* – обветривать.
- ah|az** (ttaahan, ast, tahasse) XVIII *adj.* – тесный (-ая, -ое).
- ah|haava** (haavan, avaa, avaa) V *adj.* – обветренный (-ая, -ое). **~haavat huulet** – обветренные губы.
- ahis|sellä** (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – насилино предлагать; всучивать.
- ahis|taa** (tammaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – сжимать; сдавливать.
- ahis|tua** (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – сжиматься.
- ahkera** (n, a, a) V *adj.* – прилежный (-ая, -ое); старательный (-ая, -ое).
- ahnas|taa** (tammaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – быть охочим (до чего-л.); охотно соглашаться; быть готовым (к чему-л.). **hää ei ~sa tähä tööhö** – он не охоч до этой работы.
- ahna|z** (han, st, hasse) XVIII *adj.* – 1) жадный (-ая, -ое); 2) охочий (-ая); падкий (-ая). **hää on ~z viinille ja naizille** – он падок на вино и женщин.
- ahnehu|sse** (en, tta, ttee) XX *s.* – жадность.
- ah|o** (on, hooa, hoo) II *s.* – поляна.
- ah|taa** (tamaa; an, taa; oin, toi) III *v.* – наполнять.
- ahtahu|sse** (en, tta, ttee) XX *s.* – теснота. **piti ellää ~eez** – надо было жить в тесноте.
- ahve|n** (nen, ent, nesse) XVI *s.* – окунь.
- aijjast aikcaa** *adv.* – время от времени.
- ai|ka** (jjan, kkaa, kkaa) IV *s.* – время. **söömizen ~kkaan** – во время еды.
- aikahi|in** (zen, ist, see) XIII^{a)} *s., adj.* – ранний (-ая, -ее). **~in hoomuz** – раннее утро.
- aikahissee** *adv.* – рано. **hää noisi yllää hoomuksest ~** – он поднялся рано утром.
- aik|kaa** (kamaa; an, kaa; oin, koi) III *v.* – ойкать.
- ai|koa** (komaa; jjon, kkoo; jjoin, koi) III *v.* – намереваться; собираться. **hää ~koi lähtiä poiz** – он собирался уйти.
- aikomu|z** (ksen, ust, ksee) XII *s.* – намерение.
- aikuhi|in** (zen, ist, see) XIII^{a)} *s., adj.* – взрослый (-ая, -ое).
- aima** (n,a, a) IV *adj.* – чистый (-ая, -ое) [без примеси]. **~ vezi** – чистая вода (ср. **puhaz**).
- aimassaa** *adv.* – только лишь; единственно. **~ sill errutokseel, etti ...** – с той лишь разницей, что ...; **ei ~ ... , vaa i ...** – не только ... , но и ...
- ain** *adv.* – всегда; постоянно.
- ainakaa** *adv.* – ни в коем случае. **~ elä tee!** – ни в коем случае не делай!
- ainakki** *adv.* – во всяком случае; в любом случае.
- ainava** (n, a, a) VIII *adj.* – единственый (-ая, -ое).
- airo** (n, a, a) II *s.* – весло.
- ai|ta** (jjan, taa, taa) IV *s.* – ограда; забор. **tunkehua yli ~jjan** – перелезть через забор.
- ait|ta** (an, taa, taa) IV *s.* – амбар.
- aivaa** *adv.* – 1) очень; 2) совсем; совершенно; 3) буквально; просто; прямо.

aivas|taa (tammas; san, taa; sin, ti) IV v. – чихать.
aiva|z (han, st, hasse) XVIII s. – чихание; чих (разг.).
ai|za (zan, saa, saa) IV s. – оглобля.
ajat|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – мыслить.
ajato|z (ksen, ost, ksee) XII s. – мысль.
ajattelu|u (un, luua, luu) II s. – мышление.
aj|jaan (amaa; an, jaa; oin, joi) III v. – 1) ехать; двигаться (ср. matkustaa); 2) гнать; 3): ~jaan poiz – выгонять; 3): ~jaan vihollisen takaisii – гнаться за врагом.
akanik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – отрубянкой (-ая, -ое).
ak|ka (an, kaa, kaa) IV s. – бабка; старуха (ср. ämmä).
ak|kaanat (aniin, ania, anii) VIII s. mon. – отруби.
alanne (hen, eht, hesse; hhiin) XXI s. – 1) низина; 2) низменность (ср. matalikko).
alas|soin (toman, soint, tommaa) XIV adj. – обнажённый (-ая, -ое).
alatse prep. [gen.] – под : ujjuua ~ veen – плыть под водой.
alemp|p (man, paa, paa) adj. komp. – нижний (-яя, -ее). ~p kerroz – нижний этаж (ср. alimain).
al|eta (kenommaa; kenen, kenoo; kenis, keni) X v. – понижаться.
alhai|n (zen, st, see; mon. nom. – st) XIII b) adj. – подлый (-ая, -ое). ~n teko – подлость.
alileu|ka (vvan, kkaa, kkaa) V s. – нижняя губа. hänelt ~vvan rakehoitti – у него на нижней губе высыпала лихорадка (ср. alisokka, huul, leuka, sokka).
alimai|n (zen, st, see) XIII a) s. adj. – нижний (-яя, -ее) : ~st vaattiit – нижнее белье (ср. alemp).
alisok|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – нижняя челюсть (ср. alileuka, huul, leuka, sokka).
al|kaa (kamaa; an, kaa; oin, koi) III v. – начинать (ср. aluttaa).
al|ku (un, kua, kuu) II s. – начало.
al|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II v. – начинаться.
all postp. [gen.] – под (чем-л.) [где?].
allaizi|n (men, int, mmee) XIV s. – наковальня.
al|laz (ttaahan, last, tahasse) XVIII s. – корыто (ср. lahantka).
alle postp. [gen.] – под (что-л.) [куда?].
alt postp. [gen.] – из-под (чего-л.).
alto|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV v. – 1) колыхаться; волноваться; 2) вздыматься.
al|uttaa (uttammaa; luutan, uttaa; luutin, utti) IV v. – начинать [переговоры, карьеру и т.п.] (ср. alkaa).
alu|z (ksen, ust, ksee) XII s. I – 1) подставка; нижняя часть; 2) подлежащее (граммат.).
alu|z (ksen, ust, ksee) XII s. II – 1) : taikinan ~z – опара; 2) : Joulun ~z – дни перед Рождеством.
alu|z (ksen, ust, ksee) XII s. III – судно; корабль. ~registeri – судовой реестр (ср. laiva).
ammen|taa (tammas; nan, taa; zin, si) VII v. – черпать.
am|puu (pumaa; mun, puu; muin, pui) II v. – стрелять.
an|ne (tiin, netta, tiisse) XV s. – прощение. antakaa ~tiiks! – простите!
an|nin (timen, niint, timee) XIV s. – дар; приношение.
anno|z (ksen, ost, ksee) XII s. – порция; доза.
an|taa (tamaa; nan, taa; noin, toi) III v. – давать. ~taa ilmi – выдавать (кого-л. кому-л.).
anteljahaizu|sse (en, ttä, tee) XX s. – щедрость.
antelja|z (han, st, hasse) XVIII adj. – щедрый (-ая, -ое).
a|pi (vin, ppiä, ppii) II s. – помочь.
ap|ihua (ihummaa; ihuu; piihui) II v. [part.] – удаваться; везти (кому-л.). hänt ~ihuu – ему везёт.
apilai|n (zen, st, see) XIII a) s. – помощник.
apinik|ka (an, kaa, kaa) V s. – подручный; подсобник.
aprilli (n, a, i) II s. – апрель.
ar|ki (en, kia, kee; ess. – keen) IX s. – будни; будний день.
ar|riina (riinan, inaa, inaa) V s. – острога.
arva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – 1) отгадывать; 2) оценивать; 3) считать. ~ta rahhaa – считать деньги; 4) понимать [речь]. hää ei ~a, mitä läätää – он не понимает, что говорят (ср. käzittää, älytää, ymmärtää).
arvo (n, a, o) II s. I – рассудок. (ср. äly, ymmärröö).
arvo (n, a, o) II s. II – 1) ценность. pitää ~oz – ценить; 2) стоимость.
arvo (n, a, o) II s. III – звание; чин.
arvok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – 1) понятливый (-ая, -ое); 2) достойный (-ая, -ое); 3) ценный (-ая, -ое).
arvuto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – загадка.
assava (n, a, a) V s. – борона (ср. äez).
assavo|jja (imaa; in, i; in, i) V v. – бороновать (ср. äestää).

as|se (tiin, setta, tiisse) XV s. – 1) степень; 2) ступень; 3) градус.
assi|at (oin, oja, oihe) VII s. *mon.* – посуда.
a|ssiia (ssiian, ziaa, ziaa) VII s. – дело. **mitä ~ziaa siul on?** – что у тебя за дело? **~ssiiapappeerit** – деловые бумаги.
a|ssuu (zumaa; zun, ssuu; zuin, sui) II v. – проживать (*где-л.*).
as|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – входить.
auki *adv.* : **uksi on ~** – дверь открыта.
aukinai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *adj.* – открытый (-ая, -ое).
auk|ku (un, kua, kuu) II s. – отверстие; щель.
aukusti (n, a, i) II s. – август. **kuuztoistkymmenänneel päivääl ~iz** – шестнадцатого августа.
avae|lla (lomaa; en, lloo; lin, li; kond. – lliizin, lliiz) VIII v. – постоянно открывать.
av|ahua (ahummaa; vaahun, ahuu; vaahuin, vaahui) II v. – открываться.
avan|to (non, toa, too) II s. – прорубь.
avarut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – расширять; делать просторным.
av|ata (vaamaa; vaan, ajaa; vaizin, vaiz) XI v. – 1) открывать; 2) расстёгивать.
av|ittaa (ittammaa; viitan, ittaa; viitin, itti) IV v. – помогать.
av|vaaro (vaaron, aroa, aroo) II *adj.* – просторный (-ая, -ое).
avvai|n (men, nt, mee) XIV s. – ключ.
a|zel (skelen, zeelt, skelesse) XVI s. – шаг.
azemest *postp.* [gen.] – вместе. **miun ~** – вместо меня.
a|zettaa (zettammaa; sseetan, zettaa; sseetin, zetti) IV v. – ставить; располагать.
azetta|ssa (amaa; an, jcaa; izin, iz) XV v. – располагаться; устраиваться.
a|zettua (zettummaa; sseetun, zettuu; sseetuun, zettui) II v. – униматься; угомоняться. **lapsi ~zettui** – ребенок угомонился.
aziak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII s. – клиент.
a|zu (zun, ssuu, ssuu) II s. – 1) инструмент. **töö~zut** – рабочие инструменты; 2) парусник. **männä** **seilaamaa ~ssuu** – отправиться в плавание под парусом.

B b.

baabuk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII s. – малина.
bolnitsa (n, a, a) VIII s. – больница.
bom|ahtaa (ahtammaa; maahan, ahtaa; maahin, ahti) IV v. – трахнуть; бабахнуть. **~ahtaa pyzyst** – бабахнуть из ружья.
bulbuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – *kaist*) XIII ^{a)} s.. – кувшинка.
byris|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – встряхивать.
byristä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – 1) отряхиваться; 2) метаться. **~ssä vassaa** – рыпаться. **elä ~ä vassaa!** – не рыпайся!
byris|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – стряхивать; отряхивать.
byr|y (yn, ryyä, ryy) II s. – выюга.
byrytt|ää (ämmää; ää; i) IV v. – выюжить; мести. **~ää** – метель метёт.
byry|tä (ymää; jää; iz) XI v. – мести; выюжить. **ikkunall ~jää** – на дворе метёт.
bärämää *adv.* – на руки. **ottaa lapsen ~** – взять ребенка на руки.
böböräi|n (zen, st, see) XIII ^{a)} s. – жук.
börriillää *adv.* – дыбом. **hiukset ollaa ~** – волосы дыбом.
böröläi|n (zen, st, see) XIII ^{a)} s. – навозный жук.

C c.

caaju (n, a, u) II s. – чай. **~kuppi** – чайная чашка. **meeto ~** – слабый чай. **väkköövä ~** – крепкий чай.
jooa ~a – выпить чаю.
cainik|ka (an, kaa, kaa) V s. – чайник.
cak|attaa (attammaa; kaatan, attaa; kaatin, atti) IV v. – болтать; трещать; балаболить. **hää ~attaa paljo** – он много болтает (ср. **papattha, pälättää, tsakattaa**).
cerk|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – сверчок. **heinä~ka** – кузнецик. **~an širriine** – стрёкот сверчка.
cerkkalai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} s. – сверчок. **heinä~n** – кузнецик. **~zen širriine** – стрёкот сверчука.
cipikko|jja (imaa; i; i) V v. [part.] – накрапывать. **hoomuksest ~i vihmaa** – с утра накрапывает дождь.

ciuk|kia (kima; in, kii; in, ki) II v. – чирикать; щебетать; стрекотать [o сороке]. **varppuist ~itaan** – воробыи чирикают.

D d.

daaca (n, a, a) IV s. – дача. **elussella ~az** – жить на даче.

dabuni (n, a, i) II s. – табун [лошадей].

dai k. – да и. **hää otti ~ läksi** – он взял да и пошёл.

dekabri (n, a, i) II s. – декабрь. **kakstoistkymmenänneel päivääl ~iz** – двенадцатого декабря.

draastui! san. – здравствуй (-те)!

duuma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – думать.

E e.

eel postp. [gen.] – перед [где?]. **hää istuu miun ~** – он сидит передо мной.

elee postp. [gen.] – перед [куда?]. **hää noisi yllää miun ~** – он встал передо мной.

ellij|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – предыдущий (-ая, -ое).

eelt postp. [gen.] – спереди (чего-л., кого-л.) [назад]. **lähtekää männöövän kolonnan ~ poiz!** – уйдите спереди идущей колонны! (ср. **eest**).

eest adv. – спереди. **~ poiz!** – прочь с дороги! (ср. **eelt**).

et|etä (tenömmää, tteenen, tenöö; tteenin, tteeni; kond. – tenissiizin) X v. – двигаться вперёд.

eez adv. – впереди.

eglee adv. – вчера.

eglelli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – вчерашний (-ая, -ее).

eh|hootoz (otoksen, otoost, otoksee) XII s. – предложение : **ottaa ~otoksen** – принять предложение. **tehhä ~otoksen** – сделать предложение.

eh|ittää (ittämää; hiitän, ittää; hiitin, itti) IV v. [ill.] – достигать. **hää ~itti kuutteekymmenää voottue** – он достиг шестидесяти лет.

ehjä (n, ä, ä) VIII adj. – целый (-ая, -ое) [неповреждённый].

ehki adv. – возможно; пожалуй.

ehkä adv. – хотя.

eh|iissä (mää; n, ää; zin, z) XIII v. – 1) наряжаться; 2) переодеваться. **~ssä puhtahisse vaattiilohe** – переодеться в чистую одежду (ср. **laittissa**).

eh|tiä (timää; in, tii; in, ti) II v. – успевать.

e|i (n, t, mmä, ttä, vä; imp. – lä, lkää, lkässe) – не [отрицательный глагол]. **miä ~n näe** – я не вижу.

siä ~t kzy – ты не спрашиваешь. **hää ~i leene šääl** – он там не будет. **möö ~mmä lähe** – мы не пойдем. **höö ~väät taho** – они не хотят. **~lä käy!** – не ходи! **~lkässe höö ottaa!** – пусть они не берут! (ср. **mitte**).

e(i) ... , e(i)kä ... – ни ..., ни ... **en miä, etkä siä** – ни я, ни ты. **ei se, eikä muu** – ни тот, ни другой. **emmä möö, ettäkä töö** – ни мы, ни вы. **evät neet, evätkä muut** – ни те, ни другие (ср. **mitte..., mittekä...**).

eijo|o (lt) : **~o** – нет; нету. **~lt** – не было.

eine (hen, eht, hesse) XVI s. – еда; пища (ср. **adria, eväz**).

ei saa! [part.] san. – нельзя! **~ ~ männä!** – нельзя идти!

gissö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – прогресс. **~ksen vassustaja** – противник прогресса.

ei tiitenkä! san. – конечно, нет! (ср. **tiitää**).

eittse I postp. [gen.] – 1) вместо. **miun ~** – вместо меня. 2) за (что-л.) : **taissella vapaizuen ~** – бороться за свободу.

eittse II adv. – спереди [сквозь что-л., назад]. **pujotella joukkoo ~** – протиснуться спереди в толпе.

eksy|ä (mää; n, y; in, i) II v. [ill.] – заблудиться. **~ ä mettsää** – заблудиться в лесу.

ele (leehen, eeht, ehesse) XVI s. – жест. **kauniz ~e** – красивый жест.

el|ehtiä (ehtimmää; leehin, ehti; leehin, ehti) II v. – жестикулировать.

eli k. – или. **hää ~ miä** – он или я (ср. **tali**).

el|liin (liimen, iint, imee) XIV s. – орган.

el|lookaz (okkahan, okast, okkahasse) XVIII adj. – живой (-ая, -ое).

el|lää (ämää; än, lää; in, i) IV v. – жить (ср. **elussella**).

el|lääjä (läjän, ajää, ajää) VIII s. – житель.

ellään (ämän, äänt, ämää) XIV s. – домашнее животное.
ellävä (läävän, ävää, ävää) VIII s. – животное [вообще].
elo (on, looa, loo) II s. – жизнь.
elojässää *adv.* – пожизненно.
elpyä (pymää; vyn, puy; vyin, pyi) II v. – 1) оживать; оправляться; 2) выздоравливать.
elus|sellä (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – жить [где-л. периодически]; проживать. **suvveen höö** ~sellaa daacaaz – летом они живут на даче (ср. **assuua**, **ellää**).
eläessää *adv.* – 1) давным-давно; 2) в старину.
elättäm|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – 1) прокорм; 2) содержание. **perreehen ~miin** – содержание семьи.
elättää (ättämää; läätän, ättää; läatin, ätti) IV v. – 1) кормить; питать; 2) содержать. **pereehd ~ättää** – содержать семью. ~ättää ittsiä – кормиться; содержать себя.
emintim|ä (än, mää, mää) VIII s. – мачеха.
em|oi (oin, mooja, oihe; oloin) III s. – мать.
emäi|n (zen, st, see) XIII^{b)} s. – самка. ~n-koiria – сука.
emän|tä (nän, tää, tää) VIII s. – хозяйка.
enem|p (män, pää, pää) *adj. komp.* – больше; больш|ий (-ая, -ее) [по количеству]. ~p, ku too – больший, чем тот (ср. **suuremp**).
enempi *adv.* – больше.
ennakko- [слитно] *partik.* – предварительный. (-ая, -ое). ~möönti – предварительная продажа.
ennakkonäk|köömüz (ömüksen, ömüüst, ömüksee) XII s. – предвидение.
ennakoiz *adv.* – предварительно.
ennako|jja (imaa; in, i; in, i) V v. – предвидеть.
enne *prep.* [part.] – до, перед (когда?). ~ suuruust – до завтрака.
enneglee *adv.* – позавчера.
ennemmäst *adv.* I – раньше; прежде (ср. **enneppäi**).
ennemmäst *adv.* II – : ~ otan tämän, ku toon – лучше возьму вот это, чем то.
ennemoi *adv.* – преждевременно.
ennenaikahijin (zen, ist, see) XIII^{b)} *adj.* – преждевременны́й (-ая, -ое).
enneppäi *adv.* : ~, ku ... – раньше, чем ... (ср. **ennemmäst** I).
ennet|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – застигнуть. **meijjet ~ti vihma** – нас застиг дождь.
ennää *adv.* – уже; дальше, больше; впередь. **sitä ~ ei leene** – этого больше не будет (ср. **enempi**).
en|oi (oin, nooja, oihe; oloin) III s. – дядя [брать матери] (ср. **setä**).
enstää *adv.* – сначала; сперва.
enti|in (zen, ist, see) XIII^{b)} *adj.* – прежн|ий (яя, -ее).
entä k. – а; но (ср. **mut**).
enz *adv.* [part.] : ~ kertaa – в следующий раз. ~ kuuta – в будущем [следующем] месяце. ~ viikkoa – на будущей [следующей] неделе. ~ vootta – на будущий [следующий] год.
enzikkää *adv.* – в первую очередь.
enziks *adv.* – 1) прежде всего; 2) во-первых.
enzi|mäi|n (zen, st, see) *num.* – первы́й (-ая, -ое).
enzin *adv.* – сначала; вначале; сперва.
enzipääst *adv.* – первоначально.
epäe|llä (lömää; en, llöö; lin, li; kond. – lliizin) VIII v. [el.] – 1) подозревать. ~llä hänt varassoksest – подозревать его в краже; 2) сомневаться. ~llä mänässööst – сомневаться в успехе.
epässytämi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – обман.
epässyt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – обманывать.
epässy|z (ksen, yst, ksee) XII s. – ошибка.
epäs|tyä (tymmää; syn, tyy; syin, tyi) II v. – ошибаться.
er|ahu (ahummaa; raahun, ahuu; raahuin, raahui) II v. – отставать. **koira ~raahui meist** – собака отстала от нас.
erahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) XIV v. – 1) отделяться; разделяться; 2) разлучаться.
er|ehtyä (ehtymää; reehyn, ehtyy; reehyin, ehtyi) II v. – заблуждаться.
eri pain. *adj.* – разные. ~ ihmiist – разные люди. ~ keelilöiz – в разных языках.
erik|koin (oizen, oist, oissee; mon. nom. – koist) XIII^{a)} *adj.* – особый (-ая, -ое); особенн|ый (-ая, -ое).
erikoiz- [слитно] – специальн|ый (-ая, -ое).
eriksee *adv.* – отдельно. **toin-toizelt** ~ – отдельно друг от друга.
erilaajai|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – разнородн|ый (-ая, -ое).
erilai|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – различн|ый (-ая, -ое).
erimittee *adv.* – порознь (куда?). **höö matkusettii ~ poiz** – они уехали порознь.

erittäi *adv.* – порознь (*где?*). **azut ollaa** ~ – инструменты лежат порознь.
erityizee *adv.* – особенно; особо.
eroplaani (n, a, i) II s. – самолёт. **matkustaa ~il** – лететь на самолёте.
er|ossa (roomaa; roon, ooja; oizin, oiz) XIV v. [el.] – 1) отличаться. ~**ossa muist** – отличаться от прочих; 2) разводиться. ~**ossa meehest** – развестись с мужем.
er|ottaa (ottammaa; rootan, ottaa; rootin, otti) IV v. – исключать.
erottam|miin (miizen, iist, isee; mon.nom.– miist) XIII^{b)} s. – исключение [*процесс*].
er|raahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII s. – разлука.
erroomi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – развод.
er|rootuz (otuksen, otuust, otuksee) XII s. – исключение [*объект*].
errut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) разделять; разъединять; 2) различать.
erruto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – разница; различие.
es|se (tiin, settä, tiisee) XV s. – препятствие; помеха.
e|ssiine (zinehen, zineeh, zinehesse) XXI s. – предмет; вещь.
essiin|tyä (tymmää; nyn, tyy; nyin, tyi) II v. – выступать. ~**tyä näyttämööl** – выступать на сцене.
e|ssiitöz (zitöksen, zitööst, zitöksee) XII s. – предъявление; показ.
essyt|tää (tämäär; än, tää; in, ti) IV v. [II inf. el.] – 1) удерживать; 2) препятствовать; мешать. ~**tää hänen senelle tekömäst** – помешать ему это сделать.
es|tyä (tymäär; syn, tyy; syin, tyi) II v. [II inf. el.] – 1) приостанавливаться; 2) избегать. ~**tyä puttoomast** – избегнуть падения; 3) не мочь. **miä oon ~tyynt tulomast** – я не смог прийти.
etemmittee *adv.* – издалека.
etemmäks *adv.* – дальше [*в конкретное место*]. **hää läksi ~ mettsää** – он пошёл дальше в лес (ср. **etemmälle**).
etemmälle *adv.* – дальше; подальше (*куда-то*). **hää läksi ~** – он пошёл дальше (ср. **etemmäks**).
etemmääl *adv.* – дальше (*где?*). **hänen koti on ~** – его дом – дальше.
etem|päin (päizen, mäist, päisee) XIII^{a)} *adj.* – далёкий (-ая, -ое); дальний (-я, -ее) (ср. **etähäin**).
etez *adv.* – вперёд (*куда-то*). **hää jooksi ~** – он побежал вперёд (ср. **etee**).
etezpäi *adv.* – далее; потом.
etez-takaz *adv.* – взад-вперёд.
etik|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – уксус.
etimäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – 1) передний (-я, -ее); 2) передовой (-ая, -ее).
etee *adv.* – вперёд [*с данного места*]. **hää pyrki ~** – он рванулся вперёд. (ср. **etez**).
et|teelä (teelän, elää, elää) VIII s. – юго-запад; зюйд-вест.
et|teevä (teevän, evää, evää) VIII *adj.* – способный (-ая, -ое); талантливый (-ая, -ое).
etti k. : ... , ~ ... – ... , что ... : miä tijjän, ~ siä tyet – я знаю, что ты придёшь.
et|tsiä (tsimää; sin, tsii; sin, tsi) II v. – 1) искать; 2) разыскивать.
et|tso (son, tsoa, tsoo) II s. – поиск; розыск. **öö~tso** – ночной обыск.
e|tu (un, ttuua, ttuu; in, – u'uz) II s. – выгода.
etukättee *adv.* – заранее (ср. **ennakko**).
etähittee *adv.* – далеко. **hää matkusti ~** – он уехал далеко. **hää ellää ~** – он живет далеко.
etähäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – далёкий (-ая, -ое); дальний (-я, -ее); удалённый (-ая, -ое) [*где-то*] (ср. **etempäin**).
etähäizy|sse (en, ttä, tee) XX s. – расстояние.
etähääl *adv.* – вдалеке.
euksi| (en, iä, ee) IX s. – прихожая.
eulli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – выгодный (-ая, -ое)
eu|z (ksen, st, ksesse) XII s. – передняя.
Evaangeliumi (n, a, i) II s. – Евангелие.
e|väätä (ppäämää; ppään, pääjää; ppäizin, ppäiz) XI v. – отказывать.
ev|äz (väähän, äst, ähässe) XVIII s. – провизия; припасы (ср. **adria**, **eine**).
e|zi (en, ttä, ttee; in, – 'eez) XI s. – пёред; фасад.
ezi- [*слитно*] – передний (-я, -ее).
ezijal|ka (an, kaa, kaa) IV s. – передняя нога [*животного*].
ezimeehy|sse (en, ttä, tee) XX s. – начальство.
ezimee|z (hen, st, hesse) XIX s. – 1) начальник; 2) председатель.
ezimerk|ki (in, kiä, kii) II s. – пример. ~**iks** – например.
ezinehet|öin (tömän, öint, tömmää) XIV *adj.* – 1) беспредметный (-ая, -ое); 2) эфемерный (-ая, -ое).
ezisan|a (an, naa, naa) IV s. – предисловие.
ezittäjä (än, jää, jää) VIII s. – исполнитель [*на сцене*].
ezittäm|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – выступление; исполнение.

e|**zittää** (zittämmää; ssiitän, zittää; ssiitin, zitti) IV v. – предъявлять; показывать; исполнять [на сцене].

~zittää vassalaussiin – заявить протест.

ezmessar|ki (en, kia, kee) IX s. – понедельник. ~keen – в понедельник.

F f.

faabrik|ka (an, kaa, kaa) V s. – фабрика. hää tekköö töötä ~aaz – он работает на фабрике.

familia (n, a, a) V s. – фамилия. olleet naint, hää vaihtoi itselle ~n – выйдя замуж, она сменила фамилию.

fantaasia (n, a, a) VII s. – фантазия.

federaattsio (n, ta, sse; loin) VI s. – федерация. **Vennäjän Federaattsio** – Российская Федерация.

fevrali (n, a, i) II s. – февраль. toizeel päiväääl ~iz – второго февраля.

flak|ku (un, kua, kuu) II s. – флаг.

forma (n, a, a) VIII s. – форма.

frouva (n, a, a) VIII s. – госпожа [обращение к замужней женщины].

fundament|ti (in, tia, tii) II s. – фундамент.

fursk|aa (amaa; an, aa; in, i) IV v. – фыркать.

furska|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – сморкаться.

G g.

glaadit|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – гладить [утюгом] (ср. **utjuukoittaa**).

gluuhho|i (in, ita, isse; loin) VI adj. – глухой (-ая, -ое).

glytseriini (n, ä, i) II s. – глицерин.

gramma (n, a, a) IV s. – грамм.

grammatik|ka (an, kaa, kaa) V s. – грамматика.

graniit|ti (in, tia, tii) II s. – гранит.

gree|za (zan, saa, saa) VIII adj. – капризный (-ая, -ое). ~za lapsi – капризный ребёнок.

gree|zata (saamaa; saan, zajaa; saizin, saiz) XI v. – капризничать. lapsi ~zajaa – ребёнок капризничает.

H h.

haale|ta (nommaa; nen, noo, nin, ni; kond. – nissiizin) X v. – охлаждаться; остужаться.

haalia (n, a, a) VII adj. – прохладный (-ая, -ое).

haalis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – охлаждать, остужать.

haa|pa (van, ppaa, ppaa) IV s.– осина.

haaruk|ka (an, kaa, kaa) V s. – вилка.

haava (n, a, a) IV s. – рана. ~sie – бинт. ~voijje – мазь для ран (ср. **raana**).

haavik|ko (on, koa, koo) II s. – осинник; осиновая роща.

haavut|taa (tummaa; un, tuu; uin, tui) II v. – получить ранение.

haavuttuunt pain. partits. – раненый (-ая, -ое) [сущ.]; раненый (-ая, -ое) [причаст.].

haavuto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – ранение.

habra|z (han, st, hasse) XVIII adj. – хрупкий (-ая, -ое); ломкий (-ая, -ое). ~z jää – ломкий лёд.

haih|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II v. – выдыхаться, ослабевать.

haikut|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – позывывать.

haikuto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – зевота; зевок.

haikutta|ssa (amaa, an, jjaa; izin, iz) XV v. [part.] – зеваться. hänt ~jjaa – ему зевается; он раззевался.
hänt alkoi ~mmaa – на него напала зевота.

haikutut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – зевать.

haili (n, a, i) II s. – салака.

hai|ssa (zomaa; zon, ssoo; zoin, soi) epäis. v. – пахнуть.

hais|sellä (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – обнюхивать.

hais|taa (tamaa, san, taa; sin, ti) IV v. – нюхать.

hai|zo (zon, soa, soo) II s. – вонь.

haizot|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – попахивать; вонять.
haj|juin (uizen, uist, uisee; *mon. nom.* – juist) XIII^{b)} *adj.* – пахуч|ий (-ая, -ее).
haj|ossa (joomaa; joon, ooja, joizin, joiz) XIV *v.* – расходиться. ~ossa eri tahoille – разойтись в разные стороны.
haju (un, juua, juu) II *s.* – запах.
haj|uttaa (uttammaa; juutan, uttaa; juutin, utti) IV *v.* – 1) рассеивать; разгонять, 2) разбрасывать; 3) разбирать; 4) разрушать.
hajuttam|miin (miizen, iist, isee) XIII^{a)} *s.* – 1) разборка; 2) разрушение.
hak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – рубить [топором]. ~ata puun – срубить дерево.
hakkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII *v.* 1 – хватать; хвататься. ~ssa käest kiin – хватать(ся) за руку (ср. temmata).
hakkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII *v.* II – собираться. ~ssa matkaa – собираться в путь.
hakkuu (n, ta, sse; loin) VI *s.* – рубка, вырубка леса.
ha|ko (on, kkooa, kkoo) II *s.* – хворост; плáвник.
halai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII *v.* – стукнуть. ~ssa korvalle – дать по уху.
hal|ata (kkaamaa; kkaan, kaja; kkaizin, kkaiz) XI *v.* – раскалывать; рассекать.
hal|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI *v.* – лопаться; трескаться, треснуть. pähkinä ~kkiiz – орех лопнул (ср. toheta).
halja|z (han, st, hasse) XVIII *adj.* – зелёный (-ая, -ое) : ruiz on ~z veel – рожь ещё зеленá (ср. rohoin).
halki *adv.* – на́двоем; пополам.
halla (n, a, a) IV *s.* – заморозки. ~ vei saon – заморозки погубили урожай. ~ pani orraahat – заморозками побило всходы.
halli (n, a, i) II *adj.* – дымчатый (-ая, -ое); дымчато-серый (-ая, -ое); белёсый (-ая, -ое) [о шерсти] : jäniz talveel on ~ – заяц зимой – белый (ср. harmaa, valkia).
halli|lia (liian, iaa, iaa) VII *s.* – 1) горе; 2) тоска (ср. ikkäavyz).
hallik|kojja (koimaa; oin, koi; oin, koi) V *v.* – владеть; обладать.
hallikkoitsija (n, a, a) VIII *s.* – обладатель (ср. haltia).
hallis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – седеть. äijä on ~tuunt – дед поседел.
hallitu|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – правительство.
hallui|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – седой(-ая, -ое). ~st hiukset – седые волосы (ср. halli, harmaa).
halluuz *postp.* [gen.] – в руках (кого-либо) [фигурально]; во владении; в распоряжении; на попечении (кого-либо). siä oot hänen ~ – ты в его руках.
haltia (n, a, a) VII *s.* – владелец (ср. hallikkoitsija).
hal|u (un, luua, luu) II *s.* – желание.
hal|uta (luumaa; luun, ujaa; luizin, luiz) XI *v.* – желать (ср. sooa).
halva (n, a, a) IV *adj.* – плохой (-ая, -ое).
halvahu|a (mmaa; n, u; in, i) II *v.* – отниматься : hänen jalkoja ~ttii – у него ноги отнялись.
halveksi|a (mmaa; n, i; n, -) II *v.* – презирать.
halveksiv|a (an, vaa, vaa) VIII *adj.* – презрительный (-ая, -ое).
halveksuen *adv.* – презрительно. suhtahuttassa hännee ~ – относиться к нему презрительно.
halveksun|ta (nan, taa, taa) V *s.* – презрение.
ham|e (meehen, eeht, ehesse) XVI *s.* – юбка.
ham|maara (maaran, araa, araa; aroin) V *s.* – обух. kervehen ~maara – обух топора.
ham|maz (ppaahan, mast, pahasse) XVIII *s.* – зуб.
hampahallii|in (zen, ist, see) XIII^{b)} *adj.* – зубастый (-ая, -ое).
hampahik|az (kahan, ast, kahassee) XVIII *adj.* – зазубренный (-ая, -ое). kervez on ~az – топор зазубрен.
hampahit|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – беззубый (-ая, -ое).
hana (n, a, a) IV *s.* – кран. vezijghon~ – водопроводный кран.
hanh|i (en, ia, ee) IX *s.* – гусь. ~ikukkoi – гусак. ~iemäin – гусыня.
hanhu|ssa (umaa; un, ujaa; jaa; izin, iz) XIV *v.* – рвать на себе волосы.
hankala (n, a, a) – развилка. peukalo~ – развилка между большим и указательным пальцами.
hanki| (en, ia, ee) IX *s.* – 1) снежный покров; 2) наст.
hankit|tsa (san, tsaa, tsaa) V *s.* – черенок вил.
hank|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II *v.* – добывать; доставать.
hanko (n, a, o) II *s.* – вилы [орудие].
hankolli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *s.* – вилы [мера]. vizoi täinne veel kolt ~ist taeht! – кинь сюда ещё пару вил навоза! (ср. hanko).
hanska (n, a, a) IV *s.* – рваньё, лохмотья. näät nii ollaa sukut – ~! – бóт так чулки – рваньё!
hanskahu|a (mmaa; n, u; in, i) II *v.* – рваться. vaattiit ~ttii – одежда порвалась. ~unt pöksyt – рваные брюки.

hantar|a (an, aa, aa; oin) V s. – дырявая [ветхая] вещь.

han|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – рвать; разрывать.

hap|an (paaman, aant, pamaa) XIV adj. – кислый (-ая, -ое); квашеный (-ая, -ое).

hapanno|z (ksen, ost, ksee) XII s. – квашение. **kapussan ~z** – квашение капусты.

hapannut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – квасить.

hapan|tua (tummaa; nun, tuu; nuin, tui) II v. – сквашиваться.

haparo|jja (imaa; in, i; in, i) V v. – двигаться ощупью. **~jja seinää möit** – двигаться ощупью вдоль стены.

hap|ata (anommaa; paanen, anoo; paanin, paani; kond. – anissiizin) X v. – киснуть; прокисать. **maito ~paani** – молоко скисло.

happamai|to (jjon, ttooa, ttoo) II s.– простокваша.

happanut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – окислять.

hapsu (n, a, u) II s. – 1) серёжка : **koivun ~t** – серёжки берёзы; 2) бахрома.

hapukoit|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – блуждать.

har|akka (raakan, akka, akka; akkoin) V s. – сорока.

haravo|jja (imaa; in, i; in; i) V v. – грести, сгребать граблями.

harha (n, a, a) IV s. – заблуждение; иллюзия. **johattaa ~a** – ввести в заблуждение.

harja (n, a, a) IV s. – 1) щётка; 2) : **heroizen ~** – грива лошади.

harja|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – чистить [щёткой]. **~ta saappaahat** – чистить сапоги. **~ta hampaahtat** – чистить зубы.

harjuto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – упражнение; тренировка.

harjut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) упражнять, тренировать; 2) обучать [примером].

harjutta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV v. – 1) тренироваться; 2) упражняться; обучаться. **~ssa soittaa gittaaraal** – обучаться играть на гитаре.

harm|aa (aan, aata, aasse; oin) VI adj. – 1) серый (-ая, -ое). **~aa suzi** – серый волк (ср. **halli**); 2) седой (-ая, -ое). **~aapartain ukkoi** – седобородый старик (ср. **halluin**).

harme|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; kond. – nissiizin) X v. – седеть. **hiukset ollaa ~ent** – волосы поседели.

har|ota (roomaa; roon, ojaa; oizin, oiz) XI v. – распадаться; разваливаться.

harp|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. – шагать.

har|raava (raavan, avaa, avaa; avoin) V s. – грабли. **~raavanpiit** – зубья грабель. **~raavanvarz** – ручка грабель.

harrasso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – интерес; увлечение.

harras|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – 1) интересоваться; увлекаться. **~taa taijettat** – интересоваться искусством; 2) заниматься. **~taa keelilöjä** – заниматься языками.

harrastaj|a (an, jaa, jaa) VIII s. – любитель. **muuzikan ~a** – любитель музыки.

har|rooa (omaa; on, roo; oin, oi) III v. – шарить, искать ощупью (ср. **happarojja**).

harva (n, a, a) IV adj. – редкий (-ая, -ое).

harv|aa adv. – редко. **~empaa** – реже.

harven|taa (tammaa; nan, taa; sin, si) VII v. – прореживать. **~taa orahia** – прореживать всходы.

harven|tua (tummaa; nun, tuu; nuin, tui) II v. – редеть. **mettsä ~tuu** – лес редеет.

harzonkanka|z (han, st, hasse) XVIII s. – марля.

hau|ki (vven, kkiia, kkee) IX s. – щука.

hauk|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II v. – ругать.

hau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV s. – могила.

hautajai|zet (siin, ssiia, sii) XIII^{a)} s. mon. – похороны.

hautajaizmaa (n, ta, ha) I s. – кладбище.

hau|vvata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XII v. – хоронить.

hav|ahtua (ahtummaa; vaahun, ahtuu; vaahuin, ahtui) II v. – проснуться; пробудиться.

havahut|taa (tamaa; an, ttaa; in, ti) IV v. – будить; пробуждать. **~ti miun kukoinlaulu** – меня разбудило петушиное пение.

havai|ta (tsommaa; tsen, tssoo; tsin, tsi; kond. – tsissiizin) X v. – 1) замечать; наблюдать; 2) : **~ta yllää** – просыпаться; очищиваться; очнуться. **~tse yllää!** – 1) проснись! 2) очнись!

heelmä (n, ä, ä) VIII s. – 1) плод; 2) фрукт. **~nruu** – фруктовое дерево.

heelmö|jja (imää; in, i; in, i) V v. – плодоносить.

heikost adv. – слабо.

heinä (n, ä, ä) VIII s. – 1) трава; 2) сено.

heitpii|ssä (mää; n, ää; sin, z) XIII v. – 1) бросаться; кидаться. **~ssä vetee** – броситься в воду; 2) прекращаться [бросаться]. **tööt ollaa ~st** – работы брошены (ср. **viskossa**).

heit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) бросать; кидать; метать. ~tää kiven ikkunaa – бросить камень в окно; 2) прекращать. **hää ~ti töön** – он прекратил работу.

hel|issä (izömmää; liizen, izöö; liizin, liiz) IX *v.* – звенеть.

hell|iine (inehen, ineeht, inehesse) XXI *s.* – звон.

henk|i (en, iä, ee) IX *s.* – душа. ~etöin – бездушный (-ая, -ое).

henkit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – дышать.

henkitö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – дыхание.

henkäh|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – вздохнуть. ~tää sissee – вдохнуть. ~tää väljää – выдохнуть.

henkähö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – вздох. **sissee~z** – вдох. **väljää~z** – выдох.

he|ppoin (poizen, voist, poisee ; mon. nom. – ppoist) XIII^{b)} *s.* – лошадь. ~poizeel – на лошади; верхом.

heppoizhoi|to (jjon, ttooa, ttoo) II *s.* – коневодство.

herne (hen, eht, hesse) XVI *s.* – горох.

hernua (maa; n, u; in, i) II *v.* – ржать [о лошади].

herr|a (an, aa, aa; oin) IV *s.* – господин. **naizet ja ~at!** – дамы и господа!

Herra (n, a, a) IV *s.* – Господь. ~ Jummaala – Господь Бог. ~ armahtakaa! – Господи помилуй!
 ~ hänen kera! – Бог с ним! ~ varjelkaa! – не дай Бог! ~ tiiz – Бог знает; Бог весть (ср. **Jummaala**).

herv|i (en, ia, ee) IX *s.* – лось.

her|z (ren, ttä, tee) XI *s.* – бревно.

heti *adv.* – сейчас (же); тотчас; сразу. ~ ku ... – сразу же как ...; лишь только ...

het|ki (en, kiä, kee) IX *s.* – момент; миг. **oota ~ki!** – подожди секундочку!

hi|az (ttaahan, ast, tahasse) XIX *adj.* – медленный (-ая, -ое).

hiir (en, t, ee) X *s.* – мышь.

hiirak|ka (an, kaa, kaa) V *s.* – щавель.

hii|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV *s.* – песок.

hi|ki (en, kkiia, kkee) IX *s.* – пот.

hik|kiin (izen, iist, isee; mon. nom. – kiist) XIII^{b)} *adj.* – потный (-ая, -ое).

hikohi|llä (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII *s.* – потеть.

hil|ja *adv.* – тихо. ~emmiit –тише.

hiljai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – тихий (-ая, -ое).

hiljaizu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – тишина.

hin|ta (nan, taa, taa) IV *s.* – цена.

hitaha|st *adv.* медленно. ~mmast – медленнее.

hiu|z (ksen, st, ksee) XII *s.* – волос человека (ср. **karva**).

hohla (n, a, a) VIII *s.* – полотенце.

hoi|taa (tamaa; jjan, ttaa; jjin, ti) IV *v.* – 1) ухаживать, присматривать (за кем-л. чем-л.). ~taa karjaa – ухаживать за скотом; 2) хранить; беречь. ~taa rahhaa – хранить [беречь] деньги; 3) лечить. ~taa ittsiä – лечиться.

hoi|to (jjon, ttooa, ttoo) II *s.* – 1) уход; присмотр. **heppoiz~to** – коневодство. **lammaz~to** – овцеводство.
 sika~to – свиноводство; 2) хранение. ~jjonbanka – сберегательный банк.

hool (en, t, ee) X *s.* [el.] – 1) забота. ~ yssäväst – забота о друге. **tuntia ~t omast tööst** – чувствовать ответственность за свою работу. **maallist ~et** – мирские заботы; 2) тревога.

hooleh|tia (timmaa; in, tii; in, ti) II *v.* [el.] – 1) заботиться. ~tia lapset – заботиться о ребёнке;
 2) тревожиться.

hoolehtiv|vain (aizen, aist, aisee; mon. nom. – vaist) XIII^{b)} *adj.* – заботливый (-ая, -ое).

holli|a (maa; n, i; n, -) II *v.* – хотеть; желать. **ken ~i ommeenan?** – кто хочет яблоко? **hää ei ~int vassata miun kyzymyksii** – он не пожелал отвечать на мои вопросы.

hoolimata^{*} *postp.* [el.] – несмотря на; не взирая на. **vihamast ~** – несмотря на дождь. **kaikest ~** – несмотря ни на что. **sitä ~** – несмотря на это; и всё же.

hoomeen *adv.* – завтра. ~hoomukseel – завтра утром. ~illaal – завтра вечером.

hoomu|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – утро. ~kseel – утром. **hyvvää ~ust!** – доброе утро! ~kselt – с утра.

hoonost *adv.* – плохо.

hopiai|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – серебряный (-ая, -ое).

hop|piia (piian, iaa, iaa) VII *s.* – серебро.

hop|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV *v.* – торопить.

hot k. – хоть; хотя.

hot ke|n (nen, tä, he) *pron.* – кто угодно.

* II infinitivin abessiivi от **hoolia** (см. 19 урок).

hot konz *adv.* – когда угодно.
hot ku|ka (*kan, kcaa, hu*) *pron.* – какой угодно.
hot mihe *adv.* – куда угодно.
hot mi|kä (*nen, tä, he*) *pron.* – что угодно.
hot miks *adv.* – зачем-нибудь; почему-либо.
hot millikke viissii *adv.* – как угодно.
hot mist *adv.* – откуда угодно.
hot miz *adv.* – где угодно.
huikia (*n, a, a*) VII *adj.* – огромный (-ая, -ое); громадный (-ая, -ое).
huul (*en, t, ee*) X *s.* – губа [неконкретн.] (ср. *alileuka, leuka, ylideuka*).
huu|taa (*tamaa; vvan, ttaa; zin, si*) VII *v.* – кричать.
huu|to (*vvon, ttooa, ttoo*) II *s.* – крик; вскрик.
hylly (*n, ä, y*) II *s.* – полка. **ylemp** ~ – верхняя полка.
hym|y (*yn, myyä, myy*) II *s.* – улыбка.
hymyhilä (*lömää; en, llöö; lin, li*) VIII *s.* – улыбаться.
hyp|py (*yn, pyä, pyy*) II *s.* – прыжок, скачок.
hypäh|ellä (*telämää; teen, tellöö; telin, teli*) VIII *v.* – подпрыгивать, подскакивать.
hyp|ähtää (*ähtämmää; pähän, ähtää; pähin, ähti*) IV *v.* – прыгнуть; скакнуть.
hyp|ätä (*päämää; pään, äjää; päzin, päiz*) XI *v.* – прыгать; скакать.
hyvpii *adv.* – очень.
hyv|ysse (*vyyvven, yttä, ytee*) XX *s.* – доброта.
hyv|ä (*än, vää, vää*) VIII *adj.* – 1) хороший (-ая, -ее); 2) добрый (-ая, -ое). **~vää hoomust!** – доброе утро! **~vää iltaa!** – добрый вечер! **~vää päivää!** – добрый день! **~vää öötä!** – спокойной ночи! **~ä!** – хорошо!, ладно!
hyvähi|llä (*lömää; en, llöö; lin, li*) VIII *s.* – ласкать.
hyvähi|ly (*yn, lyyä, lyy*) II *s.* – ласка.
hyväks *postp.* [*gen.*] – на благо (*кого-л., чего-л.*); в пользу; ради (*кого-л., чего-л.*). **siun** ~ – ради тебя; для твоей пользы.
hyväst *adv.* – хорошо.
häiri|tä (*tsömmää; tsen, tsöö; tsin, tsi; kond.* – *tsissiizin*) X *v.* [*all.*] – мешать. **elä ~tse hänelle!** – не мешай ему!
häk|ki (*in, kiä, kii*) II *s.* – клетка.
hämnen|y (*kseen, yst, ksee*) XII *s.* – 1) заблуждение; 2) путаница.
hämmentynt *pain. partits.* – смущённый (-ая, -ое); растерянный (-ая, -ое).
hämnen|tyä (*tymmää; nyn, tyy; nyin, tyi*) II *v.* – 1) смешиваться; 2) смущаться; (рас)теряться.
hämnen|tää (*tämmää; nän, tää; zin, si*) VII *v.* – 1) мешать, перемешивать; 2) смущать; 3) путать.
hämmilli|in (*zen, ist, see*) XIII ^{a)} *adj.* – смущённый (-ая, -ое).
hämmillizi|sse (*en, ttä, tee*) XX *s.* – смущение.
häm|määri (*määrin, äriä, arii*) II *adj.* – сумеречный (-ая, -ое).
häm|määryz (*äryksen, äryyst, äryksee*) XII *s.* – сумерки.
hämärty|ä (*mmää; y; i*) II *s.* – смеркаться.
häm|öi (*öin, möjä, öihe; ölöin*) III *s.* – паук. **~öinverkko** – паутина.
hännät|öin (*tömän, öint, tömmää*) XIV *adj.* – бесхвостый (-ая, -ое).
hän|tä (*nän, tää, tää*) VIII *s.* – хвост. **temmata ~näst kiin** – схватить за хвост.
häpiämät|öin (*tömän, öint, tömmää*) XIV *adj.* – бесстыдный (-ая, -ое).
häppi|ssä (*mää; n, ää; zin, z*) XIII *v.* – стыдиться. **~ssä hänen poolest** – стыдиться за него.
här|piiä (*piiän, iää, iää*) VII *s.* – 1) стыд; 2) позор.
här|kä (*än, kää, kää*) VIII *s.* – бык.
härme (*hen, eht, hesse*) XVI *s.* – иней; изморозь.
härmek|äz (*kähan, äst, kähässe*) XVIII *adj.* – заиндевелый (-ая, -ое).
härmet|tyä (*tymmää; yn, tyy; yin, tyi*) II *v.* – индеветь; покрываться инеем.
härt|sätä (*tsäämää; tsäään, sääjää; tsäizin, tsäiz*) XI *v.* – путаться под ногами.
härt|tsä (*sän, tsää, tsää*) VIII – 1) *s.* – непоседа; егоза; 2) *adj.* – непоседливый (-ая, -ое).
här|yt (*ryyvven, yttä, yesse; yiziin*) XX *s.* – клевер.
hä|ssiä (*ssimää; zin, ssii; zin, si*) II *v.* – спариваться, совокупляться.
hä|tyyri (*n, ä, i*) II *adj.* – взволнованый (-ая, -ое); встревоженный (-ая, -ое); обеспокоенный (-ая, -ое).
hä|tyt|tää (*tämmää; än, tää; in, ti*) IV *v.* – торопить; погонять; понукать.
hätä|llä (*lömää; en, llöö; lin, li*) VIII *v.* – беспокоиться. **~llä siint** – беспокоиться об этом. **miä ~en sinnua** – я беспокоюсь за тебя.

hävelik|äz (kähän, äst, kähässe) XVII *adj.* – застенчивый (-ая, -ое). ~äz **tyttärikköi** – застенчивая девочка.

hää|vetä (ppiimää; ppiin, piää; ppiizin, ppiiz) XI *v.* – стесняться. ~vetä **ihmiziä** – стесняться людей.

hää|ittää (ittämää; viitän, ittää; viitin, itti) IV *v.* – терять.

hää|itää (viimää; viin, iää; viizin, viiz) XI *v.* – пропадать (ср. **kaota**).

hää|töin (tömän, öint, tömmää) XIV *adj.* – бессовестный (-ая, -ое).

häävii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII *v.* – теряться.

hävyksiiz *adv.* : **kaira on ~** – собака пропала [“в пропаже” находится].

hää|vätä (ppäämää; ppääin, pääjää; ppäizin, ppäiz) XI *v.* – позорить; порочить.

häälyri (n, ä, i) II *s.* – маятник.

häälyt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – 1) размахивать; раскачивать; 2) ~ellä **häntää** – вилять хвостом.

häälyt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – махать; качать.

hääly|ä (mää; n, y; in, i) II *v.* – 1) качаться; 2) шататься. **kanz ~y** – стол шатается.

hääly|ää (ämää; än, ää; in, i) IV *v.* – раскачиваться.

hää|ä (nen, nt, nnee) *pron.* – он, она. ~ä **tulloo** – он [она] придёт.

hääri|ä (mää; n, i, n, -) II *v.* – метаться; суетиться.

hää|rätä (räämää; räään, äjää; äizin, äiz) XI *v.* – хлопотать.

hää|ät (ijjen, itä, ihe) I *s. mon.* – свадьба.

höblen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII *v.* – 1) переставать; 2) ослабевать; отпускать : **kipu ~si** – боль отпустила.

höblit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – ослаблять; расшатывать.

höbliä (n, ä, ä) VII *adj.* – 1) слабый (-ая, -ое); 2) неплотный (-ая, -ое); 3) расшатанный (-ая, -ое).

hölsiä (simää; zin, sii; zin, si) II *v.* – врать, лгать.

hölsijä (n, ä, ä) VII *adj.* – врун, лгун.

hölskää (skämää; zän, skää; zin, ski) IV *v.* – 1) болтаться; 2) колыхаться.

hölvä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI *v.* – резать, вырезать.

höltöttää (öttämää; löötän, öttää; löötin, ötti) IV *v.* – болтать; пробалтываться.

hönkä (n, ä, ä) VIII *s.* – зыбь на воде.

höp|öi (öin, pööjä; öihe) III *s.* – болтун.

hörhöläi|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *s.* – оса.

hörisä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX *v.* – жужжать.

hörkis|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – болтать вздор.

hörk|kä (än, kää; kää) VIII *adj.* – стоячий (-ая, -ее); вздрогнутый (-ая, -ое).

hörii|ne (inehen, ineeht, inehesse) XXI *s.* – жужжение.

höt|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX *v.* – дрожать.

höt|tiinä (tiinän, inää, inää) VIII *s.* – дрожь.

höt|ähtää (ähttämää; täähän, ähtää; täähin, ähti) IV *v.* – вздрогнуть.

hötähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) заставлять вздрогнуть; 2) вызывать дрожь.

höyhe|n (nen, ent, nesse) XVI *s.* – перо.

höry (n, ä, ü) II *s.* – 1) дым; 2) дымка; марево; 3) пар (ср. **löly**).

höry|ssä (ymää; yn, yjää; izin, iz) XIV *v.* – дымиться.

höryt|ellä (telömää; tellöö; teli) VIII *v.* – выделять пар, дым.

höryt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) выпаривать; 2) обрабатывать паром, дымом; окуривать.

h|öö (eijjen, eitä, eihe; akk. – eijjet) *pron.* – они. ~öö **nähtii** – они видели. ~eijjet **kutsutti** – их пригласили. ~eitä **eijoo** **šääl** – их там нет.

höökkähy|sse (en, ttä, ttee) XX *s.* – нападение.

höök|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI *v.* – нападать.

höökö (n, ä, ö) II *s.* – волнение моря у берега.

höörähyt|ellä (telömmää; teen, telöö; teelin, teeli) VIII *v.* : **häntää ~ellä** – “вертеть хвостом” [о легкомысленной женщины]. **häntä ~telijä** – вертихвостка.

höö|ty (vvyn, tttyä, ttyy) II *s.* – польза.

höövvylli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – полезный (-ая, -ое).

I i.

i|e (ttiin, eettä, ttiisse) XV *s.* – прорастание. **seemeniin ~e** – прорастание семян.

i|en (kkeenen, eent, kenesse) XVII *s.* – десна.

i|ez (kkeehen, est, kehesse) XIX s. – ярмо; иго. **vizata ~kkeehen poiz** – сбросить иго.

ihasso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – восхищение, восторг.

ihhaa *adv.* – чрезвычайно; совершенно. **hää on ~ tynnäät** – он совершенно вымотан.

ih|haala (haalan, alaa, alaa) VIII *adj.* – прекрасный (-ая, -ое).

ihma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI *v.* – 1) натирать; тереть . **~ta lattiaa** – натирать пол; 2) натирать [стирать]. **~ta jalkaa** – натереть ногу.

ihme (hen, eht, hesse) XVI s. – чудо.

ihmet|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* [ill.] – изумляться; поражаться; удивляться. **~ellä ihmehesse** – удивляться чуду.

ihmetyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – удивлять; поражать; изумлять.

ihmety|z (ksen, yst, ksee) XII s. – удивление; изумление.

ihmi|in (zen, ist, see; mon. nom. – ist) XIII^{b)} *s.* – человек.

ih|o (on, hooa, hoo) II s. – кожа [человеческая]. **ihmizen ~o** – человеческая кожа (ср. **nahka**).

ihmenäis|t (siin, siää, ii) XIII^{a)} *s. mon.* – именины.

ik|in (kiizen, iist, isee) XIII^{b)} *adj.* – вечный (-ая, -ое).

ikkee *adv.* – только что, давеча.

ikkuna (n, a, a) V s. – окно.

ikkunall *adv.* – на дворе; снаружи (*где?*) (ср. **ikkunaluz**).

ikkunalle *adv.* – на двор; наружу.

ikkunalt *adv.* – со двора; снаружи (*откуда?*).

ikkunalu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – деревенский двор. **~kseel** – во дворе.

ikkunanpeel (en, t, ee) X s. – наличник.

ikkunanpääly|z (ksen, yst, ksee) XII s. – подоконник.

ik|käävä (käävän, ävää, ävä) VIII *adj.* – скучный (-ая, -ое); тоскливы (-ая, -ое).

ik|käävyz (ävyksen, ävyyst, ävyksee) XII s. – скука; тоска (ср. **halliia**).

ikosso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – икота.

ikos|taa (tammaa; san, taa, sin, ti) IV *v.* – икать.

i|kä (än, kkää, kkää) VIII s. – возраст.

ikäh|hiin (izen, iist, isee) XIII^{a)} *adj.* : **kolmen vuuvven ~hiin lapsi** – ребёнок трёхлетнего возраста.

ikävyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) желать; 2) скучать; тосковать.

ikävö|jjä (imää; in, i, in, i) V *v.* – жаждать; очень хотеть. **siä ~it poiz!** – тебе невтерпёж уйти отсюда!

il|ahtaa (ahtammas; laahan, ahtaa; laahin, ahti) IV *v.* – растопить; затопить : **~ahtaa kiukaata** – затопить печь.

il|ata I (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) XI *v.* – 1) портить; 2) запутывать; 3) пачкать; 4) порочить.

il|ata II (laammas; laan, ajaa; laizin, laiz) XI *v.* – 1) приводить в порядок; 2) чистить, убирать. **~ata tuppa** – убирать комнату.

il|ettää (ettämää; leetän, ettää; leetin, etti) IV *v.* : **minnuu ~ettää läätä sitä** – мне неудобно это говорить.

il|etä (kkiimää, kkiin, kiää; kkiizin, kkiiz) XI *v.* – не стесняться; не стыдиться.

il|ka (an, kaa, kaa) IV s. – неприятность.

ilkehy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – злость; злоба.

ilkia (n, ä, ä) VII *adj.* – злой (-ая, -ое); злобный (-ая, -ое).

ilkko *adv.* : **~alassii** – нагишом; голышом.

illalli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *s.* – ужин.

illasta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV *v.* – ужинать.

il|liine (inehen, ineest, inehesse) XXI s. – сверкание.

illo (n, a, a) II s. – веселье; радость.

illoittee *adv.* – по вечерам; вечерами (ср. **ilta**).

illoi|za (zan, saa, saa; siin) VIII *adj.* – весёлый (-ая, -ое); радостный (-ая, -ое).

ilma I (n, a, a) IV s. – воздух.

ilma II prep. [part.] – без. **~ leippää** – без хлеба.

ilmah|tua (tummas; un, tuu; uin, tui) II *v.* – 1) появляться; 2) прибывать.

ilmaizeks *adv.* – бесплатно.

ilman *adv.* – даром. **~ aikkaa** – просто так; от нечего делать.

ilmanki *adv.* – и так; и без того. **on ~ jo mööhä!** – и так уже поздно.

ilm|at (oin, oja, oihe) IV s. *mon.* – погода. **kauniihil ~oil** – в хорошую погоду.

ilme|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni; kond. – nissiizin) X *v.* – появляться; возникать.

ilmi *adv.* I совершенно; абсолютно. **~ sokkiia** – совершенно слепой.

ilm*i* *adv.* II : **antaa** ~ – выдавать (кого-л. кому-л.). **tulla** ~ – обнаружиться. **saa'a** ~ – обнаружить; выявить.
il|ta (*lan, taa, taa*) IV *s.* – вечер. **~laal** – вечером. **~taöö** – начало ночи.
iltahäm|määri (*määrin, äriä, ärii*) II *s.* – вечерние сумерки (ср. **iltääö**).
iltaöö – начало ночи.
im|miiä (*ömää; en, möö; in, i*) VI *v.* – сосать.
im|u (*un, muua, muu*) II *s.* – сосание.
inho (*n, a, o*) II *s.* – отвращение; омерзение.
inhot|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – вызывать отвращение.
inhova (*n, a, a*) VIII *adj.* – отвратительный (-ая, -ое); омерзительный (-ая, -ое).
ir|issä (*izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz*) IX *v.* – хныкать.
irti *adv.* : 1) **olla** ~ – быть на воле; не на привязи; свободным и т.п. 2) **loussa** ~! – отвязись!
irtolai|n (*zen, st, see*) XIII ^{a)} *s.* – бродяга; бомж.
irtolaizvä|ki (*en, kyiiä, kkee*) IX *s.* – 1) неосёдлое население; 2) кочевники.
irtonai|n (*zen, st, see*) XIII ^{a)} *adj.* – 1) неприкреплённый (-ая, -ое); непривязанный (-ая, -ое); 2) неприкаянный (-ая, -ое).
irvillää *adv.* : **hamppaahat** ~ – оскалив зубы.
irvis|tää (*tämmää; sän, tää; sin, ti*) IV *v.* – скалиться, щериться.
i|skiä (*skömää; zen, sköö; zin, ski*) VI *v.* – толкать; пинать.
i|sku (*zun, skua, skuu*) II *s.* – толчок; пинок.
issut|ella (*telomaa; teen, telloo; telin, teli*) VIII *v.* – заседать.
issuttelomi|in (*zen, ist, see*) XIII ^{a)} *s.* – заседание.
issut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – сажать. **~taa kukkia** – сажать цветы.
issäi|n (*zen, st, see*) XIII ^{b)} *s.* – самец. **~n-kaira** – пёс, кобель. **~n-kazi** – кот.
is|tua (*tumaa; sun, tuu; suin, tui*) II *v.* – сидеть.
istuizillaa *adv.* – сидя.
istu|ssa (*umaa; un, ujaa; izin, iz*) XIV *v.* – садиться.
itet|ellä (*telämää; teen, tellöö; telin, teli*) VIII *v.* – причитать.
itik|ka (*an, kaa, kaa*) V *s.* – жук.
itik|kain (*kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist*) XIII ^{a)} *s.* – насекомое.
it|kiä (*kömää; en, köö; in, ki*) VI *v.* – плакать.
it|ku (*un, kua, kuu*) II *s.* – плач.
itseaikoja *adv.* – 1) бесцельно; 2) беспечно.
itseksee *adv.* – отдельно; порознь.
itsenäi|n (*zen, st, see*) XIII ^{a)} *adj.* – самостоятельный (-ая, -ое).
itsepäine *adv.* – в одиночку; сам по себе.
itsepäittee *adv.* – самостоятельно.
it|tse (*sen, tsiä, tsee*) *pron.* – 1) : **hää osti ~selle leippää** – он купил себе хлеба; 2) сам (á, ó). **miä ~tse** – я сам. **heil ~tse** – у них самих. **hää tuli ~seks** – он стал самим собой.
ittseopastaj|a (*an, jaa, jaa*) VIII *s.* – самоучитель.
itsepäi|n (*zen, st, see*) XIII ^{a)} *adj.* – упрямый (-ая, -ое).
itsepäizeest *adv.* – упрямо.
itsepäizy|sse (*en, ttä, tee*) XX *s.* – упрямство.
it|tää (*tämää; tää; ti*) IV *v.* – прорастать; всходить (ср. **itähyä**).
i|tu (*un, ttuua, ttuu*) II *s.* – росток. **~ut** – всходы; ростки. **tehhä ~tuloja** – пустить ростки.
i|ty (*yn, tyyä, tyy*) II *s.* – солод [пророщенное зерно] (ср. **malthat**).
i|tä (*än, ttää, ttää*) VIII *s.* – восток. **männä ~ttää** – идти на восток. **~täkaakkoi** – восток-юго-восток [ост-зюйд-ост].
itähyä (*ähymmää; ähyy; täähyi*) II *v.* – прорастать [о семенах] (ср. **ittää**).
i|zo (*zon, ssooa, sssoo*) II *s.* – жажды; желание; тяга. **miul on ~zo kottii** – меня тянет домой.
izost *adv.* – прорва; пропасть. **~ väkkiiä** – пропасть народу.
i|zota (*ssooma; ssoon, sojaa; ssoizin, ssoiz*) XI *v.* – вожделеть; заряться. **~zota veerast omaizutta** – заряться на чужое добро.
i|zä (*zän, ssää, ssää*) IV *s.* – отец.
izän|tä (*nän, tää, tää*) VIII *s.* – хозяин.
i|zora (*n, a, a*) VIII : **~n keel** – ижорский язык. **läätä ~ks** – говорить по-ижорски. **kääntää ~a** – переводить на ижорский.
iżorak|koi (*oin, koja, koike*) III *s.* – ижорка.
iżorala|in (*zen, st, see*) XIII ^{b)} *s.* – ижорец.
iżoran *paint. adj.* – ижорский (-ая, -ое).

jäk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – пожилой (-ая, -ое).
jänik|kain (käizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII^{b)} *adj.* – давнишний (-яя, -ее), постоянный (-ая, -ое).
~käin üstäävää – старинный друг (ср. ikä).
jät|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – прорачивать.

J j.

ja *k.* – и.
jah|ti (in, tia, tii) II *s.* I – охота.
jah|ti (in, tia, tii) II *s.* II – яхта.
jakahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) XIV *v.* – делиться; распределяться.
ja|kkaa (kamaa; an, kcaa; oin, koi) III *v.* – делить, распределять.
jak|kaahuz (ahuksen, ahust, ahuksee) XIII *s.* –пробор в волосах.
ja|ko (on, kkooa, kkoo) II *s.* – 1) деление; распределение; заход; выдача. **kaheez ~ooz** – в два приёма; в
два захода; 2) доля; 3) должность (ср. jaotuz).
jaks|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III *v.* – быть в состоянии; мочь. **lässijä ~aa noissa yllää** – больной
может встать.
jakso (n, a, o) II *s.* – состояние. **olla hyväär ~oz** – быть в хорошем состоянии.
jalajai|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – вязовый (-ая, -ое).
jalak|kain (kaizen, aist, käisee; *mon. nom.* – kain) XIII^{a)} *s.* – ножка. **kannen ~kaist** – ножки стола.
jalat|oin (toman, oint, tommmaa) XIV *adj.* – безногий (-ая,-ое).
jala|z (ksen, ast, ksee) XII *s.* – полоз. **reen ~kset** – полозья саней.
jalik|koi (oin, koja, kouhe) III *s.* – помойное ведро.
jal|ka (an, kaa, kaa) IV *s.* – нога.
jalkaizii *adv.* – пешком.
jalkaja (n, a, a) VIII *s.* – пехотинец.
jalkalau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV *s.* – педаль. **polkia ~ttaa** – нажать на педаль.
jalkamun|a (an, naa, naa) VIII *s.* – лодыжка.
jalkapohja (n, a, a) VIII *s.* – подошва.
jalkatee (n, tä, he) I *s.* – тропинка; тропинка.
jalkater|ä (än, rää, rää) VIII *s.* – стопа; ступня.
jal|laaja (laajan, ajaa, ajaa) VIII *s.* –вяз.
jalut|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – прогуливаться (ср. käyvällä).
jaluitsii *adv.* – в изножье (куда?) : **istussa voottuehen ~** – сесть в изножье кровати.
jaluitsiiz *adv.* – в изножье (где?) : **istua voottuehen ~** – сидеть в изножье кровати.
jalus|sin (timen, siint, timmee) XIV *s.* – стремя.
jam|e (meehen, eeht, ehesse) XVI *s.* : **verkkoloin ~e** – соединение сетей [рыболовных].
jam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) V *v.* – 1) : **verkkoloja ~mooja** – соединять рыболовные сети;
2) сквашиваться : **maito ~oi** – молоко сквасилось.
jan|nookaz (okkahan, okast, okkahasse; okkahiiin) XVIII *adj.* – испытывающий (-ая, -ее) жажду.
jan|o (on, nooa, noo) II *s.* – жажда. **miul on ~o** – мне хочется пить.
jan|ottaa (ottammaa; nootan, ottaa; nootin, otti) IV *v.* – вызывать жажду. **soolain rooka ~ottaa** –
солёная пища вызывает жажду. **minnuu ~ottaa** – мне хочется пить (ср. janoo).
janvari (n, a, i) II *s.* – январь.
jaollilin (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – 1) поделённый (-ая, -ое); розданный (-ая, -ое); 2) : **kolmi ~in** –
состоящий (-ая, -ее) из трёх частей.
jaos|so (on, soa, soo) II *s.* – секция; отдел.
jaotuz (ksen, ust, ksee) XII *s.* – 1) деление [на части]; 2) перенос слова (ср. jako).
jasnoli (in, ita, isse; loin) VI *adj.* – ясный (-ая, -ое). **~i valkia** – ясный свет. **~it ilmat** – ясная погода.
jat|kaa (kamaa; en, kaa; oin, koi) III *v.* – 1) продолжать; 2) надставлять; надвязывать; наращивать.
jat|ko (on, koa, koo) II *s.* – 1) продолжение; добавление; 2) наращение; надставка.
jatkok|az (kahan, ast, kahasse; kahhiin) XVIII *adj.* – надставленный (-ая, -ое); надвязанный (-ая, -ое);
наращенный (-ая, -ое). **siä noizet ~kahaal rihmaal ompelommaa** – ты будешь шить надставленной
нитью.
jat|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II *v.* – продолжаться; длиться. **tämä ei ennää voi ~kua** – это
больше не может продолжаться.
jatolli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – продолжительный (-ая, -ое).
jato|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – 1) стык; 2) шов.

- jauh|aa** (amaa; an, aa; oin, oi) III *v.* – молоть [зерно].
- jauhakiv|i** (en, viää, vee) IX *s.* – жёрнов. **myllyn ~et** – мельничные жернова.
- jauhato|z** (ksen, est, ksee) XII *s.* – помол.
- jauho** (n, a, o) II *s.* – мука.
- jauhok|az** (kahan, ast, kahasse; kahhiin) XVIII *adj.* – испачканный (-ая, -ое) в муке.
- jauhotella** (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – молоть, размалывать [зерно] (длящийся процесс).
- jo** *adv.* – 1) уже; уж; 2) же.
- joh|attaa** (attammaa; haatan; attaa; haatin, atti) IV *v.* – 1) вводить. **~attaa harhaa** – ввести в заблуждение; 2) направлять. **~attaa oikialle teelle** – наставить на путь истинный.
- johost** *postp.* [gen.] – по поводу; по случаю; [в связи] с : **onnitella syntymäpäivän ~** – поздравить с днём рождения.
- joh|taa** (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – 1) вести; проводить. **veeraz ~ettii tuppaan** – гостя провели в комнату; **jalkatee ~taa joelle** – тропинка ведёт к реке; 2) руководить; управлять.
- johtaja** (n, a, a) VIII *s.* – 1) руководитель; наставник; 2) проводник.
- joh|to** (on, toa, too) II *s.* – руководство; управление.
- joka ... pain. pron.** – каждый (-ую, -ое) ... **tulla ~ viikko** – приходить каждую неделю (ср. **jokahiin**).
- jokahil|in** (zen, ist, see; ssiin) *pron.* – каждый (-ая, -ое). **~in tiittää** – каждый знает (ср. **joka**).
- jokahille** : ... ~ – по ... (каждому) [раздать] (ср. **kerrallaa**).
- jo|ki** (en, kkiia, kkee) IX *s.* – река. **~ensuu** – устье реки.
- jo|oa** (omaa; on, op; in, i; kond. – **isizin**) I *v.* – пить.
- jook|ki** (in, kia, kii) II *s.* – питьё; напиток.
- jooksen|nella** (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – бегать.
- jooksentel|u** (un, luua, luu) II *s.* – беготня.
- jookset|tua** (tummaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* : **maito ~tui** – молоко свернулось.
- jooksova** (n, a, a) VIII *adj.* – проточный (-ая, -ое). **~ vezi** – проточная вода.
- joooksut|taa** (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* [ill.] – разливать [куда-л.]. **~taa caajua lazilohe** – разлить чай по стаканам.
- joomat|oin** (toman, oint, tommaa) XIV *adj.* – непьющий (-ая, -ее).
- joon|ne** (tiin, netta, tiisse) XV *s.* – полоса; борозда; черта.
- joopot|ella** (telomaa; telen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – пьянствовать.
- jooppuri** (n, a, i) II *s.* – пьяница.
- joopruunt** *paint. partits.* – пьяный (-ая, -ое).
- jooppuzu|sse** (en, tta, ttee) XX *s.* – пьянство.
- joopumu|z** (ksen, ust, ksee) XIII *s.* – опьянение.
- joos|ssa** (ksomaa; ksen, ksoo; ksin, ksi, kond. – **ksisizin**) X *v.* – бежать. **tulla ~ssen¹** – прибегать; прибежать. **alkaa ~ssa** – побежать.
- joot|taa** (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – поить. **~taa hepoizen** – напоить лошадь.
- joovuksi|i** *adv.* : **jooa ~** – напиваться пьяным.
- joovuksi|iz** *adv.* : **olla ~** – быть пьяным.
- joovut|taa** (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – опьянеть.
- joovuzpä|i** *adv.* – спьяну; в пьяном виде.
- jopa** *adv.* – даже.
- erot k.** [kond.] – чтобы. **tahon, ~ hää tiitäiz** – хочу, чтобы он знал.
- jouk|ko** (on, koa, koo) II *s.* – 1) толпа; 2) коллектив.
- Joulu** (n, a, u) II *s.* – Рождество.
- joutava** (n, a, a) VIII *adj.* – ненужный (-ая, -ое); никчёмный (-ая, -ое).
- juhma** (n, a, a) VIII *adj.* – жестокий (-ая, -ое).
- julmuhu|sse** (en, tta, ttee) XX *s.* – жестокость.
- Jum|maala** (maalan, alaa, alaa) IV *s.* – Бог (ср. **Herra**).
- jut|e** (tiin, atta, tiisse) XV *s.* – разговор; рассказ [устный]; история (см. **jutto**).
- jut|ella** (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – разговаривать; рассказывать (ср. **keskussella, läätä, sannooa, kertoa**).
- jut|to** (on, toa, too) II *s.* – рассказ [литературный] (ср. **jute**).
- juuli** (n, a, i) II *s.* – июль. **kaheksanneel päivääl ~iz** – восьмого июля.
- juuni** (n, a, i) II *s.* – июнь.
- juur** (en, ia, ee) IX *s.* – корень.
- juuree** *postp.* [gen.] – к. **mäen ~** – к горе.
- juureez** *postp.* [gen.] – возле. **taloin ~** – возле дома.

¹ *I infinitiivin instruktiviiv* от **joossa** (см. 34 урок).

juurest *postp.* [gen.] – от. **taloin** ~ – от дома.
juuri|a (maa; n, i; n, -) II v. 1) корчевать; 2) вырывать с корнем. ~**a rikkarooholoja** – вырывать сорняки.
juurik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – с корнями. ~**kahhiia puita** – деревья с корнями.
juurik|koi (oin, koja, koihe) III s. – свёкла.
juurizik|ko (on, koa, koo) II s. – корневая система.
juur|taa (tamaa; ran, taa, zin, si) VII v. – укоренять.
juur|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II v. – укореняться; пускать корни.
juus|so (on, soa, soo) II s. – сыр. **sullaate~so** – плавленый сыр.
juutak|koi (oin, koja, koihe) III s. – еврейка.
juatalai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – еврей.
juut|i (in, tia, tii) II s. – иудей; иудейка.
jym|issä (izömmää; miizen, izöö; miizin, miiz) IX v. – гудеть.
jym|miinä (miinän, inää, inää) V s. – гул.
jym|määhyz (ähyksen, ähyyst, ähyksee) XII s. – гулкий удар [звук].
jymähyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – водить за нос; надувать; обманывать. **siä ~it hänt kaheelsaa'äl rubla!** – ты его надул на двести рублей!
jyr|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – греметь; грохотать.
jyrk|kä (än, kää, kää) VIII *adj.* – крутой (-ая, -ое). ~**kä ranta** – крутой берег.
jyr|riine (inehen, ineeh, inehesse) XXI s. – грохотание [долгое].
jyr|ähtää (ähtämmää; rähän, ähtää; rähin, ähti) IV v. – прогреметь; прогрохотать; громыхнуть.
jyr|y (yn, ryvä, ryy) II s. – грохот.
jyt|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX v. – продираться. **hää ~tiiz läpi metsän** – он продирался через лес.
jäi|n (zen, stä, see; mon. nom. – zet) XIII^{a)} *adj.* – ледян|ой (-ая, -ое), обледенел|ый (-ая, -ое).
jäizen *adv.* – по льду.
jäleel I *adv.* – сзади : **olla** ~ – быть сзади (ср. **jälelt, jälest**).
jäleel II *postp.* [gen.] – за (чем-л.). **taloin** ~ – за домом (ср. **jäleet**).
jäleet *postp.* [gen.] – (вслед) за (кем-л., чем-л.) (ср. **jäleel II**).
jälelee I *adv.* – назад.
jälelee II *postp.* [gen.] – за (что-л.). **taloin** ~ – за дом.
jälellijin (zen, ist, see) XIII^{a)} – послед, детское место.
jälelt I *adv.* – сзади : **noissa** ~ **yllää** – встать сзади (ср. **jäleel, jälest**).
jälelt II *postp.* [gen.] из-за (чего-л.). **tulla taloin ~ poiz** – выйти из-за дома.
jälest *adv.* – сзади : **kuulua** ~ – послышаться сзади (ср. **jäleel, jälelt**).
jäles|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. : **laulua ~tää** – подпевать, подхватывать песню.
jälit|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. [part.] – подражать. **tyär ~tellöö emmooja** – дочь подражает матери.
jälittely (yn, lyyä, lyy) II s. – подражание.
jäl|ki (en, kiä, kee) IX s. – след.
jälkimäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – следующий (-ая, -ее). **eelliin ... , a ~n – ...** – предыдущий ... , а следующий – ...
jälkine (hen, eht, hesse) [чаще – **jälkinehet** (hiin, hiiä, isse) *mon.*] XXI s. – обувь.
jälkiäpäi *adv.* – впоследствии.
jälkkeen *prep.* [gen.] – после. ~ **praaznikan** – после праздника.
jälkkiä *postp.* [gen.] – вслед за. **venneehen ~** – вслед за лодкой.
jällee *adv.* – 1) опять; снова; 2) обратно; вспять.
jämis|tyä (tämmää; syn, tyy; syin, tyi) II v. – цепенеть; деревенеть.
jäm|miiä (miiän, iää, iää) VII *adj.* – толстый (-ая, -ое).
jäni|z (ksen, ist, ksee) XII s. – заяц.
jännit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) стараться; делать тщательно; 2) напрягать; натягивать; 3) стараться; пытаться. ~**tää maata** – постараться уснуть.
jän|tyä (tämää; nyn, tyy; nyin, tyi) II v. – напрягаться; натягиваться. **lihakset ~nyttii** – мышцы напряглись.
jän|z (nen, ttä, tee) XI s. – луб. ~**nenkontti** – лубяной короб.
järessy|z (ksen, yst, ksee) XII s. – порядок. **panna ~ksee** – привести в порядок. **pitää ~kseez** – (со)держать в порядке. **valvoa ~yst** – следить за порядком.
järestä *adv.* – сразу; немедленно.
jär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizen, riiz) IX v. – трястись, волноваться, дрожать.
järkennää *adv.* – сейчас. ~ **tyen!** – сейчас приду!
jär|ky (yn, kyä, kyy) II s. – лавка; скамья.

jär|riiä (riiän, iää, iää) VII *adj.* – грубый (-ая, -ое) [материал] (ср. **karkia**).

järv|i (en, iä, ee) IX *s.* – озеро. **~ykkäin** – озерцо.

järähyt|ellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII *v.* : 1) **ampua ~ellä** – стрелять; 2) **~ellä ovvia kiin** – захлопывать дверь [постоянно].

järähyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* : 1) **ampua ~tää** – выстрелить; 2) **~tää ovin kiin** – захлопнуть дверь.

jät|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX *v.* – стучать.

jät|tiinä (tiinän, inää, inää) V *s.* – стук.

jät|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) [ill.] оставлять; 2) : **~tää meelee** – запоминать; 3) : **~tää poiz** [eks.] – уволить; дать отставку; выгнать. **~tää traktoristint poiz** – уволить с должности тракториста. **~tää traktoristiloint poiz** – выгнать из трактористов (ср. **lakata**).

jätö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – остаток.

jä|zen (sseenen, zeent, zenesse) XVI *s.* – 1) член. **seegran ~zen** – член компании, общества; 2) состав.

jää|n (n, tä, hä) I *s.* – лёд.

jääh|tyä (tymää; yn, tyy; yin, tyi) II *v.* – остывать; охлаждаться.

jäähyt|ellä (telömmää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – охлаждать; остужать.

jäät|töjä (töimää; öin, tööi; öin, töi) V *v.* – замерзать; застывать.

jääyt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – замораживать.

jä|ä'ä (ämää; än, äp; in, i; kond. – isizin) II *v.* – 1) [ill.] оставаться; 2) : **~ä'ä poiz** [eks.] – уволиться; уйти с работы. **~ä'ä inženerint poiz** – уволиться с должности инженера. **~ä'ä inženeriloint poiz** – уйти из инженеров; 3) : **~ä'ä meelee** – запоминаться.

K k.

-ka (-kä) partik. [слитно] – а также не ... ; не ... и ... : **elkää antaa hänellekä!** – не давайте и ему тоже! (ср. **kera I , -ki (-kki)**).

kaak|koi (oin, koja, koihe) III *s.* – юго-восток; зюйд-ост.

kaa|taa (tamaa; 'an, taa; oin, toi) III *v.* – 1) лить; 2) разливать; проливать. **~taa poiz** – выливать.

kaatj|at (oin, oja, oihe) IV *s.* **mon.** – штаны.

kabja (n, a, a) IV *s.* – копыто.

kabjak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – копытный (-ая, -ое). **~kahat elläväät** – копытные животные.

kabli (n, a, i) II *s.* – капля. **vihman ~t** – капли дождя.

kablik|kain (kaizen, aist, kaisse; mon. nom. – kaist) XIII^{a)} *s.* – капелька.

kabluk|ka (an, kaa, kaa) V *s.* – каблук.

ka|e (tteechen, eeht, tehesse) XVII I *s.* – бельмо. **häneel on ~e silmääz** – у него бельмо на глазу.

ka|e (tteechen, eeht, tehesse) XVII II *adj.* – завистливый (-ая, -ое).

kaeh|tja (tjimmaa; in, tjj, in, ti) II *v.* [part.] – завидовать. **~tiä mänässööst** – завидовать успеху.

kaemeel (en, t, ee) X *s.* – зависть.

kagla (n, a, a) IV *s.* – шея. **temmata ~st kiin** – схватить за шею (горло).

kaglakel|lo (on, loa, loo) II *s.* – колокольчик (коровы, лошади, овцы и т. д.).

kaglakkai *adv.* – обнявшись (ср. **kaglatykkee**).

kaglaluu (n, ta, hu) I *s.* – ключница.

kaglarät|ti (in, tiä, tii) II *s.* – шарф.

kaglatunni|t (loin, loja, loihe) II *s.* **mon.** – часы-кулон.

kaglatykkee *adv.* – в обнимку (ср. **kaglakkai**).

kaglut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII *v.* – обнимать. **~ella toin-toist** – обниматься.

kagluttelu|u (un, luua, luu) II *s.* – объятия.

kaglu|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – воротник.

kagra (n, a, a) IV *s.* – овёс.

kagrahi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – овсяный (-ая, -ое).

kaheezkymmenääz (**kahennenkymmenännen**, **kahettakymmenättä**, **kahenteekymmenäntee**) *num.* – двадцатый (-ая, -ое).

kaheezkymmenääz toi|n (zen, sta, see) *num.* – двадцать второй (-ая, -ое).

kaheezsatta|iz (nnen, tta, ntee) *num.* – двухсотый (-ая, -ое).

kaheksa|az (nnen, tta, ntee) *num.* – восемьой (-ая, -ое).

kaheksaazkymmenääz (**kaheksannenkymmenännen**, **kaheksattakymmenättä**, **kaheksanteekymmenäntee**) *num.* – восемидесятый (-ая, -ое).

kaheksaazkymmenään enzimäi|n (zen, st, see) **num.** – восемьдесят первый (-ая, -ое).

kaheksa|n (n, a, a) **num.** – восемь.

kaheksankymment (**kaheksankymmenän**, **kaheksaakymment**, **kaheksaakymmenää**) **num.** – восемьдесят.

kaheksantoist (**kaheksantoist**, **kaheksaatoist**, **kaheksaatoist**; **in.** – **kaheksaatoist**) **num.** – восемнадцать.

kaheksantoistkymmenä|äz (nnen, ttä, ntee) **num.** – восемнадцатый (-ая, -ое).

kahellai|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – двух сортов [видов, типов и т.п.]. ~n **kraaska** – краска двух видов.

kaheltaa **adv.** – вдвоём.

kahenkähtee **adv.** – с глазу на глаз; тет-а-тет.

ka|het (ksiin, ksia, ksii) **num. mon.** – двое.

kah|hiine (inehen, ineht, inehesse) XXI **s.** – шорох; шуршанье.

kah|issa (izommaa; hiizen, izoo; hiizin, hiiz) IX **v.** – шуршать.

kahisse **adv.** – дважды.

kahle (hen, eht, hesse) XVI **s.** – цепь.

kahmola (n, a, a) V **s.** – пригоршня.

kahne (hen, eht, hesse) XVI **adj.** – чёрствый (-ая, -ое).

kahnet|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II **v.** – черстветь.

kah|u (un, huua, huu) II **s.** – морозец [весенней ночью].

kahutta|ssa (amaa; an, jjaan; izin, iz) XV **v.** – скрипеть по снегу.

kaiho (n, a, a) II **s.** – 1) беда; утрата; 2) жалоба.

kaihoe|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII **v.** – стонать.

kaiho|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV **v.** – жаловаться. **hää ~ojaa minnuu vastaa** – он жалуется на меня.

kaiho|ta (omaa; on, jaa; izin, iz) XI **v.** – жалеть; сожалеть. ~ta **verehest** – сожалеть об ошибке.

kai|jje (tteehen, jjeeh, tehesse) XVII **s.** – перила.

kaijen|taa (tammasa; nan, taa; zin, si) VII **v.** – суживать. ~taa **kulun** – сузить проход.

kaik (en, kea, kee; kiin) **pron.** – всё; все. ~ on **tehty** – всё сделано. ~ **tijjetää** – все знают. ~kea **suuremp** – самый большой. **paremp** ~kia – лучше всех; лучший из всех (ср. **koko**).

kaikenlaajai|n (zen, st, see) **pron.** – всякий (-ая, -ое); какой (-ая, -ое) угодно.

kaikii **adv.** – полностью [о количестве]; в полном составе (ср. **kaikkenee**).

kaikkea **pain. pron.** – самый (-ая, -ое). ~ **suuremp** – самый большой.

kaikkenee **adv.** – 1) совсем; совершенно; абсолютно. ~ **valkia** – совершенно белый; 2) целиком; полностью (ср. **kaikii**).

kaik|kuua (umaa; un, kuu; uin, ui) II **v.** – отражаться.

kai|ku (jjun, kkua, kkuu) II **s.** – эхо.

kaila (n, a, a) IV **s.** – подмышка, подмышечная впадина.

kaipael|la (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII **v.** – ныть; сетовать.

kai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV **adj.** – узкий (-ая, -ое).

kaitulaik|kuin (kuizen, uist, kuisee; mon. nom. – kuist) – XIII^{b)} **adj.** – совсем узкий (-ая, -ое). ~kuin tee – слишком узкая дорога.

kaiv|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III **v.** – копать.

kaivo (n, a, o) II **s.** – колодец.

kak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI **v.** – гадить.

ka|ks (hen, hta, htee) **num.** – два.

ka|ksymment (**kaheksankymmenän**, **kahtakyymment**, **kahteekyymnenä**) **num.** – двадцать.

kakssattaa (**kaheksaan**, **kahtasattaa**, **kahteesattaa**; **in.** – **kaheezsaa'az**) **num.** – двести.

kakstoist (**kahestoist**, **kahtatoist**, **kahteteoist**) **num.** – двенадцать.

kakstoistkymmenä|äz (nnen, ttä, ntee) **num.** – двенадцатый (-ая, -ое).

kal|a (an, laa, laa) IV **s.** – рыба. **lähtiä ~laa** – пойти на рыбалку. **olla ~aaz** – быть на рыбалке. **palata ~ast** – вернуться с рыбалки.

kalanik|ka (an, kaa, kaa) V **s.** – рыбак.

kalanmarj|at (oin, oja, oih) IV **s. mon.** – рыбья икра.

kalapynni (n, ä, i) II **s.** – рыболовство.

kalas|taa (tammasa; san, taa; sin, ti) IV **v.** – ловить рыбу.

kalastaj|a (an, jaa, jaa) VIII **s.** – рыболов.

kalastam|miin (miizen, iist, isee; mon. nom. – miist) XIII^{b)} **s.** – рыбалка; рыбная ловля.

kallehu|sse (en, tta, ttee) XX **s.** – сокровище.

kalliz| (hen, ist, hesse) XVIII **adj.** – дорогой (-ая, -ое) [в буквальном и переносном смысле].

kan|a (an, naa, naa) IV **s.** – курица.

kananpoik|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist) XIII^{b)} **s.** – цыплёнок.

kanka|z (han, st, hasse) XVIII **s.** – ткань. **harzon~z** – марля. **piikko~z** – дерюга.

kannat|taa I (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – держать; удерживать; поддерживать (ср. **pitää**).
kannatt|aa II (i) [part.] – стой|т (-ло) [*что-л. делать*]. **filmi ~i kattsoa** – фильм стоило посмотреть (ср. **maksaa**).
kan|nel (telen, neelt, telesse) XVI s. – кантеле.
kannenliina (n, a, a) IV s. – скатерть.
kannu (n, a, u) II s. – кувшин; бидон.
kan|ta (nan, taa, taa) IV s. – пятка.
kan|z (nen, tta, tee; siin) XI s. – 1) стол. **istussa ~nen ääree** – садиться за стол. **istua ~nen ääreez** – сидеть за столом. **noissa ~nen äärest yllää** – вставать из-за стола; 2) крышка; 3) обложка; 4) палуба.
ka|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) XII v. – исчезать; пропадать.
ka|pa (van, ppaa, ppaa) IV s. – рыба, вяленная на ветру (ср. **kuivakala**).
kapalut|taa (tamaa; an, taa; zin, si) IV v. – пеленать. **~taa lasta** – пеленать ребёнка.
kapar|taa (tammasa; ran, taa; zin, si) VII v. – 1) валить; сваливать; 2) свергать.
kapar|tua (tummaa; run, tuu; ruin, tui) II v. – 1) падать; 2) быть убитым (ср. **puota, tokkua**).
kapooiz! int. – пошли! айда!
kappale (hen, eht, hesse) XXI s. – кусок; отрывок. **tekstin ~** – кусок [отрывок] текста (ср. **pala**).
kapriizno|i (in, ita, isse; loin) VI adj. – капризный (-ая, -ое) (ср. **greeza**).
kapus|ta (san, taa, taa) V s. – капуста. **~sanpää** – кочан. **~tapytty** – бочка для квашения капусты.
~taunilintu – бабочка-капустница.
karhu (n, a, u) II s. – медведь.
karkehu|sse (en, tta, ttee) XX s. – грубость.
karkia (n, a, a) VII adj. – грубый (-ая, -ое); жёсткий (-ая, -ое) [*человек*] (ср. **järriää**).
karkiast adv. – грубо. **läätä ~** – грубить.
kartit|tsa (san, tsaa, tsaa) V s. – горчица.
kar|ussi (ruusin, ussia, ussii) II s. – карась.
karva (n, a, a) IV s. – вóлос [*вообще*] (ср. **hiuz**).
karvahu|sse (en, tta, ttee) XX s. – горечь.
karva|z (han, st, hasse) XVIII adj. – горький (-ая, -ое).
kar|zaz (sahan, zast, sahasse) XVIII adj. – косой (-ая, -ое). **~sahat silmät** – косые глаза. **looa ~sahan katson** – кинуть косой взгляд.
kas|se (tiin, setta, tiisse; tiloin) XV s. – роса.
kas|sellä (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – обмакивать.
kas|sen (tmen, seent, tme; tmiin) XIV s. – соус, подлива.
kas|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV v. – 1) макать; 2) мочить.
katajai|n (zen, st, sse) XIII ^{a)} adj. – можжевеловый (-ая, -ое).
kat|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) XI v. – 1) ломать; 2) рвать; 3) разрубать; разрезать.
kat|e (tiin, etta, tiisse) XV s. – покрывало.
kat|eta (kiimaa; kiin, kiaa; kiizin, kiiz) XI v. – 1) ломаться; 2) обрываться.
katkai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII v. – 1) переламывать; перерубать; 2) выключать.
kat|koa (komaa; on, koo; oin, koi) III v. – сломать.
katonalu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – навес-сарай для дров.
kato|z (ksen, ost, ksee) XII s. – навес (ср. **lakanaluz**).
kat|taa (amaa; an, taa; oin, toi) III v. – покрывать [*сверху*]; накрывать (ср. **päälistää**).
kat|taaja (taajan, ajaa, ajaa) VIII s. – можжевельник.
kat|to (on, toa, too) II s. – крыша.
kat|tso (son, tsoa, tsoo) II s. – взгляд.
kat|tsoa (tsomaa; son, tsuu; soin, tsoi) III v. – смотреть, глядеть.
ka|tu (un, ttuua, ttuu) II s. – улица [*в городе*]. **kulkia ~ttuua möö** – идти по улице (ср. **uulittsa**).
kaunehu|sse (en, tta, ttee) XX s. – красота.
kauni|z (hen, st, hesse) XVIII adj. – красивый (-ая, -ое). **~z tyttöi** – красивая девушка.
kaup|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. – торговать.
kaup|pa (an, paa, paa) IV s. – торговля. **käyvä ~paa** – торговать; вести торговлю. **~pasopimuz** – торговый договор.
kauppia|z (han, st, hasse; hiin) XVIII s. – торговец.
kauvvaa adv. – 1) долго; 2) давно.
kauvvaks adv. – надолго.
ka|zi (zin, ssiia, ssii) II s. – кошка. **emäin-~zi** – кошка [*самка*]. **issäin-~zi** – кот.
kazv|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III v. – расти.

kazvami|in (zen, ist, see; mon.nom.– ist) XIII^{a)} s. – рост [дляющийся процесс]. **heinän ~in** – рост травы (ср **kazvu**).
kazvat|taa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. – растить; выращивать.
kazvi (n, a, i) II s. – растение. **yksvoottiin** ~ – однолетнее растение. **monivoootiziin ~loin taimet** – саженцы многолетних растений.
kazvu (n, a, u) II s. – рост [как факт]. **teollizuen** ~ – рост промышленности (ср **kazvamiin**).
keehu|a (maa; u; i) II v. – вариться.
keel (en, t, ee) X s. – 1) язык. **iżoran** ~ – ижорский язык. **vennääen** ~ – русский язык; 2) струна [музыкального инструмента].
keel|to (lon, toa, too) II s. – запрет.
keeltämätä!^{*} san. – безусловно!
keeltähym|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – отказ.
keeltähylä (mmää; n, y; in, i) II v. – отказываться.
keel|tää (tämää; län, tää; zin, si) VII v. – запрещать; отрицать. **verbilöin painuttammiizen ~tävä forma** – отрицательная форма спряжения глаголов.
kegla (n, a, a) IV s. : **laivan** ~ – нос корабля.
kehittää|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – развиваться.
kehit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – развивать.
kehitö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – развитие.
keh|o (on, hooa, hoo) II s. – тело.
kehys|et (iin, iä, ii) XI s. **mon.** –рамка.
keh|z (ksen, yst, ksee) XII s. – рама.
keit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – варить.
keittäjä (n, ä, ä) VIII s. – повар.
kellari (n, a, i) II s. – подвал, погреб.
kello (n, a, o) II s. – колокол; колокольчик.
kelpoizu|sse (en, tta, ttee) XX s. – 1) пригодность; 2) право : **perimizen ~sse** – право наследования (ср. **oikehusse**).
keltai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – жёлтый (-ая, -ое).
keltuai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – желток [**яйца**].
kelvata (paamaa; paan, pajaa; paizin, paiz) XI v. – годиться, быть пригодным. **azut ~vataa tööhö** – инструменты пригодны для работы.
ke|n (nen, tä, he; mon. nom. – t) pron. : ~n? – кто? **ihmiin, ~n ...** – человек, который ...
kenikke (**kenenikke**, **ketäikke**, **keheikke**) pron. – кто-то; кто-нибудь.
kenkä (n, ä, ä) VIII s. – туфля; ботинок.
kenle (**kenenle**, **ketale**, **kehele**) pron. – кто-либо; кто бы то ни было.
kep|pi (in, piä, pii) II s. – палка.
kera I adv. – тоже; также (ср. -ki, -kki; -ka, -kä).
kera II postp. [gen.] – с (кем-л., чем-л.). **üssävän** ~ – с другом.
ker|itä (kkiimää; kkiin, kiää; kkiizin, kkiiz) XI v. – успевать.
kerkiä (n, ä, ä) VII adj. – быстрый (-ая, -ое); бойкий (-ая, -ое), ловкий (-ая, -ое).
kerkiäkä|ssiin (sizen, ziist, sisee; siziin; mon.nom. – ssiist) XIII^{a)} adj. : ~ssiin **ihmiin** – человек с ловкими руками.
kerrallaa postp. [nom.] – по ... [дозировать]: **vizata pala** ~ – сбрасывать по куску (ср. **jokahizelle**).
kerran adv. – 1) однажды; 2) единожды; однократно.
kerro|z (ksen, ost, ksee) XII s. – этаж.
ker|ta (ran, taa, taa) IV s. – раз. **kolt ~taa viikkokauvveez** – три раза в неделю. **enz ~taa** – в следующий раз. **viime ~taa** – в прошлый раз.
ker|toa (tomaa; ron, too; roin, toi) III v. – рассказывать; пересказывать (ср. **jutella**, **keskussella**, **läätä**, **sannoaa**).
kerve|z (hen, st, hesse) XVIII s. – топор.
ker|ä (än, rää, rää) VIII s. – клубок; шар.
keskeel I adv. – посередине (ср. **keskelle**).
keskeel II prep. [part.] – посреди (где?). **kanz oli ~ tuppaa** – стол был посреди комнаты (ср. **keskelle**).
keskelle I adv. – посередине (куда?); в середину (ср. **keskeel**).
keskelle II prep. [part.] – посреди (куда?). **kanz pantii ~ tuppaa** – стол поставили посередине комнаты (ср. **keskeel**).

* II infinitivin abessivi от **keeltää** (см. 19 урок).

keskelt *postp.* [gen.] – с середины. **aluttaa kirjan** ~ – начать с середины книги.

keskihi|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – средний (-я, -е).

keskinä|i|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *adj.* – взаимный (-ая, -ое).

keskus|sellä (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – разговаривать; беседовать (ср. **jutella**, **kertoa**, **läätää**, **sannooa**).

keskustel|u (un, luua, luu) II *s.* – разговор; беседа.

kesku|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – середина; центр.

ket|rätä (träämää; trääñ, räjää; träzin, träiz) XI *v.* – кружить; ходить [бродить] вокруг (*туда-сюда*).
~rätä metsääz – кружить по лесу. ~rätä taloin ympäriillä – бродить вокруг дома.

ketterä (n, ä, ä) VIII *adj.* – юркий (-ая, -ое).

kevehy|sse (en, ttä, ttee) XX *s.* – лёгкость.

kevyessi *adv.* – легко.

kev|yt (vyyvven, yttä, yesse; yiziin) XX *adj.* – лёгкий (-ая, -ое).

kev|ät (väähän, ättä, äsesse; äiin) XX *s.* – весна. ~äel – весной [*время года*]. ~äeen – весной [*сезон*].

ke|zä (zän, ssää, ssää) VIII *s.* – лето. ~zäl – летом [*время года*]. ~ssään – летом [*сезон*].

-ki (üks., -kki) (*mon.*) *partik.* [слитно] – а также ... ; и ... : **antakaa hänelleki!** – дайте и ему! **antakaa heilleksi!** – дайте и им! (ср. **kera**, **-ka** (-kä)).

kih|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XX *s.* – шипение. **maon ~hiine** – шипение змеи.

kih|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) IX *v.* – шипеть.

kiin I *adv.* : 1) **uksi on ~** – дверь закрыта; 2) **hää on ~** – он занят.

kiin II *postp.* [el.] – за (что-л.). **temmata hännäst ~** – схватить за хвост.

kiinnit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* [ill.] – приделывать; прикреплять. ~tää lukun ovvee – приделать замок к двери.

kiire (hen, eht, hesse) XVI *s.* – спешка. ~heez – в спешке; поспешно.

kiiree *adv.* – быстро. ~vilkkaa – поспешно.

kiirehellii|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – срочний (-ая, -ое); спешный (-ая, -ое); неотложный (-ая, -ое).

kiirehi|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – торопливый (-ая, -ое); поспешный (-ая, -ое).

kiireh|tiä (timmää; in, tii; in, ti) II *v.* – торопиться; спешить.

kii|ski (zen, skiä, skee) IX *s.* – ёрш.

kii|ssa (zan, ssaa, ssaa) IV *s.* – спор.

kiit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – благодарить. ~än (~öz)! – спасибо! ~än teitä! – благодарю вас!

kii|tää (tämää; jjän, tää; zin, si) VII *v.* – мчаться. **lähtiä ~tämää** – помчаться; рвануться [*с места*].

kii|zellä (sselömmää; sseen, sselöö; sselin, sseli) VIII *v.* – летать.

kikkelmögköliä *adv.* – кувырком.

kil|oi (oin, looja, oihe) III *s.* – козлёнок.

kilpikonna (n, a, a) VIII *s.* – черепаха.

kim|al (maalen, aalt, alesse) XVI *s.* – пчела.

kimal|lain (aizen, aist, aisee; mon. nom. – laist) XIII ^{a)} *s.* – шмель.

kimal|le (tehen, leeht, tehesse) XXI *s.* – сверкание.

kimal|pat|saz (tsahan, sast, tsahasse) XVIII *s.* – улей.

kimal|taa (tammasa; lan, taa; zin, si) VII *v.* – сверкать.

kipinö|jjä (imää; in, i; in, i) V *v.* – искриться.

kip|piinä (piinän, inää, inää) V *s.* – искра.

kip|piiä (piiän, iää, iää) VIII *adj.* – больной (-ая, -ое). ~piää vattsa – больной желудок (ср. **lässijä**, **lässiivä**).

ki|pu (vun, ppuua, ppuu) II *s.* – боль.

kirja (n, a, a) IV *s.* – книга.

kirjalli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – письменный (-ая, -ое).

kirjallizu|sse (en, tta, tee) XX *s.* – 1) письменность; 2) литература.

kirjav|a (an, aa, aa; iin) VIII *adj.* – пёстрый (-ая, -ое); пегий (-ая, -ое).

kirje (hen, eht, hesse) XVI *s.* – письмо.

kirjut|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV *v.* – писать.

kirk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – яркий (-ая, -ое).

kirk|ko (on, koa, koo) II *s.* – церковь.

kirpiä (n, ä, ä) VIII *adj.* – острый (-ая, -ое): ~maku – острый вкус.

kir|re (tuehen, reeh, tehesse) XVI *s.* – северо-восток; норд-ост.

ki|skoa (skomaa; zon, skoo; zoin, skoi) III *v.* – тащить; тянуть.

kiuk|kaa (kaan, aata, aasse; koin) VI *s.* – печь (ср. **kiuvvaz**).

kiusaaja (n, a, a) VIII *s.* – мучитель.

kiu|vvaz (kkaahan, vvast, kahasse; kahiin) XIX *s.* – печь-каменка [*в бане*] (ср. **kiukkaa**).

kiu|za (zan, saa, saa) IV s. – 1) неприятность; 2) мұка.
kiuzan|tua (tummaa; nun, tuu; nuin, tui) II v. – мучиться; изводиться.
kiu|zata (saamaa; saan, sajaa; saizin, saiz) XI v. – мучить; изводить.
kiuzut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – дразнить.
kiv|ji (en, viia, vee) IX s. – камень.
kiv|ikko (viikon, ikko, ikkkoo) II s. – 1) каменистая почва; 2) груда камней.
kiv|viin (izen, iist, isee; mon, nom. – viist) XIII^{b)} adj. – каменный (-ая, -ое).
ko|e (kkeehen, eeht, kehesse) XVII s. – опыт; проба.
koh|ata (taamaa; taan, tajaa; taizin, taiz) XI v. – встречать.
kohta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV v. – встречаться.
kohtahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – встреча.
kohtuenmunkai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – справедливый (-ая, -ое).
kohtulli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – 1) умеренный (-ая, -ое); 2) приемлемый (-ая, -ое).
kohtu|sse (en, tta, tee) XX s. – 1) умеренность; чувство меры; 2) справедливость.
koi (n, ta, he) I s. – моль.
koira (n, a, a) VIII s. – собака. **emäin~** – сука. **issäin~** – кобель.
koivis|so (on, soa, soo) II s. – березняк.
koivu (n, a, u) II s. – берёза. **riippa~** – плакучая берёза.
kok|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI v. – ударить; стукнуть (ср. **löövvä**).
kokehill|la (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII v. – пробовать.
koko I pain. pron. : ~ ... – в|есь (-сего, -сю, -сё, -се) ... **miä oon jo ~ kirjan lukkeent** – я уже прочёл всю книгу (ср. **kaik**).
ko|ko II (on, kkooa, kkoo; in. – o'oz) II s. – размер.
kokonai|n (zen, st, see) XIII^{a)} adj. – целый (-ая, -ое) [весь].
kokonaisseen¹ adv. – целиком.
kolma|az (nnen, tta, ntee) num. – третий (-ья, -ье).
kolmaazkymmenääz (**kolmannenkymmenänne**, **kolmattakymmenättä**, **kolmantekymmenäntee**) num. – тридцатый (-ая, -ое).
kolmaazkymmenääz kolma|az (nnen, tta, ntee) num. – тридцать третий (-ья, -ье).
kolmaazsätta|iz (nnen, tta, ntee) num. – трёхсотый (-ая, -ое).
kolmanne|ez (ksen, est, ksesse) num. – треть.
kolmeltaa adv. – втроём.
kol|t (men, mea, mme) num. – три.
koltkympment (**kolmenkymmenän**, **kolmeakymment**, **kolmeeakymentää**) num. – тридцать.
koltsattaa (**kolmensaan**, **kolmeasattaa**, **kolmeesattaa**; in. – **kolmeezsaa'az**) num. – триста.
koltsattaa **kolmaazkymmenääz kolma|az** (nnen, tta, ntee) num. – триста тридцать третий (-ья, -ье).
koltoist (**kolmentoist**, **kolmeatoist**, **kolmeetoist**) num. – тринадцать.
koltoistkymmenääz (nnen, tta, ntee) num. – тринадцатый (-ая, -ое).
konna (n, a, a) VIII s. – лягушка.
konz? adv. – когда?
konz ..., konz ... k. – то ..., то ...
konzikke adv. – когда-нибудь.
konzka adv. : **ei ~** – никогда. **hää ei kuuli sitä ~** – он этого никогда не слышал.
konzle adv. – когда-то; когда-либо.
koolema (n, a, a) VIII s. – смерть.
kooleet|taa (tammasa; an, taa; in, ti) VIII v. – умерщвлять; морить.
koo|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII v. – умирать.
koolt pain. partits. – мёртвый (-ая, -ое); умерший (-ая, -ее).
koop|pa (an, paa, paa) IV s. – яма.
koori (n, a, i) II s. – кора.
koorma (n, a, a) VIII s. – 1) воз. **veejä ~n pääl** – везти на возу; 2) груз; поклажа.
ko|ota (koomaa; koon, koja; kkoizin, kkoiz) XII v. – собирать; убирать. **~ota marjoja** – собирать ягоды. **~ota tiijot** – собрать сведения. **~ota moottorin** – собрать мотор. **~ota viljaa aittoihे** – убирать зерно в амбары. **~ota voiman** – собраться с силами. **~ota ittsee** – сосредоточиться. **~ota voottiehen** – убрать постель. **~ota vooeht** – убирать постель. **~ottu teokset** – собрание сочинений.
kop|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. – хватать (ср. **temmata**).
kop|uttaa (uttammasa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV v. – стучать.
korkehuisse (en, tta, tee) XX s. – высота.

¹ Essiivi от kokonain.

korkia (n, a, a) VII *adj.* – высок|ий (-ая, -ое).
korkiaal *adv.* – высоко [где?]. **lentää** ~ – лететь высоко.
korkialle *adv.* – высоко [куда?]. **noissa** ~ – подняться высоко.
korkialt *adv.* – с высоты. **puota** ~ – упасть с высоты.
korpi (in, pia, pii) II s. – ворон.
korva (n, a, a) VIII s. – 1) ухо; 2) ручка.
ko|skia (skomaa; zen, skoo; zin, ski) VI v. – трогать.
kossehu|sse (en, tta, ttee) XX s. – 1) сырость; влажность; 2) влага.
kossia (n, a, a) VII *adj.* – сырой (-ая, -ое) (ср. **märkä**).
kos|so (on, soa, soo) II s. – месть.
kossonhaluhi|in (zen, ist, see; mon. nom. – ist) XIII^{a)} *adj.* – мстительный (-ая, -ое).
kos|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV v. – мстить.
kostaja (n, a, a) VIII s. – мститель.
ko|ti (in, ttiia, ttii) II s. – дом (жилой) (ср. **talo**).
kotont *adv.* – из дома. **hää poistui** ~ – он ушёл из дома.
kottii *adv.* – домой. **hää mänöö** ~ – он идёт домой.
kottoon *adv.* – дома. **hää on** ~ – он дома.
kov|a (an, vaa, vaa) VIII *adj.* – 1) твёрд|ый (-ая, -ое); жёстк|ий (-ая, -ое); 2) суров|ый (-ая, -ое); 3) громкий (-ая, -ое). ~a ään – громкий голос.
kovvaa *adv.* – 1) сурово; твёрдо; 2) громко.
kraap|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. – сдирать. **hää ~paiz ihon** – он содрал кожу.
kraa|ska (zan, skaa, skaa) IV s. – краска.
kraa|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – красить.
krandošši (n, a, i) II s. – карандаш.
krap|issa (izommaa; piizen, izoo; piizin, piiz) IX v. I – 1) гладить; 2) грызть.
krap|issa (izommaa; piizen, izoo; piizin, piiz) IX v. II – 1) потрескивать; 2) хрустеть.
krap|piine (inehen, ineht, inehesse) XXI s. – 1) потрескивание; 2) хруст.
kra|pu (vun, ppuua, puu) II s. – 1) рак; 2) краб.
kra|vuta (ppuumaa; ppuun, puja; ppuizin) XI v. – залезать; карабкаться. ~vuta ylöz – влезать; вскарабкиваться.
krimpe (hen, eht, hesse) XVI s. – пескарь.
kränt|tsi (sin, tsää, tsii) II *adj.* – непослушный (-ая, -ое); непокорный (-ая, -ое) (ср. **yliä**).
ku k. – 1) когда; как : ~ miä tulin – когда я пришёл. **heti** ~ ... – сразу же как ...; лишь только ... **sill aikkaa**, ~ ... – в то время, как ...; 2) потому что; так как (ср. **siks etti**); 3) пока. **siuhe nasse**, ~ ... – [до тех пор,] пока ... **siks** ~ ... – [до тех пор,] пока не ...
kui k. – 1) если. ~ voin, siiz tüen – если смогу, то приду; 2) чем : **se koti on suuremp**, ~ too – этот дом больше, чем тот.
kuilu (n, a, u) II s. – пропасть.
kui paljo? *adv.* – сколько?
kuiva (n, a, a) VIII *adj.* – сухой (-ая, -ое).
kuiv|aa (aan, aata, aasse; oin) VI *adj.* – сушён|ый (-ая, -ое).
kuivahu|z (ksen, st, ksee) XII s. – 1) сушка; высушивание; 2) вытиранье насухо.
kuivakal|a (an, laa, laa) IV s. – рыба, вяленная на солнце.
kuiva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – вытираТЬ насухо.
kuivat|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) сушить; 2) вялить.
kuivat|tu (un, tua, tuu; tuin) *partits.* – сушён|ый (-ая, -ое); вялен|ый (-ая, -ое).
kuivu|a (maa; n. u; in, i) II v. – сохнуть.
kuivuhu|sse (en, tta, ttee) XX s. – 1) сухость; 2) засуха.
kui|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – шептать.
kui|ze (skehen, zeeht, skehesse) XVI s. – шёпот.
ku|ka (kan; kkaa, hu; in. – ss) *pron.*, s. : ~ka? – как|ой (-ая, -ое)?; котор|ый (-ая, -ое) из нескольких? (ср. **kumpa**).
kukaijke (**kukanikke**, **kukkaajkke**, **kuhuikke**; in. – **kussikke**) *pron.* – как|ой (-ая, -ое)-то;
 как|ой (-ая, -ое)-нибудь.
kukale (**kukanle**, **kukkaale**, **kuhule**; in. – **kussle**) *pron.* – как|ой (-ая, -ое)-либо.
kuk|ka I (an, kaa, kaa) VIII s. – цветок. **olla ~aaz** – цвети. **puheta ~kaa** – расцветать; зацветать.
kuk|ka II (enenkä, että, ehekä) *pron.* : **ei ~ukka** – никто. ~ukka ei taho – никто не хочет. ~että ejoo
 – никого нет. **elä anna ~ellekä!** – никому не давай!
kuk|koi (oin, koja, koike) III s. – петух.

kul|akka (laakan, akka, akka) V s. – кулак. **löövvä ~akaal kantee** – стукнуть кулаком по столу. **hää puristi kättä ~akkaa** – он сжал руку в кулак.

kul|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI v. – двигаться. **~kia kattuua möö** – идти [ехать] по улице. **hää läksi ~komaa** – он пошёл пройтись.

kul|ku (un, kua, kuu) II s. – 1) движение; 2) проход; проезд.

kul|luua (umaa; luu; ui) II v. – пройти; израходоваться. **~ui monniia voossiia** – прошли многие годы.

kul|ta (lan, taa, taa) VIII s. – золото.

kultai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – золотой (-ая, -ое).

kummar|a (an, aa, aa; oin) V adj. – согнутый (-ая, -ое); склонённый (-ая, -ое).

kummarro|z (ksen, ost, ksee) XII s. – поклон.

kummar|taa (tammaa; ran, taa; zin, si) VII v. – наклоняться.

kummarta|ssa (amaa; an, jja; izin, iz) XV v. – кланяться.

kummi (n, a, i) II s. – кум; кумá.

kummipo|ka (jjan, kkaa, kkaa) VIII s. – крестник.

kummise|tä (än, ttaä, ttää) VIII s. – крёстный.

kummitä|ti (in, ttiä, tti) II s. – крёстная.

kummity|är (ttäären, äärt, täresse) XVII s. – крестница.

kum|pa (man, paa, paa; piin) pron. : **~pa?** – который (-ая, -ое) из двух? (ср. **kuka**).

kunnia (n, ta, sse) VI s. – честь.

kunniut|taa (tamaa; an, taa; zin, si) IV v. – уважать.

kunniutu|z (ksen, ust, ksee) XIII s. – уважение.

kur|a (an, raa, raa) VIII adj. – левый (-ая, -ое). **~a käzi** – левая рука.

kuraal adv. – налево; слева (где?). **miun koti on ~** – мой дом – слева (ср. **kuralle**).

kuralle adv. – налево; влево (куда?). **kääntyä ~** – свернуть налево (ср. **kuraal, kuralt**).

kuralt adv. – слева (откуда?). **ilmetä ~** – появиться слева (ср. **kuraal, kuralle**).

kuremmaal adv. – левее (где?). **kylä on ~** – деревня – левее (ср. **kuremmalle**).

kuremmalle adv. – левее (куда?). **kääny ~!** – сверни левее! (ср. **kuremmaal**).

kur|ki (en, kia, kee) IX s. – журавль.

kur|ku (un, kua, kuu) II s. – горло.

kussanokseel postp. [gen.] – 1) за счёт [кого-л.]; 2) : **pilahilla yssävän ~** – подшутить над другом.

kussanoks|et (iin, ia, isse) XII s. mon. – расходы.

ku|ttooa (tomaat; on, ttoo; oin, toi) III v. – вязать. **~ttooa kaglarätin** – связать шарф.

kut|tsu (sun, tsua, tsuu) II s. – приглашение.

kut|tsua (tsumaa; sun, tsuu; suin, tsui) II v. – звать; приглашать. **~tsua kyllää** – пригласить в гости.

kuu (n, ta, hu) I s. – 1) месяц [календарный]. **enz ~ta** – в будущем месяце. **tääz ~z** – в этом месяце.
 – **viime ~ta** – в прошлом месяце; 2) месяц; луна. **~valo** – лунный свет.

kuukau|z (vven, tta, ttee) XI s. – месяц [промежуток времени]. **~z** – целый месяц; месяц напролёт.

kaks kertaa ~vveez – два раза в месяц.

kuulla (lomaa; en, lloo, lin, li) VIII v. – слышать.

kuullut|oz (ksen, ost, ksee) XII s. – объявление.

kuullut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – объявлять.

kuulo (n, a, o) II s. – слух.

kuulu|a (maa; n, u; in, i) II v. – слышаться. **mittää ei ~** – ничего не слышно.

kuului|za (zan, saa, saa; siin) VIII adj. – известный (-ая, -ое); знаменитый (-ая, -ое).

kuulumi|in (zen, ist, see) XIII^{b)} s. – слышимость.

kuulus|sellä (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – спрашивать; опрашивать; проводить опрос (ср. **kyssyyä, kzytella**).

kuulus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – осведомляться.

kuulut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. : **~taa kirkooz** – оглашать в церкви.

kuuluva (n, a, a) VIII adj. – слышнйый (-ая, -ое); слышимый (-ая, -ое).

kuuma (n, a, a) VIII adj. – горячий (-ая, -ее); 2) жаркий (-ая, -ое). **on ~** – жарко.

kuumat|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) разгорячить; 2) “гореть” : **käet ~etaa** – руки горят.

kuumen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VIII v. – греть; нагревать; согревать.

kuume|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; kond. – **nissiizin**) X v. – греться; нагреваться; согреваться.

kuumu|sse (en, tta, tee) XX s. – жара.

kuun|nella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – слушать.

kuurit|tsa (san, tsaa, tsaa) V s. – стропила.

kuuvve|ez (nnen, tta, ntee) num. – шестой (-ая, -ое).

kuuvveezkymmenäänz (**kuuvvennenkymmenännen**, **kuuvvettakymmenättä**, **kuuvventekymmenäntee**)

num. – шестидесятый (-ая, -ое).

kuuvveezkymmenään **kuuvve|ez** (nnen, tta, ntee) **num.** – шестьдесят шестой (-ая, -ое).

kuuvveezsatta|iz (nnen, tta, ntee) **num.** – шестисотый (-ая, -ое).

kuu|z I (vven, tta, ttee; *in.* – vveez) **num.** – шесть.

kuu|z II (zen, sta, see) X s. – ель; ёлка.

kuu|zan (samen, zaant, samee) XIV s. – жимолость.

kuuzik|ko (on, koa, koo) II s. – ельник.

kuuzkymment (**kuuvvenkymmenän**, **kuuttakymment**, **kuutteekymmenää**) **num.** – шестьдесят.

kuuzsattaa (**kuuvvensaan**, **kuuttasattaa**, **kuutteesattaa**; *in.* – **kuuvveezsaa'az**) **num.** – шестьсот.

kuuzsattaa **kuuvveezkymmenään** **kolma|az** (nnen, ttä, ntee) **num.** – шестьсот шестьдесят третий (-ья, -ье).

kuuztoist (**kuuvventoist**, **kuuttatoist**, **kuutteetoist**) **num.** – шестнадцать.

kuuztoistkymmenä|äz (nnen, ttä, ntee) **num.** – шестнадцатый (-ая, -ое).

ky|etä (kenömmää; kkeenen, kenöö; kkeenin, kkeeni; **kond.** – **kenissiizin**) X v. [II inf. ill.] – быть способным (*на что-л.*), быть в состоянии; справляться. ~**kkeenet siä tekömää tämän?** – ты справишься с этим?

kyhkyläi|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – лесной голубь; горлица.

kykenöv|ä (än, vää, vää) VIII adj. [ill.] – способный (-ая, -ое) [*на что-л.*]. **hää on ~ä sitä tekömää** – он способен это сделать (ср. **kyvvykäz**).

kyker|tää (tämmää; rän, tää; zin, si) VII v. – сидеть на корточках.

kyk|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – ожидать [впустую].

kykkyizillää adv. – на корточках.

ky|ky (vbyn, kkyyä, kkyy) II s. – способность; талант.

kykystä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – приседать.

kyk|ähtää (ähtämmää; käähän, ähtää; käähin, ähti) IV v. – присесть на корточки.

kyl adv. – непременно. **Siä tyet? – ~!** Ты придёшь? – Да, точно [непременно]!

kyleez postp. [gen.] – рядом с [где?]. **hää istuu miun ~** – он сидит рядом со мной! (ср. **kylkee, liki**).

kylitellee adv. – вдоволь. **rookcaa meil on ~** – пиши у нас вдоволь.

kylittee adv. : **vene männöö ~** – лодку заносит.

kylkee postp. [gen.] – рядом с [куда?]; вплотную к. **istuu miun ~!** – сядь рядом со мной! (ср. **kyleez, liki**).

kyl|ki (en, kiä, kee) IX s. – бок.

kylkiluu (n, ta, hu) I s. – ребро.

kylkimiuttaa adv. – бок ó бок.

kelly|sse (en, ttä, tee) XX s. – 1) сытость. ~**en tunne** – чувство сытости; 2) достаток. **ellää ~eez** – жить в достатке.

kyllyt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. [part.] – надоедать. **vihma ~ti kaikkia** – дождь всем надоел.

kyllähi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – сытый (-ая, -ое).

kyllää adv. – в гости. **kuttsua ~** – пригласить в гости.

kylläast adv. – достаточно; довольно.

kylmet|tyä (tymmää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – простужаться.

kylmenöm|miin (miizen, iist, isee; mon.nom.– miist) XIII^{b)} s. – похолодание.

kylme|tä (nöömmää; nen, nöö; nin, ni; **kond.** – **missiizin**) X v. – 1) холода. **ilmat ~tää** – погода холодаёт; 2) холодеть. **käet ~niit** – руки похолодели.

kylmis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – мёрзнуть.

kylmä (n, ä, ä) VIII I s. – холод. **öö~** – ночной холод. **miul on ~** – мне холодно.

kylmä (n, ä, ä) VIII II adj. – холодный (-ая, -ое). ~**t ilmat** – холодная погода.

kylmäk|kain (käizen, äist, käisee; mon. nom. – käist) XIII^{a)} adj. – холодноватый (-ая, -ое); довольно холодный (-ая, -ое).

kylmäs|syttää (syttämää; ytän, syttää; ytin, sytti) IV v. – простужать; застуживать. ~**syttää kurkkua** – застудить горло.

kylmäs|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – знобить. **minnuu ~tää** – меня знобит.

kylpui|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII v. – 1) мыться в бане; 2) купаться (ср. **pessiissä**).

kyl|piä (pömää; ven, pöö; vin, pi) VI v. – принимать ванну.

kyl|py (byn, pyä, pyy) II s. – купание; мытьё.

kylvet|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) купать; 2) пárить в бане.

kylv|ää (ämää; än, ää; in, i) IV v. – сеять.

kylvö (n, ä, ö) II s. – сев; посев.

kyl|y (yn, lyyä, lyy) II s. – баня [русская].

kyl|ä (än, lää, lää) VIII s. – село; деревня.

kyläaz adv. – в гостях.

kymmen (än, t, ää) num. – десять.

kymmenä|äz (nnen, ttä, ntee) num. – десятый (-ая, -ое).

kynny|z (ksen, yst, ksee) XII s. – порог.

kyntelyt|tää (tämä; än, tää; in, ti) IV v. – царапать [когтями, ногтями].

kyntteli (n, ä, i) II s. – свеча.

kyntymaa (n, ta, ha) I s. – пахотная земля; запашка.

kyn|tää (tämä; nän, tää; zin, si) VII v. – пахать. ~tää peltoa – вспахивать поле.

kyn|tö (nön, töä, töö) II s. – пахота; вспашка [процесс].

kyn|z (nen, tta, tee; siin) XI s. – ноготь; коготь.

kynzpää (n, tä, hä) I s. – локоть.

kynzvar|z (ren, tta, tee; siin) XI s. – предплечье.

kypsi (n, ä, i) II adj. – 1) зрелый (-ая, -ое). ~ heelmä – зрелый плод; 2) вспыльчивый (-ая, -ое). ~ meezi – вспыльчивый мужчина.

kypsystä (mää; n, ü; in, i) II v. – зреть; созревать.

kyr|pä (vän, pää, päät) VIII s. – половой член.

kyssyymyz (zymyksen, zymyyyst, zymyksee) XII s. – вопрос.

kyssyä (zymä; zyn, ssyy; zyin, syi) II v. – 1) просить; 2) спрашивать; 3) : ~ssyyä Jumala – молиться; молить Бога (ср. **mankua**).

kytkim|et (iin, iä, ii) XIV s. mon. : **paijjan** ~et – пуговицы на рубашке. **paa** **paijjaan** ~et **kiin!** – застегни пуговицы на рубашке! (ср. **nappi**).

kyt|tää (tämä; än, tää; in, ti) IV v. : ~tää mettsää – выжигать лес [под пашню].

kyt|töötä (öimä; öin, töötä; öin, öi) V v. – тлеть. **syet** ~öjää – угли тлеют.

ky|ty (vbyn, ttvyä, ttvy) II s. – деверь [брат мужа].

kyvvyk|äz (kähän; äst, kähässe) XVIII adj. – способный (-ая, -ое); талантливый (-ая, -ое) (ср. **kükenövä**).

kyzyn! san. – пожалуйста! прошу!

kyzytellä (telömä; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – распрашивать. ~ellä tervehyttä – расспрашивать о здоровье.

kyyh|ky (yn, kyä, kyy) II s. – голубь.

kyyne|l (len, elt, lesse) XVI s. – слеза.

kyryyizissää adv. – сгорбившись; ссутулившись.

kyryselkähi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – сгорбленный(-ая, -ое); сутулый (-ая, -ое).

kyyrystä|ssä (ämä; än, jjää; izin, iz) XV v. – нагибаться; сгибаться [низко] (ср. **kummartassa**).

käh|heerä (heerän, erää, erää; eröin) V adj. – кудрявый (-ая, -ое).

käh|hiine (inehen, ineht, inehesse) XX s. – хрип; хрипение.

käh|hiiä (hiiän, iää, iää) VIII adj. – хриплый (-ая, -ое).

käh|issä (izömmä; hiizen, izöö; hiizin, hiiž) IX v. – хрипеть.

kähnä|tä (ämä; än, jää; izin, iz) XI v. – 1) мешкать; медлить; 2) копаться : **miks** **siä** ~ät? – что ты копаешься?

käk|ättää (ättämä; käätän, ättää; käätin, ätti) IV v. – хотать.

käk|öi (öin, kööjä, öihe) III s. – кукушка. ~öi kukkuu – кукушка кукует.

kälväh|ä (mmä; n, y; in, i) II v. – сохнуть. **pyykki** ~i – бельё высохло.

kälvätä (ämä; jää; iz) XI v. : **päivyt** ~jää viljaa – солнце пересушивает зерно.

käl|y (yn, lyya, lyy) II s. – невестка [жена брата].

kämmell (len, elt, lesse) XVI s. – ладонь.

käm|määrä (määrän, ärää, ärää) V s. – кочка : ~määrä niityyl – кочка на лугу (ср. **mätäz**).

kämärik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. – кочковатый (-ая, -ое). ~äz niitty – кочковатый луг.

käp|päälä (päälän, älää, älää) VIII s. – лапа.

kärk|kä (än, kää, kää) VIII s. : 1) **kuuzen** ~kä – еловая шишка; 2) **marja-kä** – кисть [грозды] ягод.

kärk|kyä (kymä; yn, kyy; yin; kyi) II v. – добиваться. **miä** **tahon** ~kyä hänelt totta – я хочу добиться от него правды.

kärnä (n, ä, a) VIII s. – струп; корка; болючка.

kärnäkonna (n, a, a) VIII s. – жаба.

kärnäkäz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. – покрытый (-ая, -ое) болючками; шелудивый (-ая, -ое).

kärp|pä (än, pää, päät) VIII s. – горностай.

kärpäin (pääzen, väist, päisee; mon. nom. – päist) XIII^{b)} s. – муха. ~päisen opokka – гриб-мухомор.

käri|t (löin, löjä, löihe) II s. mon. – телега; повозка.

kärt|tyä (tymä; yn, tyy; yin, tyi) II v. – обжигаться.

kärttyt|tää (tämmä; än, tää; in, ti) IV v. – обжигать; опаливать. ~tää sikkaa – опаливать свинью.

kärzik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. – 1) с хоботом; хоботный (-ая, -ое). ~kähät elläävät – хоботные животные; 2) с носиком : ~kähät astiat – посуда с носиком.

kär|zä (zän, sää, sää) VIII s. – 1) хобот. **norzun ~zä** – хобот слона; 2) рыло. **siän ~zä** – рыло [пятачок] свиньи; 3) носик. **cainikan ~zä** – носик чайника.

käräckä (n, ä, ä) VIII adj. : ~ **heppoin** – норовистая лошадь.

käräh|tää (tämmää; tää; ti) IV v. : 1) **kyynelet ~ettii silmii** – слёзы навернулись на глаза; 2) **viina ~ti päähä** – водка ударила в голову.

kär|ätä (räämää; rään, äjää; räizin, räiz) XI v. – возиться (на чём-л.) (ср. **veejjä**).

kä|skiä (skömää; zen, sköö, zin, ski) VI v. – велеть, приказывать.

kä|sky (zyn, skyä, skyy) II s. – приказ.

kä|ssiüne (zinehen, zineehet; zinehesse) XXI s. – перчатка.

kä|ssiityz (zityksen, zityyst, zityksee) XIII s. – представление; понимание.

kässiityzyky (vbyn, kkyyä, kkyy) II s. – сообразительность; понятливость.

kässiityzykyhi|in (zen, ist, see; mon. nom. – **ist**) XIII^{b)} adj. – сообразительный (-ая, -ое); понятливый (-ая, -ое).

kät|kiä (kömää; en, köö; in, ki) VI v. – прятать.

kät|yt (kyen, yttä, kyesse; kyiziin) XX s. – колыбель.

käyk|ki (in, kiä, kii) II s. – 1) ходьба; 2) походка.

käyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – пользоваться; использовать. ~tää **haarukkaa** – пользоваться вилкой.

käyvvellä (lömmää; en, lõö; lin, li) VIII v. – гулять.

käyvely (n, ä, y) II s. – прогулка.

kä|yvä (ymää; yn, yp; in, i) I v. – 1)ходить [in.]. ~yvä **linnaaz** –ходить в город; 2) бродить [о напитках]. **olut ~yp** – пиво бродит; 3) приниматься [II inf. ill.]. **hää ~i kyzyttelömää** – он приняллся распрашививать; 4) : ~yvä **kattsomaaz** – навещать.

kä|zi (en, ttä, ttee; ssiin) XI s. – рука; кисть руки (ср. **käzivarz**).

käzikoukuuz adv. : **kulkia hänen kera ~** – идти с ним под руку.

käzikäantiiz adv. – мигом.

käzikynkäst adv. : **ottaa hänt ~** – взять [брать] её под руку.

käzipuu (n, ta, hu) I s. – перила.

käzit|ellä (telomää; teen, tellöö, telin, teli) VIII v. – трогать; дотрагиваться, притрагиваться (ср. **koskia**).

kä|zittää (zittämää; ssiitän, zittää; ssiitin, zitti) IV v. – понимать; соображать; схватывать. **hää ~zitti assiian yttiimen** – он ухватил суть дела (ср. **arvata, ymmärtää**).

käzitykkee adv. – рука в руке : **joossa ~** – бежать, держась за руки.

käzivarz (ren, tta, tee) XI s. – рука [от пальцев до плеча] (ср. **käzi**).

kääk|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI v. – задерживаться. **hää ~käiz mataal** – он задержался в пути.

käämy (n, ä, y) II s. – катушка; бобина.

kää|ne (tiin, nettä, tiisse) XV s. – изгиб; 2) : **käzi~ne** – взмах руки; всплеск руки.

käännö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – поворот.

kääntii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XVIII v. – поворачиваться, оборачиваться.

kään|tyä (tymää; nyn, tyy; nyin; tyi) II v. – поворачивать. ~tyä **oikialle** – повернуть направо (ср. **kääntää**).

kään|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII v. – 1) поворачивать (что-л.). ~tää **ohjaimen** – повернуть руль (ср. **kääntyä**); 2) : ~tää **käet** – взмахнуть руками; всплеснуть руками.

kääppähy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – кражा (ср. **varassoz, varkahusse**).

kääp|ätä (päämää; pääñ, äjää; päizin, paiz) XI v. – красть (ср. **varastaa**).

käärihy|ssä (ymää; yn, jjää; izin, iz) XIV v. – закутываться. ~ssä **adjalaa** – закутаться в одеяло.

kääri|ä (mää; n, i; n, -) II v. – 1) завёртывать; закутывать. ~ä **lapsin adjalaa** – завернуть ребёнка в одеяло; 2) свёртывать; сматывать. ~ä **maton** – свернуть ковёр. ~ä **lankat kerälle** – смотать нитки в клубок.

käär|siä (simää; zin, sii; zin, si) II v. – страдать; мучиться.

käärzimy|z (ksen, yst, ksee) XII s. – страдание; мучение.

käärö (n, ä, ö) II s. – свёрток, узелок.

kääzñ|ä (än, ää, ää; öin) IV s. – гриб-трутовик.

köh|hiiä (imää; in, hii; in, i) II v. – кашлять.

köhmöläi|n (zen, st, see) XIII^{a)} adj. – неуклюжий (-ая, -ее).

köh|ä (än, hää, hää) VIII s. – кашель.

köhähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – закашляться.

köh|ähtää (ähtämää; häähän, ähtää; häähin, ähti) IV v. – кашлянуть.

köyh|tyä (tymää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – беднеть; разоряться.

köyh|ä (än, ää, ää) VIII adj. – бедный (-ая, -ое). ~ykkain! – бедненький!

köyhykkäizeest *adv.* – бедно. ~ **ellää** – бедно жить.

köyhy|sse (*en, ttä, tee*) *XX s.* – бедность.

köyhy|tää (*tämmää; än, tää; in, ti*) *IV v.* – разорять.

köy|z (*vven, ttä, ttee; ssiin*) *XI s.* – канат; трос.

L I.

laa partik. – пусть; давай(-те); чтобы(ы) : ~ **hää tiittää!** – пусть он знает! ~ **miä halkkiin!** – чтоб я лопну! ~ **teemmä!** – давайте сделаем!

laatik|ko (*on, koa, koo*) *II s.* – ящик.

laba (*n, a, a*) *IV s.* : **aron** ~ – лопасть весла.

labaluu (*n, ta, hu*) *I s.* – лопатка [*кость*].

labama|to (*on, ttooa, ttoo*) *II s.* – ленточный глист.

labja (*n, a, a*) *IV s.* – лопата (ср. **labjain**).

labjai|n (*zen, st, see*) *XIII b¹ s.* – 1) лопатка. **lapsen~n** – детская лопатка; 2) лопата [*мера чего-л.*]. ~**n hiittaa** – лопата песку (ср. **labja**).

ladva (*n, a, a*) *IV s.* – 1) верхушка дерева; 2) корона.

ladvak|az (*kahan, ast, kahasse*) *XVIII adj.* : ~**az puu** – дерево с большой кроной.

laenki (*n, a, i*) *II s.* – заряд. **pyssy on ~iz** – ружьё заряжено.

laenkut|taa (*tamaa; an, taa; in, ti*) *IV v.* – заряжать. ~**taa pyssyä** – заряжать ружьё.

lahantka (*n, a, a*) *V s.* – корыто, лоханка, ванночка (ср. **allaz**).

lah|heeke (*ekkehen, ekeht, ekkehesse*) *XXI s.* – бухта.

lahj|a (*an, aa, aa; oin*) *IV s.* – подарок.

lahjo|ja (*imaa; in, oi; in, i*) *V v.* – подкупать.

lahjut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) *IV v.* – 1) дарить. ~**taa tytärelle leikkikalun** – подарить дочери игрушку; 2) украшать : **vaativattomusse ~taa ihmist** – скромность украшает человека.

lahna (*n, a, a*) *IV s.* – лещ.

lah|o (*on, hooa, hoo*) *II adj.* – гнил|ой (-ая, -ое).

lahon|tua (*tummaa; nun, tuu; nuin, tui*) *II v.* – гнить; истлевать (ср. **märetä**).

lah|ossa (*hoomaa; hoon, ooja; hoizin, hoiz*) *XIV v.* – разлагаться (ср. **märetä**).

lahti *adv.* : **uksi on ~** – дверь распахнута. **tehhä uksen ~** – распахнуть дверь.

lah|ti (*en, tia, tee*) *IX s.* – залив.

laiha (*n, a, a*) *IV adj.* – худ|ой (-ая, -ое); тощ|ий (-ая, -ее).

laihe|ta (*nommaa; nen, noo; nin, ni; kond.* – **nissiizin**) *X v.* – худеть; тощать.

laih|tua (*tumaa; un, tuu; uin, tui*) *II v.* – 1) истощаться; 2) падать в обморок; терять сознание.

laihuk|kain (*kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist*) *XIII a¹ adj.* – худошав|ый (-ая, -ое) : ~**kain meeze** – худошавый мужчина.

laihut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) *IV v.* – истощать; изнурять.

laihu|z (*ksen, ust, ksee*) *XII s.* – худоба.

laijj|a (*an, aa, aa; oin*) *IV adj.* – широк|ий (-ая, -ое).

laijje (*tteehen, jjeeht, tehesse*) *XVII s.* – прибор; устройство; приспособление.

laiju|sse (*en, tta, tee*) *XX s.* – ширина.

laijjut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) *IV v.* – обшивать. ~**taa venneehen laitoja** – обшивать борта лодки.

laimen|taa (*tammaa; nan, taa; zin, si*) *VII v.* – разбавлять.

laimia (*n, a, a*) *VII adj.* – прохладн|ый (-ая, -ое).

lainamu|z (*ksen, ust, ksesse*) *XII s.* – глоток. **hää otti ~ksen viiniä putelist** – он сделал глоток вина из бутылки.

laina|ta (*amaa; an, jaa; izin, iz*) *XI v.* – 1) проглотить; 2) : ~**ta rahhaa** – занять деньги (ср. **lainoa**).

laine (*hen, eht, hesse*) *XVI s.* – волна.

laino|a (*maa; n, o; in, i*) *III v.* – глотать (ср. **lainata**).

lai|ska (*zan, skaa, skaa*) *IV adj.* – ленив|ый (-ая, -ое).

laiskuri (*n, a, i*) *II s.* – лентяй.

lai|ta (*jjan, taa, taa*) *IV v.* – край; поля; борт; опушка. **pellon ~ta** – край поля. **metsän ~ta** – опушка леса. **lääpän ~ta** – поля шляпы. **venneehen ~ta** – борт лодки.

lait|taa (*tamaa; an, taa; oin, toi*) *III v.* – 1) делать; изготавлять. ~**taa suksia** – изготавливать лыжи; 2) отсылать; прогонять; 3) упрекать [el.]. ~**taa pahast tööst** – упрекать за плохую работу.

laittii|ssa (*maa; n, aa; zin, z*) *XIII v.* – принарядиться (ср. **ehtiissä**).

laiva (*n, a, a*) *IV s.* – корабль (ср. **aluz III**).

laizma (n, a, a) IV s. – прудик (ср. **lammi**).
lai|zusse (skuen, zutta, skuttee) XX s. – лень.
lai|zutella (skutteloma; skutteen, skuttelloo; skuttelin, skutteli) VIII v. – лениться.
lakanalu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – укрытие; покрытие; навес (ср. **katoz**).
lak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI v. – оставить, бросить (кого-л.). **hää ~kaiz ukkoja tulomaa yksinää** – он оставил старика идти в одиночку (ср. **jättää**).
lakenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – выравнивать, сглаживать.
la|ki (en, kkiia, kkee) IX s. – потолок.
lakiai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – дымоход [в курной избе].
lak|ka (an, kaa, kaa) IV s. – чердак.
lak|ki (in, kia, kii) II s. – шапка.
lak|kia (kiian, iaa, iaa) VII adj. – просторный (-ая, -ое).
lakkait|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – 1) разравнивать; разглаживать (ср. **lakenoittaa**); 2) гладить. **~ella koiraa** – гладить собаку.
lak|keehusse (ehuen, ehetta, ehuttee) XX s. – простор. **äärettömät ~ehuet** – бескрайние просторы.
laksu (n, a, u) II s. – поляна.
lamasa|to (on, ttooa, ttoo) II s. – обложной дождь.
lam|ata (maamama; maan, ajaa; maizin, maiz) XI v. – нажимать. **~ata nappia** – нажимать [на] кнопку.
lam|maakaz (akkahan, akast, akkahasse) XVIII adj. – полегший (-ая, -ее). **~maakaz ruiz** – полегшая рожь (ср. **laooz, lattooa**).
lam|maz (ppaahan, mast, pahasse) XVIII s. – овца.
lammazkarja (n, a, a) IV s. – отара овец.
lammazrau|vvat (toin, toja, toihe) IV s. mon. – ножницы для стрижки овец.
lamm|i (en, ia, ee) IX s. – пруд (ср. **laizma**).
lam|miiia (miian, iaa, iaa) VII adj. – широкоплечий (-ая, -ее).
lam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) V v. – отыхать [лёжса] (ср. **levätä**).
lamppaanop|okka (pookan, okkaa, okkaa) V s. – гриб-маслёнок.
lamp|pu (un, pua, puu) II s. – лампа.
lam|uttaa (uttammaa; muutan, uttaa; muutin, utti) IV v. – укладывать.
lanka (n, a, a) IV s. – 1) нитка; 2) провод.
lank|eta (kiimaa; kiin, iaa; kiizin, kiiz) XI v. – 1) валиться; рушиться; 2) опрокидываться.
lanko (n, a, o) II s. – 1) шурин [братья жены]; 2) деверь [братья мужа]; 3) свояк [муж сестры жены].
lanniso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – уныние; подавленность; угнетённость.
lannis|taa (tammasa; san, taa; sin, ti) IV v. – покорять; подчинять; угнетать.
lannista|ssa (amaa; an, jjaas; izin, iz) XV v. – покоряться; подчиняться.
lannis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – унывать; падать духом.
-lantai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. : **peen~n** – малосенький. **suur~n** – огромный.
lanttari (n, a, a) II s. – прожектор для световой сигнализации [на корабле].
lant|tu (un, tua, tuu) II s. – брючка.
laooz adv. : ruiz on ~ – рожь полегла (ср. **lammaakaz, lattooa**).
laper|taa (tammasa; ran, taa; zin, si) VII v. – колыхаться.
lap|piikaz (ikkahan, ikast, ikkahasse) XVIII s. – варежка.
lapselli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – детский (-ая, -ое); ребяческий (-ая, -ое).
la|psi (psen, sta, psee) X s. – ребёнок; дитя.
lapsiloink|ti (in, ttiia, ttii) II s. – детский дом.
lapsiloinsaa|tu (un, ttuua, ttuu) II s. – детский сад.
lapsuhu|sse (en, tta, ttee) XX s. – детство.
lap|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV v. – удирать. **~puuta poiz!** – убирайся прочь [вон]!
las|ata (saamama; saan, ajaa; saizin, saiz) XI v. – грузить; нагружать; загружать; погружать.
la|skia (skomaa; zen, skoo; zin, ski) VI v. – 1) опускать; бросать; 2) понижать.
Laskiai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – Масленица.
laskii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII v. – опускаться; спускаться; слезать.
lassaaja (n, a, a) VIII s. – грузчик.
lassaho|z (ksen, ost, ksee) XII s. – погрузка [с переносом груза] (ср. **ahassoz**).
la|ssiin (ssiizen, ziist, zisee; mon. nom. – ssiist) XIII^{b)} adj. – стеклянный (-ая, -ое).
latis|sellaa (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – сдавливать; сжимать.
lattia (n, a, a) VII s. – пол. **lauta~** – дощатый пол.
latti|ka (an, kkaa, kkaa) IV s. – густера.
la|ttooa (tomaa; on, ttoo; oin, toi) III v. – класть; укладывать; складывать (ср. **lammaakaz, laooz**).
lauhkia (n, a, a) VII adj. – добродушный (-ая, -ое); смиренный (-ая, -ое).

laukahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – выстрел.
laukai|ssa (zommaa; zen, ssuu; zin, si) VIII v. – выстрелить.
laul|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III v. – петь.
laulah|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV v. – запеть.
laulaja (n, a, a) VIII s. – певец.
laulajak|koi (oin, koja, koihe) III s. – певица.
laulu (n, a, u) II s. – песня.
lau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV s. – 1) доска; 2) стол (как предмет) (ср. **kanz**).
laut|ta (an, taa, taa) IV s. – плот.
laut|tain (taizen, aist, taisee; mon. nom. – **taist**) XIII^{b)} s. – тарелка.
lau|ze (ssiin, zetta, ssiisse) XV s. – фраза; предложение; выражение (ср. **sanonta**).
la|zi (zin, ssiia, ssii) II s. – 1) стекло; 2) стакан. ~zi vettä – стакан воды.
leegri (n, ä, i) II s. – лагерь.
leek|ki (in, kiä, kii) II s. – пламя.
lee|m (men, nt, mee) X s. – бульон.
leet|e (tiin, että, tiisse) XV s. – ил; тина.
leetti|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – тинистый (-ая, -ое); илистый (-ая, -ое).
lee|tä (nömää; nen; nöö) X v. – 1) быть [в будущем]. **miä ~nen** – я буду; 2) [вспомогательный глагол].
 miä ~nen teht – я сделаю.
lehmu|z (ksen, st, ksee) XII s. – липа.
lehmä (n, ä, ä) VIII s. – корова.
leh|ti (en, tiä, tee) IX s. – лист.
lehtik|ko (on, koa, koo) II s. – листья.
leh|to (on, toa, too) II s. – роща.
lei|jjata (kkaamaa; kkaan, kaaja; kkaizin, kkaiz) XII v. – резать.
leik|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI v. – 1) жать [серпом]; 2) : ~ata tukkaa, kynsiä – стричь волосы, ногти.
leikillää adv. – шутя.
leikkahutta|ssa (amaa; an, jja; izin, iz) XV v. – стричься.
leikkuu (n, ta, sse; loin) VI s. – 1) жатва; 2) : **tukan~** – стрижка.
lei|poja (poimaa; voim, pool; voim, poi) V v. – печь. ~poja leippää – печь хлеб.
lei|pä (vän, ppää, ppää) VIII s. – хлеб.
lempiä (n, ä, ä) VII adj. – ласковый (-ая, -ое).
len|nellä (telömmää; teen, telöö; tteelin, tteeli) VIII v. – летать.
len|to (non, toa, too) II s. – полёт.
len|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII v. – лететь.
le|po (von, ppooa, ppoo) II s. – отдых; покой.
lep|pä (än, pää, pää) VIII s. – ольха.
let|ku (un, kua, kuu) II s. – шланг.
leu|ka (vvan, kcaa, kcaa) V s. – челюсть. **yli~ka** – верхняя губа (ср. **huul**, **sokka**, **yläsokka**).
levot|oin (toman, oint, tommaa; tommiin) XIV adj. – беспокойный (-ая, -ое).
le|väätä (ppäämää; ppään, pääjää; ppäizin, ppäiz) XI v. – отдыхать (ср. **lammooja**).
liauna (n, a, a) IV s. – язь.
lih|a (an, haa, haa) IV s. – мясо.
liha|z (ksen, ast, ksesse) XII s. – мышца. **käyven**^{*} voimissetaa ~kset – ходьбой укрепляют мышцы.
liima (n, a, a) IV s. – клей.
liimahu|ssa (umaa; un, jja; izin, iz) XIV v. – 1) приклеиваться; 2) липнуть; прилипать.
liimahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – клейка; приклевивание; наклеивание.
liima|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – клеить. ~ta kiin – приклеивать. ~ta pääle – наклеивать.
liina (n, a, a) IV s. – 1) лён; 2) холст; полотно. **kannen~** – скатерть. **voottiehen~** – простыня.
liit|to (on, toa, too) II s. – союз.
liit|tsa (san, tsaa, tsaa) IV s. – лицо.
liit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – соединять; объединять.
liitty|ssä (ymää; yn, yjää; izin, iz) XIV v. – соединяться; объединяться.
liki I prep. [part.] – возле; около. ~ **tallooja** – около дома (ср. **kyleez**, **kylkee**, **vareez**).
liki II prep. [nom.] – около; примерно. ~ **kymmen vootta** – около десяти лет (ср. **noi**).
linn|a (an, aa, aa; oin) IV s. – город.

* I infinitiivin instruktivi от **käyvä** (см. 34 урок).

linnak|koi (oin, koja, koihe) III s. – горожанка.
linnalai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – горожанин.
lin|tu (nun, tua, tuu) II s. – птица.
lipsah|taa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. – поскользнуться.
lissää|tyä (tymmää; nyn, tyy; nyin, tyi) II v. – прибавляться.
litis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – сплющивать; сдавливать.
littiä (n, ä, å) VII *adj.* – плоский (-ая, -ое).
livve|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – **nissiizin**) X v. – растворяться.
livvot|taa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. – растворять.
livvo|z (ksen, ost, ksesse) XII s. – раствор.
li|zä (zän, ssää, ssää) VIII s. – прибавление; прибавка.
lizäks *postp.* [gen.] – кроме.
li|zätä (ssämää; ssäään, säjää; ssäizin, ssäiz) XI v. – прибавлять; добавлять.
loh|ji (en, ta, hee) X s. – сёмга.
lohkai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII v. – раздроблять; дробить.
lohkaizom|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – дробление. **kiviiin ~miin** – дробление камней.
lohkehi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII v. – 1) дробиться; 2) трескаться.
lohkima (n, a, a) VIII s. – трещина.
loh|tu (un, tua, tuu) II s. – утешение.
loh|uttaa (uttammaa; huutan, uttaa; huutin, utti) IV v. – утешать.
loik|kooa (omaa; on, koo; oin, oi) III v. – лежать.
loksah|taa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. : **ovi ~ti lahti** – дверь распахнулась. **ovi ~ti kiin** – дверь захлопнулась.
loo *postp.* [gen.] – к (кому-л.). **tulla tuttavan ~** – прийти к знакомому.
lo|oa (omaa; on, op; in, i) I v. I – 1) сгребать; убирать. **~oa lunt** – сгребать снег; 2) разгребать; расчищать.
~oa teetä – расчищать дорогу.
lo|oa (omaa; on, op; in, i) I v. II – создавать. **hää ~i romaanin** – он создал роман.
loo|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII s. – северо-запад; норд-вест.
loola (n, a, a) VIII s. – пещера.
loon *postp.* [gen.] – у (кого-л.). **hää ellää meijen ~** – он живёт у нас.
loon|to (non, toa, too) II s. – природа.
l|ooto (uvvon, oottcaa, oottoo; *ad.* – **uvvool**) II s. – риф [*подводная скала*].
loot|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. [ill.] – доверять. **miä ~an hännee** – я ему доверяю.
loottamu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – доверие.
loottavai|n (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – доверчивый (-ая, -ое).
loottavu|sse (en, tta, tte) XX s. – доверчивость.
loovi|a (maa; n, i; n, -) II v. – лавировать; маневрировать. **laiva ~i vassen tuulee** – корабль лавирует против ветра.
loovveve|zi (en, ttä, tte; in. –e'ez) XI s. – отлив.
lop|ettaa (ettammaa; peetan, ettaa; peetin, etti) IV v. – кончать; оканчивать; заканчивать; прекращать.
lop|pu (un, puua, puu) II s. – конец.
lop|puua (pumaa; un, puu; uin, pui) II v. – кончаться; оканчиваться; заканчиваться.
loukkahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – 1) обида; 2) оскорблениe (ср. **nöyryhytyz**).
lounasta|ssa (amaa; an, jjaas; izin, iz) XV v. – обедать.
louna|z (han, st, hasse) XVIII s. – 1) юг; 2) обед.
luet|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – перечислять.
luettel|u (un, luua, luu) II v. – список.
luh|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – черепок.
luh|ta (an, taa, taa) VIII s. – старая трава; прошлогодняя трава. **~ta löövvää keväel ja syksyyl** – старую траву скашивают весной и осенью.
luik|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI v. – проглатывать.
luik|koi (oin, koja, koihe) III s. – лебедь.
lui|n (zen, sta, see; *mon. nom.* – **zet**) XIII^{a)} *adj.* – костный (-ая, -ое); костянкой (-ая, -ое).
lui|ska (zan, skaa, skaa) VIII s. – бруск; точильный камень.
luiskaaja (n, a, a) VIII s. – точильщик.
lui|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – точить. **hää ~skajaa viikateeh** – он точит косы (ср. **tahota**).
luj|a (an, jaa, jaa) VIII *adj.* – крепкий (-ая, -ое); прочный (-ая, -ое).
luj|ittaa (ittammaa; jiitan, ittaa; jiitin, itti) IV v. – укреплять.
luj|ittua (ittummaa; jiitun, ittuu; jiituin, ittui) II v. – укрепляться.

luj|usse (juuvven, utta, utee) XX s. – крепость; прочность.

lu|kkiia (komaa; en, kkoo; in, ki) VI v. – 1) считать; 2) заговаривать [болезнь]; 3) читать; 4) посчитать; счесть (кем-л., чем-л.) [tr.] : **hää ~ettii uponeheks** – его сочли утонувшим.

luk|ku (un, kua, kuu) II s. – замоκ. **ovi on ~uuz** – дверь на замкé [заперта]. **panna ovin ~kuu** – запереть дверь. **männä ~kuu** – запираться [o двери].

lu|ku (vun, kkua, kkuu) II s. – 1) число; количество; 2) темп. **pitää ~kkua** – держать темп; 3) заклинание; заговор; 4) абзац. **hää luki kaks ~kkua** – он прочёл два абзаца.

lum|ehua (ehummaa; mee hun, ehuu; mee huin, mee hui) II v. – засыпать снегом.

lumes|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – покрываться снегом.

lu|mi (men, nt, mme) X s. – снег. **sattaa ~nt** – идёт снег.

lumiillaa adv. : **koira jooksoo korvat ~** – собака бежит, прижав уши.

lumikulveh|to (on, toa, too) II s. – сугроб.

lumimee|z (hen, st, hesse) XIX s. – снеговик; снежная баба.

lumisää (n, tä, hä) I s. – метель.

lumitui|sku (zun, skua, skuu) II s. – вьюга; пурга.

lum|mata (ppaamaa; ppaan, paaja; ppaizin, ppaiz) XI v. – заколдовывать.

lum|meekaz (ekkahan, ekast, ekkahasse) XVIII adj. – снежный (-ая, -ое); снеговой (-ая, -ое).

lumpahu|a (mmaa; n, u; in, i) II v. : 1) **korvat ~ttii** – уши заложило; 2) **hää ~i veren** – он остановил кровь.

lumpista|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV v. – прижимать уши.

lunasso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – выкуп.

lunas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. : **~taa poiz** – выкупать.

lun|ata (naamaa; naan, ajaa; naizin, naiz) XI v. – 1) приобретать с последующей оплатой; 2) оплачивать.

lun|naahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII s. – оплата.

lunt|tsu (sun, tsua, tsuu) II s. – удар. **antaa ~sun** – нанести удар.

lu|pa (van, ppa, ppaa) VIII s. – разрешение. **hää sai ~van pitää pyssyä** – он получил разрешение держать [иметь] ружьё.

lup|paahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII s. – обещание; зарок.

lurju|z (ksen, ust, ksee) XII s. – подлец.

lurppiillaa adv. : **koiraal on korvat ~** – у собаки висячие уши.

lusti (n, a, i) II adj. – 1) смешной (-ая, -ое) : **~ jute** – смешная история; 2) привлекательный (-ая, -ое); симпатичный (-ая, -ое). **~ tyttöi** – симпатичная девушка.

lutis|sellaa (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – выдавливать.

lutis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – 1) давить; 2) сжимать; жать.

lutis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – 1) сжиматься; сдавливаться; 2) сплющиваться.

lutsik|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – **kaint**) XIII^{a)} s. – клоп.

lut|uttaa (uttammaa; tuutan, uttaa; tuutin, utti) IV v. – дудеть; играть. **~uttaa paimentorveel** – играть на пастушьей дудочке.

luu (n, ta, hu) I s. – кость.

luuk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – костлявый (-ая, -ое).

luukiy|i (en, vviia, vvee) IX s. – кремень.

luuk|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – незрелый плод; незрелая ягода.

luu|ta (vvan, ttaa, ttaa) VIII s. – метла.

luu|tia (timaa; vvin, ttii; vvin, ti) II v. – мести; подметать.

luu|vvata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XII v. – обнюхивать; нюхать.

luvank|ssyyjä (ssyyjän, zyjää, zyjää) VIII s. – “испросительница” [родственница жениха, испрашивающая согласия невесты].

lu|vata (ppaamaa; ppaan, paaja; ppaizin, ppaiz) XI v. – 1) обещать; 2) разрешать.

luzikalli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} s. – ложка [мера]. **kaks ~ist jauhaa** – две ложки муки (ср. **luzikka**).

lu|zikka (ssiikan, zikkaa, zikkaa) V s. – ложка (ср. **luzikalliin**).

luzik|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – **kaint**) XIII^{a)} s. – ложечка. **caajun ~kain** – чайная ложка.

lyh|e (tehen, eeht, tehesse) XVI s. – сноп.

lyhen|nellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – укорачивать; сокращать.

lyhen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII v. – укоротить; сократить.

lyhyest adv. – коротко.

lyhyk|käin (käizen, äist, käisee; mon. nom. – **käint**) XIII^{a)} adj. – коротенький (-ая, -ое); коротковатый (-ая, -ое).

lyh|yt (hyvven, yttä, yesse; yiziin) XX adj. – короткий (-ая, -ое); краткий (-ая, -ое).

lykis|tyä (tymmää, syn, tyy; syin, tyi) II v. – удаваться. **miulle ~tyi hänen löytää** – мне удалось его найти.

lyk|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – выталкивать; выгонять.

lyk|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI v. – толкать.

lyl|lykäz (ykkähän, ykäst, ykkähässe) XVIII adj. : ~lykäz puu – кривое дерево.

lypsylehmä (n, ä, ä) VIII s. – дойная корова.

lypsää (ämaa; än, ää; in, i) IV v. – доить.

lypsäjä (n, ä, ä) VIII s. – доярка.

ly|zi (en, ttä, ttee; ad. – eel; ssiin) XI s. – косовище [рукоятка косы].

lä|h|e (tiin, että, tiisse) XV s. – 1) ключ; родник; 2) источник [во всех смыслах].

läheel adv. – близко [где?]; недалеко; неподалёку. **linna sihaitsoo** ~ – город находится неподалёку (ср. **lähelle**).

läheeze adv. – почти (ср. **pahast**).

lähei|n (zen, st, see) XIII b) adj. – близк|ий (-ая, -ое); ближн|ий (-яя, -ее).

läheizy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – близость.

lähelle adv. – близко [куда?]. **tulla** ~ – подойти близко (ср. **läheel**).

lähemmäks adv. – ближе [куда?]. **tulla** ~ – подойти ближе (ср. **lähempää**).

lähempää adv. – ближе [где?]. **se kylä on ~, kui too** – эта деревня ближе, чем та.

lähettil|äz (läähän, äst, ähässe) XVIII s. – посол.

lä|ettää (ettämää; heetän, ettää; heetin, etti) IV v. – посыпать; отправлять.

lähetys|sö (ön, söä, söö) II s. – посольство.

läh|heekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) XVIII adj. – 1) : ~heekäz maa – земля, богатая родниками, ключами; 2) : ~heekäz vezi – ключевая вода.

lä|htiä (htömää; hen, htöö; ksin, ksi; kond. – htizin) epäis. v. – 1) пойти. **hää sinne ei ~he** – он туда не пойдёт; 2) : **töö ei ~he käest** – работа не идёт; 3) : **hänelt henki ~ksi poiz!** – из него душа вон! (ср. **männä**).

läh|tö (ön, töä, töö) II s. – отъезд; отход.

lähtömä (n, ä, ä) VIII s. – тёлка.

läik|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – плескать; брызгать.

läik|kyä (kymää; yn, kyy; yin, kyi) II v. – плескаться; брызгаться.

läik|kää (kämää; än, kää; in, ki) IV v. – блестеть. **kenkät ~etää** – туфли блестят (ср. **läimää**).

läik|käähyz (ähyksen, ähyyst, ähyksesse) XII s. – блеск; прёблеск.

läik|yttää (yttämää; kyytän, yttää; kyytin, ytti) IV v. – заставлять блестеть; наводить блеск.

läik|ähtää (ähtämää; käähän, ähtää; käähin, ähti) IV v. – блеснуть.

läim|ää (ämää; än, ää; in, i) IV v. – блестеть; сверкать. **lazit ~etää päivyelle vassaa** – стёкла блестят [сверкают] на солнце (ср. **läikkää**).

läk|kiinä (kiinän, inää, inää) VIII s. – разговор (ср. **läätä**).

läkkääjä (n, ä, ä) VIII s. – представитель в суде.

läksy (n, ä, y) II s. – урок.

läksyt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. [part.] – давать уроки; обучать (ср. **opastaa**).

läkäe|llä (lömää; en, llöö; lin, li) VIII v. – разговаривать (ср. **jutella**, **keskussella**, **kertoa**, **läätä**, **sannooa**).

läm|metä (penömmää; ppeenen, penöö; ppeenin, ppeeni) X v. – теплеть. **ikkunalukseel ~penöö** – на дворе теплеет.

läm|min (pimän, miint, pimää) XIV adj. – тёплый (-ая, -ое). **miul on ~min** – мне тепло (ср. **löyhiä**).

lämmittellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – греть.

lämmittellii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII v. – греться; согреваться.

lämmitt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) согревать; 2) топить [печь].

läm|mitä (ppiimää; ppiin, piää; ppiizin, ppiiz) XI v. – топиться. **kiukkaa ~piää** – печь топится.

lämmitö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – отопление.

lämmää (n, tä, sse) VI s. – тепло; жар.

länk|et (ilöin, ilöjä, ilöihe) IX s. mon. – хомут.

lännik|kö (ön, köä, köö) II s. – кадка [деревянная] (ср. **poolikko**).

län|z (nen, ttä, tee) XI s. – запад. ~tee – на запад. ~neez – на западе.

läper|tää (tämmää; rän, tää; zin, si) VII v. – тихо плескать [о волне].

läpi I adv. – насквозь. **kulkia** ~ – пройти насквозь.

läpi II prep. [gen.] – через; сквозь [пространство]. ~ meren – через море. ~ metsän – сквозь лес (ср. **yli, möitä**).

läp|ittää (ittämää; piiän, ittää; piitin, itti) IV v. – 1) просовывать; продевать. ~ittää lankan neeglaa – продеть нитку в иголку; 2) : ~ittää sormiloil keelet – тронуть пальцами струны.

läpyt|tellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. : ~ellä hevoist – похлопывать лошадь.

läp|ähtyä (ähtymää; pähyn, ähtyy; pähhyin, ähtyi) II v. – сделаться затхлым.

lärp|pää (pämää; än, pää; in, pi) IV v. – покачиваться; колыхаться.

lärpät|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – болтать попусту.
lä|ssiihyz (zihyksen, zihyyyst, zihyksee) XII *s.* – болезнь.
lä|ssijä (ssijän, zijää, zijää) VIII *s.* – больной, больная. **käyvä kattsomaaz ~zijää** – навещать больного.
lä|ssiivä (ssiivän, zivää, zivää) VIII *adj.* – больной (-ая, -ое). **~ssiivä ukkoi** – больной старик (ср. *kippiää*).
lä|ssiiä (zimää; zin, ssii; zin, si) II *v.* – болеть (ср. *läzissä*).
lät|ikkä (tiikän, ikkää, ikkää) VIII *s.* – лужа.
latis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV *v.* – раздавливать; разминать.
lät|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II *v.* – лакать. **kazi ~kii maittooa** – кошка лакает молоко.
lättää (n, ä, ä) VIII *adj.* : **~n keel** – латышский язык.
lättäk|köi (öin, köja, köihe) III *s.* – латышка.
lättäläi|n (zen, st, see) XIII^{a)} *s.* – латыш.
läyk|kyä (kymää; yn, kyy; yin, kyi) II *v.* – поблескивать (ср. *läikkää, läimää*).
läziksen|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII *v.* – прихварывать [постоянно] (ср. *lässiiä, läzissä*).
läzi|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin,ksi) X *v.* – хворать [длительно] (ср. *lässiiä*).
lääp|pä (än, pää, pää) VIII *s.* – шляпа. **~än laita** – поля шляпы.
lä|ätä (kkäämää; kkään, käjää; kkäizin, kkäiz) XII *v.* – говорить; разговаривать. **~ätä iżoraks** – говорить по-ижорски (ср. *jutella, kertoa, keskussella, sannooa*).
läävää (n, ä, ä) VIII *s.* – хлев.
lää|zätä (säämää; sään, zäjää; säizin, säiz) XI *v.* – завязывать.
lör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX *v.* – говорить глупости, ерунду.
lörköty|z (ksen, yst, ksee) XII *s.* – болтовня [лёгкий разговор] (ср. *lörrinne*).
lör|riine (inehen, ineht, inehesse) XXI *s.* – болтовня [ерунда, глупости] (ср. *lörkötyz*).
löyhkiä (n, ä, ä) VII *adj.* – тёплый (-ая, -ое). **~ paita** – тёплая рубашка. **~t ilmat** – тёплая погода (ср. *lämin*).
löyh|kä (än, kää, kää) VIII *s.* – сумасброд.
löyh|kää (kämää; än, kää; in, ki) IV *v.* – развеваться. **hepoizen harja ~kää** – грива лошади развевается.
löyh|ky (yn, kyä, kyy) II *s.* – веер.
löyhyt|tää (tämmää; tää; ti) : **tuul ~tää vaattiiloja** – ветер треплет одежду.
löyh|ätä (käämää; käään, käjää; käizin, käiz) XI *v.* – размахивать.
löly (n, ä, ä) II *s.* – пар [в бане] (ср. *höry*).
löylöt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) париться [в бане]; 2) задать взбучку; проучить.
löysiä (n, ä, ä) VII *adj.* – жидкий (-ая, -ое); негустой (-ая, -ое).
löyt|tää (tämää; vvän, ttää; zin, si) VII *v.* – 1) находить [где? – el., abl.]. **hää ~si senen teen päält** – он нашёл это на дороге; 2) : **hää ei ~vvetää kättee** – он не находится [не идёт в руки].
löyvvö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – находка; открытие.
löök|ki (in, kiä, kii) II *s.* – косьба; сенокос.
lööppäri (n, ä, i) II *s.* – предатель.
lööt|in (timen, iint, timee) XIV *s.* – лот [для измерения глубины].
lö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) I *v.* – 1) быть; ударять; 2) забивать. **~övvä vazaraal naaglan** – забить молотком гвоздь; 3) обивать. **~övvä seinät lautoil** – обить стены досками; 4) косить. **~övvä viikatteheel** – косить косой; 5) : **~övvä kirkonkelloa** – звонить [быть] в церковный колокол; 6) : **~övvä aivaan** – расчихаться; 7) : **~övvä kättä yhtee** – ударить по рукам [завершить сделку].

M m.

maa (n, ta, ha) I *s.* – 1) земля; 2) почва; страна. **Venä~** – Россия.
maailma (n, a, a) V *s.* – мир [свет]. **koko ~az** – во всём мире [в целом свете].
maa om|meena (meenan, enaa, enaa) V *s.* [чаще – **maa om|meenat**] (enoin, enoja, enoike) *mon.* – картофель.
maaper|ä (än, rää, rää; ad. – ääl) VIII *s.* – почва.
ma|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) XII *v.* – спать (вообщe) (ср. *mammata*).
ma|az (kkaahan, ast, kahasse) XIX *s.* – лежанка [на печке].
macalka (n, a, a) V *s.* – мочалка.
ma|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII *s.* – налим.
mæ|lla (lommaa; en, loo; lin, li) VIII *v.* – ползать.
magja (n, a, a) IV *adj.* – 1) сладкий (-ая, -ое). **pool~ viini** – полусладкое вино (ср. *maikkia, makertava*); 2) пресный (-ая, -ое). **~ suppi** – пресный суп. **~ vezi** – пресная вода.

magjas|sellä (*telomaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII *v.* – лакомиться : **~sellä marjoil** – лакомиться ягодами [*с земли*].

magjataikina (*n, a, a*) V *s.* – пасхальное кушанье из теста с ягодами.

magja|z (*han, st, hasse*) XVIII – 1) *adj.* – разборчивый (-ая, -ое) в еде; 2) *s.* – [all.] любитель (-ница) [определено еды]; лакомка. **~z omenille** – любитель яблок (ср. **ahnaz**).

mahi|i (*in, hiiä, hii*) II *adj.* : **~i puu** – дерево с гнилой сердцевиной.

mahla (*n, a, a*) IV *s.* – сок.

mahlahi|in (*zen, ist, see*) XIII^{a)} *adj.* – сочный (-ая, -ое) [*с наличием сока*] (ср. **mahlakaz**).

mahlak|az (*kahan, ast, kahasse*) XVIII *adj.* – сочный (-ая, -ое) [*с обильным соком*] (ср. **mahlahiin**).

maho|o (*on, hooa, hoo*) II *adj.* : **~o lehmä** – яловая корова.

mahopilv|et (*ilöin, ilöjä, ilöihe*) IX *s. mon.* – недожевое облако.

mah|taa (*tamaa; an, taa; oin, toi*) III *v.* [II inf. ill.] – уметь; быть способным : **hää ~taa senen tekömää** – он способен это сделать (ср. **ozata**).

mah|tua (*tumaa; un, tuu; uin, tui*) II *v.* – помещаться; умещаться; влезать; проходить : **škaappi ei ~u uksest** – шкаф не проходит в дверь.

mahut|ella (*telomaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII *v.* – размещать. **~ella ezinehhiiä tuppaan** – размещать вещи в комнате.

mai (*n, ta, he*) I *s.* – май. **enzimäin päivä ~z** – первое мая.

mai|jok|az (*kahan, ast, kahasse*) XVIII *adj.* : **~az lehmä** – молочная корова (ср. **maitoin**).

maikkia (*n, a, a*) VII *adj.* – сладковатый (-ая, -ое) (ср. **magja**).

maina (*n, a, a*) IV *s.* – прорубь для невода.

maini|a (*maa; n, i; n, -*) II *v.* [part.] – ссылаться. **~a hänt** – сослаться на него.

mainio (*n, ta, sse; loin*) VI *adj.* – отличный (-ая, -ое); замечательный (-ая, -ое); прекрасный (-ая, -ое). **~ta!** – отлично! прекрасно!

maini|ta (*tsommaa; tsen, tsuu; tsin, tsi*) X *v.* – 1) упоминать. **~ta nimen** – упомянуть имя; 2) напоминать. **hää ~tsi miulle sitä** – он напомнил мне об этом.

mais|sellä (*telommaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII *v.* – пробовать. **~sellä rookkaa** – пробовать пищу (ср. **maistaa**).

mais|taa (*tamaa; san, taa; soin, toi*) III *v.* – попробовать [*на вкус*] (ср. **maissella**).

maista|ssa (*amaa; an, ajaa; izin, iz*) XV *v.* [abl.] – казаться [*на вкус*]. **~ssa magjalt** – казаться сладким.

maistu|a (*maa; u; i*) II *v.* [abl.] – иметь вкус; отдавать : **~a kalalt** – отдавать рыбой.

mai|to (*jjon, ttooa, ttoo*) II *s.* – молоко.

mai|toham|maz (*ppaahan, mast, pahasse*) XVIII *s.* – молочный зуб.

mait|oin (*toman, oint, tomaa*) XIV *adj.* : **~oin lehmä** – корова, не дающая молока (ср. **mai|jokaz**).

maitokuk|ka (*an, kaa, kaa*) VIII *s.* – одуванчик.

maitomur|o (*on, rooa, roo*) II *s.* – молочная тюрь [*молоко с белым хлебом*].

maitosarv|i (*en, ia, ee*) IX *s.* – бутылочка с молоком и соком.

maitoseen|et (*iloin, iloja, ilothe*) X *s. mon.* – грибы-млечники [*грузди, рыжики, волнушки и т.п.*].

maitotrat|ti (*in, tiia, tii*) II *s.* – молочный фильтр.

maizen, maizin *adv.* – по сушке; посуши.

maj|a (*an, jaa, jaa*) IV *s.* – 1) палатка; 2) шалаш.

maj|akka (*jaakan, akka, akka*) V *s.* – маяк.

makaizija (*an, jaa, jaa*) VIII *s.* – коллективный [*общественный*] амбар.

makenut|taa (*tamaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* : **~taa caajua** – сластить чай.

makertav|a (*an, vaa, vaa*) VIII *adj.* – подслащённый (-ая, -ое) (ср. **magja**).

mak|kaahoz (*ahoksen, ahoost, ahoksee*) XII *s.* – полуденное лежбище скота в поле. **lehmät ollaa ~ahokseel** – коровы – на лежбище.

mak|kaahuz (*ahuksen, ahuust, ahuksee*) XII *s.* – спальное место.

mäkkaahuztu|pa (*van, ppaa, ppaa*) II *s.* – спальня.

makkui|in (*zen, ist, see; mon. nom. – ist*) XIII^{a)} *adj.* – обладающий (-ая, -ее) вкусом; вкусовой (-ая, -ое) (ср. **makkuiiza, maukaz**).

makkui|za (*zan, saa, saa; siin*) VIII *adj.* – вкусный (-ая, -ое) (ср. **makkuiin**).

makkut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – укладывать (кого-л.) [*спать*].

ma|ko (*on, kkooa, kkoo*) II *s.* – живот [*брюхо*]. **ahtaa ~on täyn** – набить живот [*брюхо*]. **täyttää ~kkooa** – набивать [*наполнять*] живот [*брюхо*] (ср. **vattsa**).

maksa (*n, a, a*) IV *s.* – печень.

maks|aa (*amaa; an, aa; oin, oi*) III *v.* – 1) платить; 2) стоять. **kui paljo se ~aa?** – сколько это стоит? (ср. **kannattaa**).

maks|at (*oin, oja, oihe*) IV *s. mon.* – внутренности; потроха.

maksu (*n, a, u*) II *s.* – плата.

ma|ku (*un, kkuua, kkuu*) II s. – вкус.

mality|a (*an, aa, aa; oin*) V s. – молитва. **lukkiia ~oja** – читать молитвы.

malja (*n, a, a*) IV s. – блюдо; миска.

maljakak|ku (*un, kua, kuu*) II s. – сова-неясность.

malk|eta (*kenommaa; kenen, kenoo; kenin, keni*) X v. – успокаиваться; стихать. **tuul ~keni** – ветер стих.

malk|ka (*an, kaa, kaa*) IV s. – жердь для прижимания соломенной или берестяной крыши.

malk|ki (*in, kia, kii*) II s. – желудок.

malk|kia (*ian, kiaa, kiaa*) VII adj. – мирный (-ая, -ое); спокойный (-ая, -ое).

malkkiaast adv. – спокойно; мирно.

mall|i (*in, lia, lii*) II s. – форма для обжига.

malt|taahat (*ahiin, ahia, ahisse*) XVIII s. **mon.** – солод [размоченный] (ср. **itü**).

maltista|ssa (*amaa; an, jcaa; izin, iz*) XV v. : **ilmat ~ssaa** – погода налаживается [устанавливается].

mamma|ta (*amaa; an, jaa; izin, iz*) XI v. – спать (в данный момент) (ср. **maata**).

mam|oi (*oin, mooja, oihe*) III s. – мама.

ma|nae|lla (*lomaa; en, lloo; lin, li*) VIII v. – сквернословить.

man|ahka (*naahan, ahkaa, ahka*) V s. – монах.

manasteri (*n, a, i*) II s. – монастырь.

manašk|a (*an, aa, aa; oin*) V s. – монахиня.

man|ata (*naamaa; naan, ajaa; naizin, naiz*) XI v. – 1) ругаться; 2) проклинать.

mancik|ka (*an, kaa, kaa; koin*) V s. – земляника. **lähtiä ~kaa** – пойти за земляникой. **saatu~ka** – садовая земляника, клубника.

manerv|a (*an, aa, aa; oin*) V s. – манёвр. **sotameehet pietää ~oja** – солдаты участвуют в манёврах.

manit|ella (*telomaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII v. – маниТЬ; звать.

manku|a (*maa; n, u; in, i*) II v. – просить (чего-л.) (ср. **kyssyyä**).

manna (*n, a, a*) IV s. – 1) манка [крупа]; 2) : **taivahan ~** – манна небесная.

man|naahuz (*ahuksen, ahuust, ahuksee*) XII s. – 1) ругань; 2) проклятие.

man|neeri (*neerin, eria, erii*) II s. – манера. **ei sill ~erii! piä tehhä!** – не надо поступать таким образом!

man|neeta (*neetan, etaa, etaa; etoin*) V s. – монета.

man|ner (*teren, neert, teresse*) XVI s. – континент; материк.

mantset|ti (*in, tia, tii*) II s. – 1) манжета; 2) отворот воротника; лацкан.

maot|tua (*tummaa; un, tua; uin, tui*) II v. – извиваться.

maok|az (*kahan, ast, kahasse; kahhiin*) XVIII adj. – червивый (-ая, -ое).

maonkot|tain (*taizen, aist, taisee; mon. nom. – taist*) XIII^{b)} s. – раковина; ракушка.

marakat|ti (*in, tia, tii*) II s. – мартышка.

marakut|ella (*telommaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII v. – пачкать; марать.

marakut|taa (*tamaa; an, taa; in, ti*) IV v. – хлопотать. **~taa tööpaikkaa** – хлопотать о месте. **~taa yssävän poolest** – хлопотать за друга.

mar|h|a (*an, aa, aa; oin*) IV s. – 1) бахрома; 2) : **suitsen~at** – узда; удила. **ottaa hepoizen ~oist kiin** – взять лошадь под уздцы.

marham|et (*iin, ia, ii*) XIV s. **mon.** : **suitsen~et** – повод [у лошади].

marhut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV v. – украшать [узором, бахромой и т.п.]. **~taa kannenliinan** – украсить скатерть.

marj|a (*an, aa, aa; oin*) IV s. – 1) ягода. **männä ~aa** – идти по ягоды. **ori~a(t)** – терновник [ягоды]. **pihlaja~a(t)** – рябина [ягоды]; 2) **kalan~a(t)** – рыбья икра; 3) **säärä~a** – икра ногу. **säärä~at** – ёкры.

marjak|az (*kahan, ast, kahasse*) XVIII adj. : **~az pehko** – куст, усыпанный ягодами (ср. **marjakko**).

marjak|ko (*on, koa, koo*) II adj. : **~ko mettsä** – лес, в котором много ягод (ср. **marjakaz**).

marjamer|ta (*ran, taa, taa*) IV s. – корзинка для ягод.

marjapeh|ko (*on, koa, koo*) II s. – ягодный куст [высокий, древесный] (ср. **marjavarez**).

marjasaa|tu (*un, ttua, ttuu*) II s. – ягодный сад.

marjavar|z (*ren, tta, tee*) XI s. – ягодный кустик [травянистый] (ср. **marjavarez**).

marjave|zi (*en, ttä, ttee*) XII s. – напиток из ягод.

marjaviini (*n, ä, i*) II s. – ягодное вино; 2) ликёр.

marjuk|kain (*kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist*) XIII^{a)} s. – ягодка.

mark|ka (*an, kaa, kaa*) IV s. – 1) марка [финская]; 2) : **posti~ka** – почтовая марка.

mar|raz (*ttaahan, rast, tahasse*) XVIII adj. – обречённый (-ая, -ое); не жилец. **se ihmiin on jo ~raz** – этот человек – уже не жилец.

marrazket|tu (*un, tua, tuu*) II s. – эпидермис кожи. **käest läksi ~tu poiz** – с кисти руки сошёл эпидермис. **hää kraappaiz ~un** – он содрал эпидермис.

mars|sia (*simaa; in, sii; in, si*) II v. – шагать; маршировать.

martti (*n, a, i*) II s. I – март. **kaheksanneel päiväääl ~iz** – восьмого марта.

mart|ti (in, tia, tii) II s. II – нужда. ~ti tuli taloihe – в дом пришла нужда.

ma|ssiina (ssiinan, zinaa, zinaa) V s. – машина.

mastersko|i (in, ita, isse; loin) VI s. – мастерская.

masti (n, a, i) II s. – мачта.

matalai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} adj. – низкий (-ая, -ое) [no высоте]. ~n meezi – низкорослый мужчина (ср. mattaala).

matalaiskui|n (zen, st, see) XIII ^{b)} adj. – низенький (-ая, -ое); низковатый (-ая, -ое).

matalaal adv. – низко [где?]; внизу. linnut lentää ~ – птица летит низко (ср. matalalle).

matalalle adv. – низко [куда?]; вниз. pilvet laskiistii ~ – облака опустились низко (ср. matalaal).

matalalt adv. – снизу. ~ noisi savu – снизу поднялся дым.

matalammaal adv. – ниже [где?]. linnut lennellää ~ – птицы летают ниже (ср. matalammalle).

matalammalle adv. – ниже [куда?]. linnut laskiissaa ~ – птицы спускаются ниже (ср. matalammaal).

matalik|ko (on, koa, koo) II s. – 1) низина; 2) низменность (ср. alanne).

matalik|koi (oin, koja, koihe; koloin) III s. – мель; отмель.

matalut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – понижать; снижать.

mat|ka (an, kaa, kaa) IV s. – путь. hää mäni pitkää ~kaa – он отправился в дальний путь. hää mäni maihe omiiz ~koiz – он пошёл своим путем. hyvvää ~kaa! – счастливого пути!

matkalai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} s. – путник.

matka|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – путешествовать; совершать путешествие [конкретное] (ср. matkussella, matkustaa).

matkus|sellä (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – путешествовать; совершать путешествия [периодически] (ср. matkata, matkustaa).

matkus|taa (tammasa; san, taa; sin, ti) IV v. – ехать; находиться в пути (ср. ajaa, matkata, matkussella).

ma|to (on, ttooa, ttoo) II s. – змея. vaski~to – веретенница; медянка. kirjava ~to – гадюка. ranta~to – уж.

matok|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist) XIII ^{a)} s. – 1) червяк; 2) моллюск.

matrossi (n, a, i) II s. – матрос.

matsut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – чавкать.

mat|taala (taalan, alaa, alaa) V adj. – 1) мелкий (-ая, -ое). ~taala lammi – мелкий пруд; 2) низкий (-ая, -ое) [по местности]. ~taala paikka – низкое место (ср. matalain).

mattaalamaitoi|n (zen, st, see) XIII ^{b)} adj. : ~n lehmä – корова с мелким выменем, дающая низкие удои.

mat|taalusse (aluuen, alutta, aluesse) XX s. – мелководность.

mat|taara (taaran, araa, araa) V s. – растущий на камнях лишайник [сырьё для производства краски].

mat|tsaa (tsamaa; san, tsaa; soin, tsoi) III v. – чмокать; чмокнуть.

mauk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – имеющий (-ая, -ее) выраженный вкус (ср. makkuihin, makkuiza).

maus|se (tiin, setta, tiisse) XV s. – приправа; специя; пряность.

maus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – приправлять; добавлять приправу.

maut|oin (toman, oint, tommaa; tommiin) XIV adj. – бескусный (-ая, -ое).

meehiin (izen, iist, isee; mon. nom. – hiist) XIII ^{b)} adj. – мужского пола; мужской (ая, -ое).

meel (en, t, ee) X s. – 1) ум; рассудок; 2) память. jäävää ~ee – запоминаться. jättää ~ee – запомнить. muistua ~ee – вспоминаться. unohtua ~est – забываться (ср. muisti).

meelyttävä (än, vää, vää; viin) VIII adj. – приятный (-ая, -ое). on ~vää kuulla, etti ... – приятно слышать что ...

meelyttää (tämä; än, tää; in, ti) IV v. [part.] – нравиться. tämä ~tää minnuu – это мне нравится.

meez (hen, st, hesse) XIX s. – 1) мужчина; 2) муж.

mellak|ka (an, kaa, kaa) V s. – скандал.

mellas|taa (tammasa; san, taa; sin, ti) IV v. – скандалить.

mel|looa (omaa; on, loo; oin, oi) III v. – грести одним веслом [которое держат в руках].

merji (en, t, ree) X s. – море.

merimeez (hen, st, hesse) XIX s. – моряк.

merkitsömät|öin (tömän, öint, tömmä; tömmiin) XIV adj. – 1) неотмеченый (-ая, -ое); необозначеный (-ая, -ое); 2) незначительный (-ая, -ое).

merkitsövä (än, vää, vää; viin) VIII adj. – значительный (-ая, -ое). ~ä saavutuz – значительный успех.

merki|tä (tsömmä; tsen, tsöö; tsin, tsi) X v. – 1) метить; отмечать; размечать; 2) значить; означать (чтол-л.).

merk|ki (in, kiä, kii) II s. – знак; метка.

metsänlai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV s. – опушка леса.

met|ti (in, tiä, tii) II s. – елец [рыба].

met|tsä (sän, tsää, tsää) VIII s. – лес.

mettsäel läävä (läävän, ävää, ävää) VIII s. – дикое [лесное] животное.

mettsävoohi (en, ta, ee) X s. – косуля.

me|zi (en, ttä, ttee; in. –e'ez) XI s. – мёд.

mihe? *adv.* – куда?

miheikke *adv.* – куда-нибудь.

mihekä *adv.* : **ei ~** – никуда. **hää ei lähe ~** – он никуда не пойдёт.

mihele *adv.* – куда-то; куда-либо.

mikkä (**minkä**, **mittä**, **mihekä**) *pron.* : **ei mikkä** – ничто; никакой (-ая, -ое). **mittä ei näy** – ничего не видно.

miks? *adv.* – почему? зачем?

miksle *adv.* – зачем-то; почему-то.

mi|kä (nen, tä, he) *pron.* : **~kä se on?** – что это? **~nen varriin?** – какого цвета? **too kirja, ~nen miä toin** – та книга, которую я принёс. **~he nasse?** – до каких пор?

mikäjikke (**minenikke**, **mitäjikke**, **miheikke**) *pron.* – что-то; что-нибудь. **ilma mitäikke** – ни с чем.

mikäle (**minenle**, **mitäle**, **mihele**; *ad.* – **mill-le**) *pron.* – что-либо.

milkä *adv.* : **ei ~ viissii** – никак; никоим образом.

millai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *pron.* – каков (-а, -о); каковой (-ая, -ое).

millikke viissii *adv.* – как-нибудь.

mill-le viissii *adv.* – как-то; каким-то образом.

mill viissii? – как? каким образом?

mist? *adv.* – откуда?

mistikke *adv.* – откуда-нибудь.

mistä *adv.* : **ei ~** – ниоткуда. **~ ei kuulu** – ниоткуда не слышно.

mistle *adv.* – откуда-то; откуда-либо.

mitanot|to (on, toa, too) II s. – снятие мерки.

mit|ata (taamaa; taan, ajaa; taizin, taiz) XI v. – мерить; измерять.

mit|ta (an, taa, taa) IV s. – мера; мерка.

mittai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – длиной (со что-л.); размером (с кого-л., со что-л.); ростом (с кого-л.); продолжительностью (во что-л.). **sormen ~n** – длиной с палец. **taloin ~n** – размером с дом.

meehen ~n – ростом с мужчину. **koko päivän ~n** – продолжительностью в целый день.

mitte partik. [I inf. part.] – не [с неопределённой формой глагола]. **~ polttaa!** – не курить! (ср. **ei**).

mitte ..., mittekä ... – ни ..., ни ... [с неопределённой формой глагола]. **mitte kyntää, mittekä kylvää –** ни пахать, ни сеять (ср. **ei ...**, **eikä...**).

mittä pron. : **~ vart ei piä** – ни для чего не нужно. **~ ei kuulu** – ничего не слышно (ср. **mikkä**).

mitättömy|sse (en, ttä, tee) XX s. – ничтожность; ничтожество.

mitätöin (tömän, öint, tömmää) XIV *adj.* – ничтожный (-ая, -ое).

mitä vart? *adv.* – для чего?

miz? *adv.* – где?

mizikke *adv.* – где-нибудь.

mizä *adv.* : **ei ~** – нигде. **hänt ~ eijoo** – его нигде нет.

mizle *adv.* – где-то; где-либо.

mi|ä (un, nnua, uhe) *pron.* – я. **anna ~ulle!** – дай мне! **höö lähettil ilma ~nnua poiz** – они ушли без меня.

mo|en (kkeenen, eent, kenesse) XVII *pron.* – подобный (-ая, -ое). **miä en kuult mitä ~eent** – я не слыхал ничего подобного.

moit|e (tiin, etta, tissee) XV s. – упрёк; осуждение.

moit|tia (timaa; in, tii; in, ti) II v. – упрекать; осуждать.

moittiit|oin (toman, oint, tommaa) XIV *adj.* – безупречный (-ая, -ое).

mok|kooma (kooman; omaa, omaa; omiin) VIII *pron.* – таковой (-ая, -ое).

mol|leemat (empiin, empia, empii) XIV *pron. mon.* – оба (-е). **möö kutsuimma itselle ~empiin kyllää –** мы пригласили к себе обоих в гости.

monenlaajai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *pron.* – разный (-ая, -ое).

mon|i (en, t, nee; iin; **mon. part.** – **niia**) *pron.; num.* – 1) [yks. nom.] некоторые; многие [кое-кто]. **~i ihmiin läkäjää** – некоторые [многие] люди говорят; 2) [yks. part.] несколько. **~t kertaa** – несколько раз; 3) [mon. part.] много; многие [неизвестно сколько]. **kului ~niia voossiia** – прошло много лет; прошли многие годы (ср. **paljo**). **~niia suutkia** – несколько суток.

monijumalai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – политеист; язычник.

monijumalaizu|sse (en, tta, tee) XX s. – политеизм; язычество.

monikertai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – 1) во много раз больше (-ая, -ее); 2) многократный (-ая, -ое); многоразовый (-ая, -ое).

monik|ko (on, koa, koo) II s. – 1) множество; 2) множественное число [граммат.].
monipooli|in (zen, ist, see; mon. nom. – ist) XIII b)⁵⁾ adj. – многосторонний (-яя, -ее); разносторонний (-яя, -ее).
monivoot|tiin (izen, iist, isee; mon. nom. – tiist) XIII b)⁵⁾ adj. – многолетний (-яя, -ее). ~tiist kazvit – многолетние растения.
monni (n, a, i) II s. – сом.
moori (n, a, i) II s. – баба; бабка; старуха.
moottori (n, a, i) II s. – мотор.
morsia (n, a, a) VII s. – невеста.
morsianhun|tu (nun, tua, tuu) II s. – фата.
morsiankapiot (loin, loja, loihe) VI s. mon. – приданое.
muinahi|in (zen, ist, see) XIII a)⁵⁾ adj. – древний (-яя, -ее); старинный (-ая, -ое).
muistaa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV v. – 1) помнить; 2) вспоминать; запоминать. hää ei ~taant sannooa – он забыл сказать.
muistti (sin, tia, tii) II s. – память (ср. **meel**).
muistua (maa; u; i) II v. : ~a meelee – вспоминаться.
muka adv. – будто бы; якобы; мол. hää ~ tiittää – он якобы знает. hää on ~ saannoont – он якобы сказал.
mukkaa adv. – по; согласно; в соответствии. sitä ~, ku ... – по мере того, как ... ; в соответствии с тем, как ... omiin voimiin ~ – по мере своих сил. hänen ezimerkin ~ – по его примеру. kaik mennöö suunnitelman ~ – всё идёт по плану.
mun|a (an, naa, naa; niin) VIII s. – яйцо.
mun|niia (imaa; in, nii; in, i) II v. – класть [откладывать] яйца; нестись.
mur|e (reehen, eeht, ehesse) XVI s. – печаль; грусть.
murehelli|in (zen, ist, see) XIII b)⁵⁾ adj. – печальный (-ая, -ое); грустный (-ая, -ое).
mur|ehtia (ehtimmaa; reehin, ehtii; reehin, ehti) II v. – печалиться; огорчаться; грустить.
mur|ehut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – печалить; огорчать.
mur|re (tiin, retta, tiisse) XV s. – диалект.
murro|z (ksen, ost, ksee) XII s. – излом; перелом.
mur|taa (tamaa; ran, taa; zin, si) VII v. – 1) ломать; 2) взламывать.
murta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV v. – вламываться; вторгаться; врываться.
mur|to (ron, toa, too) II s. – взлом.
mur|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II v. – ломаться.
mus|ata (saamaa; saan, ajaa; saizin, saiz) XI v. – очернять; пятнать. ~ata hänen kunniata – запятнать его честь.
mus|sa (an, saa, saa) VIII adj. – чёрный (-ая, -ое).
mussik|ka (an, kaa, kaa) V s. – черника.
mussuai|n (zen, st, see) XIII s. – зрачок глаз.
mussuhu|sse (en, tta, ttee) XX s. – чернота; темнота.
mut k. – но; однако.
muu (n, ta, hu) I pron. – другой (-ая, -ое); иной (-ая, -ое).
muun|nella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – перерабатывать; видоизменять.
muun|taa (tamaa; nan, taa; zin, si) VII v. – переделывать; преобразовывать.
muun|tua (tumaa; nun, tuu; nuin, tui) II v. – преобразовываться; видоизменяться.
muutoman|z (nen, tta, tee; siin) XI pron. – некий (-ая, -ое). ~z ihmii – некий человек.
muuto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – перемена; изменение.
muut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) переставлять; перемещать; 2) изменять.
muut|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II v. – изменяться.
muuvval I postp. [gen.] – вне; за пределами (чего-л.).
muuvval II adv. – в другом месте; снаружи; вовне [где?]; за пределами. Venämaaz ja ~ – в России и за её пределами. kaikiil ~, Venämaan lizäks – везде, кроме России.
muuvvalle adv., postp. – в другое место; наружу; вовне [куда?]; за пределы.
muuvvalt adv., postp. – из другого места; снаружи; извне. miä oon kuult senen ~ – я услышал это со стороны.
myk|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – громко мычать (ср. **mykähellä**).
myk|kä (än, kä, kä) VIII adj. – немой (-ая, -ое).
mykkyhy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – немота.
mykäh|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – издавать мычание [время от времени] (ср. **mykkiä**).
mylly (n, ä, y) II s. – мельница.
myllynik|kä (än, kä, kä) VIII s. – мельник.

myllynki|vi (en, viä, vee) IX s. – мельничный жёрнов.

myllynrat|az (tahan, ast, tahasse) XVIII s. – мельничное колесо.

myrk|ky (yn, kyä, kyy) II s. – яд.

myrkylli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – ядовитый (-ая, -ое).

myrsky (n, ä, y) II s. – буря; шторм; ураган.

myssy (n, ä, y) II s. – чепец; чепчик.

myt|ty (yn, tyä, tyy) II s. – куча. **hijjan~ty** – песочная куча.

mäek|äz (kähän, äst, kähässe) VIII adj. – гористый (-ая, -ое); холмистый (-ая, -ое).

mä|ki (en, kkiä, kkee) IX s. – гора; холм.

mänkyt|ellä (telomää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – учиться играть [на музыкальном инструменте].
hää ~tellöö gittaarat – он обучается [игре] на гитаре.

mä|nnä (nömää; än, nnöö; nin, ni) VIII v. – 1) идти. ~nnä poiz – уходить; 2) : ~nnä nukuksii – засыпать; 3) : ~nnä lukkuu – запираться [o двери]; 4) : ~nnä püloo – прятаться (ср. lähtiä).

männäizy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – прошлое; прошедшее. **ettempäin ~sse** – далёкое прошлое. ~eez – в прошлом.

männävoon adv. – в прошлом году.

män|näätöz (ätöksen, ätööst, ätöksee) XII s. – потеря; утрата. **töökuvun ~näätöz** – утрата, потеря трудоспособности.

män|ty (nyn, tyä, tyy) II s. – тонкая сосенка, растущая на сыром месте (ср. pettääjä).

män|äkki (näakin, äkkiä, äkkii) II s. – 1) : **rahan~äkki** – расход [денег]; 2) : **hoomeen on ~äkki** – завтра предстоит идти.

mänässö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – успех. **soon ~öst** – желаю успеха!

mänät|ellä (telomää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – действовать; поступать. **hää ~tellöö ain vassahankkaa** – он всегда поступает наперекор.

mänätetty pain. partits. – потерянный (-ая, -ое); утраченный (-ая, -ое).

mänättel|y (yn, lyyä, lyy) II s. – поступок.

män|ättää (ättämää; näätän, ättää; näätin, ätti) IV v. – 1) тратить; расточать. **hää ~ättää rahaa** – он сорит деньгами; 2) терять; лишаться. ~ättää näkkööä – терять зрение. ~ättää omaizuen – потерять имущество. ~ättää käen – лишиться руки.

män|ö (ön, nööä, nöö) II s. : **kirkon~ö** – церковная служба.

mäpoi adv. : ~ märkä – насквозь промокший.

mär|ehtiä (ehtimmää; reehin, ehtii; reehin, ehti) II v. – жевать жвачку : **lehmä ~ehtii** – корова жует жвачку.

mär|letä (kenömmää; kenen, kenöö; kenin, keni) X v. – гнить [от сырости]; разлагаться. **liha ~keni** – мясо сгнило (ср. lahontua, lahossa).

märkenyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – портить длительным хранением.

mär|kä (än, kää, kää) VIII adj. – мокрый (-ая, -ое); сырой (-ая, -ое) : ~kä paikka – сырое место (ср. kossia).

märkänöt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – гноить; доводить до гниения.

mär|reehöz (ehöksen, ehööst, ehöksee) XII s. – жвачка [коровы].

mär|räækäz (äkkähän, äkäst, äkkähässe; äkkähhiin) XVIII adj. – сырватый (-ая, -ое); влажный (-ая, -ое).

märän|tyä (tymmää; nyn, tyy; nyin, tyi) II v. – портиться [отсыревать]. **laki ~tyi** – потолок испортился от сырости.

mär|ätä (kkäämää; kkäään, käjää; kkäizin, kkäiz) XI v. – 1) гнить от сырости; 2) размокать.

mässä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI v. – пьяствовать.

mättii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII v. – 1) проникать; 2) пробираться.

mätty (n, ä, y) II s. – мята.

mät|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) бросать; набрасывать. ~tää lunt – бросать снег; 2) накладывать.
~tää puuroa lautaisee – накладывать кашу в тарелку.

mä|tä (än, ttää, ttää) VIII – 1) s. – гниль; гной; тлен; 2) adj. – гнилой (-ая, -ое).

mätöks|et (iin, iä, ii) XII s. mon. – поминки.

määk|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – блеять; мекать.

määlihy|ssä (ymää; yn, jjää; izin, iz) XIV v. – 1) мяться; 2) сморщиваться.

määli|ä (mää; n, i; n, -) II v. – мять; комкать.

määän|tyä (tymmää; nyn, tyy; nyin; tyi) II v. – гнить.

määrä (n, ä, ä) VIII s. I – количество; размер; степень.

määrä (n, ä, ä) VIII s. II – мера; доза.

määräai|ka (jjan, kcaa, kcaa) IV s. – срок. **äärimmäin ~ka** – предельный срок.

määrahö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – предписание; указание. **ylähält tult ~ksen mukkaa** – по указанию свыше.

määrä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI v. – назначать (*что-л.*) : ~tä **palkan** – назначить зарплату.
määrä|töin (tömän, öint, tömmää) XIV adj. – безграничный (-ая, -ое); беспредельный (-ая, -ое).
määznik|kä (än, kää, kää) VIII s. – мясник.
möit postp. [part.] – вдоль (*чего-л.*). **jokkiia** ~ – вдоль реки.
möitä postp. [part.] – через [*из конца в конец*]. **ajja linnaa** ~ – проезжать через город (ср. **läpi, yli**).
mökel|tää (tämmää; län, tää; zin, si) VII v. – жамкать; шамкать [*беззубыми дёснами*].
mök|issä (izömmää; kiizen, izöö; kiizin, kiiz) IX v. – невнятно звучать (ср. **mököttää**).
mök|ki (in, kiä, kii) II s. – избушка (ср. **pertti**).
mök|kiinä (kiinän, inää, inää) VIII s. – ворчание; бормотание.
mö|ky (yn, kkyyä, kkyy) II s. – шум; гвалт; галдёж.
mök|öttää (öttämmää; köötän, öttää; köötin, ötti) IV v. – ворчать; бормотать; издавать невнятные звуки (ср. **mökissä**).
möl|issä (izömmää; liisen, izöö; liizin, liiz) IX v. – реветь. **häärä ~izöö** – бык ревёт.
möl|liinä (liinän, inää, inää) VIII s. – рёв [*быка, медведя*].
mönkä (n, ä, ä) VIII s. – мёртвая зыбь после шторма.
mör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – рычать. **karhu ~izöö** – медведь рычит.
mörnäksen|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII v. – выкрикивать; вскрикивать.
mörnä|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) X v. – орать.
mörn|ää (ämää; än, ää; in, i) IV v. – кричать.
mör|riinä (riinän, inää, inää) VIII s. – рычание.
mör|rähhyz (ähyksen, ähyyst, ähyksee) XII s. – крик; вскрик; выкрик.
mör|hätää (ähtämmää; räähän, ähtää; räähin, ähti) IV v. – крикнуть; вскрикнуть; выкрикнуть; заорать.
m|öö I (eijjen, eitä, eihe; akk. – eijjet) pron. – мы. **tulkaa ~eijjen loo!** – приходите к нам! **~eijjet ennettä tuisku** – нас застигла метель. **~eittä tälä ejolt** – нас здесь не было.
möö II postp. [part.] – по : **männä kattuua** ~ – идти по улице (ср. **mööt**).
mööhä adv. – поздно [*когда?*] . **hää käüvelöö** ~ – она гуляет поздно (ср. **mööhää**).
mööhäi|n (zen, st, see) XIII ^{b)} adj. – поздний (-ая, -ее).
mööhäizemmii adv. – позже.
mööhäs|tyä (tymmää; syn, tyy; syin, tyi) II v. – опаздывать.
mööhää adv. – поздно [*когда?*] . **hää käüvelöö** ~ – она гуляет поздно (ср. **mööhä**).
mööjä (n, ä, ä) VIII s. – продавец.
mööjäk|köi (oin, köjä, köihe) III s. – продавщица.
möök|ki (in, kiä, kii) II s. – 1) продажа [*процесс*]; 2) распродажа; аукцион (ср. **möönni**).
mööksen|nellä (telömmää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – продавать понемногу; распродавать.
möönni (n, ä, i) II s. – продажа [*вообще*] (ср. **möökki**).
möö|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) X v. – продавать [*в указанный момент*] (ср. **möövvä**).
mööt postp. [part.] – по : **käyvä kyllää** ~ –ходить по селу. **käyvellä mettsää** ~ – гулять по лесу (ср. **möö II**).
möötä adv. : **sitä ~, kui ...** – 1) по мере того, как ... ; 2) в соответствии с тем, как ...
möötähi|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} adj. – 1) сопутствующий (-ая, -ее); 2) благоприятный (-ая, -ое).
möötätuul (en, t, ee) X s. – попутный ветер.
möötää adv. – мимо. **hää on ~ ajanta** – он проехал мимо.
mö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) I v. – продавать [*вообще*] (ср. **möössä**).

N n.

naagl|a (an, aa, aa; oin) IV s. – 1) гвоздь. **löövvä ~an vazaraal** – забить гвоздь молотком. **pistää sormen ~aa** – уколоть палец о гвоздь; 2) фунт [*мера*]. **kilooz on poolkolmatta ~aa** – в килограмме – два с половиной фунта.
naaglai|n (zen, st, see) XIII ^{b)} adj. – фунтовый (-ая, -ое). **kaks~n kiirä** – двухфунтовая гиря.
naagli|a (maa; n, i; n, -) II v. – прибивать; приколачивать.
naagli|ta (tsommaa; tsen, tssoo; tsin, tsi) X v. – пригвождать. **~ta seinää** – пригвоздить к стене.
naama (n, a, a) IV s. – лицо; физиономия. **näyttää harapanutta ~a** – делать кислое лицо.
naapalli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} s. – ковш; половник [*мера*]. **lissää veel ~in suppia!** – добавь ещё половник супу! (ср. **naappra**).
naappra (an, paa, paa) IV s. – ковш; черпак; половник (ср. **naapalliin**).
naapparapää (n, tä, hä) I s. – головастик.
naapuri (n, a, i) II s. – сосед.

naapuriiz *adv.* – по соседству. **hää ellää ~** – он живёт по соседству.
naara|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XII *v.* – трапить [искать трапом].
naarmu (n, a, u) III *s.* – царапина. **veri~** – ссадина.
naarmut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – царапать; (п)оцарапать.
naas|ti (sin, tia, tii) II *adj.* – чудесный (-ая, -ое); прекрасный (-ая, -ое); замечательный (-ая, -ое). **mikä on ~ti pari!** – что за чудесная пара! **hää on kaikist ~simp!** – она прекрасней всех!
naatala (n, a, a) V *s.* – подпечье [для содержания кур зимой].
naat|ti (in, tia, tii) II *s.* – ботва. **nagrihen ~it** – ботва репы.
nagr|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III *v.* – смеяться.
nagrah|ella (telomaa, teen, telloo; tellin, teli) VIII *v.* – усмехаться.
nagraho|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – 1) смешок; 2) усмешка.
nagrah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – усмехнуться.
nagrat|ella (telomaa; teen, telloo; tellin, teli) VIII *v.* – покатываться со смеху.
nagrat|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – смешить.
nagrettav|a (an, vaa, vaa) VIII *adj.* – смешной (-ая, -ое).
nagrettavvaa *adv.*: **on ~** – смешно.
nagri|z (hen, ist, hesse) XVIII *s.* – репа.
nagro (n, a, o) II *s.* – смех.
nah partik. : ~ ota! – нá возьми! **~ poiz!** – забери [себе; отсюда]!
nähankiskoja (n, a, a) VIII *s.* – бесстыдник; наглец.
nahat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – лишённый (-ая, -ое) кожи.
nahis|tua (tummaa, sun, tuu; suin, tui) II *v.* – отсыревать.
nah|ka (an, kaa, kaa) IV *s.* – 1) шкура; 2) кожа [вообще] (ср. **aho**).
nahkai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – кожаный (-ая, -ое).
nähkalap|pa (an, paa, paa) IV *s.* – ремень.
nahka|n (zen, st, see; mon. nom. – **zet**) XIII^{a)} *s.* – кожаная рукавица.
nähkapolle (n, a, e; loin) II *s.* – кожаный фартук, передник.
nähkasii|pi (ven, ppiiä, ppee) IX *s.* – летучая мышь.
nahkia (n, a, a) VII *adj.* : **~ heinä** – сырое [вологое] сено.
nai|jja (maa; n, p; n, -) I *v.* – 1) жениться; 2) выходить замуж.
naikkimee|z (hen, st, hesse) XIX *s.* – жених [потенциальный]. **meijjen kylääz on paljo ~hiä** – в нашем селе много женихов (ср. **ženihka**).
naimat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – холостой.
naimiskaup|pa (an, paa, paa) IV *s.* – 1) брак; бракосочетание; 2) женитьба.
nai|n (zen, sia, see, siin; mon. nom. – **zet**) XIII^{a)} *s.* – женщина.
naisiinpäivä (n, ä, ä) VIII *s.* – женский день. **kaheksaaz päivä marttiiz on ~ !** – восьмое марта – женский день!
nai|ssiin (zizen, ziist, zisee; mon. nom. – **ssiist**) XIII^{b)} *adj.* – женского пола; женский (ая, -ое).
nait|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III *v.* – 1) женить; выдавать замуж. **höö ollaa tyärt ~ettu** – они выдали дочь замуж; 2) прививать. **~ettu oksaz** – привитый черенок.
naizellik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – женатый. **hää on ~az** – он женат.
nai|zikko (ssiikon, zikkoa, zikkoo) II *s.* – жена (ср. **naizikko**).
naizik|koi (oin, koja, koihe) III *s.* – замужняя женщина. **hää on ~koi** – она замужем (ср. **naizikko**).
na|ka (an, kaa, kaa) IV *s.* – затычка.
naksah|taa (tammaa; an, taa, in, ti) IV *v.* : **~taa kiin** – защёлкнуть. **~taa lukon kiin** – защёлкнуть замок.
naksahta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV *v.* – защёлкиваться. **lukko ~iz** – замок защёлкнулся.
naksut|ella (telomaa; teen, telloo; tellin, teli) VIII *v.* – тикать. **tunnit ~ellaa** – часы тикают.
nalisniek|ka (an, kaa, kaa) V *s.* – наличник [окна].
nalj|a (an, aa, aa; oin) IV *s.* – шутка, острота.
na|pa (van, ppaa, ppaa) IV *s.* – пупок.
nap|akka (paakan, akka, akka) V – 1) *s.* малыш; крошка; 2) *adj.* малюсенький (-ая, -ое).
napanoora (n, a, a) VIII *s.* – пуповина.
nap|ata (paamaa; paan, pajaa; paizin, paiz) XI *v.* – хватать [ловить]. **~ata varkkaahan** – схватить вора (ср. **temmata**).
napilka (n, a, a) V *s.* – напильник.
napist *adv.* – 1) скудно; 2) бережливо.
nap|paakat (akkoin, akkoja, akkouhe) V *s.* mon. – мелкота; мелюзга.
nap|pi (in, pia, pii) III *s.* – пуговица. **panna koko ~it kiin** – застегнуть все пуговицы (ср. **kytkimet**).
nap|pu (un, pua, puu) III *s.* – удар. **~pu nenän alle** – удар по носу.
napraasno *adv.* – напрасно. **~ möö tänne tulimma!** – напрасно мы сюда пришли!

naps|aa (amaa; an, aa, oin, oi) III *v.* – щёлкать.
napsaho|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – щелчок.
napsah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – щёлкнуть.
napsu (n, a, u) II *s. : ottaa ~n viinaa* – выпить водки [залпом].
napsut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – ударять [многократно].
narra|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI *v.* [part.] – насмехаться (над кем-л., чем-л.). **hänt ~taa** – над ним насмехаются.
narri|a (maa; n, i, n, -) II *v. – 1)* бранить; *2)* дразнить.
nar|skaa (skamaa; zan, skaa; zin, ski) *epäs. v. – 1)* скрипеть; *2)* хрустеть.
nar|ze (skehen, zeeht, skehesse) XVI *s. – 1)* скрип; *2)* хруст.
naskeli (n, a, i) III *s.* – шило.
nasse postp. [ill.] – до. **tulla kottii ~** – дойти до дома. **mihe ~?** – до каких пор? **siihe ~, ku ...** – [до тех пор,] пока ... **tänne ~** – до сих пор.
našsattiirnoi (n, ta, sse) VI *adj. : ~ pirttu* – нашатырный спирт.
na|to (on, ttooa, ttoo) II *s. – 1)* золовка [*сестра мужа*]; *2)* свояченица [*сестра жены*].
nat|tsa (san, tsaa, tsaa) IV *s.* – окурок.
naz postp. [el.] – от (*чего-л. в другое место*). **ajjaa linnast ~** – отъехать от города.
nattariu|z (ksen, st, ksee) XII *s.* – нотариус.
nattii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII *v.* – надеяться на помошь.
naulacka (n, a, a) V *s.* – наволочка.
neegl|a (an, aa, aa; oin) IV *s.* – игла, иголка.
neeglakarp|pi (in, pia, pii) II *s.* – коробочка для иголок.
neegla|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI *v. – 1)* уколоть иглой; *2)* ужалить (ср. **pistää** II).
neelai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII *v.* – проглотить; глотнуть.
neelexsi|ä (mmää; n, i; n, -) II *v.* – проглатывать.
neel|lä (ömää; en, löö; in, i) VIII *v.* – глотать.
neem|i (en, iä, ee) IX *s.* – мыс (ср. **nenukka**).
n|eet (iijjen, iitä, iihe; akk. – iijjet) *pron. mon.* – эти, это; те; они [*неодушевл.*]. **Neet on koit? – Nii, neet** – Это домá? – Да, они.
neežno|i (in, ita, isse; loin) VI *adj.* – нежный (-ая, -ое).
nefti (n, ä, i) II *s.* – нефть.
neik|ko (on, koa, koo) II *s.* – кукла. **leikkiä ~koa** – играть в куклы.
neiti (n, ä, i) II *s.* – девица; барышня.
neitsy|t (en, ttä, esse; iin) XX *s.* – дева, девственница.
neljä (n, ä, ä) *num.* – четыре.
neljäkymment (**neljankymmenän**, **neljääkymment**, **neljääkymmenää**) *num.* – сорок.
neljältää *adv.* – вчетвером.
neljänne|ez (ksen, est, ksesse) *num.* – четверть.
neljäsattaa (**neljänsaan**, **neljääsattaa**, **neljääsattaa**, *in. – neljääzsaa'az*) *num.* – четыреста.
neljäsattaa **neljääzkymmenääz** **neljä|äz** (nnen, ttä, ntee) *num.* – четыреста сорок четвёртый (-ая, -ое).
neljä|t (iloin, iljä, ilöihe) *num. mon.* – четверо. **tulhiit ~ät** – пришли четверо. **~ät pöksyt** – четверо брюк.
neljätoist (**neljäntoist**, **neljäätoist**, **neljäätoist**; *in. – neljääztoist*) *num.* – четырнадцать.
neljätoistkymmenä|äz (nnen, ttä, ntee) *num.* – четырнадцатый (-ая, -ое).
neljä|äz (nnen, ttä, ntee) *num.* – четвёртый (-ая, -ое).
neljääzkymmenääz (**neljännenkymmenännen**, **neljättäkymmenättä**, **neljänteekymmenätee**) *num.* – сороковий (-ая, -ое).
neljääkymmenääz **neljä|äz** (nnen, ttä, ntee) *num.* – сорок четвёртый (-ая, -ое).
neljääzpä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess. – än*) VIII *s.* – четверг. **~än** – в четверг.
neljääzsatta|iz (nnen, tta, ntee) *num.* – четырёхсотый (-ая, -ое).
nen|näækäz (äkkähän, äkäst, äkkähässe) XVIII *adj.* – разъярённый (-ая, -ое).
nen|ukka (nuukan, ukkaa, ukkaa) V *s.* – небольшой мыс; коса; мысок (ср. **neemi**).
nen|ä (än, nää, nää) VIII *s. – 1)* нос; *2)* остриё; острый угол [*предмета*].
nenähoo|ku (vvun, kkuua, kuu) II *s.* – ноздря.
nenärät|ti (in, tiä, tii) II *s.* – носовой платок.
nenästi|tyä (tymmää; syn, tyy; syin, tyi) II *v.* – сердиться; гневаться. **~tya siint** – рассердиться на [за] это.
~tüä hänelle – рассердиться на него.
nenätamme|z (hen, st, hesse) XVIII *s.* – передняя часть киля лодки, корабля.
nenätau|ti (vvin, ttiia, ttii) II *s.* – насморк.

nenät|öin (tömän, öint, tömmää) XIV *adj.* – 1) безнос|ый (-ая, -ое). ~öin ihmiin – безносый человек; 2) без острия; туп|ой (-ая, -ое). ~tämät sukset – лыжи с тупыми [закруглёнными] концами.

nes|se (tiin, settä, tiisse) XV *s.* – жидкость.

nessemä|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *adj.* – жидк|ий (-ая, -ое). ~zeez tilaaz – в жидком состоянии.

nesto *adv.* [el.] – не говоря уж(e) о : **enzimäin päivä, ~ toizest** – первый день, не говоря уж о втором.

nes|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV *v.* – 1) капать; 2) течь; сочиться. **vezi ~tää kiven alt** – вода сочится из-под камня; 3) моросить. **ikkunall ~tää** – на улице моросит.

neuvvo (n, a, o) II *s.* I – невод. **laskia ~n** – закинуть невод.

neuvvo (n, a, o) II *s.* II – совет. **hää antoi miulle pahhaizen ~n** – он дал мне плохой совет. **höö pietti** ~a – они держали совет (ср. **neuvvoso**).

neuvvo|a (maa; n, o; in, i) III *v.* – советовать.

neuvvonantaja (n, a, a) VIII *s.* – советчи|к (-ца); консультант (-ка).

neuvvos|so (on, soa, soo) II *s.* – совет [организация]. **linna~so** – городской совет (ср. **neuvvo**)

neuvvo|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – советник. **lähetysön ~z** – советник посольства.

niauk|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II *v.* – мякать. **kazi ~kua** – кошка мякует.

nile (ttiin, että, ttiisse) XV *s.* – 1) пёревязь. **hää pittää katkaistu kättä ~ttiiz** – он держит сломанную руку на перевязи; 2) брошюра.

nietauno *adv.* – недавно.

nii I *adv.* – так. **ei ~nkää ...** – не так уж и ...

nii! II *san.* – да!

niibris|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – кривить рот [губы].

nii etti k. – так что.

niin (en, t, ee) X *s.* – лыко; мочало.

nij|ikke *adv.* – таким образом; в заключение (ср. **näinikke, sill viissii**).

niini|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} *adj.* – мочальн|ый (-ая, -ое).

nij|ipuu (n, ta, hu) I *s.* – липа.

niipah|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* – вспылить; рассердиться.

nii|ska (zan, skaa, skaa) IV *s.* – молока. **kalan ~zat** – рыбы молоки.

niis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV *v.* – сморкаться.

niit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – жать [серпом].

niity (yn, tyä, tyy) II *s.* – луг. **käyvällä ~tyä mööt** – гулять по лугу.

nik|an (kamen, aant, kamee) XIV *s.* – позвонок.

nikkari (n, a, i) II *s.* – мастер (-ица); умел|ец (-ица). ~ **kaikkii töhe** – мастер на все руки.

nikkaro|jja (imaa; in, i; in, i) V *v.* – заниматься делами.

nik|ki (in, kiä, kii) II *s.* – деревянная пивная кружка.

nik|ku (un, kua, kuu) II *adj.* – привередлив|ый (-ая, -ое).

niku k. – как; словно; будто.

nim|ettää (ettämää; meetän, ettää; meetin, etti) IV *v.* – называть; нарекать; давать имя (ср. **nimetä**).

nim|etä (miimää; miin, iää; miizin, miiz) XI *v.* [all.] – именовать (в честь кого-л.); посвящать : **Puškinille ~etty muuzeo** – музей имени Пушкина.

nimet|öin (tämän, öint, tömmää) XIV *adj.* – безымянн|ый (-ая, -ое). ~öin lapsi – безымянное дитя. ~öin sormi – безымянный палец.

nim|i (en, miiä, mee) IX *s.* – имя.

nim|meetüz (etüksen, etüüst, etüksesse) XII *s.* – название, наименование.

nipik|koja (koimaa; oin, koi; oin, koi) V *s.* – завязывать.

nippii-nappii *adv.* – еле-еле.

nip|ukka (puukan, ukkaa, ukkaa) V *s.* : **korvan ~ka** – мочка уха.

nijska (zan, skaa, skaa) IV *s.* – 1) затылок; 2) : **ottaa ~zast kiin** – взять за шкирку.

nit|ahuua (ahummamaa; taahun, ahuu; taahuin, taahui) II *v.* – перепутываться.

ni|ttooa (tomaa; on, ttoo; oin, toi) III *v.* – связывать. **hänelt ~ottii käet kiin** – ему связали руки.

niuk|ahtaa (ahtummaa; kaahan, ahtaa; kaahin, ahtti) IV *v.* – вывихнуть.

niuk|ahtua (ahtummaa; kaahun, ahtuu; kaahuin, ahtui) II *v.* – вывихиваться.

niukahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – вывихивать.

niuk|kaahuz (ahuksen, ahust, ahuksee) XII *s.* – вывих.

niv|vuist (uiziin, uizia, uisi) XIII ^{b)} *s.* **mon.** – пах. ~**uiziiz** – в паху.

no partik. – ну. ~ **pojat, etez!** – ну, ребята, вперёд! ~ **nii!** – ну да!

nobli|a (maa, n, i; n, -) II *v.* : ~a **kukkia** – собирать цветы.

nodra (n, a, a) VIII *adj.* – 1) вязк|ий (-ая, -ое); 2) податлив|ый (-ая, -ое); гибк|ий (-ая, -ое) (ср. **notkia**).

nodraa|n (men, nt, mee) XIV *s.* – плетёная верёвка; плетёный канат.

nodrik|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – **kaist**) XIII *adj.* – мягенький (-ая, -ое) [неупругий] (ср. **nodra, notkia**).
nodris|taa (tammaa; sun, taa; sin, ti) IV *v.* – разминать; делать гибким, податливым.
nodris|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – делаться гибким, податливым.
nodru|sse (en, tta, tee; ksiim) XX *s.* – 1) гибкость; эластичность; 2) вязкость; 3) податливость.
noek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – содержащ|ий (-ая, -ее) сажу, копоть.
noessut|taa (tamaa; sun, tuu; suin, tui) IV *v.* – пачкать сажей [в саже], делать закоптелым.
noes|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – пачкаться сажей (ср. **nokehua**).
noestuunt *paint. partits.* – испачканн|ый (-ая, -ое) сажей. ~ **vaattiit** – испачканная сажей одежда (ср. **nokehuunt**).
noi *prep.* – примерно; приблизительно; около. ~ **kuuvveks tunniks** – часов этак в шесть.
noijito|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – колдовство; волшебство [результат] (ср. **noitumusse**).
noi vai *adv.* – просто так.
noi|ssa (zomaa, zen, sssoo; zin, si) VIII *v.* – 1) подниматься; 2) вставать. ~**ssa yllää** – вставать из лежачего, сидячего положения; 3) [trans.] становиться : ~**ssa aikuhizeks** – стать взрослым; повзросль; 4) [II inf. ill.] стать [вспомогательный глагол]. **hää ~ssoo tekömää** – он станет делать. **hää ~si tekömää** – он стал делать.
noi|ta (jjan, ttaa, ttaa) VIII *s.* – колдун. **naiz~ta** – ведьма.
noi|toa (tumaa; jjon, ttoo; jjoin, toi) III *v.* – колдовать.
noitumu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – колдовство; ворожба [процесс] (ср. **noijitoz**).
noi|zo (zon, ssooa, soo) II *s.* – 1) подъём; восхождение. ~**zo mäelle** – восхождение на гору; 2) подъём; вставание. ~**zo vootehelt** – подъём с постели; 3) восход. **päivyen ~zo** – восход солнца.
noizove|zi (en, ttä, ttee) XI *s.* – прилив.
noj|a (an, jaa, jaa) VIII *s.* – опора, подпорка. **höö kravutti mäen päälle, toin-toist ~aal** – они карабкались на гору, подпирая друг друга.
nojaabri (n, a, i) II *s.* – ноябрь. **neljänneel päivääl ~iz** – четвёртого ноября.
nojahta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV *v.* [ill.] – 1) опереться. ~**ssa kantee** – опереться о [на] стол; 2) прислониться. ~**ssa seinää** – прислониться к стене.
noj|ahua (ahummaa; jaahun, ahuu; jaahuin, jaahui) II *v.* – опираться.
nokas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* [el.] – рассердиться. **hää ~tui tyhjäst aziast** – он рассердился из-за пустяка.
nok|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – клевать. **kukkoi ~ajaa kanoja** – петух клюёт кур.
nok|ehua (ehummaa; keehun, ehuu; keehuin, keehui) II *v.* – покрываться сажей, копотью (ср. **noestua**).
nokehuunt *paint. partits.* – покрытый (-ая, -ое) сажей, копотью; закоптел|ый (-ая, -ое); закопчённ|ый (-ая, -ое). ~ **seinät** – закопчённые стены (ср. **noestuunt, palvattu**).
nok|ki (en, kkiia, kkee) IX *s.* – сажа; копоть.
nok|ka (án, kaa, kaa) VIII *s.* – клюв.
noor (en, t, ee) X *adj.* – молод|ой (-ая, -ое); юн|ый (-ая, -ое). ~**meez** – юноша.
noorek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – моложав|ый(-ая, -ое).
noorem|p (maa, paa, paa; piin) *adj. kompr.* – младш|ий (-ая, -ее). **hää on kaks vootta minnuua ~p** – он на два года младше [моложе] меня.
nooris|so (on, soa, soo) II *s.* – молодёжь.
noor|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II *v.* – молодеть.
nooruhu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – молодость; юность.
nooska (zan, skaa, skaa) VIII *s.* – оттепель.
nooskalu|mi (men, nt, mme) X *s.* – талый снег.
no|ot (ijjin, ita, ihe) *pron. mon.* – те. **möö määmmä ~ille taloloille pän** – мы идём к тем домам.
nopiaast *adv.* – быстро.
nop|oi (oin, pooja, oihe) III *s.* – бутылка 0,25 л.; “четвертинка”. **mää, ota ~oi viinaa!** – сходи, возьми четвертинку водки!
nop|piia (piian, iaa, iaa) VII *adj.* – 1) быстр|ый (-ая, -ое); скор|ый (-ая, -ое). ~**piia poojezda** – скорый поезд; 2) проворн|ый (-ая, -ое); расторопн|ый (-ая, -ое).
nos|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – 1) ставить [вертикально]; 2) : ~**taa yllää** – поднимать; 2) : ~**taa poiz** – вынимать [вверх].
notkia (n, a, a) VII *adj.* – гибк|ий (-ая, -ое); эластичн|ый (-ая, -ое) (ср. **nodra**).
nuk|ahtaa (ahtammaa; kaahan, ahtaa; kaahin, ahti) IV *v.* – заснуть.
nukuksi san. : **männä ~** – засыпать.
num|meera (meeran, eraa, eraa) VIII *s.* – 1) номер; 2) цифра.
nurehu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – абсурдность; нелепость.
nur|issa (izommaa; riizen, izoo; riizin, riiz) IX *v.* – роптать.

nurk|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – угол.
nurrii *adv.* – наизнанку, навыворот.
nur|riia (riian, iaa, iaa) VII *adj.* – абсурдный (-ая, -ое); бестолковый (-ая, -ое); нелепый (-ая, -ое).
nur|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s.– ропот.
nurja (n, a, n) VIII *adj.* – изнаночный (-ая, -ое). ~ **pool** – изнанка.
nuu|skia (skimaa; zin, skii; zin, ski) II *v.* – нюхать. ~ **skia kukkia** – нюхать цветы.
nyblä (n, ä, ä) VIII s. – пуговица.
nyhtii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII *v.* – возиться; шалить.
nyh|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – дёргать; рвать.
nyk|kyin (kyizen, yist, kyisee; mon. nom. – **kyist**) XIII ^{b)} *adj.* – нынешний (-яя, -ее); настоящий (-ая, -ее); теперешний (-яя, -ее).
nykyai|kahijin (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – современный (-ая, -ое). ~ **ist vaattiit** – современная одежда.
nykyizii *adv.* – сейчас; в настоящий момент. ~ **hänt ejoo** – сейчас его нет.
nykyizy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – современность.
nykypä|viin *adv.* – в наши дни.
nyl|kiä (kämää; en, köö; in, ki) VI *v.* – свежевать. ~ **kiä nahkaa** – снимать шкуру. ~ **kia kooria puust** – сдирать кору с дерева.
nyp|py (yn, pyä, pyy) II s. – 1) кнопка; 2) набалдашник; головка; 3) : ~ **pynenä** – нос-пуговка.
nyrhi (n, ä, i) II *adj.* – тупой (-ая, -ое). ~ **veittsi** – тупой нож.
nyr|ihtää (ihtämmää; riihän, ihtää; riihin, ihti) IV *v.* – затупить. ~ **ihtää veistä** – затупить нож.
nyrihy|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) XIV *v.* – 1) притупляться : **tuntehet ~stii** – чувства притупились; 2) тупеть [о человеке] (ср. **nyrihyä**).
nyr|ihyä (ihymmää; riihyn, ihyy; riihyin, riihyi) II *v.* – тупиться; затупляться. **kervez ~riihyi** – топор затупился (ср. **nyrihyssä**).
nyr|riiä (imää; in, rii; in, i) II *v.* – тесать [резать] тупым инструментом.
nyrssykäz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – 1) сморщеный (-ая, -ое); измятый (-ая, -ое); 2) складчатый (-ая, -ое) (ср. **nyrssyyz**).
nyrssyyz *adv.* : **liittsa** ~ – морщинистое лицо (ср. **nyrssykäz**).
nyt *adv.* – теперь; сейчас.
nyttemmii *adv.* – ныне; нынче.
nytten *adv.* – в данный момент; в настоящее время.
nyykähy|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) выдергивать; вырывать. ~ **tää hamppaan poiz** – вырвать зуб; 2) : **kala ~tää** – рыба клюёт.
nyyry (n, ä, y) II s. – 1) морщина. **männä ~ü** – покрываться морщинами. **vanhaal ihmizeel pozet männää ~y** – у старого человека щёки покрываются морщинами; 2) складка. **vaattiiloiz on ~t** – на одежду – складки.
nä|hhä (kämää; än, kköö; in, ki) VIII *v.* – видеть.
näinjikke *adv.* – таким образом; именно так (ср. **niinikke, sill viissii**).
näinmok|kooma (kooman, omaa, omaa) VIII *pron.* – именно так|ой(-ая, -ое).
näkkiäzmee|z (hen, st, hesse) XIX s. – свидетель.
näk|köin (köizen, öist, köisee; mon. nom. – **köist**) XIII ^{b)} *adj.* [ill.] – похожий (-ая, -ее). **tämä tyttöi on emoike ~köin** – вот эта девушка похожа на мать.
näk|köömet (ömiin, ömiä, ömii) XIV s. *mon. : hyvät ~köömet* – хорошее зрение.
näk|köövä (köövän, övää, övää) VIII *adj.* – зрячий (-ая, -ее); видящий (-ая, -ее).
näk|kyyä (ymää; yn, kyy; yin, kyi) II *v.* – виднеться; быть видным. **mäen jälelt ~kyy taloi** – из-за горы виднеется [виден] дом.
nä|kö (ön, kkööä, kköö) II s. – 1) вид; внешность; 2) зрение (ср. **näkömiin**).
näkömiin (zen, ist, see) XIII ^{a)} – видение; способность видеть; зрячесть (ср. **näkö**).
näkömiist! *san.* – до свидания!
nälissää *adv.* : **olla** ~ – проголодаться.
näl|kä (än, kää, kää) VIII s. – голод. **miul on ~kä** – я голоден.
nälkähi|jin (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – голодный (-ая, -ое).
nälvimi|jin (zen, ist, see) XIII ^{a)} s. – голодание; грызня.
nälvi|ä (mää; n, i; n, -) II *v.* – грызть; глотать.
nälästüü (tümmää; sün, tüü; süin, tü) II *v.* – проголодаться.
nälätöin (tömän, öint, tömmää) XIV *adj.* – не испытывающий (-ая, -ее) голода; сытый (-ая, -ое). ~ **öin ei uzo nälkähizelle** – сытый голодного не разумеет.
nämät *pron. mon.* – вот это [множ. число]. ~ **on taloit** – вот это – домá.
näncit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – нянчить. ~ **tää lasta** – нянчить ребёнка.

nännä (n, ä, ä) VIII s. – 1) женская грудь. **hää antoi ~ä lapselle** – она дала грудь ребёнку; 2) соска.
rizintkain ~ – резиновая соска.

nännänpää (n, tä, hä) I s. – сосок груди.

nännät (ilöin, ilöjä, ilöuhe) VIII s. **mon. : lehmän ~ät** – сосцы коровьего вымени.

näntköi (in, jä, ihe) III s. – нянька. **bolnitsan ~i** – няничка в больнице.

nän|ä (än, nää, nää) VIII s. – няня.

näpis|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – 1) щипать; 2) воровать мелкие вещи.

näpis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – ущипнуть.

näp|pi (in, piä, pii) II s. – 1) щипок; 2) щепоть; щепотка. **vizoi suppii ~iil soola!** – кинь в суп щепотку соли!

näppitöö (ön, öta, öhö; ijen) I s. – мелкая ручная работа. **se tyttöi mahtaa veel ~itä tehhä, ezimerkiks – ommella** – эта девушка может ещё выполнять мелкие ручные работы, например – вышивать.

när|piä (pimää; in, pii; in, pi) II v. – быстро двигаться.

näppärä (n, ä, ä) VIII adj. – ловкий (-ая, -ое); проворный (-ая, -ое); расторопный (-ая, -ое).

näppäry|sse (en, ttä, ttee) XX s. – ловкость; проворство; расторопность.

näp|ykkä (pyykän, ykkää, ykkää; ykköin) V s. – прыщ.

näp|ätä (päämää; pään, äjää; päizin, päiz) XI v. – трогать [клавиши; струны].

när|e (rii, että, riisse) XV s. – молодая ель [чаще – недорослая] (ср. **kuuz**).

närp|piä (pimää; in, pii; in, pi) II v. – покусывать; пощипывать [губами; клювом].

när|riiä (imää; in, rii; in, i) II v. – жевать.

närrizik|ko (on, koa, koo) II s. – молодой [мелкий] ельник.

när|ä (räähän, ääht, ähässe) XVI s. : **linnun ~ä** – птичий зоб.

nät|ki (in, kiä, ki) II adj. – сырой (-ая, -ое); непрожаренный (-ая, -ое). **leipä jää ~iks** – хлеб остался непропечёенным.

nät|yt (tylöin, tylöjä, tylöuhe) II s. **mon.** – тряпьё, ветошь.

näytti|ssä (mää; n, ää; izin, iz) XIII v. – нравиться [глянуться]. **se talo ei ~st minnua** – этот дом мне не понравился [не приглянулся].

näyttämö (n, ä, ö) II s. – сцена. **essiintyä ~öl** – выступать на сцене.

näyttä|ssä (ämää; än, äjää; izin, iz) XV v. – показываться; являться.

näyttävä (n, ä, ä) VIII adj. – хороший (-ая, -ее) на вид. **epä~** – неприглядный (-ая, -ое).

näyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) показывать [для обучения]; демонстрировать; 2) предъявлять.
~tää hoppaant naamaa – делать [корчить] кислую физиономию; 2) руководить (чем-л.);
3) указывать. **~tää sormeel** – указать пальцем; 4) [abl.] казаться (чем-л.). **taivaz ~tää sinizelt** – небо кажется синим; 5) [ess.] выглядеть (каким-л.). **se lapsi ~tää läzivään** – этот ребёнок выглядит больным; 6) : **miust ~tää** – мне кажется; по-моему. **milt siust ~tää?** – как ты считаешь?

nä|zä (zän, ssää, ssää) VII adj. – вызывающий (-ая, -ее) раздражение; нервирующий (-ая, -ее). **~zä ihmiin** – человек, вызывающий раздражение.

näzyt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – раздражать; нервировать. **elä ~tee koiraa!** – не дразни собаку!

näälä (n, ä, ä) VIII s. – шурин [брать жены].

näät (-tä) **san.** – видишь ли : **hän on, ~tä, veel noor** – он, видите ли, ещё молод. **miä oon, ~, lässiivä** – я, видишь ли, болен.

nä|ät (ijen, itä, ihe) **pron. mon.** – вот эти. **~ät taloit** – вот эти дома. **~itä kirjoja miä en ottaant!** – вот этих книг я не брал!

näök|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. – шикарный (-ая, -ое); потрясающий (-ая, -ее). **häneel on ~äz auto!** – у него шикарная машина!

nöyris|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – унижаться; угодничать; раболепствовать.

nöyr|tyä (tymää; ryn, tyy; ryin, tyi) III v. – смиряться; покоряться.

nöyryhy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – покорность; смижение, послушание.

nöyryhyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – унижать, оскорблять.

nöyryhyt|z (ksen, yst, ksee) XII s. – 1) покорение; усмирение; 2) унижение (ср. **loukkahuz**).

nöyryt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – смирять; покорять, усмирять.

nöyrä (n, ä, ä) VIII adj. – покорный (-ая, -ое); безропотный (-ая, -ое); послушный (-ая, -ое); смиренный (-ая, -ое).

O o.

- oak|az** (*kahan, ast, kahasse*) XVIII *adj.* – снабжённый (-ая, -ое) шипами, колючками; шипастый (-ая, -ое). **~az pehko** – колючий куст.
- oat|oin** (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – без шипов; без колючек. **~oin rooza** – роза без шипов.
- o|az** (*kkaahan, ast, kahasse*) XIX *s.* – шип; колючка.
- obidna** (*n, a, a*) V *s.* – обида.
- obidnaal san.** : **olla ~** – обижаться. **siä oot ~** – ты обижашься; тебе обидно (ср. **pahastua**)
- obižoit|taa** (*tamaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – обижать. **~taa lapsen** – обидеть ребёнка.
- obižoittaja** (*n, a, a*) VIII *s.* – обидчик.
- odra** (*n, a, a*) VIII *s.* – ячмень.
- oelma** (*n, a, a*) V *s.* – отава.
- ogen|nella** (*telomaa; teen, telloo; telin, teli*) VIII *v.* – выпрямлять. **hää ~teloo naagloja** – он выпрямляет гвозди (ср. **oijata**).
- ogen|taa** (*tammaa; nan, taa; zin, si*) VII *v.* – разгибать.
- genta|ssa** (*mmaa; an, jja; izin, iz*) XV *v.* – разгибаться; выпрямляться [о человеке]. **hää ~iz** – он выпрямился (ср. **oijeta**).
- oh|ahtaa** (*ahtammaa; haahan, ahtaa; haahin, ahti*) IV *v.* – вздохнуть.
- ohesäǟn|tö** (*nön, töä, töö*) II *s.* – инструкция.
- ohelma** (*n, a, a*) VIII *s.* – программа; распорядок.
- ohhootnik|ka** (*an, kaa, kaa*) V *s.* – охотник.
- ohjai|n** (*men, nt, mee*) XIV *s.* – руль.
- ohjaks|et** (*iin, ia, ii*) XII *s. mon.* – вожжи. **väännetää hevoist ~ist** – заворачивают лошадь вожжами.
- ohja|ta** (*amaa; an, jaa; izin, iz*) XI *v.* – править; вести. **~ta auttooa** – вести машину. **~ta hevoist** – править лошадью.
- ohja|z** (*kset, ast, ksee*) XII *s.* – вожжа, шлея.
- oh|kaa** (*kamaa; an, kaa; in, ki*) IV *v.* : **~kaa kivust** – охнуть от боли.
- ohtajai|n** (*zen, st, see*) XIII^{a)} *s.* – репейник; чертополох.
- ohtak|e** (*kehen, eeh, kehesse*) XVI *s.* – осот.
- ohto** *adv.* – довольно; достаточно; хватит.
- ohuk|kain** (*kaizen, aist, kaisee; mon.nom. – kaist*) XIII^{a)} *s.* – тоненький (-ая, -ое).
- oh|ut** (*huuvven, utta, uesse; uiziin*) XX *adj.* – тонкий (-ая, -ое).
- ohvat|ta** (*an, taa, taa*) V *s.* – охота. **höö lähettil ~taa** – они пошли на охоту. **olla ~aaz** – охотиться (ср. **jahti, ohvotta**).
- ohvotta** *san.* – охота [желание] : **miul on ~ lähtiä** – мне охота пойти (ср. **jahti, ohvatta**).
- ohvotta|ssa** (*amaa; an, jja; izin, iz*) XV *v.* – иметь желание, охоту. **miä ~an nargamaa** – мне хочется смеяться.
- ohvottast** *adv.* – охотно.
- oijata** (*kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz*) XII *v.* – выпрямлять; спрямлять. **~jata teen** – спрятать дорогу (ср. **oennella**).
- oijeta** (*kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni*) X *v.* – выпрямляться; распрямляться [о предмете]. **lumetettu puu ~kkeeni** – засыпанное снегом дерево распрямилось (ср. **oentassa**).
- oikehu|sse** (*en, tta, ttee*) XX *s.* – 1) право. **~sse leppoo** – право на отдых; 2) право; юриспруденция; 3) правота, справедливость. **hää on varma oman assian ~est** – он уверен в правоте своего дела.
- oikenut|taa** (*tamaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – распрямлять.
- oikia** (*n, a, a*) VII *adj.* – 1) правильный (-ая, -ое); справедливый (-ая, -ое). **~ teko** – правильный поступок. **siä oot ~az** – ты прав; 2) правый (-ая, -ое). **~ käzi** – правая рука; 3) прямой (-ая, -ое). **~ tee** – прямая дорога (ср. **soora**).
- oikiaal** *adv.* – направо; справа (*где?*). **koti on ~** – дом – справа (ср. **oikialle, oikialt**).
- oikialle** *adv.* – направо (*куда?*); вправо (*где?*). **kääntyä ~** – свернуть вправо (ср. **oikiaa, oikialt**).
- oikialt** *adv.* – справа (*откуда?*). **ilmetä ~** – появиться справа (ср. **oikiaal, oikialle**).
- oikiammaal** *adv.* – правее (*где?*). **joki on ~** – река – правее (ср. **oikiammalle**).
- oikiammalle** *adv.* – правее (*куда?*). **kääny ~!** – сверни правее! (ср. **oikiammaal**).
- oikii** *adv.* – 1) правильно; 2) прямо. **no se on ~ ihme!** – ну это прямо чудо! (ср. **sooraa**).
- oikolja** (*imaa; in, oi; in, i*) V *v.* – вразумлять; исправлять; поправлять. **~ja tota, ken verreehen teki** – поправлять того, кто совершил ошибку.
- oj|a** (*an, jaa, jaa*) VIII *s.* – 1) ручей; 2) канава.
- ojak|az** (*kahan, ast, kahasse*) XVIII *adj.* : **~kahat maat** – земли богатые ручьями.
- ojuk|kain** (*kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist*) XIII^{a)} *s.* – 1) ручеёк; 2) канавка.

okkiaana (n, a, a) V s. – океан.

oksa (n, a, a) VIII s. – сук; ветка; ветвь.

oksa|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – ветвистый (-ая, -ое). ~**kahat puunt** – ветвистые деревья.

oksat|oin (toman, oint, tommaa) XIV adj. – лишённый (-ая, -ое) ветвей, сучьев.

oksa|z (han, st, hasse) XVIII s. – черенок. **naitettu ~z** – привитый черенок.

oksennut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. [part.] – тошнить. **minnua ~taa** – меня тошнит.

oksen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. [nom.] – рвать : **hää ~si** – его вырвало.

oksenta|ssa (amaa; an, jja; izin, iz) XV v. – блевать. **hää ~jja** – он блюёт.

oksik|koi (oin, koja, koike) III adj. – сучковатый (-ая, -ое). ~**koi halko** – сучковатое полено.

oktiaabri (n, a, i) II s. – октябрь. **enziämäin päivä ~iz** – первое октября. ~**in kylmenöö** – в октябре холодаает.

ol|ki (en, kia, kee) IX s. – солома. ~**enkatto** – соломенная крыша.

olkikor|z (ren, tta, tee) XI s. – соломинка. **tarttua ~tee** – хвататься за соломинку.

olla (omaa; on, n; lin, li) epäs. v. – 1) быть. ~**ot kottoon?** – ты дёма? **se ~n ihmii** – это – человек.
neet ~**n (~lla)** ihmizet – это люди. **höö ~lla kottoon** – они дёма; 2) [вспомогательный глагол].

miä ~on teht – я сделал. **hänen tulomizeks miä ~lin jo kaiken teht** – к его приходу я уже всё сделал. ~**o hyvä!** – будь добр! ~**lkaa hyvä(t)!** – будьте добры!

ol|o (on, looa, loo) II s. – пребывание; нахождение. ~**o bolnitsaaz** – пребывание в больнице.

olomat|oin (toman, oint, tommaa) XIV I s. – неимущий (-ая, -ее); нищий (-ая, -ее).

olomat|oin (toman, oint, tommaa) XIV II adj. – несуществующий (-ая, -ее).

olomattom|at (iin, ia, ii) XIV s. mon. – нищие; беднота (ср. **olomatoin** I).

olomissee adv. : **on ~** – на самом деле.

olosuhtehet (iin, ia, ii) XV s. mon. – условия; обстоятельства. **kaikkiin ~iin varteeotto** – учёт всех обстоятельств. **ottaa ~et vartee** – учесть условия (ср. **olot**).

olojt (loin, loja, loihe) II s. mon. – условия; обстановка; быт. **hyvät ~t** – хорошие условия (ср. **olosuhtehet**).

oluek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – наполненный (-ая, -ое) пивом. ~**kaz kannu** – кувшин с пивом.

ol|ut (luuvven, utta, uesse) XX s. – пиво. ~**luuvvenbaari** – пивной бар.

olutalla|z (ksen, ast, ksesse) XII s. – кружок [подставка] под пивную кружку.

olutnik|ki (in, kiä, kii) II s. – пивная бочка.

om|a (an, maa, maa) VIII adj. – принадлежащий (-ая, -ее) (кому-л., чему-л.); свой (-я, -ё); собственный (-ая, -ое). ~**iil silmiil** – своими глазами. **se kirja on miun ~a** – эта книга – моя.

omaal viissii adv. – своеобразно.

omahijin (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – родственник; домочадец.

omaizu|sse (en, tta, ttee) XX s. – имущество; добро; собственность.

om|meena (meenan, enaa, enaa) V s. – яблоко. **maa~meena(t)** – картофель.

ommeenapuu (n, ta, hu) I s. – яблоня.

om|mella (pelommaa; peen, peloo; ppeelin, ppeeli) VIII v. – 1) шить; вышивать; 2) обдурять; обводить вокруг пальца. **hää ~ppeeli minnua** – он меня обдурил.

ompelia (n, a, a) VII s. – портной.

ompelija (an, jaa, jaa) VIII s. – швея.

omp|peeloz (elokseen, eloost, eloksee) XII s. – 1) шов; 2) шитьё; вышивка.

on v. – есть; является. ~ **oomaaz** – есть; имеется [в наличии].

onkelma (n, a, a) VIII s. – проблема.

onk|i (en, ia, ee) IX s. – удочка.

onkia (maa; n, i, n, ~) II v. – 1) ловить рыбу удочкой; удить; 2) ~**a hänelt rahhaa** – выуживать у него деньги.

onkikok|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – рыболовный крючок.

onnelik|az XVIII adj. (kahan, ast, kahasse) – удачливый (-ая, -ое).

onnelli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – счастливый (-ая, -ое).

onnet|oin (toman, oint, tommaa) XIV adj. – 1) несчастный (-ая, -ое); 2) неудачливый (-ая, -ое); неудачный (-ая, -ое).

onnettomo|sse (en, tta, ttee) XX s. – несчастье; 2) неудача.

onni|i (en, ia, ee) IX s. – счастье; 2) удача.

onnis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – удаваться; получаться; посчастливиться. **koe ~tui** – опыт удался. **miulle ~tui** – мне посчастливились [удалось] (ср. **tulla**).

onnit|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – поздравлять. ~**ella syntymäpäivän johost** – поздравить с днём рождения.

onnnittel|u (un, luua, luu) II s. – поздравление.

oolo|i (in, ja, ihe) III s. – болван; олух. **seissoo niku ~i, suu auki!** – стойт, как болван, разинув рот!

oomaaz¹ *adv.* : **on** ~ – в наличии.

ootella (*telommaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII *v.* – ожидать [длительно]. (ср. **oottaa**).

oteltav|a (*an, vaa, vaa; viin*) VIII *adj..* – ожидаемый (-ая, -ое). ~**a vihma** – ожидаемый дождь. **eijoo** ~**vii tuloksia** – нет ожидаемых результатов.

ootettaviiz *adv.* : **olla** ~ – ожидаться. **on** ~ **vihmaa** – ожидается дождь.

ootpuska (*n, a, a*) VIII *s.* – отпуск.

oot|taa (*tamaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – ждать; ожидать. **ku saattoi ~taa** – как и следовало ожидать. ~**a!** – подожди! [погоди!] (ср. **ootella**).

oottamat|oin (*toman, oint, tomaa*) XIV *adj.* – неожиданный (-ая, -ое); непредвиденный (-ая, -ое).

ottamattomu|sse (*en, tta, tfee*) XX *s.* – неожиданность.

ottelomata² *adv.* – неожиданно, непредвиденно. **hää tuli ~** – он пришёл неожиданно.

ottelom|miin (*miizen, iist, isee*) XIII^{b)} *s.* – ожидание [длительное] (ср. **ootuz**).

ootu|z (*ksen, ust, ksee*) XII *s.* – ожидание (ср. **ottelommiin**).

opasso|z (*ksen, ost, ksee*) XII *s.* – 1) руководство; инструктаж; 2) учебник. **iżoran keelen ~z** – учебник ижорского языка.

opas|taa (*tammaa; san, taa; sin, ti*) IV *v.* – 1) указывать дорогу; служить проводником; 2) давать указания; руководить; 3) обучать (ср. **opettaa**).

opastaj|a (*an, jaa, jaa*) VIII *s.* – 1) экскурсовод; гид; 2) руководитель; инструктор; 3) наставник. **ittse~a** – самоучитель (ср. **opettaja**).

op|ettaa (*ettammaa; peetan, ettaa; peetin, etti*) IV *v.* – учить. **hää ~ettaa lapsia laulamaa** – он учит детей петь (ср. **opastaa**).

opettaj|a (*an, jaa, jaa*) VIII *s.* – учитель (ср. **opastaja**).

opokal|a (*an, laa, laa*) IV *s.* – линь.

op|okka (*pookan, okkaa, okkaa*) V *s.* – гриб. **lähtiä ~okkaa** – пойти за грибами. **olla ~okaaz** – собирать грибы. **punapää~okka** – подосиновик. **kärpäisen ~okka** – мухомор. **lamppaahan~okka** – маслёнок. **vezi~okka** – подберёзовик (ср. **seen**).

op|peetuz (*etuksen, etuust, etuksee*) XII *s.* – обучение.

op|pi (*in, pia, pii*) II *s.* – 1) учение; наука. **sappožnikan ~pi** – сапожная наука; 2) образование. **yliškoulun ~pi** – высшее образование; 3) привычка. **häneel on pahhain ~pi** – у него дурная привычка.

op|pia (*pimaa; in; pii; in, pi*) II *v.* – экспериментировать; производить опыт(ы).

oppii|ssa (*maa; n, aa; zin, z*) XIII *v.* – учиться; обучаться (чему-л.).

oppihu|a (*mmaa; n, u; in, i*) II *v.* – учиться. ~**a škouluuz** – учиться в школе (ср. **oppiissa**).

oppiko|ti (*in, ttiia, tti*) II *s.* – училище.

oppila|psi (*psen, sta, psee*) X *s.* – ученик (-ца).

oppooza (*n, a, a*) VIII *s.* – 1) обоз; 2) вереница лошадей [цуг].

oput|in (*timen, iint, timmee*) XIV *s.* – обод. **pöörän ~in** – обод колеса.

or|a (*an, raa, raa*) VIII *s.* – раскалённое сверло [для прожигания]. **hää poltti ~aal reijjät** – он прожёг сверлом дыры.

orastu|a (*mmaa; u; i*) II *v.* – всходить [*o possevax*].

or|az (*raahan, ast, ahasse*) [чаще **or|raahat** (*ahiiin, ahia, ahisse*) *mon.*] XVIII *s.* – всходы.

or|i (*riihen, iiht, ihesse*) XVI *s.* – жеребец. ~**i ja tamma** – жеребец и кобыла.

orja (*n, a, a*) VIII *s.* – раб.

orjamärja (*n, a, a*) IV *s.* – шиповник [плод]. ~**pehko** – куст шиповника.

orjoila|psi (*psen, sta, psee*) X *s.* – девка на выданье.

orju|sse (*en, tta, tee*) XX *s.* – рабство.

ork|koi (*oin, koja, koihe*) III *s.* – конь (ср. **heppoin**).

or|ko (*on, koa, koo*) II *s.* – долина.

orlenkiiz *adv.* : **olla** ~ – быть наготове.

or|poi (*voin, poja, poihe*) III *s.* – сирота.

or|raava (*raavan, avaa, avaa*) VII *s.* – белка.

or|z (*ren, tta, tee*) XI *s.* – насест. **kanat ollaa ~reel** – куры на насесте.

ossaaja (*n, a, a*) VIII *s.* – 1) знаток. **oman alan ~** – знаток своего дела; 2) лицо, владеющее языком. **iżoran ja vennääen keelilöin ~** – лицо, владеющее ижорским и русским языками.

ossekseen|nella (*telommaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII *v.* – покупать [время от времени] (ср. **ossessa, ostaa**).

osse|ssa (*ksommaa; ksen, ksoo; ksin,ksi*) X *v.* – делать покупки [в указанный момент] (ср. **ossoz, ossekennella, ostaa, osso**).

¹ II *infinitivin inessivi* от глагола **olla** (см. 19 урок).

² II *infinitivin abessivi* от глагола **ootella** (см. 19 урок).

os|so (on, soa, soo) II s. – покупка [действие] (ср. **osseksennella, ossessa, ossoz, ostaa**).
osso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – покупка [предмет]. **teh  ~ksia** – делать покупки (ср. **osseksennella, ossessa, ostaa, osso**).
ossut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – руководить (кем-л.).
os|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV v. – покупать [вообще] (ср. **osseksennella, ossessa, ossoz, osso**).
otrupi (n, a, i) II s. – отруби.
otsallee adv. – окончательно; полностью.
otsamii adv. – вниз головой.
otsamiuttaa adv. : kummartassa ~ maaha – поклониться до земли.
otsaniittaa adv. – вверх тормашками; в перевёрнутом виде.
otsittai adv. : ~ k tkyest – сломя голову.
otsittee adv. – 1) головой вперёд; очертя голову; 2) : **kulkia tuulee ~** – двигаться против ветра. **kulkia vertaa ~** – двигаться с усилием против течения.
ot|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) : брат. **~taa k est kiin** – взять з  руку. **~taa k zikynk st** – взять под руку; 2) : **~taa velaks** – взять в долг (ср. **vipata**); 3) принимать. **~taa tabletin** – принять таблетку; 4) : **~taa vassaa – a)** принимать. **~taa lahjan vassaa** – принять подарок; b) встречать. **~taa vaksaliiz vassaa** – встречать на вокзале; 5) : **~taa kiin** – ловить; поймать. **h   ~ti pallon kiin** – он поймал мяч; 6) : **~taa poiz** – отбирать; отнимать. **hänelt ~ettii luzikka poiz** – у него отобрали ложку; 7) : **~taa vartee** – учитьвать. **h   ~ti kaik olosuhtehet vartee** – он учёл все обстоятельства; 8) : **h   ~ti dai poistui** – он взял да и ушёл; 9) : **~taa p ivyt ** – загорать.
ot|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII s. – 1) верхушка; головка; 2) конец [длинного предмета]; 3) лоб (ср. **loppu, ottain**).
ot|tsain (tsaizen, saist; tsaisee; mon.nom. – tsaist) XIII^{b)} s. – кончик. **paglan ~tsain** – кончик верёвки (ср. **loppu, ottsa**).
otu|z (ksen, ust, ksee; ksiin, mon.nom. – kset) XII s. – ругательство (ср. **piru**).
ovenpeel (en, t, ee) X s. – дверной косяк.
ovi (en, viia, vee) IX s. – большая [наружная] дверь (ср. **uksi**).
o|za (zan, ssaa, ssaa; in. – saaz) VIII s. – 1) часть; доля. **saa'a oman ~zan** – получить свою долю; 2) : **~ssaa ja onnia matalle!** – удачи в пути!
ozamee|z (hen, st, hesse) XIX s. – 1) совладелец; 2) (ко)участник.
o|zata (ssaamaa; ssaan, sajaa; ssaizin, ssaiz) XI v. [part.] – 1) уметь; обладать способностью. **h   ~sajaa lukkia** – он умеет читать; 2) владеть [языком]. **~zata i oran ja venn  en keelil  j  ** – владеть ижорским и русским языками.
ozla (n, a, a) VIII s. – посох; жезл. **~ k eez** – с посохом в руке.
oziks adv. – на части. **niitty on j  etty ~** – луг поделён на части.
ozittee adv. – по частям; отдельными частями. **maksaa palkkaa ~** – выплачивать зарплату по частям.

P p.

padret|ti (in, tia, ti) II s. – портрет.
padroni (n, a, i) II s. – патрон.
pa|eta (kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni; kond. – kenissiizin) X v. – убегать, удирать (ср. **p  ss  **).
pagla (n, a, a) IV s. – 1) верёвка; 2) лента; тесьма; 3) : **kenk  n ~** – шнурок для ботинок.
paglakenk   (n,   ,   ) VIII s. – ботинок [со шнурковой].
pagli (n, a, i) II s. – пакля. **tukkia kaik paazut ~il** – заткнуть все пазы паклей.
paglut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. : **~taa verkkoa** – плести сеть.
pagra (n, a, a) IV s. – багор.
pah|a (an, haa, haa) IV I s. – зло; дурное, нехорошее [нечто]. **sannooa ~haa hänest** – сказать о нём дурное. **sooa hänelle ~haa** – желать ему зла (ср. **pahhusse**).
pah|a (an, haa, haa) IV II adj. – злой (-ая, -ое); дурной (-ая, -ое). **~a teko** – дурной поступок. **~at opit** – дурные привычки. **miulle tekoo ~a** – мне дурно.
palhalai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – бес; чёрт.
pahameeli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – печальный (-ая, -ое); грустный (-ая, -ое).
paharai|skuin (skuizen, zuist, skuisee; mon. nom. – skuist) XIII^{b)} adj. – дрянная (-ая, -ое). **~skuin hepoizikko** – дрянная лошадёнка. **~skuist vaattiit** – дрянная одежда.
pahast adv. : ei ~ mitt   – почти ничего. **ei ~ konzka** – почти никогда (ср. **l  heeze**)..

pahas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II v. [part.] – 1) огорчаться; 2) обижаться (на что-л.). **hää ~tui sitä** – он на это обиделся (ср. **obidnaal**).

paheksi|a (mmaa; n, i; n, -) II v. [part.] – раскаиваться (в чём-л.). **hää ~i tekkooa** – он раскаивается в сделанном.

pahemmi|i *adv. kompr.* – хуже.

pahem|p (mman, paa, paa; piiñ) *adj. kompr.* – худший (-ая, -ее).

pahennu|z (ksen, ust, ksesse) XII s. – вред; порча.

pahenom|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s.– ухудшение.

pahen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. – ухудшать; вредить; портить.

pah|eta (nommaa; heenen, noo; heenin, heeni) X v. – ухудшаться; портиться.

pah|hain (aizen, aist, aisee) XIII^{b)} *adj.* – плохой (-ая, -ое). **häneel on ~hain muisti** – у него плохая память. **hää tuli ~aiks** – он стал плох [дряхл].

pahhut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. [abl.] – огорчать. **miult se ~taa** – меня это огорчает.

pah|usse (huuvven, utta, utee) XX s. – зло (ср. **paha I**).

pah|ka (an, kaa, kaa) IV s. : **koivun ~ka** – нарост на берёзе.

pah|ko (on, koa, koo) II s. – шишка : **~ko otsaaz** – шишка на лбу.

pahkoma (n, a, a) V s. – [толстый] чурбак, чурбан; толстая колода.

pahmuri (n, a, i) II s. – поросёнок-последыш.

pahna (n, a, a) IV s. – закут для свиньи.

pai|jjata (ttaamaa, ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XI v. – 1) просить; 2) звать; приглашать. **~jjata kottii** – пригласить в дом (ср. **kuttsua**).

paikak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – вместительный (-ая, -ое).

paik|ka (an, kaa, kaa) IV s. – место. **~ast ~kaa** – с места на место (ср. **tila**).

paikohill|in (zen, ist, see) XIII^{b)} *adj.* – местный (-ая, -ое); локальный (-ая, -ое).

paikoittee *adv.* – кое-где; местами.

paime|n (nen, ent, nesse) XVI s. – пастух.

paimen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. – 1) пасти. **~taa lehmiä** – пасти коров; 2) присматривать. **~taa lapsiloja** – присматривать за детьми.

pain|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III v. – 1) давить; 2) опускать; 3) угнетать; 4) : **minnuua ~aa** – я чувствую усталость.

painah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – нажать; надавить.

painapää|vei|ttsi (tsen, stä, ttsee) X s. – складной нож.

painava (n, a, a) VIII *adj.* – увесистый (-ая, -ое). **~t kivet** – увесистые камни (ср. **painokaz**).

paino (n, a, o) II s. – 1) вес, тяжесть. **paljo siuz on ~a?** – много ли в тебе веса? 2) гнёт : **ukurittsapyytölöi pittää olla ~ pääl** – в бочках для огурцов должен быть сверху гнёт; 3) ударение. **~ lankijaa enzimäizelle tavulle** – ударение падает на первый слог.

painok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – тяжёлый (-ая, -ое); тяжкий (-ая, -ое). **~kahat tavvaarat** – тяжёлые вещи [предметы] (ср. **painava**).

painotoksil *adv.* – сгорбившись; ссутулившись.

painotoksiiz *adv.* – скорчившись; скрючившись.

painu|a (maa; n, u; in, i) II v. – 1) опускаться; 2) гнуться; 3) сгибаться.

painuksiiz *adv.* – согнувшись; склонившись.

painut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) наклонять; склонять; 2) нагибать; гнуть; сгибать; 3) склонять; спрягать.

painutta|ssa (amaa; an, jjaas; izin, iz) XV v. – 1) наклоняться; нагибаться; 2) склоняться; спрягаться.

painuttam|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – склонение; спряжение.

pais|se (tiin, setta, tiisse) XV s. – 1) сияние; свет. **hää makajaa päivyen ~tiiz** – он отдыхает [спит] при солнечном свете ; 2) жаркое. **~se on kiukaaz** – жаркое – в печке.

pais|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV v. – светить [о солнце, луне, свече и т.п.]; светиться (ср. **valaissa**).

pai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV s. – рубашка. **panna ~jjan päälle** – надеть рубашку. **vetää ~jjan päält** – снять рубашку.

paitazilla *adv.* – в одной рубашке; почти безо всего.

pai|ze (ssiin, zetta, ssiisse) XV s. – нарыв; фурункул.

paju|u (un, juua, juu) II s. – ива; верба; ветла.

pakai|ssa (zommaa; sssoo; si) VIII v. – морозить; подмораживать. **ikkunall ~ssoo** – на дворе подмораживает.

pakanik|ko (on, koa, koo) II s. – помойное ведро.

pak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI v. – паковать, упаковывать. **~ata vaattiit** – упаковывать одежду.

pakenut|taa (tamaa; an, taa, in, ti) IV v. – избегать. **hää ~taa ihmiziä** – он избегает людей.

paket|ti (in, tia, tii) II s. – пакет.
paket|tojja (toimaa; oin, toi; oin, toi) V v. – расфасовывать (ср. **pakata**).
pakkaaja (n, a, a) VIII s. – упаковщик (-ца).
pak|kaana (kaanan, anaa, anaa) V adj. – скверный (-ая, -ое); поганый (-ая, -ое).
pak|kaara (kaaran, araa, araa) V s. – ягодица.
pakkahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – упаковка.
pak|kain (kaizen, aist, kaisee) XIII^{b)} s. – мороз. **kakskymment assetta ~aist** – двадцать градусов мороза.
pak|kootoz (otoksen, otoost, otoksee) XII s. – принуждение. **~otoksest** – по принуждению.
pa|ko (on, kkooa, kkoo) II s. – бегство; побег. **päässä ~kkoo** – убежать [скрыться] от преследования.
pakolli|in (zen, ist, see) XIII adj. – 1) обязательный (-ая, -ое); 2) вынужденный (-ая, -ое); принудительный (-ая, -ое).
pakot|oin (toman, oint, toommaa) XIV adj. – непринуждённый (-ая, -ое); непроизвольный (-ая, -ое).
pakott|aa (ammaa, aa, i) IV v. [part.] – болеть. **syänt ~aa** – сердце болит. **eglee miun hampahia ~i** – вчера у меня болели зубы (ср. **lässiiä**).
pakove|zi (en, ttä, ttee) XI s. – отлив. **mereez on ~zi** – на море – отлив.
pkria (n, a, a) VII adj. – 1) густой (-ая, -ое). ~ viin – густое вино; 2) тяжёлый (-ая, -ое). ~ haju – тяжёлый запах.
paksu (n, a, u) II adj. – толстый (-ая, -ое).
paksuhu|sse (en, tta, ttee) XX s. – толщина.
paksunno|z (ksen, ost, ksee) XII s. – утолщение.
paksun|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. – утолщать.
paksu|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; kond. – **missiizin**) X v. – утолщаться; толстеть.
pal|a (an, laa, laa) IV s. – кусок. ~a leippää – кусок хлеба (ср. **kappale**).
palahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – возвращать.
palahutu|z (ksen, ust, ksee) XXI s. – возврат (*чего-л.*) (ср. **palluu**).
palanne (hen, eht, hesse; hhiin) XXI s. – воспаление. ~hhiia – жар.
pal|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI v. – возвращаться.
pal|ella (elommaa; eloo; leeli) VIII v. [part.] – мёрзнуть, зябнуть; замерзать [*о чём-л.*]. **minnuu ~eloo** – я мёрзну; я озяб. **miun kässiiä ~leeli** – у меня руки замёрзли (ср. **paleltua**).
paleltua (tummaa; lun, tuu; luin, tui) II v. – замерзать [*о ком-л.*] **miä oon ~tuunt** – я замёрз; я обморозился (ср. **palella**).
paleltuunt **paint. partits.** – замёрзший (-ая, -ее); обмороженный (-ая, -ое). **hänen jalat ollaa ~** – у него ноги обморожены.
paljai jaloi adv. – босиком.
paljai pää adv. – с непокрытой головой.
palja|z (han, ast, hasse) XVIII adj. – голый (-ая, -ое). **riizussa ~haks** – раздеться догола.
paljo num. [part.] – много. ~ väkkiä – много народа. ~ lampahia – много овец. ~ kiitoksia! – премного благодарен! **kui ~ aikka?** – сколько времени?
paljohu|sse (en, tta, ttee) XX s. – множество; изобилие. **tänävoon on opokkoin ~sse** – в этом году – изобилие грибов.
palkallijin (zen, ist, see) XIII adj. – 1) получающий (-ая, -ее) зарплату. ~ist tööntekkijät – сотрудники, получающие зарплату; 2) оплачиваемый (-ая, -ое). ~in ootpuska – оплачиваемый отпуск.
palk|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI v. – нанимать. ~ata tööläiziä – нанимать рабочих.
palkat|oin (toman, oint, toommaa) XIV adj. – 1) не получающий (-ая, -ее) зарплату; 2) неоплачиваемый (-ая, -ое). ~oin ootpuska – отпуск без сохранения содержания. **tehhä ~oint tööta** – работать даром.
palkattu **paint. partits.** – наёмный (-ая, -ое). ~ tööläiziä – наёмные рабочие.
palkin|to (non, toa, too) II s. – награда.
palki|ta (tsommaa; tsen, tssoo; tsin, ts) X v. – награждать; премировать.
palkitsom|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – награждение; премия.
palk|ka (an, kaa, kaa) IV s. – зарплата; оклад. **saa'a ~kaa** – получать зарплату.
palkkaami|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – набор; найм.
palkkio (n, ta, sse; loin) VI s. – вознаграждение; гонорар.
pal|ko (on, koa, koo) II s. – стручок. **pavun ~ko** – бобовый стручок.
pal|laa (amaa; an, laa; oin, loi) III v. – гореть.
pallai|n (zen, st, see; mon. nom. – st) XIII^{b)} s. – кусочек.
pal|le (tiin, letta, tissee) XV s. – обрыв. **laskiissa ~tiilt** – спуститься с обрыва.
pallo (n, a, o) II s. – 1) шар. **lassiin ~** – стеклянный шар; 2) мяч. **pelata ~a** – играть в мяч.
pallopeli (in, liiä, lii) II s. – игра в мяч.
palluu (n, ta, sse; loin) VI s. – возвращение (ср. **palahutuz**).
palmik|ko (on, koa, koo) II s. – коса [*из волос*]. **tytöin ~ko** – девичья коса.

palmik|kojja (koimaa; oin, koi; oin, koi) V v. – заплетать косу.

pal|o (on, looa, loo) II s. – пожар.

palonverkamee|z (hen, st, hesse) XIX s. – пожарник.

palvahutta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XVI v. – коптиться. **liha ~ajaa** – мясо коптится.

palvahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – копчение.

palva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – коптить. **~ta libhää** – коптить мясо.

palvattu pain.partits. – копчёный (-ая, -ое). **~ sianliha** – копчёная свинина (ср. noestuunt, nokehuunt).

palvelija (an, jaa, jaa) VIII s. – слуга.

palvelijannai|n (zen, sta, see; mon. nom. – zet) XIII^{a)} s. – служанка.

palve|lla (lommaa; en, loo; lin, li) VIII v. – 1) [ess.] служить. **~lla sotilahhaan** – служить военным; 2) [part.] обслуживать. **~lla aziakkahiia** – обслуживать клиентов (ср. töökennellä).

palvelu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – 1) услуга; одолжение. **miä oon hänelle teht ~ksen** – я оказал ему услугу; 2) служба. **~z ministeeriöz** – служба в министерстве; 3) : **sota~z** – военная служба. **kirkko~z** – церковная служба.

panet|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – клеветать. **hänt ~eltii** – его оклеветали.

panettel|liija (liijan, ijaa, ijaa) VIII s. – клеветник (-ца).

panettel|u (un, luua, luu) II s. – клевета.

pa|nna (nomaa; an, nnoo; nin, ni) VIII v. – 1) класть; ставить. **~nna kirjan kannen päälle** – положить книгу на стол; 2) надевать. **~nna lääpän päähää** – надеть шляпу. **~nna viitan (pajjan) päälle** – надеть пальто (рубашку). **~nna käzinehet kättee** – надеть перчатки. **~nna ackat nenälle** – надеть очки. **~nna pöksyt (kenkät) jalkaa** – надеть брюки (туфли); 3) : **~nna ovin (uksen) lukkuu** – запереть дверь.

panna|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV v. – ложиться. **~ssa vootehesse** – лечь в постель.

pa|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) XII v. – запруживать. **~ota ojan** – запрудить ручей.

paotu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – запруда (ср. pato).

pap|attaa (attammaa; paatan, attaa; paatin, atti) IV v. – болтать; трещать; балаболить. **hää ~attaa paljo** – он много болтает (ср. cakattaa, pälättää, tsakattaa).

papero|ska (zan, skaa, skaa) VIII s. – папироса.

paper|riin (izen, iist, isee; mon. nom. – riist) XIII^{a)} adj. – бумажный (-ая, -ое).

pap|pi (in, pia, pii) II s. – священник.

pap|peeri (peerin, eria, erii) II s. – бумага.

pa|pu (vun, ppuua, ppuu) [чаще – pa|vut (puloin, puloja, pulohe) mon.] II s. – 1) боб, бобы. **~vun palko** – бобовый стручок. **koffin ~vut** – кофейные зёрна; 2) : **lamppaan ~vut** – овечий помёт.

paranno|z (ksen, ost, ksee) I s. – улучшение.

paran|taa (tammasa; nan, taa; zin, si) VII v. – улучшать.

par|ata (anommasa; raanen, anoo; raanin, raani; kond. – anissiizin) X v. – улучшаться.

par|az (raahan, ast, ahasse) XVIII adj. – самый (-ая, -ое) хороший (-ая, -ее); наилучший (-ая, -ее); оптимальный (-ая, -ое) (ср. paremp).

parem|p (man, paa, paa; pii) adj. kompr. – лучший (-ая, -ее). **se koti on ~p tota** – этот дом лучше того (ср. paraz).

par|i (in, riiia, rii) II s. – пара. **~i kenkiä** – пара туфель.

pariiz postp. [gen.] – среди (кого-л., чего-л.); в кругу (кого-л.); в процессе (чего-л.). **lapsiloin ~** – среди детей. **perreehen ~** – в кругу семьи. **töön ~** – в процессе [разгаре] работы.

parilli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – 1) парный (-ая, -ое). **~in kässiine** – парная перчатка; 2) чётный (-ая, -ое). **~in luku** – чётное число.

parma (n, a, a) IV s. – овод.

par|sia (simaa; zin, sii; zin, si) II v. – штопать.

par|ta (ran, taa, taa) IV s. – борода. **aella ~taa** – брить бороду; бриться. **ajjaa ~ran poiz** – сбрить бороду; побриться.

parv|i (en, ia, ee) IX s. – 1) полка; 2) стая; косяк; стадо; рой; толпа. **~i kurkiloja** – косяк журавлей. **~i poikkia** – толпа мальчишек.

pa|ta (an, ttaa, ttaa; in. –a'az; mon. – at, ttoin, ttooja, ttoihe; in. – oiz) IV s. – 1) горшок; чугунок; 2) пики [карточная масть]. **löövvä ~taa** –ходить с пик.

patahohla (n, a, a) VIII s. – матерчатая прихватка для горячей посуды.

pataluh|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – треснутый горшок. **issuttaa kukan ~kaa** – посадить цветок в треснутый горшок.

patent|ti (in, tia, tii) II s. I – патент.

patent|ti (in, tia, tii) II s. II – шарикоподшипник.

patis|taa (tammasa; san, taa; sin, ti) IV торопить; поторапливать; подгонять.

pa|to (on, ttooa, ttoo) II s. – плотина (ср. paotuz).

peegli (n, ä, i) II s. – зеркало.
deen (en, t, ee) X adj. – маленький (-ая, -ое). ~**-lantain** – малюсенький (-ая, -ое).
deenem|p (män, pää, pää) adj. komp. – меньший (-ая, -ее) [по размеру] (ср. **vähemp**).
deenenny|z (ksen, yst, ksesse) XII s. – уменьшение (ср. **vähentämmin**, **vähentymmiin**).
deenentää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII v. – уменьшать (в размере) (ср. **vähentää**).
deenentyä (tämmää; nyn, tyy; nyin, tyi) II v. – уменьшаться (в размере) (ср. **vähentyä**).
peentärä (-, ä, ä) VIII s. – грядка.
peh|ko (on, koa, koo) II s. – куст.
pehmiä (n, ä, ä) VII adj. – мягкий (-ая, -ое).
pelas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – спасать.
pelastaj|a (an, jaa, jaa) VIII s. – спаситель (-ница).
pelastam|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – спасение.
pelasta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV v. – спасаться.
pelata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI v. – 1) играть. ~**ata šakkia** – играть в шахматы ;
 2) заигрывать. ~**ata tyttölöin kera** – заигрывать с девушками (ср. **pelata**, **soittaa**, **tiukata**).
pell|i (in, liiä, lii) II s. – игра.
pel|ko (on, koa, koo; in, ooz) II s. – страх. ~**ost** – от страха; со страху.
pelkuri (n, a, i) II s. – трус.
pel|to (lon, toa, too) II s. – поле.
pel|ätä (läämää; lään, äjää; läizin, läiz) XI v. – бояться. **miä ~lään hänt** – я его боюсь (ср. **pölätä**).
pen|tu (nun, tua, tuu) II s. – щенок.
per|e (reehen, eeht, ehesse) XVI s. – семья.
peremee|z (hen, st, hesse) XIX s. – хозяин.
perenai|n (zen, sta, see; mon. nom. – zet) XIII^{a)} s. – хозяйка.
perintö (nön, töa, töö) II s. – наследство. ~**nön oza** – доля наследства.
per|ruijä (riijän, ijää, ijää) VIII s. – наследник.
personaali|in (zen, ist, see; mon. nom. – ist) XIII^{b)} adj. – личный (-ая, -ое); персональный (-ая, -ое).
persoona (n, a, a) VIII s. – личность; лицо; особа; персона.
pert|ti (in, tiä, tii) II s. – изба. **mussa~ti** – курная изба (ср. **mökki**).
peruhut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – отменять.
peruhutu|z (ksen, ost, ksee) XII s. – отмена.
perus|se (tiin, settä, tiisse) XV s. – основание. **mill ~tiil?** – на каком основании?
per|ze (siin, zettä, siisse) XV s. – 1) тыл; 2) зад (ср. **takapool**, **tauz**).
perälle postp. [gen.] – за (что-л.). **kääntyä taloin** ~ – повернуть за дом.
perält postp. [gen.] – из-за. **pilkistää nurkan** ~ – выглянуть из-за угла.
perääl postp. [gen.] – за (чем-л.); позади (чего-л.). **taloin** ~ – за домом; позади дома (ср. **perään**).
peräään prep. [part.] – после; позади. **ajjaa ~ naapururia** – ехать позади соседа (ср. **perääl**).
pessiissä (mää; n, ää; zin, z) XIII v. – мыться; умываться (ср. **kyliissä**).
pe|ssä (zömää; zen, ssöö; zin, si) VIII v. – 1) мыть; 2) стирать [белъё].
petkut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – обманывать.
petkuttaj|a (an, jaa, jaa) VIII s. – обманщик (-ца).
petkuto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – обман.
pe|to (on, ttooa, ttoo) II s. – зверь; хищник. ~**tolintu** – хищная птица.
petollij|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – 1) обманчивый (-ая, -ое); ложный (-ая, -ое); 2) коварный (-ая, -ое); вероломный (-ая, -ое).
petollizu|sse (en, tta, tee) XX s. – коварство; вероломство.
pet|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – подводить. ~**tää yssävän** – подвести друга.
pet|tääjä (tääjän, äjää, äjää) VIII s. – сосна.
peukalo (n, a, o) II s. – большой палец руки.
pe|zä (zän, ssää, ssää) VIII s. – гнездо. **linnut puotaa ~ssiiä** – птицы выют гнёзда.
pezömi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – стирка.
pian adv. – скоро.
pii (n, tä, he) I s. – зубец. **sahan ~t** – зубцы пилы.
piikis|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – 1) мешать; 2) досаждать; надоедать. **minnuu sääzet ~sellää** – мне досаждают комары. **siä miun ~telit!** – ты мне надоел!
piikis|tää (tämmää; sän, tää; sin ti) IV v. – жать. ~**sä hänelle käzi!** – пожми ему руку! **kenkä miul ~tää** – ботинок мне жмёт.
piik|kaa (kamaa; an, kaa; in, ki) IV v. – 1) пищать. **kananpoikkain ~kaa** – цыплёнок пищит; 2) визжать. **porzaz ~kaa** – поросёнок визжит; 3) щебетать. **lintukaisit ~etaa** – птички щебечут.
piik|ki (in, kiä, kii) II s. – 1) остриё. **naskelin ~ki** – остриё шила; 2) колючка.

piikkitö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – писк.

piikkokanka|z (han, ast, hasse) XVIII s. – дерюга.

piilo (n, a, o) II s. – тайник; укрытие. **männä ~o** – прятаться.

piina (n, a, a) IV s. I – планка; рейка.

piina (n, a, a) IV s. II – мूка; мучение.

piina|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – мучить.

Piipeli (n, ä, i) II s. – Библия.

piip|pu (un, pua, puu) II s. – трубка [курительная]. **polttaa ~puu** – курить трубку.

piippumee|z (hen, st, hesse) XIX s. – курильщик трубки.

piipunvar|z (ren, tta, tee) XI s. – чубук трубки. **~z katkiiz** – чубук сломался.

piirak|ka (an, kaa, kaa) V s. – пирог.

piira|z (han, st, hasse) XVIII s. – пирожок.

piir|tää (tämää; rän, tää; zin, si) VII v. – 1) чертить; 2) резать.

piiru (n, a, u) II s. – прищур. **~silmä** – прищутив глаз.

piirulla adv. : **silmät ~** – прищурив глаза; прищурившись.

piiruja san. : **~ pitää** –ходить в гости на угощение.

piirvits|at (oin, oja, oihe) IV s. mon. – крестец. **~oja kivistää** – крестец [спину] ломит.

pii|zata (saamaa; saan, zajaa; saizin, saiz) XI v. – быть достаточным; хватать; хватить. **~saiz kaikille** – хватило на всех.

pil|a (an, laa, laa) IV s. – шутка.

pilahi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII s. – подшучивать. **~lla yssävän kussannokseel** – подшутить над другом.

pilkis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – выглядывать. **~tää nurkan perält** – выглянуть из-за угла.

pilvi|i (en, ia, ee) IX s. – облако.

pilvis|sellä (telomaa; telloo; teli) VIII v. – покрываться облаками.

pink|ka (an, kaa, kaa) IV s. – стопка [предметов].

pippari (n, a, i) II s. – перец.

pipparikup|pi (in, pia, pii) II s. – перечница.

pirt|tu (un, tua, tuu) II s. – спирт.

pir|u (un, ruua, ruu) II s. : **ampua ~un** – выругаться (ср. **otuz**).

pi|ssaamat (zamoin, zamoja, zamohe) V s. mon. – 1) веснушки; 2) цветочки [узор]. **platja ~zamoin kera** – платье в цветочек.

pi|ssaara (ssaaran, zaraa, zaraa) V s. – капля.

pis|se (tiin, settä, tiisse) XV s. – 1) укол; 2) укус [осы, пчелы].

pisselik|koi (oin, koja, koihe) III adj. – колючий (-ая, -ее); острый (-ая, -ое).

pissyyz adv. : **keppi on ~** – палка заострена.

pistii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII v. – 1) высовываться; просовываться; 2) колоться.

pistoai|ta (jjan, ttää, ttaa) IV s. – штакетник; палисадник.

pis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV v. I – 1) болеть : **syän ~tää** – сердце болит; 2) располагать; всовывать; втискивать.

pis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV v. II – 1) колоть; укалывать; пырять. **~tää veitseel** – пырнуть ножом; 2) жалить; ужалить; 3) **~tää päälle** – включать (ср. **neeglata**).

pitem|p (män, pää, pää; pii) adj. kompr. – более длинный (-ая, -ое); длиннее.

pitkelik|koi (oin, koja, koihe) III adj. – продолговатый (-ая, -ое).

pitkikä|ssiin (zizen, ziist, zisee; mon. nom. – ssiist) XIII^{b)} adj. – нечистый (-ая, -ое) на руку; вороватый (-ая, -ое).

pitkiluk|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist) XIII^{b)} adj. – овальный (-ая, -ое).

pitkin prep. [part.] – 1) вдоль. **~ seiniä** – вдоль стен; 2) по: **~ peltova** – по полю.

pitkittee adv. – в длину. **puu on viiz meetriä ~** – дерево имеет пять метров в длину.

pitkiviirui|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. : **~n uimaranta** – пляж с длинным побережьем.

pit|kä (än, kää, kää) VIII adj. – 1) длинный (-ая, -ое); 2) долгий (-ая, -ое).

pitkäik|kain (käizen, äist, käisee) XIII^{b)} adj. – 1) долголетний (-ая, -ее); 2) долговечный (-ая, -ое).

pitkäkeelij|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – болтливый (-ая, -ое); трепливый (-ая, -ое).

pitkäsilmä (n, ä, ä) VIII s. – подзорная труба.

pitkävarsij|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. : **~ist saappaahat** – сапоги с высокими голенищами.

pitkäveerui|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. : **~n kankaz** – ткань в продольную полоску.

pitkää adv. – давно.

pi|ttää (ti) v. [in. – part.] – надо; нужно. **~ttää tulla** – нужно прийти. **~ti tehhä** – надо было сделать.

miul ei ~ä sitä – мне этого не надо (ср. **tarviz, tätyä, vajja**).

pitihu|sse (en, tta, ttee) XX s. – длина.

pi|tää (tämää; än, ttää; in, ti) IV v. – 1) держать. ~ä! – (по)держи! 2) издавать какой-либо звук [длительно]. . **koira ~ttää kovaa yrineht** – собака громко скунит.

plai|skaa (skamaa; zan, skaa; zoin, skoi) III v. – чавкать. **sika ~skaa** – свинья чавкает.

plaiskahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – хлестать.

plai|zutella (skuttelomaa; skutteen, skutteloo; skuttelin, skutteli) VIII v. – шлётать; плескать.

plai|zahtaa (zahtammaa; saahan, zahtaa; saahin, zahti) IV v. – хлопнуться; шлётнуться. **hää ~zahti maaha selälle** – он хлопнулся [шлётнулся] на спину.

plai|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – хлестнуть.

plaj|jaahuz (ahuksen, ahust, ahuksee) XII s. – 1) затрецина; 2) хлест [удар]. **roozan ~jaahuz** – хлест кнута.

plak|kaa (kamaa; kaa; koi) III v. : **seilit ~etaa** – паруса полошутся.

plak|koi (oin, koja, koike) III adj. : **~koi tyttöi** – дурнушка.

plakut|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – хлопать. **~ella oviloja** – хлопать дверьми.

plank|ku (un, kua, kuu) II s. – толстая доска (ср. **lauta**).

plankuk|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – **kaist**) XIII^{b)} s. – дощечка.

platj|a (an, aa, aa; oin) IV s. – платье.

plemmäänik|ka (an, kaa, kaa) V s. – племянник (-ца).

poeet|ta (an, taa, taa) V s. – поэт.

poeettak|koi (oin, koja, koike) III s. – поэтесса.

poezia (n, a, a) VII s. – поэзия.

pohja (n, a, a) VIII s. I – 1) дно. **pytyn ~** – дно бочонка. **lähtiä ~a** – пойти ко дну. **~al** – на дне; 2) основа; база. **laskia ~n** – заложить основу. **olla ~an** – лежать в основе. **panna ~ks** – положить в основу; 3) фон. **sinizeel ~al** – на синем фоне; 4) : **jälkinen ~** – подмётка (ср. **pohjuz**).

pohja (n, a, a) VIII s. II – север. **~az** – на севере.

pohjoi|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – северный (-ая, -ое).

pohjoizkir|re (tteehen, reeh, tehesse) XVI s. – северо-северо-восток; норд-норд-ост.

pohjoizloo|e (tteehen, eeht, tehesse) XVI s. – северо-северо-запад; норд-норд-вест.

pohju|z (ksen, ust, ksee) XII s. – днище; донышко (ср. **pohja**).

poijjintim|a (an, maa, maa) VIII s. – пасынок.

poi|ka (jjan, kcaa, kcaa) VIII s. – 1) мальчик; 2) сын; 3) парень.

poi|kia (kimaa; jjin, kkii; jjin, ki) II v. – 1) рожать [о женщинах]; 2) приносить потомство [о животных]; котиться; щениться; телиться; жеребиться и т.п. (ср. **synnyttää**).

poikin I prep. [part.] – через (что-л.) [поперёк]. **~ jokkia ujuen*** – через реку вплавь (ср. **läpi, möit, yli**).

poikin II adv. – поперёк. **pitkin ja ~** – вдоль и поперёк.

poik|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – **kaist**) XIII^{b)} s. – 1) детёныш. **kanan~kain** – цыплёнок. **kazin~kain** – котёнок. **koiran~kain** – щенок; 2) сын, сынок.

pois|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – 1) уходить [прочь]; выходит; 2) [eks.] выйти [из состава чего-л.]. **~tua partiant** – выйти из партии.

poistuja (n, a, a) VIII s. [eks.] – выходец. **~ rahvahant** – выходец из народа.

poiz adv. – прочь; вон. **männä ~** – выйти. **ajaa ~** – выгнать.

pol|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI v. : 1) **~kia jalaal** – топтаться; 2) **~kia jalkaa** – топтать.

olle (n, a, e; loin) II s. – передник; фартук.

poltt|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) жечь; сжигать; обжигать; прожигать; 2) курить. **~taa piippua** – курить трубку.

polttahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – ожог.

polttaja (n, a, a) VIII s. – курильщик.

polttamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV adj. – 1) нежжённый (-ая, -ое); необожжённый (-ая, -ое). **~oin tiil** – необожжённый кирпич; 2) некурящий (-ая, -ее).

polttami|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – 1) сожжение; сжигание. **rozan ~in** – сжигание мусора; 2) обжигание. **tiililöin ~in** – обжигание кирпичей; 3) курение. **piipun ~in** – курение трубки.

polvehi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII v. – виться; извиваться. **tee ~lloo** – дорога петляет.

polvek|e (kehen, eeht, kehesse) XXI s. – изгиб; извилина. **joen ~kehhiia** – извилины реки.

polvi|j (en, ia, ee) IX s. – колено. **istua kenenle ~eel** – сидеть у кого-либо на коленях.

polvillaa adv. – на коленях : **olla ~** – стоять на коленях.

polvillee adv. – на колени : **laskiissa ~** – стать на колени. **panna ~** – поставить на колени.

polvipöksy|t (löin, löjä, löihe) II s. mon. – короткие штаны; шорты.

polvisuk|at (kiloin, kiloja, kilohe) VIII s. mon. – гольфы.

* I infinitiivin instruktivi от глагола **ujuu** (см. 34 урок).

pomph|ella (*telomaa; teen, telloo; telin, teli*) VIII *v.* – 1) подпрыгивать; подскакивать; 2) : ~ella takaz – отпрыгивать; отскакивать (*от кого-л., чего-л.*).

pomph|taa (*tammaa; an, taa; ih, ti*) IV *v.* – 1) подпрыгнуть; подскочить; 2) : ~taa takaz – отпрыгнуть; отскочить.

poojezda (*n, a, a*) V *s.* – поезд.

pool (*en, t, ee*) X *s.* – 1) половина. ~ killooa – полкило; 2) сторона. **pohjoin** ~ – северная сторона.

poolai|n (*men, nt, mee*) XIV *s.* – спица. **pöörän ~n** – спица колеса.

poolik|ko (*on, koa, koo*) II *s.* – кадка [*деревянная*] (ср. *lännikkö*).

pooltoist (*poolentoist, pooltoist, pooleetoist*) **nim.** – полтора (-ы).

porst|aa (*aan, aata, aasse; oin*) VI *s.* – сени. ~aaz – в сенях.

portah|at (*iin, ia, isse*) XVIII *s.* **mon.** – лестница. **noissa ~ia yllää** – подняться по лестнице. **laskiissa ~ia alle** – спуститься по лестнице.

port|ti (*in, tia, tii*) II *s.* – ворота; калитка.

por|zaz (*ssaahan, zast, sahasse*) XVIII *s.* – поросёнок.

po|ski (*zen, skia, skee*) IX *s.* – щека.

posti (*n, a, i*) II *s.* – почта. **käyvä ~iz** –ходить на почту. **lähetää kirjehen ~iz** – послать письмо по почте. **veejjä kirjehen ~i** – отнести письмо на почту.

potkai|ssa (*zommaa; zen, soo; zin, si*) VIII *s.* [part.] – 1) пнуть. ~ssa koira – пнуть собаку; 2) лягнуть. **heppoin minnuu ~si** – лошадь меня лягнула.

pot|kia (*kimaa; in, kii; in, ki*) II *v.* – 1) пинать; 2) лягать, -ся. **heppoin ~kii** – лошадь лягается; 3) брыкаться. **lapsi ~kii** – ребёнок брыкается.

pot|ku (*un, kua, kuu*) II *s.* – пинок; удар [*ногой*]; толчок.

praaznik|ka (*an, kaa, kaa*) V *s.* – праздник. ~kaan – в праздник.

prezet|ti (*in, tiä, tii*) II *s.* – брезент.

prinksah|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – отскочить [*об упругом предмете*].

prokut|join (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – грязный (-ая, -ое); неопрятный (-ая, -ое).

protsent|ta (*an, taa, taa; toin*) V *s.* – процент.

puhal|ella (*telomaa; teen, telloo; telin, teli*) VIII *v.* – подуть; дуть [*слегка*]. ~ella caajuu – дуть на чай (ср. *puhaltaa*).

puhallu|z (*ksen, ust, ksee*) XII *s.* – 1) дуновение; порыв. **tuulen~z** – порыв ветра; 2) гудок. **laivan~z** – корабельный гудок.

puhal|taa (*tammaa; lan, taa; zin, si*) VII *v.* – 1) гудеть; 2) дуть [*сильно*]. **tuul ~taa** – ветер дует (ср. *puhallella*).

puh|az (*ttaahan, ast, tahasse*) XVIII *adj.* – чистый (-ая, -ое); опрятный (-ая, -ое) (ср. *raitiz*).

puh|eta (*kenommaa; kenen, kenoo; kenin, keni; kond.* – *kenissiizin*) X *v.* – лопаться, прорываться. ~eta kukkaa – расцветать.

puhis|taa (*tammaa; san, taa; sin, ti*) IV *v.* – чистить; очищать.

puhis|tua (*tummaa; sun, tuu; suin, tui*) II *v.* – очищаться.

puh|kua (*kumaa; un, kuu; uin, kui*) II *v.* – пыхтеть.

puhtahu|sse (*en, tta, ttee*) XX *s.* – чистота; опрятность.

pui|jja (*maa; n, p; n, -*) I *v.* – молотить; обмолачивать [*снопы*].

pujot|ella (*telomaa; teen, telloo; telin, teli*) VIII *v.* – продираться; протискиваться. ~ella joukkoo – протискиваться в толпе.

pu|ku (*vvun, kkuua, kkuu*) II *s.* – наряд; туалет.

pu|napäät|okka (*pookan, okkaa, okkaa*) V *s.* – гриб-подосиновик.

pun|nain (*aizen, aist, aisee; mon.nom. –naist*) XIII^{b)} *adj.* – красный (-ая, -ое).

pu|nnooa (*nomaa; on, nnoo; oin, noi*) III *v.* – вить; свивать; сплетать. ~nnooa paglaa – сплетать верёвку. **linnut ~otaa pessiä** – птицы вьют гнёзда.

punohutta|ssa (*amaa; an, ajaa; izin, iz*) XV *v.* – свиваться; сплетаться; переплетаться. **juuret ~ssaa yhtee** – корни переплелись.

pu|ok|az (*kahan, ast, kahasse*) XVIII *s.* – паданец. **ommeena-~az** – яблоко-падалица.

pu|ota (*ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz*) XII *v.* – падать; упасть; сваливаться; отваливаться (ср. *kapartua, tokkua*..).

pu|ot|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – ронять. **elä ~a lasta!** – не урони ребёнка!

pureksi|a (*maa; n, i; n, -*) II *v.* – жевать.

purema (*n, a, a*) VIII *s.* – укус.

puris|taa (*tammaa; san, taa; sin, ti*) IV *v.* – сжимать. ~taa kättä kulakkaa – сжать руку в кулак.

pur|ra (*omaa; en, roo; in, i*) VIII *v.* – кусать; кусаться; укусить.

put|teeli (*teelin, elia, elii*) II *s.* – бутылка.

puu (*n, ta, hu*) I *s.* – дерево.

puuro (n, a, o) II s. – каша.

puut|e (tiin, etta, tiisse) XV s. – недостаток; нехватка; отсутствие.

puuttu|a (maa; u; i) II v. – недоставать; отствовать; не хватать. **hänelt ~i rahhaa** – у него не хватало [не хватило] денег.

puvvis|taa (tammasa; san, taa; sin, ti) IV v. – стряхивать; отряхивать; вытряхивать. **~taa lumen viitalt** – стряхнуть снег с пальто (ср. **raputtaa**).

puuvvista|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV v. – отряхиваться.

pyh|ä (än, hää, hää) VIII adj. – святой (-ая, -ое); священный (-ая, -ое).

pyhäpä|ivä (ivän, ivää, ivää; ess. – ää) VIII s. – воскресенье. **~ää** – в воскресенье.

pyh|ysse (hyyyven, yttä, ytee) XX s. – святость.

pyrkijä (n, ä, ä) VIII s. – претендент (-ка); кандидат (-ка); желающий (-ая).

pyrkimi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – 1) стремление; тяга; 2) склонность. **~in muuzikkaa** – склонность к музыке.

pyr|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. [ill.] – стремиться; тянуться. **hää ~kii valtaa** – он стремится к власти. **lapsi ~kii emoin loo** – ребёнок тянется к матери.

pyrkyri (n, ä, i) II s. – карьерист.

pyrkyry|sse (en, ttä, ttee) XX s. – карьеризм.

pyrs|sö (ön, söä, söö) II s. – хвост [рыбы, птицы, самолёта и т.п.] (ср. **häntä**).

py|ssy (zyn, ssyä, ssyy) II s. – ружьё. **ampua ~zyst** – стрелять из ружья.

py|ssyä (zymää; zyn, ssyy; ziin, syi) II v. – держаться; удерживаться.

pyyhkiimi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – вытирание; обтирание [себя] (ср. **pyyhkimiin**).

pyyhkii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII v. – 1) вытираясь; обтираясь; 2) стираться; исчезать.

pyyhkimi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – 1) вытирание; обтирание (чего-л., кого-л.); 2) стирание; вычёркивание (ср. **pyyhkimiin**).

pyyh|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – 1) вытирать; обтирать; 2) стирать; вычёркивать.

pyyk|ki (in, kiä, kii) II s. – бельё. **pessä ~kiä** – стирать бельё (ср. **aluzvaattiit, vooevaattiit**).

pyynn|i (n, ä, i) II s. – ловля. **kala~** – рыболовство.

pyy|tää (tämää; vvän, tää; zin, si) VII v. – ловить; поймать [дичь].

pyyvvy|z (ksen, yst, ksee) XII s. – ловушка.

päin postp. I [all.] – в сторону (чего-л.); [по направлению] к. **linnalle ~** – [по направлению] к городу.

päin postp. II [abl.] – со стороны (чего-л.). **linnalt ~** – со стороны города.

päit|set (tsiin, tsää, tsii) XI s. mon. – недоуздок.

-**päittee partik.** [слитно] [указывает на образ действия] : **ittse~** – упорно; упрямо. **vooro~** – поочерёдно; по очереди.

päit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – продолжать; надставлять (трубу, верёвку и т.п.) [соединяя отрезки встык].

päit|tyä (tymää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – кончаться; заканчиваться.

päivettym|miin (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – загар.

päivettyynt pain. partits. – загорелый (-ая, -ое).

päivet|tyä (tymää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – загорать : **aho ~tyi** – кожа загорела (ср. **ottaa päivytä, päivyttyä**).

päivitee adv. – целыми днями. **~ja öitteeki** – денно и нощно.

päivyenla|sku (zun, skua, skuu) II s. – заход солнца; закат.

päivyennoi|zo (zon, ssooa, ssoo) II s. – восход.

päivyk|käin (käizen, äist, käisee) XIII^{a)} s. – солнышко.

päivy|t (en, ttä, esse) XX s. – солнце. **~t noissoo** – солнце восходит. **~t männöö istuma** – солнце садится. **joossa merree päin “~en mukkaa”** – выйти в море “вместе с солнцем”.

päivyt|tyä (tymää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – загорать : **hää ~tyi** – он загорел (ср. **ottaa päivytä, päivettyä**).

pä|ivä (ivän, ivää, ivää; ess. – än; iviin) VIII s. – день. **sill ~ivää** – в этот день. **nooriloist ~ivist** – с юных дней.

päiväi|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – 1) ежедневный (-ая, -ое); 2) обходной (-ая, -ое).

päiväkseltää adv. – за один день. **šääl kuivataa heinät ~** – там высушивают сено за один день.

päiväpais|se (tiin, setta, tiisse) XV s. – солнцепёк; припёк. **~tiiz** – на припёке.

päivätäh|ti (en, tiä, tee) IX s. – утренняя звезда.

päivätöö (n, tä, hö) I s. – рабочий день. **koko ~** – весь рабочий день.

päivävaletik|ko (on, koa, koo) II s. – рассвет. **~ooz** – на рассвете.

päivää adv. – днём [время суток]. **~ šääl on valloisaa** – днём там светло (ср. **päään**).

päksähä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – подохнуть; дóхнуть.

päl|ättää (ättämää; läätän, ättää; läätin, ätti) IV v. – непрерывно болтать; тараторить (ср. **papattaa**).

pär|e (riin, että, riisse) XV s. – 1) щепка; 2) лучина; 3) дранка.
pärekat|to (on, toa, too) II s. – крыша из дранки.
päreku|pu (vun, ppuua, ppuu) II s. – 1) пучок щепок; 2) связка лучин.
pärevej|ttsi (tsen, stä, ttsee) X s. – нож для щепания лучины.
pär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – 1) трещать; 2) дребезжать.
pär|riin (izen, iist, isee) XIII^{b)} adj. – драночный (-ая, -ое). ~riin kori – корзина из дранки.
pär|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – дребезжание; треск.
pä|ssi (zin, ssiä, ssii) II s. – баран. ~ssi ja utoi – баран и ярка.
pät|kä (än, kää, kää) VIII s. – отрезок; обрубок; обрезок; обрывок.
pätset|ti (in, tiä, tii) II s. – печать. panna ~in – поставить печать. paketti on pantu ~iil kiin – пакет запечатан. oville pantii ~in – дверь опечатали.
pättääärät san. : siul on ~ aijat! – у тебя времени в обрез!
pää (n, tä, hä) I s. – 1) голова; 2) глава. administraatsion ~ – глава администрации; 3) колос; 4) : panna ~n kera – наложить доверху [“с головкой”].
pää- [слитно] – основнйой (-ая, -ое); главнйый (-ая, -ое).
päädet|tsä (sän, tsää, tsää) VIII s. – пятница. ~tsään – в пятницу.
päähkänik|kö (ön, köä, köö) II s. – орешник [роща] (ср. päähkäpehko).
päähkänä (n, ä, ä) VIII s. – орех.
päähkänäkärk|käin (käizen, äist, käisee; mon. nom. – käist) XIII^{b)} s. – грознь орехов.
päähkäpeh|ko (on, koa, koo) II s. – орешник [куст] (ср. päähkänikkö).
pääkirja (n, a, a) IV s. – паспорт.
pääk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. : ~äz kapussa – кочанная капуста.
päääl postp. [gen.] – на (поверхности чего-л.). lauttain on kannen ~ – тарелка – на столе (ср. pääalle).
pääla|ki (en, kkiia, kkee) IX s. – тема.
päälettäi adv. – друг на друге; в перемешку; в куче (ср. pääletykkée).
pääletykkée adv. – друг на друга; в перемешку; в кучу (ср. päälettäi).
pääli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} s. – 1) верх. jälkinen ~in – верх обуви; 2) приплата; доплата. antaa ~ziä – доплатить; приплатить сверху.
pääliker|ta (ran, taa, taa) IV s. – плёнка на внутренностях, потрохах.
päälik|köi (öin, köjä, köihe) III s. – начальник; руководитель; шеф.
päälimäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} adj. – самыи (-ая, -ое) верхний (-яя, -ее). ~st herret – самые верхние брювна.
päälis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – 1) покрывать [лаком, краской и т.п.]; 2) обшивать; облицовывать (ср kattaa).
päälis|tyä (tymmää; syn, tyy; syin, tyi) II v. – покрываться.
päälkattsoja (n, a, a) VIII s. – наблюдатель; контролёр. siust tulloo vaa ~! – из тебя выйдет только наблюдатель!
päälle postp. [gen.] – на (поверхность чего-л.). paa kannen ~! – положи на стол! (ср. päääl).
päält postp. [gen.] – с (поверхности чего-л.). ottaa kannen ~ – взять со стола.
päältpolven adv. – над коленом; в области бедра. katko ~ – перелом в области бедра.
pääluu (n, ta, hu) I s. – череп.
päälyh|e (tehen, eeht, tehesse) XVI s. – скирда.
pääly|z (ksen, yst, ksee) XII s. – 1) поверхность; 2) обложка; упаковка. kirjan ~z – обложка книги.
päämee|z (hen, st, hesse) XIX s. – шеф; председатель.
pääñ adv. – днём [в течение дня]. ~ hää on kiin – днём он занят (ср. päivääñ).
pääñalu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – подголовник.
pääñik|ka * (an, kaa, kaa) V s. – убийца; душегуб; головорез.
pääpluut|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – обманщи(-ца); плут (-овка).
pääpool (en, t, ee) X s. – изголовье.
päärm|e (iin, että, iisse) XV s. – подгиб; край; кайма, рубец [на тканном изделии]. ~e nenärätiiz – подгиб на носовом платке.
päärmä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI v. – подрубать; подшивать [край ткани].
Pääsiä (n, ä, ä) VII s. – Пасха. kevät tuli jo ~ks – весна наступала уже к Пасхе.
pää|ssä (zömää; zen, ssöö; zin, si) VIII v. I – 1) убежать; сбегать (от кого-л., откуда-л.); скрыться. ~ssä poiz – сбежать; 2) выбираться (откуда-л.); 3) выздороветь. ~ssä tauvist – выздороветь от болезни (ср. paeta).

* без соблюдения закона vokaaligoomonia.

pää|ssä (zömää; zen, ssöö; zin, si) VIII v. II – 1) [ill.] попадать; добираться; достигать; поступать (куда-л.). ~ssä sissee – проникать. ~ssä tuloksee – достичь результата; 2) : ~ssä poiz – быть выпущенным (откуда-л.); 3) [II inf. ill.] иметь возможность. ~ssöö kiiree ajamaa – можно быстро ехать.

päässöö v. [II inf. ill.] – можно. ~ ajamaa – можно ехать.

pääs|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV v. I – 1) пускать; 2) ~tää sissee – впускать. ~tää tuvan sissee – впустить в комнату; 3) ~tää uloz – выпускать. ~tää uloz pertist – выпустить из избы; 4) ~tää auki – развязывать; распускать. ~tää solmun auki – развязать узел; 5) ~tää tyhjäks – опорожнить. ~tää putteelin tyhjäks – опорожнить бутыль.

pääs|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV v. II – освобождать; спасать (откуда-л.).

pääsu|ka (an, kcaa, kcaa) VIII s. – расчёска; гребень.

päätau|ti (vvin, ttiia, ttii) II s. – 1) очень сильный насморк [с головной болью]; 2) сап [болезнь лошадей].

päät|öin (tömän, öint, tömää) XIV adj. – 1) безголовый (-ая, -ое); 2) бестолковый (-ая, -ое); 3) безумный (-ая, -ое).

pää|zö (zön, ssööä, ssöö) II s. – вход.. ~zö on keelletty – вход воспрещён.

pögnäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – помереть; испустить дух (ср. pökkössä).

pöhyttym|ä (än, mää, mää) VIII s. – отёк; опухоль.

pöhyt|tyä (tymmää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – опухать; отекать. poski on ~tyynt – щека опухла (ср. pölyhyttyä, pöhyettyä).

pök|koi (öin, köjä, köihe) III s. – [годовой] побег. kuuzen ~öt – [годовые] побеги ели. pettäjän ~öt – [годовые] побеги сосны.

pökköihe|inä (n, ä, ä) VIII s. – хвош.

pökkö|ssä (ömää; ön, öjää; izin, iz) XIV v. – скончаться; упокоиться (ср. pögnähää).

pöksyt|töö (löin, lötä, lötih) II s. mon. – брюки. pari ~löjä – пара брюк. panna ~t jalkaa – надеть брюки. vetää ~t jalast – снять брюки.

pölhö (n, ä, ö) II s. – филин.

pölyhyt|tyä (tymmää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – распухать. käzi on ~tyynt – рука распухла (ср. pölyhyttyä, pöhyettyä).

pölk|ky (yn, kyä, kyy) II s. – колода.

pöllähtä|ssä (ämää; jjää; iz) XV v. – взметнуться. savu ~iz tuulelt – дым взметнулся от ветра.

pöly (n, ä, y) II s. – пыль.

pölyhi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – запылённый (-ая, -ое); пропыленный (-ая, -ое). ~ist vaattiit – пыльная одежда (ср. pölykäz).

pölyhy|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) XIV v. – пылиться.

pölyku|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – созревший [в пуху] одуванчик.

pölyk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. – пыльный (-ая, -ое); покрытый (-ая, -ое) пылью (ср. pölyin).

pölyt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) взметать. ~tää lunt – взметать снег; 2) лупить; колотить; 3) : ~tää teel – пылить по дороге.

pöly|tä (ymää; yn, jää; izin, iz) XI v. – пылить.

pölässyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – пугать.

pöläs|tyä (tymmää; syn, tyy; syin, tyi) II v. – пугаться.

pö|ätä (kkäämää; kkäään, kääjää; kkäizin, kkäiz) XI v. – бояться. ~ätä ukonilmaa – бояться грозы (ср. pelätä).

pörhille adv. : karvat noistii ~ – волосы встали дыбом.

pör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – бормотать.

pör|riinä (riinän, inää, inää) VIII s. – бормотание. hänen ~inäst miä en saa mittä tolkkua! – из его бормотания я ничего не могу разобрать!

pörröi|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – лохматый (-ая, -ое).

pör|röömä (röömän, ömaa, ömää) VIII s. – большая охапка; кипа. ~röömä heinää – большая охапка сена (ср. pörömäin).

pörömäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – маленькая охапка. ~n heinää – охапочка сена (ср. pörröömä).

pöhyet|tyä (tymmää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – опухать [о ком-л.]: lehmä on ~tyynt – корова опухла; корову раздуло (ср. pölyhyttyä, pölhöttyä).

pöyhkehysse (en, ttä, ttee) XX s. – 1) пушистость; 2) пышность.

pöyhkiä (n, ä, ä) VII adj. – 1) пушистый (-ая, -ое); 2) пышный (-ая, -ое); 3) взбитый (-ая, -ое).

pöyvvy (n, ä, y) II s. – 1) шерсть; 2) мех.

pöyvvy|t (löin, lötä, lötih) II s. mon. – меха; меховые изделия.

pöörentäis|t (iin, siä, ii) XIII^{a)} s. mon. – кудри; кудряшки.

pöörit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – крутить; кружить; катать; вращать; вертеть.

pööriä (n, ä, ä) VII adj. – округлый (-ая, -ое). ~ putteeli – округлая бутылка (ср. pöörähäin).

pööri|ä (mää; n, i; n, -) II v. – вертеться; крутиться; кружиться; вращаться.
pöör|re (tiin, rettä, tiisse) XV s. – водоворот.
pöör|tää (tämää; rän, tää; zin, si) VII v. – 1) поворачиваться; оборачиваться; 2) обходить [вокруг]. **hää**
 ~si kärrilöin ympäriillä – он обошёл вокруг телеги.
pöör|tyä (tymää; ryn, tyy; ryin, tyi) II v. – падать в обморок; лишаться чувств; терять сознание.
pöörytt|ää (ämää; ää; i) IV v. : **minnua ~ää** – у меня кружится голова.
pöörä (n, ä, ä) VIII s. – 1) круг; 2) колесо. **kärrilöin ~** – колесо телеги (ср. **rataz**).
pööräh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) обернуться. **hää ~ti** – он обернулся; 2) : **~tää takaz** –
 повернуть назад.
pöörähätä|ssa (ämää; jjää; iz) XV v. – свернуться : **maito ~iz** – молоко свернулось.
pöörähäi|n (zen, st, see) XIII ^{a)} adj. – круглый (-ая, -ое) (ср. **pööriä**).
pöörähö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – 1) поворот; 2) оборот.
pööräléek|ku (un, kua, kuu) II s. – карусель. **pööriä ~uuz** – кружиться на карусели.

R r.

raa|e (ttiin, etta, ttiisse) XV s. – труд.
raana (n, a, a) IV s. – рана.
ra|e (kkeehen, eeht, kehesse) XVII s. – град. **sattaa ~eeht** – идёт град.
raen|ta (nan, taa, taa) V s. – подойник.
rah|a (an, haa, haa) IV s. – деньги.
rah|haakaz (akkahan, akast, akkahasse) XVIII adj. – денежный (-ая, -ое); богатый (-ая, -ое).
rah|i (in, hiiia, hii) II s. – переносная скамеечка.
rah|ka (an, kaa, kaa) IV s. – ряженка.
rahkamai|to (jjon, ttooa, ttoo) II s. – топлёное молоко.
rahva|z (han, st, hasse) XVIII s. – народ. **poistuja ~hant** – выходец из народа.
rai|jje (tteehen, jjeeht, tehesse) XVII s. – колея.
rain|a (an, aa, aa; oin) IV s. – рея. **seilit temmattii ~oihe** – паруса закрепили на реях.
rain|at (oin, oja, oihe) IV s. mon. : **kenkät ~at** – стоптанные туфли. **pöksyt ~at** – изношенные брюки.
vaate~at – лохмотья; обноски.
rai|ska (zan, skaa, skaa) IV san. : **poika (tytöi) ~ska!** – бедняга (бедняжка)! **koira ~ska!** – бедная
 собачка!
rait|iz (tihen, ist, thiesse) XVIII adj. – свежий (-ая, -ее); чистый (-ая, -ое) (ср. **puhaz**).
rai|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – 1) портить; 2) тратить. **hää ~skaiz koko**
rahhaa – он истратил все деньги.
raizu (n, a, u) II adj. – беспокойный (-ая, -ое); тревожный (-ая, -ое).
raizust adv. – беспокойно; тревожно. **hää ~ makajaa** – он беспокойно спит.
raj|a (an, jaa, jaa) IV s. – граница.
raj|ata (jaamaa; jaan, ajaa; jaizin, jaiz) XI v. – устанавливать границу.
rajjut|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV v. – ограничивать; ставить межевой знак.
raj|u (un, juua, juu) II adj. – бурный (-ая, -ое); буйный (-ая, -ое). **~ut ilmat** – бурная погода; буря. **~u**
 meeze – вспыльчивый мужчина. **~u heppoin** – норовистая лошадь.
raken|taa (tammasa; nan, taa; zin, si) VII v. – строить.
rakenta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV v. – наряжаться.
rak|ko (on, koa, koo) II s. – 1) волдырь; 2) **kalan ~ko** – плавательный пузырь рыбы; 3) **verttsa~ko** –
 мочевой пузырь.
ra|ko (on, kkooa, kkoo) II s. – 1) щель; трещина; пробоина; 2) полынья.
rakozillaa adv. : **uksi on ~** – дверь приоткрыта.
rallit|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) сновать; бегать взад-вперёд; 2) пьяствовать.
ramaška (n, a, a) V s. – ромашка. **keitettii ~caajua** – заварили ромашковый чай.
rammi|ta (tsommaa; tsen, tssoo; tsin, tsi) X v. – хромать.
ram|mookaz (okkahan, okast, okkahasse) XVIII adj. – сильный (-ая, -ое); крепкий (-ая, -ое).
ram|o (on, mooa, moo) II s. – сила. **häneel on paljo ~mooa** – у него много сил.
ramonäpyk|kä (än, kää, kää) V s. – гнойник.
ram|pa (man, paa, paa) IV adj. – хромой (-ая, -ое).
rampajalkai|n (zen, st, see) XIII ^{b)} adj. – хромоногий (-ая, -ое).
rampihu|a (mmaa; n, u; in, i) II v. – (за)хромать. **heppoin ~i** – лошадь захромала.
ramut|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II v. – крепнуть; набираться сил.

ranka|ssa (zommaa; zen, sssoo; zin, zi) VIII *v.* – наказывать; карать; штрафовать.
rankasso|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – наказание; кара; штраф.
rank|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – мучить; терзать.
rank|ka (an, kaa, kaa) IV *adj.* – 1) тяжёлый (-ая, -ое); тяжкий (-ая, -ое); трудный (-ая, -ое). **ai, ku tämä on ~ka!** – ох, как это тяжело! **miul on ~ka kotont lähtiä poiz** – мне тяжело уйти из дома.
siihe on ~ka oppiissa – этому трудно научиться; 2) : **sattaa vihmaa ~ast** – дождь льёт как из ведра.
rankkahu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – тяжесть; тягость.
rankkasa|e (ttiin, etta, ttiisse) XV *s.* – ливень.
ran|ne (tiin, netta, tiisse) XV *s.* – запястье.
rannek|e (kehen, eeht, kehesse) XXI *s.* – 1) манжета; 2) : **tunniloine~e** – ремешок для часов.
rannetunni|t (loin, loja, loihe) II *s. mon.* – наручные часы.
rannik|ko (on, koa, koo) II *s.* – побережье.
ran|ta (nan, taa, taa) IV *s.* – берег. **~taa** – на берег. **~naaz** – на берегу. **~nast** – с берега.
rantalai|n (zen, st, see) XIII^{a)} *s.* – житель побережья.
rant|tsa (san, tsaa, tsaa) IV *s.* – 1) рюкзак; 2) ранец.
raok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – приоткрытый (-ая, -ое). **uksi on ~az** – дверь приоткрыта.
ra|pa (van, ppaa, ppaa) IV *s.* – 1) бардак [остаток, образующийся при пивоварении]; 2) грязь; слякоть.
rap|ahua (ahummaa; paahun, ahuu; paahuin, paahui) II *v.* : **~ahua läzimää** – слечь; свалиться [заболеть].
rap|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI *v.* – 1) шуршать; шелестеть; 2) : **~ajaa sattaa vihmaa** – шумит дождь.
rapiska (n, a, a) V *s.* – 1) подпись; 2) расписка; квитанция.
rapis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – ветшать; дряхлеть.
rapistuunt pain. partits. – обветшалый (-ая, -ое).
rap|piia (piian, iaa, iaa) VII *adj.* – хрупкий (-ая, -ое); ветхий (-ая, -ое); дряхлый (-ая, -ое).
rap|ut (puloin, puloja, pulohe) II *s. mon.* – 1) крыльца. **seissooa ~puloin eez** – стоять у крыльца;
 2) подъезд.
raput|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII *v.* : **hiuksist ~ella** – трепать за волосы.
rap|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV *v.* – 1) трясти : **~uttaa omenia puust** – трясти яблоки с дерева; 2) : **~uttaa silmiä** – моргать; 3) : **lunt sattaa ~uttaa** – валит снег.
rat|az (tahan, ast, tahasse) XVIII *s.* – колесо. **auton ~az** – колесо автомобиля (ср. **pöörä**).
rauha (n, a, a) IV *s.* – 1) мир; 2) покой. **anna miulle olla ~az!** – оставь меня в покое!
rauhai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – спокойный (-ая, -ое).
rauhalli|in (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – мирный (-ая, -ое).
rau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV *s.* – железо; металл.
rautasep|pä (än, pää, pää) VIII *s.* – кузнец.
rautatee (n, tää, he) I *s.* – железная дорога.
raut|tain (taizen, aist, taisee; mon. nom. – **taist**) XIII^{b)} *adj.* – железный (-ая, -ое).
rau|vvat (toin, toja, toihe) IV *s. mon.* – капкан.
rau|vjeta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI *v.* – утомляться.
rauvvut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – подковывать.
rav|istaa (istammaa; viisan, istaa; viisin, isti) IV *v.* – трясти.
razva (n, a, a) IV *s.* – жир.
razvahijin (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – жировой (-ая, -ое). **~in kerta** – жировой слой.
razvak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – жирный (-ая, -ое).
reh|ti (in, tiä, tii) II *adj.* – честный (-ая, -ое); порядочный (-ая, -ое).
reijit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – продырявливать.
rei|kä (jjän, kkää, kkää) VIII *s.* – дыра; отверстие.
rei|zi I (jjen, ttä, ttee; ad. – **jjeel**) XI *s.* – бедро [человека] (ср. **sapso**).
rei|zi II (zin, ssiiä, ssii) II *s.* – рейс; маршрут.
rei|ki (en, kkiää, kkee; in. – **e'ez**) IX *s.* – сани.
renka|z (han, st, hasse) XVIII *s.* – кольцо.
rei|poi (voin, ppooja, poihe) II *s.* – лиса.
rei|tu (un, ttuua, ttuu; in. – **uuuz**) II *s.* – грязь.
riih|i (en, ta, ee) X *s.* – рига; овин.
riijellä (telömmää; teen, telöö; tteelin, tteeli) VIII *v.* [ill.] – скряться; ругаться [с кем-л.].
riipp|piiä (imää; in, pii; in, pi) II *v.* – 1) обрывать; срывать; 2) ощупывать.
riip|pooa (omaa; on, poo; oin, poi) III *v.* – рвать; дёргать.
riip|pua (pumaa; un, puu; uin, pui) II *v.* – 1) висеть; 2) [el.] зависеть. **se ~puu olosuhtehist** – это зависит от обстоятельств.
riippuva (n, a, a) VIII *adj.* – зависимый (-ая, -ее).

rii|ssuua (zumaa; zun, ssuu; zuin, sui) II v. – раздевать.

riis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV v. – [gen.] лишить; [part.] лишать. ~tää elon – лишить жизни. ~tää ellooa – лишать жизни.

rii|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV s. – скора.

riit|tää (tämää; tää; ti) IV v. [nom.] – хватать; хватить : **raha häneel ~ti** – ему хватало [хватило] денег.

riittää! san. – хватит!

rii|zussa (ssuumaa; ssuun, suujaa; ssuizin, ssuiz) XIV v. – раздеваться.

rik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – богатый (-ая, -ое).

rikkahu|sse (en, tta, ttee) XX s. – богатство.

rikkarooho (n, a, o) II s. – сорная трава; сорняк.

rik|koa (komaa; on, koo; oin, koi) III v. – 1) нарушать; 2) разбивать.

rikkoja (n, a, a) VIII s. – нарушитель (-низа).

rikkomii|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – нарушение.

rikkomu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – проступок; провинность.

rinnakkaizin adv. – рядом [друг с другом].

rinnaal postp. [gen.] – сбоку (от чего-л.) [где?] (ср. **sivuul**).

rinnalle postp. [gen.] – сбоку (от чего-л.) [куда?] (ср. **sivulle**).

rinnalt I postp. [gen.] – сбоку (от чего-л.) [откуда].

rinnu|z (ksen, ust, ksesse) XII s. – грудь одежды.

rin|ta (nan, taa, taa) IV s. – грудь.

rip|pi (in, piä, pii) II s. – исповедь.

rip|piitöz (itöksen, itööst, itöksee) XII s. – проповедь.

rissi (n, ä, i) II s. – крест.

rissik|kö (ön, köä, köö) II s. – решётка.

rissik|käin (käizen, äist, käisee; mon. nom. – käist) XIII^{a)} adj. – крестообразный (-ая, -ое); перекрещивающийся (-аяся, -еется).

rissikkäizest adv. – крест-накрест.

rissimi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – крещение.

rissittä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – креститься [принять веру].

rissi|ä (mää; n, i; n, -) II v. – крестить. **itssiä ~ä** – креститься [осенять себя крестом].

riu|ku (vrun, kkuua, kkuu) II s. – жердь.

rizintka (n, a, a) V s. – резина.

rizintkai|n (zen, st, see; mon.nom. – st) XIII^{a)} s. – резиновый (-ая, -ое).

roh|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI v. – осмеливаться; отваживаться; сметь; решаться (ср. **rohkaitua**).

roh|hooja (oimaa; hooi; oi) V v. – зеленеть; покрываться травой, листвой (ср. **rohutaa, vihertyä**).

rohkai|ssa (zommaa; zen, sssoo; zin, si) VIII v. – ободрять; поощрять.

rohkais|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – осмеливаться; собираться с духом (ср. **roheta**).

rohkehu|sse (en, tta, ttee) XX s. – смелость; храбрость.

rohkia (n, a, a) VII adj. – смелый (-ая, -ое); отважный (-ая, -ое); храбрый (-ая, -ое).

rohquiaal adv. – смело; отважно; храбро.

rohoi|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – зелёный (-ая, -ое).

rohut|aa (ammaa; aa; i) IV v. – зеленеть [видеться зелёным]. **eez ~aa mettsä** – впереди зеленеет лес (ср. **rohhooja, vihertyä**).

roh|to (on, toa, too) II s. – лекарство.

roo|ka (vvan, kcaa, kcaa; in. – vvaaz) VIII s. – 1) пища; еда; блюдо; кушанье; 2) корм.

rookahil|u (un, luua, luu) II v. – питание.

roo|sa (zan, ssaa, ssaa; in. – zaaz) VIII s. – кнут.

roos|se (tiin, settä, tiisse) XV s. – ржавчина.

roostii|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – ржавый(-ая, -ое).

roos|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – ржаветь.

root|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII adj. : ~san keel – шведский язык.

roottsak|koi (oin, koja, koihe) III s. – шведка.

roottsalai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – швед.

ro|ska (zan, skaa, skaa) II s. – мусор.

rot|ko (on, koa, koo) II s. – овраг.

rot|ta (an, taa, taa) VIII s. – крыса.

rozvo|ji (in, ja, ihe) III s. – разбойник; грабитель.

rozvo|ta (omaa; on, jaa; izin, iz) XI v. – грабить; разбойничать.

ruina|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – 1) клянчить; 2) умолять.

ru|iz (kkiihen, ist, kihesse) XIX s. – рожь.
rukihijin (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – XIII^{b)} *adj.* – ржаной (-ая, -ое).
rukkai|n (zen, st, see; mon. nom. – st) XIII^{b)} s. – рукавица.
ruk|koohuz (ohuksen, ohuust, ohuksee) XII s. – молитва.
rukohi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII v. – молиться.
runko (n, a, o) II s. – ствол [дерева]; корпус; каркас.
ruumen|et (iin, ia, isse) XVI s. *mon.* – мякина.
ruumihenpu|ut (ijjen, ita, ihe) I s. *mon.* – гроб.
ruumi|z (hen, st, hesse) XVIII s. – [мёртвое] тело; труп.
ruuna (n, a, a) VIII s. – мерин.
ruuzu (n, a, u) II s. – сырье.
ruuzu|t (loin, loja, loihe) II s. *mon.* – высыпания.
ryhmä|tä (ämää; än, jäät, izin, iz) XI v. – играть.
rym|ä (än, mää, mää) VIII s. – трюм.
rynni (n, ä, i) II s. – глыба льда.
rynni|ä (mää; n, i; n, -) II v. – дёргать.
ryppyy *adv.* – в подол. **hää pani ommeenat ~** – она сложила яблоки в подол.
ryssy (n, ä, y) II s. : **sormi~** – сустав пальца.
ryt|kä (än, kää, kää) II s. – редька.
rytyzik|ko* (on, koa, koo) II s. – чаща. **karhu jooksi ~ko a möötä** – медведь побежал через чащу.
rytöjää (n, tä, hä) I s. – лёд, разбитый на большие глыбы.
ryv|ettyä (ettymää; veetyl, ettyy; veetyl, etty) II v. – пачкаться; грязниться.
ry|zä (zän, ssää, ssää) II v. – мерёжа; вентерь [для ловли рыбы].
ry|zy (zyn, ssyyä, ssyy) II s. – хворостина.
ry|zyt (sylöin, sylöjä, sylöuhe) II s. *mon.* – хворост.
ryyp|piä (pimää; in, pii; in, pi) II v. – пить [алкоголь]; выпивать.
ryyp|ätä (päämää; pää, äjää; päzin, päiz) XI v. – хлебнуть; выпить [алкоголя].
ryy|ti (vvin, ttiiä, ttii) II s. – белое платье невесты.
räh|i (in, hiiä, hii) II s. – скамейка.
räh|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hii) IX v. – шуметь; скандалить.
räimä|tä (ämää; än, jäät; izin, iz) XI v. – швырнуть; бросить.
räity|ssä (ymää; yn, yjää; izin, iz) XIV v. – 1) изнемогать; 2) хиреть.
räilytyä (tymää; jjyn, tyy; jjyin, tyi) II v. – вянуть; чахнуть. **kukat ~jjytää** – цветы вянут.
räjähtää (ähtämää; jäähän, ähtää; jäähin, ähti) IV v. – взорваться.
räkillijin (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – разогретый (-ая, -ое); подогретый (-ая, -ое).
räk|ittää (ittämää; kiitän, ittää; kiitin, itti) IV v. : **päivyt ~ittää** – солнце печёт.
räk|ki (in, kiä, kii) II s. – свежие горячие щи.
räkkiillää *adv.* – жарко.
rä|kkiiä (kimää; in, kkii; in, ki) II v. – сморкаться.
rä|kä (än, kkää, kkää) VIII s. – сопли.
ränkäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – рявкнуть; гаркнуть.
rän|ne (tiin, nettä, tiisse) [чаще – **ränti|t** (löin, löjä, löuhe) *mon.*] XV s. – слякоть; мокрый снег.
rän|nätä (täämää; tään, täjää; täizin, täiz) XI v. – суетиться [nópusstu].
ränti|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – слякотный (-ая, -ое). **~n syksy** – слякотная осень.
räpkä (n, ä, ä) VIII s. – тряпка.
räp|pääle (älehen, äleeht, älehesse) XXI s. – предел. **linnan ~älehhiin ulkopoolle** – за пределами города.
räpsäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) моргнуть; 2) подмигнуть.
räpsähö|z (ksen, öst, ksee) XII s. : **silmän ~z** – моргание; подмигивание [однократное].
räps|ää (ämää; än, ää; in, i) IV v. – 1) моргать; 2) подмигивать.
räpäk|kä (än, kää, kää) VIII s. – банное полотенце.
rä|skää (skämää; zän, skää; zin, ski) IV v. – громко трещать; тарахтеть (ср. **rätissä**).
rästähäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – дрозд-рябинник.
rät|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX v. – 1) трещать; 2) хрустеть (ср. **räskää**).
rätis|tyä (tymää; syn, tyy; syn, tyi) II v. – сплющиваться.
rät|ti (in, tiä, ti) II s. – платок; косынка; полотно. **jalka~ti** – половичок [для вытирания ног]. **nena~ti** – носовой платок. **paha~ti** – тряпка [для вытирания грязи].

* без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

rättinä (n, ä, ä) VIII s. – женская сорочка.
rätähyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – стучать; колотить.
räys|säz (tähän, säst, tähässe) XVIII s. – стреха. **tänärpääñ ~tähäst tilkkuu vezi** – сегодня со стрехи капает вода [протекает крыша].
räzähät|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – удариться [с треском]; грохнуться.
rä|zähää (záhtämää; ssähän, zähää; ssähähin, zähti) IV v. – 1) раздаться [о выстреле, треске, грохоте]. **~zähti laukahuz** – грохнул выстрел. **ukko ~zähti** – гром прогремел; 2) наброситься; накинуться [вfigуральном смысле]. **ai, ku hää ~zähti miun päälle!** – ох, как он на меня накинулся!
rääk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. – сопливый (-ая, -ое).
rää|siä (simää; zin, sii; zin, si) II v. – стараться; делать тщательно.
rää|ty (yn, tyyä, tyy) II s. – ряд; очередь; порядок. **~tyyä möö** – по очереди; по порядку.
-rää|tyin (tyizen, yist, tyissee) [слитно] XIII b) adj. – -рядный (-ая, -ое). **kolmi~tyin karmoni** – гармонь-трёхрядка.
rääyt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – приводить в порядок; налаживать.
röccinä (n, ä, ä) VIII s. – снег с дождём.
röh|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – хрюкать.
röyhkelyt|tää (tämää; tää; ti) IV v. [part.] : **hänt ~tää** – у него отрыжка.
röyhkä|tä (ämää; än, jjää; izin, iz) XI v. – рыгать.
röyhky|tä (ymää; yn, jää; izin, iz) XI v. – дымить.
röyk|ky (yn, kyä, kyy) II s. – куча. **heittää kaiken yhtee ~kyy** – свалить всё в одну кучу.
röömik|köjjä (köimää; öin, köi; öin, köi) V v. – ползти.
röömillee adv. – на четвереньки. **noissa ~** – встать на четвереньки.
röömillää adv. – на четвереньках.
röömi|ä (mää; n, i; n, -) II v. – ползать.
röös|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV v. – похищать.
rööstämi|in (zen, ist, see) XIII a) s. – похищение.
röövi|ä (mää; n, i; n, -) II v. – грабить.
rööväri (n, ä, i) II s. – разбойник; грабитель.
röövä|tä (ämää; än, jjää; izin, iz) XI v. – отнимать [силой].

S s.

sa|a'a (amaa; an, ap; in, i) I v. – 1) получать; 2) [el.]: получать [за что-л.]. **~a'a rahan tööst** – получить деньги за работу; 3) : **~a'a selkoa siint** – разобраться в этом; 4) иметь возможность : **~ap?** – можно? **ei ~a** – нельзя (ср. voijja).
saaja (n, a, a) VIII s. – получатель.
saali|z (hen, st, hesse) XVIII s. – добыча; улов; трофей.
saami|in (zen, ist, see; mon. nom. – ist) XIII b) s. – получение.
saap|az (paahan, ast, pahassee) XVIII s. – сапог.
saap|pua (pumaa; vun, ppuu; vuin, pui) II v. – прибывать. **laiva ~ppuu salmee** – корабль прибывает в порт.
saapumi|in (zen, ist, see) XIII a) s. – прибытие (ср. tulo).
saar (en, t, ee) X s. – остров.
saarik|ke (en, kea, kee) II s. – полуостров.
saat|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III v. – 1) провожать; 2) доставлять; 3) [ill.] приводить к чему-либо.
saattami|in (zen, ist, see) XIII a) s. – проводы.
saato|z (ksen, ost, ksee) XII s. – доставка.
saa|tu (un, ttuua, ttuu) II s. – сад.
saavi (n, a, i) II s. – ушат [посуда] (ср. saavilliin).
saavilli|in (zen, ist, see) XIII a) s. – ушат [мера]. **hää toi ~zen vettä** – он принёс ушат воды (ср. saavi).
saavut|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV v. – догонять.
sablia (n, a, a) VII s. – сабля; 2) цапля.
sabranja (n, a, a) V s. – собрание.
sa|e (ttiin, etta, ttiisse) XV s. – осадки. **vihma-~e** – продолжительный дождь. **lumi-~e** – снегопад.
saek|az (kahaa, ast, kahasse) XVIII adj. – дождливый (-ая, -ое).
saen|taa (tammasa; nan, taa; zin, si) VII v. – сгущать.

sa|eta (*kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni; kond. – kenissiizin*) X v. – густеть; сгущаться. **utu ~kenoo** – туман сгущается.

sah|a (*an, haa, haa*) IV s. – пила.

sahanik|ka (*an, kaa, kaa*) V s. – пильщик. **~at sahataa lautoja** – пильщики пилят доски.

sah|ata (*haamama; haan, ajaa; haizin, haiz*) XI v. – пилить; распиливать.

sahkara (*n, a, a*) V s. – сахар. **caaju ~n kera** – чай с сахаром.

sahkarakup|pi (*in, pia, pii*) II s. – сахарница.

saij|ja (*an, jaa, jaa*) IV s. – 1) пшеничный хлеб; 2) булка.

saij|jain (*jaizen, aist, jaisee; mon. nom. – jaist*) XIII^{b)} adj. – пшеничный (-ая, -ое) [из пшеничной муки]. **~jaist piirakat** – пшеничные пироги (ср. *vehnä*).

saijjajauha (*n, a, a*) IV s. – пшеничная мука.

saip|pu (*un, pua, puu*) II s. – мыло.

sa|ka (*an, kkaa, kkaa*) IV s. – осадок. **koffist jää paljo ~kkaa** – от кофе осталось много осадка.

sak|ka (*an, kaa, kaa*) IV s. – гуща.

sak|kaara (*kaaran, araa, araa*) V s. – красный угол [для икон].

sakkali (*n, a, i*) II s. – сокол.

sak|kiia (*kiiian, iaa, iaa*) VII adj. – густой (-ая, -ое).

sak|ko (*on, koa, koo*) II s. – наказание; штраф. **hää sai kolmeks vuuvveks ~ko a tyrmääz** – он получил наказание в виде трёх лет тюрьмы.

saksankaarna (*n, a, a*) IV s. – пробочный поплавок.

saks|et (*iloin, iloja, ilohe*) IX s. **mon.** – ножницы. **kahet ~et** – двое [две пары] ножниц. **leikata ~iloil** – резать ножницами.

sal|a (*an, laa, laa*) IV s. – тайна; секрет.

salajut|to (*on, toa, too*) II s. – секретное дело.

salamii adv. – тайно.

salamittee adv. – тайком.

salapaik|ka (*an, kaa, kaa*) IV s. – тайник.

sal|ata (*laamama; laan, ajaa; laizin, laiz*) XI v. – скрывать; таить [что-л.].

salk|ku (*un, kua, kuu*) II s. – мешочек; пакетик; кулёк (ср. *säkki*).

sal|laama (*laaman, amaa, amaa*) V s. – молния.

sallaamanleimahu|z (*kseen, ust, ksee*) XII s. – вспышка молнии.

sal|lain (*laizen, aist, laisee; mon IV s.. non. – laist*) XIII^{b)} adj. – тайный (-ая, -ое); секретный (-ая, -ое).

sallaistaa adv. – исподтишка.

salli|a (*maa; n, i; n, -*) II v. – желать. **~mma onnelliist Uutta vootta!** – желаем счастливого Нового года! (ср. *haluta sooa*).

salm|i (*en, ia, ee*) IX s. – порт; гавань.

salv|aa (*amaa; an, aa; oin, oi*) III v. – срезать угол; спрямлять.

salvo (*n, a, o*) II s. – 1) зáром; ларь [для хранения овощей]; 2) сруб : **kaivon ~** – колодезный сруб (ср. *salvomet*).

salvom|et (*iin, ia, ii*) XIV s. **mon.** – сруб : **pertin ~et** – сруб избы (ср. *salvo*).

sam|a (*an, maa, maa*) IV pron. – самый (-ая, -ое); тот (-а, -о) же. **On se hää? – Hää ~a!** – Это он? – Он самый! **möö teemvä ~maa töötä, mitä ennemmäst** – мы делаем ту же работу, что и раньше.

samaal viissii adv. – таким же образом.

samanlai|n (*zen, st, see*) XIII^{a)} adj. – одинаковый (-ая, -ое).

samate adv. – так же.

sammal|len, alt, lesse XVI s. – мох.

sammal|tua (*tummaa; lun, tuu; luin, tui*) II v. – обрастать мхом. **~tuunt kanto** – замшелый пень.

sammu|a (*maa; n, u; in, i*) II v. – 1) гаснуть; 2) понижать голос.

sammut|taa (*tammaa; an, taa; in, i*) IV v. – гасить; тушить.

samoi adv. – одинаково.

san|a (*an, naa, naa*) IV s. – 1) слово; 2) весть; известие; сообщение. **tuli ~a** – пришло известие.

sananver|to (*ron, toa, too*) II s. – пословица.

sananväl|i (*in, liiä, lii*) II s. – пауза. **piä ~liiä!** – держи паузу!

sanasuurima (*n,a,a*) V s. – пшено.

san|ata (*naamama; naan, ajaa; naizin, naiz*) XI v. – заколдовывать; завораживать; заговаривать.

san|ella (*elommaa; neen, elo; neelin, neeli*) VIII v. – сообщать; рассказывать; передавать. **sitä ei piä toizille ~ella** – этого нельзя передавать другим.

sanka (*n, a, a*) IV s. : **keon ~** – кол в центре стога [для закрепления].

sankari (*n, a, i*) II s. – герой.

sa|nnooa (*nomaa; on, nnoo; oin, oi*) III v. – 1) сказать; 2) говорить [что-л. конкретно] (ср. *läätä*).

sanon|ta (nan, taa, taa) V s. – выражение; оборот речи.

sap|paara (paaran, araa, araa) V s. : **sian ~paara** – свиной [поросячий] хвостик.

sap|pi (in, pia, pii) II s. – жёлчь.

sappooška (n, a, a) VIII s. – женский сапожок на шнурковке.

sappoožnik|ka (an, kaa, kaa) V s. – сапожник.

sapso (n, a, o) II s. – бедро [животного] (ср. **reizi**).

sapsu (n, a, u) II s. – окорок.

sar|a (an, raa, raa) IV s. – осока.

sar|ka (an, kaa, kaa) IV s. I – 1) полоса земли; 2) [земельный] участок.

sar|ka (an, kaa, kaa) IV s. II – сермяга; грубое сукно.

sarp|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. – быстро ходить, идти; спешить [в ходьбе].

sarraaja (n, a, a) V s. – сарай.

sar|raana (raanan, anaa, anaa) V s. – петля [у двери, окна и т.п.]. **ukseez on ~raanat** – у двери есть петли.

servet|oin (toman, oint, tommmaa) XIV adj. – безрогий (-ая, -ое). **~oin lehmä** – безрогая корова.

serv|i (en, ia, ee) IX s. – рог.

sarvik|koi (oin, koja, koihe) III adj. – рогатый (-ая, -ое). **~koi lehmä** – рогатая корова.

sa|ssiia (simaa; zin, ssii; zin, si) II v. – смешивать; перепутывать (ср. **sekahannutaa**).

sa|ta (an, ttaa, ttaa; in. – a'az) IV – 1) num. сто; 2) s. сотня (ср. **satakkoi**).

sata seitseen (saan seitsemän, sattaa seitseent, sattaa seitsemää) num. – сто семь.

sata seitsemääzkyymmenääz seitsemääz (nnen, ttä, ntee) num. – сто семьдесят семь (-ая, -ое).

sataoco (n, a, o) II s. – счёт [арифметическое действие]. **läksyyz tehhää ~a** – на уроке занимаются арифметикой.

satak|koi (oin, koja, koihe) III s. – сотня [сторублевая купюра] (ср. **sata**).

satik|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist) XIII^{a)} s. – лобковая вошь (ср. **täi**).

satovnik|ka (an, kaa, kaa) V s. – садовник.

satt|taa (amaa; taa; oi) III v. [part.] – идти [о дожде, снеге, граде]. **~taa lunt** – идёт снег. **eglee ~oi raeeh** – вчера шёл град. **hoomeen noissoo vihmaa ~amaa** – завтра пойдёт дождь.

satta|iz (nnen, tta, ntee) num. – сотый (-ая, -ое).

sattu|a (maa; a, i) II v. – попадаться; случаться; бывать.

sattumalt adv. – случайно.

sat|tuula (tuulan, ulaa, ulaa) V s. – седло. **noissa ~ulaa** – сесть в седло.

satuloit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – седлать. **~tamata heppoin** – неосёдланная лошадь.

satunnai|n (zen, st, see; mon. nom. – st) XIII^{a)} adj. – случайный (-ая, -ое).

sat|uttaa (uttammaa; tuutan, uttaa; tuutin, utti) IV v. – 1) попадать; 2) задевать [кого-л. словесно].

sauna (n, a, a) IV s. – сауна; финская баня (ср. **kylä**).

saunananai|n (zen, sta, see; mon. nom. – zet) XIII^{a)} s. – родильница [женщина, в течение полугода после родов].

sauvva (n, a, a) IV s. – ракетка; бита.

sav|a (an, vaa, vaa) IV s. – сова.

savertava|a (an, vaa, vaa) VIII adj. – содержащий (-ая, -ее) глину.

sav|i (en, viia, vee) IX s. – глина.

sav|ta (tsommaa; tsen, tsso; tsin, tsi) X v. – 1) скрести : **~ta maata** – скрести землю; 2) чистить : **~ta maaomenoja** – чистить картошку.

savizik|koi (oin, koja, koihe) III s. – глинозём; суглинок.

sav|u (un, vuua, vuu) II s. – дым.

savus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – коптить.

savustettu pain. partits. – копчёный (-ая, -ое).

sav|uta (vuumaa; vuun, ujaa; vuizin, vuiz) XI v. – 1) дымить; дымиться. **zavvooda ~ujaa** – завод дымит; 2) топиться : **kylä ~ujaa** – баня топится.

sav|veekaz (ekkahan, ekast, ekkahasse) XVIII adj. – глиняный (-ая, -ое).

sa|zihua (zihummaa; ssiihun, zihuu; ssiihuin, ssiihui) II v. – 1) запутываться; 2) смешиваться (ср. **sekahantua**).

s|e (*enen, itä, iihe; in. – iin; el. – iint*) **pron.** – 1) оно [неодуш.]. **puu – ~e puttoiz** – дерево
– оно упало; 2) это. **~e on koit** – это – домá; 3) эт[от] (-а, -о); т[от] (-а, -о) [дальний].
~e koti – этот дом (ср. **tämä, tää, too**); 4) : **~iihe nasse, ku ...** – [до тех пор,] пока ...;
~iks ku ... – [до тех пор,] пока не ...; **~iks, etti ...** – потому, что ...; **~ill aikcaa, ku ...**
– в то время, как ...; **~itä hoolimata*** – несмотря на это; и всё же.
seegla (n, a, a) IV s. – решето; сито.
seeglo|a (maa; n, o; in, i) III v. – просеивать через сито.
seegra (n, a, a) IV s. – общество; компания.
seegra|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. [part.] – 1) следить (за кем-л., чем-л.); 2) следовать (за кем-л.,
чём-л.); 3) следовать (чему-л.). **~ta ohesääntölöjä** – следовать инструкциям; 4) следовать : **täst**
~jaa, etti ... – из этого следует, что ...
seeme|n (nen, ent, nesse) XVI s. – семя.
seen (e, t, ee) X s. – гриб [чаще – пластинчатый]. **maito~et** – грибы-млечники [грузди, рыжики,
волнишки и т.п.] (ср. **opokka**).
seikkahil|u (un, luua, luu) II s. – приключение.
seila|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – плавать [на корабле, лодке и т.п.].
seili (n, ä, i) II s. – парус.
seinä (n, ä, ä) VIII s. – стена. **tuvan ~** – стена комнаты (ср. **seinämä**).
seinälamp|pu (un, pua, puu) II s. – настенная лампа; бра.
seinämä (n, ä, ä) VIII s. – стенка. **kiukkaan ~** – стенка печи (ср. **seinä**).
seinäpä|peeri (peerin, eria, erii) II s. – обои.
seinäpeegli (n, ä, i) II s. – настенное зеркало.
sei|ssaahuz (zahuksen, zahuust, zahukssee) XII s. – остановка.
sei|ssooa (zomaa; zon, ssuu; zoin, soi) III v. – стоять.
seit|sen (tsemän, seent, tsemää) **num.** – семь.
seitsenkymment (**seittsemäenkymmenän, seitseentkymment, seittsemääkymmenää**) **num.** – семьдесят.
seitsenkymment **seitsen** (**seittsemäenkymmenän seittsemän, seitseentkymment seitseen,**
seittsemääkymmenää seittsemäää) **num.** – семьдесят семь.
seitsensattaa (**seittsemänsaan, seitseentsattaa, seittsemääsattaa**) **num.** – семьсот.
seitsentoist (**seittsemäntoist, seitseentoist, seittsemäätoist**) **num.** – семнадцать.
seitsentoistkymmenä|äz (nnen, ttä, ntee; in. – nneez) **num.** – семнадцатый (-ая, -ое).
seittsemänne|ez (ksen, est, ksesse) **num.** – седьмая [часть]. **kaks ~est** – две седьмых. **vijjelle ~kselle** –
пяти седьмым.
seittsemä|äz (nnen, ttä, ntee; in. – nneez) **num.** – седьмой (-ая, -ое).
seittsemääzkyymmenääz (**seittsemännenkymmenännen, seittsemättäkymmenättä,**
seittsemänteekymmenäntee) **num.** – семидесятый (-ая, -ое).
seittsemäazkyymmenääz seittsemä|äz (nnen, ttä, ntee) **num.** – семьдесят седьмой (-ая, -ое).
seittsemääzsatta|iz (nnen, tta, ntee) **num.** – семисотый (-ая, -ое).
sei|väz (ppähän, väst, pähässe) XVIII s. – шест; кол; жердь.
sei|zahtaa (zahtammaa; ssaahan, zahtaa; ssaahin, zahti) IV v. – остановиться.
sei|zahtua (zahtummaa; ssaahun, zahtuu; ssaahuin, zahtui) II v. – останавливаться.
seizahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – останавливать : **~taa keemiällisen protsezin** – остановить
химический процесс (ср. **seizottaa**).
sei|zottaa (zottammaa; ssootan, zottaa; ssootin, zotti) IV v. – останавливать (кого-л., что-л.). **~zottaa**
auton – остановить автомобиль (ср. **seizahuttaa**).
sekahanno|z (ksen, ost, ksee) XII s. – смущение; замешательство.
sekahannut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) смешивать; перемешивать (ингредиенты); 2) смущать (ср.
sassiia).
sekahan|tua (tumaa; nun, tuu; nuin, tui) II v. – 1) смешиваться; перемешиваться; 2) смущаться (ср.
sazihua).
sekahi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} **adj.** – смешанный (-ая, -ое).
sekaisii **adv.** – в перемешку; в беспорядке; как попало.
sekalaajai|n (zen, st, see) XIII^{b)} **adj.** – всевозможный (-ая, -ое).
sekalai|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – неоднородный (-ая, -ое).
sekun|ti (nin, tia, tii) II s. – секунда.
sekä k.: ~ ... , etti ... – как ... , так и ... **~ hää, etti miä** – как он, так и я.

* II infinitivin abessiivi от **hoolia** (см. 19 урок).

sel|eta (kenommaa; kenoo; keni; *kond.* – kenissiiz) X v. – 1) проясняться; разгуливаться. **taivaz ~keni** – небо прояснилось. **ilmat ~ettii** – погода разгулялась; 2) отстаиваться; делаться прозрачным. **vezi ~keni** – вода отстоялась; 3) проясняться; выясняться. **assia ~keni** – дело прояснилось.

sel|ittää (ittämää; liitän, ittää; liitin, itti) IV v. – объяснять; разъяснять; пояснять.

selitty|ä (mmä; y, i) II v. – объясняться. **tämä ~y sill, etti ...** – это объясняется тем, что ...

selkehysse (en, ttä, ttee) XX s. – 1) ясность; 2) ясность (déла); 3) прозрачность.

selkiä (n, ä, ä) VII adj. – 1) ясный (-ая, -ое) : ~ **taivaz** – безоблачное небо; 2) ясный (-ая, -ое); чёткий (-ая, -ое). ~ **assia** – ясное дело; 3) чистый (-ая, -ое); прозрачный (-ая, -ое). ~ **lähe** – прозрачный источник.

sel|ko (on, koa, koo) II s. – толк. **saa'a ~koa siint** – разобраться в этом.

sel|kä (än, kää, kää) VIII s. – 1) спина. **suma on ~ääz** – сумка – на спине. **noissa hepoizen ~kää** – сесть на лошадь. **pyssy ~ääz** – с ружьем за спиной; 2) спинка. **stuulin ~kä** – спинка стула; 3) плёс; водное пространство. **keskeel järven ~kää** – посреди озера.

selkäranka (n, a, a) IV s. – позвоночник.

sellai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *pron.* – так[ой] (-ая, -ое); таков[ой] (-ая, -ое). ~**n, kui ...** – такой, как ... ~**n, etti ...** – такой, что ... ~**st sattuu!** – такое бывает! ~**st on elo!** – такова жизнь! **ei mittä ~st!** – ничего подобного!

selleri (n, ä, i) II s. – сельдерей.

sel|liityz (ityksen, ityyst, ityksee) XII s. – объяснение; разъяснение; пояснение; толкование.

seliityzkirja (n, a, a) IV s. – справочник.

seliityzta|pa (van, ppaa, ppaa) IV s. – 1) манера объяснения; 2) интерпретация.

selvit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – выяснять; уточнять.

seläkkäi adv. – спина к спине.

selälle adv. – на спину; навзничь. **kaatua ~** – упасть навзничь (ср. **selällää**).

selällää adv. – на спине. **olla ~** – лежать на спине.

senen vooks k. – поэтому.

sep|pä (än, pää, pää) VIII s. – 1) кузнец; 2) мастер. **kulta~pä** – ювелир.

sereta (n, a, a) V s. – среда [день недели]. ~**an** – в сре́ду.

serk|ku (un, kua, kuu) II s. – 1) двоюродный брат; 2) двоюродная сестра.

serp|pi (in, piä, pii) II s. – серп.

sesama (**senensaman**, **sitäammaa**, **siihesammaa**; in. – **siinsamaaz**; el. – **siintsamast**) *pron.* – т[о]т (-а, -о) же сам[ый] (-ая, -ое).

se|tä (än, ttaä, ttää) VIII s. – дядя [брать отца] (ср. **enoi**).

si|la (an, aa, aa; oin) VII s. – место; пункт. **syntymä~a** – место рождения (ср. **paikka**).

stai|n (zen, st, see) XIII^{b)} s. – заместитель (-ница).

siannah|ka (an, kaa, kaa) IV s. – свиная кожа.

si|ar (ssaaren, aart, zaresse) XVII s. – сестра (ср. **sizoi**).

si|le (ttiin, että, ttiisse) XV s. – повязка.

si|ella (telommaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII v. – завязывать; связывать; привязывать; обвязывать.

sih|a (an, haa, haa) IV s. – положение. **männä ~oilt** – вывихнуться. **käzi on ~oilt** – рука вывихнута.

azettaa ~oillee – вправить; 2) падеж.

sihai|ta (tsommaa; tsen, tsso; tsin, tsii; *kond.* – tsissiiz) X v. – находится; располагаться.

sih|ata (taamaa; taan, tajaa; taizin, taiz) XI v. – целиться; прицеливаться.

sih|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – шипение.

sih|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiiz) IX v. – шипеть.

sih|ti (in, tiä, tii) II s. – мушка; прицел.

siili (n, ä, i) II s. – ёж.

siipi (ven, ppiä, ppee) IX s. – крыло.

siiz k. – значит; следовательно; тогда (ср. **sill, silloin I**).

siij|jain (aizen, aist, aisee; mon. nom. – jaist) XIII^{b)} s. – заместитель. **olla ~aiseen** – замещать.

si|ka (an, kkaa, kkaa) IV s. – свинья.

sik|kaala (kaalan, alaa, alaa) V s. – свинарник.

sik|kiiä (kiiän, iää, iää) VII adj. : ~**kiiä uni** – глубокий, крепкий сон.

siks k. – потому. ~ **etti ...** – потому, что... ~ **ku ...** – [до тех пор,] пока не ... (ср. **ku**).

sil|ittää (ittämää; liitän, ittää; liitin, itti) IV v. – гладить.

silk|ki (in, kiä, kii) II s. – шёлк.

silkki|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – шёлковый (-ая, -ое).

sill viissi adv. – таким образом [следовательно].

silloin adv. – тогда. ~, **konz ...** – тогда, когда ... (ср. **ku, siiz**).

sillä k. – так как.

silmä (n, ä, ä) VIII s. – глаз.
silmäk|e (kehen, eht, kehesse) XXI s. – 1) омут; 2) : **soon ~e** – омут в болоте.
silmälöom|i (en, ia, ee) IX s. – веко. **~et vipatetaa** – веки дрожат.
silmäter|ä (än, rää, rää) VIII s. – зрачок.
silohij|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} adj. – гладкий (-ая, -ое).
silot|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – разглаживать.
sil|ottua (ottummaa; lootun, ottuu; lootuin, ottui) II v. – разглаживаться.
sil|ta (lan, taa, taa) IV s. – мост.
silti adv. – однако; тем не менее. **ei ~, etti ...** – не то, чтобы ...
sinne adv. – туда (ср. **toohoo**).
sin|niin (izen, iist, isee; mon. nom. – niist) XIII ^{b)} adj. – синий (-яя, -ее).
sip|puuli (puulin, ulia, ulii) II s. – лук.
sirot|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – сыпать.
sissee I postp. [gen.] – внутрь (чего-л.).
sissee II adv. – внутрь.
sittee adv. – потом.
sivu I adv. – мимо; стороной. **olla ~** – миновать; закончиться. **praaznikka on ~** – праздник прошёл.
sivu II postp. [el.] – мимо (чего-л.). **hää mäni koist ~** – он прошёл мимо дома.
sivuka|tu (un, ttuua, ttuu) II s. – переулок.
sivulle I adv. – в сторону; вбок.
sivulle II prep. [el.] – в сторону (от чего-л.). **ajja ~ teest** – съехать с дороги. **männä ~** – отойти; отходить (от кого-л., чего-л.) (ср. **rinnalle**).
sivult adv. – со стороны; сбоку. **kuulla ~** – услышать со стороны. **kattsoa ~** – взглянуть со стороны.
sivustkattsoja (n, a, a) VIII s. – [по]сторонний наблюдатель.
sivuul I adv. – в стороне; поодаль; сбоку.
sivuul II prep. [el.] – в стороне (от чего-л.). **taloi on ~ teest** – дом – в стороне от дороги (ср. **rinnaal**).
sizeez I postp. [gen.] – внутри (чего-л.).
sizeez II adv. – внутри.
sizest I postp. [gen.] – изнутри (чего-л.).
sizest II adv. – изнутри.
si|zoi (zoin, ssooja, zoihe) III s. – сестра; сестрёнка [употребляется родственниками] (ср. **siar**).
sizy|z (ksen, yst, ksee) XII s. – 1) нутро; 2) недра.
sizäl|tö (lön, töä, töö) II s. – 1) содержание [книги]; оглавление.
si|ä (un, nnua, uhe) pron. – ты. **~ä itse** – ты сам (-а, -о).
soi|jja (maa; n, p; n,) I v. – звучать.
soinni (n, a, i) II s. – звучание.
soit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. [part.] – 1) звонить. **~taa kelloa** – звонить в колокол. **teleffona** – телефон звонит. **~taa yssävälle teleffonaal** – позвонить другу по телефону; 2) играть [на музыкальном инструменте]. **~taa piaanoa** – играть на пианино (ср. **pelata**).
soit|to (on, toa, too) II s. – игра на музыкальном инструменте.
soit|tu (un, tua, tuu) II s. – музыкальный инструмент.
sok|kiia (kiian, iaa, iaa) VII adj. – слепой (-ая, -ое).
solvaaja (n, a, a) VIII s. – обидчик; оскорбитель.
solvaami|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} s. – нанесение оскорблений.
solvahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – оскорбление.
solva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – оскорблять.
soo (n, ta, ho) I s. – болото.
so|oa (omaa; on, op; in, i) I v. – желать. **mitä ~otta?** – чего желаете? (ср. **haluta, sallia**).
sooja (n, a, a) VIII s. I – оттепель.
sooja (n, a, a) VIII s. II – защита.
soola (n, a, a) VIII s. – соль.
soolakup|pi (in, pia, pii) II s. – солонка.
soomak|koi (oin, koja, koihe) III s. – финка.
soomalai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} s. – финн.
soomen pain. adj. – финский (-ая, -ое).
soomi| (en, ia, ee) IX : **~en keel** – финский язык. **läätä ~eks** – говорить по-фински.
soora (n, a, a) VIII adj. – прямой (-ая, -ое). **~ tee** – прямая дорога (ср. **oikia**).
sooraa adv. – прямо (ср. **oikii**).
sooriuta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV v. – справляться. **~ssa vaikehaksiin kera** – справиться с трудностями.

soos|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – соглашаться.
soostumu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – согласие.
sormenpäh|häin (äizen, äist, äisee; mon. nom. – häist) XIII^{b)} s. – напёрсток.
sorm|i (en, ia, ee) IX s. – палец руки. **etu~i** – указательный палец. **keski~i** – средний палец. **nimetöin ~i** – безымянный палец. **pikk~i** – мизинец (ср. **varvaz**).
sor|za (zan, saa, saa) IV s. – утка.
sorzanpoik|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist) XIII^{b)} s. – утёнок.
so|ta (an, ttaa, ttaa) VIII s. – война.
sotame|ez (hen, est, hesse) XIX s. – солдат.
sot|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI v. – путать.
sot|tiilaz (ilahan, ilast, ilahasse) XVIII s. – военный. **palvella ~ilahhaan** – служить военным.
stuuli (n, a, i) II s. – стул.
suenleeka (n, a, a) VIII s. – ящерица.
suh|e (tehen, eeht, tehesse) XVI s. [ill.] – отношение. **yssavälliin ~e hännee** – дружеское отношение к нему. **hänne ~tehesse** – по отношению к нему; относительно него.
suhtahutta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV v. [ill.] – относиться. **hää ~ajaa hyvvii siihe** – он хорошо к этому относится.
suhtehelli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – относительный (-ая, -ое); сравнительный (-ая, -ое).
suhtehesse adv. – относительно; касательно. **kyssyymyz senen onkelman ~** – вопрос касательно этой проблемы.
suhtehet|oin (toman, oint, tomaa) XIV adj. – 1) непропорциональный (-ая, -ое); несоразмерный (-ая, -ое);
 2) чрезмерный (-ая, -ое); излишний (-яя, -ее).
sukel|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII v. – нырять.
suk|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – чулок.
suksenla|tu (un, ttuua, ttuu) II s. – лыжня.
suks|i (en, ia, ee; iloin) IX s. – лыжа. **noissa ~iloille** – встать на лыжи.
suksi|a (maa; n, i; n, -) II v. – ходить, идти на лыжах.
suksisauva (n, a, a) IV s. – лыжная палка.
suksisi|je (ttiin, että, ttiisse) XV s. – лыжное крепление.
suksivoi|jje (tiin, jjetta, tiisse) XV s. – лыжная мазь.
su|ku (vvun, kkuua, kkuu) II s. – родня; род.
sukulai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – родственник.
sukulaizu|sse (en, tta, tee) XX s. – родство.
sukupolvi|j (en, ia, ee) IX s. – поколение.
sukupool (en, t, ee) X s. – пол : **meehiin ~** – мужской пол. **naissiin ~** – женский пол.
sukupooleli|in (liimen, iint, imee) XIV s. – половой орган.
sul|a (an, laa, laa) VIII adj. – талый (-ая, -ое). **~a vezi** – талая вода.
sul|attaa (attammas; laatan, attaa; laatin, atti) IV v. – 1) оттаивать; размораживать; растапливать;
 2) плавить.
sulettu pain. partits. – закрытый (-ая, -ое).
sulketa|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV v. – запираться [о двери] (ср. **männä lukkuu**).
sul|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI v. – закрывать; запирать.
sul|laa (amaa; an, laa; in, i) IV v. – таять. **jää on ~laant** – лёд растаял.
sul|laate (attehen, ateeht, attehesse) XXI s. – плавка.
sullaatejuus|so (on, soa, soo) II s. – плавленый сыр.
sum|a (an, maa, maa) VIII s. – сумка.
sup|pi (in, pia, pii) II s. – суп.
surma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – убивать.
sur|ra (omaa; en, roo; in, i) VIII v. – горевать; печалиться; скорбеть.
sur|u (un, ruua, ruu) II s. – горе; скорбь.
surulli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – печальный (-ая, -ое); скорбный (-ая, -ое).
suu (n, ta, hu) I s. – 1) рот; 2) : **joen~** – устье реки.
suula|ki (en, kkiia, kkee) IX s. – нёбо.
suunnit|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – планировать; задумывать; замышлять.
suunnitelm|a (n, a, a; iin) VIII s. – план; проект; замысел. **kaik männöö ~iin mukkaa** – всё идет по плану.
suunnitelmalli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – 1) плановый (-ая, -ое); планомерный (-ая, -ое);
 2) целенаправленный (-ая, -ое).
suur (en, t, ee) X adj. – 1) большой (-ая, -ое). **~ -lantain** – огромный (-ая, -ое); 2) : **~ jauho** – мука крупного помола.

suurelli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – важный (-ая, -ое); надменный (-ая, -ое). **elä oo nii ~in!** – не будь таким важным!

suurem|p (man, paa, paa) *adj. komp.* – больше; больший (-ая, -ое) [по размеру]. **~p koti, kui too** – больший дом, чем тот (ср. **enemp**).

suuren|lant|tain (aizen, aist, aisee; mon. nom. – taist) XIII^{b)} *adj.* – довольно большой (-ая, -ое); значительный (-ая, -ое).

suuren|nella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – увеличивать; наращивать [процесс] (ср. **suurentaa**).

suuren|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII *v.* – расширять; увеличивать [объект]. **~taa ikkunat** – увеличить окна (ср. **suurennella**).

suurima (n, a, a) V *s.* – крупна.

suurimik|koi (oin, koja, koike) III *s.* – каша [из крупы].

suurkorvili|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – шаль.

Suur|taava (taavan, avaa, avaa) VIII *s.* – Большая Медведица [созвездие].

Suurpyh|ä (än, hää, hää) VIII *s.* – Великий Пост.

suurpövv (n, ä, y) II *s.* – длинная шуба.

suur|taa (tamaa; ran, taa; rin, ti) IV *v.* : **~taa jauhoa** – крупно молоть муку.

suurt|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* – превращаться из большего в меньшее; рассыпаться; разукрупняться.

suuru|luu (n, ta, sse) VI *s.* – бак [для воды].

suuruk|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist) XIII^{a)} *adj.* : 1) **yhen ~kaist paijat** – рубашки одного размера. **yhen ~kaist ihmist** – люди одного роста; 2) **pääñ ~kain kivi** – камень величиной с голову.

suurus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – есть завтрак; завтракать [процесс, происходящий в указанный момент] (ср. **suurstassa**).

suurusta|ssa (amaa; an, jjaan; izin, iz) XV *v.* – завтракать [всобще] (ср. **suurstaa**).

suuru|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* I – завтрак.

suuru|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* II – величина; размер.

suu|taa (tamaa; vvan, ttaa; zin, si) VII *v.* – вбивать клин.

suuteh|et (iin, iä, isse) XVI *s.* *mon.* – обедки.

suu|tia (timaa; vvin, ttii; vvin, ti) II *v.* – судить; осуждать. **syllizeks ~tia** – признать виновным.

suutija (n, a, a) VIII *v.* – судья.

suutimi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *s.* – осуждение. **syllizeks ~in** – признание виновным. **syttömäks ~in** – признание невиновным.

suutk|at (iin, ia, ii) VIII *s.* *mon.* – сутки. **kahet ~at** – двое суток. **monnia ~ia** – несколько суток. **~ikauz** – сутки напролёт. **kolt ~ikautta** – трое суток подряд.

suu|to (vvon, ttooa, ttoo) VIII *s.* – суд.

suut|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* – злиться. **~tua verehelle** – злиться на ошибку.

suuvot|ta (an, taa, taa) VIII *s.* – суббота. **~taan** – в субботу.

suu|vve (tehen, vveeh, tehesse) XVII *s.* – клин.

suu|vvella (telomaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII *v.* [part.] – целовать. **~vvella tyttöjä** – целовать девушку. **~vvella toin-toista** – целоваться.

suuvvelma (n, a, a) VIII *s.* – поцелуй. **antaa tytölle ~n** – поцеловать девушку.

suuvvito|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – приговор.

suv|ata (vaamaa; vaan, ajaa; aizin, aiz) XI *v.* [part.] – любить. **~ata emmooja** – любить мать.

suv|vaahusse (ahuen, ahutta, ahuttee) XX *s.* – любовь.

su|zi (en, tta, ttee; ad. – eel) XI *s.* – волк.

sваatta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV *v.* [part.] – свататься. **~ssa tyttöjä** – свататься к девушке.

sveeža (n, a, a) VIII *adj.* – свежий (-ая, -ее).

svojak|ka (an, kaa, kaa) V *s.* – свойяк [муж сестры жены].

syglä (n, ä, ä) VIII *s.* – бородавка.

sykkyrik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – в узелках. **~äz rihma** – нитка в узелках.

syk|kyyrä (kyyrän, yrää, yrää) VIII *s.* – узел [на нитке, веревке и т. п.].

syk|kääre (ärehen, äreeht, ärehesse) XXI *s.* – узел волос [в причёске, на затылке].

syksy (n, ä, y) II *s.* – осень.

syksyi|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – осенний (-яя, -ее) [время года]. **~n päivä** – осенний день (ср. **syksylliin**).

syksylli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – осенний (-яя, -ее) [присущий осени]. **~ist ilmat** – осенняя погода (ср. **syksyin**).

syksyyl *adv.* – осенью [время года] (ср. **syksyyn**).

syksyyn *adv.* – осенью [осенней порой] (ср. **syksyyl**).

syksäh|tää (тämäа; än, täа; in, ti) IV *v.* – забиться; затрепетать. **hänen syän ~ti** – её сердце затрепетало.

syleksen|nellä (telömmäа; teen, telöö; telin, teli) VIII *v.* – поплёвывать.

syle|ssä (ksömmäа; ksen, ksöö; ksin, ksi) X *v.* – плевать [процесс].

syl|ki (en, kiä, kee) IX *s.* – слюна.

sylkii|ssä (mäа; n, ää; zin, z) XIII *v.* – плеваться.

syl|kiä (kömäа; en, köö; in, ki) VI *v.* – плевать (ср. **sylessä**).

syl|ky (yn, kyä, kyy) II *s.* – плевок.

syllee *adv.* : 1) **ottaa lapsen ~** – взять ребенка на руки; 2) **puu kolmee ~** – дерево в три обхвата.

synni (n, ä, i) II *s.* – грех.

synni|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} *s.* – грешник.

synnik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – грешный (-ая, -ое); греховный (-ая, -ое).

synnyt|tää (tämäа; än, täа; in, ti) IV *v.* – создать; сделать; привести в исполнение.

syntymämerk|ki (in, kiä, kii) II *s.* – родимое пятно.

syntymäpä|ivä (ivän, ivää, ivää; ess. – än) VIII *s.* – день рождения.

syntymäsi|a (an, aa, aa, oin) VII *s.* – место рождения.

syntymäv|ooz (uuven, ootta, oofee) XI *s.* – год рождения.

syn|tyä (tymäа; nyn, tyy; nyin, tyi) II *v.* – рождается.

sy|ssiä (simäа; zin, ssii; zin, si; kond. – ssiizin) II *v.* – толкать; толкаться; пихать.

sy|ti (in, ttiiä, ttii) II *adj.* – бойкий (-ая, -ое); проворный (-ая, -ое).

sy|tää (tämäа; än, täа; in, ti) IV *v.* – зажигать; затапливать [печь].

sy|tyä (tymäа; yn, tyy; yin, tyi) II *v.* – загораться; зажигаться.

sy|tyyte (yttehen, yteeht, yttehesse) XXI *s.* – растопка [щепки, лучинки и т. п.].

syvem|p (män, pää, pää) *adj. komp.* – глубже; более глубокий (-ая, -ое).

syvennö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – глубокое место.

syv|ä (än, vää, vää) VIII *adj.* – глубокий (-ая, -ое).

syv|sse (vyyvven, yttä, ytee) XX *s.* – глубина.

sy|zi (en, ttä, ttee) XI *s.* – угол [как топливо] (ср. **hiili**).

syy (n, tä, hy) I *s.* – 1) причина; повод; 2) вина.

syyhelmä (n, ä, ä) VIII *s.* – экзема.

syyh|kyä (kymäа; yn, kyy; yin, kyi) II *v.* – чесаться : **nenä ~kyy** – нос чешется (ср. **syyhyttässä**).

syyhyttä|ssä (ämäа; än, jjää; izin, iz) XV *v.* – чесаться. **kaira ~tää** – собака чешется (ср. **syyhkyä**).

syyhyt|tää (tämäа; än, täа; in, ti) IV *v.* – 1) скрести; 2) чесать.

sylli|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} *adj.* – виновный (-ая, -ое). **~zeks suutia** – признать виновным.

svystalvi|i (en, ia, ee) IX *s.* – начало зимы [в еще осенней природе].

syyt|öin (tömän, öint, tömäа) XIV *adj.* – 1) невинный (-ая, -ое). **~öin lapsi** – невинное дитя;

2) невиновный (-ая, -ое). **~tömäks suutimiin** – признание невиновным.

syämik|köi (öin, köjä, köihe) III *adj.* – вспыльчивый (-ая, -ое); раздражительный (-ая, -ое).

syä|n (men, änt, mee) XIV *s.* – 1) сердце; 2) : **puun ~n** – сердцевина дерева.

syänkorva (n, a, a) VIII *s.* – вилочковая железа [анат.].

syänk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – стоящий (-ая, -ее) на своём.

syänriiss|at (oin, oja, oihe) IV *s. mon.* – внутренности.

syäntau|ti (vvin, ttiiä, ttii) II *s.* – понос.

syän|tyä (tymäа; nyn, tyy; nyin, tyi) II *v.* – сердиться.

syänöö (n, tä, hö) I *s.* – полночь. **~l** – в полночь; полночью.

sä|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII *s.* – луч. **päivyen ~e** – солнечный луч.

sä|jje (kkeehn, jjeeht, kehesse) XVII *s.* – 1) обрывок нити; 2) порыв ветра; 3) складка.

säik|ähtää (ähtämäа; käähän, ähtää; käähin, ähti) IV *v.* – испугаться.

säkilli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *s.* – мешок [мера]. **kaks ~ist jauhoa** – два мешка муки (ср. **säkki**).

säk|ittää (ittämäа; kiitän, ittää; kiitin, itti) IV *v.* – расфасовывать в мешки.

säk|ki (in, kiä, kii) II *s.* – мешок (ср. **salkku**, **säkilliin**).

säl|yttää (yttämäа; lytän, yttää; lytin, ytti) IV *v.* – охранять; беречь.

säñk|i (en, iä, ee) IX *s.* – живьё; стерня.

säp|pi (in, piä, pii) II *s.* – щеколда.

särkehy|ssä (mmäа; yn, jjää; izin, iz) XIV *v.* – ломаться.

sär|ki (en, kiä, kee) IX *s.* – плотва.

särkii|ssä (mäа; n, ää; zin, z) XIII *v.* – ворчать.

sär|kiä (kömäа; en, köö; in ki) VI *v.* – разбивать; ломать.

sär|pää (pämäа; vän, pää; vin, pi) IV *v.* – хлебать.

särv|j (en, iä, ee) IX s. – ребро; грань; кромка.
sär|ätä (käämää; kääñ, käjää; käzin, käiz) XI v. – швырнуть; кинуть (ср. **viskoja**).
säyne|z (hen, eht, hesse) XVIII s. – язь.
sää (n, tä, hä) I s. – непогода [буря, шторм и т.п.].
sääk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – бурный (-ая, -ое) : **koko syksyä pietää ~kähiä ilmoja** – всю осень держится бурная погода.
säänen|nällä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII v. – регулировать; нормировать; упорядочивать.
säännölli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – правильный (-ая, -ое); нормальный (-ая, -ое); регулярный (-ая, -ое); упорядоченный (-ая, -ое). **erä~in verbi** – неправильный глагол.
sääntö (nön, töä, töö) II s. – 1) правило; 2) : **ohe~tö** – инструкция.
sääär (en, t, ee) X s. – голень.
säärmarpa (n, a, a) IV s. – икра ноги.
säärsile (ttiin, että, ttiisse) XV s. – подвязка [чулка].
sääski (zen, skiä, skee) IX s. – комар.
sääskoli (in, ja, ihe) III s. – большой комар-кармара.
sögriä (mää; n, i; n, -) II v. – шарить; искать ощупью.
sögrähö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – обман.
sögrä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI v. – обманывать.
söñkiä (mää; n, i; n, -) II v. – рыть; копать. **~ä maata** – копать землю.
sör|y (yn, gyyä, gyy) II s. – мусор; хлам.
sööjä (n, ä, ä) VIII s. – едок.
söök|ki (in, kiä, kii) II s. – еда; порция; закуска (ср. **adria, eine**).
söömi|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} s. – еда [процесс]. **~zen aikkaan** – во время еды.
söömäkeru|z (ksen, ust, ksee) XII s. – пищевод.
söömäri (n, ä, i) II s. – обжора.
sööt|ellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII v. – откармливать.
sööt|ti (in, tiä, tii) II s. – наживка [на крючке].
sööttäjä (n, ä, ä) VIII s. – кормилец.
sööt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – кормить.
sö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) I v. – есть; кушать; питаться.
söövyttäv|ä (än, vää, vää) VIII *adj.* – едкий (-ая, -ое).

Š Š.

šahahutt|aa (amaa; aa; i) IV v. – шелестеть; шуршать : **tuul ~aa** – ветер шуршит (ср. **šarissa**).
šah|issa (izommaa; izoo; hiiz) IX v. – бурлить; бушевать. **meri ~izoo** – море бушует.
šak|ki (in, kia, kii) II s. – шахматы. **pelata ~kia** – играть в шахматы. **~ki-lauta** – шахматная доска.
šar|issa (izommaa; izoo; riiz) IX v. – шелестеть : **pappeeri ~izoo** – бумага шелестит. **lehet ~issaa** – листья шелестят (ср. **šahahuttaa**).
šar|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – шелест.
šašk|at (oin, oja, oihe) IV s. **mon.** – шашки. **pelata ~oja** – играть в шашки. **~a-lauta** – шашечная доска.
šiiris|sellä (telömmää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. : **~sellä silmiä** – щуриться.
šir|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – стрекотать. **heinäcerkkalaist ~issää** – кузнечики стрекочут.
šir|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – стрекот.
škaap|pi (in, pia, pii) II s. – шкаф.
škoulu (n, a, u) II s. – школа.
šturvaala (n, a, a) VIII s. – штурвал.
šuutka (n, a, a) VIII s. – шутка.
šuut|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II v. – шутить.
šuutkik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – шутливый (-ая, -ое); любящий (-ая, -ее) пошутиТЬ.
šuutkuri (n, a, i) II – 1) *adj.* игривый (-ая, -ое); шаловливый (-ая, -ое). **~ lapsi** – шаловливый ребенок; 2) s. шалун.
šääl *adv.* – там (ср. **tooal**).
šäält *adv.* – оттуда (ср. **tooalt**).

T t.

taaski *adv.* – и опять; и вновь; снова и снова.

ta|ata (*kkaamaa; kkaan, kajaa; kaizin, kaiz*) XII *v.* – 1) ручаться. ~ata täst ihmizest – поручиться за этого человека; 2) гарантировать. ~ata töötä – гарантировать работу.

taattu *pain. partits.* – гарантированный (-ая, -ое); обеспеченный (-ая, -ое); 2) надежный (-ая, -ое).

taaz *adv.* – опять; снова. **ku** ~ – между тем, как.

ta|e I (*kkeehen, eeht, kehesse*) XVII *s.* – гарантия; залог; порука. **olla ~keheen yssävyest** – служить гарантией дружбы. **panna pääñ ~kehest hänest** – головой ручаться за него. **miun sana on senen ~keheen** – в том порукой моё слово.

ta|e II (*tteehen, eeht, tehesse*) XVII *s.* – 1) кал; дермо; 2) навоз.

taehanko (*n, a, o*) II *s.* – вилы для навоза.

taemmarks *adv.* – дальше назад.

taem|p (*man, paa, paa*) *adj. komp.* – находящийся (-аяся, -еется) подальше сзади; более отдаленный (-ая, -ое).

taempaa *adv.* – с более далёкого расстояния.

taempaan *adv.* – 1) подальше сзади. **seissooa** ~ – стоять подальше; 2) на заднем плане.

ta|eta (*kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni; kond.* – *kenissiizin*) X *v.* – отходить назад.

taet|oin (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – неуваженный (-ая, -ое); неудобренный (-ая, -ое). ~oin **pelto** – неуваженное поле.

taeve|zi (*en, ttä, ttee; in, -e'ez*) XI *s.* – навозная жижа.

tagra (*n, a, a*) IV *s.* – ломтик.

tagro|ja (*imaa; in, oi; in, i*) V *v.* – нарезать на ломтики [рыбу, мясо].

tahallaa *adv.* – нарочно; умышленно; преднамеренно.

tahalli|in (*zen, ist, see*) XIII^{a)} *adj.* – умышленный (-ая, -ое); злостный (-ая, -ое); преднамеренный (-ая, -ое); нарочитый (-ая, -ое). ~in **tappo** – предумышленное убийство.

tahallizu|sse (*en, tta, tee*) XX *s.* – умышленность; преднамеренность; нарочитость.

tahansa *adv. : ken* ~ – кто угодно. **konz** ~ – когда угодно. **mikä (mitä)** ~ – что угодно. **mist hinnast** ~ – за какую угодно цену.

tahat|oin (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – 1) неумышленный (-ая, -ое); ненамеренный (-ая, -ое); непреднамеренный (-ая, -ое). ~oin **teko** – непреднамеренный поступок; 2) непроизвольный (-ая, -ое); самопроизвольный (-ая, -ое); 3) невольный (-ая, -ое). ~oin **vere** – невольная ошибка.

tah|iiia (*hiian, iaa, iaa*) VII *adj.* – водянистый (-ая, -ое). ~iiiat **marjat** – водянистые ягоды.

tah|ko (*on, koa, koo*) II *s.* – точило.

tanko|ssa (*omaa; on, jaa; izin, iz*) XIV *v.* – точиться; оттачиваться.

tahmia (*n, a, a*) VII *adj.* – липкий (-ая, -ое).

taholli|in (*zen, ist, see*) XIII^{a)} *adj. : yhen ~in* – единодушный (-ая, -ое); единогласный (-ая, -ое). **yhen ~zeest** – единодушно; единогласно.

tah|ota (*koomaa; koon, koja; koizin, koiz*) XI *v.* – точить; оттачивать. **hää ~koja viikateeh** – он оттачивает косу (ср. *luizata*).

tahot|oin (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – безвольный (-ая, -ое); слабовольный (-ая, -ое).

tahottom|usse (*muuvven, utta, utee*) XX *s.* – безволие; слабоволие.

tahra (*n, a, a*) IV *s.* – пятно [грязи] (ср. *täplä*).

tahrai|n (*zen, st, see*) XIII^{b)} *adj.* – испачканный (-ая, -ое); запятнанный (-ая, -ое).

tahrat|oin (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – незапятнанный (-ая, -ое).

tah|to (*on, toa, too*) II *s.* – воля; желание.

tah|toa (*tomaa; on, too; oin, toi*) III *v.* [part.] – хотеть. **miä ~on söövvä** – я хочу есть.

tai|jje (*tteehen, jjeeht, tehesse*) XVII *s.* – искусство.

tai|ka I (*jjan, kcaa; kcaa*) IV *s.* – волшебство; колдовство; колдовское (волшебное) средство. **hää tiittää ~koja** – он знает волшебные средства.

taika II *adv.* – чуть-чуть. **on ~ rahhaa** – есть чуть-чуть денег. **ota ~!** – возьми чуть-чуть! **on miul ~ kaikkea** – у меня есть всего понемножку.

tai|kain (*kaizen, jjaist, kaisee; mon. nom. – kaist*) XIII^{b)} *s.* – частичка; чуточка. **anna ~kain kazille maittoo!** – дай кошке чуточку молока! **hää pani lehmälle ~kaizen heinää** – он положил корове чуточку сена.

taikapuu (*n, ta, hu*) I *s.* – поделочная древесина.

taikina (*n, a, a*) V *s.* – тесто.

tai|m (*men, nt, mee*) X *s.* – росток; саженец; сеянец.

taim|et (*iloin, iloja, ilothe*) X *s. mon.* – рассада; саженцы.

tai|ppuuua (*pumaa; vun, ppuu; vuin, pui*) II v. – 1) гнуться; сгибаться; изгибаться; склоняться;

2) покоряться; подчиняться.

taip|puumuz (*umuksen, umuust, umuksee*) XII s. – склонность. ~**umukset** – склонности; задатки.

taipui|za (*zan, saa, saa*) VIII adj. – 1) гибкий (-ая, -ое); 2) покорный (-ая, -ое).

taipuuzu|sse (*en, tta, ttee*) XX s. – 1) гибкость; 2) уступчивость; покорность.

taipumat|oin (*toman, oint, tomaa*) XIV adj. – 1) негибкий (-ая, -ое); 2) неуступчивый (-ая, -ое); несговорчивый (-ая, -ое); непокорный (-ая, -ое).

taipumi|in (*zen, ist, see*) XIII^{a)} s. – 1) сгибание; 2) подчинение; 3) покорение.

tai|taa (*tamaa; jjan, taa; zin, si*) VII v. : **hää ~taa tulla** – он, пожалуй, придет. ~**taa noissa lunt satamaa** – возможно, пойдет снег. ~**jjat olla oikiaaz** – ты, наверно, прав. **hää ei ~taant tiitää** – он, наверно, не знал.

tait|e (*tehen, eeht, tehesse*) XVI s. – сгиб; изгиб.

tait|ella (*telommaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII v. – 1) сгибать; 2) ломать.

tait|taa (*tamaa; an, taa; in, ti*) IV v. – 1) ломать; 2) складывать [*складной предмет*]; 3) обрывать.

tait|tua (*tamaa; un, tuu; uin, tui*) II v. – 1) ломаться; 2) складываться [*о складном предмете*]; 3) обрываться.

taiva|z (*han, st, hasse*) XVIII s. – небо.

taivazvooh|ji (*en, t, ee*) X s. – бекас.

taivut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV v. – 1) гнуть; нагибать; наклонять; 2) покорять; подчинять.

taivutu|z (*kseen, ust, ksee*) XII s. – нагибание; наклон.

takaisii adv. – обратно. **tulla ~** – вернуться.

takajal|ka (*an, kaa, kaa*) IV s. – 1) задняя нога [*животного*]; 2) задняя ножка [*стола, стула и т.п.*].

takanuk|ka (*an, kaa, kaa*) VIII s. – корма. **venneehen ~ka** – корма лодки.

takapak|ki (*in, kia, kii*) II s. : **ottaa ~kia** – дать задний ход.

takaperin adv. – 1) задом. **kulkia ~** – пятиться; 2) задом наперёд. **hää pani ~ paijjan päälle** – он надел рубашку задом наперёд.

takapool (*en, t, ee*) X s. – 1) обратная сторона. **mitalin ~** – обратная сторона медали; 2) задница (ср. *perze, tauz*).

takaz adv. – назад [*спереди*]. **astua kaks azeelt ~** – сделать два шага назад.

takimai|n (*zen, st, see*) XIII^{a)} adj. – самый (-ая, -ое) задний (-яя, -ее).

takis|taa (*tammaa; san, taa; sin, ti*) IV v. – жать; сжимать; нажимать.

takkaa postp. [gen.] – за (что-л.) [*далеко*]. **ajjaan linnan ~** – поехать за город (ср. **takkaaks**).

takkaaks postp. [gen.] – за (что-л.). **mennä nurkan ~** – зайти за угол (ср. **takkaa**).

takkaan I adv. – позади. **hää männöö ~** – он идет позади (ср. **takkaant I**).

takkaan II postp. [gen.] – позади (кого-л., чего-л.). **saatun ~** – позади сада.

takkaant I adv. – сзади. **hää saavuttaa meitä ~** – он догоняет нас сзади (ср. **takkaan I**).

takkaant II postp. [gen.] – из-за. **meren ~** – из-за моря.

takki adv. – всё-таки; тем не менее.

takki ta adv. – однако же.

ta|kkooa (*komaa; on, kkoo; oin, koi*) III v. – ковать.

tak|ku (*un, kua, kuu*) II s. – 1) пучок; клок; 2) копнать [*материал для конопачения лодок*].

takkuu (*n, ta, sse; loin*) VI s. – 1) ручательство; порука. **männä ~sse** – ручаться; поручиться. **männä ~sse toest** – ручаться за правду; 2) залог. **päästää vappaaks ~ta vassaa** – выпустить под залог.

tak|kuukaz (*ukkahan, ukast, ukkahasse; ess. – ukkahhaa*) XVIII adj. – косматый (-ая, -ое); всклокоченный (-ая, -ое).

tali I k. – или; или же [*иначе*]; либо : **valkorousku, ~ maitoseen** – белый груздь, или млечник (ср. **eli**).

tal|i II (*in, liia, lii*) II s. – нутряное сало.

talla|ta (*amaa; an, jaa; izin, iz*) XI v. [part.] – топтать. ~**ta kukkia** – топтать цветы.

tal|oi (*oin, looja, oihe*) III s. – дом [*здание; постройка и т.п.*]. ~**oi mäeel** – дом на горе (ср. **koti, hoone**).

taloihus|sse (*en, tta, ttee*) XX s. – хозяйство.

taloinmee|z (*hen, st, hesse*) XIX s. – дворник.

taloinpoi|ka (*jjan, kcaa, kcaa*) VIII s. – крестьянин.

taloinpoikanai|n (*zen, sta, see; mon. nom. – zet*) XIII^{a)} s. – крестьянка.

talut|ella (*telommaa; teen, teloo; telin, teli*) VIII v. – водить. ~**ella käest** – водить за руку.

tal|uttaa (*uttammaa; luutan, uttaa; luutin, utti*) IV v. – вести. ~**uttaa käest** – вести за руку.

talveel adv. – зимой [*время года*] (ср. **talveen**).

talveen adv. – зимой [*зимней порой*]. **tänä ~** – этой зимой.

talvelli|in (*zen, ist, see*) XIII^{a)} adj. – зимний (-яя, -ее).

talv|i (*en, ia, ee*) IX s. – зима. **koko ~ikauz** – всю зиму. **enz ~ia** – будущей зимой. **viime ~ia** – прошлой зимой.

tamma (n, a, a) IV s. – кобыла. **ori ja** ~ – жеребец и кобыла.
tamm|i (en, ia, ee) IX s. – дуб.
tammik|ko (on, koa, koo) II s. – дубрава.
tamp|pi (in, pia, pii) II s. : **viitan ~pi** – хлястик пальто.
tant|tsi (sin, tsia, tsii) II s. – танец.
tant|tsia (tsimaa; sin, tsii; sin, tsi) II v. – танцевать.
tanttsija (n, a, a) VIII s. – танцор; танцовщик.
tanttsik|koi (oin, koja, koihe) III s. – танцовщица; балерина.
ta|pa (van, ppaa, ppaa) IV s. – 1) привычка; обычай; 2) нрав; характер; 3) способ; средство. **~van adverb** – наречие образа действия.
tap|ahtua (ahtummaa; paahun, ahtuu; paahuin, ahtui) II v. – происходить; произойти; случиться. **mitä on ~ahtuunt?** – что случилось?
tapaizom|a (an, maa, maa) VIII s. – убогина [мясо свежезабитого животного].
tapalook|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – залог [глагольная форма] (ср. **takkuu**).
tap|ella (pelommaa; peen, peloo; pelin, peli) VIII v. – драться.
tap|in (pimen, iint, pimee) XIV s. – убыток; урон.
tap|paa (pamaa; an, paa; oin, poi) III v. – убивать.
tap|paahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII s. – событие; случай; происшествие.
tappaami|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s.– встреча.
tappaja (n, a, a) VIII s. – убийца.
tappelu (n, a, u) II s. – драка.
tappio (n, ta, sse; loin) VI s. – поражение.
tap|po (on, poa, poo) II s. – убийство.
tap|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV v. : **~uttaa jaloil** – топотать [стучать] ногами (ср. **topata** II).
tarjoomi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – 1) угощение; 2) подача на стол.
tarjo|ta (omaa; on, jaa; izin, iz) XI v. – 1) угощать; 2) подавать на стол (ср. **tarjulla**).
tarjulij|a (an, jaa, jaa) VIII s. – официант.
tarjulijak|koi (oin, koja, koihe) III s. – официантка.
tarju|lla (lommaa; en, loo; lin, li) VIII v. – угощать [многократно] (ср. **tarjota**).
tarkisso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – проверка.
tarkis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – проверять.
tark|ka (an, kaa, kaa) IV adj. – точный (-ая, -ое). **~at tiijot** – точные сведения (ср. **täzmälliin**).
tar|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II v. – 1) приставать; цепляться; 2) хвататься; браться. **hää ~tui miun kättee** – он схватился за мою руку (ср. **napata**, **temmata**).
tarve (ett, iisse) XV s. – потребность; нужда.
tarvitsov|a (an, vaa, vaa) VIII adj. – нуждающийся (-аяся, -еется).
tarvittav|a (an, vaa, vaa) VIII adj. – нужный (-ая, -ое); необходимый (-ая, -ое); требуемый (-ая, -ое). **epä~a** – ненужный (-ая, -ое); никчёмный (-ая, -ое).
tarviz adv. – [part.] нужно : **miul on ~ rahhaa** – мне нужно денег; я нуждаюсь в деньгах (ср. **pittää**, **tätyä**, **vajjaa**).
tassaa adv. – поровну.
ta|ssain (zaizen, zaist, zaisee; mon. nom. – ssaist) XIII^{b)} adj. – ровный (-ая, -ое).
tatehik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – 1) измазанный (-ая, -ое) в навозе; 2) загаженный (-ая, -ое).
tatehut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – улобрять; унавоживать.
tau|ti (vvin, ttii, ttii) II s. – болезнь; хворь; недуг. **päässä ~vvist** – выздороветь от болезни.
tau|vinmääritö|z (ksen, öst, ksesse) XII s. – диагноз.
tau|vinoire (hen, eht, hesse) XVI s. – симптом.
tau|z (ksen, ust, ksee) XII s. – задница (ср. **perze**, **takapool**).
tavalli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – обыкновенный (-ая, -ое); обычный (-ая, -ое).
tavallizeest adv. – обычно.
ta|vat (poin, ppooja, poihe) IV s. mon. – нравы; манеры. **karkiat ~vat** – грубые нравы, манеры.
ta|vata (ppaamaa; ppaan, rajaa; ppaizin, ppaiz) XI v. – встречать. **~vata tuttavan uulitsaal** – встретить знакомого на улице.
tav|vaarat (aroin, aroja, arouhe) V s. mon. – вещи. **neet ollaa miun ~vaarat** – это мои вещи.
tazaizest adv. – ровно : **omenoja on ~ kaksymment** – яблок ровно двадцать.
ta|zo (zon, ssooa, sssoo) II s. – площадь.
teatteri (n, a, i) II s. – театр. **lähtiä ~i** – пойти в театр. **käyvä ~iz** –ходить в театр.
tedrenpel|i (in, liiä, lii) II s. – 1) тетеревинный ток; 2) флирт. **pitää ~liiä tytöin kera** – флиртовать с девушкой.

tedr|i (en, iä, ee) IX s. – тетерев. ~ikana – тетёрка. ~ikukkoi – тетерев-петух.

tee (n, tä, he) I s. – дорога; путь (ср. matka).

teehaara (n, a, a) IV s. – развилка дорог; распутье.

teelma (n, ä, ä) VIII s. – заготовка; полуфабрикат.

teena|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – зарабатывать.

teennä|i|n (zen, stä, see; mon. nom. – zet) XIII^{a)} adj. – напускной (-ая, -ое); притворный (-ая, -ое).

tees|siä (simmää; in, si; in, si) II v. – причинять непрятность.

teet|tää (tämä; än, tää; in, ti) IV v. – производить; сработать : ~tää puvun – сшить костюм. ~tää kinofilmin – снять кинофильм.

tegras|taa (tammas; san, taa; sin, ti) IV v. – резать [скот].

te|hhä (kömää; en, kköö; in, ki) VIII v. – делать. ~hhä töötä – работать.

tek|ahua (ahummaa; kaahun, ahuu; kaahuin, kaahui) II v. – образовываться; состоять. **tää sana on ~ahuunt kahest tüvest** – это слово образовано из двух корней.

tek|kiijä (kiijän, ijjää, ijää) VIII s. – деятель.

tekkööjä (n, ä, ä) VIII s. – притворщик.

te|ko (on, kkooa, kkoo) II s. – поступок; дело; деяние (ср. tekömiin).

teko- (слитно) – искусственный (-ая, -ое). ~hamppaahat – искусственные зубы.

tekömi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – работа; действие [процесс] (ср. teko, töö, toiminta).

tek|össä (köömää; köön, ööjää; köizin, köiz) XIV v. [trans.] – притворяться; прикидываться. ~össä läziväks – притвориться больным.

telefoona (n, a, a) VIII s. – телефон. **läätä ~az** – говорить по телефону. **soittaa ~al** – звонить по телефону. ~patsaz – телефонный аппарат.

tem|mata (ppaamaa; ppaan, paaja; ppaizin, ppaiz) XI v. – 1) схватить; выхватить. ~mata käest kiin – схватить за руку. ~mata käest poiz – выхватить из рук; 2) дёрнуть; рвануть; 3) : ~mata oven lahti – распахнуть дверь настежь (ср. napata, tarttua).

teollij|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – промышленный (-ая, -ое).

teollizu|sse (en, tta, tee) XX s. – промышленность.

terppilli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – терпеливый (-ая, -ое). **erä~in** – нетерпеливый (-ая, -ое).

terppimi|sse (en, ttä, ttee) XX s. – терпение.

terpi|piä (pimää; in, pii; in, pi) II v. – терпеть.

terrut|taa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. – напрягать : ~taa näkkööä – напрягать зрение.

ter|rävä (rävävän, ävää, ävää) VIII adj. – острый (-ая, -ое); заострённый (-ая, -ое).

terva (n, a, a) VIII s. – смола.

tervahij|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – смолистый (-ая, -ое). ~in puu – смолистое дерево.

tervahu|a (mmaa; n, u; in, i) II v. – просмолиться.

tervak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – смолянкой (-ая, -ое); просмолёnnый (-ая, -ое). **az tynnyri** – смолёная бочка.

tervaks|et (iin, ia, ii) XII s. **mon.** – смолистые щепки; смольё.

tervapääskoli (in, jä, ihe) III s. – стриж.

terva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – смолить. ~ta veneehd – смолить лодку.

terve (hen, eht, hesse) XVI adj. – 1) здоровый (-ая, -ое). **oo ~!** – будь здоров! **jää'ä ~heks** – выздороветь; 2) целый (-ая, -ое); уцелевший (-ая, -ее).

terveh|tiä (timmää; in, tii; in, ti) II v. – приветствовать.

tervehy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – здоровье.

tervehy|z (ksen, yst, ksee) XII s. – привет; приветствие.

terä|ä (än, rää, rää) VIII s. – 1) лезвие. **veitsen ~ä** – лезвие ножа; 2) лопасть. **iron ~ä** – лопасть весла; 3) зерно.

teräksi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – стальней (-ая, -ое).

teräk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII adj. – зернистый (-ая, -ое) [богатый зерном]. **tänävoon on ~kähät rukkihiet** – в нынешнем году – зернистая рожь.

terä|z (ksen, äst, ksesse) XII s. – сталь.

tihii adv. – часто.

tih|hiiä (hiiän, iää, iää) VII adj. – густой (-ая, -ое). ~hiiä suppi – густой суп (ср. tihti).

tihijä|i|n (zen, stä, see; mon. nom. – zet) XIII^{a)} s. – мелкий комар; москит; мокрец. ~zet – мошкá.

tihäm|p (män, päät, pää) adj. kompr. – сгущающийся (-аяся, -еется); учащающийся (-аяся, -еется). ~p mettsä – сгущающийся лес.

tihku|a (maa; u; i) II v. [part.] – моросить. ~u vihmaa – моросит дождь.

tihkuvi|hma (n, a, a) IV s. – мелкий дождь; изморось. **hoomukselt sattaa ~a** – с утра моросит мелкий дождь.

ti|ti (in, tiä, tii) II *adj.* - частный (-ая, -ое); плотный (-ая, -ое); густой (-ая, ое). ~**ti mettsä** – густой [частный] лес. ~**ti verkko** – частая сеть. ~**ti kankaz** – плотная [частная] ткань (ср. **tihiä**).
tihtikkäissee *adv.* – густо; плотно; часто; кучно.
tiil|je (ttiin, jjettä, ttiisse) XV *s.* – наука.
tii|jeakadeemia (n, a, a) VII *s.* – академия наук.
tii|jekun|ta (nan, taa, taa) VIII *s.* – факультет.
tii|jeme|ez (hen, est, hesse) XIX *s.* – учёный.
tii|jenai|n (zen, sta, see; mon. nom. – **zet**) XIII ^{a)} *s.* – женщина-учёный.
tii|jenseegra (n, a, a) IV *s.* – научное общество.
tii|jollin|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – 1) научный (-ая, -ое); 2) умственный (-ая, -ое); интеллектуальный (-ая, -ое); 3) теоретический (-ая, -ое); умозрительный (-ая, -ое).
tii|jonan|to (non, toa, too) II *s.* – информация; сообщение.
tii|jonhaluhi|in (zen, ist, see; mon. nom. – **ist**) XIII ^{a)} *adj.* – любознательный (-ая, -ое).
tii|jonhal|u (un, luua, luu) II *s.* – любознательность.
tii|josso|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – познание; познавание.
tii|jot (toloin, toloja, toliohe) II *s.* **mon.** – сведения; данные. **tarkat ~jjot hänest** – точные данные о нём.
til (en, t, ee) X *s.* – кирпич.
tiiro|i (in, ja, ihe) III *s.* – божья коровка.
tiiten|ki! * *san.* – конечно, да! разумеется! **ei ~kä!** * – конечно, нет! ни в коем случае!
tii|to (jjon, ttooa, ttoo) II *s.* – 1) знание; 2) известие. **on siint kukkaikke ~ttooa?** – известно ли об этом что-нибудь?
tiittiili|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – научный (-ая, -ое) [связанный с наукой]. ~**in toiminta** – научная деятельность (ср. **tijollin**).
tiitääjä (n, ä, ä) VIII *s.* – колдун; знахарь.
tii|tää (tämää; jjän, ttää; zin, zi) VII *v.* – 1) знать. ~**tenki!**¹ – конечно, да! знамо дело! **ei ~tenkä!**² – конечно, нет! ни в коем случае! 2) уметь; разбираться (в чём-л.).
tiius|sellä (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII *v.* – осведомляться;правляться [регулярно]. ~**sellä tervehyttä** –правляться о здоровье.
tiius|taa (tammaa; san, taa; sin, tj) IV *v.* [part.] – справиться; осведомиться; поинтересоваться.
tiiviheest *adv.* – плотно; тесно.
tiivihy|sse (en, ttä, tee) XX *s.* – плотность; теснота.
tiivi|z (hen, st, hesse) XVIII *adj.* – плотный (-ая, -ое); тесный (-ая, -ое).
tik|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – вышивать крестиком.
tik|ka (an, kaa, kaa) IV *s.* – дятел.
tikkaho|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – прострочка; простёжка [внизу юбки, платья и т. п.]. **laze kolt ~ost sarafanan alle!** – пусти три простёжки внизу сарафана!
tikkatakkiai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *s.* – репейник.
tik|koi (oin, koja, koike) III *adj.* – 1) хилый (-ая, -ое); тонкий (-ая, -ое); щуплый (-ая, -ое); тщедушный (-ая, -ое). ~**koi puu pahaizest lohkiaa** – тонкое дерево плохо колется. ~**koi lapsi** – хилый ребёнок; 2) злобный (-ая, -ое): ~**koja hevoist ei saa laskia dabunaa** – злобную лошадь нельзя пускать в табун.
tik|ku (un, kua, kuu) II *s.* – 1) заноза; 2) палочка; щепочка (ср. **päre**).
tikva (n, a, a) IV *s.* – тыква.
til|la (an, laa, laa) IV *s.* – 1) место. **täss tuvaaz on paljo ~laa** – в этой комнате много места; 2) ёмкость; 3) [рабочее] место. **hää on paimenen ~laa ettsimää** – он ищет возможность устроиться на место пастуха; 4) : **maa~a** – имение, поместье; усадьба (ср. **paikka**).
til|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI *v.* – заказывать.
tiligramma (n, a, a) V *s.* – телеграмма.
tilk|ahtaa (ahtammaa; kaahan, ahtaa; kaahin, ahti) IV *v.* – капнуть. **vezi ~ahti** – вода капнула.
tilk|ka (an, kaa, kaa) IV *s.* – капля.
tilk|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – **kaist**) XIII ^{b)} *s.* – капелька; мелкая капля. **maittooa eijoo ~aistka** – молока нет ни капли.
tilkut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII *v.* – капать [время от времени] (ср. **tilkuttaa**).
tilk|uttaa (uttammaa; kuutan, uttaa; kuutin, utti) II *v.* – капать [процесс] (ср. **tilkutella**).
tillahu|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – заказ.

* утвердительная и отрицательная формы *I infinitiivin instruktivi* от глагола **tiitää** (см. 34 урок).

¹ утвердительная форма *I infinitiivin instruktivi* от глагола **tiitää** (см. 34 урок).

² отрицательная форма *I infinitiivin instruktivi* от глагола **tiitää** (см. 34 урок).

tiltuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – *kaist*) XIII^{a)} *s.* – серьга. **kultaist ~kaist** – золотые серьги.
tipakaal san. : **aika on ~** – времени в обрез. ~ **heteel** – в критический момент. **oli ~, etti hää ei puont** – он чуть было не упал. **assiatat ollaa ~** – дела плохи.
tiuk|ku (un, kua, kuu) II *s.* – игра.
tiukkukal|u (un, luua, luu) II *s.* – игрушка.
tiuk|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – играть (*с игрушками*) (ср. **pelata**).
to|e (kkeehen, eeht, kehesse) XVII *s.* – запруда. ~ **e yli ojan** – запруда через ручей.
toh|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – прокалывать; прорывать; пропарывать.
toh|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI *v.* – лопаться. **rakko ~kkiiž** – пузырь лопнул (ср. **haleta**).
tohkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII *v.* – прокалываться; пропарываться; прорываться.
tohteri (n, a, i) II *s.* – врач; доктор.
toh|tia (timaa; in, tii; in, ti) II *v.* – сметь; осмеливаться : **höö evät ~i astua** – они не осмеливаются войти. **elä ~i ottaa!** – не смей брать! (ср. **uzaltaa**).
toimee adv. : **tulla ~** – обходиться. **miä tyen ~ ilma sinnua** – я обойдусь без тебя.
toimin|ta (nan, taa, taa) V *s.* – деятельность. **tiittiilliin ~ta** – научная деятельность (ср. **teko, tekömiin, töö**).
toimi|ta (tsommaa; tsen, tssoo; tsin, tsi) X *v.* – значить; означать. **mitä se ~tsoo?** – что это значит?
toimit|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV *v.* – 1) исполнять; выполнять; 2) показывать [*для примера*].
toi|n (zen, sta, see; mon. nom. – zet) XIII^{a)} *adj., num.* – 1) втор|ой (-ая, -ое); 2) друг|ой (-ая, -ое) (ср. **muu, toizenlain**).
toin-toi|zen (sta, see) pron. – друг друга. **höö ~ - ~zen nähtii** – они друг друга увидели. **möö emmä suvva ~ - ~sta** – мы не любим друг друга. **azettaa lazit ~ - ~see** – вставить стаканы друг в друга.
töö että voi ilma ~ - ~sta – вы не можете друг без друга.
toissar|ki (en, kia, kee) IX *s.* – вторник. ~ **keen** – во вторник.
toissii adv. – иначе; по-другому.
toivo (n, a, o) II *s.* – надежда.
toivo|a (maa; n, o; in, i) III *v.* [part.] – надеяться. ~ **a appiia** – надеяться на помощь.
toivot|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV *v.* – желать. ~ **taa tervehüttä** – желать здоровья.
toizeks adv. – во-вторых.
toizenlaajai|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – другого рода; другого сорта.
toizenlai|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – ин|ой (-ая, -ое); друг|ой (-ая, -ое); отличн|ый (-ая, -ое) от данного.
šääl on kaikkine ~st tavat – там совсем другие нравы (ср. **muu, toin**).
toizinaa adv. – иногда.
tok|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II *v.* – падать; упасть; сваливаться [*откуда-л.*] (ср. **kapartua, puota**).
tokut|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – ронять.
tok|uttaa (uttammaa; kuutan, uttaa; kuutin, utti) IV *v.* – уронить.
tolk|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II *v.* – разбирать [*понимать*]. **en saa mittä ~kua!** – не могу ничего разобрать!
to|o (on, ta, oho) pron. – т|от (-а, -о) [*находящийся в значительном удалении*]. ~ **ol rannaal** – на том берегу. **tämä eli ~o** – то или другое. **tää eli ~o** – тот или другой. **tätä ja ~ta** – то да сё. **ei täitä eikä ~ta** – ни то, ни сё (ср. **se, tämä, tää**).
to|oa (omaa; on, op; in, i) I *v.* – 1) приносить; привозить; приводить; 2) подавать; 3) подносить; подвозить; подводить (ср. **veejjä**).
tooal *adv.* – вон там [*в значительном удалении*] (ср. **šääl**).
tooalt *adv.* – вон оттуда [*издалека*] (ср. **šäält**).
tooh|hiin (izen, iist, isee; mon. nom. – hiist) XIII^{b)} *adj.* – берестян|ой (-ая, -ое).
tooh|i (en, ta, ee) X *s.* – берёста.
toohoo *adv.* – вон туда [*вдалъ*] (ср. **sinne**).
tooja (n, a, a) VIII *s.* – податель (-ница). **tään kirjehen ~** – податель этого письма.
toonni (n, a, i) II *s.* – ввоз, импорт. **veenni ja ~** – экспорт и импорт.
toonnoi *adv.* – недавно.
toonnoi|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – 1) недавн|ий (-яя, -ее); 2) тогдашн|ий (-яя, -ее).
top|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI *v.* – 1) штопать. **hää ~ajaa sukkiia** – она штопает чулки; 2) топнуть : **hää ~paiz jalkaa** – он топнул ногой (ср. **taputtaa**).
totihijin (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – серьёзн|ый (-ая, -ое) [*человек*] (ср. **vakkaava**).
totisso|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – доказательство; свидетельство.
totis|taa (tammasa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – доказывать; свидетельствовать.
totistaj|a (an, jaa, jaa) VIII *s.* – свидетель (-ница).
totizeest *adv.* – серьёзно; не шутя. **hää nüt läkkäiz ~** – он теперь говорил серьёзно.
tot|tuuhusse (uhuen, uhutta, uhuttee) XX *s.* – истина.

totuhuellijin (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – правдивый (-ая, -ое).
totuhuellizusse (en, tta, tee) XX s. – правдивость.
touhu (n, a, u) II s. – хлопоты.
to|zi (en, tta, ttee) XI s. – правда.
to|ziissia (ssiian, ziaa, ziaa) VII s. – факт.
to|zittaa (zittammas; ssiitan, zittaa; ssiitin, zitti) IV v. – удостоверять; подтверждать.
tsaari (n, a, i) II s. – царь.
tsak|attaa (attammaa; kaatan, attaa; kaatin, atti) IV v. – болтать; трещать; балаболить. **hää ~attaa paljo**
– он много болтает (ср. **cakattaa, papattaa, pälättää**).
tsement|ta (an, taa, taa) VIII s. – цемент. **säkilliin ~taa – мешок цемента.**
tsentneri (n, ä, i) II s. – центнер.
tsentra (n, a, a) VIII s. : **linna~ – центр города.**
tsirkkuli (n, a, i) II s. – циркуль.
tsirku|z (ksen, ust, ksee) XII s. – цирк. **~zohelma – цирковая программа. **~znäytäntö** – цирковое представление. **essiintyä ~kseez** – выступать в цирке.**
tuet|oin (toman, oint, tommas) XIV adj. – без подпорки; без поддержки; без опоры.
tuhanne|ez (ksen, est, ksee) num. – тысячная [в простых дробях]. **yks ~ez – одна тысячная (1/1000).
viiz ~est – пять тысячных (5/1000) (ср. **tuhattaiz-oza**).**
tuha|tta (nnen, ttaa, ntee) num. – тысяча.
tuhatta|iz (nnen, tta, ntee) num. – тысячный (-ая, -ое).
tuhattaiz-oza (zan, ssaa, ssaa) VIII num. – тысячная [в десятичных дробях]. **kolt kokonaist ja**
kakssattaa neljäkymment viiz ~ - ~ssaa – три целых и двести сорок пять тысячных (3,245) (ср.
tuhanneezi).
tuhoomi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – уничтожение; истребление.
tuh|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – пепел. **pallaa ~aks – сгореть дотла; обратиться в пепел. **polttaa ~aks** –
сжечь дотла; испепелить.**
tuhkakup|pi (in, pia, pii) II s. – пепельница.
tuhkarok|ko (on, koa, koo) II s. – корь. **olla ~ooz – болеть корью.**
tuhma (n, a, a) VIII adj. – глупый (-ая, -ое); дурацкий (-ая, -ое). **~ teko – глупый, дурацкий поступок.**
tuhmuk|kain (kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist) XIII^{a)} s. – дурачок; дурочка.
tuhmuri (n, a, i) II s. – дурак, дура.
tuh|o (on, hooa, hoo) II s. – ущерб; вред. **tehhä ~hooa – наносить ущерб; причинять вред; вредить.
tehhä ~on – нанести ущерб; причинить вред; навредить.**
tuh|ota (hoomaa; hoon, ojaan; hoizin, hoiz) XI v. – губить; уничтожать; истреблять.
tui|sko (zon, skoa, skoo) II adj. – пылкий (-ая, -ое); темпераментный (-ая, -ое).
tui|sku (zun, skua, skuu) II I adj. – вспыльчивый (-ая, -ое); горячий (-ая, -ее).
tui|sku (zun, skua, skuu) II II s. – выюга; пурга.
tui|zata (skaamamaa; skajaa; skaiz) XI v. : **~skajaa lunt – снег метёт. **oi, mitä ~skaiz lunt!** – ой, как
замело!**
tukahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – 1) душить; 2) гасить. **~taa leekin – погасить пламя.**
tukahuttami|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – 1) удушение; 2) гашение.
tukanleikkuu (n, ta, sse; loin) VI s. – стрижка.
tuk|ehtua (ehtummaa; keehun, ehtuu; keehuin, ehtui) II v. – 1) задохнуться. **olla ~ehtumaaz –
задыхаться; 2) гаснуть; глохнуть. **tuli ~ehtuu** – огонь гаснет. **huuto ~ehtui** – крик заглох.**
tu|ki (en, kkiia, kkee) IX s. – подпорка; опора; поддержка (ср. **turva).**
tuk|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – шевелюра; волосы. **leikata ~kaa – стричь [волосы].**
tukkalait|e (tiin, etta, tiisse) XV s. – причёска.
tuk|keehoz (ehoksen, choost, ehoksee) XII s. – удушье.
tuk|keela (keelan, elaa, elaa) VIII adj. – дряхлый (-ая, -ое).
tuk|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II v. – затыкать; задевывать.
tu|kkiia (komaa; en, kkoo; in, ki) VI v. – поддерживать; подпирать. **~kkiia aijjan – подпереть забор.
~kkiia läzijää käzivarrest – поддерживать больного пôд руку.**
tuk|koova (koovan, ovaa, ovaa) VIII adj. – 1) крепкий (-ая, -ое); плотный (-ая, -ое); 2) коренастый (-ая, -ое)
tukomi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – поддержка; подкрепление [*процесс*].
tulenningar|ka (an, kaa, kaa) IV adj. – огнеопасный (-ая, -ое).
tul|i (en, t, lee) X s. – огонь.
tulipal|o (on, looa, loo) II s. – пожар.
tulki|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi; kond. – tsissiizin) X v. – переводить. **~ta ižoraa – перевести на
ижорский.**
tulkitsija (an, jaa, jaa) VIII s. – переводчик. **~a ižorast venäesse – переводчик с ижорского на русский.**

- tulkitsomatoin** (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – 1) непереведённый (-ая, -ое); 2) непереводимый (-ая, -ое).
- tulkitsom|miin** (*miizen, iist, isee*) XIII^{b)} *s.* – перевод.
- tulkittu pain. partits.** – переведённый (-ая, -ое). ~ **venäest** – переведённый с русского.
- tulla** (*ulomaa; yen, ulloo; ulin, uli*) VIII *v.* – 1) приходить; прибывать; приезжать : ~**ulla kottii** – прийти домой; 2) : ~**ulla takaisii** – вернуться; 3) : ~**ulla joossen**¹ – прибегать; прибежать; 4) получиться; выйти. **ei ~ult mittää** – ничего не вышло (ср. *onnistua*).
- tullavoon** *adv.* – на будущий год.
- tul|leekaz** (*ekkahan, ekast, ekkahasse*) XVIII *adj.* – 1) горячий (-ая, -ее); 2) горячий (-ая, -ее). ~**ekkahat hiilet** – горячие угли.
- tul|loova** (*loovan, ovaa, ovaa*) *adj.* – будущий (-ая, -ее); следующий (-ая, -ее).
- tul|o** (*on, looa, loo*) II *s.* – приход; прибытие; приезд (ср. *saapumiin*).
- tuloai|ka** (*jjan, kcaa, kcaa*) IV *s.* – время прибытия, прихода.
- tuloksek|az** (*kahan, ast, kahasse*) XVIII *adj.* – результативный (-ая, -ое); успешный (-ая, -ое).
- tulomo|z** (*kseen, ost, ksee*) XII *s.* – пришествие. **Toin ~z** – Второе пришествие.
- tulovai|zusse** (*ssuuven, zutta, zutee*) XX *s.* – будущее. ~**ssuuvenusko** – вера в будущее.
- tuloi|z** (*kseen, ost, ksee*) XII *s.* – результат. ~**kset, kummat ootella** – ожидаемые результаты.
- tulva** (*n, a, a*) VIII *s.* – разлив; половодье; паводок.
- tulvaniit|ty** (*yn, tyä, tyy*) II *s.* – заливной луг; пойма.
- tulvi|a** (*maa; i; -*) II *v.* – разливаться; выходить из берегов. **joki on ~int** – река вышла из берегов.
- tumma** (*n, a, a*) VIII *adj.* – тёмный (-ая, -ое).
- tummai|h|oin** (*oizen, oist, oisse; mon. nom. – hoist*) XIII^{b)} *adj.* – смуглый (-ая, -ое); темнокожий (-ая, -ее).
- tummen|taa** (*tammaa; nan, taa; zin, si*) VII *v.* – затемнять.
- tumme|ta** (*nommaa; nen, noo; nin, ni*) X *v.* – темнеть.
- tunkehu|a** (*mmaa; n, u; in, i*) II *v.* – 1) [part.] пробираться; пробраться; 2) : ~**a** (*yli*) [gen.] – перелезать (через что-л.). **miä ~in yli aijjan** – я перелез через ограду [забор].
- tun|ne** (*tiin, netta, tiisse*) XV *s.* – чувство; ощущение.
- tunnelma** (*n, a, a*) VIII *s.* – настроение.
- tunnettua** (*pain. partits.* – известный (-ая, -ое).
- tunni** (*n, a, i*) II *s.* – час. **sinne on kaks ~a matkaa** – туда – два часа пути.
- tunnis|taa** (*tammaa; san, taa; sin, ti*) IV *v.* – опознавать.
- tunni|t** (*loin, loja, loihe*) II *s. mon.* – часы. **ranne~t** – наручные часы. **seinä~t** – стенные часы.
- tunnot|join** (*toman, oint, tommaa*) XIV *adj.* – бесчувственный (-ая, -ое); безжалостный (-ая, -ое).
- tunnus|sellaa** (*telomaa; teen, telloo; telin, teli*) VIII *v.* – ощупывать; щупать.
- tunnusso|z** (*kseen, ost, ksee*) XII *s.* – 1) признание; 2) исповедь.
- tunnus|taa** (*tammaa; san, taa; sin, ti*) IV *v.* – 1) признаваться; 2) исповедоваться.
- tunnu|z** (*kseen, ust, ksee*) XII *s.* – признак.
- tun|tia** (*tomaan; nen, too; zin, si*) *epäs. v.* I [part.] – 1) чувствовать; ощущать; 2) быть знакомым (с кем-л.). **miä ~nen hänt** – я с ним знаком.
- tun|tia** (*tomaan; nen, too; zin, si*) *epäs. v.* II [gen.] – узнать (кого-л., что-л.).
- tuntiilli|in** (*zen, ist, see*) XIII^{a)} *adj.* – чувствительный (-ая, -ое); сентиментальный (-ая, -ое).
- tuntija** (*n, a, a*) VIII *s.* – знаток.
- tun|to** (*non, toa, too*) II *s.* – осознание.
- tuntomatoin** (*toman, oint, tomaa*) XIV *adj.* – неизвестный (-ая, -ое).
- tun|tua** (*tumaa; nun, tuu; nuin, tui*) II *v.* – 1) [in.] чувствоватьсь; ощущаться (где-л.). **jalaaz ~tuu tuskaa** – в ноге ощущается боль; 2) [el. – abl.] казаться (кому-л. – кем-л., чем-л.). **hää miust ~tuu nagrettavalt** – он мне кажется смешным.
- tu|pa** (*van, ppa, ppa*) VIII *s.* – комната.
- tup|pe** (*en, pea, pee*) II *s.* – ножны; футляр. **panna veitsen ~pee** – вложить нож в ножны.
- tupsah|taa** (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – шлёпнуться.
- turbak|ka** (*an, kaa, kaa*) V *s.* – голавль.
- turha** (*n, a, a*) VIII *adj.* – напрасный (-ая, -ое); тщетный (-ая, -ое).
- turhaa** *adv.* – напрасно; тщетно; зря.
- turhusse** (*en, tta, tee*) XX *s.* – щетка; суэта. **kuluttaa aikaa ~tee** – тратить время попусту. ~**ksiin ~sse** – суэта суэт.
- turnu|z** (*kseen, ust, ksee*) XII *s.* – турнепс.
- turpia** (*n, a, a*) VII *adj.* – 1) погустевший (-ая, -ее); 2) опухший (-ая, -ее).
- turp|ossa** (*poomaa; poon, ooja; pozin, poiz*) XIV *v.* – разбухать; всучиваться.

¹ *I infinitiivin instruktiivi* от *joossa* (см. 34 урок).

tur|paahat (ahiin, ahia, ahisse) XVIII s. *mon.* – лестница. **männä ~ahia ylöz** – подниматься по лестнице.

turra (n, a, a) VIII *adj.* – онемелый (-ая, -ое).

turruto|z (ksen, ost, ksee) XII s. – притупление [боли]; обезболивание.

turrut|taa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. – 1) вызывать онемение; 2) обезболивать; притуплять [боль].

tur|ruukaz (ukkahan, ukast, ukkahasse; ukkahhiin) XVIII *adj.* – 1) шишковатый (-ая, -ое); бугристый (-ая, -ое). **~ruukaz runko** – шишковатый ствол; 2) ухабистый (-ая, -ое). **~ruukaz tee** – ухабистая дорога.

tur|skia (skimaa; zin, skii; zin, ski) II v. : **~skia nennää** – утирать, вытирать нос.

tur|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II v. – притупляться [о боли]; неметь.

turtumu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – онемение.

tur|u (un, ruua, ruu) II s. I –рынок; базар. **käyvä ~uuuz** –ходить на рынок. **ostaa ~ult** – купить на рынке.

tur|u (un, ruua, ruu) II s. II – 1) труба [музык. инструмент]; 2) пастущий рожок.

tur|uttaa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. – трубить.

turva (n, a, a) VIII s. – 1) убежище; 2) опора; защита (ср. **tuki**).

turva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – 1) защищать; 2) обеспечивать. **töö ~jaat ellooa** – работа обеспечивает жизнь.

tur|ve (preehen, veeht, pehesse) XVI s. – торф.

urvista|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV v. [ill.] – прибегнуть : **miä ~izin hänen appii** – я прибегнул к его помощи.

turvot|taa (tammas; an, taa; in, ti) IV v. – замачивать для разбухания.

tu|ska (zan, skaa, skaa) VIII s. – 1) боль; 2) скорбь; страдание (ср. **mure**).

tuskahi|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – страдающий (-ая, -ее).

tuskii *adv.* – едва; еле; слегка.

tu|ssa (zan, ssaa, ssaa) VIII s. – гриб-дождевик.

tu|ssaakaz (zakkahan, zakaast, zakkahasse; zakkahhiin) XVIII *adj.* – скорбный (-ая, -ое); скорбящий (-ая, -ее).

tut|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II v. – исследовать; 2) спрашивать; узнавать (что-л.) (ср. **kyssyyä**).

tutkija (n, a, a) VIII s. – исследователь.

tutkimat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – 1) неизученный (-ая, -ое); неисследованный (-ая, -ое); 2) непостижимый (-ая, -ое).

tutkimu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – изучение; исследование.

tutkin|to (non, toa, too) II s. – экзамен.

tuttahu|a (mmaa; n, u; in, i) II v. – знакомиться.

tuttava (n, a, a) VIII *adj.* – знакомый (-ая, -ое).

tuttavu|sse (en, tta, ttee) XX s. – знакомство. **solmia ~en** – завязать знакомство.

tuttavut|taa (tumaa; an, taa; in, ti) IV v. – знакомить. **~taa heijjet toin-toizen kera** – познакомить их друг с другом.

tuuca (n, a, a) VIII s. – туча.

tuul (en, t, ee) X s. – ветер.

tuul|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI v. – проветривать; вентилировать.

tuulahta|ssa (amaa; jjaa; iz) XV v. – дунуть; пахнуть.

tuulek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – ветренный (-ая, -ое) : **~kahat ilmat** – ветренная погода.

tuulenhenk|ji (en, iä, ee) IX s. – лёгкий ветерок.

tuulla|la (omaa; oo; i) VIII v. – дуть [о ветре] : **tänäpään ~oo kovasti** – сегодня сильно дует.

tuulruik|koi (oin, koja, koihe) III s. – ветрянка, ветряная оспа. **lässiiä ~koja** – болеть ветрянкой.

tuul|taa (tumaa; lan, taa; zin, si) VII v. – провеивать : **tääl ~letaa viljaa** – здесь провеивают зерно.

tuul|tua (tumaa; lun, tuu; luin, tui) II v. – проветриваться.

tuura (n, a, a) VIII s. – пешня [для пробивания льда].

tuutik|ka (an, kaa, kaa) V s. – сноп. **olki~ka** – соломенный сноп.

tu|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – страдать; горевать; печалиться. **~zata yssäväst** – печалиться о друге.

tuzat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – безболезненный (-ая, -ое).

tyhjen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII v. – опорожнять; осушать [бокал]; освобождать.

tyhje|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni) X v. – опорожняться; осушаться [о бокале].

tyhjä (n, ä, ä) VIII *adj.* – пустой (-ая, -ое). **~tupa** – пустая комната; 2) полый (-ая, -ое). **~puu** – полое дерево; 3) пустой (-ая, -ое); напрасный (-ая, ое). **~touhu** – пустые хлопоты.

tyhjy|sse (en, ttä, tee) XX s. – пустота.

tyhkälih|a (an, haa, haa) IV s. – говядина.

tyk|ki (in, kiä, kii) II s. – пушка.

tyk|kää (kämää; än, kää; in, ki) IV *v.* – биться; пульсировать. **syän ~kää** – сердце бьётся.

tyk|ky (yn, kyä, kyy) II *s.* – штука. **kolt ~kyä** – три штуки.

tykkynää *adv.* – совершенно; абсолютно.

telly (n, ä, y) II *s.* – певчая птичка [любая].

tylp|etä (enömmää; peenen, enöö; peenin, peeni) X *v.* – притупляться; затупляться.

tylp|pä (än, pää, pää) VIII *adj.* – тупой (-ая, -ое); затупившийся (-аяся, -еется). **suksiloil on ~ät nenät** – у лыж тупые носы (ср. **tyltsä**).

tyltsen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII *v.* – затуплять.

tylt|setä (tsenömmää; senen, tsenöö; senin, tseni) X *v.* – 1) затупиться. **veitssi ~tseni** – нож затупился; 2) притупиться. **tuntiit ~settii** – чувства притупились; 3) отупеть. **hää ~tseni tykkynää** – он совершенно отупел.

tylt|tsä (sän, tsää, tsää) VIII *adj.* – 1) тупой (-ая, -ое); отупелый (-ая, -ое); глупый (-ая, -ое). **~tsä kattso** – отупелый взгляд. **~tsä ehhootoz** – дурацкое предложение; 2) притупленный (-ая, -ое). **~sät tuntiit** – притупленные чувства; 3) : **aluz ~tsä manömää** – тихоходное судно (ср. **tylppä**).

tym|issä (izömmää; miizen, izöö; miizin, miiz) IX *v.* – стучать : **~issä ovvija** – стучать в дверь.

tymmään *adv.* : **miä oon tänäpäään ihhaa** – я сегодня совсем вымотан. **miul on hammaspaikka** – меня измучила зубная пломба.

tymähyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – колотить : **~tää seinää** – колотить в стену.

tynkä (n, ä, ä) VIII *s.* – обрубок; кулья.

tynnyri (n, ä, i) II *s.* – бочка.

tyrmä (n, ä, ä) VIII *s.* – тюрьма. **istuttaa ~ä** – посадить в тюрьму. **hää istui ~äz** – он сидел в тюрьме.

tyttärik|köi (öin, köjä, köihe) III *s.* – девочка (ср. **tytökkäin**).

tyt|töi (öin, töjä, töihe) III *s.* – девушка.

tytöpää *adj.* – незамужняя. **hänen tyär on ~** – его дочь – незамужняя.

tytök|käin (käizen, äist, käisse; mon. nom. – käist) XIII^{a)} *s.* – девчонка; девчушка (ср. **tyttärikköi**).

tyve|n (nen, ent, nesse) XVI *s.* – штиль.

tyv|i (en, viiä, vee) IX *s.* – 1) : **puun ~i** – комель дерева; 2) : **sanan ~i** – основа слова.

ty|är (ttäären, äärt, täresse) XVII *s.* – дочь.

tyärpool (en, t, ee) X *s.* – падчерица.

tyyn (en, t, ee) X *adj.* – спокойный (-ая, -ое); тихий (-ая, -ое) : **~ meri** – спокойное море (ср. **tyynikkäin**).

tyynehy|sse (en, ttä, ttee) XX *s.* – спокойствие.

tyynik|käin (kaizen, äist, käise; mon. nom. – käist) XIII^{a)} *adj.* – спокойный (-ая, -ое); тихий (-ая, -ое) : **~käin ihmien** – спокойный человек.

tyynistä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV *v.* – успокаиваться; затихать. **tuul ~iz** – ветер затих (ср. **vaikentassa**).

tyyny (n, ä, y) II *s.* – подушка.

tyyry (n, ä, y) II *s.* – рукоять весла.

tyytyvä|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – доволен (-ая, -ое).

täh|täi (tämmää; nän, tää; zin, si) VII *v.* [all.] – предназначаться : **kelle tämä on ~netty?** – кому это предназначено?

tähetty|ä (mmää; y; i) II *v.* – покрываться звёздами : **taivaz ~i** – небо покрылось звёздами.

täh|heekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) XVIII *adj.* – звёздный (-ая, -ое). **~heekäz taivaz** – звёздное небо.

täh|kä (än, kää, kää) VIII *s.* – колос. **ruiz tekkoo ~kää** – рожь колосится.

tähkäkuivaja (n, a, a) VIII *s.* – колосник [сушилка для колосьев под крышей].

täh|ti (en, tiä, tee) IX *s.* I – звезда.

täh|ti (en, tiä, tee) IX *s.* II – знак; признак; примета. **panna ~elle** – замечать; обращать внимание (ср. **merkki**).

Tähtira|ta (an, ttaa, ttaa) IV *s.* – Млечный Путь.

tähtäi|n (men, nt, mee) XIV *s.* – 1) прицел. **ottaa ~mee** – прицеливаться; взять на прицел; 2) : **mitä häneel on ~mee?** – что у него за цель?, куда он метит?

täh|ätä (täämää; tään, täjää; täzin, täiz) XI *v.* [ill.] – прицеливаться. **hää ~täjää repoile** – он прицеливается в лисицу.

täi (n, tä, he; jjen) I *s.* – вошь.

täik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – вшивый (-ая, -ое); завшивленный (-ая, -ое). **~kähät vaattiit** – завшивленная одежда.

täintarha (n, a, a) IV *s.* – лишай.

täit|tyä (tymää; yn, tyy; yin, tyi) II *v.* – завшиветь.

täk|ki (in, kiä, kii) II *s.* – палуба.

täkälitte *adv.* – в этом направлении; по этой дороге.

täkäläi|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – здешний (-яя, -еэ); местный (-ая, -ое).
tämmöi|n (zen, st, see) XIII^{b)} **adj.** – таковой (-ая, -ое) : ~n, ku tää – таковой, как этот (ср. **mokkooma, sellain**).
tä|mä (män, tä, hä; in. – ss) **pron.** – вот это [совсем рядом]. ~mä on miun koti – вот это мой дом. ~mä eli too – то или другое. ~tä ja tota – то да сё. ei ~tä eikä tota – ни то ни сё (ср. **se, too, tää**).
tänne **adv.** – сюда. tye ~! – иди сюда! anna ~! [разг.] – дай сюда!
tänäpää|n **adv.** – сегодня.
tänävoon **adv.** – в нынешнем году.
täplä (n, ä, ä) VIII s. : – пятно [цветное] (ср. **tahra**).
täpläk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII **adj.** – пятнистый (-ая, -ое).
täpötäyn **san.** – полным-полно. šääl ~ oli väkkiiä – там было полным-полно народа. **pehot ollaa ~ marjaa** – кусты усыпаны ягодой (ср. **täyn**).
tär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – дрожать; трястись. **talo** ~izöö – дом дрожит.
tärkehy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – важность. assian ~en vooks – ввиду важности дела.
tärkiä (n, ä, ä) VII **adj.** – важный (-ая, -ое). pitää sitä ~än – считать это важным.
tärkähtä|ssä (mmää; än, jjää; izin, iz) XV v. – зародиться.
tärkäh|tä (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) возникнуть; 2)пустить ростки.
tär|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – дрожь; тряска.
tär|räähyz (ähyksen, ähyyst, äyksee) XII s. – сотрясение. **puzyn ~räähyz** – отдача ружья.
tär|ähtää (ähtämmää; räähän, ähtää; räähin, ähti) IV v. – сотрястись; содрогнуться.
tärähyt|ellä (telömmaa; telöö; teli) VIII v. : **ukkoin ~teli ympärissöllöiz** – гром прокатился по окрестностям.
tärähyt|tä (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) сотрясать; толкать. ei saa kantta ~tä, kui toin kirjuttaa – нельзя толкать стол, если другой пишет; 2) хлопнуть; подстрелить. **kuulit siä, ku miä pyzyst ~in?** – ты слышал, как я из ружья хлопнул?
tä|ti (in, ttää, ttii) II s. – тётя [сестра отца или матери].
täyn **san.** – полно. ~ väkkiiä – полно народа. **uhluut ollaa ~** – вёдра полны (ср. **täpötäyn, täyz**).
täyteläi|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – полноый (-ая, -ое). ~n **uhluu vettä** – полное ведро воды (ср. **täyz**).
täyt|tyä (tymää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – 1) наполняться. **uhluu ~tyi** – ведро наполнилось; 2) исполняться. lapselle ~tyi kuuz vootta – ребенку исполнилось шесть лет.
täyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – наполнять.
täytmät|öin (tömän, öint, tämää) XIV **adj.** [ill.] – недовольный (-ая, -ое); неудовлетворённый (-ая, -ое). **öin tööhö** – недовольный работой.
täytmättömy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – недовольство; неудовлетворение.
tätyväi|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – удовлетворённый (-ая, -ое).
tätyväizy|sse (en, ttä, tee) XX s. – удовлетворение.
täty|ä (mää; y; i) II v. [all.] – быть нужным; требоваться : **miulle ~y mänä** – мне необходимо идти. hänelle ~i söövvä – ему требовалось поесть (ср. **pittää, tärviz, vajja**).
täy|z (vven, ttä, tee) XI **adj.** – 1) полноый (-ая, -ое) [целый, завершённый] : ~z ikä – “полный” возраст; совершеннолетие; 2) полноый (-ая, -ое) [толстый]. ~z meezi – полный мужчина; 3) [part.] полноон (-на, -но) : **uhluu on ~z vettä** – ведро полно воды (ср. **täyn, täyteläin**).
täyz-ik|käin (käizen, äist, käisee; mon. nom. – käist) XIII^{b)} **adj.** – совершеннолетний (-ая, -ее).
täzmälli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} **adj.** – 1) точный (-ая, -ое). ~ist tunnit – точные часы; 2) аккуратный (-ая, -ое). ~in ihmiin – аккуратный человек (ср. **tarkka**).
täzmällä|adv. – 1) точно; ровно; как раз; 2) пунктуально; аккуратно; вовремя.
tä|ä (än, tä, hä; in. – ss) **pron.** – вот этот (-а, -о) [ближайший]. **miä elän ~ss koiiz** – я живу вот в этом доме (ср. **se, too, tämä**).
tääl **adv.** – здесь.
täält **adv.** – отсюда.
tököt|ti (in, tiä, tii) II s. – дёготь.
tölmijä (n, ä, ä) VIII s. – шалун (-ья).
tölmijä (mää; n, i; n, -) II v. – шалить.
tönki|ä (mää; n, i; n, -) II v. – рыть; рыться; копытить; разрывать. **sika ~i** – свинья роется. **härdi noisi mölizömmää ja maata ~mää sarviol** – бык стал реветь и рыть землю рогами.
tönki|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II v. – толкать [многократно]; подталкивать.
tönk|ätä (käämää; käään, äjää; käizin, käiz) XI v. – толкать [однократно].
tör|i (in, riää, rii) II s. – башня; колокольня. ~iiz on suur kello – на колокольне – большой колокол.
tör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – болтать вздор.
törk|ka (än, kää, kää) II s. – тёрка.
törk|ätä (käämää; käään, äjää; käizin, käiz) XI v. – натирать [на тёрке].

tör|ky (yn, kyä, kyy) II s. – сор; дрянь. **tuvaaz on täyn ~kyä** – в комнате полно сора.
törni|ä (mää; n, i; n, -) II v. – тыкать; пырнуть. **~ä veitseel** – пырнуть ножом.
tör|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – вздор; вздорная болтовня.
tjöö I (eijjen, eitä, eihe; *akk.* – eijjet) *pron.* – вы. **kiijjän ~eitä!** – благодарю вас! **tyen hoomeen ~eijjen**
 loo – завтра приду к вам. **~eijjen üssävät** – ваши друзья. **antakaa lupa kuttsua ~eijjet!** – разрешите
 вас пригласить! **miä oon kuult ~eist** – я слышал о вас.
töö II (n, tä, hö) I s. – работа. **tehhä ~tä** – работать [*трудиться*]. **olla ~z** – работать [*на рабочем месте*].
miz oot siä ~z? – где ты работаешь? **männä ~hö** – идти на работу. **käyvä ~z** –ходить на работу.
töök|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – трудолюбивый (-ая, -ое); работящий (-ая, -ее).
töömee|z (hen, st, hesse) XIX s. – рабочий; трудящийся (ср. **töönain, töönika**).
töönaj|n (zen, sta, see; *mon. nom.* – zet) XIII ^{a)}s. – рабочая; трудящаяся (ср. **töömeez, töönikka**).
töönik|ka * (an, kaa, kaa) V s. – работни^к (-ца); тружени^к (-ца) (ср. **töömeez, töönain**).
tööntek|kijä (kiijän, ijää, ijää) VIII s. – сотрудник; работник (ср. **töönikka**).
töön|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII v. – 1) толкать; 2) совать; сунуть [*что-л. куда-л.*].
töön|tö (nön, töä, töö) II s. – толчок.
töösken|nellä (telomää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. [ess.] – служить [*ходить на службу*]. **~nellä**
inženerriin – служить инженером.

U u.

u|ar (ttaaren, aart, taresse) XVII s. – вымя.
u|ella (telommaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII v. – любопытствовать.
ubra|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – упрекать.
uffat|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – ухват.
uh|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) XI v. – грозить; угрожать. **~ata kulakaal** – грозить кулаком.
uher|zin (simen, ziint, simmee) XIV s. – бурав; бур; штопор.
uh|haama (haaman, amaa, amaa) VIII s. – яма; рытвина; впадина; ухаб.
uhitella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – [II inf. ill.] – уговаривать. **miä hänt ~telin tulomaa** – я
 его уговорил прийти.
uh|ittaa (ittammaa; hiiutan, ittaa; hiitin, itti) IV v. – утихомиривать [*уговором*] (ср. **unimuttaa, vaikenuttaa**).
uh|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – 1) угроза. **tehhä ~aal** – сделать назло; 2) подстрекательство. **antaa ~kaa** [ill.] –
 подстрекать; подбивать (*на что-л.*). **tehhä hänen ~aal** – сделать по наущению; 3) подбадривание. **tointoizen ~aal** – подбадривая друг друга.
uhkaava (n, a, a) VIII *adj.* – угрожающий (-ая, -ее); грозный (-ая, -ое); грозящий (-ая, -ее). **~ vaara** –
 грозящая опасность.
uhkia (n, a, a) VII *adj.* – 1) [II inf. ill.] смело, храбро делающий (-ая, -ее) (*что-л.*). **~ haukkumaa**
 тоissiia – смело ругающий других; 2) видный (-ая, -ое) [*красивый*]. **hää on ~ tyttöi** – она – видная
 девушка; 3) упрямый (-ая, -ое). **~al poroil on ain sarvet vereez** [*пословица*] – у упрямого барана
 рога всегда в крови.
uhku|a (maa; u; i) II v. [part.] – чесаться. **jalkaa ~u** – нога чешется.
uhlui|n (zen, st, see) XIII ^{b)}s. – ведро [*мера*]. **too kolt ~st vettä perttii!** – принеси три ведра воды в
 избу! (ср. **uhluu**).
uhluu (n, ta, sse; loin) VI s. – ведро [*предмет*]. **rauta~** – железное ведро.
uhma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – стараться; трудиться со старанием.
uh|uttaa (uttammaa; huutan, uttaa; huutin, utti) IV v. – щекотать.
uhuttam|miin (miizen, iist, isee) XIII ^{b)}s. – щекотка.
uikoma (n, a, a) V s. – лощина; ложбина.
uik|uttaa (uttammaa; kuutan, uttaa; kuutin, utti) IV v. – жаловаться; причитать.
uimaran|ta (nan, taa, taa) IV s. – пляж (ср. **ujukkipaikka**).
uimu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – плавник [*рыбы*].
uit|to (on, toa, too) II s. – промоина; проямина; глубокая лужа.
uittoma (n, a, a) V s. – дно оврага с травой, годящейся для косьбы.
uj|juua (umaa; un, juu; uin, ui) II v. – плавать; плыть.
uj|o (on, jooa, joo) II *adj.* – 1) тонкий (-ая, -ое). **~o lazi** – тонкое стекло; 2) стройный (-ая, -ое). **~o**
tyttöi – стройная девушка; 3) застенчивый (-ая, -ое). **~o lapsi** – застенчивый ребёнок.
ujok|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – **kaist**) XIII ^{a)}*adj.* – тоненький (-ая, -ое); стройненький (-ая, -ое).

* без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

ujukkipaik|ka (an, kaa, kaa) IV s. – место для купания (ср. **uimaranta**).
ujumi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – плавание.
uj|uttaa (uttammaa; juutan, uttaa; jutin, utti) IV v. – купаться.
uk|ko (on, koa, koo) II s. – гром. ~ko **jyrizöö** – гром гремит.
uk|koi (oin, koja, koihe) III s. – дед; старик (ср. **äijä**).
ukleika (n, a, a) VIII s. – уклейка.
ukonilma (n, a, a) IV s. – гроза.
ukonjyr|y (yn, ryyä, ryy) II s. – раскат грома.
ukontuusca (n, a, a) VIII s. – грозовая туча.
ukroop|pi (in, pia, pii) II s. – укроп.
u|ksi (ksen, sta, ksee) X s. – дверь [между помещениями внутри дома] (ср. **ovi**).
uksu|z (ksen, ust, ksee) XII adj. – наглый (-ая, -ое); беспардонный (-ая, -ое).
ukurit|tsa (san, tsaa, tsaa) V s. – огурец.
ul|issa (izommaa; liizen, izoo; liizin, liiz) IX v. – рыдать.
ulkolle adv. – наружу (ср. **uloz**).
ulkolt adv. – снаружи [откуда?]. **hää astui ~** – он вошёл снаружи (ср. **ulkool**).
ulkool adv. – снаружи [где?]. **hää seissoo ~** – он стоит снаружи (ср. **ulkolt**).
uloskut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – утешать.
uloz adv. – наружу (ср. **ulkolle**).
ulozläh|tö (ön, töä, töö) II s. – выход.
ulvo|a (maa; n, o; in, i) III v. – выть. **suet noistii ~maa** – волки завыли.
ummeez adv. : **lehmä ono ~** – корова недоена.
umpee adv. : **miä en saant silmää ~** – я не сомкнул глаз. **polku on kazvaant ~** – тропа заросла.
 raana on kazvaant ~ – рана затянулась. **looa hauvvan ~** – засыпать могилу.
um|pi (men, pia, pee) IX s. – плотный неутоптанный наст.
umpikat|to (on, toa, too) II s. – сплошной настил.
umpikulju (n, a, u) II s. – внутренняя травма.
umpinai|n (zen, st, see) XIII^{a)} adj. – сплошн|ой (-ая, -ое). ~n **aita** – сплошной глухой забор.
umpipim|miiä (miiän, iää, iää) VII adj. : ~miiä öö – непроглядная, кромешная ночь.
umpipäin adv. : **sool männä ~** – утонуть в болоте.
umpiräät|a adv. : **hää makaja ~** – он спит, укрывшись с головой. **hää lankkiiz vettee ~** – он
 погрузился в воду с головой.
umpisok|kia (kiian, iaa, iaa) VII adj. – абсолютно глух|ой (-ая, -ое).
umpisolm|i (en, ia, ee) IX s. – мёртвый узел.
umpitee (n, tä, he) I s. – нехоженная и неезженная заснеженная дорога.
unehi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – сонливый (-ая, -ое).
uneksi|a (mmaa; n, i; n, -) II v. [el.] – видеть во сне. **hää ~ izäst** – он видел во сне отца.
unenarvaaja (n, a, a) VIII s. – толкователь снов.
unet|oin (toman, oint, tommmaa) XIV adj. – бессониц|ый (-ая, -ое).
unettom|usse (muuvven, utta, utee) XX s. – бессонница. **kärsiä ~uest** – страдать бессонницей.
un|i (en, t, nee) X s. – сон. **maata sikiää ~t** – спать крепким сном. ~i **painaa minnua** – меня клонит ко
 сну. **en saa ~t!** – не могу заснуть! **herätä ~est** – пробудиться от сна; проснуться. **vaippua ~nee** –
 погрузиться в сон. **läätä ~eez** – говорить во сне. ~en **läpi** – сквозь сон.
unilin|tu (nun, tua, tuu) II s. – ночная бабочка.
unimut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – успокаивать; утихомиривать [принудительно] (ср. **uhittaa**,
 vaikenuttaa).
un|issa (izommaa; niizen, izoo; niizin, niiz) IX v. – тихо напевать; мурлыкать. **hää ~izoo laulaa** – он
 мурлычет песню.
unklaariiz adv. – в беспорядке; как попало.
un|neekaz (ekkahan, ekaast, ekkahasse) XVIII adj. – сонн|ый (-ая, -ое).
un|ohtaa (ohtammaa; noohun, ohtuu; noohuin, ohtui) IV v. – забывать. ~ohtaa **lupauksen** – забыть
 обещание. **elä ~nooha minnua!** – не забывай меня!
un|ohtua (ohtummaa; noohun, ohtuu; noohuin, ohtui) II v. – забываться; исчезать из памяти.
uplik|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – мелкая речная рыбёшка [молодь плотвы или уклейки].
upoi adv. : ~ **uuz** – новёхонький; с иголочки.
up|ota (poomaa; poon, ojaa; poizin, poiz) XI v. – тонуть.
up|ottaa (ottammaa; pootan, ottaa; pootin, otti) IV v. – топить.
up|pootoz (otoksen, otoost, otoksesse) XII s. – наводнение; разлив.
uppo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV v. – топиться.
urak|ka (an, kaa, kaa) V s. – подряд [на работу]. **töö, mikä on otettu ~aal** – сдельная работа.

ur|issa (izommaa; riizen, izoo; riizin, riiz) IX *v.* – мурлыкать : **kazi ~izoo** – кошка мурлычет.
urn|aa (amaa; aa, i) IV *v.* – визжать [*о несмазанном*] : **rattaahat ~aat** – колёса визжат.
urohoi|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – огромный (-ая, -ое). **~n kapussan pää** – огромный кочан капусты.
ur|pa (van, paa, paa) VIII *s.* – серёжка [берёзы, ивы, ольхи].
urpaviini (n, ä, i) II *s.* – вино из берёзовых почек.
Urpipä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – **än**) VIII *s.* – Вербное воскресенье.
urpivist|sat (tsoin, tsoja, tsoihe) IV *s. mon.* – пучок вербы [*Вербное воскресенье*].
ur|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI *s.* – мурлыканье. **kazin ~riine** – мурлыканье кошки.
urroi|za (zan, saa, saa) VIII *s.* – самец.
urvak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *s.* – почка [*лиственного дерева*].
usko (zon, skoa, skoo) II *s.* – вера. **vennäinen ~sko** – русская [*православная*] вера. **poolan ~sko** – польская [*католическая*] вера. **soomen ~sko** – финская [*лютеранская*] вера.
uskoka (skomaa; zon, skoo; zoin, skoi) III *v. – 1)* [part.] верить (*кому-л., чему-л.*) **siä ~zoit hänt** – ты ему поверил. **elä ~zo sitä!** – не верь этому!; **2)** [ill.] верить (*в кого-л., во что-л.*). **~skoa voitto** – верить в победу. **~skoa Jumalaa** – верить в Бога.
uskollii|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – верный (-ая, -ое); преданный (-ая, -ое). **koira on ~in izännälle** – собака предана хозяину.
uskomat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – неверующий (-ая, -ее); атеист (-ка).
uskova (n, a, a) VIII *partits.* – верующий (-ая, -ее).
u|ssiia (ssiiian, ziaa, ziaa) VII *adj.* : **~ssiian kerran** – много раз. **~ziaal tavaal** – различными способами; по-разному.
utivoonna (n, a, a) VIII *s.* – ягнёнок-самочка; овечка.
utjuuka (n, a, a) VIII *s.* – утюг.
utjuukut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – утюжить; гладить утюгом.
uto|i (in, ja, ihe) III *s.* – ярка; овца-самка. **pässi ja ~i** – баран и ярка.
uttui|za (zan, saa, saa) VIII *adj.* – туманный (-ая, -ое). **~zat ilmat** – туманная погода (ср. **uttuukaz**).
ut|tuukaz (ukkahan, ukast, ukkahasse; ukkahhiin) XVIII *adj.* – затянутый (-ая, -ое) туманом; погружённый (-ая, -ое) в туман (ср. **uttuiza**).
u|tu (un, ttuaa, ttuu; in, –u’uz) II *s.* – туман. **kova ~tu** – густой туман.
uuk|kaa (kamaa; an, kaa; in, ki) IV *v.* – кричать [*без слов*].
uulitsaal *adv.* – на улице [*за окном*]. **~ sattaa vihmaa** – на улице идет дождь (ср. **ikkunaal, uulittsa**).
uulitsalle *adv.* – на улицу [*из дома*]. **poistua ~** – выйти на улицу (ср. **ikkunalle**).
uulitsalt *adv.* – с улицы [*в дом*]. **astua ~** – войти с улицы (ср. **ikkunalt**).
uulit|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII *s.* – улица [*деревенская*]. **~san pääl** – на улице. **auto seissoo ~san pääl** – машина стоит на улице (ср. **katu, uulitsaal**).
uu|ppria (pumaa; vun, ppuu; vuin, pui) II *v. – 1)* [el.] – уставать (*от кого-л., чего-л.*). **hää ~ppuu hyvviit tööst** – он очень устает от работы; **2)** [II inf. ill.] – уставать (*что-л. делать*). **mia ~vuin oottelommaa** – я устал ждать; **3)** [all.] устать (*в процессе чего-л.*). **hää oli ~ppuunt teelle** – он устал в дороге.
uur|ran (taman, raant, tamaa) XIV *s.* – яма от колёс [*на размытой дороге*]; ухаб.
uur|re (tiin, retta, tiisse) XV *s.* – колея.
uurtamik|az (kahan, ast, kahasse) XIV *adj.* – ухабистый (-ая, -ое). **~az tee** – ухабистая дорога.
uurtamik|koi (oin, koja, koihes) III *adj.* : **~koi tee** – разбитая дорога с колеёй.
uurt|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – долбить.
uussi|t (loin, loja, loihe) II *s. mon.* – усы.
uutik|e (kehen, eeht, kehesse) XXI *s.* – свежевыпавший снег (ср. **uuttiin I**).
uut|tiin (izen, iist, isee) XIII^{b)} *s. I* – пороша.
uut|tiin (izen, iist, isee) XIII^{b)} *s. II* – новость.
uut|tiist (iziin, izia, isii) XIII^{b)} *s. mon. – 1)* новости; **2)** : **~izist leipä** – хлеб нового урожая.
uut|tu (un, tua, tuu) II *s. – 1)* дырка. **pöksylöiz on ~tu** – в брюках – дырка; **2)** : **piipun ~tu** – отверстие трубки [*курительной*] (ср. **reikä**).
uut|tuin (tuizen, uist, tuissee; mon. nom. – tuist) XIII^{b)} *s.* – дырочка.
uuttulei|pä (vän, ppää, ppää) VIII *s.* – пористый хлеб.
uutuk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – дырявый (-ая, -ое). **~kahat vaattiit** – дырявая одежда.
uuvvellee *adv.* – опять; вновь; снова.
uuvvestaa *adv.* – по-новому; по-другому.
uuvvin (ttiimen, vviint, timee) XIV *s.* – полог над кроватью [*от насекомых*].
uuvvis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV *v. – 1)* переделывать; **2)** возобновлять.
uu|z (vven, tta, ttee; ssiin) XI *adj.* – новый (-ая, -ое). **~z vooz** – новый год. **~vven vuuvven ööl** – в новогоднюю ночь. **lopettaa töön ~ttee voottaa nasse** – закончить работу к новому году.

uvaženja (n, a, a) VIII s. – уважение. **pitää ~n** – питать уважение; ценить. **miä piän ~n meijen**

yssävyttä – я уважаю [ценю] нашу дружбу.

uv|e (veehen, eeht, ehesse) XVI s. – «жеребец»; распутник.

uzal|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII v. – сметь; осмеливаться; отваживаться. **hää ei ~taant sitä tehhä** – он не отважился это сделать (ср. **tohtia**).

uzeittee adv. – часто.

uzieittse adv. – частенько; зачастую.

V v.

vaa I k. : **ei ... , ~ ...** – не ..., а ... : **ei tänne, ~ sinne** – не сюда, а туда. **en miä, ~ siä** – не я, а ты.

vaa II adv. – 1) все; по-прежнему : **tytärikköi ~ itköö** – девочка всё плачет; 2) лишь : **tarvitsi ~ tulla** – стоило лишь прийти. **miä ~ kzyin** – я лишь спросил.

vaah|ota (toomaa; tojaa; toiz) XI v. – пениться. **olut ~tojaa** – пиво пенится.

vaahotoin (toman, oint, toomaa) XIV adj. – без пены; не пенистый (-ая, -ое); не пеняющийся (-аяся, -еется).

vaahtera (n, a, a) V s. – клён. **~nlehti** – кленовый лист.

vaah|to (on, toa, too) II s. – пена; накипь. **heppoin on ~ooz** – лошадь – в пене, в мыле. **kooria ~on supin päält** – снять накипь с супа.

vaahoova (n, a, a) VIII adj. – 1) пеняющийся (-аяся, -еется); пенистый (-ая, -ое). **~ saippu** – пенистое мыло; 2) : **~ heppoin** – взмыленная лошадь.

vaaja (n, a, a) IV s. – свая.

vaaleno|z (ksen, ost, ksee) XII s. – осветление; высветление.

vaalen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. – осветлять.

vaale|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; kond. – nissiizin) X v. – светлеть; бледнеть.

vaalia (n, a, a) VII adj. – 1) бледный (-ая, -ое); 2) белесый (-ая, -ое); светлый (-ая, -ое) [по оттенку] (ср. selkiä, valkiain, valloiza).

vaaliankeletai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – светло-жёлтый (-ая, -ое).

vaalianpun|nain (aizen, aist, aisee; mon. nom. – naist) XIII^{b)} adj. – розовый (-ая, -ое).

vaaliansilmäi|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – светлоглазый (-ая, -ое).

vaaliansi|niin (izen, iist, isee; mon. nom. – niist) XIII^{b)} adj. – голубой (-ая, -ое).

vaaliantukkai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – белокурый (-ая, -ое). **~n meeze** – блондин. **~n nain** – блондинка.

vaara (n, a, a) IV s. – опасность; риск. **meil ejoo ~a** – мы вне опасности.

vaarallijin (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – опасный (-ая, -ое); рискованный (-ая, -ое) (ср. **vaaranlaajain**).

vaaranlaajai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – подверженный (-ая, -ое) опасности; находящийся (-аяся, -еется) в опасности (ср. **vaaralliin**).

vaaran|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. – рисковать.

vaarat|oin (toman, oint, toomaa) XIV adj. – безопасный (-ая, -ое); безобидный (-ая, -ое).

vaat|ettaa (ettammaa; teetan, ettaa; teetin, etti) IV v. – одевать (кого-л.).

vaat|tia (timaa; jjin, ttii; jjin, ti) II v. [part., II inf. ill.] – требовать. **miä ~jjin sinnua jäämää** – я требую, чтобы ты остался. **höö ~jjitaa** – они требуют.

vaatimat|oin (toman, oint, toomaa) XIV adj. – нетребовательный (-ая, -ое); невзыскательный (-ая, -ое).

vaatimu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – требование.

vaativa (n, a, a) VIII adj. – требовательный (-ая, -ое); взыскательный (-ая, -ое); придирчивый (-ая, -ое).

vaattii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII v. – одеваться.

vaattii|t (loin, loja, loihe) XV s. mon. – одежда.

vadja (n, a, a) IV : **~n keel** – водский язык. **läätä ~ks** – говорить по-водски.

vadjak|koi (oin, koja, koihe) III s. – бóдника; вожанка; женщина народа водь.

vadjalai|i (zen, st, see) XIII^{a)} s. – бóдин; вожанин; мужчина народа водь.

vadruška (n, a, a) V s. – ватрушка.

vael|lella (telomaa; teen, telloo; teli, teli) VIII v. – блуждать; скитаться.

vaello|z (ksen, ost, ksee) XII s. – 1) странствие; 2) кочёвка.

vael|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII v. – 1) бродить; странствовать; 2) кочевать.

vaeltaj|a (an, jaa, jaa) VIII s. – 1) странник; скиталец; бродяга; 2) кочевник.

vaeltelomi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – блуждание; скитание.

vah|a (an, haa, haa) IV s. – воск.

vah|ata (haamaa; haan, ajaa; haizin, haiz) XI v. – вощить; смазывать воском. **~ata sukset** – вощить лыжи.

vah|hain (aizen, aist, aisee; mon. nom. – haist) XIII^{b)} adj. – вошёный (-ая, -ое); навошённый (-ая, -ое).

vah|ti (in, tia, tii) II s. – охрана; стража.
vah|tia (timaa; in, tii; in, ti) II v. – караулить; охранять; сторожить. **koira ~tii kottia** – собака сторожит дом.
vahtija (n, a, a) VIII s. – охранник; сторож.
vahven|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. – усиливать; укреплять.
vahvenut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – крепить; упрочивать.
vahvero (n, a, o) II s. – лисичка [гриб].
vahve|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni) X v. – усиливаться; крепнуть; крепчать.
vahvis|sellä (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – укреплять [на чём-л.].
vai adv. – только.
vai ei k. – или [же] нет.
vaih|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – 1) меняться (чем-л.); обмениваться. **höö ~eltii tunniloja** – они обменялись часами; 2) чередоваться.
vaiho|z (ksen, ost, ksesse) XII s. – перемена; изменение.
vaih|taa (tammaa; an, taa; oin, toi) III v. – 1) менять; изменять; 2) менять : **~taa kirjoja** – менять книги.
vaihtelu (n, a, u) II s. – чередование.
vaih|to (on, toa, too) II s. – обмен.
vaih|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II v. – меняться; изменяться. **ilmat ollaa ~tuunt** – погода изменилась.
vaijent pain. partits. – умолкнувш[ий] (-ая, -ее).
vaijen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII v. – заставлять замолчать; подавлять.
vaijjeta (kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni) X v. – стихать; замолкать; умолкать.
vaik k. – хоть; хотя. ~ i ... , mut ... – хоть и ..., но ... (ср. **hot**).
vaikehu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – трудность; затруднение.
vaikenut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – успокаивать. **~taa lasta** – успокаивать ребёнка (ср. **unimuttaa**).
vaikenom|miin (miizen, iist, isee) XIII ^{b)} s. – молчание [вынужденное]; умолкание (ср. **vaitiolo**).
vaikenta|ssa (amaa; an, jja; izin, iz) XV v. – успокаиваться. **hää on ~ast** – он успокоился (ср. **tyynistäässä**).
vaikia (n, a, a) VII adj. – трудный (-ая, -ое); тяжёлый (-ая, -ое).
vaik|ku (un, kua, kuu) II s. – ушная сера.
Vaimo (n, a, o) II s. : **Maaria Pyhhäin** ~ – Дева Мария; Богородица; Богоматерь.
vainaja (n, a, a) VIII s. – покойни[к,-ца].
vai|ppuu (pumaa; vun, ppuu; vuin, pui) II v. [ill.] – погружаться (во что-л.).
vaiteliaizu|sse (en, tta, ttee) XX s. – молчаливость; замкнутость.
vaitelia|z (han, st, hasse) XVIII adj. – молчаливый (-ая, -ое); замкнутый (-ая, -ое).
vaiti adv. – молча. **olla** ~ – молчать.
vaitiolo (on, looa, loo) II s. – молчание; безмолвие (ср. **vaikenommiin**).
vaiva (n, a, a) IV s. – 1) мучение; страдание. **hää näki paljo ~a** – он видел много страданий; 2) усилие; труд; неудобство; обуза; тягость. **assiia ei maksa ~a** – дело не стоит труда. **hää käi ~ks miulle** – он стал обузой для меня; он стал мне в тягость.
vaivak|az (kahan, ast, kahas) XVIII adj. – болезненный (-ая, -ое) [человек]; слабого здоровья.
vaivata I adv. – без труда; без усилий; легко.
vaiva|ta II (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – перенапрягать; излишне утруждать.
vaivoiin adv. – с трудом; через силу.
vajanai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} adj. – неполный (-ая, -ое); недостаточный (-ая, -ое).
vajjaa adv. I : jäää ~ [nom.] – не хватать (чего-л.). **kaks säkilliist jäär ~** – двух мешков не хватает. **jäi ~ yks tiili** – не хватило одного кирпича.
vajjaa adv. II – надо; нужно (кому-л. [all.] что-л. [part.]). **hänelle on ~ saa'a rahhaa** – ему нужно получить деньги (ср. **pittää, tarviz, täytyä**).
vajjo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV v. – погружаться.
vajjuhu|sse (en, tta, ttee) XX s. – дефицит; убыток; недосдача.
vaj|ota (joomaa; joon, ojaa; joizin, joiz) XI v. – оседать; вязнуть. **lehmä ~joiz sooho** – корова завязла в болоте.
vaj|ottaa (ottamaa; jootan, ottaa; jootin, otti) IV v. – 1) засасывать. **soo ~ottaa** – болото засасывает; 2) затаиваться. **hää mizle ~otti, ku ei löyvvetä kätte** – он где-то затаился так, что не находится.
vajozik|ko (on, koa, koo) II s. – топь; трясина.
va|ka (an, kcaa, kcaa; in, -a'az) IV adj. – миролюбивый (-ая, -ое); мирный (-ая, -ое); уравновешенный (-ая, -ое).
vakallii|n (zen, ist, see) XIII ^{a)} s. – корзинка; лукошко [мера]. **~in marjoja** – лукошко ягод (ср. **vakka**).
vakat|ti (in, tia, tii) II s. – адвокат.

vak|ka (an, kaa, kaa) IV s. – корзинка; коробка; лукошко. **toohhiin ~ka** – берестяное лукошко (ср. **vakalliin**).
vak|kaava (kaavan, avaa, avaa; avoin) V adj. – серьёзный (-ая, -ое) [о предмете, явлении]. **~kaava kirja** – серьёзная книга. **~kaava lässihyz** – серьёзная болезнь (ср. **totihiiin**).
vak|koona (koonan, onaa, onaa) V s. – вагон.
vakko|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV v. – 1) делать борозды; 2) : **maaomenoja ~ssa** – окучивать картофель (ср. **vaota**).
vakkove (hen, eht, hesse) XXI s. – приношения в коробке [для общего деревенского праздника].
va|ko (on, kkooa, kkoo; in. – ooz) II s. – 1) борозда; 2) рубец.
valai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII v. – освещать; светить [кому-л., напр. – фонарём] (ср. **paistaa**).
valaissu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – освещение.
val|a (an, laa, laa) IV s. – клятва; присяга.
valaskiv|i (en, viiä, vee) IX s. – мел.
val|e (leehen, eeht, ehesse) XVI s. – ложь; неправда.
valeh|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – лгать; врать.
valehoone (hen, eht, hesse) XVI s. – времененная постройка; времянка.
valekat|to (on, toa, too) II s. – времененная крыша.
val|ella (elommaa; leen, eloo; leelin, leeli) VIII v. – мочить; намачивать; замачивать; промачивать. **~ella hernehet** – замочить горох. **~ella jalat** – промочить ноги.
valelli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – 1) лживый (-ая, -ое); неискренний (-ая, -ее); 2) ложный (-ая, -ое); вымышленный (-ая, -ое); фиктивный (-ая, -ое); (ср. **valski**).
valellizu|sse (en, tta, tee) XX s. – 1) лживость; неискренность; 2) ложность; фиктивность; фальшивь.
valeomp|peelu (peelun, elua, eluu) II s. – намётка; временные стежки.
valesil|ta (lan, taa, taa) IV s. – временный мост.
valesolmu (n, a, u) II s. – ложный узел.
val|eta (kenommaa; kenoo; keni) X v. – 1) светать : **päivä ~kenoo** – светает. **päivä on ~ent** – рассвело; 2) светлеть; выцветать. **kankaz ~keni** – ткань посветлела.
valet|ti (in, tia, tii) II s. – валет [карточный].
vali|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X v. – 1) выбирать; 2) : **~ta poiz** – выбираться. **pittää ~ta täält poiz!** – надо выбираться отсюда!
valitsij|a (an, jaa, jaa) VIII s. – избиратель.
valitsoks|et (iin, ia, ii) XII s. mon. – выборы [политические].
valitso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – выбор.
val|ittaa (ittammaa; liitan, ittaa; liitin, itti) IV v. – жаловаться; стонать.
valjas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – запрягать. **~taa hepoizen** – запрячь лошадь.
valju (n, a, u) II adj. – 1) крепкий (-ая, -ое); прочный (-ая, -ое). **~t käet** – крепкие руки. **~t kenkät** – прочные туфли; 2) крупный (-ая, -ое); массивный (-ая, -ое). **~t meezi** – крупный мужчина; 3) строгий (-ая, -ое). **~t vanhemmat** – строгие родители; 4) ледяной (-ая, -ое); жестокий (-ая, -ое) : **~t ilmat** – ледяная погода; жестокий мороз. **~tuul** – ледяной ветер.
valkamo (n, a, o) II s. – лодочная пристань.
valkehu|sse (en, tta, ttee) XX s. – освещение.
valkenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – белить. **~taa laen** – побелить потолок.
valkia (n, a, a) VII adj. – 1) белый (-ая, -ое); 2) светлый (-ая, -ое) : **~tupa** – светлая комната (ср. **selkiä, vaalia, valkiain, valloiza**).
valkiai|n (zen, st, see) XIII^{a)} adj. – яркий (-ая, -ое). **~n kankaz** – яркая ткань (ср. **selkia, vaalia, valloiza**).
valkiaizeest adv. – ярко.
valkianv|hinko (n, a, o) II s. – возгорание (ср. **tulipalo**).
valkolai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. : **silmän ~n** – белок глаза.
valkomaitoseen (e, t, ee) X s. – груздь.
valkuaisaine (hen, eht, hesse; hhiin) XXI s. – белок; протеин.
valkulai|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. : **muna~n** – яичный белок.
val|laa (amaa; an, laa; oin, loi) III v. – наливать. **~laa caajua kuppii** – налить чаю в чашку.
vallait|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – баражаться; биться.
vallalla|a adv. : **koira on ~** – собака – не на привязи.
vallallee adv. : **koira laski ~** – собака сорвалась с привязи.
vallalli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} adj. – 1) непривязанный (-ая, -ое); неприкреплённый (-ая, -ое). **~in heppoin jooksenteloo läpi kylän** – непривязанная лошадь бегает по селу; 2) отдельный (-ая, -ое) : **uulitsaal on ~ssiia valjuloja kivilöja** – на улице есть отдельно лежащие массивные камни.
val|lata (taamaa; taan, tajaa; taizin, taiz) XI v. – занимать; захватывать; завоёвывать.

vallat|oin (*toman, oint, toomaa*) XIV *adj.* – шаловливый (-ая, -ое); проказливый (-ая, -ое); озорной (-ая, -ое). ~*oin lapsi* – проказник (-ца).

vallenvassee *adv.* – специально. *miä tulin ~ sinnuu näkönää* – я пришёл специально, чтобы тебя увидеть.

val|liituz (*ituksen, ituust, ituksee*) XII *s.* – жалоба.

valloisaa *adv.* – светлó. *ikkunall on ~* – на дворе светло.

valloitza (*zan, saa, saa; siin*) VIII *adj.* – ясный (-ая, -ое); светлый (-ая, -ое). ~*za päivä* – светлый день (ср. *selkiä, vaalia, valkia, valkiain*).

val|luua (*umaa; un, luu; uin, lui*) II *v.* – 1) литься; стекать; 2) медленно двигаться; течь.

valmis|taa (*tammaa; san, taa; sin, ti*) IV *v.* – готовить : ~*taa läksylöjä* – готовить уроки.

valmis|tua (*tummaa; sun, tuu; suin, tui*) II *v.* – готовиться. *hää ~tuu matalle* – он готовится в путь.

valmi|z (*hen, st, hesse*) XVIII *adj.* – готовый (-ая, -ое). *suuruz on ~z* – завтрак готов.

val|lo (*on, looa, loo*) II *s.* I – свет. *päivän~o* – дневной свет. *kuu~o* – лунный свет. *lampaun~o* – свет лампы.

val|o (*on, looa, loo*) II *s.* II – помёт [*в качестве утверждения*].

valski (*n, a, i*) II *adj.* – 1) коварный (-ая, -ое). ~ *ihmiin* – коварный человек; 2) фальшивый (-ая, -ое). ~ *raha* – фальшивые деньги (ср. *valelliin*).

val|ta (*lan, taa, taa*) I IV *s.* – власть. *eijoo heil ~taa* – у них нет власти.

val|ta (*lan, taa, taa*) II IV *adj.* – бескрайний (-ая, -ее) [о *одном пространстве*] : ~*ta meri* – бескрайнее море.

valtio (*n, ta, sse; loin*) VI *s.* – государство.

val|uttaa (*uttammaa; luutan, uttaa; luutin, utti*) IV *v.* – давать стечь; сливать; процеживать. ~*uttaa läpi harzonkankahan* – процеживать через марлю.

valvo|a (*maa; n, o; in, i*) III *v.* – 1) бодрствовать; бдеть; 2) наблюдать; следить.

valvoja (*n, a, a*) VIII *s.* – наблюдатель.

valvomi|in (*zen, ist, see*) XIII ^{b)} *s.* – наблюдение; слежка.

vanha (*n, a, a*) IV *adj.* – 1) старый (-ая, -ое). ~ *ukkoi* – старый дед; 2) древний (-ая, -ее) : ~*t juudit* – древние евреи; 3) : *kui ~ siä oot?* – сколько тебе лет? *hää on kakskyment vootta ~* – ему двадцать лет.

vanhak|koi (*oin, koja, koihe*) III *adj.* – староватый (-ая, -ое).

vanhameli|in (*zen, ist, see*) XIII ^{b)} *adj.* – старомодный (-ая, -ое); приверженец (-ка) старых традиций.

vanhapoi|ka (*an, kaa, kaa*) VIII *s.* – старый холостяк.

vanhatü|töi (*öin, töjä, töihe*) III *s.* – старая дева.

vanhavoit|tomin (*toizien, oist, toisee; mon. nom. – toist*) XIII ^{b)} *adj.* – староватый (-ая, -ое).

vanhem|mat (*piin, pia, pii*) XIV *s.* *mon.* – родители.

vanhemmik|koi (*oin, koja, koihe*) III *s.* – 1) старшина; 2) старейшина; 3) старший [начальник].

vanhem|p (*man, paa, paa*) *adj. komp.* – старший (-ая, -ее). ~*p tyär mäni mehelle* – старшая дочь вышла замуж.

vanhenom|miin (*miizen, iist, isee*) XIII ^{b)} *s.* – старение.

vanhen|taa (*tammaa; nan, taa; zin, si*) VII *v.* – старить. *parta ~taa hänt* – борода его старит. *hoolet hänt ~nettii* – заботы его состарили.

vanhe|ta (*nommaa; nen, noo; nin, ni; kond. – nissiizin*) X *v.* – стареть; стариться.

vanhu|sse (*en, tta, tee*) XX *s.* – старость.

vanhus|ti (*sin, tia, tii*) II *s.* – 1) старец; 2) предок.

vanna (*n, a, a*) IV *s.* – ванна.

van|naari (*naarin, aria, arii*) II *s.* – фонарь.

van|ne (*tehen, neeh, tehesse*) XVI *s.* – обруч. *panna ~neeh pytylle* – набивать обруч на бочку.

vannepy|ssy (*zyn, ssyä, ssyy*) II *s.* – лук для стрельбы.

vannu|a (*maa; n, u; in, i*) II *v.* – клясться. ~*a vallaa* – приносить клятву, присягу.

vannut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – 1) заставлять клясться; 2) приводить к присяге.

van|nuua (*umaa; nuu; ui*) II *v.* – 1) сваляться; 2) взлохматиться. ~*nuunt tukka* – взлохмаченная шевелюра.

vaok|az (*kahan, ast, kahasse*) XVIII *adj.* – изборождённый (-ая, -ое); бороздчатый (-ая, -ое).

vaok|kain (*kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaiost*) XIII ^{a)} *s.* – бороздка; рубчик.

vaollij|in (*zen, ist, see*) XIII ^{a)} *adj.* – рубчатый (-ая, -ое); в рубчик.

va|ota (*koomaa; koon, koja; kkoizin, kkoiz*) XI *v.* – бороздить. *aluz ~kojaaa okkiaanaa* – судно бороздит океан (ср. *vakkossa*).

va|pa (*van, ppaa, ppaa*) IV *s.* – сушилка для сетей и неводов.

vapahutettu *paint. partits.* – освобождённый (-ая, -ое).

vapahut|taa (*tamaa; an, taa; in, ti*) IV *v.* – освобождать; избавлять.

vapahuttaja (n, a, a) VIII s. – освободитель (-ница); избавитель (-ница).

vapahutta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV v. – освобождаться; избавляться.

vapahuttuunt pain. partits. – непринуждённый (-ая, -ое); естественный (-ая, -ое).

vapahutumat|oin (toman, oint, tomaa) XIV adj. – натянутый (-ая, -ое); скованый (-ая, -ое). ~oin
nagrahoz – натянутая улыбка (ср. **vapaizuetoin**).

vapahutuneizu|sse (en, tta, tee) XX s. – непринуждённость; естественность.

vapaizuet|oin (ttoman, oint, ttommaa) XIV adj. [el.] – зависимый (-ая, -ое). ~oin olosuhtehist – зависимый от обстоятельств (ср. **vapahutumatoin**).

vapaizuetto|mu|sse (en, tta, ttee) XX s. – зависимость.

vapaizu|sse (en, tta, ttee) XX s. – свобода.

vapatt|aa (ammas; aa; i) IV v. : **vattsaa** ~aa – в животе бурчит.

vapoi adv. : ~ vanha – престарелый (-ая, -ое).

vapp|aa (aan, aata, aasse; oin) VI adj. – 1) свободный (-ая, -ое); 2) добровольный (-ая, -ое).

vap|paahoz (ahoksen, ahoost, ahoksee) XII s. – освобождение; избавление.

vappaapä|ivä (ivän, ivää, ivä; ess. – än; iviin) VIII s. – выходной день.

vappohillaa adv. – в свободное время; на досуге.

var|a (an, raa, raa) IV s. I – 1) запас; 2) имущество; собственность; состояние (ср. **omaizusse**).

var|a (an, raa, raa) IV s. II – 1) защита; 2) готовность; бдительность.

varaal I adv. – в запасе; в резерве. ~ olloova kappale – запасной экземпляр.

varaal II postp. [gen.] : **tarpiaa** ~ – в случае нужды.

varaaz postp. [gen.] – на, в (базе, основе чего-л.). **seissooa yhen jalan** ~ – стоять на одной ноге. **uksi**
roikkui yhen sarraanan ~ – дверь болталась на одной петле. **istua, pää kässiin** ~ – сидеть, подперев голову руками (ср. **varast, varraa**).

varahaistaa adv. : **hoomuksest** ~ – с утра пораньше.

varahampaa adv. – 1) раньше; пораньше. **hää tuli** ~, **kui miä** – он пришёл раньше, чем я. **päivää** ~ – на день раньше; 2) ранее; раньше; прежде. **kui** ~ – как прежде.

varahilin (zen, ist, see) XIII a) adj. – ранний (-ая, -ее). ~in hoomuz – раннее утро.

varalle I adv. – про запас. **panna sitä** ~ – отложить это про запас (ср. **varalt I**).

varalle II postp. [gen.] – на случай (чего-л.); на (в расчёте на кого-л., что-л.). **vanhuuen** ~ – на старость.

suuruz kolmen ~ – завтрак на троих. **sattiin ~ tehtü katoz** – навес, сделанный на случай осадков (ср. **varalt II**).

varallijin (zen, ist, see) XIII a) adj. – 1) зажиточный (-ая, -ое); 2) бдительный (-ая, -ое).

varalt I adv. – на случай [исходя из необходимости чего-л.]. **kaiken** ~ – на всякий случай (ср. **varalle I**).

varalt II postp. [gen.] от [для защиты от кого-л., чего-л.]. **tulipalon** ~ – от пожара (ср. **varalle II**).

varas|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VII v. – воровать.

varasso|z (ksen, ost, ksee) XII s. – воровство; кражка [акт кражи] (ср. **varkahuusse**).

varast postp. [gen.] – с (базы, основы чего-л.). **ampua tuen** ~ – выстрелить с упора (ср. **varaaz, varraa**).

varas|taa (tammas; san, taa; sin, ti) IV v. – своровать; украсть.

var|az (kkaahan, ast, kahasse) XVIII s. – вор; воровка.

varenja (n, a, a) V s. – варенье. **panna ~a kannelle** – поставить варенье на стол.

vareez postp. [gen.] – у; возле; около; рядом. **tallon** ~ – рядом с домом (ср. **kyleez, kylkee, liki**).

var|i (in, riia, rii) I II s. – упрёк. **antaa ~riia** – упрекнуть.

var|i (in, riia, rii) II II adj. – 1) горячий (-ая, -ое). ~i suppi – горячий суп; 2) жаркий (-ая, -ое). **on ~i** – жарко. **on kovat ~it** – стоит сильная жара.

variksenpök|köi (öin, köjä, kölhe) III s. – полевой хвощ.

variksenvarp|paahat (ahiin, ahia, ahisse) XVIII s. mon. – плаун.

variksiinvh|ti (in, tia, tii) II s. – огородное пугало.

variltaa adv. – в горячем виде.

var|issa (izommaa; izoo; riiz) IX v. – сыпаться; осыпаться; опадать.

varis|taa (tammas; san, taa; sin, ti) IV v. – разогревать; подогревать. **konz liharookka ~setti, se annettii suurukseks** – когда мясное блюдо разогрели, его подали к завтраку.

varistu|a (mmaa; u; i) II v. – подогреваться; разогреваться. **oottele vähänaikkaa, konz suppi ~u!** – подожди немного, пока суп подогреется!

vari|z (ksen, ist, ksee) XII s. – ворона.

varjo (n, a, o) II s. – 1) убежище; укрытие; 2) тень.

varjoi|za (zan, saa, saa; siin) VIII adj. – тенистый (-ая, -ое).

varjok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – защищающий (-ая, -ее); прикрывающий (-ая, -ее).

varjo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV v. – укрываться; защищаться. ~ssa päivyelt – укрыться от солнца.

varjos|taa (tammas; san, taa; sin, ti) IV v. – укрывать; защищать. ~taa vihmallt – укрыть от дождя.

varjottu pain. partits. – защищённый (-ая, -ое); укрытый (-ая, -ое). ~ tuulelt – укрытый от ветра.

varkahu|sse (en, tta, ttee) XX s. – воровство [занятие] (ср. **varassoz**).

varma (n, a, a) IV **adj.I** – полный (-ая, -ое); жирный (-ая, -ое); дородный (-ая, -ое). ~ **meez** – полный мужчина. ~ **nain** – дородная женщина. ~ **sika** – жирная свинья (ср. **täyz**).

varma (n, a, a) IV **adj.II** [el.] – увереный (-ая, -ое). **hää on ~ oman assian oikehuest** – он уверен в правоте своего дела.

varmaa **adv.** – вероятно; скорее всего.

varmissutt|aa (amaa; aa; i) IV **v.** – делать полным, толстым; полнить. **olut ihmist ~aa** – пиво делает человека толстым.

varmis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II **v.** – толстеть; полнеть.

varomat|oin (toman, oint, tomaa) XIV **adj.** – неосторожный (-ая, -ое); неосмотрительный (-ая, -ое).

varomattomu|sse (en, tta, tfee) XX s. – неосторожность; неосмотрительность.

varovai|n (zen, st, see) XIII ^{a)} **adj.** – осторожный (-ая, -ое); осмотрительный (-ая, -ое).

varovaizeest **adv.** – осторожно.

varovaizu|sse (en, tta, tee) XX s. – осторожность; осмотрительность.

varpahaizillaa **adv.** – на цыпочках. **seissooa ~** – стоять на цыпочках.

varpahaizillee **adv.** – на цыпочки. **noissa ~** – встать на цыпочки.

varpahit|oin (toman, oint, tomaa) XIV **adj.** – лишённый (-ая, -ое) пальцев на ноге, ногах.

varp|puin (uizen, uist, uisee; mon. nom. – puist) XIII ^{b)} **s.** – воробей.

varraa I **adv.** – рано. **talvi tuli ~** – зима наступила рано. ~ **hoomukseel** – рано утром.

varraa II **postp.** [gen.] – на, в (базу, основу чего-л.). **joutua veen ~** – очутиться в воде. **silta, kumpa on rakennettu vaajoin ~** – мост, построенный на сваях. **panna kaiken yhen kortin ~** – поставить всё на карту (ср. **varaaz, varast**).

var|raakaz (akkahan, akast, akkahasse; akkahhiin) XVIII **adj.** – имущий (-ая, -ее); состоятельный (-ая, -ое) (ср. **varalliini**).

var|rav (ttaahan, rast, tahasse) XVIII s. – вертел для копчения рыбы.

varrelli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} **adj.** – 1) имеющий (-ая, -ее) ручку, рукоятку, черенок; 2) имеющий (-ая, -ее) голенище (ср. **varz II**).

var|rooa (omaa; on, roo; oin, oi) III **v.** – остерегать; беречься. ~**o auttoo!** – берегись автомобиля!

var|rooke (okkehen, okeeht, okkehesse) XXI s. – предохранитель.

varruk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII s. – рукав.

var|ruutoz (utoksen, utoost, utoksesse) XII s. – предупреждение; предостережение.

varsii **adv.** – 1) весьма. ~ **varmaa** – весьма вероятно; 2) : **ei ~** – совсем не. **ei se ~ nii oo** – это совсем не так.

var|soa (soma; zon, soo; zoin, soi) III **v.** – жеребиться [о кобыле].

vart **postp.** [part.] – для (кого-л., чего-л.). **se ono minnu ~** – это – для меня.

vartalo (n, a, o) II s. – 1) туловище; корпус; 2) : **sanan ~** – основа слова. **kaks~in verbi** – двухсюжный глагол.

vartee **adv.** : **ottaa ~** – учитывать.

varteeot|to (on, toa, too) II s. – учёт.

virtuk|ki (in, kia, kii) II s. – фартук.

var|uttaa (uttammaa; ruutan, uttaa; ruutin, utti) IV **v.** – предостерегать; предупреждать. ~**uttaa vaarast** – предупредить об опасности.

var|vaz (ppaan, vast, pahasse) XVIII s. – палец ноги (ср. **sormi**).

var|z (ren, tta, tee) XI s. I – стебель. **maaommeenan ~ret** – стебли картофеля.

var|z (ren, tta, tee) XI s. II – 1) ручка; рукоятка; черенок. **kervehen ~z** – топорище; 2) голенище. **saappaahan ~z** – голенище сапога (ср. **varrelliin**).

var|za (zan, saa, saa) IV s. – жеребёнок.

varzinka **adv.** – особенно [при отрицании]. **hää ei halluunt hoomata meitä, ~ minnu** – он не пожелал нас замечать, особенно – меня (ср. **varzinki**).

varzinki **adv.** – особенно [при утверждении]. **kaik oltii illoist, ~ miä!** – все были рады, особенно – я (ср. **varzinkaa**).

vas|ata (saamaa, saan, ajaa; saizin, saiz) XI **v.** – отвечать. ~**ata kyzymyksee** – ответить на вопрос. ~**ata kirjehesse** – ответить на письмо. **elä ~saa hänelle!** – не отвечай ему!

va|ski (zen, skia, skee) IX s. – медь.

vassa **adv.** – 1) только что. **poijalle on ~ täytyi viiz vootta** – мальчику только что исполнилось пять лет; 2) вперед. **miä en ~ ennää noize nii tekömää!** – я вперед больше не буду так делать!

vassa- **partik.** [слитно] – против(о)-; ответный (-ая, -ое). ~**voima** – противодействие. ~**tervehyz** – ответное приветствие.

vassaa I *adv.* – 1) навстречу. **joossa** ~ – побежать навстречу; 2) : **ottaa** ~ – встречать. **ottaa veerahat** ~ – встретить гостей; 3) : **väittää** ~ [part., part.] – перечить; возражать (кому-л., на что-л.); 4) : **olla** ~ – быть против. **miä oon** ~! – я – против! 5) **panna** ~ [part.] – протестовать (*против чего-л.*) (ср. **vassen I**, **vassaa II**).

vassaa II *postp.* [part.] – 1) навстречу (кому-л., чему-л.). **hää jooksi minnu** ~ – он выбежал мне навстречу; 2) против (кого-л.): **essiintyä hänt** ~ – выступить против него (ср. **vassen I**, **vassaa I**).

vassaaja (n, a, a) VIII s. – 1) ответчик; 2) оппонент.

vassaamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* [part.]. – не отвечающий (-ая, -ее) (чему-л.); не соответствующий (-ая, -ее) (чему-л.). **~oin vaatimuksia** – не отвечающий требованиям.

vassaaottaja (n, a, a) VIII s. – 1) получатель (-ница). **kirjehen** ~ – получатель письма; адресат; 2) приёмщик (-ца); 3) встречающий (-ая).

vassaaot|to (on, toa, too) II s. – 1) приём; 2) встреча : **Uuvven Vuuvven ~to** – встреча Нового года.

va|ssaara (ssaaran, zaraa, zaraa) V s. – молоток.

vassaaz I *adv.* – напротив. ~ **oli ikkuna** – напротив было окно (ср. **vassaaaz II**, **vassen I**).

vassaaz II *postp.* [part.] – напротив (кого-л., чего-л.). **meijjen kottiia ~ on saatu** – напротив нашего дома есть сад (ср. **vassaaaz I**).

vassahankaa *adv.* – наперекор. **hää mänättellöö ainaa** ~ – он всегда поступает наперекор (ср. **vassoin**).

vassahijin (zen, ist, see) XIII^{b)} *adj.* – 1) встречный (-ая, -ое); 2) [gen.] враждебный (-ая, -ое); противоречашний (-ая, -ее). **miun ~in** – враждебный мне. **hyvviin tapoin ~in** – противоречащий правилам хорошего тона; 3) противоположный (-ая, -ое). **~in seinä** – противоположная стена.

vassahu|z (ksen, ust, ksesse) XII s. – ответ.

vassalau|ze (ssiin, zetta, ssiisse) XV s. – протест. **ezittää ~ssiin** – заявить протест.

vassakaizin *adv.* – друг против друга.

vassaver|ta (ran, taa, taa) IV s. – встречное течение.

vassavertaa *adv.* – против течения.

vassavoima (n, a, a) VIII s. [gen.] – 1) противодействие (кому-л., чему-л.); 2) реакция (на что-л.).

vassavooroi|n (zen, st, see) XIII^{b)} *adj.* – взаимный (-ая, -ое).

vassavooroizu|sse (en, tta, ttee) XX s. – взаимность.

vassaväit|e (tiin, etta, tiisse) XV s. – возражение.

vassen I *prep.* [ill.] – против (чего-л.): **männä ~ tuulee** – идти против ветра (ср. **vassaa I**, **II**; **vassaaaz**).

vassen II *postp.* [part.] – к (кому-л., чему-л.); на (кого-л., что-л.) [вплотную, в упор]. **ajja puuta ~** – наехать на дерево. **sylkiä liittsaa** ~ – плонуть в лицо.

vassoin *postp.* [part.] – наперекор (кому-л., чему-л.). **mänätellä hänt** ~ – действовать наперекор ему (ср. **vassahankaa**).

vassol|z (ksen, ost, ksee) XII s. – 1) сопротивление; 2) препятствие.

vassus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. [part.]. – противиться; сопротивляться; препятствовать; возражать; протестовать. **elä ~sa minnu!** – не возражай мне! **~taa sitä** – протестовать против этого.

vassustaja (an, jaa, jaa) VIII s. – враг; противник. **eissöksen ~a** – противник прогресса.

vassuu (n, ta, sse; loin) VI s. [el.] – ответственность (за кого-л., за что-л.). ~ **lapsiloist** – ответственность за детей.

vassuulli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* [el.] – ответственный (-ая, -ое). **~in praaznikast** – ответственный за праздник.

vassuut|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – безответственный (-ая, -ое).

vatsanalu|z (ksen, ust, ksesse) XII s. – брюшко [*птиц, рыб*]; брюхо [*животных*] (ср. **vattsa**).

vatsanlä|ssiivä (ssiivän, zivää, zivää) VIII *adj.* – страдающий (-ая, -ее) болезнью живота, желудка.

vatsantau|ti (vvin, ttiia, ttii) II s. – болезнь живота, желудка.

vat|tsa (san, tsaa, tsaa) IV s. – живот [*человека*] (ср. **vatsanaluz**).

vattsalau|ku (un, kua, kuu) II s. – желудок.

va|zikka (ssiikan, zikkaa, zikkaa) V s. – телёнок.

ve|ejjä (emää; en, ep; in, i) I v. – 1) нести; носить; 2) везти; возить; 3) вести; водить (ср. **tooa**).

veejä (n, ä, ä) VIII s. – 1) разносчик; 2) возчик.

veekas|sellä (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – лукавить; хитрить.

veekastelli|ija (liijan, ijaa, ijaa) VIII v. – хитрец.

veek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – лукавый (-ая, -ое); хитрый (-ая, -ое).

veekkahu|sse (en, tta, ttee) XX s. – лукавство; хитрость.

veekut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII v. – соблазнять; искушать; прельщать; заманивать.

veekut|oz (ksen, ost, ksee) XII s. – соблазн.

veekutteli|ija (liijan, ijaa, ijaa) VIII s. – соблазнитель (-ница); обольститель (-ница); искушатель (-ница).

veekuttel|loova (loovan, ovaa, ovaa) VIII *adj.* – соблазнительный (-ая, -ое); заманчивый (-ая, -ое).

veel *adv.* – еще. **hänt eijoo** ~ – его еще нет. **anna miulle ~ leippää!** – дай мне еще хлеба!
ve|ellä (*telömmää; teen, telöö; tteelin, tteeli*) **VIII v.** – волочить. **~ellä poiz** – вытаскивать; вытягивать; выволакивать (ср. **nostaa**).

veenal|lain (*aizen, aist, aisee; mon. nom. – laist*) **XIII b)** *adj.* – подводный (-ая, -ое).

veenan|to (*non, toa, too*) **II s.** – подача воды.

veenni (*n, ä, i*) **II s.** – 1) доставка; 2) вывоз; экспорт. ~ ja toonni – экспорт и импорт.

veeno (*n, a, o*) **II adj.** – нежный (-ая, -ое). ~ lapsen äänykkäin – нежный детский голосок.

veenohu|sse (*en, tta, ttee*) **XX s.** – нежность.

veenpit|täävää (*täävän, ävää, ävää*) **VIII adj.** – водонепроницаемый (-ая, -ое); непромокаемый (-ая, -ое).

veenpit|täävüsse (*ävuen, ävüttä, ävüttee*) **XX s.** – водонепроницаемость.

veenpohja (*n, a, a*) **VIII s.** – дно [водоёма].

veerahannut|taa (*tammaa; an, taa; in, ti*) **IV v.** – отчуждать; отдалять.

veerahan|tua (*tumaa; nun, tuu; nuin, tui*) **II v. – 1)** [abl.] отчуждаться; отдаляться. ~tua omahizilt – отдалиться от родных; 2) [el.] отвыкать. ~tua tupakast – отвыкать от табака.

veerahantumi|in (*zen, ist, see*) **XIII a)³ s. – 1)** отдаление; отчуждение. **vassavooroin ~in** – взаимоотчуждение; 2) отвыкание.

veerahanvar|a (*an, raa, raa*) **IV s.** – запасы на случай прихода гостей.

veerahanvarahijin (*zen, ist, see; mon. nom. – ist*) **XIII a)³** *adj.* – гостеприимный (-ая, -ое); хлебосольный (-ая, -ое). ~ist izännät – гостеприимные хозяева.

veerahanvaraizu|sse (*en, tta, ttee*) **XX s.** – гостеприимство; хлебосольство. **ozuttaa ~tta** – оказать гостеприимство.

veerahanvarat|oin (*toman, oint, toomaa*) **XIV adj.** – негостеприимный (-ая, -ое).

veerahii *adv.* – в гости. **tulla** ~ – прийти в гости.

veerahiil *adv.* – в гостях. **olla** ~ – быть в гостях.

veerahiilla (*lomaa; en, llo; lin, li*) **VIII v.** – гостить; находиться с визитом. ~lla sukulaiziil – гостить у родственников.

veerahilt *adv.* – из гостей. **palata** ~ – вернуться из гостей.

veerahil|u (*un, luua, luu*) **II s. – 1)** визит; 2) гастроли.

veera|z (*han, st, hasse*) **XVIII I s.** – гость.

veera|z (*han, st, hasse*) **XVIII II adj.** – чужой (-ая, -ое); незнакомый (-ая, -ое). **miulle ~z ihmiiin** – незнакомый мне человек. ~z koti – чужой дом. ~z keel – иностранный язык.

vehmahu|sse (*en, tta, ttee*) **XX s.** – пышность; густота; сочность. **heinän ~sse** – сочность травы.

vehma|z (*han, st, hasse*) **XVIII adj.** – пышный (-ая, -ое); густой (-ая, -ое). ~z heinä – густая, сочная трава.

vehnä (*n, ä, ä*) **VIII s.** – пшеница.

veikis|sellä (*telömää; teen, tellöö; telin, teli*) **VIII v.** – кокетничать.

veikistel|liijä (*liijän, ijää, ijää*) **VIII s.** – кокетка.

veikistel|löövää (*löövän, övää, övää*) **VIII adj.** – кокетливый (-ая, -ое).

veikistel|ly (*yn, lyyä, lyy*) **II s.** – кокетство.

veikiä (*n, ä, ä*) **VII adj.** – забавный (-ая, -ое); потешный (-ая, -ое).

veik|koi (*oin, koja, koihe*) **III s.** – брат; братишка [употребляется родственниками] (ср. **velli**).

veittsi (*tsen, stä, ttsee*) **X s.** – нож.

vel|ka (*an, kaa, kaa*) **IV s.** – долг. **ottaa ~aks** – брать в долг; одолживать (ср. **vipata**).

vellehy|sse (*en, ttä, ttee*) **XX s.** – братство.

velle|z (*kseen, est, ksee*) **XII s.** – братишка; братец.

vell|i (*en, iä, ee*) **IX s.** – брат (ср. **veikkoi**).

ven|e (*neehen, eeht, hesse*) **XVI s.** – лодка.

Ven|näjäjä (*näjän, äjää, äjää; in. – äjääz*) **VIII s.** – Россия. ~näjän Federaatsio – Российская Федерация.

vennäjäjän pain. adj. – российский (-ая, -ое).

venäjäk|köi (*öin, köjä, köihe*) **III s.** – россиянка.

venäjäläj|in (*zen, st, see*) **XIII a)³ s.** – россиянин.

venäk|köi (*öin, kojä, köihe*) **III s.** – русская (суц.).

venäläj|in (*zen, st, see*) **XIII s.** – русский (суц.).

ven|ät (*näeen, ättä, äsesse*) **XX :** ~näeen pain. adj. – русский (-ая, -ое). ~näeen keel – русский язык.
läätää ~äeks – говорить по-русски. **talkita ~äesse** – переводить на русский.

veranhoi|to (*jjon, ttooa, ttoo*) **II s.** – исполнение обязанностей.

verasso (*n, a, o*) **II s.** – учреждение.

verat|oin (*toman, oint, toomaa*) **XIV adj. – 1)** не занимающий (-ая, -ее) должности; 2) не находящийся (-аяся, -еется) в употреблении.

ver|e (*reehen, eeht, hesse*) **XVI s.** – ошибка; погрешность; брак.

verehelli|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} *adj.* – 1) ошибочный (-ая, -ое); неправильный (-ая, -ое); 2) бракованный (-ая, -ое) (ср. **epäsäänölliin**).

verehettömy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – 1) безошибочность; 2) безукоризненность; безупречность; 3) правильность.

verehet|öin (tömän, öint, tämää) XIV *adj.* – 1) безошибочный (-ая, -ое); 2) безукоризненный (-ая, -ое); безупречный (-ая, -ое).

verekky|sse (en, ttä, ttee) XX s. – полнокровие.

verenkeer|to (ron, toa, too) II s. – кровообращение.

verenpaine (hen, eht, hesse) XVI s. – кровяное давление. **kohhoont** ~ – повышенное давление. **alent** ~ – пониженное давление.

ver|i (en, ta, ree) X s. – кровь.

verinaarmu (n, a, u) II s. – ссадина.

ver|ka (an, kaa, kaa) IV s. – должность; служба.

verkamee|z (hen, st, hesse) XIX s. – служащий; чиновник.

verkanai|n (zen, st, see; mon. nom. – zet) XIII ^{a)} s. – служащая.

verkanim|i (en, miiä, mee) IX s. – должность; звание.

verkapu|ku (vvun, kkuua, kkuu) II s. – форма; форменная одежда.

verk|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI v. – вязать крючком.

verkkaaja (n, a, a) VIII s. – вязальщица крючком.

verkkahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – вязальный крючок.

verk|ko (on, koa, koo) II s. – сеть; сетка. **kuttooa ~ko** – плести сеть. **hää azettaa ~koloja** **meille** – он расставляет нам сети.

ver|o (on, rooa, roo) II s. – налог. **tulo~o** – подоходный налог. **maksaa ~oloja** – платить налоги.

ver|rata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XI v. I [ill.] – сравнивать (с кем-л., чем-л.) [вообще]. **hänt ei voi ~rata siuhe** – его нельзя сравнивать с тобой (ср. **vertahilla**).

ver|rata (ttaamaa; tajaa; ttaiz) XI v. II – течь; струиться [о реке, воде]. **joki ~tajaa** – река течёт (ср. **vootaa**).

verrattomast *adv.* – несравненно. ~ **paremmi** – несравненно лучше.

ver|reekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) XVIII *adj.* – полнокровный (-ая, -ое).

ver|riin (izen, iist, isee; mon. nom. – riist) XIII ^{b)} *adj.* – кровавый (-ая, -ое).

ver|rootoz (otoksen, otoost, otoksee) XII s. – обложение налогом.

ver|ruuke (ukkehen, ukeeht, ukkehesse) XXI s. – отговорка; предлог. **tyhjä ~ruuke** – пустая отговорка. **täll ~ukkeheel** – под этим предлогом.

ver|ta (ran, taa, taa) IV s. I – течение; поток. **möötä~taa** – по течению. **vassa~taa** – против течения.

kulkia ~taa otsithee – двигаться [с усилием] против течения; 2) струя. **veen~ta** – струя воды; 3) проток; река; вода [как течение]; струя. ~**ran perkahuz** – очистка реки (ср. **joki**); 3) ток. **elektro~ta** – электрический ток.

ver|ta (ran, taa, taa) IV s. II – : **vetää ~toja** [all.] – сравниваться (с кем-л., чем-л.). **kukkaa ei voi vetää hänelle ~toja** – никто не может с ним сравниваться.

vertahi|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – равный (-ая, -ое); сравнимый (-ая, -ое). **kohellä hänt ~see** – держать его за равного.

vertahi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII v. – сравнивать [в качестве деятельности]. ~**lloova keeltiijje** – сравнительное языкознание (ср. **verrata**).

vertahuksell|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – образный (-ая, -ое); иносказательный (-ая, -ое). ~**in sanonta** – иносказательное выражение.

vertahu|z (ksen, ust, ksee) XII s. – 1) сравнение. ~**z hänen kera** – сравнение с ним. ~**ksen vooks mainittakaa , etti ...** – для сравнения следует упомянуть, что ... ; 2) притча; иносказание.

vertahuzas|se (tiin, setta, tiisse) XV s. – степень сравнения.

vertahuzkuv|a (an, vaa, vaa) VIII s. – символ; эмблема.

vertai|za (zan, saa, saa) VIII *adj.* – с быстрым течением. ~**za joki** – быстрая река. ~**za paikka** – быстрина.

verttaamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* I – несравнимый (-ая, -ое); несравненный (-ая, -ое).

verttaamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* II – без течения. ~**oin vezi** – стоячая вода.

vert|tsa (san, tsaa, tsaa) IV s. – моча.

ver|uttaa (uttamaa; ruutan, uttaa; ruutin, utti) IV v. – полоскать; прополаскивать. ~**ruuta pyykkiä nii kauvva**, **jot se tulliz puhtahaks!** – прополаскивай бельё так долго, чтобы оно стало чистым!

ver|z (ren, tta, tee) XI s. – 1) стихотворение; 2) духовная песня; псалом.

vetiennaari (n, a, i) II s. – ветеринар.

* *passiivin imperatiivi* от **mainita** [“пусть будет упомянуто”] (см. 29 урок).

ve|tää (tämää; än, ttää; in, ti) IV v. – 1) таскать; тащить; тянуть. ~tää säkkiä – тащить мешок;
 2) вытаскивать. ~tää naaglan seinäst – вытащить гвоздь из стены; 3) снимать : ~tää lääpän pääst – снять шляпу. ~tää viitan päält – снять пальто. ~tää pöksyt ja saappaahat jalast – снять брюки и сапоги; 4) : ~tää vertoja [all.] – быть сравнимым (с кем-л., чем-л.). hänen koti ei ~ä vertoja miun omalle – его дом несравним с моим.

ve|zi (en, ttä, ttee; in. –e'ez) XI s. – вода.

vezihöry (n, ä, y) II s. – водяной пар.

vezijoh|to (on, toa, too) II s. – водопровод.

vezikauhu (n, a, u) II s. – бешенство; водобоязнь.

vezikauhui|n (zen, st, see) XIII ^{b)} adj. – бешеный (-ая, -ое). ~n koira – бешеная собака.

vezikraa|ska (zan, skaa, skaa) IV s. – акварель.

veziku|ski (zin, skia, skii) II s. – водовоз.

vezip|okka (pookan, okkaa, okkaa) V s. – гриб-подберёзовик.

veziput|toohuz (ohuksen, ohuust, ohuksesse) XII s. – водопад.

vezis|sö (ön, söä, söö) II s. – водоём.

ve|zittää (zittämää; ssiitän, zittää; ssiitin, zitti) IV v. – поливать водой. lapset ~zitetää toin-toista – дети поливают друг друга водой.

ve|zittyä (zittymää; ssiityn, zittyy; ssiityin, zittyi) II v. – 1) пропитываться водой. ~zittynt maaperä – пропитанная водой почва; 2) : silmät ~zittii – глаза наполнились слезами.

vialli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} adj. – 1) испорченный (-ая, -ое); дефектный (-ая, -ое); неисправный (-ая, -ое); повреждённый (-ая, -ое); 2) травмированый (-ая, -ое);увеченный (-ая, -ое).

viallizu|sse (en, tta, tee) XX s. – 1) порча; повреждение; дефект; 2) травма;увечье.

vicina (n, a, a) V s. – ветчина.

vigii|lia (n, a, a) VII s. – всенощная служба.

vih|a (an, haa, haa) IV s. – ненависть; гнев; злоба.

vhameeli|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} adj. – враждебный (-ая, -ое); неприязненный (-ая, -ое).

vhamee|z (hen, st, hesse) XIX s. – враг; ненавистник (ср. vihhaaja, viholliin).

vihanneks|et (iin, ia, ii) XII s. mon. – зелень; овощи.

vihannezsup|pi (in, pia, pii) II s. – овощной суп.

vihan|ta (nan, taa, taa) VIII adj. – зеленеющий (-ая, -ее); утопающий (-ая, -ее) в зелени (ср. rohoin, vihertää).

vih|ata (haamaa; haan, ajaa; haizin, haiz) XI v. – ненавидеть. hää alkoi minnuu ~ata syämen pohjast – он возненавидел меня до глубины души.

vhavo|jja (imaa; i; i) V v. [part.] – саднеть; свербить. raanaa ~i – рана саднеет, свербит.

vihel|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – насвистывать; посвистывать.

vihel|lin (timen, liint, timmee) XIV s. – свисток; свистулька.

vihelly|z (ksen, yst, ksee) XII s. – свист; посвист. linnun~z – птичий свист. tuulen ~z – свист ветра.

vheltäjä (än, jää, jää) VIII s. – свистун (-ья).

vihel|tää (tämää; län, tää; zin, si) VII v. – свистеть.

vhertää (än, vää, vää) VIII adj. – 1) зеленоватый (-ая, -ое); 2) зеленеющий (-ая, -ее). ~ä ikkunall saatu – зеленеющий за окном сад (ср. rohoin, vihanta).

vhertyä (mmää; ü; i) II v. – (по)зеленеть : hoppia ~i – серебро позеленело (ср. rohhooja, rohutaa).

vhahaaja (n, a, a) VIII s. – ненавистник (-ца). naisiin ~ – женоненавистник (ср. vihameez, viholliin).

vh|hain (aizen, aist, aisee; mon. nom. – haist) XIII ^{b)} adj. – сердитый (-ая, -ое); злой (-ая, -ое); озлобленный (-ая, -ое); разгневанный (-ая, -ое). hää on ~hain pojalle – он сердит на сына. ~hain koira – злая собака.

vhima (n, a, a) IV s. – дождь. sattaa ~a – идёт дождь.

vhmakaa|r|re (tehen, reeh, tehesse) XVI s. – радуга.

vh|muri (n, a, i) II s. – пульверизатор; распылитель.

vholl|iin (zen, ist, see) XIII ^{a)} s. – враг; недруг; противник (ср. vihameez, vihhaaja).

vihi|le (tiin, että, tiisse) XV s. – развлечение. käyvä kinooz ~tiiks –ходить в кино ради развлечения.

viihkura (n, a, a) V s. – ураган; буря.

vihiyi|zä (zän, sää, sää) VIII adj. – уютный (-ая, -ое).

vihiyizi|sse (en, ttä, ttee) XX s. – уют. looa kottoon ~ttä – создавать дому уют.

vihi|tyä (tämää; yn, tyy; yin, tyi) II v. – чувствовать себя хорошо, комфортно. ~yttä tääl? – хорошо ли вы себя здесь чувствуете?

vihiyt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII v. – развлекать. ~ellä veerahia – развлекать гостей.

vihiytä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – развлекаться.

viijjenne|ez (ksen, est, ksee) XII s., num. – пятая часть. kolt ~est – три пятых.

viijje|ez (nnen, ttä, ntee; in. – nneez) num. – пятый (-ая, -ое).

vijjeeezykymmenäät (vijjennenkymmenännen, vijjettäkymmenäätä, vijjentekymmenäntee) num. –

пятидесятый (-ая, -ое).

vijjeezykymmenäät vijjelez (nnen, ttä, ntee) num. – пятьдесят пятый (-ая, -ое).

vijjeezsatta|iz (nnen, tta, ntee) – пятисотый (-ая, -ое).

viik|kaate (attehen, ateeht, attehesse) XXI s. – коса. **niittää ~atteheel** – косить косой.

viikkaatemee|z (hen, st, hesse) XIX s. – косарь.

vii|kaatenit|to (on, toa, too) II s. – косьба; покос.

viik|ko (on, koa, koo) II s. – неделя. **enz ~ko** – на будущей неделе; на следующей неделе. **viime ~ko** – на прошлой неделе.

viikkokau|z (vven, tta, ttee) XI s. : hää käyveli ~vven – он прогулял всю неделю напролёт. **tehhä töötä ~vvet** – работать целыми неделями. **miä kullutin rahan ühteen ~teen** – я потратил деньги за одну неделю.

viikonpä|ivä (ivän, ivää, ivää; ess. – än) VIII s. – день недели.

-vii|koin [слитно] (koizen, oist, koisee; mon. nom. – koist) XIII^{b)} adj. – недельный (-ая, -ое).

kaks~koist porsahat – двухнедельные поросыта.

viilistim|et (miin, miiä, mii; ad. – ill) XIV s. mon. – лямки рюкзака.

viiliä (n, ä, ä) VII – 1) s. – холодное время года : **~t tulla** – наступят холода; **2) adj.** – прохладный (-ая, -ое). **~t ilmat** – прохладная погода.

viilo (n, a, o) II s. – фронтон; торец. **~n ikkuna** – торцовое окно.

viim|ata (maamaa; maan, ajaa; maizin, maiz) XI v. – делать непродуманно. **mitä siä tääl ~maizit?** – ты что тут понаделал?

viime pain. adj. [part.] – прошлый (-ая, -ое). **~ vootta** – в прошлом году. **~ viikkoa** – на прошлой неделе.

viimein (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – последний (-я, -е). **~n autobussi** – последний автобус. **~n kerta** – последний раз; в последний раз.

viimeizeel adv. – в заключение; наконец.

viimeizeks adv. – напоследок.

viimeizelt! san. – наконец-то! (ср. **viimäki**).

viimäki! san. – наконец-то! (ср. **viimeizelt**).

viin|a (an, aa, aa; oin) IV s. – водка. **hää joi ~aa** – он выпил водки. **koti~a** – самогон. **poltaa koti~aa** – гнать самогон.

vijnahullu (n, a, u) II adj. – находящийся (-аяся) в состоянии белой горячки.

vijnahullu|sse (en, tta, tee) XX s. – белая горячка.

viinaks|et (iin, ia, ii) XII s. mon. – крепкие напитки; спиртное.

viinala|zi (zin, ssiia, ssii) II s. – рюмка; стопка.

viini (n, ä, i; lön) II s. – вино. **kuiva ~** – сухое вино. **poolmagja ~** – полусладкое вино.

viiniköynnö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – виноград [растение] (ср. **viinirypälehet**).

viinirypäle (älehen, äleeht, älehesse) XXI s. – виноградина.

viinirypäleh|et (hiin, hiiä, isse) XXI s. mon. – виноград [как продукт, товар] (ср. **viiniköynnöz**).

viinizav|vooda (voordan, odaa, odaa) V s. – винный завод.

viip|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. I – махать; качать. **hää ~ajaa jalaal taktia** – он отбивает ногой такт.

viip|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. II – мчаться; нестись.

viipsi|ä (mää; n, i; n, -) II v. – мотать; наматывать; накручивать.

viipymätä¹ 1) adv. – немедленно; срочно; безотлагательно. **~ soita hänelle telefoonaa!** – срочно позвони ему по телефону! 2) без задержки. **käü ~!** – приходи, не задерживайся!

vii|pyä (rymää; vyn, ppyu; vyin, pyi) II v. – 1) пробыть. **kauvva siä tääl ~vyt?** – долго ли ты здесь пробудешь?; 2) задерживаться. **kauvvaks hää tääl ~ppry?** – надолго ли он тут задержится?

viiru (n, a, u) II s. – полоса; полоска. **täss kankahaaz ollaa valkiat ~t** – на этой ткани – белые полоски.

viiruk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – полосатый (-ая, -ое).

viissii adv. : kaheel ~ – двумя способами; двояко. **kaikeel ~** – всячески. **mill ~!** – как? каким образом? **moneel ~** – по-разному. **muul ~** – иначе; иным способом; иным образом. **omaal ~** – по-своему. **sill ~** – так; таким образом. **soomen ~** – по финскому образцу. **täll ~** – этим способом; таким способом. **toizeel ~** – по-другому. **vennäen ~** – на русский лад. **vähä toizeel ~** – несколько иначе; немного иначе.

vii|šina (n, a, a) V s. – вишня [плод].

vii|šinapuu (n, ta, hu) I s. – вишня [дерево].

vii|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV s. – молодая роща; рощица.

¹ II infinitiivin abessiivi от глагола **viiipyä** (см. 19 урок).

- viitik|ka (an, kaa, kaa)** V s. – малёк рыбы.
- viit|ta (an, taa, taa)** IV s. – пальто. **panna ~an päälle** – надеть пальто. **vetää ~an päält** – снять пальто.
- viit|tsiä (tsimää; sin, tsii; sin, tsi)** II v. : **miä en ~si** – мне не хочется; мне лень.
- vii|z (jjen, ttä, ttee; in. – jjeez)** num. – пять.
- viizahu|sse (en, tta, ttee)** XX s. – мудрость; ум (ср. **äly, ymmärröz**).
- viizas|sellä (telomaa; teen, teloo, telin, teli)** VIII v. – умничать; резонёрствовать.
- viizas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui)** II v. – умнеть. **siulle on aika ~tua** – тебе пора поумнеть.
- vii|zaz (ssaahan, zast, sahasse)** XVIII adj. – 1) умный (-ая, -ое); мудрый (-ая, -ое); 2) находящийся (-аяся, -еется) в здравом уме (ср. **älyykäz**).
- Viizenjä (n, ä, ä)** VIII s. – Воздвижение [праздник].
- viizkymment (vijjenkymmenän, viittäkymment, viitteekymmenää; in. – vijjezkymmenääz)** num. – пятьдесят.
- viizkymment viiz (vijjenkymmenän viijjen, viittäkymment viittä, viitteekymmenää viittee)** num. – пятьдесят пять.
- viizsattaa (vijjensaan, viittäsattaa, viitteesattaa; in. – vijjezsaa'az)** num. – пятьсот.
- viizsattaa vijjeezkymmenääz (viizsattaa vijjennenkymmenänen, viizsattaa vijjettäkymmenättä, viizsattaa vijjentekymmenäntee)** num. – пятьсот пятидесятий (-ая, -ое).
- viizsattaa vijjeezkymmenääz viijje|ez (nnen, ttä, ntee)** num. – пятьсот пятьдесят пятый (-ая, -ое).
- vijztoist (vijjentoist, viittätoist, viittee|toist)** num. – пятнадцать.
- vijztoistkymmenä|äz (nnen, ttä, ntee; in. – nneez)** num. – пятнадцатый (-ая, -ое).
- vijyt|ellä (telomää; teen, teloo; telin, teli)** VIII v. – медлить; мешкать.
- vijyt|tää (tämä|ä; än, tää; in, ti)** IV v. – задерживать.
- vijytö|z (ksen, öst, ksee)** XII s. – задержка; промедление. **mataal sattui ~z** – в пути случилась задержка.
~ksetä – без промедления.
- vi|ka (an, kkaa, kkaa)** IV s. – неисправность; дефект; порок.
- vikapi|so (on, soa, soo)** II s. – промах; промашка. **tehhä ~on** – промахнуться.
- vikkelä (n, ä, ä)** VIII adj. – 1) проворный (-ая, -ое); расторопный (-ая, -ое); шустрый (-ая, -ое);
2) юркий (-ая, -ое); прыткий (-ая, -ое) (ср. **vilkaz**).
- vikkely|sse (en, tta, ttee)** XX s. – 1) проворство; расторопность; 2) юркость; прыткость (ср. **vikkahusse**).
- vilah|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli)** VIII v. – 1) мелькать. **noistii metsät ja pellot ~telomaa** – замелькали леса и поля; 2) мерцать; поблескивать. **etähääl ~eltii tulukkaist** – вдали мерцали огоньки.
- vil|ahtaa (ahtammas; laahan, ahtaa; laahin, ahti)** IV v. – мелькнуть; промелькнуть.
- vilahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti)** IV v. – показывать мельком; показать и спрятать. **~taa kattsoa ezinehesse** – бросить беглый взгляд на предмет. **~taa silmää** – подмигнуть.
- vil|issä (izömmä|ä; izöö; liiz)** IX v. – кишеть. **linnankaut ~istii väkkiiä** – городские улицы кишили народом.
- vilja (n, a, a)** IV s. – хлеба; зерно; жито.
- vilkas|taa (tammas; san, taa; sin, ti)** IV v. – оживлять; стимулировать.
- vilkas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui)** II v. – оживляться. **veerahat ~suttii** – гости оживились.
- vilkastum|miiin (miizen, iist, isee)** XIII b) s. – оживление. **kaupan ~miiin** – оживление торговли.
- vilk|az (kaahan, ast, kahasse)** XVIII adj. – бойкий (-ая, -ое); живой (-ая, -ое); подвижный (-ая, -ое). **~az lapsi** – бойкий ребёнок. **~az ukkoi** – подвижный старик (ср. **vikkela**).
- vikkaa adv. : kiiree ~** – быстро; живо; поспешно.
- vikkahu|sse (en, tta, ttee)** XX s. – живость; бойкость; подвижность; оживлённость (ср. **vikkelysse**).
- villa (n, a, a)** IV s. – шерсть. **lamppaan ~** – овечья шерсть.
- vil|laahoz (ahoksen, ahoost, ahoksee)** XII s. – прёблеск; миг. **näin miä hänt ~ahoksele** – я видел его мельком. **~laahoz vaa, ja hää oli poiz!** – лишь миг – и его не стало!
- villahi|in (zen, ist, see)** XIII adj. – шерстяной (-ая, -ое). **~ist sukat** – шерстяные чулки.
- villehy|sse (en, tta, ttee)** XX s. – дикость.
- villi (n, ä, i)** II – 1) adj. – дикий (-ая, -ое). **~koira** – дикая собака; 2) s. – дикарь (-ка).
- vil|liine (inehen, ineht, inehesse)** XXI s. – сутолока.
- villiin|tyä (tymä|ä, nyn, tyy; nyin, tyi)** III v. – дичать. **kazi on ~tyynt** – кошка одичала.
- vilpitöin (tömän, öint, tömää)** XIV adj. – искренний (-ая, -ее).
- vil|u (un, luua, luu)** II s. – озноб.
- vilutt|aa (ammaa; aa; i)** IV v.[part.] – знобить. **minnuu ~aa** – меня знобит.
- vinnoo adv.** – вкось; вкривь [стать]: ~ painuunt seinä – покосившаяся стена. **kaik mäni ~** – всё пошло наперекосяк (ср. **vinooz**).

vin|o (on, nooa, noo) II adj. – 1) кос|ой (-ая, -ое); крив|ой (-ая, -ое); искривлённ|ый (-ая, -ое); изогнут|ый (-ая, -ое). ~ot päivyensättehet – косые лучи солнца. ~o stuulinselkä – изогнутая спинка стула; 2) покат|ый (-ая, -ое). ~o katto – покатая крыша.

vinokulma (n, a, o) VIII s. – косой угол.

vinooz adv. – косо; криво [быть] : solmio on ~ – галстук повязан криво. tääl on mikäikke ~ – тут что-то не так (ср. vinnoo).

vip|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI v. – одолживать; давать в долг (ср. velka).

vip|attaa (attammaa; paatan, attaa; paatin, atti) IV v. – трепетать; дрожать. lehykkäist ~atetaa – листочки трепещут. silmäloomet ~atetaa – веки дрожат.

vip|pi (in, piä, pii) II s. – долг [то, что дают в долг]. kysyyä ~piä – попросить в долг.

vip|piine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – трепетание; трепет; дрожание; дрожь. kässiin ~piine – дрожь в руках.

vi|pu (vun, ppuua, ppuu) II s. – 1) рычаг. nostaa ~vuul – поднять рычагом; 2) ловушка. käyp viiazki ~ppuu [пословица] – и умный попадает в ловушку.

viskoimi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} s. – бросание; кидание; швыряние.

vi|skoja (skoimaa; zoin, skooi; zoin, skoi) V v. – кидать; швырять (ср. särätä, vizata).

visko|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV v. – кидаться [куда-л.]. ~ssa sillalt vertaa – кинуться с моста в реку (ср. vizellä).

vissii adv. – 1) наверно; вероятно. ~ hää unohti assiian – наверно, он забыл о деле; 2) примерно. kului seitsekymment vootta ~ – прошло примерно семьдесят лет (ср. voipolla).

vittii|n (men, nt, mee) XIV s. – перекладина [между ножками стола, табурета и т.н.].

vit|tooa (tomaa; on, ttoo; oin, toi) III v. – бить; колотить (кого-л.).

vit|tsa (san, tsaa, tsaa) IV s. I : voottuehen pää~tsa – изголовье постели. voottuehen jalka~tsa – изножье постели.

vit|tsa (san, tsaa, tsaa) IV s. II – прут; хворостина.

vit|tsain (saizen, saist, saisee; mon. nom. – tsaist) XIII^{b)} s. – прутик.

vittsamer|ta (ran, taa, taa) IV s. – корзина из прутьев.

vittsazik|ko (on, koa, koo) II s. – кустарник.

viuh|kaa (kamaa; kaa; ki) IV s. – развеваться; колыхаться. flakut ~etaa – флаги разеваются.

viuhka|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI v. – 1) качаться; шататься. puut ~taa – деревья качаются; 2) : ~ta käzil – размахивать руками. ~ta käel – маниль [рукой]. ~a hänt käel tänne! – помани его сюда! (ср. viuhuttaa).

viuhut|taa (tammasa; an, taa; in, ti) IV v. – махать; размахивать. ~taa käel – махнуть рукой. ~taa kepiil – размахивать палкой (ср. viuhkata).

vivah|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – мельтешить. kukaikke kärpäizykkäin ~teli silmiin eittse – какая-то мушка мельтешила перед глазами.

vi|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI v. – 1) сбрасывать; скидывать. heppoin ~skaiz poijjan seläst – лошадь сбросила мальчика. höö ~zattii meijjen tavvaarat koorman päält – они скинули наши вещи с воза; 2) : ~zata yllää – подбрасывать; подкидывать. hää ~skaiz šlääpän yllää – он подбросил шляпу; 3) : ~zata syrjää – отбрасывать; отшвыривать; откидывать. hää ~skaiz kiven syrjää – он отшвырнул камень; 4) : ~zata poiz – а) сбрасывать; свергать. ~zata ikkeehen poiz – сбросить иго; б) выбрасывать; выкидывать. ~zata ikkunast poiz – выкинуть из окна (ср. viskoja).

vi|zellä (skelömmää; skeen, skelöö; skelin, skeli) VIII v. [part.] – бросаться; кидаться; швыряться (чем-л.). hää ~skelöö kivilöjä – он кидается камнями (ср. viskossa).

vizva (n, a, a) IV s. – гной.

vizv|aa (amaa; an, aa; in, i) IV v. – сочится. haavast ~aa vert – из раны сочится кровь.

vizva|ta (amaa; jaa; iz) XI v. – гноиться. haava ~jaa – рана гноится.

vohma (n, a, a) VIII adj. – глупый (-ая, -ое).

vohmai|n (zen, st, see) XIII^{b)} s. – глупец (-ая); чудак (-чка) [уничижит.]. hää on mokkooma ~n! – он такой глупец!

vohme|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; kond. – nissiizin) X v. – глупеть; поглупеть.

vohmuri (n, a, i) II s. – глупец (ср. tuhmuri).

vohmu|sse (en, tta, tee) XX s. – глупость. tehhä ~en – сделать глупость. hää teki sitä ~ksiiz – он сделал это по глупости.

voi int. : a ~!, ai ~! – ox! ai ~kka!, ai ~kkain! – ох, как|ой (-ая, -ое)! ai ~jjaan! – ай-яй-яй!, ой-ой-ой!

voi (n, ta, he; jjen) I s. – масло.

voih|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II v. – охать. mitä siä ain ~ut! – что ты всё охаешь!

voijja (maa; n, p; n, -) I v. – 1) мочь; быть в состоянии. **miä en ~nt noissa yllää** – я не смог встать. **hää ei ~ ennää mittä tehhä!** – он больше ничего не может сделать!; 2) : ~p? – можно? **ei ~!** – нельзя! (ср. **mahtaa, saa'a**).

voiljje (tiin, jjetta, tiisse) XV s. – мазь. **kenkä~sse** – обувной крем.

voiljella (telommaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII v. – 1) мазать; смазывать [мазью]; 2) пачкать; измазывать.

voik|kaa (kamaa; an, kaa; in, ki) IV v. – удивляться; поражаться; изумляться.

voikut|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII v. – стонать.

voikut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – заставлять стонать; вырывать стон.

voilei|pä (vän, ppää, ppää) VIII s. – бутерброд.

voilin|tu (nun, tua, tuu) II s. – мотылек.

voima (n, a, a) VIII I s. – сила (ср. **voimakkusse**).

voima (n, a, a) VIII II adj. : ~ **kylä** – богатое село.

-voimai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. [слитно] : **peen~n** – слабосильный (-ая, -ое). **yli~n** – непосильный (-ая, -ое). **elon~n** – жизнеспособный (-ая, -ое). **lain~n** – имеющий (-ая, -ее) законную силу.

voimak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII adj. – сильный (-ая, -ое); могучий (-ая, -ее); мощный (-ая, -ое) (ср. **väkkövä**).

voimakkahast adv. – сильно.

voimakku|sse (en, tta, ttee) XX s. – сила; напор; мощность. **tuulen ~sse** – сила ветра (ср. **voima**).

voimat|oin (toman, oin, tommmaa) XIV adj. – бессильный (-ая, -ое). **äijä tuli aivaa ~tomaks** – дедушка совсем обессилен. **~tomat maat** – бесплодные земли.

voimis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV v. – укреплять. **käyven*** **möö ~samma lihaksia** – ходьбой мы укрепляем мышцы.

voimis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II v. – крепнуть; набираться сил.

voipa|ta (an, ttaa, ttaa; in, -a'az) IV s. – соус из масла, яиц и сливок.

voipolla adv. – возможно; может быть (ср. **vissii**).

voiseen (en, t, ee) X s. – погрузить [зриб].

voi|taa (tamaa; jjan, ttaa; zin, si) VII v. – намазывать. **~taa voita leivälle** – намазать масло на хлеб.

voit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. – побеждать.

voittaja (n, a, a) VIII s. – победитель (-ница). **selvita ~an** – выйти победителем.

voittii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII v. [ill.] – походить; быть похожим : **koira ~aa repohe** – собака похожа на лису (ср. **näkköin**).

voit|to (on, toa, too) II s. – победа. **saavuttaa ~on vihollizest** – одержать победу над врагом.

voit|tua (tummaa; jjun, ttuu; jjuin, tui) II v. – пачкаться; мараться; грязниться. **lapsi on ~ttuunt rettuu** – ребёнок испачкался в грязи.

voiveska (n, a, a) VIII – вывеска. ~ **oven päääl** – вывеска на двери.

vok|ki (in, kia, kii) II s. – прялка.

vokkuri (n, a, i; loin; mon. part. – lloaja) II s. – пряжа.

vok|kuura (kuuran, uraa, uraa) VIII adj. – подходящий (-ая, -ее); удобный (-ая, -ое); уместный (-ая, -ое).

volji (in, liia, iii) II s. – воля. **vanhemmat evät anna tytärelle ~liia** – родители не дают дочке воли.

volillee adv. – на волю. **päässä linnun ~** – отпустить птицу на волю.

volinik|ka (an, kaa, kaa) V s. – своевольник (-ца).

volissa (izommaa; liizen, izoo; liizin, liiz) IX v. – молоть вздор; нести чушь. **siä ~liizet tyhjiä juttoloja!** – ты ведёшь пустые разговоры!

volliine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – вздор; пустопорожняя болтовня.

vonka (n, a, a) VIII s. – высохшее русло ручья.

voo|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII s. – кровать; постель. **laittaa ~tuehen** – постелить постель. **koota ~eeht** – убирать постель. ~ **tuehen päävittsa** – изголовье постели.

voopadja (n, a, a) IV s. – матрас.

voevaattii|t (loin, loja, loihe) XV s. mon. – постельное бельё.

vooh|i (en, ta, ee) X s. – коза.

vooks postp. [gen.] – 1) из-за; по причине (чего-л.); вследствие; ввиду (чего-л.). **tulipalo sytti varomattomuen ~** – пожар возник вследствие неосторожности; 2) ради; для. **miä sein senen siun ~** – я сделал это ради тебя.

voooks|i (en, ia, ee) IX s. – прилив. ~ **i ja loovvevezi** – прилив и отлив (ср. **noizovezi**).

vooli|n (men, int, mee) XIV s. – скобель; строгальный нож.

voolla (omaa; en, loo; in, i) VIII v. – строгать ножом.

* I infinitiivin instruktivi от глагола **käyvä** (см. 34 урок).

voonna (**n, a, a**) VIII s. – ягнёнок.

voonnai|n (**zen, st, see**) XIII^{b)} s. – 1) ягнёночек; 2) агнец.

voorit|taa (**tammaa; an, taa; in, ti**) IV v. – обивать; утеплять изнутри. **taloi ~ettii lauvvaal** – дом обили изнутри досками.

vooro (**n, a, o**) II s. – 1) очередь. **issuki~** – очерёдность посадки; высадки; 2) смена. **zavvooda toimii kolmeez ~oz** – завод работает в три смены.

voorokkain *adv.* – поочерёдно.

vooroppäi *adv.* – по очереди; по порядку.

voorostaa *adv.* – в свою очередь.

voorotellee *adv.* – непременно.

voot|aa (**amaa; taa; i**) IV v. – течь; вытекать; выливаться (ср. **verrata** II).

-vooti|in (**zen, ist, see**) XIII^{b)} *adj.* – годовалый (-ая, -ое). **kaks~in vazikka** – двухгодовалый телёнок.

voottuehenliiina (**n, a, a**) IV s. – простины.

vooz (**vuuvven, vootta, voottie; in. – vuuvveez; ess. – voon**) XI s. – год. **enz vootta** – на будущий год; на следующий год. **männävoon** – в минувшем году. **tullavoon** – в следующем году. **viime vootta** – в прошлом году. **Uuz vooz** – Новый год. **hänelle on koltkymment vootta** – ему тридцать лет.

voozkau|z (**vven, tta, ttee**) XI s. : **miä oon töötä ~vven teht** – я проработал весь год. **hää on ~vvet tääl poiz** – он отсутствует здесь годами. **se nain on ~teen laihtuunt** – эта женщина за год похудела.

voozpä|vä (**ivän, ivää, ivää; ess. – än; iviin**) VIII s. – годовщина; юбилей.

voosza|ta (**an, ttaa, ttaa; in. – a'az**) IV s. – век.

vorodnik|ka (**an, kaa, kaa**) V s. – воротник.

vorotsov|a (**an, vaa, vaa**) VIII s. – скворец.

vortacka (**n, a, a**) V s. – фортинка.

vort|tsa (**san, tsaa, tsaa**) VIII s. – дворец.

vort|tsia (**tsimaa; sin, tsii; sin, tsi**) II v. – ворчать.

vat! *int.* – вот! ~ **kui!** – вот как! ~ **jo vohma!** – вот глупый (-ая, -ое)! ~ **ku too on ... !** – что за ... !

vozla|ta (**amaa; an, jaa; izin, iz**) XI v. – нецензурно ругаться.

vruhti (**n, a, i**) II s. – фрукт.

vudma|ta (**amaa; an, jaa; izin, iz**) XI v. – ударить. ~**ta kulakaal** – ударить кулаком. **hää ~iz minnuu kepiil selkää** – он ударил меня палкой по спине.

vudmi|a (**maa; n, i; n, -**) II v. – стегать; сечь; хлестать.

vuuh|ella (**telomaa; telloo; teli**) VIII v. : **tuul ~telloo** – ветер громко шумит [гудит, воет] (ср. **vunissa**).

vuhaht|aa (**ammaa; aa; i**) IV v. [II inf. ill.] : **kiukaa ~i palamaa** – печь загудела от огня. **truba ~i tuulomaa** – труба загудела от ветра (ср. **vunissa**).

vuhahta|ssa (**amaa; jja; iz**) XV v. – вспыхивать; заниматься; запылать.

vuh|hiine (**inehen, ineht, inehesse**) XXI s. – шум; гул; звон.

vuh|issa (**izommaa; izoo; iiiz**) IX v. – шуметь; гудеть; греметь; звенеть. **puunladvat ~issaa tuulen vooks** – древесные кроны гудят от ветра.

vuhk|aa (**amaa; aa; i**) IV v. – свистеть : **tuul ~aa** – ветер свистит (ср. **vieltää**).

vul|issa (**izommaa; izoo; liiz**) IX v. : **~issa joossa** – хлынуть (ср. **vulliine**).

vulliine (**inehen, ineht, inehesse**) XXI s. – поток. **joossa kovaal ~ineheel** – течь мощным потоком (ср. **vulissa**).

vum|issa (**izommaa; izoo; miiz**) IX v. : **korvat ~miiz** – в ушах зазвенело.

vun|issa (**izommaa; izoo; niiz**) IX v. : **pliitta ~izoo lämmäätä** – плита гудит от жара, пышет жаром.

kimalpatsaz ~izoo – улей гудит; жужжит. **telefoonapatsaz ~izoo** – телефон звонит (ср. **vuahella, vuahahtaa**).

vun|ukka (**nuukan, ukkaa, ukkaa**) V s. – внук; внучка.

vur|ahtaa (**ahtammaa; raahan, ahtaa; raahin, ahti**) IV v. – вспорхнуть; выпорхнуть. **lintuin ~ahti pezäst** – птичка выпорхнула из гнезда.

vuraška (**n, a, a**) V s. – фуражка.

vur|issa (**izommaa; riizen, izoo; riizin, riiz**) IX v. : **eroplaani ~izoo** – самолёт гудит. **vattsa ~izoo** – в животе урчит. **auto ~izoo** – автомобиль тарахтит.

vurra (**n, a, a**) VIII s. – 1) волчок; юла; 2) наряды [для езды на оленях].

vursk|aa (**amaa; aa; i**) IV v. : **märät jälkinehet ~etaa** – мокрая обувь хлюпает.

vuvvellij|in (**zen, ist, see**) XIII^{a)} *adj.* – прошлогодний (-ая, -ее); годичной давности; оставшийся (-аяся, -еется) с прошлого года. ~**in vilja** – прошлогодний хлеб, зерно.

vu|zittaa (**zittammas; ssiitan, zittaa; ssiitin, zitti**) IV v. – науськивать; подстrekать. ~**zittaa koiraa veerahille** – науськивать собаку на чужих. ~**zittaa koiriil** – травить собаками.

vuzittaj|a (**an, jaa, jaa**) VIII s. – подстrekатель (-ница).

vyyh|ti (in, tiä, tii) II s. – клубок. **rjhma~ti** – клубок ниток.

vyyh|tiä (timää; in, tii; in, ti) II v. – мотать; наматывать; сматывать [*в клубок*].

vähemmää adv. komp. – меньше; менее [*по количеству*].

vähem|p (män, pää, pää) adj. komp. – меньше(-ая, -ее) [*по количеству*] (ср. **peenemp**).

vähennyt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – убавлять.

vähentym|miün (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – уменьшение; сокращение (в количестве) [*самопроизвольное*] (ср. **peenennyz, vähentämmiin**).

vähen|tyä (tymää; nyn, tyy; nyin, tyi) II v. – уменьшаться; сокращаться (в количестве) (ср. **peenentyä**).

vähentäm|miün (miizen, iist, isee) XIII^{b)} s. – 1) уменьшение; сокращение (в количестве) [*кем-л.*]; 2) вычитание (ср. **peenennyz, vähentymmiin**).

vähen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII v. – 1) уменьшать; сокращать (в количестве); 2) вычитать (ср. **peenentää**).

väh|etä (enömmää; heenen, enöö; heenin, heeni; kond. – enissiizin) X v. – убавляться.

vähhäin adv. – немного; слегка [*степень*]. **lapseel tuli ~ kylmä** – ребёнку стало немного холодно (ср. **vähhäisen**).

vähhäisen adv. – немного; немножко [*количества*]. **anna miulle ~ leippää!** – дай мне немного хлеба! (ср. **vähhäin**).

vähhyy|sse (vven, ttä, tee) XX s. – малое количество; чуточка.

vähittee adv. – совсем мало (ср. **vähä** II).

vähykäizen adv. – чуть-чуть.

väh|ä I (än, hää, hää) VIII adj. – 1) небольшой (-ая, -ое); малый (-ая, -ое); 2) скучный (-ая, -ое).

vähä II adv. – мало (ср. **vähittee**).

vähälad|vai|n (zen, st, see) XIII^{b)} adj. – слабоумный (-ая, -ое).

vähämeeli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} adj. – скудоумный (-ая, -ое).

vähänaikkaa adv. – немного [*времени*]. **oota ~!** – подожди немного!

vähäräm|moin (oizen, oist, oissee; mon. nom. – moist) XIII^{b)} adj. – слабосильный (-ая, -ое) (ср. **vähväkkiin**).

vähättömäks adv. – немало.

vähäväk|kiin (kizen, iist, kisee; mon. nom. – kiist) XIII^{b)} adj. – слабый (-ая, -ое) [*во всех смыслах*]. **~kiin nain** – слабая женщина. **~kiin tuul** – слабый ветер.

väit|ellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII v. [part.] – насмехаться (*над кем-л., чем-л.*). **mitä siä ~teet minnuia?** – что ты надо мной насмехаешься?

väittyynt pain. partits. – утомлённый (-ая, -ое).

väit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – 1) [ad.] привозить (*на чём-л.*). **~tää autool** – привезти на машине; 2) : **~tää vassaa** [gen.] – возражать; перечить; прекословить. **elä ~ä miun vassaa!** – не перечь мне!

väi|tyä (tymää; jjyn, tyy; jyiin, tyi) II v. – утомляться. **hää on ~tthynt kovast tööst** – он утомился от тяжёлой работы (ср. **vässyya**).

vä|ki (en, kkiää, kkee) IX s. – люди; народ. **uulitsan pääl on paljo ~kkia** – на улице много народу (ср. **rahvaz**).

väkilu|ku (vvun, kkuua, kkuu) II s. – население [*количество жителей*].

väkkiizen adv. – насилино; силком.

väkkärä (n, ä, ä) VIII s. – 1) ветряная вертушка [*в саду, для отпугивания птиц*]; 2) катушка для верёвки; трюса.

väk|köövää (köövän, övää, övää) VIII adj. – сильный (-ая, -ое); крепкий (-ая, -ое) [переносн.]: **~köövä haju** – сильный запах. **~köövä maku** – резкий вкус. **~köövä viina** – крепкая водка (ср. **voimakaz**).

väll|i (in, liiä, lii) II s. – промежуток; пространство. **kiukkaan ~** – запечь (ср. **välyz**).

väliai|ka (jjan, kcaa, kcaa) IV s. – промежуток времени; период времени; интервал.

väliiz postp. [gen.] – между (*чем-л.*) [*где?*]. **paikka taloloin ~** – место между домами (ср. **välist, vällii**).

välük|kö (ön, köä, köö) VIII s. – 1) проход; 2) проходная комната.

vällilee adv. – на волну, отвязавшись [*снявшись с поводка*]. **koira pääzettii ~** – собаку выпустили, отвязав.

vällil|lii (izen, iist, isee; mon. nom. – liist) XIII^{a)} adj. – непривязанный (-ая, -ое); неприкреплённый (-ая, -ое).

vällillää adv. : **olla ~** – быть непривязанным, отвязанным.

väilt adv. : **koira jäi ~** – собака сорвалась с привязи.

välimittee adv. – иногда.

välirazva (n, a, a) IV s. – нутряной жир.

välist postp. [gen.] – между (*чем-л.*) [*откуда?*]. **paeta kässiin ~** – проскользнуть между руками (ср. **väliiz, vällii**).

välistää adv. – временами; время от времени.

välliittää (ittämmää; liitän, ittää; liitin, itti) IV v. – передавать. **~ittää kässiiä möitä** – передать из рук в руки.

välitöin (töman, öint, tömmää) XIV *adj.* – непосредственный (-ая, -ое). ~tötät kosketukset – непосредственные контакты.
välitö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – различие.
väljä|n, ä, å VIII *adj.* – широкий (-ая, -ое); просторный (-ая, -ое). saappaahat ollaa miul ~t – сапоги мне велики.
väljäst *adv.* – снаружи (*откуда?*). **tulla** ~ – войти; зайти (ср. **väljääz**).
väljää *adv.* I – вскоре. ~ tulloo öö – вскоре наступит ночь.
väljää *adv.* II – 1) наружу. **männä** ~ – выйти. **lapsi noisi tahtomaa** ~ – ребёнок попросился выйти; 2) прочь. **ottaa** ~ – отбирать. **ota vassaara** ~ lapsen käest! – отбери у ребёнка молоток!; 3) : **viskoja** ~ – выбрасывать (ср. **poiz**).
väljääz *adv.* – снаружи (*где?*). **oottele minnua** ~! – подожди меня снаружи! (ср. **väljäst**).
välkähty|ä (mmää; y, i) II *v.* – выдыхаться. **olut on** ~ynt – пиво выдохлось.
vällii I *postp.* [gen.] – между (чем-л.) [*куда?*]. **laittaa ikkunoin** ~ – поставить между окнами (ср. **väliiz**, **välist**).
vällii II *adv.* – порой; бывало.
vältämätöin (tömän, öint, tömää) XIV *adj.* – необходимый (-ая, -ое); обязательный (-ая, -ое).
välttää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – обходить; избегать.
väly|z (ksen, yst, ksee) XII *s.* – промежуток : **sormen~kset** – межпальцевые промежутки на руках.
varppaan~kset – межпальцевые промежутки на ногах (ср. **väli**).
vär|i (in, riiä, rii) II *s.* – цвет.
värelli|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – цветной (-ая, -ое);
värissä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX *v.* – дрожать. **hää ~izöö kylmäst** – он дрожит от холода (ср. **hötissä**).
värizyt|ää (ämää; ää; i) IV *v.* – бросать в дрожь. **minnua** ~ää! – меня дрожь берёт!
värizömiin (miizen, iist, isee) XIII ^{b)} *s.* – дрожь; тряска. **maan ~miin** – землетрясение (ср. **höttiinä**).
vär|ski (zin, skiä, skii) II *adj.* – свежий (-ая, -ее). ~ski liha – свежее мясо.
värttänä|n, ä, å VIII *s.* – 1) веретено; 2) : **rattaahan** ~ – спица колеса.
vässärö|n, ä, ö II *s.* – трясогузка. ~löin ciukkimiin – щебетание трясогузок.
vässyynt *partit.* – усталый (-ая, -ое); уставший (-ая, -ее).
vä|ssyyä (zymää; zyn, ssyy; zyin, syi) II *v.* [II inf. ill.] – уставать (*что-л. делать*). **miä ~zyin oottelommaa!** – я устал ожидать!
väv|y (yn, vyyä, vyy) II *s.* – зять [*муж дочери или сестры*].
vä|zyttää (zyttämää; ssyytän, zyttää; sytin, zyti) IV *v.* – утомлять. **matka meitä ~zytti** – путешествие нас утомило.
vään|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII *v.* – переворачивать; ворочать.
vääntii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII *v.* – поворачиваться.
vään|tyä (tymää; syn, tyy; nyin, tyi) II *v.* – оборачиваться. **kaik ~nyttii miulle pän** – все обернулись ко мне.
vään|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII *v.* – поворачивать (*кого-л., что-л.*). ~tää oksaniittaa – переворачивать (ср. **kääntyä**).
väärenny|z (ksen, yst, ksesse) XII *s.* – подделка.
väären|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII *v.* – подделывать.
vääris|sellä (telömmää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – кривить; искривлять; перекашивать; исказять.
vääristely|y (yn, lyyä, lyy) II *s.* – искажение.
vääris|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV *v.* – искривить; перекосить; исказить.
vääris|tyä (tymää; syn, tyy; syin, tyi) II *v.* – 1) кривиться; искривляться; перекашиваться; 2) коробиться; 3) искажаться.
väärittee *adv.* – необоснованно; несправедливо.
väärittää|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV *v.* – виниться; обвинять себя; каяться.
väärit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – обвинять. ~tää ilman syytä – обвинить без причины.
vääritö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – обвинение. **ezittää ~ksen** – предъявить обвинение.
väärysse|en, ttä, tee XX *s.* – 1) кривизна; искривлённость; 2) несправедливость. **hänen päälle tuli koko ~sse** – с ним произошла сплошная несправедливость.
väärä|n, ä, å VIII *adj.* – 1) кривой (-ая, -ое); косой (-ая, -ое); изогнутый (-ая, -ое). ~ **peegli** – кривое зеркало; 2) извилистый (-ая, -ое). ~ **polku** – извилистая тропка; 3) виноватый (-ая, -ое). **hää on ~ koko aziast** – он виноват во всём.
vääräkeruksee *adv.* – не в то горло. **kui söömin männöö ~, ihmien köhhi** – если еда попадает не в то горло, человек кашляет.
vöglä|n, ä, å VIII *s.* – свёкла. **meil on tänävoon issutettu paljo** ~ä – у нас в этом году насадили много свёклы.

vöö (n, tä, hö) I s. – пояс (ср. **vööhyke**).

vööhyk|e (kehen, eeht, kehesse) XXI s. – зона; пояс. **kuuma ~e** – жаркий пояс (ср. **vöö, zonna**).

vöölli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} **adj.** – снабжённый (-ая, -ое) поясом. **~in viitta** – пальто с поясом.

vöönsol|ki (en, kia, kee) IX s. – пряжка.

vööt|öin (tömän, öint, tömää) XIV **adj.** – не имеющий (-ая, -ее) пояса. **~öin viitta** – пальто без пояса.

vööry (n, ä, y) II s. – лавина.

vööry|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV v. – скатывать. **~tää kiven mäelt** – скатить камень с горы.

vööry|ä (mää; n, y; in, i) II v. – скатываться.

vöö|är (ttäären, äärt, täresse) XVII s. – талия.

Y y.

yheez **adv.** – вместе; совместно [находиться где-л.]. **olla ~** – быть вместе. **laa määmmä ~!** – идём вместе! **hallita ~** – совместно владеть. **ellää ~** – жить вместе (ср. **ühtee**).

yheezol|o (on, looa, loo) II s. – совместное пребывание.

yheksä|n (n, ä, ä; in, -äz) **num.** – девять.

yheksänkymment (**yheksänkymmenän**, **yheksääkymment**, **yheksääkymmenää**) **num.** – девяносто.

yheksänsäattaa (**yheksänsäan**, **yheksääsäattaa**, **yheksääsäattaa**) **num.** – девятьсот.

yheksänsäattaa yheksänkymment (**yheksänsäan** **yheksänkymmenän**, **yheksääsäattaa** **yheksääkymment**, **yheksääsäattaa** **yheksääkymmenää**) **num.** – девятьсот девяносто.

yheksänsäattaa yheksääzkymmenäaz (**yheksänsäattaa** **yheksänenkymmenännen**, **yheksänsäattaa yheksättäkymmenättä**, **yheksänsäattaa yheksänteekymmenäntee**) **num.** – девятьсот девяностый (-ая, -ое).

yheksänsäattaa yheksääzkymmenäaz kolma|az (nnen, tta, ntee) – девятьсот девяносто третий (-ья, -ье).

yheksäntoist (**yheksäntoist**, **yheksäätoist**, **yheksäätoist**) **num.** – девятнадцать.

yheksäntoistkymmenä|az (nnen, ttä, ntee) **num.** – девятнадцатый (-ая, -ое).

yheksä|az (nnen, ttä, ntee) **num.** – девятый (-ая, -ое).

yheksääzkymmenäaz (**yheksänenkymmenännen**, **yheksättäkymmenättä**, **yheksänteekymmenäntee**) **num.** – девяностый (-ая, -ое).

yheksääzkymmenäaz kuuvve|ez (nnen, tta, ntee) **num.** – девяносто шестой (-ая, -ое).

yheksääzsätta|iz (nnen, tta, ntee) **num.** – девятисотый (-ая, -ое).

yhelläi|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – одинаковый (-ая, -ое). **kaikiil oltii ~st vaattiit** – на всех была одинаковая одежда.

yhenlaajai|n (zen, st, see) XIII^{b)} **adj.** – равный (-ая, -ое). **töö molemmat ootta ~st** – вы оба равны.

yhenlaajaizik|käin (äizen, äist, äisee; mon. nom. – **käist**) XIII^{b)} s. – ровесник (-ца).

yh|etä (tenömmää; tenen, tenöö; tenin, teni) X v. – совмещаться.

yhissö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – объединение. **teollin ~z** – промышленное объединение.

yhistä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – объединяться [о людях].

yhis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV v. – соединять; объединять.

yhis|tyä (tymmää, syn, tyy; syin, tyi) II v. – соединяться [о предметах].

yhtaikahi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} **adj.** – одновременный (-ая, -ое).

yhtaikaizu|sse (en, tta, ttee) XX s. – одновременность.

yhtaikkaa **adv.** – одновременно; сразу; разом.

yhtee **adv.** – вместе [собраться; собрать]. **koota ~** – собирать вместе. **kuulua ~** – принадлежать друг другу. **käyvä ~** – подходить друг другу; совпадать. **ommella ~** – шивать. **panna ~** – складывать. **sittooa ~** – связывать. **soppiä ~** – уживаться вместе (ср. **yheez**).

yhtehi|in (zen, ist, see) XIII^{a)} **adj.** – общий (-ая, -ее). **meijjen ~in yssavä** – наш общий друг.

yhtehy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – 1) соединение; связь; 2) сообщение : **~sse Kukkuzist Peterburgaa** – сообщение между Куккузи и Петербургом.

yhtehyzne|vvoi **adv.** – общими усилиями; сообща; совместно.

yhtehyzomaizu|sse (en, tta, ttee) XX s. – общая собственность.

yhtehyzškoulu (n, a, u) II s. – школа совместного обучения.

yhtehö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – сходство; общность. **iżoran keelel on suur ~z karjalan keelen kera** – у ижорского языка большое сходство с карельским языком.

yhteläi|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – одинокий (-ая, -ое). **~zeel meheel on paljo kottoon töötä** [пословица] – у одинокого мужчины дома много работы.

yhtenäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – единный (-ая, -ое); сплошной (-ая, -ое); цельный (-ая, -ое).

yhtenää **adv.** – беспрерывно; беспрестанно.

yhthypää *adv.* – 1) вприпрыжку; 2) рысью. **heppoin jooksi** ~ – лошадь побежала рысью.

yhtperrää *adv.* – то и дело.

yhtpäätä *adv.* – постоянно.

yhtäkkistää *adv.* – вдруг.

yhtää *adv.* – совершенно; совсем; вообще [при отрицании]. **miul ejoo ~ rahhaa** – у меня совершенно нет денег. **miä en lähe ~** – я совсем не пойду. **et siä tye ~?** – ты вообще не придёшь? (ср. **ylipäittee**).

y|ks (hen, htä, htee; in. – heez) *num.* – од[ин] (-на, -но).

yksi *adv.* – поодиночке; порознь.

yksii *adv.* – один, одна [в одиночестве – без других].

yksiin *adv.* – одним и тем же способом; единообразно.

yksik|koi (oin, koja, koihe) III *s.* – 1) единица [цифра, число, пункт]; 2) первый номер. **hää essiintyi ~koin** – он выступал [под] первым номером (ср. **yksikkö**).

yksik|kö (ön, köä, köö) II *s.* – 1) единица [исчисления чего-л.]. **voimakkuen ~kö** – единица мощности (ср. **yksikkö**); 2) единственное число [граммат.].

yksinol|o (on, looa, loo) II *s.* – одиночество.

yksintää *adv.* – в одиночестве. **miä issuin ~** – я сидел в одиночестве.

yksinäi|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *adj.* – уединённый (-ая, -ое). **metsän sizeez on ~n taloi** – в чащне леса – уединённый дом.

yksitää *adv.* – в одиночку; самостоятельно.

yksjalkai|n (zen, st, see) XIII ^{b)} *adj.* – одногоний (-ая, -ое).

ykskaik *adv.* [all.] – безразлично; всё равно. **miulle on ~** – мне всё равно.

ykskertai|n (zen, st, see) XIII ^{b)} *adj.* – 1) простой (-ая, -ое); ординарный (-ая, -ое); 2) упрощённый (-ая, -ое); заурядный (-ая, -ое); 3) незатейливый (-ая, -ое); немудрённый (-ая, -ое); 4) наивный (-ая, -ое); простодушный (-ая, -ое).

ykskertais|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – упрощать.

ykskertais|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – упрощаться.

ykskertaizeest *adv.* – просто.

ykskertaizu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – 1) простота; ординарность; 2) незатейливость; немудрёность; 3) заурядность; 4) простодушие; наивность.

ykskä|ssiin (zizen, ziist, zisee; mon. nom. – ssiist) XIII ^{b)} *adj.* – однорукий (-ая, -ое).

yksmeeli|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} *adj.* – дружный (-ая, -ое). **~in pere** – дружная семья.

ykspooli|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} *adj.* – 1) односторонний (-ая, -ее). **~in kankaz** – односторонняя ткань; 2) ограниченный (-ая, -ое) : **~in äly** – ограниченный ум.

ykspoolizu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – 1) односторонность; 2) ограниченность.

ykssilmäi|n (zen, st, see) XIII ^{b)} *adj.* – одноглазый (-ая, -ое).

yksta|ppain (paizen, vaist, paisee; mon. nom. – ppaist) XIII ^{b)} *adj.* : **~ppain ihmiin** – человек с дурными наклонностями.

ykstoist (yhentoist, yhtätoist, yhteetoist; in. – yheeztoist) *num.* – одиннадцать.

ykstoistkymmenä|äz (nnen, ttä, ntee) *num.* – одиннадцатый (-ая, -ое).

yksvoottiiin (izen, iist, isee; mon. nom. – tiist) XIII ^{b)} *adj.* – однолетний (-ая, -ее). **~tiist kazvit** – однолетние растения.

ylemmik|kö (ön, köä, köö) II *s.* – начальство; начальник.

ylemmäz *adv.* – выше; вверх (ср. **ylähälle**).

ylempäi|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *adj.* – верхний (-ая, -ее). **~n kerroz** – верхний этаж.

yl|etä (enömmää; leenen, enöö; leenin, leeni; kond. – enissiizin) X *v.* – 1) повышаться. **veenpinta on ~ent** – уровень воды повысился. **hää ~leeni polkovnikaks** – он повысился в звании до полковника; 2) восходить : **päivyt ~enöö** – солнце восходит.

yli I prep. [gen.] – через [напрерёк]. **männä ~ teen** – перейти через дорогу. **ujjuua ~ joen** – переплыть через реку [на лодке] (ср. **läpi, poikin**).

yli II adv. : **männä ~** – проходить [в любом смысле]. **talvi männöö ~** – зима проходит. **luzikka ei mää ~ kattilaa** – ложка не проходит в котелок.

ylihoomeen *adv.* – послезавтра.

ylileu|ka (vvan, kkaa, kkaa) VIII *s.* – верхняя губа (ср. **huul, leuka, yläsokka**).

ylimaari (n, a, i) II *s.* – 1) полати; 2) верхние нары.

ylimäi|n (zen, st, see) XIII ^{a)} *adj.* – высший (-ая, -ее).

ylimääräi|n (zen, st, see) XIII ^{b)} *adj.* – лишенный (-ая, -ее).

yliotsaaz *adv.* – во главе стола.

* без соблюдения закона vokaaligoomonia.

yliot|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII s. – верхняя часть.
ylipool (en, t, ee) X s. – верхняя половина; верх.
yliopoleel adv. – на другой стороне реки.
ylipäittee adv. – вообще (ср. **yhtää**).
ylipäätää adv. – всего. **meitä oli seitseen lasta** ~ – нас было всего семеро детей.
yliittse postp. [el.] – сквозь (что-л., наружу). **vezi mänöö saavist** ~ – вода просачивается из ушата.
yllää adv. – вверх. **noissa** ~ – вставать; подниматься. **havaita** ~ – проснуться (ср. **ylöz**).
ylpeel|lä (ömää; en, llöö; in, i) VIII v. [ad.] – гордиться (кем-л., чем-л.). **tytäriköi ~llöö vanhemmaal sizareel** – девочка гордится старшей сестрой.
ylpiä (n, ä, ä) VII adj. – 1) гордый (-ая, -ое). ~ **tyttöi** – гордая девушка; 2) дерзкий (-ая, -ое); строптивый (-ая, -ое).
ylt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV v. – достигать; доставать; доходить (до чего-л.). **hame ~tää polviloihen nasse** – юбка доходит до колен.
ylvetä (penömmää; penen, penöö; penin, peni) X v. – зазнаваться; возноситься; мнить о себе (ср. **ylvästää**).
ylvässäv|ä (än, vää, vää) VIII adj. – высокомерный (-ая, -ое); чванливый (-ая, -ое); кичливый (-ая, -ое).
ylvässö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – высокомерие; чванливость; кичливость.
ylväs|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV v. – чваниться; высокомерничать; кичиться.
ylähälle adv. – наверх; ввысь; высоко [куда?] (ср. **ylemmäz**).
ylähält adv. – 1) сверху; свысока. ~ **kuului huuto** – сверху послышался крик; 2) свыше. ~ **tult**
 мääräöhöksen **mukkaa** – по предписанию свыше.
ylähälä adv. – 1) наверху; высоко [где?]; 2) на ногах : **miä oon olt ~ jo viijjest naz** – я на ногах уже с пяти [часов]. **on jo hää ~?** – он уже встал?
ylämä|ki (en, kkiä, kkee) IX s. – подъём в гору.
yläsök|ka (an, kaa, kaa) VIII s. – верхняя челюсть (ср. **huul, leuka, ylideuka**).
yläzikkuna (n, a, a) V s. – волоковое окно [в курной избе; чёрной бане].
ylöz adv. – вверх; вверху. **kirjuttaa** ~ – надписывать. **kravuta** ~ – влезать; вскарабкиваться (ср. **yllää**).
ymmärrettävä (n, ä, ä) VIII partits. – понятный (-ая, -ое); вразумительный (-ая, -ое); доходчивый (-ая, -ое).
ymmärrettävy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – понятность; вразумительность; доходчивость.
ymmärrö|z (ksen, öst, ksesse) XII s. – ум; разум; понимание (ср. **viizahusse, äly, ymmärtämyz**).
ymmärtämättömy|sse (en, ttä, tee) XX s. – 1) непонимание; 2) ~eez – по недоразумению; 3) непонятливость; неразумность; 4) непонятность; невразумительность.
ymmärtämät|öin (tömän, öint, tömmää) XIV adj. – 1) непонятливый (-ая, -ое); неразумный (-ая, -ое); 2) непонятный (-ая, -ое); невразумительный (-ая, -ое).
ymmärtämy|z (ksen, yst, ksee) XII s. – понимание. **syvällisen ~ksen kera** – с глубоким пониманием (ср. **viizahusse, äly, ymmärröz**).
ymmärtäv|väin (äizen, äist, äisee; mon. nom. – väist) XIII b) adj. – 1) понятливый (-ая, -ое); разумный (-ая, -ое); догадливый (-ая, -ое); 2) понимающий (-ая, -ее); сочувствующий (-ая, -ее); доброжелательный (-ая, -ое).
ymmärtäväizy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – 1) понятливость; разумность; догадливость; 2) сочувствие; доброжелательность.
ymmär|tää (tämää; rän, tää; zin, si) VII v. – 1) понимать; постигать; разуметь; догадываться. **miä senen jo ~zin!** – я об этом уже догадался! 2) сочувствовать (ср. **arvata, käzittää, älytä**).
ympäriillä postp. [gen.] – вокруг (кого-л., чего-л.) [туда-сюда]. **keträtä** ~ – кружить; бродить вокруг. **kazi keträjää lapsen** ~ – кошка бродит вокруг ребёнка (ср. **ympääri II**).
ympäriköi adv. – вокруг [где?]. **kaik istuisiit** ~ – все расселись вокруг (ср. **ympääri I, II; ympäriillä**).
ympäris|sö (ön, söä, söö) II s. – 1) окрестность; окрестности. ~**ön kylät** – окрестные деревни; 2) среда [окружение] (ср. **ympäryz**).
ympärittee adv. – со всех сторон; кругом (ср. **ympääri I**).
ympärkäin|zen, st, see XIII a) adj. – округлый (-ая, -ое). ~**n kivi** – округлый камень.
ympärläi|n (zen, st, see) XIII a) adj. – круглый (-ая, -ое). ~**n niku rataz** – круглый, как колесо.
ympäryz|ksen, yst, ksee XII s. – место вокруг; окружность; периметр (ср. **ympäriissö**).
ympääri I adv. – вокруг; кругом (ср. **ympärittee**).
ympääri II prep. [part.] – вокруг (чего-л.) [по окружности]. ~ **kantta** – вокруг стола (ср. **ympäriillä, ympäriköi**).
yrö adv. : ~ **yksinnää** – в полном одиночестве.
yrissä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX v. – скулить.
yrittä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV v. – стараться.
yr|ittää (ittämää; riitän, ittää; riitin, itti) IV v. – пытаться; пробовать.
yr|riine (inehen, ineht, inehesse) XXI s. – скуление; скулёж. **koira pittää kovvaa ~ineht** – собака громко скулит.

yr|riitöz (itöksen, itööst, itöksee) XII s. – проба; попытка; замысел.

yssäviä : **olla** ~ – дружить.

yssävyks|et (iin, iää, ii) XII s. **mon.** – приятели. **oomma ~et** – мы с ним приятели.

yssävy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – дружба.

yssävys|tyä (tymää; syn, tyy; syin, tyi) II v. – подружиться. **miä ~syin hänen kera** – я с ним подружился.

yssävä (n, ä, ä) VIII s. – 1) друг; 2) приятель.

yssäväk|köi (öin, köja, köihe) III s. – 1) подруга; 2) приятельница.

yssävälli|in (zen, ist, see) XIII^{b)} **adj.** – 1) дружеский (-ая, -ое); приятельский (-ая, -ое). **~ist suhtehet** – приятельские отношения; 2) дружественный (-ая, -ое); дружелюбный (-ая, -ое); 3) любезный (-ая, -ое); 4) учитывый (-ая, -ое).

yssävällizy|sse (en, ttä, ttee) XX s. – 1) дружеское отношение; дружелюбие; 2) любезность; 3) учитывость.

y|vvin (ttiimen, vviint, timee) XIV s. – 1) мозг; 2) ядро; сущность; суть. **hää kätzitti assiian ~ttiimen** – он ухватил суть дела.

Z z.

zajavlenja (n, a, a) V s. – заявление. **jättää ~n** – подать заявление.

zak|koona (koonan, onaa, onaa) V s. – закон. **~koonan mukkaa** – согласно закону; по закону.

zakonno|i (in, ita, isse; loin) VI **adj.** – законный (-ая, -ое).

zamaska (n, a, a) V s. – замазка. **~ ikkunoja vart** – замазка для окон.

zanaveska (n, a, a) V s. – занавеска. **ikkunan ~** – оконная занавеска.

zappaas|su (un, sua, suu) II s. – запас. **hää on ~ut teht** – он сделал запасы.

zappiis|ka (n, a, a) V s. – записка. **miä kirjutin hänelle ~n, jot hää tulliiz** – я написал ему записку, чтобы он пришёл.

zav|vooda (voodan, odaa, odaa) V s. – завод. **hää on tööz ~odaaz** – он работает на заводе.

zenniit|ti (in, tiä, tii) II s. – зенит. **päivüt on ~iiz** – солнце в зените.

zoona (n, a, a) VIII s. – зона. **vahti~** – охранная зона. **~naika** – поясное время (ср. **vööhüke**).

Ž ž.

žaali|a (maa; n, i; n, -) II v. – жалеть. **~a minnua!** – пожалей меня! **~a mänätettyä aikcaa** – пожалеть о потерянном времени.

žaalimata¹ **adv.** – безжалостно; беспощадно.

žaalimat|oin (toman, oint, tomaa) XIV **adj.** – безжалостный (-ая, -ое); беспощадный (-ая, -ое).

žaalimattomu|sse (en, tta, ttee) XX s. – безжалостность; беспощадность.

žaalivai|n (zen, st, see) XIII^{a)} **adj.** – жалостливый (-ая, -ое); сердобольный (-ая, -ое).

žaalivoit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV v. [part.] – 1) возбуждать жалость, сострадание (в ком-л.). **hää ~taa minnua** – он возбуждает во мне жалость; 2) сожалеть. **hänt ~ti, etti miä en tult** – она сожалела, что я не пришёл (ср. **žalkka**).

žaari|a (maa; n, i; n, -) II v. – жарить [вообще]. **~a voiz** – жарить на масле (ср. **žaarittaa**).

žaarit|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV v. – жарить (что-л. конкретно); поджаривать. **hää ~taa maaomenoja** – он жарит картошку (ср. **žaaria**).

žaaritta|ssa (amaa; an, jjaat; izin, iz) XV v. – жариться. **liha ~jjaat** – мясо жарится. **miä ~izin ihhaa päivyeez!** – я совершенно изжарился на солнце!

žalk|ka (an, kaa, kaa) II s. – жаль; сожаление; сострадание. **tuntia ~kaa hänt kohtaa** – чувствовать к нему жалость; 2) : **on ~ka** [ad. – part.] – жаль, жалко (кому-л. – кого-л., что-л.). **miul on ~ka hänt** – мне его жалко. **on ~ka, etti hää ei tult** – жаль, что он не пришёл (ср. **žaalivoittaa**).

žanri (n, a, i) II s. – жанр.

želatti|ina (n, a, a) V s. – желатин.

žellee (n, tä, sse) VI s. – желе.

¹ II infinitiivin abessivi от глагола **žaalia** (см. 19 урок).

Ä ä.

äcintim|ä (än, mää, mää) VIII s. – отчим.

äessö|z (ksen, öst, ksee) XII s. – боронование.

äes|tää (tämämä; sän, tää; sin, ti) IV v. – бороновать (ср. **assavojja**).

ä|ez (kkeehen, est, kehesse) XIX s. – борона (ср. **assava**).

ägrämöi|n (zen, st, see) XIII^{a)} s. – эурямёйс|ец (-ка) [представители финского субэтноса, проживающего среди ижорцев и води]. ~zen murre – эурямёйсский диалект.

äh|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XXI s. – кряхтение; пыхтение.

äh|issä (izömmä; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) IX v. – кряхтеть; пыхтеть (ср. **ähkää**).

äh|kää (kämä; än, kää; in, ki) IV v. – охать; кряхтеть (ср. **ähissä**).

äh|ähtää (ähtämä; häähän, ähtää; häähin, ähti) IV v. – охнуть; крякнуть. ~ähtäeez, hää nosti herren – крякнув, он поднял бревно.

äij|ä (än, jää, jää) VIII s. – 1) дедушка; 2) свёкор; тесть; 3) дед; старик (ср. **ukkoi**).

Äijäpyh|ä (än, hää, hää) VIII s. – Великий Пост.

Äijäpäivä (n, ä, ä) VIII s. – Пасха.

äime|n (nen, ent, nesse) XVI s. – зеркало спокойной воды. **mereel on ~n** – у моря – зеркально спокойная поверхность.

äimessää *adv.* : **meri on ~** – море – зеркально спокойно.

äimä (n, ä, ä) VIII s. – штопальная игла.

äitelä (n, ä, ä) VIII *adj.* – противн|ый (-ая, -ое) : ~ **maku** – противный вкус.

äi|tyä (tymä; jjyn, tuy; jjyin, tyi) II v. – расходиться; входить в раж.

äk|ki (in, kiiä, kii) II *adj.* – крут|ой (-ая, -ое). ~ki palle – крутой обрыв.

äkkiammu|z (ksen, ust, ksesse) XII s. – внезапный приступ [болезни]. **hänelle tuli ~z** – у него произошёл внезапный приступ.

äkkii *adv.* – внезапно; неожиданно.

äkkiistää *adv.* – 1) немедленно; сейчас же. **tye ~ kottii!** – немедленно иди домой! **lähe ~ poiz ja paa uksi kiin!** – сейчас же выйди и закрой дверь! 2) моментально.

äkkilli|in (zen, ist, see) XIII^{a)} *adj.* – внезапн|ый (-ая, -ое); резк|ий (-ая, -ое).

äkkillizeest *adv.* – резко.

äkkinäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – скоропостижн|ый (-ая, -ое); неожиданн|ый (-ая, -ое). ~ **koolema** – скоропостижная смерть.

äkkipenge|r (ren, ert, resse) XVI s. – высокий берег, круто поднявшийся после низкого.

äkkähy|z (ksen, yst, ksesse) XII s. – 1) внезапная болезнь [человека, животного]; 2) внезапная порча [прибора].

äkkähy|ä (mmä; n, y; in, i) II v. I – выглядеть : **hää ~y hyväst** – он хорошо выглядит.

äkkähy|ä (mmä; n, y; in, i) II v. II – 1) внезапно заболеть [о человеке, животном]; 2) внезапно испортиться [о приборе].

äk|käizä (äizän, käisää, käisää) VIII *adj.* – вспыльчивн|ый (-ая, -ое); яр|ый (-ая, -ое). ~käizä koira – злая собака. ~käizä ihmiin – вспыльчивый человек (ср. **illkiä**).

äkkämäi|n (zen, st, see) XIII^{a)} *adj.* – 1) непривычн|ый (-ая, -ое) : **tööhö ~n** – непривычный к работе; 2) неопытн|ый (-ая, -ое).

ä|ky (yn, kkyyä, kkyy) II s. – накал; жар. **kiuvvaz antaa paljo ~kkyyä** – каменка даёт много жара.

ä|kä (än, kkä; kkää) VIII s. : **hiililöin ~kä** – синий огонь на углях [в конце горения в печке].

äkähi|in (zen, ist, see; mon. nom. – ist) XIII^{b)} *adj.* – раскалённ|ый (-ая, -ое). ~ist **hiilet** – раскалённые угли.

äk|ähtyä (ähtymä; käähyn, ähtyy; käähyn, ähtyi) II v. – разгорячиться; вспылить [о человеке].

äkähy|ssä (ymä; yn, jjää; izin, iz) XIV v. – возмущаться; гневаться.

äk|ätä (käämä; kään, äjää; käizin, käiz) XI v. – навести порчу; сглазить.

äleksi|ä (mmä; n, i; n, -) II v. – осознавать; соображать (ср. **älytä**).

ällillää *adv.* – бестолково; не соображая.

älly|ssä (ümä; ün, üjää; izin, iz) XIV v. – догадываться.

äl|lyykäz (ykkähän, ykäst, ykkähässe) XVIII *adj.* – умн|ый (-ая, -ое); разумн|ый (-ая, -ое); толковн|ый (-ая, -ое); сообразительн|ый (-ая, -ое) (ср. **viizaz**).

äl|y (yn, lyyä, lyy) II s. – ум; разум; интеллект (ср. **viizahusse, ymmärröz**).

älyttömy|sse (en, ttä, tee) XX s. – нелепость; вздор.

äl|ytä (lyymä; lyyn, yjää; lyizin, lyiz) XI v. – 1) соображать; смекать; 2) обращать внимание; 3) замечать (ср. **äleksiä**).

älytöin (tömän, öint, tömmää) XIV *adj.* – 1) неразумный (-ая, -ое); безрассудный (-ая, -ое); 2) нелепый (-ая, -ое); 3) безумный (-ая, -ое).

ämmä (n, ä, ä) VIII *s.* – 1) бабушка; 2) бабка; старуха; 3) повивальная бабка; акушёрка (ср. **akka**).

ämmäntu|ssu (zun, ssua, ssuu) II *s.* – лекарство из спор плауна.

ämmö|li (in, jä, ihe) III *s.* – тёща; свекровь.

änkeli (n, ä, i) II *s.* – ангел.

änkelä (n, ä, ä) VIII *adj.* – сладковатый (-ая, -ое). ~ **leipä** – сладковатый хлеб.

ärnähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV *v.* – буркнуть [себе под нос].

ärn|ää (ämää; än, ää; in, i) IV *v.* – ворчать; бурчать; брюзжать.

ärrillää *adv.* – раздражённо. **hää on** ~ – он раздражён, в раздражении.

ärvär|tää (tämmää; rän, tää; zin, si) VII *v.* – дразнить.

ässä (n, ä, ä) VIII *s.* – 1) туз [карточный]; 2) вспыльчивый, раздражительный человек.

ät|ti (in, tiä, tii) II *s.* – папа (ср. **izä**).

ään (en, t, nee) X *s.* – 1) звук. ~ **en voimakkusse** – сила звука; 2) голос. **hänelt on** ~ **poiz otettu** – у него пропал голос. **kova** ~ – громкий голос (ср. **ääinne**).

äänekky|sse (en, ttä, ttee) XX *s.* – громкость; звонкость; голосистость.

äänek|jäz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – 1) громкий (-ая, -ое). ~ **äz nagru** – громкий смех; 2) звонкий (-ая, -ое) : ~ **äz soittu** – звонкий инструмент; 3) голосистый (-ая, -ое). ~ **äz kukkoi** – голосистый петух.

äänelly|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *adj.* – звуковой (-ая, -ое).

äänenan|to (non, toa, too) II *s.* – звучание. **soitun ~to** – звучание инструмента.

äänenpaino (n, a, o) II *s.* – интонация; тон. **käskövä** ~ – повелительный тон.

äänenpit|täävä (täävän, ävää, ävää) VIII *adj.* – звукоизолированный (-ая, -ое); звуконепроницаемый (-ая, -ое).

äänenpit|täävysse (ävyen, ävyttä, ävyttee) XX *s.* – звукоизолированность; звуконепроницаемость.

äänessö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – голосование.

äänes|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV *v.* – голосовать. ~ **tää kättä nostae*** – голосовать поднятием руки.

ääneti *adv.* – молча; безмолвно.

äänettömy|sse (en, ttä, tee) XX *s.* – 1) беззвучность; бесшумность; 2) безмолвие.

äänet|öin (tömän, öint, tömmää) XIV *adj.* – 1) беззвучный (-ая, -ое); бесшумный (-ая, -ое); 2) безмолвный (-ая, -ое); молчаливый (-ая, -ое).

ääne|ne (tiin, nettä, tiisse) XV *s.* – звук речи [фонетическое понятие] (ср. **äään**).

äännée *adv.* – 1) вслух. **lukkiia** ~ – читать вслух; 2) в голос : **alkaa itkiä** – зарыдать в голос.

-äänni|in (zen, ist, see) XIII ^{b)} *adj.* – голосовой (-ая, -ое). **kova- ~in** – громкоголосый.

äännäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – 1) издать звук; подать голос; 2) произнести; промолвить.

äänytä|tyä (tymää; nyn, tyy; nyin, tyi) II *v.* – произноситься; выговариваться.

ääntämi|in (zen, ist, see) XIII ^{a)} *s.* – произнесение; подача звука.

ääntämy|z (ksen, yst, ksee) XII *s.* – произношение. **verehetöin ~z** – правильное произношение.

ään|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII *v.* – произносить; выговаривать.

äänyk|käin (äizen, äist, äisee; mon. nom. – **käist**) XIII ^{b)} *s.* – голосок.

ääär (en, t, ee) X *s.* – конец; край; предел. **linnan toin** ~ – другой конец города (ср. **loppu, ottsa**).

ääree I *adv.* – подле; возле; рядом (куда?). **istussa** ~ – сесть рядом (ср. **ääreeez I**).

ääree II *postp.* [gen.] – к (чему-л.) [вплотную]. **astua ikkunan** ~ – подойти к окну. **istussa kannen** ~ – сесть за стол.

ääreeez I *adv.* – подле; возле; рядом (где?). **istua** ~ – сидеть рядом (ср. **ääree I**).

ääreeez II *postp.* [gen.] – около; у; подле; возле (чего-л.). **saatu on taloin** ~ – сад возле дома. **istua kannen** ~ – сидеть за столом.

äärest I *adv.* – рядом; поблизости (откуда?) : **se löyvettii** ~ – это нашли рядом.

äärest II *postp.* [gen.] – от (чего-л.): **poistua ikkunan** ~ – отойти от окна. **noissa kannen** ~ – встать из-за стола.

äärettömmää *adv.* – бесконечно; чрезвычайно. **miä oon ~ illoin!** – я чрезвычайно рад! **möö oomma ~ kiitoliist!** – мы бесконечно благодарны!

äärettömy|sse (en, ttä, tee) XX *s.* – бесконечность; бескрайность; беспримечательность; бесграничность; необъятность.

ääret|öin (tömän, öint, tommää) XIV *adj.* – бесконечный (-ая, -ое); бескрайний (-ая, -ее); беспределенный (-ая, -ое); безграничный (-ая, -ое); необъятный (-ая, -ое). ~ **tömät lakehuet** – бескрайние просторы.

* *I infinitiivin instruktivi* от глагола **nostaa** (см. 34 урок).

äärimmillee *adv.* – предельно; крайне; до предела; до крайности.

äärimmäi|n (*zen, st, see*) XIII^{a)} *adj.* – крайний (-я, -е); предельный (-ая, -ое). **meijen koti on küläst ~n** – наш дом – крайний в селе. **~n määäräaika** – предельный срок.

ääryks|et (*iin, iä, ii*) XII *s. mon.* – окаймление; окантовка; бордюр.

äätek|ki (*in, kiä, kii*) II *s.* – новый лёд в полынье.

Ö ö.

öhähtä|ssä (*ämää; än, jjää; izin, iz*) XV *v.* – взвизгнуть.

öi|n (*zen, st, see; mon. nom. – zet*) XIII^{a)} *adj.* – ночн|ий (-ая, -ое). **~n poojezda** – ночной поезд.

ötitee *adv.* – ночами; по ночам. **~ suzi kulkoo metsääz** – по ночам волк бродит по лесу. **hää tekköö töötä päävitee ja ~ki** – он работает денно и нощно.

ök|issä (*izömmää; kiizen, izöö; kiizin, kiiz*) IX *v.* – ойкать.

öksyt|tää (*tämmää; än, tää; in, ti*) IV *v.* – сбивать с пути [прям. и переносн.]; совращать.

öksy|ä (*mää; n, y; in, i*) II *v.* – блуждать; заблудиться; сбиваться с пути [прям. и переносн.].

ölineh|et (*hiin, hiiä, isse*) XXI *s. mon.* – вопли.

öl|issä (*izömmää; liizen, izöö; liizin, liiz*) IX *v.* – вопить; выть [фигуральн.]. **mitä siä ~liizet?** – что ты воешь?

öljy (*n, ä, y*) II *s.* – олифа.

öljyi|n (*zen, st, see*) XIII^{b)} *adj.* – 1) испачканн|ый (-ая, -ое) олифой; 2) промасленн|ый (-ая, -ое). **~st vaattiit** – промасленная одежда (ср. **öljyvaattiit**).

öljykraa|ska (*zan, skaa, skaa*) IV *s.* – масляная краска.

öljy|ssä (*zömmää; zen, soo; zin, si*) VIII *v.* – покрывать олифой.

öljyvaattiit (*loin, loja, loihe*) XV *s. mon.* – штормовка; роба (ср. **öljin**).

ölliine (*inehen, ineeht, inehesse*) XXI *s.* – вытьё [фигуральн.]. **mikä on se ~liine?** – что это за вытьё?

ör|issä (*izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz*) IX *v.* – 1) хрипеть; 2) бормотать.

ör|riine (*inehen, ineeht, inehesse*) XXI *s.* – бормотание; хрипение. **jooppurin ~riine** – бормотание пьяного.

öö (*n, tä, hö*) I *s.* – ночь. **~l** – ночью [время суток]. **~n** – в течение ночи. **~tä vassen** – на ночь; перед сном. **jää'ä ~ks** – осться на ночь. **hyvvää ~tä!** – спокойной ночи! **~n selkää** – на ночь глядя. **jo monnee ~hö miä en voi nukahtaa!** – уже несколько ночей я не могу заснуть!

ööassisä (*n, a, a*) VII *s.* – ночной горшок.

öökau|z (*vven, tta, ttee*) XI *s. : lapsi itki ~ven* – ребёнок проплакал всю ночь напролёт. **olla ~vvet poiz** – пропадать целыми ночами. **tehhä matan yhteen ~tteen** – проделать путь за одну ночь.

öököttäv|ä (*än, vää, vää*) VIII *partits.* – тошнотворн|ый (-ая, -ое). **~ä haizo** – тошнотворная вонь.

öököttää (*ämmää; ää; i*) IV *v. [part.]* – тошнить. **minnuu ~ää** – меня тошнит.

öökötö|z (*ksen, öst, ksee*) XII *s.* – тошнота.

öölaak|koi (*oin, koja, koihe*) III *s.* – филин.

öölapak|ko (*on, koa, koo*) II *s.* – ночная птица [любая].

öömaj|a (*an, jaa, jaa*) IV *s.* – ночлежка.

öömatok|kain (*kaizen, aist, kaisee; mon. nom. – kaist*) XIII^{a)} *s.* – дождевой червяк.

öömöh|h|ä (*än, hää, hää*) VIII *s.* – поздняя ночь; глубокая ночь. **~ääl** – поздно ночью. **~ääñ** – глубокой ночью.

öömöh|häisee *adv.* – допоздна.

öönik|ka* (*an, kaa, kaa*) V *s.* – ночлежни|к (-ца); постоял|ец (-ица).

ööpaita (*jjan, ttaa, ttaa*) IV *s.* – ночная рубашка.

öö|ppyyä (*pymää; vyn, ppyy; vyin, pyi*) II *v.* – ночевать; переночёвывать; заночевать. **~ppyyä paljahan taivahan all** – ночевать под открытым небом. **~ppyyä yssävän loon** – переночевать у друга.

~ppyyä veerahiiil – заночевать в гостях.

öösja (*n, a, a*) VII *s.* – ночлег. **ettsia ~a** – искать ночлега.

öösok|keehusse (*ehuen, ehutta, ehuttee*) XX *s.* – куриная слепота [нарушение сумеречного зрения].

öösok|kiia (*kiian, iaa, iaa*) VII *adj.* – страдающ|ий (-ая, -ее) куриной слепотой.

öösyä|n (*men, änt, mee*) XIV *s.* – самая полночь. **~men aikcaa** – в полночь.

ööyah|ti (*in, tia, tii*) II *s.* – ночной сторож.

* без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

LYHYT VENNÄÄEN-IŽORAN SANAKIRJA.

КРАТКИЙ РУССКО-ИЖОРСКИЙ СЛОВАРЬ.

В этом словаре даны **только те** слова, которые имеются в предыдущем, **ижорско-русском** словаре. Таким образом, после перевода **русского** слова на **ижорский** язык, можно найти соответствующую словарную статью в **ижорско-русском словаре** (со всеми имеющимися в нём грамматическими сведениями).

Прилагательные, указательные местоимения и порядковые числительные, для упрощения, даны в словаре лишь в форме **мужского** рода.

Lyhentehet. Сокращения.

гл. – глагол.
мест. – местоимение.
нар. – наречие.
предл. – предлог.
прил. – прилагательное.
прич. – причастие.
с. – союз.
сущ. – существительное
част. – частица.
числ. – числительное.

A a.

абсолютно *нар.* – ilmi, kaikkenee.
абсурд, абсурдность *сущ.* – nurehusse.
абсурдный *прил.* – nurriia.
август *сущ.* – aukusti.
агнеш *сущ.* – voonain.
адвокат *сущ.* – vakatti.
аж *нар.* – äkä.
азбука *сущ.* – aampuustmissio.
акварель *сущ.* – vezikraaska.
аккуратно *нар.* – täzmälliin.
аккуратный *прил.* – täzmälliin.
акушёрка *сущ.* – ämmä.
алфавит *сущ.* – aampuustmissio.
алый *прил.* – aaloi.
амбар *сущ.* – aitta.
ангел *сущ.* – änkeli.
апрель *сущ.* – aprilli.
а также с. – -ki (-kki).
а также не ... с. – ei ...-ka (-kä).

Б б.

баба *сущ.* – moori.
бабахнуть гл. – bomahtaa.
бабка *сущ.* – akka, moori, ämmä.
бабушка *сущ.* – ämmä.
багор *сущ.* – pagra.
бак *сущ.* – suuruhluu.
балерина *сущ.* – tanttsikkoi.
баня *сущ.* – kyly.
баран *сущ.* – pässi.
бардá *сущ.* – rapa.
барышня *сущ.* – neiti.
бахрома *сущ.* – hapsu, marha.
бдеть гл. – valvoa.
бдительность *сущ.* – vara.
бдительный *прил.* – varalliin.
бегать гл. – jooksennella.
беготня *сущ.* – jooksentelu.
бегство *сущ.* – pako.
беда *сущ.* – kaiho.
бедно *нар.* – köyhykkäizeest.
бедность *сущ.* – köyhyz.
бедный *прил.* – köyhä.
бедро *сущ.* – reizi, sapso.
бежать гл. – joossa.
без предл. – ilma.
безболезненный *прил.* – tuzatoin.
безвкусный *прил.* – mautoin.
безволие *сущ.* – tahottomusse.
безвольный *прил.* – tahotoin.
безграничность *сущ.* – äärettömysse.
безграничный *прил.* – määräätöin, ääretöin.
бездушный *прил.* – henketöin.
безжалостно *нар.* – žaalimata.
безжалостность *сущ.* – žaalimattomusse.

безжалостный прил. – tunnotoin, žaalimatoin.
беззвучность сущ. – äänettömysse.
беззвучный прил. – äänetöin.
беззубый сущ. – hampahitoin.
безмолвие сущ. – vaitiolo, äänettömysse.
безмолвно нар. – ääneti.
безмолвный прил. – äänetöin.
безногий прил. – jalatoin.
безобидный прил. – vaaratoin.
безопасный прил. – vaaratoin.
безответственный прил. – vassuutoin.
безошибочность сущ. – verehettömysse.
безошибочный прил. – verehetöin.
безрогий прил. – sarvetoin.
безропотный прил. – nõürä.
безукоризненность сущ. – verehettömysse.
безукоризненный прил. – verehetöin.
безупречность сущ. – verehettömysse.
безупречный прил. – moittiitoin, verehetöin.
безымянный прил. – nimetöin.
бекас сущ. – taivazvoohi.
белёсый прил. – halli, vaalia.
белить гл. – valkenuttaa.
белка сущ. – orraava.
белок сущ. – valkolain, valkuaisaine, valkulain.
белокурый прил. – vaaliantukkain.
белый прил. – valkia.
бельё сущ. – pyyksi.
бельмо сущ. – kae.
берег сущ. – ranta.
березняк сущ. – koivisso.
бережливо нар. – napist.
берестяной прил. – toohhiin.
беречь гл. – hoitaa, sällyttää.
берёза сущ. – koivu.
берёста сущ. – toohi.
бес сущ. – pahalain.
беседа сущ. – keskustelu.
беседовать гл. – keskussella.
бесконечно нар. – äärettömmää.
бесконечность сущ. – äärettömysse.
бесконечный прил. – ääretöin.
бескрайний прил. – valta, ääretöin.
беспечно нар. – itseaikojaa.
бесплатно нар. – ilmaizeks.
беспокоиться гл. – häädellä.
беспокойно нар. – raizust.
беспокойный прил. – levotoin, raizu.
беспощадно нар. – žaalimata.
беспощадность сущ. – žaalimattomusse.
беспощадный прил. – žaalimatoin.
беспределный прил. – määräötöin, ääretöin.
бес предметный прил. – ezinehetöin.
беспрерывно нар. – yhtenää.
бессильный прил. – voimatoin.
бессовестный прил. – hävitöin.
бессонница сущ. – unettomusse.
бессонный прил. – unetoin.
бесстыдник сущ. – nahankiskoja.
бесстыдный прил. – häpiämätöin.

бестолково *нар.* – ällillää.
бестолковый *прил.* – nurriia.
бесхвостый *прил.* – hännätöin.
бесцельно *нар.* – itseaikojaa.
бесчувственный *прил.* – tunnotoin.
бесшумность *сущ.* – äännettömysse.
бесшумный *прил.* – äännetötön.
бешенство *сущ.* – vezikauhu.
бешеный *прил.* – vezikauhuin.
Библия *сущ.* – Piipeli.
бидон *сущ.* – kannu.
бинт *сущ.* – haavasie.
бить *гл.* – löövvä, vittooa.
биться *гл.* – tykkää.
благодарить *гл.* – kiitää.
благоприятный *прил.* – möötähiin.
блевать *гл.* – oksentassa.
бледный *прил.* – vaalia.
блеск *сущ.* – läikkäähyz.
блеснуть *гл.* – läikähää.
блестеть *гл.* – läikkää, läimää.
блеять *гл.* – määkkää.
близкий *прил.* – lähein.
близко *нар.* – läheel, lähelle.
близость *сущ.* – läheizysse.
ближе *нар.* – lähemmäks, lähempää.
ближний *прил.* – lähein.
блуждание *сущ.* – vaeltelomiin.
блуждать *гл.* – hapukoitella, vaellella, öksyä.
блюдо [посуда] *сущ.* – malia.
блюдо [еда] *сущ.* – rooka.
боб *сущ.* – rapan.
бобина *сущ.* – käämy.
Бог *сущ.* – Jummaala.
богатство *сущ.* – rikkahusse.
богатый *прил.* – rikaz.
Богородица – Maaria Pyhhäin Vaimo.
бодрствовать *гл.* – valvoa.
божья коровка – tiiroi.
бойкий *прил.* – kerkiä, vilkaz.
бойкость *сущ.* – vilkakahusse.
бок *сущ.* – kylki.
бок ó бок *нар.* – kylkimiittaa.
болезненный *прил.* – vaivakaz.
болезнь *сущ.* – lässiihyz, tauti.
болеть *гл.* – lässiiä, pakottaa.
болото *сущ.* – soo.
болтать *гл.* – cakattaa, hölöttää, papattaa, tsakattaa.
болтаться *гл.* – hölskää.
болтливый *прил.* – pitkäkeeliin.
болтун *сущ.* – höpöi.
боль *сущ.* – kipu.
больница *сущ.* – bolnitsa.
больной [орган] *прил.* – kippiaa.
больной [человек] *прил.* – lässiivä.
больной, больная *сущ.* – lässijä.
больше *нар.* – enempi, ennää.
больший [количество] *прил.* – enemp.
больший [размер] *прил.* – suuremp.
большой *прил.* – suur.

болячка *сущ.* – kärnä.
бордюр *сущ.* – äärykset.
бормотание *сущ.* – mökkiinä, pörrinä.
бормотать *гл.* – mököttää, pörissää.
борода *сущ.* – parta.
борозда *сущ.* – vako.
борона *сущ.* – assava, äez.
боронование *сущ.* – äessöz.
бороновать *гл.* – assavojja, äestää.
борт *сущ.* – laita.
босиком *нар.* – paljai jaloi.
ботва *сущ.* – naatti.
ботинок *сущ.* – kenkä, paglakenkä.
бочка *сущ.* – tynnyri.
бояться *гл.* – pelätä.
брак, бракосочетание *сущ.* – naimiskauppa.
брак [погрешность] *сущ.* – vere.
бракованный *прил.* – verehelliin.
браниТЬ *гл.* – narria.
брАт *сущ.* – veikkoi, velli. **двоюродный** ~ – serkku.
брАтишка *сущ.* – veikkoi, vellez.
брАтство *сущ.* – vellehysse.
брАть *гл.* – ottaa.
брАться *гл.* – tarttua.
бревно *сущ.* – herz.
брезент *сущ.* – prezetti.
бритьСЯ *гл.* – aella partaa.
бродИТЬ *гл.* – vaeltaa.
бродИТЬ [на дрожжах] *гл.* – käyvä.
бродяга *сущ.* – vaeltaja.
бросАТЬ *гл.* – heittää, mättää.
бросАТЬСЯ *гл.* – heittiissä, vizellä.
брошиюра *сущ.* – nie.
брусок *сущ.* – luiska.
брЫкаться *гл.* – potkia.
брюзжАТЬ *гл.* – ärnää.
брюкВА *сущ.* – lanttu.
брюки *сущ.* – pöksyt.
брюхО *сущ.* – mako.
бугристый *прил.* – turruukaz.
будИТЬ *гл.* – havahuttaa.
будни, будний день *сущ.* – arki.
будто *с.* – niku.
будущее *сущ.* – tulovaizusse.
будущий *прил.* – tulloova. **на** ~... - enz ...
буква *сущ.* – aampuussen.
буквально *нар.* – aivan.
булка *сущ.* – saijja.
бульон *сущ.* – leem.
бумага *сущ.* – pappeeri.
бумажный *прил.* – paperriin.
бур *сущ.* – uherzin.
бурав *сущ.* – uherzin.
бурный *прил.* – sääkäz.
бурчАТЬ *гл.* – ärnää.
буря *сущ.* – viihkura.
бутерброд *сущ.* – voileipä.
бутылка *сущ.* – putteeli.
бухта *сущ.* – lahheeke.
бык *сущ.* – härkä.

быстро *нар.* – kiiree, nopiaast, vilkkaa.
быстрый прил. – kerkiä, noppiaa.
быть гл. – sattua.
быть гл. – olla.

B в.

вагон *сущ.* – vakkoona.
важный прил. – suurelliin.
валить гл. – kapartaa.
валиться гл. – lanketa.
ванна *сущ.* – vanna.
варежка *сущ.* – lappiikaz.
варенье *сущ.* – varenja.
варить гл. – keittää.
вариться гл. – keehua.
ватрушка *сущ.* – vadruška.
вбок *нар.* – sivulle.
вверх *нар.* – ylemmäz, yllää.
вводить гл. – johattaa.
ввоз *сущ.* – toonni.
вдалеке *нар.* – etähääl.
вдвоём числ. – kaheltaa.
вдоволь *нар.* – kytilellee.
вдоль *предел.* – möit, pitkin.
вдох *сущ.* – sisseehenkähöz.
вдохнуть гл. – henkähtää sissee.
вдруг *нар.* – yhtäkkistää.
ведро *сущ.* – uhluin, uhluu.
ведьма *сущ.* – naiznoita.
веер *сущ.* – löyhky.
везти гл. – aella, veejä.
везти [удаваться] гл. – apihuia.
век *сущ.* – voozsata.
веко *сущ.* – silmäloomi.
велеть гл. – käskiä.
величина *сущ.* – suuruz.
вентерь *сущ.* – gузä.
вентилировать гл. – tuulata.
вера *сущ.* – usko.
верба *сущ.* – raju.
Вербное Воскресенье – Uripipäivä.
веретенница *сущ.* – vaskimato.
веретено *сущ.* – värttänä.
верёвка *сущ.* – pagla.
верить гл. – uskoa.
вернуться гл. – tulla takaisii.
верный прил. – uskolliin.
вертеть гл. – pöörittää.
вертеться гл. – pööriä.
вероятно *нар.* – varmaa.
верующий прил. – uskova.
верх *сущ.* – pääliin.
верхний прил. – ylempäin.
верхом *нар.* – hepoizeel.
верхушка *сущ.* – ottsa.
вес *сущ.* – paino.
веселье *сущ.* – illo.

весёлый прил. – illoiza.
весло сущ. – airo.
весна сущ. – kevät.
весной нар. – keväel, kevääen.
веснушки сущ. – pissaamat.
вести гл. – johtaa, ohjata, taluttaa, veejä.
весь сущ. – sana.
весь месст. – koko.
весьма нар. – varsii.
ветвь, ветка сущ. – oksa.
ветвистый прил. – oksakaz.
ветер сущ. – tuul.
ветеринар сущ. – vetiennaari.
ветла сущ. – raju.
ветошь сущ. – nätyt.
ветренный прил. – tuulekaz.
ветрянка сущ. – tuulruikkoi.
ветхий прил. – rappiia.
ветчина сущ. – vicina.
ветшать гл. – rapistua.
вечер сущ. – ilta.
вечером нар. – illaal.
вечный прил. – ikin.
вещи сущ. – tavvaarat.
взад-вперёд нар. – etez-takaz.
взбитый прил. – pöyhkiä.
взаимность сущ. – vassavooroizusse.
взаимный прил. – keskinäin, vassavooroin.
взвизгнуть гл. – öhähtässä.
взгляд сущ. – kattso.
вздор сущ. – törriine, älyttömysse.
вздох сущ. – henkähöz.
вздохнуть гл. – henkähää, ohahtaa.
вздрогнуть гл. – hötähää.
вздыматся гл. – altossa.
взламывать гл. – murtaa.
взлом сущ. – murto.
взмах [рукой] сущ. – käzikääne.
взметать гл. – pöllytää.
взметнуться гл. – pöllähtäässä.
взорваться гл. – räjähää.
взрослый сущ., прил. – aikuhiin.
вид сущ. – näkö.
видение сущ. – näkömiin.
видеть гл. – nähhää.
виднеться гл. – näkkyyä.
видный [красивый] прил. – uhkia.
визит сущ. – veerahilu.
вилка сущ. – haarukka.
вилы сущ. – hanko, hankollin.
вины сущ. – syy.
виниться гл. – väärittäässä.
вино сущ. – viini.
виноватый прил. – syylliin, väärä.
виновный прил. – syylliin.
виноград сущ. – viiniköynnöz, viinirypälehet.
виноградина сущ. – viinirypäälle.
висеть гл. – giippua.
вить гл. – punnooa.
виться гл. – polvehilla.

вишня суиц. – viišina, viišinapuu.
включать гл. – pistää päälle.
вкус суиц. – maku.
вкусный прил. – makkuita.
вкусовой прил. – makkuin.
владелец суиц. – haltia.
владеть гл. – hallikkoja, ozata.
влага суиц. – kossehusse.
влажность суиц. – kossehusse.
влажный прил. – märrääkäz.
вламываться гл. – murtassa.
власть суиц. – valta.
влево нап. – kuralle.
влезать гл. – mahtua.
вместе нап. – yheez, yhtee.
вместительный прил. – paikakaz.
вместо нап. – azemest.
вначале нап. – enzin.
вне предл. – muuvvaal.
внезапно нап. – äkkii.
внезапный прил. – äkkilliin.
вновь нап. – uuvvellee.
внук, внучка суиц. – vunukka.
внутренности суиц. – syänriissat.
внутри предл., нап. – sizeez.
внутрь предл., нап. – sissee.
вовремя нап. – täzmällää.
во-вторых числ. – toizeks.
вода суиц. – vezi.
водин, вожанин суиц. – vadjalain.
водинка, вожанка суиц. – vadjakkoi.
водить гл. – talutella, veejjä.
водка суиц. – viina.
водовоз суиц. – vezikuski.
водоворот суиц. – pöörre.
водоём суиц. – vezissö.
водонепроницаемость суиц. – veenpittäävysse.
водонепроницаемый прил. – veenpittäävä.
водопад суиц. – veziputtoohuz.
водопровод суиц. – vezijohto.
водский прил. – vadjan. ~ **язык** – vadjan keel.
водянистый прил. – tahhiia.
военный суиц. – sottiilaz.
вожжа суиц. – ohjaz.
вожделеть гл. – izota.
возврат суиц. – palahutuz.
возвращать гл. – palahuttaa.
возвращаться гл. – palata.
возвращение суиц. – palluu.
возгорание суиц. – valkianvahinko.
воздух суиц. – ilma.
Воздвижение суиц. – Viizenjä.
возить гл. – aella, kärätä, veejjä.
возиться гл. – nyhtiissä.
возле предл., нап. – liki, vareez, ääree, ääreeez.
возможно нап. – ehki.
возмущаться гл. – äkähyyssä.
вознаграждение суиц. – palkkio.
возражать гл. – vassustaa, väittää vassaa.
возражение суиц. – vassaväite.

возраст суиц. – ikä.
возчик суиц. – veejä.
война суиц. – sota.
вокруг предл., нар. – ympärikköi, ympääär.
волк суиц. – suzi.
волна суиц. – laine.
волноваться гл. – järissä.
волос суиц. – hiuz, karva.
 волосы суиц. – tukka.
воловить гл. – veellä.
волчок суиц. – vurra.
волшебство суиц. – noijitoz, taika.
воля [характер] суиц. – tahto.
воля [свобода] суиц. – voli.
вон част. : ~ **там** – tooal. ~ **туда** – tooho. ~ **оттуда** – tooalt.
вонь суиц. – haizo.
вонять гл. – haizotella.
вообще нар. – ylipäittee.
во-первых числ. – enzik.
вопить гл. – ölissä.
вопли суиц. – ölinehet.
вопрос суиц. – kyssyymyz.
вор, воровка суиц. – varaz.
воробей суиц. – varppuin.
вороватый прил. – pitkikässiin.
воровать гл. – varassella.
воровство суиц. – varassoz, varkahusse.
ворожба суиц. – noitumusse.
ворон суиц. – korppi.
ворона суиц. – variz.
ворота суиц. – portti.
воротник суиц. – kagluz, vorodnikka.
ворочать гл. – väännellä.
ворчание суиц. – mökkiinä.
ворчать гл. – mököttää, särkiissä, vorttsia, ärnää.
восемнадцатый числ. – kaheksantoistkymmenääz.
восемнадцать числ. – kaheksantoist.
восемь числ. – kaheksan.
восемьдесят числ. – kaheksankymment.
воск суиц. – vaha.
воскресенье суиц. – pyhäpäivä.
воспаление суиц. – palanne.
восток суиц. – itä.
восторг суиц. – ihassoz.
восхищение суиц. – ihassoz.
восход суиц. – päivyennoizo.
вхождение суиц. – noizo.
восьмидесятый числ. – kaheksaazkymmenääz.
восьмой числ. – kaheksaaz.
вот част. – vot.
вот эти мест. – näät.
вот это мест. – tämä.
вот этот мест. – tää.
вощёный прил. – vahhain.
вощить гл. – vahata.
впадина суиц. – uhhaama.
впереди нар. – eez.
вперемешку нар. – päälettäi, pääletykkee, sekaisii.
вперёд нар. – etez, ettee.
вплотную (к) предл. – kylkee.

впоследствии нар. – jälkiäpäi.
вправо нар. – oikialle.
впредь нар. – ennää, vassa.
впускать гл. – päästää sissee.
враг сущ. – vassustaja, vihamieez, viholliin.
враждебный прил. – vassahiin, vihameliin.
вразумлять гл. – oikoja.
врать гл. – hölsiä.
врач сущ. – tohteri.
вращать гл. – pöörittää.
вращаться гл. – pööriä.
вред сущ. – pahennuz.
вредить гл. – pahentaa.
временами нар. – välistää.
время сущ. – aika.
время от времени нар. – aijast aikaa.
врун сущ. – hölsijä.
все, всё мест. – kaik.
всевозможный прил. – sekalaajain.
всего нар. – ylipääätä.
всё [по-прежнему] нар. – vaa.
всё равно нар. – ykskaik.
всё-таки част. – takki.
всклокоченный прил. – takkuukaz.
вслед (за) предл. – jälkkiä.
вскрик сущ. – huuto, mörräähyz.
вскрикивать гл. – mörnäksennellä.
вскрикнуть гл. – mörähtää.
вспоминать гл. – muistaa.
вспоминаться гл. – muistua.
вспылить гл. – niipahtua.
вспыльчивый прил. – syämikköi, äkkäizä.
вспыхивать гл. – vuhahtassa.
вставание сущ. – noizo.
вставать гл. – noissa, noissa yllää.
встреча сущ. – kohtahuz, tappaamiin.
встречать гл. – kohata, ottaa vassaa, tavata.
встречаться гл. – kohtassa.
встречный прил. – vassahiin.
встряхивать гл. – byrissellä.
всучивать гл. – ahissella.
всходить гл. – ittää.
всходы сущ. – iut, orraahat.
всякий мест. – kaikenlaajain.
вторник сущ. – toissarki.
второй числ. – toin.
в-третих числ. – kolmanneks.
втрём числ. – kolmeltaa.
вход сущ. – pääzö.
входить гл. – astua, tulla väljäst.
вчера нар. – eglee.
вчерашний прил. – eglelliin.
вчетвером числ. – neljältää.
вы мест. – töö.
выбирать гл. – valita.
выбираться гл. – päässä.
выбор сущ. – valitsoz.
выборы сущ. – valitsokset.
выбрасывать гл. – vizata.
вывеска сущ. – voiveska.

вывих сущ. – niukkaahuz.
вывихивать гл. – niukahuttaa.
вывихиваться гл. – niukahtua.
вывихнуто – on sihoilt.
вывихнуть гл. – niukahtaa.
вывихнуться гл. – männä sihoilt.
вывоз сущ. – veenni.
выволакивать гл. – veellä poiz.
выглядеть гл. – äkkähyä.
выглядывать гл. – pilkistää.
выгнать гл. – jättää poiz, lykkiä.
выгода сущ. – etu.
выгодный прил. – eulliin.
выгонять гл. – ajaa poiz.
выдавать гл. – antaa ilmi.
выдавливать гл. – lutissella.
выдача сущ. – jako.
выдох сущ. – väljähenkähöz.
выдохнуть гл. – henkähtää väljää.
выдыхаться гл. – haihtua, välkähtyä.
выздоравливать гл. – elpyä, päässä tauvvist.
выйти [откуда-л.] гл. – männä väljää.
выйти [получиться] гл. – tulla.
выкидывать гл. – vizata, viskoja väljää.
выключать гл. – katkaissa.
выкрик сущ. – mörräähyz.
выкрикивать гл. – mörnäksennellä.
выкрикнуть гл. – mörähtää.
выливать гл. – kaataa poiz.
выливаться гл. – voottaa.
вымя сущ. – uar.
вынужденный прил. – pakolliin.
выпаривать гл. – höyryttää.
выпивать [алкоголь] гл. – guurriä.
выпить [алкоголя] гл. – guurätä.
выполнять гл. – toimittaa.
выпрямлять гл. – oennella, oijata.
выпрямляться гл. – oentassa, oijeta.
выпускать гл. – päästää uloz.
выравнивать гл. – lakenuttaa.
выражение сущ. – lauze, sanonta.
вырашивать гл. – kazvattaa.
вырезать гл. – hölvätä.
выругаться гл. – ampua pirun.
высовываться гл. – pistiissä.
высокий прил. – korkia.
высокó нар. – korkiaal, korkialle.
высокомерие сущ. – ylvässöz.
высокомерный прил. – ylvässävä.
высота сущ. – korkehusse.
выстрел сущ. – laukahuz.
выстрелить гл. – ampua järähyttää, laukaissa.
выступать гл. – essiintyä.
выступление сущ. – ezittämmiin.
высушивание сущ. – kuivahuz.
высший прил. – ylimäin.
выталкивать гл. – lykkiä.
вытаскивать гл. – veellä poiz, vetää.
вытекать гл. – voottaa.
вытирание сущ. – kuivahuz, pyyhkiimiin, pyyhkimiin.

вытира́ть *гл.* – kuivata, pyyhkiä.
вытира́ться *гл.* – pyyhkiissä.
вытряхи́вать *гл.* – puuvistaa.
вытяги́вать *гл.* – veellä poiz.
выхвати́ть *гл.* – temmata.
выход *сущ.* – ulozlähtö.
выходец *сущ.* – poistuja.
выходит *гл.* – poistua.
выясни́ть *гл.* – selvittää.
выясня́ться *гл.* – seleta.
выю́га *сущ.* – byry, lumituisku, tuisku.
вьюжит *гл.* – byryttää, byrytä.
вя́з *сущ.* – jallaaja.
вяза́ть *гл.* – kuttooa.
вязкий *прил.* – nodra.
вязкость *сущ.* – nodrusse.
вязну́ть *гл.* – vajota.
вялить *гл.* – kuivattaa.
вяну́ть *гл.* – räityä.

Г г.

гавань *сущ.* – salmi.
гади́ть *гл.* – kakata.
гадюка *сущ.* – kirjava mato.
галдёж *сущ.* – möky.
галстук *сущ.* – solmio.
гарантиро́ванный прич. – taattu.
гарантиро́вать *гл.* – taata.
гарантия *сущ.* – tae.
гаркнуть *гл.* – ränkähtää.
гаси́ть *гл.* – sammuttaa, tukahuttaa.
гасну́ть *гл.* – tukehtua.
гастро́ли *сущ.* – veerahilu.
гвалт *сущ.* – möky.
гвоздь *сущ.* – naagla.
где? *нар.* – miz?
где-либо *нар.* – mizle.
где-нибудь *нар.* – mizikke.
где-то *нар.* – mizle.
где угодно *нар.* – hot miz.
герой *сущ.* – sankari.
гибкий *прил.* – nodra, notkia, taipuiza.
гибкость *сущ.* – nodrusse, taipuizusse.
гид *сущ.* – opastaja.
глава *сущ.* – pää.
глади́ть *гл.* – silitää.
глади́ть [утюгом] *гл.* – glaaditta.
гладкий *прил.* – silohiin.
глаз *сущ.* – silmä.
глина *сущ.* – savi.
глино́зём *сущ.* – savizikkoi.
глиняный *прил.* – savveekaz.
глицерин *сущ.* – glytseriini.
глодание *сущ.* – nälvimiin.
глодать *гл.* – krapissa, nälviä.
глота́ть *гл.* – lainoa, neellä.
глотну́ть *гл.* – neelaissa.

глоток суиц. – lainamuz.
глубина суиц. – syvysse.
глубокий прил. – syvää.
глупец суиц. – vohmain, vohmuri.
глупость суиц. – vohmusse.
глупый прил. – tuhma, vohma.
глухой прил. – gluuhhoi.
глядеть гл. – kattsoa.
гнать гл. – ajjaa.
гнев суиц. – viha.
гневаться гл. – nenästyä.
гнилой прил. – laho, mätää.
гниль суиц. – mätää.
гнить гл. – lahontua, märetää, märätää, määntyä.
гноить гл. – märkänyttää.
гноиться гл. – vizvata.
гной суиц. – mätää, vizva.
гнойник суиц. – ramonäpykkä.
гнуть гл. – painuttaa.
гнуться гл. – painua.
говорить гл. – läätää, sannooa.
говядина суиц. – tyhkäliha.
год суиц. – vooz.
годовщина суиц. – voozpäivää.
годиться гл. – kelvata.
головаль суиц. – turbakka.
голенище суиц. – varz.
голень суиц. – säär.
голова суиц. – pää.
головастик суиц. – naappapää.
головка суиц. – ottsa.
головорез суиц. – päänikka.
голод суиц. – nälkä.
голодный прил. – nälkähiiin.
голос суиц. – ään.
голосистый прил. – äänekäz.
голосование суиц. – äänessöz.
голосовать гл. – äänestää.
голосок суиц. – äänykkäin.
голубой прил. – vaaliansinniin.
голубь суиц. – kyyhky.
голый прил. – paljaz.
голышом нар. – ilkkoalassii.
гольфы суиц. – polvisukat.
гонорар суиц. – palkkio.
гора суиц. – mäki.
гордый прил. – ylpiä.
горе суиц. – hallilia, suru.
горевать гл. – surra.
гореть гл. – pallaa.
«гореть» [ощущение] гл. – kuumattaa.
горечь суиц. – karvahusse.
гористый прил. – mäekäz.
горло суиц. – kurkku.
горностай суиц. – kägrppä.
город суиц. – linna.
горожанин суиц. – linnalain.
горожанка суиц. – linnakkoi.
горох суиц. – herne.
горчица суиц. – kartittsa.

горшок сущ. – pata.
горький прил. – karvaz.
горячий прил. – kuuma, tulleekaz, vari.
горячий [вспыльчивый] прил. – tuisku.
горящий прич. – tulleekaz.
господин сущ. – herra.
Господь – Herra. ~ **Бог** – Herra Jummaala.
госпожа сущ. – frouva.
гостеприимный прил. – veerahanvarahiin.
гостеприимство сущ. – veerahanvaraizusse.
гостить гл. – veerahilla.
гость сущ. – veeraz.
государство сущ. – valtio.
готовить гл. – valmistaa.
готовиться гл. – valmistua.
готовность сущ. – vara.
готовый прил. – valmiz.
грабитель сущ. – rozvoi, rööväri.
грабить гл. – rozwota, rööviä.
грабли сущ. – harraava.
град сущ. – rae.
градус сущ. – asse.
грамм сущ. – gramma.
грамматика сущ. – grammatikka.
гранит сущ. – graniitti.
граница сущ. – raja.
грань сущ. – särvi.
греть гл. – jyrissä, vuhiissa.
греться гл. – kuumentaa, lämmittellä.
греться гл. – kuumeta, lämmitteliissä.
грех сущ. – synni.
грешник сущ. – synniin.
грешный прил. – synnikäz.
гриб сущ. – opokka, seen.
грифа сущ. – hepoizen harja.
гроб сущ. – ruumihenpuut.
гроза сущ. – ukonilma.
гроздь сущ. – kärkkä, kärkkäin.
грозить гл. – uhata.
грозный прил. – uhkaava.
грозящий прич. – uhkaava.
гром сущ. – ukko.
громадный прил. – huikia.
громкий прил. – kova, äänekäz.
громко нар. – kovvaa.
громкость сущ. – äänekkysse.
громыхнуть гл. – jyrähtää.
грохнуться гл. – räzähättää.
грохот сущ. – jugu.
грохотать гл. – jyriissä.
грубить гл. – läätää karkiast.
грубость сущ. – karkehusse.
грубый [человек] прил. – karkia.
грубый [материал] прил. – järriiä.
грудь сущ. – rinta.
грудь [женская] сущ. – nännä.
грудь [одежды] сущ. – rinnuz.
груз сущ. – koorma.
груздь сущ. – valkomaitoseen.
грузить гл. – lasata.

грузчик *сүүч*. – lassaaja.
грустить *гл.* – murehtia.
грустный прил. – murehellin.
грусть *сүүч*. – mure.
грызня *сүүч*. – nälvimiin.
грызть *гл.* – krapissa, nälviä.
грязь *сүүч*. – retu.
грызничься *гл.* – ryvettyä.
грызныи прил. – prokutoin.
губа *сүүч*. – huul, -leuka.
губить *гл.* – tuhota.
гудеть *гл.* – jymissä, puhaltaa, vuhiissa, vunissa.
гудок *сүүч*. – puhalluz.
гул *сүүч*. – jummiinä, vuhiine.
гулять *гл.* – käyvvellä.
гусак *сүүч*. – hanhikukkoi.
густера *сүүч*. – lattika.
густой прил. – sakkia, vehmaz.
густота *сүүч*. – vehmahusse.
гусыня *сүүч*. – hanhiemäin.
гусь *сүүч*. – hanhi.
гуша *сүүч*. – sakka.

Д д.

да! *част.* – nii! **ну** ~! – no nii!
давать *гл.* – antaa.
давай(-те)! – laa!
давить *гл.* – painaa.
давнишний прил. – iänikkäin.
давно *нар.* – kauvvaan, pitkää.
давным-давно *нар.* – eläessää.
далее [время] *нар.* – etezpäi.
далеко *нар.* – etähittee.
далёкий прил. – etempäin, etähäin.
 дальний прил. – etempäin, etähäin.
 дальше [место] *нар.* – etemmäks, etemmälle, etemmääl.
данные *сүүч*. – tiijot.
дар *сүүч*. – annin.
дарить *гл.* – lahjuttaa.
даром *нар.* – ilman.
дача *сүүч*. – daaca.
два числ. – kaks.
двадцатый числ. – kaheezkymmenääz.
двадцать числ. – kakskymment.
дважды числ. – kahisse.
двенадцатый числ. – kakstoistkymmenääz.
двенадцать числ. – kakstoist.
дверь *сүүч*. – ovi, uksi.
двести числ. – kakssattaa.
двигаться *гл.* – ajaa, kulkia. ~ **вперёд** – eetä; ~ **ошупью** – hapanojja.
движение *сүүч*. – kulku.
двоев числ. – kahet.
двор *сүүч*. – ikkunaluz.
дворник *сүүч*. – taloinmeez.
двойко *нар.* – kaheel viissii.
двуухсотый числ. – kaheezsattaiz.
дева *сүүч*. – neitsyt.

Дева Мария – Maaria Pyhhäin Vaimo.
деверь сущ. – kytty, lanko.
девица сущ. – neiti.
девочка сущ. – tyttärikköi.
девственница сущ. – neitsyt.
девушка сущ. – tyttöi.
девчонка сущ. – tytökkäin.
девяносто числ. – yheksänkymment.
девяностый числ. – yheksääzkymmenään.
девятисотый числ. – yheksääzsattaiz.
девятнадцатый числ. – yheksäntoistkymmenään.
девятнадцать числ. – yheksäntoist.
девятый числ. – yheksääz.
девять числ. – yheksän.
девятьсот числ. – yheksänsattaa.
действие сущ. – tekömiin.
дед сущ. – ukkoi.
дедушка сущ. – äijä.
декабрь сущ. – dekaabri.
делать гл. – laittaa, tehhä.
деление сущ. – jako, jaotuz.
делить гл. – jakkaa.
делиться гл. – jakahussa.
дело сущ. – assiia, teko.
демонстрировать гл. – näyttää.
день сущ. – päivä.
деньги сущ. – raha.
деревня сущ. – kylä.
дерево сущ. – puu.
держать гл. – kannattaa, pitää.
держаться гл. – pyssyyä.
дерзкий прил. – ylpiä.
дерзмо сущ. – tae.
дерюга сущ. – piikkokankaz.
десна сущ. – ien.
десятый числ. – kymmenään.
десять числ. – kymmen.
детёныш сущ. – poikkain.
детский прил. – lapselliin, lapsiloin-
детство сущ. – lapsuhusse.
дефект сущ. – viallisusse, vika.
дефицит сущ. – vajjuhusse.
действие сущ. – teko.
деятель сущ. – tekkiijä.
деятельность сущ. – toiminta.
дёготь сущ. – tökötti.
дёргать гл. – nyhtää, rynniä.
диагноз сущ. – tauvinmääritöz.
диалект сущ. – murre.
дикарь сущ. – villi.
дикий прил. – villi.
дикость сущ. – villehyssse.
дитя сущ. – lapsi.
дичать гл. – villiintyä.
длина сущ. – pituhusse.
длинный прил. – pitkä.
длиной (в), (с) – mittain.
длиться гл. – jatkua.
для предл. – vart.
днём нар. – päivään, pään.

днище суиц. – pohjuz.
дно суиц. – pohja.
до [перед] **предл.** – enne.
до [вплоть] **предл.** – nasse.
добавление суиц. – jatko.
добавлять гл. – lisätä.
добираться гл. – päässä.
добрó суиц. – hyvä.
добродушный прил. – lauhkia.
доброта суиц. – hyvysse.
добрый прил. – hyvä. ~ **день!** – hyvvää päivää! ~ **вечер!** – hyvvää iltaa!
добывать гл. – hankkia.
добыча суиц. – saaliz.
доверие суиц. – loottamuz.
доверять гл. – loottaa.
доверчивый прил. – loottavain.
доверчивость суиц. – loottavusse.
довольно [очень] нар. – kyllääst.
довольно [хватит] нар. – ohto.
довольный прил. – tytyväin.
догадливость суиц. – ymmärtäväisyysse.
догадливый прил. – ymmärtävän.
догадываться гл. – älyssä, ymmärtää.
доголá нар. – paljahaks.
догонять гл. – saavuttaa.
дождливый прил. – saekaz.
дождь суиц. – vihma.
доза суиц. – annoz.
доить гл. – lypsää.
доказательство суиц. – totissoz.
доказывать гл. – totistaa.
доктор суиц. – tohteri.
долбить гл. – uurttaa.
долг суиц. – velka, vippi.
долго нар. – kauvvaan.
должность суиц. – jako, verka, verkanimi.
долина суиц. – orko.
доля суиц. – jako, oza.
дом суиц. – koti, taloi.
дóма нар. – kottoon.
домой нар. – kottii.
домочадец суиц. – omahiin.
донышко суиц. – pohjuz.
допоздна нар. – öömöhäisee.
дорога суиц. – tee.
дорогой прил. – kalliz.
дородный прил. – varma.
досаждать гл. – piikissellä.
доска суиц. – lauta.
доставать [до чего-л.] гл. – ylttää.
доставка суиц. – saatoz.
доставлять гл. – saattaa.
достаток суиц. – kyllysse.
достаточно [очень] нар. – kyllääst.
достаточно [хватит] нар. – ohto.
достигать гл. – ehittää, päässä, ylttää.
достичь [результата] гл. – päässä.
достойный прил. – arvokaz.
дотрагиваться гл. – käsitellä.
дóхнуть гл. – päksähässä.

доходить [достигать] гл. – ylttää.
дочь суиц. – tyär.
дощечка суиц. – plankukkain.
доярка суиц. – lysäjä.
дразнить гл. – kiuzutella, narria, ärvärtää.
драка суиц. – tappelu.
дранка суиц. – päre.
драться гл. – tapella.
дребезжать гл. – pärissä.
древний прил. – muinahiin.
дробить гл. – lohkaissa.
дробиться гл. – lohkehilla.
дробление суиц. – lohkaizommiin.
дрожание суиц. – vippiine.
дрожать гл. – hötissä, vipattaa.
дрожь суиц. – höttiinä, vippiine.
друг суиц. – yssävää.
другой прил. – muu, toizenlain.
дружба суиц. – yssävyyssse.
дружелюбие суиц. – yssävälyzysse.
дружеский прил. – yssävälliin.
дружественный прил. – yssävälliin.
дружить гл. – olla yssäviä.
дружный прил. – yksmeeliin.
дрянной прил. – paharaiskuin.
дряхлеть гл. – rapistua.
дряхлый прил. – rappiia.
дуб суиц. – tammi.
дубрава суиц. – tammikko.
дудеть гл. – lututtaa.
думать гл. – duumata.
дуновение суиц. – puhalluz.
дурак, дура суиц. – tuhmuri.
дурацкий прил. – tuhma.
дурачок, дурочка суиц. – tuhmakkain.
дурно [самочувствие] – tekkoo paha.
дурное суиц. – paha.
дурной прил. – paha.
дурнушка суиц. – plakkoi tyttöi.
дуть гл. – puhallella, puhaltaa.
душа суиц. – henki.
душегуб суиц. – päänikka.
дыбом нар. – börriillää.
дым суиц. – höygy, savu.
дымить гл. – röyhkytä, savuta.
дымиться гл. – höyryssä, savuta.
дымка суиц. – höygy.
дымоход суиц. – lakiain.
дымчатый прил. – halli.
дыра суиц. – reikä.
дырка суиц. – uuttu.
дырочка суиц. – uuttuin.
дырявый прил. – uutukaz.
дыхание суиц. – henkitöz.
дышать гл. – henkittyä.
дядя суиц. – enoi, setä.
дятел суиц. – tikka.

E e.

Евангелие *сүиц.* – Evaangelium.
еврей *сүиц.* – juutalain.
еврейка *сүиц.* – juutakkoi.
его, её *мест.* – hänen, hänt.
еда *сүиц.* – adria, eine, rooka, söökki, söömiin.
едва *нар.* – tuskii.
единица *сүиц.* – yksikkoi, yksikkö.
единогласно *нар.* – yhen tahollizeest.
единодушно *нар.* – yhen tahollizeest.
единодушный *прил.* – yhen taholliin.
единожды *нар.* – kerran.
единообразно *нар.* – yksiin.
единственno *нар.* – aimastaa.
единственный *прил.* – ainava.
единый *прил.* – yhtenäin.
едкий *прил.* – söövyttävä.
едок *сүиц.* – sööjä.
ездить *гл.* – aella.
ездок *сүиц.* – aelija.
еле *нар.* – tuskii.
еле-еле *нар.* – nippii-nappii.
елец *сүиц.* – metti.
ель *сүиц.* – kuuz. **молодая** ~ – näre.
ельник *сүиц.* – kuuzikko.
если *с.* – kui.
есть [имеется, является] – on, on oomaaz.
есть *гл.* – söövvä.
ещё *нар.* – veel.

Ё ё.

ёж *сүиц.* – siili.
ёлка *сүиц.* – kuuz.
ёмкость *сүиц.* – tila.
ёрш *сүиц.* – kiiski.

Ж ж.

жаба *сүиц.* – kärnäkonna.
жадность *сүиц.* – ahnehusse.
жадный *прил.* – ahnaz.
жажда *сүиц.* – izo, jano.
жаждать *гл.* – ikävöjjä.
жалеть [о чём-л.] *гл.* – kaihota.
жалеть [кого-л.] *гл.* – žaalia.
жалоба *сүиц.* – kaiho, valliituz.
жаловаться *гл.* – kaihossa, valittaa.
жалостливый *прил.* – žaalivain.
жалость *сүиц.* – žalkka.
жаль, жалко *нар.* – on žalkka.
жанр *сүиц.* – žanri.
жара *сүиц.* – kuumusse, varit.
жаркий *прил.* – kuumaa, vari.
жарко *нар.* – on kuuma, on vari.

жарить *гл.* – žaaria, žaarittaa.
жариться *гл.* – žaarittassa.
жатва *сущ.* – leikkuu.
жать [давить] *гл.* – lutistaa, piikistää.
жать [серпом] *гл.* – leikata.
ждать *гл.* – oottaa.
же част. – jo.
жевать *гл.* – närriiä, pureksia.
желание *сущ.* – izo, tahto.
желатин *сущ.* – želattiina.
желать [хотеть] *гл.* – ikävöittää, haluta, hoolia, sallia, sooa.
желать [пожелать чего-л. кому-л.] *гл.* – toivottaa.
желе *сущ.* – žellee.
железо *сущ.* – rauta.
железная дорога – rautatee.
железный прил. – rauttain.
желток *сущ.* – keltuain.
желудок *сущ.* – malkki, vattsalaukku.
жена *сущ.* – naizikko.
женатый прил. – naizellikaz.
женить *гл.* – naittaa.
женитьба *сущ.* – naimiskauppa.
жениться *гл.* – naijja.
жених *сущ.* – naikkimeez, ženihka.
женский прил. – naissiin, naiz-.
женщина *сущ.* – nain.
жеребец *сущ.* – ori.
жеребёнок *сущ.* – varza.
жеребиться *гл.* – poikia, varsoa.
жест *сущ.* – ele.
жестикулировать *гл.* – elehtiä.
жестокий прил. – julma.
жестокость *сущ.* – julmuhusse.
жёлтый прил. – keltain.
жёлчь *сущ.* – sappi.
жёрнов *сущ.* – jauhakivi.
жёсткий прил. – karkia, kova.
живо нар. – kiiree vilkkaa.
живой прил. – ellookaz.
живой [подвижный] прил. – vilkaz.
живость *сущ.* – vilkkahusse.
живот *сущ.* – vattsa.
животное *сущ.* – ellään, elläävä.
жидкий прил. – nessemäin.
жидкость *сущ.* – nesse.
жизнесспособный прил. – elonvoimain.
жизнь *сущ.* – elo.
жир *сущ.* – razva. **нутряной** ~ – väkirazva.
жирный [не постный] прил. – razvakaz.
жирный [толстый] прил. – varma.
жировой прил. – razvahiin.
житель *сущ.* – ellääjä.
жить *гл.* – ellää, elussella.
жужжение *сущ.* – hörriine.
жуужжать *гл.* – höriissä.
жук *сущ.* – böborän, itikka.
журавль *сущ.* – kurki.

3 3.

за *предел.* – jäleel, jälelle, kiin, perälle, peräälä, takaisii, takkaa, takkaaks, ääree, ääreez.
забавный *прил.* – veikiä.
забиться *гл.* – syksähää.
заблудиться *гл.* – eksyä.
заблуждаться *гл.* – erehtyä.
заблуждение *сущ.* – harha.
забота *сущ.* – hool.
заботиться *гл.* – hoolehtia.
заботливый *прил.* – hoolehtivvain.
забывать *гл.* – unohtaa.
забываться *гл.* – unohtua (meelest).
завёrtывать *гл.* – kääriä.
завидовать *гл.* – kaehtia.
зависеть *гл.* – riippua.
 зависимость *сущ.* – vapaizuettomusse.
зависимый *прил.* – riippuva, vapaizuetoin.
 зависливый *прил.* – kae.
 зависть *сущ.* – kaemeel.
 завод *сущ.* – zavvooda.
 завтра *нар.* – hoomeen.
 завтрак *сущ.* – suuruz.
 завтракать *гл.* – suurustaa, suurstassa.
 завязывать *гл.* – nipikkoja.
 загадка *сущ.* – arvutoz.
 загар *сущ.* – päivetymmiin.
 загорать *гл.* – päivettyä, päivytyä.
 загораться *гл.* – syttyä.
 загорелый *прич.* – päivettynt.
 заготовка *сущ.* – teelmä.
 зад *сущ.* – perze, takapool, tauz.
 заделывать *гл.* – tukkia.
 задерживать *гл.* – viiyttää.
 задерживаться *гл.* – käänätä.
 задержка *сущ.* – viiytöz.
 задом *нар.* – takaperin.
 задом наперёд *нар.* – takaperin.
 зажигать *гл.* – syttää.
 зажигаться *гл.* – syttyä.
 зажиточный *прил.* – varallin.
 зазубренный *прил.* – hampahikaz.
 заказ *сущ.* – tillahuz.
 заказывать *гл.* – tilata.
 заканчивать *гл.* – lopettaa.
 заканчиваться *гл.* – loppua, olla sivu, pääityä.
 закат *сущ.* – päivyenlasku.
 заколдовывать *гл.* – lummata.
 закон *сущ.* – zakkoona.
 законный *прил.* – zakonnoi.
 законтельный *прил.* – nokehuunt.
 закончённый *прич.* – nokehuunt.
 закрывать *гл.* – sulkia.
 закрыто – on kiin.
 закрытый *прич.* – sulettu.
 закут [для свиньи] *сущ.* – pahna.
 закутывать *гл.* – kääriä.
 закутываться *гл.* – käärhyssä.
 залезать *гл.* – kravuta.

залив *сущ.* – lahti.
заложило [уши] – lumpahutaa, lumpahutti.
заложить [основу] *гл.* – laskia.
замазка *сущ.* – zamaska.
замерзать *гл.* – jäätötä, palella, paleltua.
заместитель *сущ.* – sijaini.
замечательный *прил.* – mainio.
замешательство *сущ.* – sekahannoz.
замещать *гл.* – olla sijaiseen.
замечать *гл.* – havaita, panna tähelle.
замёрзший *прич.* – paleltuunt.
замораживать *гл.* – jäätettää.
заморозки *сущ.* – halla.
замужняя женщина – naizikkoi.
 занавеска *сущ.* – zanaveska.
 заноза *сущ.* – tikku.
 заночевать *гл.* – ööpryyä.
 занят(á) – on kiin.
 запад *сущ.* – länz.
 запас *сущ.* – vara, zappaassu.
 запах *сущ.* – haju.
 запереть *гл.* – panna lukkuu.
 запереться *гл.* – sulkeutassa, mänän lukkuu.
 запеть *гл.* – laulahtaa.
 запечатать *гл.* – panna pätsetiil.
 запирать *гл.* – sulkia.
 запираться *гл.* – sulketassa.
 записка *сущ.* – zappiiska.
 заплетать [косу] *гл.* – palmikkoja.
 запоминать *гл.* – jättää meelee.
 запоминаться *гл.* – jäätää meelee.
 запрет *сущ.* – keelto.
 запрещать *гл.* – keeltää.
 запруда *сущ.* – raotuz, toe.
 запруживать *гл.* – paota.
 запрягать *гл.* – valjastaa.
 запылённый *прич.* – pölyhiin.
 запястье *сущ.* – ranne.
 запятнанный *прич.* – tahrain.
 запятнать *гл.* – muzata.
 заранее *напр.* – etukättee.
 зародиться *гл.* – tärkähtäässä.
 зарплата *сущ.* – palkka.
 заряд *сущ.* – laenki.
 заряжать *гл.* – laenkuttaa.
 заряжено – on laenkiiz.
 заседание *сущ.* – issuttelomiin.
 заседать *гл.* – issutella.
 заснуть *гл.* – nukahtaa.
 застенчивый *прил.* – hävelikäz, ujo.
 застывать *гл.* – jäätötä.
 засыпать *гл.* – mänän nukuksii.
 затрапетать *гл.* – syksähtää.
 затрещина *сущ.* – plajjaahuz.
 затруднение *сущ.* – vaikehuz.
 затупить *гл.* – pyrihtää.
 затупиться *гл.* – tyltsetä.
 затуплять *гл.* – tyltsentää.
 затыкать *гл.* – tukkia.
 затылок *сущ.* – niska.

заурядность суиц. – ykskertaizusse.
заурядный прил. – ykskertain.
зачастую **нар.** – uzieittse.
зачем? **нар.** – miks?
зачем-нибудь **нар.** – hot miks.
зачем-то **нар.** – miksle.
зашёлкиваться **гл.** – naksahtassa.
зашёлкнуть **гл.** – naksahtaa.
защита **суиц.** – suoja, vara.
защищать **гл.** – turvata, varjostaa.
защищаться **гл.** – varjossa.
защищающий, защитный **прил.** – varjokaz.
защищённый **прич.** – varjottu.
заявление **суиц.** – zajavlenja.
заяц **суиц.** – jäniz.
звание **суиц.** – arvo.
звать **гл.** – kuttsua.
звезда **суиц.** – tähti.
звенеть **гл.** – helissä.
зверь **суиц.** – peto.
звон **суиц.** – helliine.
звонить **гл.** – soittaa.
звонкий **прил.** – äänekäz.
звонкость **суиц.** – äänekkysse.
звук **суиц.** – ään, äänne.
звуковой **прил.** – äänelliin.
звуконепроницаемость **суиц.** – äänenpittäävysse.
звуконепроницаемый **прил.** – äänenpittäävä.
звучание **суиц.** – soinni, äänenanto.
звучать **гл.** – soijja.
здесь **нар.** – tääl.
здешний **прил.** – täkäläin.
здоровый **прил.** – terve.
 здоровье **суиц.** – tervehysse.
здравствуй(те)! – draastui!
зевать **гл.** – haikututtaa.
зеваться **гл.** – haikuttassa.
зевок **суиц.** – haikutoz.
зевота **суиц.** – haikutoz.
зеленеть **гл.** – rohuttaa, vihertyä.
зеленеющий **прич.** – vihanta, vihertävä.
зеленоватый **прил.** – vihannekset.
зелень **суиц.** – vihannekset.
зелёный **прил.** – haljaz, rohoen.
земля **суиц.** – maa.
земляника **суиц.** – mancikka.
зенит **суиц.** – zeniitti.
зеркало **суиц.** – peegli.
зернистый **прил.** – teräkäz.
зерно **суиц.** – terä, vilja.
зима **суиц.** – talvi.
зимний **прил.** – talvelliin.
зимой **нар.** – talveel, talveen.
 зло **суиц.** – paha, pahusse.
злоба **суиц.** – ilkehyssse, viha.
злобный **прил.** – ilkiä.
злой **прил.** – ilkiä, paha.
злость **суиц.** – ilkehyssse.
знак **суиц.** – merkki.
знакомить **гл.** – tuttavuttaa.

знакомиться *гл.* – tuttahua.
знакомство *сущ.* – tuttavusse.
знакомый *прил.* – tuttava.
знание *сущ.* – tiito.
знаток *сущ.* – ossaaja.
знать *гл.* – tietää.
знахарь *сущ.* – tiitajä.
значит *с.* – siiz.
значительный *прил.* – merkitsövä.
значить *гл.* – merkitä, toimita.
знобить *гл.* – kylmästää, viluttaa.
золото *сущ.* – kulta.
золотой *прил.* – kultain.
зона *сущ.* – vööhyke, zonna.
зрачок *сущ.* – mussuain, silmäterä.
зрение *сущ.* – näkö.
зреть *гл.* – kypsyä.
зря *нар.* – turhaa.
зрячесть *сущ.* – näkömiin.
зрячий *прил.* – näkköövä.
зуб *сущ.* – hammaz, pii.
зубастый *прил.* – hampahalliin.
зубец *сущ.* – pii.
зыбь [на воде] *сущ.* – hönkä.
зюйд-вест *сущ.* – etteelä.
зюйд-ост *сущ.* – kaakkoi.
зябнуть *гл.* – palella.

И и.

и с. – ja. **да** ~ – dai. ~ **вновь** – taaski.
ива *сущ.* – raju.
игла, иголка *сущ.* – neegla.
игро *сущ.* – iez.
игра *сущ.* – tiukku, peli, soitto.
играть *гл.* – pelata, lututtaa, ryhmätä, soittaa, tiukata.
игрушка *сущ.* – tiukkukalu.
идея *сущ.* – aate.
идти *гл.* – männä.
ижорец *сущ.* – ižoralain.
ижорка *сущ.* – ižorakkoi.
ижорский *прил.* – ižoran. ~ **язык** – ižoran keel.
изба *сущ.* – pertti.
избавитель *сущ.* – vapahuttaja.
избавление *сущ.* – vappaahoz.
избавлять *гл.* – vapahuttaa.
избавляться *гл.* – vapahuttassa.
избиратель *сущ.* – valitsija.
избушка *сущ.* – mökki.
известие *сущ.* – sana, tiito.
известный *прил.* – kuuluiza.
извиваться *гл.* – maottua, polvehilla.
извилина *сущ.* – polveke.
извилистый *прил.* – väärä.
изгиб *сущ.* – käänne, polveke.
изголовье *сущ.* – pääpool, päävittsa.
издалека *нар.* – etemmittee.
издавать [звук] *гл.* – pitää.

из-за предл. – jälelt, perält, takkaant; vooks.
излишний прил. – suhtehetoin.
излом сущ. – murroz.
изменение сущ. – muutoz, vaihoz.
изменять гл. – muuttaa, vaihtaa.
изменяться гл. – muuttua, vaihtua.
изнанка сущ. – nurja pool.
изнаночный прил. – nurja.
изнемогать гл. – räityssä.
изножье [постели] сущ. – jalkavitsa.
изнурять гл. – laihuttaa.
изнутри нар. – sizest.
изогнутый прил. – väärä.
из-под предл. – alt.
изумление сущ. – ihmetyz.
изумлять гл. – ihmetyttää.
изумляться гл. – ihmetylää.
изучать гл. – tutkia.
изучение сущ. – tutkimuz.
икать гл. – ikostaa.
икота сущ. – ikossoz.
ил сущ. – leete.
или с. – eli, tali.
илистый прил. – leettiin.
иллюзия сущ. – harha.
имение сущ. – maatila.
именины сущ. – ihmenäist.
именно нар. – näin-
иметься гл. – olla oomaaz.
импорт сущ. – toonni.
имущий прил. – varraakaz.
имущество сущ. – omaizusse, vara.
имя сущ. – nimi.
иначе нар. – toissii, muul viissii. **несколько ~** – vähä toizeel viissii.
иней сущ. – härme.
иногда нар. – toizinaa, välimittee.
иной мест. – muu, toizenlain.
инструкция сущ. – ohesääntö.
инструмент сущ. – azu.
интеллект сущ. – äly.
интерес сущ. – harrassoz.
интересоваться гл. – harrastaa.
информация сущ. – tiijonanto.
искажать гл. – väärissellä.
искажаться гл. – vääristyä.
искажение сущ. – vääristely.
исказить гл. – vääristää.
искать гл. – ettsiä.
исключать гл. – erottaa.
исключение [процесс] сущ. – erottammiin.
исключение [факт] сущ. – errootuz.
искра сущ. – kippiinä.
искренний прил. – vilpitöin.
искривить гл. – vääristää.
искривлённость сущ. – väärissesse.
искривлять гл. – väärissellä.
искривляться гл. – vääristyä.
искриться гл. – kipinöjjä.
искусственный прил. – teko-
искусство сущ. – taije.

испачканный *прич.* – noestuunt, tahrain.
исповедоваться *гл.* – tunnustaa.
исповедь *сущ.* – rippi, tunnussoz.
исполнение [на сцене] *сущ.* – ezittämmiin.
исполнитель [на сцене] *сущ.* – ezittäjä.
исполнять [приказ] *гл.* – toimittaa.
исполняться [на сцене] *гл.* – ezittää.
испорченный *прил.* – vialliin.
исследование *сущ.* – tutkimuz.
исследователь *сущ.* – tutkija.
исследовать *гл.* – tutkia.
история [рассказ] *сущ.* – jute.
источник *сущ.* – lähe.
истощать *гл.* – laihuttaa.
истощаться *гл.* – laihtua.
исчезать *гл.* – kaota.
иудей, иудейка *сущ.* – juuti.
их *мест.* – heijjen, heijjet, heitä.
июнь *сущ.* – juuni.
июль *сущ.* – juuli.

К к.

к *предел.* – juuree, loo, pāin, ääree.
каблук *сущ.* – kablukka.
кадка *сущ.* – poolikko, lännikkö.
казаться *гл.* – maistassa, näyttää.
кайма *сущ.* – pääarme.
как? *напр.* – mill viissii?
как-нибудь *напр.* – millikke viissii.
каков? *мест.* – millain?
какой? *мест.* – mikä? kuka?
какой-либо *мест.* – kukale.
какой-нибудь *мест.* – kukaikke.
какой-то *мест.* – kukaikke.
какой угодно *мест.* – hot kuka, mikä tahansa.
как-то *напр.* – mill-le viissii.
как угодно *напр.* – hot millikke viissii.
калитка *сущ.* – portti.
каменный *прил.* – kivviin.
камень *сущ.* – kivi.
канава *сущ.* – oja.
канавка *сущ.* – ojukkain.
канат *сущ.* – köyz.
кандидат *сущ.* – pyrkijä.
кантеле *сущ.* – kannel.
канун *сущ.* – aatto.
капать *гл.* – nestää, tilkutella, tilkuttaa.
капелька *сущ.* – kablikkain, tilkkain.
капкан *сущ.* – rauvvat.
капля *сущ.* – kabli, pissaara, tilkka.
капнуть *гл.* – tilkahtaa.
капризничать *гл.* – greezata.
капризный *прил.* – greeza, kapriiznoi.
капуста *сущ.* – kapusta.
кара *сущ.* – rankassoz.
карабкаться *гл.* – kravuta.

карандаш *сүң.* – krandošši.
карась *сүң.* – karussi.
карать *гл.* – rankaissa.
караулить *гл.* – vahtia.
каркас *сүң.* – runko.
карусель *сүң.* – pööräleekku.
карьеризм *сүң.* – pyrkuytusse.
карьерист *сүң.* – pyrkuri.
катать *гл.* – pöörittää.
качать *гл.* – häylyttää.
качаться *гл.* – häylyä.
кашель *сүң.* – köhä.
кашлянуть *гл.* – köhätää.
кашлять *гл.* – köhhää.
квасить *гл.* – hapannuttaa.
квашение *сүң.* – hapannoz.
квашеный прил. – hapan.
квитанция *сүң.* – rapiska.
кидание *сүң.* – viskoimiin.
кидать *гл.* – viskoja, vizata.
кидаться *гл.* – viskossa, vizellä.
кипа *сүң.* – pörröömä.
кирпич *сүң.* – tiil.
кислый прил. – hapan.
киснуть *гл.* – hapata.
кишеть *гл.* – vilissä.
клад *сүң.* – aagte.
кладбище *сүң.* – hautajaizmaa.
кланяться *гл.* – kummartassa.
класть *гл.* – panna.
клеватель *гл.* – nokata.
клевер *сүң.* – häryt.
клевета *сүң.* – panettelu.
клеветать *гл.* – panetella.
клеветник *сүң.* – panetteliija.
克莱ить *гл.* – liimata.
клей *сүң.* – liima.
клетка *сүң.* – häkki.
клён *сүң.* – vaahtera.
клиент *сүң.* – aziakaz.
клоп *сүң.* – lutsikkain.
клубника *сүң.* – saatumancikka.
клубок *сүң.* – kerä.
клюв *сүң.* – nokka.
ключ [от замка] *сүң.* – avvain.
ключ [родник] *сүң.* – lähe.
лючница *сүң.* – kaglaluu.
клянчить *гл.* – guinata.
клясться *гл.* – vannua.
клятва *сүң.* – vala.
кнопка *сүң.* – purpy.
кобель *сүң.* – issäin-koira.
кобыла *сүң.* – tamma.
коварный прил. – petolliin, valske.
коварство *сүң.* – petollizusse.
ковать *гл.* – takkoaa.
ковш *сүң.* – naapalliin, naappa.
когда? нар. – konz?
когда с. – ku.
когда-либо нар. – konzle.

когда-нибудь нар. – konzikke.
когда-то нар. – konzle.
когда угодно нар. – konz tahansa.
коготь сущ. – kynz.
кожа сущ. – iho, nahka.
кожаный прил. – nahkain.
коза сущ. – voohi.
козлёнок сущ. – kiloi.
кокетка сущ. – veikistellijä.
кокетливый прил. – veikistellövä.
кокетничать гл. – veikissellä.
кокетство сущ. – veikistely.
колдовать гл. – noitoa.
колдовство сущ. – noijitoz, noitumusse.
колдун сущ. – noita, tiitääjä.
колено сущ. – polvi.
колесо сущ. – pöörä, rataz.
колея сущ. – raijje.
количество сущ. – luku, määrä.
колода сущ. – pölkky.
колодец сущ. – kaivo.
колокол сущ. – kello.
колокольня сущ. – töri.
колокольчик сущ. – kello.
колос **сущ.** – tähkä.
колосник сущ. – tähkäkuivaja.
колотить гл. – pöllöttää, vittooa, tymähyttää.
колоть гл. – pistää.
колоться гл. – pistiissä.
коло́бель сущ. – käyt.
колохаться гл. – altossa, hölskää, lapertaa, lärppää.
кольцо сущ. – renkaz.
ключий прил. – pisselikkoi.
ключочка сущ. – piikki.
комкать гл. – määliä.
комната сущ. – tupa.
компания сущ. – seogra.
коневодство сущ. – heppoizhoito.
конец сущ. – loppu, ottsa, äär.
конечно нар. : ~ да! – tiitenki! ~ нет! – ei tiitenkä!
консультант сущ. – neuvvonantaja.
континент сущ. – manner.
кончать гл. – lopettaa.
кончаться гл. – loppua.
кончик сущ. – ottain.
конь сущ. – orkkoi.
копать гл. – kaivaa.
копаться гл. – kähnätä.
копоть сущ. – noki.
коптить гл. – palvata, savustaa.
коптиться гл. – palvahuttassa.
копчение сущ. – palvahuz.
копчёный прил. – palvattu, savustettu.
копытный прил. – kabjakaz.
копыто сущ. – kabja.
кора сущ. – koori.
корабль сущ. – aluz, laiva.
корень сущ. – juur.
корзинка сущ. – vakalliin, vakka.
корка сущ. – kärnä.

корм суи. – rooka.
кормá суи. – takanukka.
кормилец суи. – sööttäjä.
кормить гл. – sööttää.
коробиться гл. – vääristyä.
коробка суи. – vakka.
корова суи. – lehmä.
короткий прил. – lyhyt.
коротко нар. – lyhyeest.
коротковатый прил. – lyhykkäin.
корпус суи. – runko, vartalo.
корчевать гл. – juuria.
корыто суи. – allaz, lahantka.
корь суи. – tuhkarokko.
коса [из волоc] суи. – palmikko.
коса [мыс] суи. – nenukka.
коса [орудие] суи. – viikkaate.
косарь суи. – viikkaatemeez.
косить [косой] гл. – löövvä.
косматый прил. – takkuukaz.
косой прил. – karzaz, vino, väärä.
костлявый прил. – luukaz.
костный прил. – luin.
кость суи. – luu.
костяной прил. – luin.
косуля суи. – mettsävoohi.
косъба суи. – lõökki, viikkaateniitto.
косяк [двери] суи. – ovenpeel.
косяк [птиц, рыб] суи. – parvi.
кот суи. – issäin-kazi.
который? мест. – kuka?, kumpa?
который мест. – mikä, kumpa.
кочан суи. – kapussanpää.
кочевать гл. – vaeltaa.
кочевник суи. – vaeltaja.
кочка суи. – kämmäärä.
кошка суи. – kazi, emäin-kazi.
краб суи. – krapu.
кражा суи. – kääppähysse, varassoz.
край суи. – laita, äär.
красивый прил. – kauniz.
красить гл. – kraazata.
краска суи. – kraaska.
красный прил. – punnain.
красота суи. – kaunehusse.
красть гл. – kääpätä.
краткий прил. – lyhyt.
кремень суи. – luukivi.
крепить гл. – vahvenuttaa.
крепкий прил. – rammookaz, tukkoova, valju. ~ **сон** – sikkiiä uni.
крепнуть гл. – ramuttua, vahveta, voimistua.
креп(к)ость суи. – lujusse.
крест суи. – rissi.
крестец суи. – piirvitsat.
крестить гл. – rissiä.
креститься [принять веру] гл. – rissittässä.
креститься [осенять себя крестом] гл. – ittsiä rissiä.
крест-нáкрест нар. – rissikkäizest.
крестник суи. – kummipoika.
крестница суи. – kummityär.

крестообразный прил. – riissikkäin.
крестьянин суиц. – taloinpoika.
крестьянка суиц. – taloinpoikanainen.
крещение суиц. – rissimiin.
крёстная суиц. – kummitäti.
крёстный суиц. – kummisetä.
кривизна суиц. – vääryste.
кривить гл. – väärissellä.
кривиться гл. – vääristyä.
криво нар. – vinnoo, vinooz.
кривой прил. – vino, väärä.
крик суиц. – huuto, mörräähyz.
крикнуть гл. – mörähtää.
кричать гл. – huuttaa, mörnää, uukkaa.
кровавый прил. – verriin.
кровать суиц. – vooe.
кровообращение суиц. – verenkeerto.
кровь суиц. – veri.
кроме предл. – lizäks.
корона суиц. – ladva.
круг суиц. – pöörä.
круглый прил. – pöörähäin, ympärkäin.
кружить гл. – pöörittää, keträätä.
кружиться гл. – pööriä.
крупный прил. – valju.
крутить гл. – pöörittää.
крутиться гл. – pööriä.
крутой прил. – äkki.
крыло суиц. – siipi.
крыса суиц. – rottia.
крыша суиц. – katto.
кто? мест. – ken?
кто-либо мест. – kenle.
кто-нибудь мест. – kenikke.
кто-то мест. – kenikke.
кто угодно мест. – hot ken, ken tahansa.
кувшин суиц. – kannu.
кувшинка суиц. – bulbukkain .
кувырком нар. – kikkelmököliä.
куда? нар. – mihe?
куда-либо нар. – mihele.
куда-нибудь нар. – miheikke.
куда-то нар. – mihele.
куда угодно нар. – hot mihe.
кузнец суиц. – rautaseppä.
кузнечик суиц. – heinäcerkka, heinäcerkkalain.
кукушка суиц. – käköi.
кулак суиц. – kulakka.
кум, кумá суиц. – kummi.
купание суиц. – kylypy.
купать гл. – kylvettää.
купаться гл. – kylypiissä.
кукла суиц. – neikko.
курение суиц. – polttamiin.
курильщик суиц. – polttaja.
курить гл. – polttaa.
курица суиц. – kana.
кусать гл. – purra.
кусаться гл. – purra.
кусок суиц. – kappale, pala.

кусочек суиц. – pallain.
куст суиц. – pehko.
кустарник суиц. – vittsazikko.
кустик суиц. – marjavanz.
куча суиц. – mytty.

Л л.

лавировать гл. – loovia.
лавка суиц. – järky.
ладно! – hyvä!
ладонь суиц. – kämmel.
лакомиться гл. – magjassella.
лакомка суиц. – magjaz.
лампа суиц. – lamppu.
лапа суиц. – käppäälä.
ласка суиц. – hyvähily.
ласкать гл. – hyvähillä.
ласковый прил. – lempiä.
латыш суиц. – lättäläin.
латышка суиц. – lättäkköi.
латышский прил. – lättän. ~ **язык** – lättän keel.
лгать гл. – valehella.
лебедь суиц. – luikkoi.
левее нар. – kuremmaal, kuremmalle.
левый прил. – kura.
легко нар. – kevyessi.
ледяной [из льда] прил. – jäin.
ледяной [холодный] прил. – valju.
лежанка суиц. – maaz.
лежать гл. – loikkoaa.
лезвие суиц. – terä.
лекарство суиц. – rohto.
ленивый прил. – laiska.
лениться гл. – laizutella.
лента суиц. – pagla.
лентяй суиц. – laiskuri.
лень суиц. – laizusse.
лес суиц. – mettsä.
лестница суиц. – portahat, turppaahat.
летать гл. – lennella.
лететь гл. – lentää.
лето суиц. – kezä.
летом нар. – kessään, kezää.
лечить гл. – hoitaa.
лечиться гл. – hoitaa ittsiä.
лечь гл. – pannassa.
лёгкий прил. – kevyt.
лёгкость суиц. – kevehysse.
лёд суиц. – jäät.
лживость суиц. – valellizusse.
лживый прил. – valelliin.
либо с. – tali.
ливень суиц. – rankkasae.
ликёр суиц. – marjaviini.
линь суиц. – opokala.
липа суиц. – lehmuz, niinipuu.
липкий прил. – tahmia.

липнуть гл. – liimassa.
лиса суиц. – repoi.
лисичка [гриб] суиц. – vahvero.
лист суиц. – lehti.
листва суиц. – lehtikko.
литъ гл. – kaataa.
литься гл. – valluua.
лицо суиц. – liittsa, naama.
личность суиц. – persoona.
личный прил. – personaaliin.
лишай суиц. – täintarha.
лишать гл. – riistää.
лишаться гл. – mänättää.
лишний прил. – ylimääräin.
лишь с. – vaa.
люб суиц. – ottsa.
ловец суиц. – aelija.
ловить гл. – ottaa kiin, pyytää.
ловкий прил. – näppärä.
ловкость суиц. – näppärysse.
ловля суиц. – ruunni.
ловушка суиц. – ruuvvuz.
лодка суиц. – vene.
лодыжка суиц. – jalkamuna.
ложечка суиц. – luzikkain.
ложиться гл. – pannassa.
ложка суиц. – luzikalliin, luzikka.
ложность суиц. – valellizusse.
ложный прил. – vale-, valelliin.
ложь суиц. – vale.
локальный прил. – paikohilliin.
локоть суиц. – kynzpää.
ломать гл. – katata, murtaa, taittaa.
ломаться гл. – kateta, murtua, taittua, toheta.
ломкий прил. – habraz.
ломтик суиц. – tagra.
лопасть суиц. – laba, terä.
лопата суиц. – labja, labjain.
лопатка суиц. – labjain.
лопатка [кость] суиц. – labaluu.
лопаться гл. – haleta, puheta.
лось суиц. – hervi.
лот суиц. – löötin.
лоханка суиц. – lahantka.
лохматый прил. – pörröin.
лохмотья суиц. – hanska.
лошадь суиц. – heppoin.
луб суиц. – jánz.
луг суиц. – niitty.
лужа суиц. – lätikkä.
лук [растение] суиц. – sippuuli.
лук [оружие] суиц. – vannepyssy.
лукавить гл. – veekassella.
лукавство суиц. – veekkahusse.
лукавый прил. – veekaz.
луковицко суиц. – vakalliin, vakka.
луч суиц. – säe.
лучший прил. – paremp.
лыжи суиц. – sukset.
лыжня суиц. – suksenlatu.

лыко суиц. – niin.
любитель суиц. – ahnaz, harrastaja, magjaz.
любить гл. – suvata.
любовь суиц. – suvvaahusse.
любознательность суиц. – tiijonhalu.
любознательный прил. – tiijonhaluhiiin.
любопытствовать гл. – uella.
люди суиц. – ihmiist, väki.
лягать, лягаться гл. – potkia.
лягнуть гл. – potkaissa.
лягушка суиц. – konna.

M M.

мазать гл. – voijjella.
мазь суиц. – voijje.
май суиц. – mai.
макать гл. – kastaa.
маленький прил. – peen.
малёк суиц. – viitikka.
малина суиц. – baabukaz.
мало числ. – vähä. **совсем ~** - vähitetee.
малый прил. – vähä.
малыш суиц. – napakka.
мальчик суиц. – poika.
малиосенъкий прил. – napakka, peen-lantain.
мама суиц. – mamoi.
маневрировать гл. – loovia.
манера суиц. – manneeri.
манёвр суиц. – manerva.
манжета суиц. – mantsetti, ranneke.
манить гл. – manitella, viuhkata.
манка, манна суиц. – manna.
марево суиц. – höyry.
марка суиц. – markka.
марля суиц. – harzonkankaz.
март суиц. – martti.
мартышка суиц. – marakatti.
маршрут суиц. – reizi.
Масленица – Laskiain.
маслёнок суиц. – lamppaanopokka.
масло суиц. – voi.
мастер суиц. – nikkari, seppä.
мастерская суиц. – masterskoi.
материк суиц. – manner.
матрас суиц. – voopadja.
матрос суиц. – matrossi.
мать суиц. – emoi.
махать гл. – viipata, viuhuttaa.
мачеха суиц. – emintimä.
мачта суиц. – masti.
машина суиц. – massiina.
маяк суиц. – majakka.
медведь суиц. – karhu.
медленно нар. – hitahast.
медленный прил. – hiaz.
медлить гл. – viiytellä.
медь суиц. – vaski.

медианка суиц. – vaskimato.
между предл. – väliiz, välist, vällii.
мел суиц. – valaskivi.
мелкий [неглубокий] прил. – mattala.
мель суиц. – matalikkoi.
мелкать гл. – vilahella.
мелькнуть гл. – vilahtaa.
мельник суиц. – myllynikkä.
мельница суиц. – mylly.
мельтешить гл. – vivahella.
мелюзга суиц. – napakat.
меньше нар. – vähemmää.
меньший прил. – peenemp, vähemp.
менять гл. – vaihtaa.
меняться гл. – vaihtua.
меняться [чем-либо] гл. – vaihella.
мера суиц. – mittä, määrä.
мерин суиц. – ruuna.
мерить гл. – mitata.
мерка суиц. – mittä.
мерцать гл. – vilahella.
местами нар. – paikoittee.
мести [вьюжить] гл. – byguttää, byrytää.
мести [метлой] гл. – luutia.
местный прил. – paikohilliin.
место суиц. – paikka, sia, tila.
месть суиц. – kosso.
металл суиц. – rauta.
метать гл. – heittää.
метаться гл. – hööriä.
метель суиц. – byry.
метить гл. – merkitä.
метка суиц. – merkki.
метла суиц. – luuta.
мех суиц. – röyvvy.
мешать гл. – häiritä.
мешкать гл. – viiytellä.
мешок суиц. – säkilliin, säkki.
мешочек суиц. – salkku.
мёд суиц. – mezi.
мёрзнуть гл. – palella.
мёртвый прил. – koolt.
миг суиц. – hetki, villaahoz.
мизинец суиц. – pikkusormi.
мимо предл. – sivu.
мимо нар. – möötää, sivu.
миновать гл. – olla sivu.
мир [свет] суиц. – maailma.
мир [покой] суиц. – rauha.
мирно нар. – malkkiaast.
мирный прил. – malkkia, rauhalliin.
миска суиц. – malja.
младший прил. – nooremp.
Млечный Путь – Tähtirata.
много числ. – paljo.
множество суиц. – paljohusse.
могила суиц. – hauta.
могучий прил. – voimakaz.
можжеволовый прил. – katajain.
можжевельник суиц. – kattaaja.

можно – päässöö, saap.

мозг *сущ.* – yvvin.

мокрый прил. – märkä.

мол част. – muka.

молитва *сущ.* – malitva, rukkoohuz.

молиться гл. – rukohilla.

моллюск *сущ.* – matokkain.

молния *сущ.* – sallaama.

молодеть гл. – noortua.

молодёжь *сущ.* – noorissو.

молодой прил. – noor.

молодость *сущ.* – nooruhusse.

молжавый прил. – noorekaz.

молока *сущ.* – niiska.

молоко *сущ.* – maito. **топлёное** ~ - rakhkamaito.

молотить гл. – puijja.

молоток *сущ.* – vassaara.

молоть гл. – jauhaa, jauhotella.

молча нар. – vaiti, ääneti.

молчаливость *сущ.* – vaiteliaizusse.

молчаливый прил. – vaiteliaz, äänetöin.

молчание *сущ.* – vaitiolo, vaikenommiin.

молчать гл. – olla vaiti.

моль *сущ.* – koi.

момент *сущ.* – hetki, villaahoz.

моментально нар. – äkkiistää.

монастырь *сущ.* – manasteri.

монах *сущ.* – manahka.

монахиня *сущ.* – manaška.

монета *сущ.* – manneeta.

моргание *сущ.* – räpsähöz.

моргать гл. – räpsää.

моргнуть гл. – räpsähää.

море *сущ.* – meri.

мороз *сущ.* – pakkain.

морозец [весенний] сущ. – kahu.

моросить гл. – nestää, tihkua.

моряк *сущ.* – merimeez.

москит *сущ.* – tihijäin.

мост *сущ.* – silta.

мотать гл. – viipsiä, vyyhtiä.

мотор *сущ.* – moottori.

мотылек *сущ.* – voilintu.

мох *сущ.* – sammal.

моча́ *сущ.* – verttsa.

мочалка *сущ.* – macalka.

мочало *сущ.* – niin.

мочальный прил. – niiniin.

мочить гл. – kastaa, valella.

мочь гл. – jaksaa, voijja.

мощность *сущ.* – voimakkusse.

мощный прил. – voimakaz.

мститель *сущ.* – kostaja.

мстить гл. – kostaa.

мудрость *сущ.* – viizahusse.

мудрый прил. – viizaz.

муж *сущ.* – meezi.

мужской прил. – meeziin, meezi-.

мужчина *сущ.* – meezi.

мукá *сущ.* – jauho.

мұка *сүш.* – kiuza, piina.
мурлыканье *сүш.* – urriine.
мурлыкать *гл.* – urissa.
мусор *сүш.* – roska, sörü.
муха *сүш.* – kärpäin.
мухомор *сүш.* – kärpäisen opokka.
мучение *сүш.* – käärzimyz, piina, vaiva.
мучить *гл.* – kiuzata, piinata.
мучиться *гл.* – kiuzantua, käärsiä.
мушка [прицел] *сүш.* – sihti.
мчаться *гл.* – viipata.
мы *мест.* – möö.
мыло *сүш.* – saippu.
мыс *сүш.* – neemi.
мыслить *гл.* – ajatella.
мысль *сүш.* – ajatoz.
мысок *сүш.* – nenukka.
мыть *гл.* – pessä.
мыться *гл.* – pessiissä.
мышление *сүш.* – ajattelu.
мышца *сүш.* – lihaz.
мышь *сүш.* – hiir. **летучая** ~ – nahkasiipi.
мягкий *прил.* – pehmiä.
мясник *сүш.* – määznikkä.
мясо *сүш.* – liha.
мять *гл.* – määliä.
мятиться *гл.* – määlihyssä.
мяукать *гл.* – niaukkua.
мяч *сүш.* – pallo.

Н н.

набалдашник *сүш.* – purpy.
наблюдатель *сүш.* – valvoja.
наблюдать *гл.* – valvoa.
наблюдение *сүш.* – valvomiin.
наброситься *гл.* – räzähää.
навес *сүш.* – katoz.
навещать *гл.* – käyvvä kattsomaaz.
наводнение *сүш.* – uppootoz.
навоз *сүш.* – tae.
наволочка *сүш.* – naulacka.
нагибать *гл.* – painuttaa, taiuttaa.
нагибаться *гл.* – kyyristässä, painuttassa.
нагишом *нар.* – ilkkoalassii.
наглец *сүш.* – nahankiskoja.
наготове *нар.* – orlenkiiz.
награда *сүш.* – palkinto.
награждать *гл.* – palkita.
награждение *сүш.* – palkitsommiin.
нагревать *гл.* – kuumentaa.
нагреваться *гл.* – kuumeta.
нагружать *гл.* – lasata.
надвязанный *прич.* – jatkokaz.
надвязывать *гл.* – jatkaa.
надевать *гл.* – panna jalkaa, panna kättee, panna päähä, panna päälle.
надежда *сүш.* – toivo.
надеяться *гл.* – toivoa.

надо *нар.* – vajjaa.
надоедать *гл.* – kyllytä.
надолго *нар.* – kauvvaks.
надписывать *гл.* – kirjuttaa ylöz.
надставка *сущ.* – jatko.
надставленный прич. – jatkokaz.
надставлять *гл.* – jatkaa.
надувать [обманывать] *гл.* – jymähyttää.
наёмный прил. – palkattu.
нажать *гл.* – painahtaa.
наживка *сущ.* – söötti.
нажимать *гл.* – lamata.
название *сущ.* – nimmeetyz.
назначать [зарплату] *гл.* – määräätä.
называть *гл.* – nimettää.
наивность *сущ.* – ykskertaizusse.
наивный прил. – ykskertain.
наизнанку *нар.* – nurrii.
наименование *сущ.* – nimmeetyz.
найм *сущ.* – palkkaamiin.
наказание *сущ.* – rankassoz, sakko.
наказывать *гл.* – rankassa.
накинуться *гл.* – räzähää.
нáкинь *сущ.* – vaahdo.
наклеивание *сущ.* – liimahuz.
наклеивать *гл.* – liimata päälle.
наклон *сущ.* – taiutuz.
наклонять *гл.* – painuttaa.
наклоняться *гл.* – kummartaa, painuttassa.
наковальня *сущ.* – allaizin.
наконец *нар.* – viimeizeel.
наконец-то! – viimeizelt!, viimänki!
накрапывать [о дожде] *гл.* – cipikkaja.
накрывать *гл.* – kattaa.
налим *сущ.* – mae.
наличник *сущ.* – ikkunanpeel, nalisniekka.
намазывать *гл.* – voitaa.
намереваться *гл.* – aikua.
намерение *сущ.* – aikomuz.
нанимать *гл.* – palkata.
нападать *гл.* – hõökätä.
нападение *сущ.* – höökkähysse.
наперекор *нар.* – vassahankaa.
напиваться [пьяным] *гл.* – jooa joovuksii.
напильник *сущ.* – napilka.
наполнять *гл.* – täyttää.
наполняться *гл.* – täytyyä.
напор *сущ.* – voimakkusse.
напоследок *нар.* – viimeizeks.
направлять *гл.* – juhattaa.
направо *нар.* – oikiaal, oikialle.
напрасно *нар.* – turhaa.
напрасный прил. – turha.
например *част.* – ezimerkiks.
напротив *предл., нар.* – vassaaz.
напрягать *гл.* – jännittää, terruttaa.
напрягаться *гл.* – jäntyä.
наращение *сущ.* – jatko.
наращённый прич. – jatkokaz.
наращивать *гл.* – jatkaa.

народ *сүиц.* – rahvaz, väki.
нарочно *нар.* – tahallaa.
наружу *нар.* – muuvvalle.
нарушать *гл.* – rikkoa.
нарушение *сүиц.* – rikkomiin.
нарушитель *сүиц.* – rikkoja.
наряд *сүиц.* – puku.
наряжаться *гл.* – ehtiissä, laittiissa, rakentassa.
насест *сүиц.* – orz.
насильно *нар.* – väkkiizen.
насквозь [через что-л.] *нар.* – läpi. **проходить** ~ – kulkia läpi.
насквозь [совсем] *нар.* – mäpöi.
наследник *сүиц.* – perrijä.
наследство *сүиц.* – perintö.
насмехаться *гл.* – väitellä.
насморк *сүиц.* – nenätauti.
наст *сүиц.* – umpi.
наставник *сүиц.* – johtaja, opastaja.
настроение *сүиц.* – tunnelma.
натирать *гл.* – ihmata, törkätä.
натягивать [верёвку] *гл.* – jännittää.
натягиваться *гл.* – jäntyä.
наука *сүиц.* – oppi, tiijje.
науськивать *гл.* – vuzittaa.
научный прил. – tiijjolliin, tiittiilliin.
находить *гл.* – löytää.
находка *сүиц.* – löyvvöz.
начало *сүиц.* – alkut.
начальник *сүиц.* – ezimeez.
начальство *сүиц.* – ezimeehysse.
начинать *гл.* – alkaa, aluttaa.
начинаться *гл.* – alkua.
не част. – ei (en, et, ei, emmä, että, evät, elä, elkää); mitte.
небо *сүиц.* – taivaz.
небольшой прил. – vähä.
невеста *сүиц.* – morsia.
невестка *сүиц.* – käly.
невинный прил. – syytöin.
невиновный прил. – syytöin.
невод *сүиц.* – neuvvo.
негостепримный прил. – veerahanvaratoin.
недавно *нар.* – nietauno, toonnoi.
недалеко *нар.* – läheel.
неделя *сүиц.* – viikko.
недовольный прил. – täytymätöin.
недовольство *сүиц.* – täytymättömysse.
недостаточный прил. – vajanain.
недра *сүиц.* – sisyz.
недуг *сүиц.* – tauti.
нежность *сүиц.* – veenohusse.
нежный прил. – neežnoi, veeno.
незапятнанный прич. – tahratoin.
неймущий прил. – olomatoin.
неизвестный прил. – tuntomatoin.
неисправность *сүиц.* – vika.
неисправный прил. – vialliin.
текий мест. – muutomanz.
некоторые мест. – moni.
некурящий прил. – polttamatoin.
нелепость *сүиц.* – nurehusse, älyttömysse.

нелепый прил. – nurriia, älytöin.
нельзя! – ei saa!
немедленно нар. – järestä, äkkistää.
немой прил. – mykkä.
немота сущ. – mykkyhysse.
немудрёность сущ. – ykskertaizusse.
немудрёный прил. – ykskertain.
ненавидеть гл. – vihata.
ненавистник сущ. – vihameez, vihhaaja.
ненависть сущ. – viha.
ненужный прил. – epätarvittava, joutuva.
необходимый прил. – vältämätöin, tarvittava.
необъятный прил. – ääretöin.
неожиданно нар. – oottelomata, äkkii.
неожиданность сущ. – oottamattomusse.
неожиданный прил. – oottamatoin, äkinäin.
неоплачиваемый прил. – palkatoin.
неопрятный прил. – prokutoin.
неопытный прил. – äkkämäin.
неосторожность сущ. – varomattomusse.
неосторожный прил. – varomatoin.
неотложный прил. – kiirehelliin.
неплотный прил. – höbliä.
неподалёку нар. – läheel.
непокорный прил. – kränttsi.
непонимание сущ. – ummärtämättömysse.
непонятливость сущ. – ummärtämättömysse.
непонятливый прил. – ummärtämätöin.
непонятность сущ. – ummärtämättömysse.
непонятный прил. – ummärtämätöin.
непоседа сущ. – härttsä.
непоседливый прил. – härttsä.
непослушный прил. – kränttsi.
непосредственный прил. – välitöin.
непостижимый прил. – tutkimatoin.
неправильный прил. – epäsäännölliin.
непредвиденно нар. – oottelomata.
непредвиденный прил. – oottamatoin.
непременно нар. – voorotellee.
непривязанный прич. – irtonain.
неприглядный прил. – epänäyttävä.
неприкаянный прил. – irtonain.
неприкреплённый прич. – irtonain.
неприятность сущ. – ilka, kiuza.
непрожаренный прич. – nätki.
непроизвольный прил. – tahatoin.
непьющий прил. – joomatoin.
нервировать гл. – näzytellä.
нервирующий прич. – näzä.
несколько числ. – monniia, mont.
несмотря [на] предл. – hoolimata.
несправедливость сущ. – väärysse.
несправедливо нар. – verrattomast.
нести гл. – veejä.
несуществующий прил. – olomatoin.
несчастный прил. – onnetoin.
несчастье сущ. – onnettomassee.
нет! – ei!
нет, нету гл. – eijoo.
неудача сущ. – onnettomassee.

неудачный прил. – onnetoin.
неуклюжий прил. – köhmölän.
неумышленный прил. – tahatoin.
ни ..., ни ... с. – ei ..., eikä; mitte ..., mittekä.
нигде нар. – ei mizkä.
ниже нар. – matalammaal, matalammalle.
нижний прил. – alemp, alimain.
низенький прил. – matalaiskuin.
низина сущ. – alanne, matalikko.
низкий прил. – matalain, mattala.
низко нар. – matalaal, matalalle.
низковатый прил. – matalaiskuin.
никак нар. – ei milkä viissii.
никогда нар. – ei konzka.
никуда нар. – ei mihekä.
никто мест. – ei kukka.
никчёмный прил. – epätarvittava, joutava.
ниоткуда нар. – ei mistkä.
нитка сущ. – lanka.
нищий прил. – olomatoin.
но с. – entä, mut.
новость сущ. – uuttiin.
новый прил. – uuz.
Новый год – Uuz vooz.
нога сущ. – jalka.
ноготь сущ. – kynz.
нож сущ. – veittsi.
ножка сущ. – jalakkain.
ножницы сущ. – sakset.
ножны сущ. – tuppe.
ноздря сущ. – nenähooku.
номер сущ. – nummeera.
нормальный прил. – säännölliin.
нормировать гл. – säännellä.
норовистый прил. – käräckä, raju.
нос сущ. – nenä. ~**овой платок** – nenärätti.
носик [чайника] сущ. – kärzä.
носить гл. – veejjä.
нотариус сущ. – nattariuz.
ночлег сущ. – öösia.
ночной прил. – öin.
ночь сущ. – öö.
ноябрь сущ. – nojaabri.
нравиться гл. – meelyttää, näyttiissä.
нравы сущ. – tavat.
ну! част. – no!
нуждающийся прил. – tarvitsova.
нужно нар. – on tarviz.
нужный прил. – tarvittava.
нутрō сущ. – sizyz.
ныне, нынче нар. – nyttemmii.
нырять гл. – sukeltaa.
ныть гл. – kaipaella.
нююхать гл. – haistaa, luuvvata, nuuskia.
нянька, нянечка сущ. – nänköt.
няньчить гл. – näncticää.
няня сущ. – nänä.

O o.

оба, обе *мест.* – molleemat.
обветренный *прил.* – ahhaava.
обветривать *гл.* – ahavojja.
обвинение *сущ.* – väärítöz.
обвинять *гл.* – väärittää. ~ *себя* – väärittässä.
обдурять *гл.* – ommella.
обед *сущ.* – lounaz.
обедать *гл.* – lounastassa.
обезболивание *сущ.* – turrutoz.
обезболивать *гл.* – turruttaa.
обернуться *гл.* – pöörähättää.
обеспеченный *прич.* – taattu.
обеспечивать *гл.* – turvata.
обещание *сущ.* – luppaahuz.
обещать *гл.* – luvata.
ожигание *сущ.* – polttamiin.
ожигать [часть тела] *гл.* – polttaa.
ожигать [горшок] *гл.* – kärtyttää.
ожигаться *гл.* – kärttyä.
ожора *сущ.* – söömäri.
обивать *гл.* – löövvä.
обида *сущ.* – loukkahuz, obidna.
обидчик *сущ.* – obižoittaja, solvaaja.
обижать *гл.* – obižoittaa.
обижаться *гл.* – olla obidnaal.
обиходный *прил.* – päiväin.
обладатель *сущ.* – hallikkoitsija.
обладать *гл.* – hallikkojja.
облако *сущ.* – pilvi.
облицовывать *гл.* – päälistää.
обложка *сущ.* – päälyz.
обмакивать *гл.* – kassella.
обман *сущ.* – epässytämiin, petkutoz, sögrähöz.
обманщик *сущ.* – petkuttaja, pääpluutka.
обманывать *гл.* – epässytää, petkuttaa, sögrätä.
обмен *сущ.* – vaihto.
обмениваться *гл.* – vaihella.
обмолачивать *гл.* – puijja.
обнажённый *прил.* – alassoin.
обнаружить *гл.* – saa'a ilmi.
обнаружиться *гл.* – tulla ilmi.
обнимать *гл.* – kaglutella.
обниматься *гл.* – kaglutella toin-toist.
обноски *сущ.* – vaaterainat.
обнюхивать *гл.* – haissella.
обнявшись *нар.* – kaglakkai.
обод *сущ.* – oputin.
обоз *сущ.* – oppooza.
оборачиваться *гл.* – vääntyä.
оборот *сущ.* – pöörähöz.
образный *прил.* – vertahukselliin.
образование *сущ.* – oppi.
образовываться *гл.* – tekahua.
обратно *нар.* – jällee, takaisii.
обрез : в ~ – on tipakaal.
обрезок *сущ.* – pätkä.
обречённый *прич.* – marraz.

обрубок *сущ.* – pätkä, tynkä.
обруч *сущ.* – vanne.
обрыв [бóрего] *сущ.* – palle.
обрывать *гл.* – riippiä, taittaa.
обрываться *гл.* – kateta, taittua.
обрывок *сущ.* – pätkä.
обслуживать *гл.* – palvella.
обстановка *сущ.* – olot.
обстоятельства *сущ.* – olosuhtehet.
обтирание *сущ.* – pyyhkimiin, pyyhkiimiin.
обтираться *гл.* – pyyhkiissä.
обувь *сущ.* – jälkinehet.
обух *сущ.* – hammaara.
обучать *гл.* – läksyttää, opastaa.
обучаться *гл.* – harjuttassa, oppiissa.
обучение *сущ.* – oppeetuz.
обходить *гл.* – välittää.
обходитьсья *гл.* – tulla toimee.
общивать *гл.* – laijjuttaa, päälistää.
общество [группа] *сущ.* – seegra.
общий *прил.* – yhtehiin.
общность *сущ.* – yhtehöz.
объединение *сущ.* – yhissöz.
объединять *гл.* – liittää, yhistää.
объединяться *гл.* – liittyssä, yhistässä.
объедки *сущ.* – suutehet.
объявление *сущ.* – kuullutoz.
объявлять *гл.* – kuulluttaa.
объяснение *сущ.* – selliityz.
объяснять *гл.* – selittää.
объятия *сущ.* – kagluttelu.
обыкновенный *прил.* – tavalliin.
обыск *сущ.* – ettso.
обычай *сущ.* – tapa.
обычно *нар.* – tavallizeest.
обычный *прил.* – tavalliin.
овальный *прил.* – pitkilukkain.
овечка *сущ.* – utivoonna.
овёс *сущ.* – kagra.
овин *сущ.* – riihi.
овод *сущ.* – parma.
овоши *сущ.* – vihannekset.
овсяный *прил.* – kagrahiin.
овца *сущ.* – lammaz, utoi.
овцеводство *сущ.* – lammazhoito.
оглавление [книги] *сущ.* – sizältö.
оглашать *гл.* – kuuluttaa.
оглобля *сущ.* – aiza.
огнеопасный *прил.* – tulennarka.
огонь *сущ.* – tuli.
огорчать *гл.* – murehuttaa, pahhuttaa.
огорчаться *гл.* – murehtia, pahastua.
ограничивать *гл.* – rajjuttaa.
ограниченный *прил.* – ükspooliin.
огромный *прил.* – huikia, suur-lantain.
огурец *сущ.* – ukurittsa.
одолживать [брать в долг] *гл.* – ottaa velaks.
одолживать [кому-л. что-л.] *гл.* – vipata.
одевать *гл.* – vaatettaa.
одеваться *гл.* – vaattiissa.

одежда *сущ.* – vaattiit.
одеяло *сущ.* – adjala.
один, одна *числ.* – yks.
один, одна [без других] *нар.* – yksii.
одинаково *нар.* – samoi.
одинаковый *прил.* – samanlain.
одиннадцатый *числ.* – ykstoistkymmenään.
одиннадцать *числ.* – ykstoist.
одинокий *прил.* – yhtenäin.
одиночество *сущ.* – yksinolo. **в одиночестве** – yksii. **в полном одиночестве** – urö yksinnää.
однажды *нар.* – kerran.
однако *с.* – mut, silti. ~ **же** – takki ta.
одновременно *нар.* – yhtaikkaa.
одновременность *сущ.* – yhtaikaizusse.
одновременный *прил.* – yhtaikahiin.
одноглазый *прил.* – ykssilmäin.
однократно *нар.* – kerran.
однолетний *прил.* – yksvoottiin.
одноногий *прил.* – yksjalkain.
однорукий *прил.* – ykskässiin.
односторонний *прил.* – ykspooliin.
одуванчик *сущ.* – maitokukka, pöllykukka.
оживать *гл.* – elpyä.
оживление *сущ.* – vilkastummin.
оживлять *гл.* – vilkastaa.
оживляться *гл.* – vilkastua.
ожидаемый *прил.* – ooteltava.
ожидание *сущ.* – ootelommiin, ootuz.
ожидать *гл.* – ootella, oottaa. ~ **впустую** – kykkiä.
ожидаться *гл.* – olla ootettaviiz.
ожог *сущ.* – polttahuz.
озеро *сущ.* – järvi.
озерцо *сущ.* – järvyykkäin.
означать *гл.* – toimita.
озноб *сущ.* – vilu.
ойкать *гл.* – aikaa.
окаймление *сущ.* – äärykset.
окантовка *сущ.* – äärykset.
океан *сущ.* – okkiaana.
окислять *гл.* – harpanuttaa.
около *предл., нар.* – liki, noi, vereez.
окорок *сущ.* – sapsu.
окрестность *сущ.* – ympärissö.
округлый *прил.* – pööriä, ympärkäin.
октябрь *сущ.* – oktiaabri.
окурок *сущ.* – nattsa.
окунь *сущ.* – ahven.
олифа *сущ.* – öljy.
ольха *сущ.* – leppä.
омерзение *сущ.* – inho.
омерзительный *прил.* – inhova.
омут *сущ.* – silmäke.
он, она *мест.* – hää.
онемелый *прич.* – turra.
онемение *сущ.* – turtumuz.
они *мест.* – höö, neet.
оно *мест.* – se.
опадать *гл.* – varissa.
опаздывать *гл.* – mööhästyä.
опаливать *гл.* – kärtyttää.

опасность *сущ.* – vaara.
опасный прил. – vaaralliin.
опереться гл. – nojahtassa.
опираться гл. – nojahua.
оплата *сущ.* – lunnaahuz.
оплачивать гл. – lunata.
опознавать гл. – tunnistaa.
опора *сущ.* – noja, tuki, turva.
опорожняться гл. – tyhjentää.
опорожняться гл. – tyhjetä.
опрашивать гл. – kuulussella.
опрятность *сущ.* – puhtahuusse.
опрятный прил. – puhaz.
опускать гл. – laskia, painaa.
опускаться гл. – laskiissa, painua.
опухать гл. – pöhyttyä, pöyhettyä.
опухоль *сущ.* – pöhyttymä.
опухший прич. – turpia.
опушка *сущ.* – (metsän)laita.
опыт *сущ.* – koe.
опьянение *сущ.* – joopumuz.
опьянеть гл. – joovuttaa.
опять нар. – jällee, taaz, uuvvellee. **и** ~ – taaski.
орать гл. – mörnässä.
орган *сущ.* – elluin.
ординарный прил. – ykskertain.
орех *сущ.* – päähkänän.
орешник *сущ.* – päähkänikkö, päähkäpehko.
оса *сущ.* – hörhöläin.
осадки *сущ.* – sae.
осадок *сущ.* – saka.
осведомиться гл. – tiiustaa.
осведомляться гл. – kuulustaa, tiiussella.
осветление *сущ.* – vaalennoz.
осветлять гл. – vaalentaa.
освещать гл. – valaissa.
освещение *сущ.* – valaissuz.
освободитель *сущ.* – vapahuttaja.
освобождать гл. – päästää, tyhjentää, vapahuttaa.
освобождаться гл. – vapahuttassa.
освобождение *сущ.* – vappaahoz.
освобождённый прич. – vapahutettu.
осенний прил. – syksyin, syksylliin.
осень *сущ.* – syksy.
осенью нар. – syksyyl, syksyyn.
осина *сущ.* – haapa.
осинник *сущ.* – haavikko.
оскорбитель *сущ.* – solvaaja.
оскорблечение *сущ.* – loukkahuz, solvahuz.
оскорблять гл. – nöyryhyttää, solvata.
ослабевать гл. – höblentää, haihtua.
ослаблять гл. – höblittää.
осмеливаться гл. – roheta, rohkaistua, tohtia.
основа *сущ.* – pohja.
основание *сущ.* – perusse.
основной прил. – pää-.
особа *сущ.* – persoona.
особенно нар. – erityizee, varzinkaa, varzinki.
особенный прил. – erikkoin.
особый прил. – erikkoin.

осознавать гл. – äleksiä.
осока сущ. – sara.
осот сущ. – ohtake.
оставаться гл. – jää’ä.
оставлять гл. – jättää.
останавливать гл. – seizahuttaa, seizeduttaa.
останавливаться гл. – seisahduttaa.
остановиться гл. – seisahtaa.
остановка сущ. – seissaahuz.
остаток сущ. – jätköz.
осторожно нар. – varovaizeest.
осторожность сущ. – varovaizusse.
осторожный прил. – varovain.
остриё сущ. – nenä.
остров сущ. – saar.
острога сущ. – arriina.
острый [предмет] прил. – pisselikkoi, terräävä.
острый [вкус] прил. – kirpiä.
остужать гл. – halistaa, jäähytellä.
остужаться гл. – haaleta.
остыивать гл. – jäähytyä.
осуждать гл. – moitia, suutia.
осуждение сущ. – moite, suutimiin.
осушать гл. – tyhjentää, kuivata.
осушаться гл. – tyhjetä.
осыпаться гл. – varissa.
от предл. – juurest, äärest.
отава сущ. – oelma.
отара сущ. – lammazkarja.
отбирать гл. – ottaa poiz.
отбрасывать гл. – vizata, vizata sygjää.
отвага сущ. – rohkehusse.
отважно нар. – rohkiaal.
отважный прил. – rohkia.
отверстие сущ. – aukku, reikä.
ответ сущ. – vassahuz.
ответственность сущ. – vassuu.
ответственный прил. – vassuulliin.
ответчик сущ. – vassaaja.
отвечать гл. – vasata.
отвёртка сущ. – adjorkka.
отвратительный прил. – inhova.
отвращение сущ. – inho.
отвяжись! – loussa irti!
отгадывать гл. – arvata.
отговорка сущ. – verruuke.
отдаление сущ. – veerahantumiin.
отдалять гл. – veerahannuttaa.
отдаляться гл. – veerahantua.
отдел сущ. – jaosso.
отдельно нар. – itseksee.
отдельный прил. – vallalliin.
отделяться гл. – erahua.
отдых сущ. – lepo.
отдыхать гл. – lammooja, levätä.
отекать гл. – pöhyyttyä.
отец сущ. – izä.
отёк сущ. – pöhyyttymä.
откидывать гл. – vizata.
отказ сущ. – keeltähymmiin.

отказывать *гл.* – evätä.
отказываться *гл.* – keeltähyä.
откармливать *гл.* – söötellä.
открывать *гл.* – avata.
открываться *гл.* – avahua.
открыто – on auki.
открытый прил. – aukinain.
откуда? *нар.* – mist?
откуда-либо нар. – mistle.
откуда-нибудь нар. – mistikke.
откуда-то нар. – mistle.
откуда угодно нар. – hot miks.
отлив *сущ.* – loovvevezi, pakovezi.
отмель *сущ.* – matalikkoi.
отмена *сущ.* – peruhutuz.
отменять *гл.* – peruhuttaa.
отнимать *гл.* – ottaa poiz, röövätä.
отниматься [о руках, ногах и т.д.] *гл.* – halvahua.
относительно предл. – suhtehessee.
относительный прил. – suhtehelliin.
относиться *гл.* – suhtahuttassa.
отношение *сущ.* – suhe.
отойти *гл.* – männä sivulle.
отопление *сущ.* – lämmitöz.
отправлять *гл.* – lähettää.
отпуск *сущ.* – ootpuska.
отражаться *гл.* – kaikkuua.
отрезок *сущ.* – pätkä.
отрицать *гл.* – keeltää.
отруби *сущ.* – akkaanat.
отрубяной прил. – akanikaz.
отрывок *сущ.* – kappale.
отряхивать *гл.* – byristää, puuvvistaa.
отряхиваться *гл.* – byristässä, puuvvistassa.
отскочить [упруго] *гл.* – prinksahntaa.
оставать *гл.* – erahuua.
остаиваться *гл.* – seleta.
отсутствие *сущ.* – puute.
отсутствовать *гл.* – puuttua.
отсыревать *гл.* – nahistua.
отсюда нар. – täält.
оттаивать [размораживать] *гл.* – sulattaa.
оттепель *сущ.* – nooska, sooja.
оттуда нар. – šäält. **вон ~** – tooalt.
отупелый прил. – tylttsä.
отутеть *гл.* – tyltsetä.
отход *сущ.* – lähtö.
отходить [назад] *гл.* – taeta.
отходить [в сторону] *гл.* – männä sivulle.
отчим *сущ.* – äcintimä.
отшвыривать *гл.* – vizata syrjää.
отъезд *сущ.* – lähtö.
официант *сущ.* – tarjulija.
официантка *сущ.* – tarjulijakkoi.
охапка *сущ.* – pöröömä, pörömäin.
охать *гл.* – voihkua, ähkää.
охлаждать *гл.* – haalistaa, jäähytellä.
охлаждаться *гл.* – haaleta, jäähytyä.
охота [на дичь] *сущ.* – jahti, ohvatta.
охота [желание] *сущ.* – ohvotta.

охотиться *гл.* – olla ohvataaz.
охотник *сущ.* – ohhootnikka.
охочий [до чего-л.] прил. – ahnaz.
охрана *сущ.* – vahti.
охранник *сущ.* – vahtija.
охранять *гл.* – sälyttää, vahtia.
оцаровать *гл.* – naarmuttaa.
оценивать *гл.* – arvata.
очень *нар.* – aivaa, hüvvii.
очередь *сущ.* – vooro.
очернять *гл.* – musata.
очищать *гл.* – puhistaa.
очищаться *гл.* – puhistua.
очки *сущ.* – ackat.
очнуться *гл.* – havaita yllää.
очухаться *гл.* – havaita yllää.
очухиваться *гл.* – havaita yllää.
ошибаться *гл.* – erästyä.
ошибка *сущ.* – erässyz, vere.
ошибочный *прил.* – verehelliiin.
ощупывать *гл.* – tunnussella.
ощупью *нар.* : **двигаться** ~ – harapojja. **искать** ~ – sögriä.
ощущать *гл.* – tuntia.
ощущаться *гл.* – tuntua.
ощущение *сущ.* – tunne.

П п.

паводок *сущ.* – tulva.
падать *гл.* – kapartua, puota, tokkua. ~ в **обморок** – laihtua.
падкий [на что-л.] прил. – ahnaz.
падчерица *сущ.* – tyärpool.
пакет *сущ.* – paketti.
пакетик *сущ.* – salkku.
пакля *сущ.* – pagli.
паковать *гл.* – pakata.
палатка *сущ.* – maja.
палец [рукий] *сущ.* – sormi. **безымянный** ~ – nimetöin sormi. **большой** ~ – peukalo. **средний** ~ – keskisormi. **указательный** ~ – etusormi.
палец [ноги] *сущ.* – varvaz.
палка *сущ.* – keppi.
палисадник *сущ.* – pistoaita.
палочка *сущ.* – tikku.
палуба *сущ.* – kanz.
пальто *сущ.* – viitta.
память *сущ.* – meel, muisti.
папа *сущ.* – ätti.
папироса *сущ.* – paperoska.
пар *сущ.* – höygy.
пар [в бане] *сущ.* – löyly.
пара *сущ.* – pari.
парень *сущ.* – poika.
париться [в бане] *гл.* – löylyttää.
парный *прил.* – parilliin.
парус *сущ.* – seili.
парусник *сущ.* – azu.
паспорт *сущ.* – pääkirja.
пасты *гл.* – painmentaa.

пастух суиц. – пaimen.
Пасха – Pääsiä, Äijäpäivä.
пасынок суиц. – pojintima.
патент суиц. – patentti.
патрон суиц. – padroni.
пауза суиц. – sananvälki.
наук суиц. – hämöi.
паутинка суиц. – hämöinverkko.
пахать гл. – kyntää.
пáхнуть гл. – haissa.
пахнúть гл. – tuulahtassa.
пахучий прил. – hajjuin.
пачкать гл. – ilata, marakutella.
пачкаться гл. – ryvettyä.
певец суиц. – laulaja.
певица суиц. – laulajakkoi.
пегий прил. – kirjava.
педаль суиц. – jalkalauta.
пеленать гл. – kapaluttaa.
пена суиц. – vaahto.
пенистый прил. – vaahtoova.
пениться гл. – vaahota.
пепел суиц. – tuhka.
пепельница суиц. – tuhkakuppi.
первоначально нар. – enzipääst.
первый числ. – enzimäin.
перевод суиц. – tulkitsommiin.
переводить гл. – tulkita.
переводчик суиц. – tulkitsija.
переворачивать гл. – väändää otsaniittaa.
перед предл. – eel, eelei.
нéред суиц. – ezi.
передавать [известие] гл. – sanella.
переделывать гл. – muuntaa, uuvvistaa.
передний прил. – etimäin, ezi-.
передник суиц. – polle.
передняя суиц. – euz.
передовой прил. – etimäin.
перекашивать гл. – väärissellä.
перекашиваться гл. – vääristyä.
перекладина суиц. – viittiin.
перекосить гл. – vääristää.
перекрещающийся прич. – rissikkäin.
перемена суиц. – vaihoz.
перемешивать гл. – sekahannuttaa, hämmentää.
перемешиваться гл. – sekahantua.
перемещать гл. – muuttaa.
переночевать гл. – ööpryyä.
переодеваться гл. – ehtiissä.
переплетаться гл. – punohuttassa.
перепутать гл. – sassiia.
перерабатывать гл. – miunnella.
переставать гл. – höblentää.
переставлять гл. – muuttaa.
переулок суиц. – sivukatu.
перец суиц. – pippari.
перечить гл. – väittää vassaa.
перечница суиц. – pipparikuppi.
перила суиц. – käzipuu.
периметр суиц. – ympäryz.

перо суиц. – höyhen.
персона суиц. – persoona.
персональный прил. – personaaliin.
перчатка суиц. – kässiine.
песня суиц. – laulu.
песок суиц. – hiita.
пескарь суиц. – krimpe.
петля [дверная, оконная] суиц. – sarraana.
петух суиц. – kukkoi.
петь гл. – laulaa.
пехотинец суиц. – jalkaja.
печалить гл. – murehuttaa.
печаталиться гл. – murehtia, surra.
печаль суиц. – mure.
печальный прил. – murehelliiin, pahameeliin, surulliin.
печатать суиц. – pätsetti.
печень суиц. – maksa.
печь суиц. – kiukkaa. ~**каменка** – kiuvvaz.
печь гл. – leipoja.
пешком нар. – jalkaizii.
пешня суиц. – tuura.
пещера суиц. – loola.
пёс суиц. – issäin-koira.
пёстрый прил. – kirjava.
пиво суиц. – olut.
пила суиц. – saha.
пилить гл. – sahata.
пильщик суиц. – sahanikka.
пинать гл. – iskiä, potkia.
пинок суиц. – isku, potku.
пирог суиц. – piirakka.
пирожок суиц. – piiraz.
писать гл. – kirjuttaa.
писк суиц. – piikkitöz.
письменность суиц. – kirjallizusse.
письменный прил. – kirjalliin.
письмо суиц. – kirje.
питание суиц. – rookahilu.
питаться гл. – söövvä.
пить гл. – jooa.
питьё суиц. – jookki.
пихать гл. – syssiiä.
пища суиц. – eine, rooka.
пищать гл. – piikkaa.
пищевод суиц. – söömäkeruz.
плавание суиц. – ujumiin.
плавать гл. – seilata, ujjuua.
плавить гл. – sulattaa.
плавка суиц. – sullaate.
плавленый сыр – sullaatejuusso.
плакать гл. – itkiä.
пламя суиц. – leekki.
план суиц. – suunnitelma.
планировать гл. – suunnitella.
планка суиц. – piina.
плановый прил. – suunnitelmalliin.
планомерный прил. – suunnitelmalliin.
плата суиц. – maksu.
платить гл. – maksaa.
платье суиц. – platja.

плач суиц. – itku.
плевать гл. – sylessä, sylkiä.
плеваться гл. – sylkiissä.
плевок суиц. – sylky.
племянник суиц. – plemmäänikka.
плескать гл. – läikkiä, plaizutella.
плескаться гл. – läikkyä.
плёс суиц. – selkä.
плод суиц. – heelmä.
плодоносить гл. – heelmöjjä.
плоский прил. – littiä.
плот суиц. – lautta.
плотно нар. – tiiviheest.
плотность суиц. – tiivihysse.
плотный прил. – tiivist.
плохо нар. – hoonost.
плохой прил. – halva, pahhain.
площадь суиц. – tazo.
плуг суиц. – adra.
плыть гл. – ujjuua.
пляж суиц. – uimaranta.
пнуть гл. – potkaissa.
по [движение] предл. – möö, mööt, pitkin.
по [распределение] предл. – jokaizelle, kerrallaa.
по [согласно, в соответствии с] предл. – mukkaa.
побег [бегство] суиц. – pako.
побег [растения] суиц. – pökköi.
победа суиц. – voitto.
победитель суиц. – voittaja.
побеждать гл. – voittaa.
побережье суиц. – rannikko.
поблескивать гл. – läykkyä.
поблизости (от) предл., нар. – äärest.
повар суиц. – keittäjä.
поверхность суиц. – päällyz.
повзрослеть гл. – tulla aikuuhizeks.
повод [причина] суиц. – syy.
повод [у лошади] суиц. – suitsenmarhamet.
повозка суиц. – kärrit.
поворачивать гл. – käänitää, kääntyä, väänitää.
поворачиваться гл. – käantiissä, pöörtää, vääntiissä.
поворот суиц. – käänöz, pöörähöz.
повышаться гл. – yletä.
повязка суиц. – sie.
поганый прил. – pakkaana.
погода суиц. – ilmat.
погонщик суиц. – aelija.
погонять гл. – hättyttää.
погреб суиц. – kellari.
погрузка суиц. – ahassoz, lassahoz.
погружать гл. – lasata.
погружаться гл. – vaippuua, vajjossa.
под предл. – all, alle.
подавать гл. – tooa.
подавленность суиц. – lannissoz.
подальше нар. – etemmälle, taempaan.
подарить гл. – lahjuttaa.
подарок суиц. – lahja.
податель суиц. – tooja.
податливость суиц. – nodrusse.

податливый прил. – nodra.
подберёзовик сущ. – veziopokka.
подбрасывать [вверх] гл. – vizata yllää.
подвал сущ. – kellarri.
подвижный прил. – vilkaz.
подводить [куда-л.] гл. – tooa.
подвозить гл. – tooa.
подгонять [кого-л.] гл. – patistaa.
подгрузь сущ. – voiseen.
подделка сущ. – vääreennyz.
подделывать гл. – väärentää.
поддерживать гл. – tukkiia.
поддержка сущ. – tuki.
подковывать гл. – rauvuttaa.
подкупать гл. – lahjoa.
подлец сущ. – lurjuz.
подлива сущ. – kassen.
подлость сущ. – alhain teko.
подлый прил. – alhain.
подметать гл. – luitia.
подмигивание сущ. – räpsähöz.
подмигивать гл. – räpsää.
подмигнуть гл. – räpsähää, vilahuttaa silmää.
подмораживать гл. – pakaisa.
подмышка сущ. – kaila.
поднимать гл. – nostaa yllää.
подниматься гл. – noissa.
подносить гл. – tooa.
подогревать гл. – varistua.
подогреваться гл. – varistua.
подогретый прич. – räkilliin.
подозревать гл. – epäellä.
подоконник сущ. – ikkunapäälyz.
подосиновик сущ. – punapääopokka.
подохнуть гл. – pääsähässä.
подошва [ногу] сущ. – jalkapohja.
подпирать гл. – tukkiia.
подпись сущ. – rapiska.
подпорка сущ. – noja, tuki.
подпрыгивать гл. – hypähellä, pomparella.
подпрыгнуть гл. – pompahtaa.
подражание сущ. – jälittely.
подражать гл. – jälitellä.
подруга сущ. – yssäväkköi.
подружиться гл. – yssävystyä.
подручный сущ. – apinikka.
подслащённый прич. – makertava.
подскакивать гл. – hypähellä, pomparella.
подскочить гл. – pompahtaa.
подставка сущ. – aluz.
подстрекатель сущ. – vuzittaja.
подстрекательство сущ. – uhka.
подстрекать гл. – antaa uhkaa, vuzittaa.
подталкивать гл. – tönkkiä.
подтверждать гл. – tozittaa.
подушка сущ. – tyyny.
подходящий прил. – vokkuura.
подчинение сущ. – taipumiin.
подчинять гл. – lannistaa, taivuttaa.

подчиняться *гл.* – lannistassa, taippuua.
подшивать *гл.* – päärmätä.
подщучивать *гл.* – pilahilla.
подъём *сущ.* – noizo.
поезд *сущ.* – poojezda.
пожалуй част. – ehki.
пожалуйста! – kyzyn!
пожар *сущ.* – palo, tulipalo.
пожарник *сущ.* – palonverkameez.
пожизненно нар. – eloiässää.
пожилой прил. – iäkäz.
позавчера нар. – enneglee.
позади предл., нар. – perääl, perään, takkaan.
позвонок *сущ.* – nikan.
позвоночник *сущ.* – selkäranka.
поздний прил. – mööhäin.
поздно нар. – mööhä, mööhää.
поздравление *сущ.* – onnittelu.
поздравлять *гл.* – onnitella. ~ **с** ... – onnitella ... johost.
позже нар. – mööhäizemmii.
познание *сущ.* – tijjossoz.
позор *сущ.* – häpiä.
позорить *гл.* – häväitä.
поиск *сущ.* – ettso.
поить *гл.* – joottaa.
пойма *сущ.* – tulvaniitty.
поймать *гл.* – ottaa kiin, pyytää.
показ *сущ.* – essiitöz.
показывать *гл.* – ezittää, näyttää, toimittaa.
показываться *гл.* – näyttässä.
покачиваться *гл.* – lörppää.
покой *сущ.* – lepo, rauha.
покойник *сущ.* – vainaja.
поколение *сущ.* – sukupolvi.
покорение *сущ.* – nöyryhytyz, taipumiin.
покорность *сущ.* – nöyryhyssse, taipuizusse.
покорный прил. – taipuiza.
покорять *гл.* – lannistaa, nöyryttää, taivuttaa.
покоряться *гл.* – lannistassa, nöyrtyä, taippuaa.
покос *сущ.* – löökki, viikkaateniitto.
покрывало *сущ.* – kate.
покрывать [сверху] *гл.* – kattaa.
покрыва́ть [лаком, краской и т.п.] *гл.* – päälistää.
покрываться *гл.* – päälistyä. ~ **снегом** – lumestua.
покупать *гл.* – ossekennella, ostaa.
покупка *сущ.* – osso, ossoz.
покусывать *гл.* – nägrpiiä.
пол [здания] *сущ.* – lattia.
пол [особи] *сущ.* – sukupool.
поле *сущ.* – pelto.
полезный прил. – höövvylliin.
полёт *сущ.* – lento.
ползать *гл.* – maella, röömiä.
ползти *гл.* – röömikköjä.
поливать *гл.* – vezittää.
полка *сущ.* – hylly.
полнеть *гл.* – varmistua.
полнить *гл.* – varmissuttaa.
полнó нар. – on täyn.
полнокровие *сущ.* – verekkyses.

полнокровный прил. – verreekäz.
полностью нар. – kaikii, kaikkenee, otsallee.
 полночь сущ. – syänöö.
полный [наполненный] прил. – täyteläin.
полный [целый] прил. – täyz.
полный [толстый] прил. – varma.
половина числ. – pool.
половник сущ. – naapalliin, naappa.
половодье сущ. – tulva.
половой прил. – sukupool-. ~ **орган** – sukupoollelliin. ~ **член** – kyrpä.
 положение сущ. – siha.
полоса сущ. – joonne, viiru.
полосатый прил. – viirukaz.
полоскать гл. – veruttaa.
полотенце сущ. – hohla.
полотно сущ. – liina.
полтора, полторы числ. – pooltoist.
полуостров сущ. – saarikke.
получатель сущ. – saaja.
получать гл. – saa'a.
получаться [удаваться] гл. – onnistua.
получение сущ. – saamiin.
получиться [выйти] гл. – tulla.
полый прил. – tyhjä.
полынья сущ. – rako.
польза сущ. – hööty.
пользоваться гл. – käyttää.
поля сущ. – laita.
поляна сущ. – aho.
помереть гл. – pögnähää.
поместье сущ. – maatila.
помеха сущ. – esse.
помёт сущ. – valo.
поминки сущ. – mätökset.
помнить гл. – muistaa.
помогать гл. – avittaa.
помол сущ. – jauhatoz.
помощник сущ. – apilain.
помощь сущ. – ari.
понедельник сущ. – ezmessarki.
понижать гл. – laskia, mataluttaa.
понижаться гл. – aleta.
понимание сущ. – kässiityz, ymmärröz, ymmärtämocz.
понимать гл. – arvata, käzittää, ymmärtää.
понос сущ. – syäntauti.
понукать гл. – hättyttää.
понятливость сущ. – kässiityzkyky, ymmärtäväizysse.
понятливый прил. – arvokaz, kässiityzkykyhiin, ymmärtävväin.
понятный прил. – ymmärrettävä.
поощрять гл. – rohkaissa.
попадать [в кого-л., во что-л.] гл. – satutaa.
попадаться [случаться] гл. – sattua.
поперёк нар., предл. – poikin.
пополам нар. – halki.
поправлять гл. – oikoja.
попробовать [пищу] гл. – maistaa.
попытка сущ. – uggiitöz.
поражать [изумлять] гл. – ihmetyttää.
поражаться гл. – ihmetylä.
поражение [урон] сущ. – tappio.

поровну *нар.* – tassaa.
порог *сущ.* – kynnyz.
порознь *нар.* – erimittee, erittäi, itseksee.
порой *нар.* – välli.
порок *сущ.* – vika.
поросёнок *сущ.* – pahmuri, porzaz.
порочить *гл.* – hävätää, ilata.
пороша *сущ.* – uuttiin.
портить *гл.* – ilata, pahentaa, raizata.
портиться *гл.* – paheta.
портной *сущ.* – ompelia.
портрет *сущ.* – padretti.
порука *сущ.* – tae, takkuu.
поручиться *гл.* – mänän takkuusse.
порция [часть] *сущ.* – annoz.
порция [пищи] *сущ.* – söökki.
порча *сущ.* – pahennuz.
порыв [ветра] *сущ.* – (tuulen)puhalluz.
порядок [распределение] *сущ.* – rääty.
порядок [норма] *сущ.* – järessyz. **привести в** ~ – panna järessyksee.
порядочный [человек] *прил.* – rehti.
поскользнуться *гл.* – lipsahtaa.
после *предл.* – jälkkeen, peräään.
последний *прил.* – viimein.
послезавтра *нар.* – ylihomen.
пословица *сущ.* – sananverta.
посол *сущ.* – lähettiläz.
посольство *сущ.* – lähetystö.
поспешно *нар.* – kiiree vilkkaa, kiireheez.
поспешный *прил.* – kiirehiin.
посреди(не) *нар., предл.* – keskeel, keskelle.
постель *сущ.* – vooe. ~**ное бельё** – vooevaattiit.
постоянно *нар.* – ain, yhtpäätä.
постоянный *прил.* – iänikkäin.
поступать [действовать] *гл.* – mänätellä.
поступок *сущ.* – mänättely, teko.
посуда *сущ.* – assiat.
пóсуху *нар.* – maizen, maizin.
посчитать [кем-л., чем-л.] *гл.* – lukkiia.
посылать *гл.* – lähettää.
пот *сущ.* – hiki.
потеря *сущ.* – mänänätöz.
потерянный *прич.* – mänätetty.
потеть *гл.* – hikohilla.
потный *прил.* – hikkiin.
поток *сущ.* – vulliine.
потолок *сущ.* – laki.
потом *нар.* – etezpäi, sittee.
потому *с.* – siks.
потому что *с.* – ku.
потому, что ... с. – siks, etti ...
поторопливать *гл.* – patistaa.
потрескивание *сущ.* – krappiine.
потрескивать *гл.* – krapissa.
потроха *сущ.* – maksat.
потрясающий *прил.* – näökäz.
похищать *гл.* – rööstää.
похищение *сущ.* – rööstämiin.
походить [на кого-л., на что-л.] *гл.* – voittiissa.
походка *сущ.* – käykti.

похожий прил. – näkköin.
похолодание сущ. – kylmenömmiin.
похороны сущ. – hautajaizet.
поцарапать гл. – naarmuttaa.
поцеловать гл. – antaa suuvvelman.
поцелуй сущ. – suuvvelma.
почва сущ. – maaperä.
почему? нар. – miks?
почему-то нар. – miksle.
почка сущ. – urvakaz.
почтa сущ. – posti.
почти нар. – lähez.
почти не нар. – ei pahast.
пошли! – kapooiz!
поэзия сущ. – poezia.
поэт сущ. – poeetta.
поэтесса сущ. – poeettakkoi.
поэтому с. – senen vooks.
появляться гл. – ilmahtua, ilmetää.
пояс сущ. – vöö, vööhyke.
пояснение сущ. – selliityz.
пояснять гл. – selittää.
правда сущ. – tozi.
правдивость сущ. – totuhuellizusse.
правдивый прил. – totuhuelliiin.
правее нар. – oikiammaal, oikiammalle.
правило сущ. – säätö.
правильно нар. – oikii.
правильный прил. – oikia, säänölliin.
правительство сущ. – hallituz.
править [конём] гл. – ohjata.
право сущ. – kelpoizusse, oikehusse.
правота сущ. – oikehusse.
правый [направление] прил. – oikia.
праздник сущ. – praaznikka.
преданый [верный] прил. – uskolliiin.
предатель сущ. – lõöppäri.
предварительно нар. – ennakoiz.
предварительный прил. – ennakkoo-
предвидение сущ. – ennakkonäkköömyz.
предвидеть гл. – ennakkooja.
предел сущ. – räppääle, äär.
пределально нар. – äärimmillee.
пределенный прил. – äärimmäin.
предисловие сущ. – ezisana.
предложение [чего-л.] сущ. – ehhootoz.
предложение [фраза] сущ. – lauze.
предмет сущ. – essiine.
предназначаться гл. – tähentää.
преднамеренность сущ. – tahallizusse.
преднамеренный прил. – tahalliin.
предписание сущ. – määräöhöz.
председатель сущ. – ezymeez, päämeez.
предплечье сущ. – kynzvarz.
предупреждать гл. – varuttaa.
предупреждение сущ. – varruutoz.
предъявление сущ. – essiitöz.
предъявлять гл. – ezittää.
предыдущий прил. – eelliin.
прежде нар. – ennemmäst.

преждевременно нар. – ennemoi.
преждевременный прил. – ennenaikain.
прежний прил. – entiin.
презирать гл. – halveksia.
презрение суиц. – halveksunta.
презрительно нар. – halveksuen.
презрительный прил. – halveksiva.
прекословить гл. – väittää vassaa.
прекрасный прил. – ihhaala, naasti.
прекращать гл. – heittää, lopettaa.
прекращаться гл. – heittiissä.
премировать гл. – palkita.
премия суиц. – palkitsommiin.
преобразовывать гл. – muuntaa.
преобразовываться гл. – muuntua.
препятствие суиц. – esse, vassoz.
препятствовать гл. – essyttää, vassustaa.
пресный прил. – makkia.
претендент суиц. – pyrkijä.
прибавка суиц. – lisä.
прибавление суиц. – lisä.
прибавлять гл. – lisätä.
прибавляться гл. – lissääntyä.
прибегнуть [к чему-л.] гл. – turvistassa.
прибивать гл. – naaglia.
прибывать [на место] гл. – ilmahtua, saapua, tulla.
прибытие суиц. – tulo.
привередливый прил. – nikku.
привет суиц. – tervehyz.
приветствие суиц. – tervehyz.
приветствовать гл. – tervehtiä.
привлекательный прил. – lusti.
приводить [куда-л.] гл. – tooa.
приводить [к результату] гл. – saattaa.
привозить гл. – tooa, väittää.
привыкать гл. – aattua.
привычка суиц. – aattumuz, oppi, tapa.
привычный прил. – aattuunt.
привязывать гл. – siella.
пригвождать гл. – naaglita.
приглашать гл. – kuttsua, paikkata.
приглашение суиц. – kuttsu.
приговор суиц. – suuvvitoz.
пригодность суиц. – kelpoizusse.
пригоршня суиц. – kahmola.
приданое суиц. – morsiankapiot.
приделывать гл. – kiinnittää.
приезд суиц. – tulo.
приезжать гл. – tulla.
приём [встреча] суиц. – vassaaotto.
признаваться гл. – tunnustaa.
признак суиц. – tunnuz, tähti.
признание суиц. – tunnussoz.
приказ суиц. – käsky.
приказывать гл. – käskiä.
прикидываться гл. – tekössä.
приклеивание суиц. – liimahuz.
приклеивать гл. – liimata kiin.
приклеиваться гл. – liimahussa.
приключение суиц. – seikkahilu.

приколачивать *гл.* – naaglia.
прикреплять *гл.* – kiinnittää.
прилежный *прил.* – ahkera.
прилив [на море] *сущ.* – noizovezi, vooksi.
прилипать *гл.* – liimahussa.
пример *сущ.* – ezimerkki.
примерно *предл.* – liki, noi, viissii.
примета *сущ.* – tähti.
принадлежащий [кому-л.] *прил.* – oma.
принарядиться *гл.* – laittiissa.
принимать *гл.* – ottaa, ottaa vassaa.
приниматься [делать что-л.] *гл.* – käyvä.
приносить *гл.* – tooa. ~ **потомство** – poikia.
приношение *сущ.* – annin.
принудительный *прил.* – pakolliin.
принуждение *сущ.* – pakkootoz.
приостанавливаться *гл.* – estyä.
приоткрыто – on rakosillaa.
приоткрытый *прил.* – raokaz.
припасы *сущ.* – eväz.
приправа *сущ.* – mausse.
приправлять *гл.* – maustaa.
природа *сущ.* – loonto.
приседать *гл.* – kykytässä.
присесть [на корточки] *гл.* – kykähtää.
прислониться *гл.* – nojahtassa.
присматривать [за кем-л.] *гл.* – hoitaa.
присмотр *сущ.* – hoito.
приставать [к кому-л.] *гл.* – tarttua.
присяга *сущ.* – vala.
притворщик *сущ.* – tekköjä.
притворяться *гл.* – tekössä.
притрагиваться *гл.* – käzitellä.
притупиться *гл.* – tyltsetä.
притупление [боли] *сущ.* – turrutoz.
притупленный *прич.* – tylttsä.
притуплять [боль] *гл.* – turuttaa.
притупляться *гл.* – nyrihyssä, tylpetä.
приучать *гл.* – aatutaa.
прихварывать *гл.* – läziksenellä.
прихватка [для горячей посуды] *сущ.* – patahohla.
приход *сущ.* – tulo.
приходить *гл.* – tulla.
прихожая *сущ.* – euksi.
прицел *сущ.* – sihti, tähtäin.
прицеливаться *гл.* – sihata, tähätä.
прицелитесь *гл.* – ottaa tähtäimee.
причина *сущ.* – syy.
причитать *гл.* – itetellä, uikuttaa.
прищур *сущ.* – piiru.
прищурив глаза, прищурившись – silmät piirullaa.
приятели *сущ.* – yssävykset.
приятель *сущ.* – yssävä.
приятельница *сущ.* – yssäväkkö.
приятельский *прил.* – yssävälliin.
приятно – on meelyttävää.
приятный *прил.* – meelyttävä.
проба [попытка] *сущ.* – koe, urriitöz.
пробалтываться *гл.* – hölöttää.
пробираться *гл.* – tunkehua, mättiissä.

проблема *сущ.* – onkelma.
проблеск *сущ.* – läikkäähyz, villaahoz.
пробовать [пытаться] *гл.* – kokehillä, yrittää.
пробовать [пищу] *гл.* – maissella.
пробоина *сущ.* – rako.
пробор [в волосах] *сущ.* – jakkaahuz.
пробраться *гл.* – tunkehua.
пробудиться *гл.* – havahtua.
пробуждать *гл.* – havahuttaa.
проверка *сущ.* – tarkissoz.
проверять *гл.* – tarkistaa.
проветривать *гл.* – tuulata.
проветриваться *гл.* – tuultua.
провизия *сущ.* – eväz.
провинность *сущ.* – rikkoomuz.
провод *сущ.* – lanka.
проводить [через что-л.] *гл.* – johtaa.
проводник *сущ.* – johtaja.
проводы *сущ.* – saattamiin.
проводожать *гл.* – saattaa.
проводорный прил. – näppärä, vikkelä.
проводство *сущ.* – näppärysse, vikkelysse.
проглатывать *гл.* – luikata, neeleksiä.
проглотить *гл.* – lainata, neelaissa.
проголодаться *гл.* – nälästyä.
прогонять *гл.* – laittaa.
программа *сущ.* – ohelma.
прогреметь *гл.* – jyrähää.
прогресс *сущ.* – eissöz.
прогуливаться *гл.* – jalutella.
прогулка *сущ.* – käyvvely.
продавать *гл.* – möössä, möövvä.
продавец *сущ.* – mööjä.
продавщица *сущ.* – mööjakköi.
продажа *сущ.* – möökki, möönni.
продевать *гл.* – läpittää.
продираться *гл.* – jytissä, pujotella.
продолговатый прил. – pitkelikkoi.
продолжать *гл.* – jatkaa, päittää.
продолжаться *гл.* – jatkua.
продолжение *сущ.* – jatko.
продолжительный прил. – jatolliin.
продырявливать *гл.* – reijittää.
проезд *сущ.* – kulku.
проживать [где-л.] *гл.* – assuua, elussella.
прозрачность *сущ.* – selkehysse.
прозрачный прил. – selkiä.
производить *гл.* – teettää.
произнести *гл.* – äänänähtää.
произносить *гл.* – ääntää.
произноситься *гл.* – äänityä.
произношение *сущ.* – ääntämuz.
произойти *гл.* – tapahtua.
происходить *гл.* – tapahtua.
происшествие *сущ.* – tappaahuz.
пройти [об отрезке времени] *гл.* – kulluua.
прокалывать *гл.* – tohata.
прокалываться *гл.* – tohkiissa.
проклинать *гл.* – manata.
проклятие *сущ.* – mannaahuz.

проливать *гл.* – kaaataa.
промасленный прил. – öljyin.
промах *сущ.* – vikapisso.
промахнуться *гл.* – tehhä vikapison.
промашка *сущ.* – vikapisso.
промедление *сущ.* – viiytöz.
промежуток *сущ.* – väli, väluž.
промелькнуть *гл.* – vilahtaa.
промоина *сущ.* – uitto.
промолвить *гл.* – äänänhää.
промышленность *сущ.* – teollizusse.
промышленный прил. – teolliin.
проникать *гл.* – mätäiissä.
пропадать *гл.* – hävitää, kaota.
пропарывать *гл.* – tohkiissa.
пропасть [провал] *сущ.* – kuilu.
пропасть [очень много] числ. – izost.
проповедь *сущ.* – riippitöz.
прорастание *сущ.* – ie.
прорастать *гл.* – ittää, itähyyä.
прораживать *гл.* – iättää.
прорва [очень много] числ. – izost.
прореживать *гл.* – harventaa.
прорубь *сущ.* – avanto.
прорывать *гл.* – tohata.
прорываться *гл.* – puheta, tohkiissa.
просеивать *гл.* – seegloa.
просить *гл.* – kyssyyä, mankua, paikkata.
просмолённый прил. – tervakaz.
проснуться *гл.* – havahtua.
просовывать *гл.* – läpittää.
просто [несложно] *нар.* – ykskertaizeest.
просто [совсем, впрямь] *нар.* – aivaa.
просто так *нар.* – ilman aikaa, noi vai.
простой прил. – ykskertain.
простокваша *сущ.* – happamaito.
простор *сущ.* – lakkeehusse.
просторный прил. – avvaaro, lakkia, väljä.
простота *сущ.* – ykskertaizusse.
прострочка *сущ.* – tikkaahoz.
простужать *гл.* – kylmässytää.
простужаться *гл.* – kylmettyä.
проступок *сущ.* – rikkomuz.
простыня *сущ.* – voottuehenliina.
просыпаться *гл.* – havaita yllää.
протест *сущ.* – vassalauze.
протестовать *гл.* – vassustaa.
против *предл.* – vassaa.
противиться *гл.* – vassustaa.
противник *сущ.* – vassustaja, vihalliin.
противный прил. – äitelä.
противоположный прил. – vassahiin.
протискиваться *гл.* – rujotella.
проточный прил. – jooksova.
прохладный прил. – haalia, laimia.
проход *сущ.* – kulku, välikkö.
проходить [где-л.] *гл.* – männä yli.
проходить [помещаться] *гл.* – mahtua.
проходить [мényуть] *гл.* – kulluua, männä yli.

процент суиц. – protsentta.
прочность суиц. – lujusse.
прочный прил. – luja, valju.
прочь нар. – poiz.
прошлогодний прил. – vuuvvelliin.
прошлое суиц. – männäzysse.
прошлый прил. – viime.
проясняться гл. – seleta.
пруд суиц. – lammi.
прудик суиц. – laizma.
прут суиц. – vittsa.
прутик суиц. – vittsain.
прыгать гл. – hyypätä.
прыгнуть гл. – hyvähtää.
прыжок суиц. – hyppy.
прыткий прил. – vikkela.
прыткость суиц. – vikkelysse.
прыщ суиц. – näpykkä.
пряжка суиц. – (vöön)solki.
прямо [куда-л.] нар. – sooraa.
прямо [впрямь, совсем] нар. – aivaa, oikii.
прямой прил. – oikia, soora.
пряность суиц. – mausse.
прятать гл. – kätkiä.
прятаться гл. – männä piiloo.
птица суиц. – lintu.
пугать гл. – pölässyttää.
пугаться гл. – pölästyä.
пуговица суиц. – nappi, nyblä.
пульверизатор суиц. – vihmuri.
пункт суиц. – sia.
пуповина суиц. – napanoora.
пупок суиц. – napa.
пурга суиц. – lumituisku, tuisku.
пускать гл. – päästää.
пустой прил. – tyhjä.
пустота суиц. – tyhjysse.
пустыть часм. – laa.
путаница суиц. – hämmennyz.
путать гл. – sotkia.
путешествовать гл. – matkata, matkussella.
путник суиц. – matkalain.
путь суиц. – matka, tee.
пучок суиц. – takku.
пушистость суиц. – pöyhkehysse.
пушистый прил. – pöyhkiä.
пушка суиц. – tykki.
пчела суиц. – kimal.
пшеница суиц. – vehnä.
пшеничный прил. – saij Jain.
пшено суиц. – sanasuurima.
пылить гл. – pöllytä.
пылиться гл. – pöllhyssä.
пыль суиц. – pöllly.
пыльный прил. – pöllykäz.
пытаться гл. – yrittää.
пыхтение суиц. – ähhine.
пыхтеть гл. – ähissä, puhkua.
пышность суиц. – pöyhkehysse, vehmahuusse.
пышный прил. – pöyhkiä, vehmaz.

пьяница суиц. – jooppuri.
пьянство суиц. – jooppuzusse.
пьянствовать гл. – joopotella, mässätä, rallittaa.
пьяный прил. – joopruunt.
пятидесятый числ. – viijjeezkümnenääz.
пятисотый числ. – viijjezsattaiz.
 пятиться гл. – kulkia takaperin.
 пятка суиц. – kanta.
 пятнадцатый числ. – viiztoistkymmenääz.
 пятнадцать числ. – viiztoist.
 пятнать [часть] гл. – musata.
 пятнистый прил. – täpläkäz.
 пятница суиц. – päädettsä.
 пятно суиц. – tahra, täplä.
 пятый числ. – viijjeez.
 пять числ. – viiz.
 пятьдесят числ. – viizkymment.
 пятьсот числ. – viizsattaa.

P p.

раб суиц. – orja.
работепствовать гл. – nöyristellä.
работка суиц. – tekömiin, töö.
работать гл. – tehhä töötä, olla tööz.
 работник суиц. – töönikkä.
работница, рабочая суиц. – töönain.
рабочий суиц. – töömeez.
рабочий день – päivätöö.
рабство суиц. – orjusse.
равный прил. – vertahiin, yhenlaajain.
ради предл. – hyväks, vooks.
радостный прил. – illoiza.
радость суиц. – illo.
разбавлять гл. – laimentaa.
разбивать гл. – rikkoa, särkiä.
разбирать [понимать] гл. – tolkkua.
разбирать [на части] гл. – hajuttaa.
разбойник суиц. – rozvoi, rööväri.
разбойничать гл. – rozwota.
разборка [чего-л.] суиц. – hajuttammiin.
разборчивый [привередливый] прил. – magjaz.
разбрасывать гл. – hajuttaa.
разбухать гл. – turpossa.
разваливаться гл. – harota.
развееваться гл. – löyhkää.
развивать гл. – kehittää.
развиваться гл. – kehittässä.
развилка суиц. – hankala. ~ **дорог** – teevara.
развитие суиц. – kehitöz.
развлекать гл. – viihytellä.
развлекаться гл. – viihytässä.
развлечеение суиц. – viihe.
развод [семьи] суиц. – erroomiin.
разводиться гл. – erossa.
разгибать гл. – oentaa.
разгибаться гл. – oentassa.
разглаживать гл. – silotella.

разглаживаться *гл.* – silottua.
разгонять *гл.* – hajuttaa.
разговаривать *гл.* – jutella, keskussella, läkäellä, läätää.
разговор *сущ.* – jute, keskustelu.
разгорячать *гл.* – kuumattaa.
разгуливаться [о погоде] *гл.* – seleta.
раздавливать *гл.* – lätitää.
раздаться [о звуке] *гл.* – räzähää.
раздевать *гл.* – riissuua.
раздеваться *гл.* – riizussa.
разделять *гл.* – erruttaa.
разделяться *гл.* – erahussa.
раздражать *гл.* – näzytellä.
раздражённо *нар.* – ärrillää.
разлагаться *гл.* – lahossa, märetää.
разлив *сущ.* – tulva, uppoootz.
разливать [куда-л.] *гл.* – joooksuttaa.
разливать [проливать] *гл.* – kaataa.
разливаться *гл.* – tulvia.
различать *гл.* – erruttaa.
различие *сущ.* – errutoz.
различный *прил.* – erilain.
разлука *сущ.* – eettaahuz.
разлучаться *гл.* – erahussa.
размахивать *гл.* – hälytellä, löyhätää.
размер *сущ.* – koko, määrä.
размечать *гл.* – merkitää.
размещать *гл.* – mahutella.
разминать *гл.* – lätitää, nodristaa.
размокать *гл.* – märätää.
размораживать *гл.* – sulattaa.
разница *сущ.* – errutoz.
разнородный *прил.* – erilaajain.
разносторонний *прил.* – monipooliin.
разносчик *сущ.* – veejä.
разный *прил.* – monenlaajain.
разобраться *гл.* – saa'a selkoa.
разогревать [пищу] *гл.* – varistaa.
разогреваться [о пище] *гл.* – varistua.
разом *нар.* – yhtaikkaa.
разрезать *гл.* – katata.
разрешать *гл.* – luvata.
разрешение *сущ.* – lupa.
разрубать *гл.* – katata.
разрушать *гл.* – hajuttaa.
разрушение *сущ.* – hajuttammiin.
разрывать [рвать] *гл.* – hanzata.
разрывать [рыты] *гл.* – tönkiä.
разум *сущ.* – äly, ymmärröz.
разумность *сущ.* – ymmärtäväisysse.
разумный *прил.* – ällyykäz, ymmärtävvän.
разъединять *гл.* – erruttaa.
разъярённый *прил.* – nennääkäz.
разъяснять *гл.* – selittää.
разыскивать *гл.* – ettsiä.
рак *сущ.* – krapu.
ракетка *сущ.* – sauvva.
раковина, ракушка *сущ.* – maonkottain.
рама *сущ.* – kehyz.
рамка *сущ.* – kehykset.

рана сущ. – haava, raana.
ранение сущ. – haavutoz.
раненый прил. – haavuttuunt.
ранец сущ. – ranttsa.
ранить гл. – haavuttaa.
ранний прил. – aikahiin, varahiin.
рано нар. – varraa.
раньше [пораньше] нар. – varahampaa.
раньше [прежде] нар. – ennemmäst. ~, чем ... – enneppäi, ku ...
раскальвать гл. – halata.
раскат грома – ukonjygy.
раскачивать гл. – hälytellä.
раскачиваться гл. – häylää.
распадаться гл. – harota.
распахнуто – on lahti.
распахнуть гл. – tehhä lahti.
распахнуться гл. – loksahtaa lahti.
распиливать гл. – sahata.
расписка сущ. – rapiska.
располагать [где-л.] гл. – azettaa.
располагаться гл. – azettassa.
распределение сущ. – jako.
распределять гл. – jakcaa.
распределяться гл. – jakahussa.
распродажа сущ. – möökki.
распрямляться гл. – oijeta.
распутье сущ. – teehaarा.
распухать гл. – pölyhyttyä.
рассада сущ. – taimet.
рассеивать гл. – hajuttaa.
рассекать гл. – halata.
рассердиться гл. – nokastua.
рассказ сущ. – jute, jutto.
рассказывать гл. – jutella, sanella.
расстёгивать гл. – avata.
расстояние сущ. – etähäizysse.
рассудок сущ. – meel.
растапливать [лёд] гл. – sulattaa.
растапливать [печь] гл. – ilahtaa.
раствор сущ. – livvoz.
растворять гл. – livvota.
растворяться гл. – livveta.
растение сущ. – kazvi.
растерянный прил. – hämmentyynt.
растеряться гл. – hämmentyä.
растри гл. – kazvaa.
растить гл. – kazvattaa.
растопить [печь] гл. – ilahtaa.
расторопный прил. – noppiaa.
расточать гл. – mänättää.
расфасовывать гл. – pakettojja, säkittää.
расходиться [в стороны] гл. – hajossa.
расходы сущ. – kussanokset.
расцветать гл. – puheta kukkaa.
расчёска сущ. – pääsuka.
расшатанный прил. – höblia.
расшатывать гл. – höblittää.
расширять гл. – suurentaa.
рваный прил. – hanskuunt.
рваньё сущ. – hanska.

рвать [разрывать, срывать] гл. – hanzata, katata, riipooa.
рвать [гошнить] гл. – oksentaa.
рваться гл. – hanskahua.
реакция *сущ.* – vassavoima.
ребёнок *сущ.* – lapsi.
ребро *сущ.* – kylkiluu, särvi.
реветь гл. – mölissä.
регулировать гл. – säänellä.
регулярный *прил.* – säännölliin.
редеть гл. – harventua.
редкий *прил.* – harva.
редко *нар.* – harvaa.
редька *сущ.* – rytkä.
реже *нар.* – harvempaa.
резать гл. – hölvätä, leijjata, piirtää.
резина *сущ.* – rizintka.
резиновый *прил.* – rizintkain.
резкий *прил.* – äkkilliin.
резко *нар.* – äkkillizeest.
результат *сущ.* – tuloz.
результативный *прил.* – tuloksekaz.
рейка *сущ.* – piina.
рейс *сущ.* – reizi.
река *сущ.* – joki.
ремень *сущ.* – nahkalappa.
репа *сущ.* – nagriz.
репейник *сущ.* – ohtajain.
решётка *сущ.* – rissikkö.
рея *сущ.* – raina.
рёв *сущ.* – mölliinä.
ржаветь гл. – roostua.
ржавчина *сущ.* – roosse.
ржавый *прил.* – roostein.
ржаной *прил.* – rukihiin.
ржать гл. – hernua.
рига [для спонов] *сущ.* – riihi.
риф *сущ.* – looto.
ровно [количество] *нар.* – tassaa.
ровно [не криво, гладко] *нар.* – tazaizest.
ровный *прил.* – tassain.
рог *сущ.* – sarvi.
рогатый *прил.* – sarvikko.
род *сущ.* – suku.
родильница *сущ.* – saunananain.
родимое пятно – syntymämerkki.
родник *сущ.* – lähe.
родня *сущ.* – suku.
родственник *сущ.* – omahii, sukulain.
родство *сущ.* – sukulaizusse.
рождать гл. – poikia.
рождаться гл. – syntyä.
Рождество – Joulu.
рожь *сущ.* – ruiz.
розовый *прил.* – vaalianpunainen.
розыск *сущ.* – ettso.
рой *сущ.* – parvi.
ронять гл. – tokutella.
ропот *сущ.* – nurriine.
роптать гл. – nurissa.
роса *сущ.* – kasse.

российский прил. – vennäälän.
Россия – Vennäälää, Venämaa.
российянин суиц. – venäjäläin.
российянка суиц. – venäjäkköi.
рост суиц. – kazvamiin, kazvu.
росток суиц. – itu, taim.
роща суиц. – lehto.
рубашка суиц. – paita.
рубец суиц. – vako.
рубить гл. – hakata.
рубка суиц. – hakkuu.
рубчатый прил. – vaolliin.
рубчик суиц. – vaokkain.
ругань суиц. – mannaahuz.
ругательство суиц. – otuz.
ругать гл. – haukkua.
ругаться [ссориться] гл. – riijellä.
ругаться [выражаться] гл. – manata.
ружьё суиц. – pyssy.
рука суиц. – käzi, käzivarz.
рукав суиц. – varrukaz.
рукавица суиц. – rukkain.
руководитель суиц. – johtaja.
руководить гл. – johtaa, näyttää, ossuttaa.
руководство суиц. – johto.
руль суиц. – ohjain.
русская суиц. – venäkköi.
русский суиц. – venäläin.
русский прил. – vennäären. ~ **язык** – vennäären keel.
ручаться гл. – taata.
ручей суиц. – oja.
ручеёк суиц. – ojukkain.
ручка суиц. – korva, varz.
рыба суиц. – kala, kapa.
рыбак суиц. – kalanikka.
рыбалка суиц. – kalastammiin.
рыбёшка суиц. – uplikka.
рыболов суиц. – kalastaja.
рыболовство суиц. – kalapuynni.
рыдать гл. – ulissa.
рыло суиц. – kärzä.
рынок суиц. – turu.
рысью нар. – yhthyppää.
рытвина суиц. – uhhaama.
рыть гл. – tönkiä.
рыться гл. – tönkiä.
рычание суиц. – mörriinä.
рычать суиц. – mörissä.
рюкзак суиц. – ranttsa.
рявкнуть гл. – ränkähtää.
ряд суиц. – rääty.
рядом нар. – rinnakkaizin.
рядом (с) [кем-л., чем-л.] предл. – vereez.
ряженка суиц. – rahka.

C c.

с [кем-л., чем-л.] *предл.* – kera.
с [чего-л.] *предл.* – päält.
с глазу **нá** глаз – kahenkaatee.
сад *сущ.* – saatu.
садиться *гл.* – istussa.
сáднеть *гл.* – vihavojja.
садовник *сущ.* – satovnikka.
сажа *сущ.* – noki.
сажать *гл.* – issuttaa.
сáженец *сущ.* – taim.
салака *сущ.* – haili.
сам *мест.* – ittse.
самец *сущ.* – issäin, urroiza.
самка *сущ.* – emäin.
самолёт *сущ.* – eroplaani.
самопроизвольный *прил.* – tahatoin.
самостоятельно *нар.* – itsepättee, yksitää.
самостоятельный *прил.* – itsenäin.
самоучитель *сущ.* – ittseopastaja.
самый [именно] *мест.* – sama. **TOT же** ~ – seesama.
самый [степень] *мест.* – kaikkea.
саны *сущ.* – reki.
сан [болезнь скота] *сущ.* – päätauti.
саног *сущ.* – saapaz.
саножник *сущ.* – sappoožnikka.
сарай *сущ.* – sarraaja.
сауна *сущ.* – sauna.
сахар *сущ.* – sahkara.
сахарница *сущ.* – sahkarakuppi.
сбежать *гл.* – päässä poiz.
сберегательный банк – hoijjonbanka.
сбивать с пути [иносказ.] – öksyttää.
сбиваться с пути [иносказ.] – öksyä.
сбоку (от) *предл.*, *нар.* – rinnalaal, rinnalle, rinnalt, sivult, sivuul.
сбрасывать *гл.* – vizata, vizata poiz.
свадьба *сущ.* – häät.
сваливаться [откуда-л.] *гл.* – puota, tokkua.
свалияться *гл.* – vannua.
свататься *гл.* – svaattassa.
свая *сущ.* – vaaja.
сведения *сущ.* – tiijot.
свежевать *гл.* – nylkiä.
свежий *прил.* – raitiz, sveeža, värski.
свекровь *сущ.* – ämmöi.
свербить *гл.* – vihavojja.
свергать *гл.* – kapartaa, vizata poiz.
сверкание *сущ.* – illiine, kimalle.
сверкать *гл.* – kimaltaa, läimää.
свернуться [о молоке] *гл.* – pöörähtäässä.
сверчок *сущ.* – cerkka, cerkkalain.
свет *сущ.* – paisse, valo.
светать *гл.* – valeta.
светить [о солнце, луне, свече и т.п.] *гл.* – paistaa.
светить [кому-л., напр. – фонарём] *гл.* – valaissa.
светиться *гл.* – paistaa.
светлеть *гл.* – vaaleta, valeta.
светло – (on) valloisaa.

светлоглазый прил. – vaaliansilmäin.
светлый прил. – vaalia, valloiza.
свеча сущ. – kyntteli.
свёкла сущ. – juurikkoi, vöglä.
свёкор сущ. – äijä.
свёртывать гл. – käärää.
свивать гл. – punnooa.
свиваться гл. – punohuttassa.
свидетель, свидетельница сущ. – totistaja.
свидетельство сущ. – totissoz.
свидетельствовать гл. – totistaa.
свинарник сущ. – sikkaala.
свиноводство сущ. – sikahoito.
свиной хвостик – (sian) sappaara.
свинья сущ. – sika.
свист сущ. – vihellyz.
свистеть гл. – viheltää, vuokaa.
свисток сущ. – vihellin.
свистун сущ. – viheltää.
свобода сущ. – vapaizusse.
свободный прил. – vappaa.
своеобразно нар. – omaal viissii.
свой мест. – oma.
свойяк сущ. – lanko, svajakka.
свояченица сущ. – nato.
связывать гл. – siella.
святой прил. – ryhä.
святость сущ. – ryhysse.
священник сущ. – pappi.
священный прил. – ryhä.
сгиб сущ. – taite.
сгибание сущ. – taipumiin.
сгибать гл. – painuttaa, taitella.
сгибаться гл. – kyytystässä, painua, taippua.
сглаживать гл. – lakenuttaa.
сглазить гл. – äkätä.
сгорбившись нар. – kyyryizissää, painotoksiil.
сгорбленный прил. – kyyryselkähiin.
сгребать гл. – looa. ~ **граблями** – haravojja.
сгущать гл. – saentaa.
сгущаться гл. – saeta.
сгущающийся прич. – tihiämp.
сдавливать гл. – litistää.
сдавливаться гл. – lutistua.
сделать [дело] гл. – tehhä.
сделать [создать] гл. – synnyttää.
сдирать гл. – kraapata. ~ **шкуру** – nylkiä.
сев сущ. – kylvö.
север сущ. – pohja.
северный прил. – pohjoin.
северо-восток сущ. – kirre.
северо-запад сущ. – looe.
седеть гл. – harmeta.
седлать гл. – satulointtaa.
седло сущ. – sattuula.
седой прил. – harmaa.
сейчас [в наст. время] нар. – nykyizii, nyt.
сейчас [скоро] нар. – järkennää.
сейчас же нар. – heti, äkkiistää.
седьмой числ. – seittsemääz.

секрет сущ. – sala.
секретный прил. – sallain.
секция сущ. – jaosso.
село сущ. – kylä.
сельдерей сущ. – selleri.
семидесятый числ. – seitsemääzkymmenään.
семисотый числ. – seitsemääzsattaiz.
семнадцатый числ. – seitsentoistkymmenään.
семнадцать числ. – seitsentoist.
семь числ. – seitsen.
семьдесят числ. – seitsenkymment.
семьсот числ. – seitsensattaa.
семья сущ. – pere.
семя сущ. – semen.
сени сущ. – porstaa.
сено сущ. – heinä.
сенокос сущ. – löökki, viikkateniitto.
 сентиментальный прил. – tuntilliin.
сердитый прил. – vihhain.
сердиться гл. – nenästyä, syäntyä.
сердобольный прил. – žaalivain.
сердце сущ. – syän.
сердцевина [дерева] сущ. – [puun] syän.
серебро сущ. – hoppia.
серебряный прил. – hopiain.
середина сущ. – keskuz.
серёжка [растения] сущ. – hapsu, urpa.
сермяга сущ. – sarka.
серп сущ. – serppi.
серый прил. – harmaa.
серыга сущ. – titukkain.
серёзно нар. – totizeest.
серёзный [предмет, явление] прил. – vakkaava.
серёзный [человек] прил. – totihii.
сестра сущ. – siar. **двоюродная** ~ – serkku.
сестрёнка, сестрица сущ. – sizoi.
сетка сущ. – verkko.
сеть сущ. – verkko.
сечь гл. – vudmia.
селянец сущ. – taim.
сеять гл. – kylvää.
сёмга сущ. – lohi.
сжигание сущ. – polttamiin.
сжигать гл. – polttaa.
сжимать гл. – ahista, lutistaa, puristaa, takistaa.
сжиматься гл. – ahistua, lutistua.
сзади нар. – jäleel, jälelt, jälest.
сидеть гл. – istua. ~ **на корточках** – kykertää.
сидя нар. – istuizillaan.
сила сущ. – ramo, voima, voimakkusse.
сильно нар. – voimakkahast.
сильный [мощный] прил. – voimakaz, väkköövää.
сильный [крепкий] прил. – rammoockaz.
символ сущ. – vertahuzkuva.
симпатичный прил. – lusti.
симптом сущ. – tauvvinoire.
синий прил. – sinniin.
сирота сущ. – orpoi.
сито сущ. – seegla.
сияние сущ. – paisse.

сказать *гл.* – sannooa.
скакать *гл.* – hypätä.
скалиться *гл.* – irvistää.
скамейка *сущ.* – räki.
скамья *сущ.* – järky.
скандал *сущ.* – mellakka.
скандалить *гл.* – mellastaa, rähissä.
скатерть *сущ.* – kannenliina.
скатывать *гл.* – vööryttää.
скатываться *гл.* – vööryyä.
сквашиваться *гл.* – hapantua, jammoja.
сквернословить *гл.* – manaela.
скверный *прил.* – pakkaana.
сквозь *предл., нар.* – läpi.
скворец *сущ.* – vorotsova.
скидывать *гл.* – vizata.
скирда *сущ.* – päälyhe.
скиталец *сущ.* – vaeltaja.
скитание *сущ.* – vaeltelomiin.
скитаться *гл.* – vaellella.
складка *сущ.* – nyygu, säijje.
складной нож – painapää-veitssi.
складчатый *прил.* – nyrssykäz.
складывать [куда-л.] *гл.* – lattooa.
складывать [складной предмет] *гл.* – taittaa.
склонённый *прич.* – kummara.
склонившись *нар.* – painuksiiz.
склонности *сущ.* – taipumukset.
склонность [к чему-л.] *сущ.* – pyrkimiin, taippuumuz.
склонять *гл.* – painuttaa.
склоняться *гл.* – taippuua.
сколько? числ. – kui paljo?
скончаться *гл.* – pökkösä.
скорбеть *гл.* – surra.
скорбный *прил.* – surulliin, tussaakaz.
скорбь *сущ.* – suru, tuska.
скоро *нар.* – pian, väljää.
скоропостижный *прил.* – äkkinäin.
скорчившись *нар.* – painotoksiiz.
скорый *прил.* – noppiaa.
скрести [что-л.] *гл.* – syyhyttää.
скрести [землю] *гл.* – savita.
скрывать [что-л.] *гл.* – salata.
скрыться *гл.* – päässä.
скрючившись *нар.* – painotoksiiz.
скудно *нар.* – napist.
скука *сущ.* – ikkäävyz.
скуление, скулёж *сущ.* – yrriine.
скулить *гл.* – yrissä, pitää yrineeht.
скучать *гл.* – ikävyttää.
скучный *прил.* – ikkäävä.
слабо *нар.* – heikost.
слабоволие *сущ.* – tahottomusse.
слабовольный *прил.* – tahotoin.
слабосильный *прил.* – vähärammoin.
слабоумный *прил.* – vähäladvain.
слабый *прил.* – vähväkkiin, höbliä.
сладкий *прил.* – magja.
сладковатый *прил.* – maikkia.

слева *нар.* – kuraal, kuralt.
слегка *нар.* – tuski.
след *сущ.* – jälki.
следить *гл.* – seegrata.
следовательно *с.* – siiz, sill viissii.
следовать *гл.* – seegrata.
следующий [будущий] *прил.* – enz, tulloova.
следующий [за кем-л., чем-л.] *прич.* – jälkimäin.
слеза *сущ.* – kyynel.
слезать *гл.* – laskiissa.
слепой *прил.* – sokkiia.
слечь *гл.* – rapahua läzimää.
сливать *гл.* – valuttaa.
словно *с.* – niku.
слово *сущ.* – sana.
сломать *гл.* – katkoa.
сломя голову – otsittai kätkyest.
слуга *сущ.* – palvelija.
служанка *сущ.* – palvelijannain.
служащий *сущ.* – verkameez.
служба *сущ.* – palveluz. **церковная** ~ – kirkonmänö.
служить [кому-л.] *гл.* – palvella.
служить [в учреждении] *гл.* – töös kennellä.
слух *сущ.* – kuulo.
случай *сущ.* – tappaahuz.
случайно *нар.* – sattumalt.
случайный *прил.* – satunnain.
случиться *гл.* – sattua, tapahtua.
слушать *гл.* – kuunnella.
слышать *гл.* – kuulla.
слышаться *гл.* – kuulua.
слышимость *сущ.* – kuulumiin.
слышимый *прич.* – kuuluva.
слышный *прил.* – kuuluva.
слюна *сущ.* – sylki.
слякотный *прил.* – räntiin.
слякоть *сущ.* – rapa, rännä.
сматывать *гл.* – kääriä, vyhtiä.
смело *нар.* – rohkiaal.
смелость *сущ.* – rohkehusse.
смелый *прил.* – rohkia.
смеркаться *гл.* – hämärtyä.
смерть *сущ.* – koolema.
сметь *гл.* – roheta, tohtia, uzaltaa.
смех *сущ.* – nagro.
смешанный *прил.* – sekahiin.
смешивать [путать] *гл.* – sassiia.
смешивать [ингредиенты] *гл.* – sekahannuttaa.
смешиваться [перепутываться] *гл.* – hämmentyä, sazihua.
смешиваться [об ингредиентах] *гл.* – sekahantua.
смешить *гл.* – nagrattaa.
смешно *нар.* – (on) nagrettavvaa.
смешной *прил.* – lusti, nagrettava.
смешок *сущ.* – nagrahoz.
смеяться *гл.* – nagraa.
смирение *сущ.* – nöyryhyssse.
смирный *прил.* – nöyrä.
смирять *гл.* – nöygyttää.
смиряться *гл.* – nöyrtää.
смола *сущ.* – terva.

смолистый прил. – tervahiin.
смолить гл. – tervata.
смоляной прил. – tervakaz.
сморкаться гл. – furskata, niistää, räkkiiä.
сморщеный прил. – pyrssykäz.
сморщиваться гл. – määlihyssä.
смотреть гл. – kattsoa.
смуглый прил. – tummaihoiin.
смузать гл. – hämmantää.
смузаться гл. – hämmentyä, sekahantua.
смузжение сущ. – hämmillizysse, sekahannoz.
смузённый прил. – hämmentyynt, hämmilliin.
снаружи [за окном] нар. – ikkunall.
снаружи [через окно] нар. – ikkunalt.
снаружи [за пределами чего-л.] нар. – muuvvaal, ulkool.
снаружи [из-за пределов чего-л.] нар. – muuvvalt, ulkolt.
сначала нар. – enstää, enzin.
снег сущ. – lumi. **талый** ~ – nooskalumi. ~ **с дождём** – röccinä.
снеговик, снежная баба – lumimeez.
снеговой прил. – lummeekaz.
снегопад сущ. – lumi-sae.
снежный прил. – lummeekaz.
снежный покров – hanki.
снижать гл. – mataluttaa.
снизу нар. – matalalt.
снимать гл. – vetää.
снимать [одежду] гл. – vetää jalast, vetää päält, vetää pääst.
снова нар. – taaz, uuvvellee.
снова и снова нар. – taaski.
сновать [туда-сюда] гл. – rallittaa.
сноп сущ. – lyhe, tuutikka.
собака сущ. – koira.
собирать [вместе; кого-л., что-л.] гл. – koota.
собирать [цветы, ягоды, грибы и т.п.] гл. – noblia.
собираться [в дорогу] гл. – hakkiissa.
собираться [что-л. делать] гл. – aikoa.
соблазн сущ. – veekutoz.
соблазнитель, соблазнительница сущ. – veekuttelliija.
соблазнительный прил. – veekuttelloova.
соблазнять гл. – veekutella.
собрание сущ. – sabranja.
собственность сущ. – omaizusse, vara.
собственный прил. – oma.
событие сущ. – tappaahuz.
сова сущ. – sava. ~**неясить** – maljakakku.
совать гл. – tööntää.
совершенно [очень] нар. – aivaa, ihhaa, ilmi, kaikkenee, tykkynää.
совершенно (не) нар. – yhtää (ei).
совершеннолетие сущ. – täyz ikä.
совершеннолетний прил. – täyz-ikkäin.
совет [рекомендация] сущ. – neuvvo.
совет [организация] сущ. – neuvvossi.
советник сущ. – neuvvoz.
советовать гл. – neuvvoa.
советчик сущ. – neuvvonantaja.
совладелец сущ. – ozameez.
совместно нар. – yheez, yhtehyzneuvvoi.
совмещаться гл. – yhetä.
совокупляться гл. – hässiä.
сворачивать гл. – öksyttää.

современность *сущ.* – nykyizysse.
современный *прил.* – nykyaihaliin.
совсем *нар.* – aivaa, kaikkenee.
совсем не *нар.* – ei varsii, yhtää ei.
согласие *сущ.* – soostumuz.
согласно [кому-л., чему-л.] *предл.* – mukkaa.
соглашаться *гл.* – soostua.
согнувшись *нар.* – painuksiiz.
согнутый *прил.* – kummara.
согревать *гл.* – kuumentaa, lämmittää.
согреваться *гл.* – kuumeta, lämmittäässä.
содержание [книги] *сущ.* – sizältö.
содержание [кого-л.] *сущ.* – elättämmeen.
содержать [кого-л.] *гл.* – elättää.
содрогнуться *гл.* – tärähtää.
соединение *сущ.* – yhtehysse.
соединять *гл.* – liittää, yhistää.
соединяться *гл.* – liittyssä, yhistyä.
сожаление *сущ.* – žalkka.
сожалеть *гл.* – kaihota, žaalivoittaa.
сожжение *сущ.* – polttamiin.
создать *гл.* – synnyttää.
сок *сущ.* – mahla.
сокол *сущ.* – sakkali.
сократить *гл.* – lyhentää.
сокращать *гл.* – lyhennellä, vähentää.
сокращаться *гл.* – vähentyä.
сокращение *сущ.* – vähentämmeen, vähentymmeen.
сокровище *сущ.* – kallehusse.
солдат *сущ.* – sotameez.
солнце *сущ.* – päivyt.
солнцепёк *сущ.* – päiväpaisse.
солнышко *сущ.* – päivykkäin.
солод *сущ.* – ity, malttaahat.
солома *сущ.* – olki.
соломинка *сущ.* – olkikorzi.
солонка *сущ.* – soolakuppi.
соль *сущ.* – soola.
сом *сущ.* – monni.
сомневаться *гл.* – epäellä.
сон *сущ.* – uni. **крепкий** ~ – sikkiia uni.
сонливый *прил.* – unehiin.
сонный *прил.* – unneekaz.
соображать *гл.* – käzittää, äleksiä, älytää.
сообразительность *сущ.* – kässiityzkyky.
сообразительный *прил.* – kässiityzkykyhiin, älyykäz.
сообщая *нар.* – yhtehyzneuvvoi.
сообщать *гл.* – sanella.
сообщение *сущ.* – sana, tijjonanto.
сопли *сущ.* – räkä.
сопливый *прил.* – rääkäz.
сопротивление *сущ.* – vassoz.
сопротивляться *гл.* – vassustaa.
сопутствующий *прил.* – möötähiin.
кор *сущ.* – törky.
сорняк *сущ.* – rikkarooho.
сорок *числ.* – neljäkymment.
сорока *сущ.* – harakka.
сороковой *числ.* – neljääzkyymmenään.
сосание *сущ.* – imu.

сосать гл. – immiiä.
сосед *суиц.* – naapuri.
соска *суиц.* – nännän.
сосна *суиц.* – mänty, pettääjä.
сосок [груди] *суиц.* – nänänpää.
состояние *суиц.* – jakso.
состоять [из чего-л.] гл. – tekahua.
 сострадание *суиц.* – žalkka.
сосцы [вымени] *суиц.* – nänät.
сотня *суиц.* – sata, satakkoi.
сотрудник *суиц.* – tööntekkijä.
 сотрясать гл. – tärähyyttää.
 сотрясение *суиц.* – tärrähähyz.
 сотрястись гл. – tärähtää.
 сотый числ. – sattaiz.
 соус *суиц.* – kassen.
 соучастник *суиц.* – ozameez.
 сохнуть гл. – kuivua, kälvähyä.
 сочится гл. – vizvaa.
 сочный прил. – mahlahiin, mahlakaz.
 сочувствие *суиц.* – ymmärtäväisyssse.
 сочувствовать гл. – ymmärtää.
 сочувствующий прич. – ymmärtävväin.
 союз *суиц.* – liitto.
 спальня *суиц.* – makkaahuztupa.
 спариваться гл. – hässiä.
 спасать гл. – pelastaa.
 спасаться гл. – pelastassa.
 спасение *суиц.* – pelastammiin.
 спасибо! – kiitän!, kiitöz!
 спаситель, спасительница *суиц.* – pelastaja.
 спать гл. – maata, mammata.
 сперва *напр.* – enstää, enzin.
 спереди *напр.* – eelt, eittse.
 специально *напр.* – vallenvassee.
 специальный прил. – erikoiz-
 специя *суиц.* – mausse.
 спешить гл. – kiirehtiä.
 спешить [о ходьбе] гл. – sarpata.
 спешка *суиц.* – kiire.
 спешный прил. – kiirehelliin.
 спина *суиц.* – selkä.
 спирт *суиц.* – pirttu.
 список *суиц.* – luettelu.
 спица *суиц.* – poolain.
 сплетать гл. – punnooa.
 сплетаться гл. – punohuttassa.
 сплошной прил. – umpinain.
 сплющивать гл. – litistää.
 сплющиваться гл. – lutistua, rätistyä.
 спокойной ночи! – hyvvää öötä!
 спокойно *напр.* – malkkiaast.
 спокойный [о погоде, воде и т.д.] *прил.* – rauhain, tyyn.
 спокойный [о человеке] *прил.* – malkkia, rauhain, tyynikkäin.
 спокойствие *суиц.* – tyynehyssse.
 спор *суиц.* – kiissa.
 спорить гл. – kiizellä.
 способ *суиц.* – tapa.
 способность *суиц.* – kyky.
 способный [на что-л.] *прил.* – kykenövä.

способный [талантливый] прил. – etteevä, kyvvykäz.
справа нар. – oikiaal, oikialt.
справедливость сущ. – kohtusse, oikehusse.
справедливый прил. – oikia.
справиться [о чём-л.] гл. – teeustaa.
справляться [с кем-л., чем-л.] гл. – kyetä, sooriutassa.
справляться [о чём-л.] гл. – teeussella.
справочник сущ. – selliityzkirja.
спрашивать гл. – kuulussella, kyssyyä, tutkia.
спрямлять гл. – oijata, salvaa.
спускаться гл. – laskiissa.
сработать [сделать] гл. – teettää.
сравнение сущ. – vertahuz.
сравнивать гл. – verrata, vertahilla.
сравниваться гл. – vetää vertoja.
сравнимый прил. – vertahiin.
сразу нар. – heti, järestä, yhtaikkaa.
среда [день недели] сущ. – sereta.
среди предл. – parii.
средний прил. – keskihiin.
средство сущ. – tapa.
срок сущ. – määräaika.
срочно нар. – viipymätä.
срочный прил. – kiirehelliin.
сруб [колодезный] сущ. – (kaivon)salvo.
сруб [избы] сущ. – salvomet.
срубить [дерево] гл. – hakata.
срывать гл. – riippiai.
ссадина сущ. – verinaarmu.
ссора сущ. – riita.
ссориться гл. – riijjellä.
ссутилившись нар. – kyyryizissää, painotoksiil.
ставить гл. – azettaa, nostaa, panna.
стадо сущ. – parvi.
стакан сущ. – lazi.
сталь сущ. – teräz.
стальной прил. – teräksiin.
становиться [кем-л., чем-л.] гл. – noissa.
старателейный прил. – ahkera.
стараться гл. – jännittää, rääsiä, yrittäässä.
старение сущ. – vanhenommiin.
стареть гл. – vanheta.
старик сущ. – ukkoi.
старинный прил. – muinahiin.
стáрить гл. – vanhentaa.
стариться гл. – vanheta.
староватый прил. – vanhakkoi, vanhavoittoin.
старомодный [человек] прил. – vanhameeliin.
старость сущ. – vanhusse.
старуха сущ. – akka, moori, ämmä.
старший прил. – vanhemp.
старшина сущ. – vanhemmikkoi.
старый прил. – vanha.
стать [кем-л., чем-л.] гл. – noissa.
стая сущ. – parvi.
ствол сущ. – runko.
стебель сущ. – varz.
стегать гл. – vudmiaa.
стекать гл. – valluua.
стекло сущ. – lazi.

стеклянный прил. – lassiin.
стена сущ. – seinä.
стенка сущ. – seinämä.
степень сущ. – asse, määrä.
стесняться гл. – hävitää, не ~ – iletää.
стимулировать гл. – vilkastaa.
стирание [уничтожение] сущ. – pyyhkimiin.
стирать [бельё] гл. – pessä.
стирать [уничтожать] гл. – pyyhkiä.
стираться [исчезать] гл. – pyyhkiissä.
стирка [белья] сущ. – pezömiin.
стихать гл. – vaijeta.
стихотворение сущ. – verz.
сто числ. – sata.
стоимость сущ. – arvo.
стоить гл. – maksaa.
стол сущ. – kanz, lauta.
стонать гл. – kaihuella, voikutella.
стопа сущ. – jalkaterä.
стопка [рюмка] сущ. – viinalazi.
стопка [предметов] сущ. – pinkka.
сторож сущ. – vahtija.
сторожить гл. – vahtia.
сторона сущ. – pool.
стороной [мимо] нар. – sivu.
стонит [что-л. делать] – kannattaa.
стоить [о цене] гл. – maksaa.
стоять гл. – seissooa.
стоячий [вертикальный] прил. – hörkkä.
страдание сущ. – käärzimyz, tuska.
страдать гл. – käärsiä, tuzata.
страдающий прич. – tuskahiin.
стража сущ. – vahti.
страна сущ. – maa.
странник сущ. – vaeltaja.
странствие сущ. – vaelloz.
странствовать гл. – vaeltaa.
страх сущ. – pelko.
стрекотать гл. – ciukkia, širissä.
стрелять гл. – ampua, ampua järähytellä.
стремиться гл. – pyrkiä.
стремление сущ. – pyrkimiin.
стремя сущ. – jalussin.
стreichá сущ. – räyssäz.
стрёкот сущ. – širriine.
стриж сущ. – tervapääsköi.
стрижка сущ. – tukanleikkuu.
стричь гл. – leikata tukkaa.
стричься гл. – leikkahuttassa.
строгать гл. – voolla.
строгий прил. – valju.
строить гл. – rakentaa.
стройненский прил. – ujokkain.
стройный прил. – ujo.
стропила сущ. – kuurittsa.
струиться гл. – verrata.
струна сущ. – keel.
струп сущ. – kärnä.
стручок сущ. – palko.
струя сущ. – verta.

стряхивать гл. – byristää, puuvistaa.
стук [звук] *сущ.* – jättiline.
стук [в дверь] *сущ.* – tynniine.
стукнуть [ударить] гл. – halaissa, kokata.
стул *сущ.* – stuuli.
ступень *сущ.* – asse.
ступня *сущ.* – jalkaterä.
стучать [чем-л.] гл. – jätissä, koputtaa, rätähyttää.
стучать [в дверь] гл. – tymissä.
стыд *сущ.* – häppiä.
стыдиться гл. – häppiissä. не ~ – iletä.
стык *сущ.* – jatoz.
суббота *сущ.* – suuvotta.
суглинок *сущ.* – savizikkoi.
сугроб *сущ.* – lumikulvehto.
суд *сущ.* – suuto.
судить гл. – suutia.
судно *сущ.* – aluz.
судья *сущ.* – suutija.
суета *сущ.* – turhusse. ~ **сует** – turhuksiin turhusse.
суетиться [сновать] гл. – hääriä.
суетиться [попусту] гл. – rännätä.
суживать гл. – kaijentaa.
сук *сущ.* – oksa.
сука [собака] *сущ.* – emäin-koira.
сумасброд *сущ.* – löyhkä.
сумка *сущ.* – suma.
сумеречный прил. – hämmääri.
сумерки *сущ.* – hämmääryz. **вечерние** ~ – iltahämääri.
сунуть гл. – töötää.
суп *сущ.* – suppi.
сурохо нар. – kovvaan.
суровый прил. – kova.
сustав *сущ.* – jäsen. ~ **пальца** – sormiryssy.
сутки *сущ.* – suutkat.
столока *сущ.* – villiine.
стулый прил. – kyyryselkähiin.
суть *сущ.* – yvvin.
сухой прил. – kuiva.
сухость *сущ.* – kuivuhusse.
сучковатый прил. – oksikkoi.
сушёный прил. – kuivaa, kuivattuu.
сушить гл. – kuivattaa.
сушка [чего-л.] *сущ.* – kuivahuz.
сущность *сущ.* – yvvin.
схватить [кого-л., что-л.] гл. – temmata.
схватывать [понимать] гл. – käzittää.
сцена *сущ.* – näyttämö.
счастливый прил. – onnelliin.
счастье *сущ.* – onni.
счастье [кем-л., чем-л.] гл. – lukkiia.
счёт [в арифметике] *сущ.* – sataco.
считать гл. – arvata, lukkiia.
сын *сущ.* – poika.
сынок, сыночек *сущ.* – poikkain.
сыпать гл. – sirotella.
сыпаться гл. – varissa.
сыпь *сущ.* – ruuzu.
сыр *сущ.* – juusso. **плавленый** ~ – sullaatejuusso.
сыроватый прил. – märrääkäz.

сырой [мокрый] *прил.* – kossia, märkä.

сырой [неготовый] *прил.* – nätki.

сырость *сущ.* – kossehusse.

сытость *сущ.* – kyllysse.

сытый *прил.* – kyllähiin, nälätöin.

сюда *нар.* – tänne.

Т Т.

табун *сущ.* – dabuni.

таить *гл.* – salata.

тайком *нар.* – salamittee.

тайна *сущ.* – sala.

тайник *сущ.* – piilo, salapaikka.

тайно *нар.* – salamii.

тайный *прил.* – sallain.

так *нар.* – nii. ~ **же** – samate. **просто** ~ – noi vai. **не** ~ **уж и** – ei niinkä.

также *нар.* – kera, -ki, -kki.

также не ... *нар.* – ei ... -ka (-kä).

таким образом – niinikke, sill viissii.

таким же образом – samaal viissii.

так как *с.* – sillä.

такой *мест.* – mokkooma, sellain, tämmöin. **именно** ~ – näinmokkooma.

так что *с.* – nii etti.

талант *сущ.* – kyky.

там *нар.* – šääl.

танец *сущ.* – tanttsi.

танцевать *гл.* – tanttsia.

танцовщица *сущ.* – tanttsikkoi.

танцор, танцовщик *сущ.* – tanttsija.

тарахтеть *гл.* – räskää.

тарелка *сущ.* – lauttain.

таскать *гл.* – vetää.

тащить *гл.* – vetää.

таять *гл.* – sullaa.

твёрдо *нар.* – kovvaat.

твёрдый *прил.* – kova.

те *мест.* – neet, noot.

театр *сущ.* – teatteri.

телега *сущ.* – kärrit.

телефон *сущ.* – teleffoona.

телёнок *сущ.* – vazikka.

тело *сущ.* – keho.

темнеть *гл.* – tummeta.

темнокожий *прил.* – tummaihooin.

темнота *сущ.* – mussuhusse.

тепп *сущ.* – luku.

тенистый *прил.* – varjoiza.

тень *сущ.* – varjo.

теоретический *прил.* – tiijolliiin.

теперь *нар.* – nyt.

теплеть *гл.* – lämmetää.

тепло *сущ.* – lämmää.

тепло *нар.* – on lämmin.

терзать *гл.* – rankata.

тереть *гл.* – ihmata.

терпеливый *прил.* – terppilliin.

терпение *сущ.* – terppimysse.

терпеть гл. – terppiä.
терять гл. – hävittää.
теряться гл. – hävviissä.
теснота сущ. – ahtahuusse, tiivihysse.
тесный прил. – ahaz, tiiviz.
тесто сущ. – taikina.
тесть сущ. – äijä.
тесьма сущ. – pagla.
течение сущ. – verta.
течь гл. – valluua, verrata, vootaa.
тёлка сущ. – lähtömä.
тёмный прил. – tumma.
тёплый [согретый] прил. – lämmin.
тёплый [греющий] прил. – löyhtiä.
тёрка сущ. – törkkä.
тётя сущ. – täti.
тёща сущ. – ämmöi.
тикатъ [о часах] гл. – naksutella.
тина сущ. – leete.
тинистый прил. – leettiin.
тихий прил. – hiljain.
тихо нар. – hiljaa.
тише нар. – hiljempii.
тишина сущ. – hiljaizusse.
ткань сущ. – kankaz.
тлен сущ. – mätä.
тлеть гл. – kyttööjä.
тогда с. – siiz.
тогда нар. – silloin.
тоже нар. – kera, -ki, -kki.
тоже не ... нар. – ei ... -ka (-kä).
ток сущ. – verta. **электрический** ~ – elektroverta.
толкать гл. – iskiä, syssiiä, tärähyttää, tönkkiä, tönkätä.
толкаться гл. – syssiiä.
толкование сущ. – selliityz.
толпа сущ. – joukko, parvi.
толстеть гл. – paksuta, varmistua.
толстый прил. – jämmiiä, paksu.
толчок сущ. – isku.
толщина сущ. – paksuhusse.
только нар. – vai. ~ **лишь** – aimassaa. ~ **что** – ikkee.
тоненький прил. – ohukkain.
тонкий прил. – ohut, tikkoi.
тонуть гл. – upota.
топать гл. – polkia jalkaa.
топить [кого-л.] гл. – upottaa.
топить [печь] гл. – lämmittää.
топиться [о ком-л.] гл. – uppossa.
топиться [о печи] гл. – lämmitä.
топлёное молоко – rahkamaito.
топор сущ. – kervez.
топтать гл. – polkia jalaal, tallata.
топь сущ. – vajozikko.
торговать гл. – kaupata.
торговец сущ. – kauppiaz.
торговля сущ. – kauppa.
торопить гл. – hoputtaa.
торопиться гл. – kiirehtiä.
торопливый прил. – kiirehiin.
торф сущ. – turve.

тоска *сүңг.* – halliia, ikkäävyz.
тот мест. – se, too. ~ **же самый** – sesama.
тотчас *нар.* – heti.
точильщик *сүңг.* – luiskaaja.
точить *гл.* – luizata, tahota.
точно! – kül!
точно нар. – täzmällää.
точный прил. – täzmälliin.
тошнить *гл.* – oksennuttaa, öököttää.
тошнотворный прил. – öököttävä.
тощать *гл.* – laiheta.
тощий прил. – laiha.
трапеза *сүңг.* – adria.
тратить *гл.* – raizata.
трахнуть [о звуке] *гл.* – bomahtaa.
требование *сүңг.* – vaatimuz.
требовательный прил. – vaativa.
требовать *гл.* – vaatia.
тревога *сүңг.* – hool.
тревожиться *гл.* – hoolehtia.
тревожно нар. – raizust.
тревожный прил. – raizu.
тренировать *гл.* – harjuttaa.
тренироваться *гл.* – harjuttassa.
тренировка *сүңг.* – harjutoz.
трепать [о ветре] *гл.* – löyhyttää.
треск *сүңг.* – pärriine.
трескаться *гл.* – haleta, lokehilla.
треснуть *гл.* – haleta.
третий числ. – kolmaaz.
треть числ. – kolmanneezi.
трещать [издавать треск] *гл.* – pärissä, räskää, rätissä.
трещать [болтлы] *гл.* – papattaa.
трещина *сүңг.* – lohkima, rako.
трёхсотый числ. – kolmaazsattaiz.
три числ. – kolt.
тридцатый числ. – kolmaazkymmenääz.
тридцать числ. – koltkymment.
тринадцатый числ. – kolttoistkymmenääz.
тринадцать числ. – kolttoist.
триста числ. – koltsattaa.
тромгать *гл.* – koskia, käsitellä, näpätä.
тропа *сүңг.* – jalkatee.
тропинка *сүңг.* – jalkatee.
трофей *сүңг.* – saaliz.
труба [муз.инструмент] *сүңг.* – turu.
трубить *гл.* – turuttaa.
трубка [курительная] *сүңг.* – piipru.
труд *сүңг.* – gaae, töö.
трудиться *гл.* – tehhä töötä, uhmata.
трудность *сүңг.* – vaikehuz.
трудный прил. – rankka, vaikia.
трудолюбивый прил. – töökäz.
трудящаяся *сүңг.* – töönain.
трудящийся *сүңг.* – töömeez.
труженик, туженица *сүңг.* – töönikka.
трус *сүңг.* – pelkuri.
трюм *сүңг.* – gumiä.
тряпка *сүңг.* – räpkä, paharätti.

тряпьё сущ. – näyt.
трясина сущ. – vajozikko.
тряска сущ. – tärriine.
трясогузка сущ. – vässärö.
трясти гл. – ravistaa.
трястись гл. – järissä, tärissä.
туда нар. – sinne.
туловище сущ. – vartalo.
туман сущ. – utu.
туманный прил. – uttuiza.
тупой [нережущий] прил. – nyrhi.
тупой [незаострённый] прил. – tylppä.
тупой [непонятливый] прил. – tyltsä.
турнепс сущ. – turnuz.
туфля сущ. – kenkä.
тушить [гасить] гл. – sammuttaa.
тщедушный прил. – tikkoi.
тщета сущ. – turhusse.
тщетно нар. – turhaa.
тщетный прил. – turha.
ты мест. – siä.
тыкать [чем-л.] гл. – törniä.
тыква сущ. – tikva.
тысяча числ. – tuhatta.
тысячный числ. – tuhattaiz.
тюрьма сущ. – turmä.
тяга сущ. – izo, pyrkimiin.
тягость сущ. – rankkahusse.
тяжесть [физическая] сущ. – paino.
тяжесть [моральная] сущ. – rankkahusse.
тяжёлый [весомый] прил. – painokaz.
тяжелый [трудный] прил. – rankka, vaikia.
тяжёлый [о запахе] прил. – pakria.
тяжкий прил. – painokaz, rankka.
тянуть гл. – kiskoaa, vetää.
тянуться гл. – rukkiä.

Y y.

у [кого-л.(быть)] предл. – loon.
у [кого-л., чего-л. (рядом)] предл. – vereez.
убавляться гл. – vähetää.
убежать гл. – päässä.
убежище сущ. – varjo.
убивать гл. – tappaa.
убийство сущ. – tappo.
убийца сущ. – päänikka, tappaaja.
убирать [изымать] гл. – looa.
убирать [приводить в порядок] гл. – ilata, koota. ~ **постель** – koota vooeht.
убыток сущ. – tapin, vajjuhusse.
уважать гл. – kunniiuttaa.
уважение сущ. – kunniiutz.
уверенный прил. – varma.
увесистый прил. – painava.
увлекаться гл. – harrastaa.
увлечение сущ. – harrassoz.
уволить гл. – jättää poiz.
уволиться гл. – jää’ä poiz.

угнетать [морально] гл. – lannistaa.
угнетённость суиц. – lannissoz.
уговаривать гл. – uhitella.
угодничать гл. – nöyrissellä.
угол суиц. – nurkka.
угомоняться гл. – azettua.
угощать гл. – tarjota, tarjulla.
угощение суиц. – tarjoomiin.
угрожать гл. – uhata.
угрожающий прил. – uhkaava.
угроза суиц. – uhka.
удаваться гл. – apihua, onnistua.
удалённый прил. – etähäin.
удар [звук] суиц. – jummäähyz.
удар [действие] суиц. – lunttsu, nappu.
ударение суиц. – paino.
ударить гл. – kokata, vudmata, löövvä.
удариться [с шумом] гл. – räzähässä.
ударять [по чему-л.] гл. – napsuttaa.
удача суиц. – onni.
удерживать [поддерживать] гл. – kannattaa.
удерживать [препятствовать] гл. – essyttää.
удивление суиц. – ihmetyz.
удивлять гл. – ihmetyttää.
удивляться гл. – ihmetellä, voikkaa.
удитъ [рыбу] гл. – onkia.
удобный прил. – vokkuura.
удовлетворение суиц. – täytyväizysse.
удовлетворённый прил. – täytyväin.
удочка суиц. – onki.
удушение суиц. – tukahuttamiin.
удушье суиц. – tukkeehoz.
уехать гл. – matkustaa.
уж част. – jo.
уж суиц. – rantamato.
ужалить гл. – pistää.
уже нар. – jo.
ужин суиц. – illalliin.
ужинать гл. – illastassa.
узел суиц. – sykkyyrä.
узкий прил. – kaita.
узнавать [что-л.] гл. – tutkia.
узнать [кого-л., что-л.] гл. – tuntia.
указывать гл. – näyttää.
укалывать гл. – pistää.
укладывать гл. – lamuttaa, lattooa.
уклейка суиц. – ukleika.
укол суиц. – pisse.
уколоТЬ гл. – pistää.
укорачивать гл. – lyhennellä.
укоротить гл. – lyhentää.
укоренять гл. – juurtaa.
укореняться гл. – juurtua.
украсть гл. – varastaa.
украшать гл. – marhuttaa.
укреплять гл. – lujittaa, vahventaa, vahvissella, voimistaa.
укрепляться гл. – lujittua.
укроп суиц. – ukrooppi.
укрывать [прятать] гл. – varjostaa.
укрываться [прятаться] гл. – varjossa.

укрытие суиц. – lakanaluz, piilo, varjo.
уксус суиц. – etikka.
укус суиц. – pisse, purema.
укусить гл. – purra.
улей суиц. – kimalpatsaz.
улица суиц. – katu, uulittsa.
улучшать гл. – parantaa.
улучшаться гл. – parata.
улучшение суиц. – parannoz.
улыбаться гл. – hymyhillä.
улыбка суиц. – hymu.
ум суиц. – meel, viizahusse, äly, ymmärröz.
умелец суиц. – nikkari.
уменьшать [в количестве] гл. – vähentää.
уменьшать [в размере] гл. – peenentää.
уменьшаться [в количестве] гл. – vähentyä.
уменьшаться [в размере] гл. – peenentyä.
уменьшение [в количестве] суиц. – vähentämmein, vähentymmein.
уменьшение [в размере] суиц. – peenennyz.
умеренность суиц. – kohtusse.
умеренный [человек] прил. – kohtulliin.
умерший прил. – koolt.
умерщвлять гл. – koolettaa.
уместный прил. – vokkuura.
уметь гл. – mahtaa, ozata, tiitää.
умещаться гл. – mahtua.
умирать гл. – koolla.
умнеть гл. – viizastua.
умный прил. – viizaz, älyykäz.
умываться гл. – pessiissä.
умышленно нар. – tahallaa.
умышленность суиц. – tahallizusse.
умышленный прил. – tahalliin.
унавоживать гл. – tatehuttaa.
унижать гл. – nöyryhyttää.
унижение суиц. – nöyryhytyz.
униматься гл. – azettua.
уничтожать гл. – tuhota.
унывать гл. – lannistua.
уныние суиц. – lannissoz.
упаковка суиц. – pakkaahuz.
упаковщик суиц. – pakkaaja.
упаковывать гл. – pakata.
упасть гл. – puota, tokkua.
упоминать гл. – mainita.
управление суиц. – johto.
управлять гл. – johtaa.
упражнение суиц. – harjutoz.
упражняться гл. – harjuttaa.
упражняться гл. – harjuttassa.
упрекать гл. – laittaa, moittia, ubrata.
упрекнуть гл. – antaa varriia.
упрёк суиц. – moite, vari.
упрощать гл. – ykskertaistaa.
упрощаться гл. – ykskertaistua.
упрямо нар. – itsepäizeest.
упрямство суиц. – itsepäizysse.
упрямый прил. – itsepäin, uhkia.
ураган суиц. – myrsky, viihkura.
урок суиц. – läksy.

уронить гл. – tokuttaa.
усиливать гл. – vahventaa.
усиливаться гл. – vahveta.
условия [быта] сущ. – olosuhtehet, olot.
усмехаться гл. – nagrahella.
усмешка сущ. – nagrahoz.
усмирение сущ. – nöygyhytyz.
усмирять гл. – nöygyttää.
успевать гл. – ehtiä, keritää.
успех сущ. – mänässöz.
 успокаивать гл. – unimuttaa, vaikenuttaa.
 успокаиваться гл. – tyynistässä.
уставать гл. – uppuua, vässyyä.
устье [рекы] сущ. – joensuu.
усы сущ. – uussit.
утешать гл. – uloskuttaa, lohuttaa.
утешение сущ. – lohtu.
утёнок сущ. – sorzanpoikkain.
утихомиривать гл. – uhittaa, unimuttaa.
утка сущ. – sorza.
утолщать гл. – paksuntau.
утолщаться гл. – paksuta.
утолщение сущ. – paksunnoz.
утомлять гл. – väzyttää.
утомляться гл. – väityä.
уточнять гл. – selvittää.
утрата [чего-л.] сущ. – männäätöz.
утрата [моральная] сущ. – kaiho.
утраченный прич. – mänätetty.
утро сущ. – hoomuz. **доброе ~!** – hyvvää hoomust!
утром нар. – hoomukseel.
утруждать гл. – vaivata.
утюг сущ. – utjuuka.
утюжить гл. – utjuukuttaa.
ухаб сущ. – uurran.
ухабистый прил. – uurtamikaz.
ухаживать гл. – hoitaa.
ухват сущ. – uffatka.
ухо сущ. – korva.
уход [присмотр] сущ. – hoito.
ходить гл. – männä poiz, poistua.
ухудшать гл. – pahentaa.
ухудшаться гл. – paheta.
ухудшение сущ. – pahenommiin.
участник сущ. – ozameez.
учебник сущ. – opassoz.
учение сущ. – oppi.
ученик, ученица сущ. – oppilapsi.
учёный сущ. – tijjemeez, tijjenain.
учёт сущ. – varteeotto.
училище сущ. – oppikoti.
учитель сущ. – opettaja.
учитывать гл. – ottaa vartee.
учить гл. – opettaa.
учиться гл. – oppiissa, oppihuua.
учреждение сущ. – verasso.
ушат сущ. – saavi, saavilliin.
ущерб сущ. – tuho.
уют сущ. – viihtyizysse.
уютный прил. – viihtyizä.

Φ φ.

фабрика *сущ.* – faabrikka.
факт *сущ.* – toziassiia.
факультет *сущ.* – tijjekunta.
фальшивый *прил.* – valske.
фальшь *сущ.* – valellizusse.
фамилия *сущ.* – familia.
фантазия *сущ.* – fantaazia.
фартук *сущ.* – polle, vartukki.
фасад *сущ.* – ezi.
фата [невесты] *сущ.* – morsianhuntu.
февраль *сущ.* – fevrali.
федерация *сущ.* – federaattsio. **Российская Федерация** – Vennäätäjn Federaattsio.
фиктивный *прил.* – valelliin.
филин *сущ.* – öölakkoi.
финка *сущ.* – soomakkoi.
финн *сущ.* – soomalain.
финский *прил.* – soomen. ~ язык – soomen keel.
флаг *сущ.* – flakku.
фонарь *сущ.* – vannaari.
форма [образ] *сущ.* – forma.
форма [одежда] *сущ.* – verkapuku.
форточка *сущ.* – vortacka.
фронтон *сущ.* – viilo.
фрукт *сущ.* – heelmä. ~овое дерево – heelmänpuu.
фундамент *сущ.* – fundamentti.
фунт [мера веса] *сущ.* – naagla.
фурункул *сущ.* – paize.
футляр *сущ.* – tupre.
фыркать *гл.* – furskaa.

X x.

хватать [ловить] *гл.* – hakkiissa, napata.
хватать [быть достаточным] *гл.* – piizata, riittää. **не** ~ – puuttua.
хвататься [за что-л.] *гл.* – hakkiissa, tarttua.
хватит! – giittää!
хватить [стать достаточным] *гл.* – piizata, riittää. **не** ~ – puuttua.
хворт *гл.* – läzissä.
хвост *сущ.* – hako, ryzyt.
хвостина *сущ.* – ryzy, vittsa.
хворь *сущ.* – tauti.
хвост *сущ.* – häntä, pyrssö.
хвощ *сущ.* – pökköihleinä.
хилый *прил.* – tikkoi.
хитрец *сущ.* – veekastellija.
хитрить *гл.* – veekassella.
хитрость *сущ.* – veekkahusse.
хитрый *прил.* – veekaz.
хищник *сущ.* – peto.
хищный *прил.* – peto-.
хлеб *сущ.* – leipä.
хлебать *гл.* – särpää.
хлебнуть *гл.* – guurätä.
хлев *сущ.* – läävää.
хлестать *гл.* – plaiskahuttaa, vudmia.
хлестнуть *гл.* – plaizata.

хлёт [удар] *сущ.* – plajjaahuz.
хлопать *гл.* – plakutella.
хлопнуть [о звуке] *гл.* – tärähyttää.
хлопотать *гл.* – marakuttaa.
хлопоты *сущ.* – touhu.
хлынуть *гл.* – vulissa joossa.
хобот *сущ.* – kärzä.
хоботный *прил.* – kärzikäz.
ходить *гл.* – käyvä.
ходьба *сущ.* – käykki.
хозяин *сущ.* – izäntä, peremeez.
хозяйка *сущ.* – perenain.
холм *сущ.* – mäki.
холод *сущ.* – kylmä.
холодá *сущ.* – viiliät.
холодатъ [о погоде] *гл.* – kylmetä.
холодеть *гл.* – kylmetä.
холодно – on kylmä.
холодноватый *прил.* – kylmäkkäin.
холодный *прил.* – kylmä.
холостой *прил.* – naimatoin.
холст *сущ.* – liina.
хомут *сущ.* – länket.
хоронить *гл.* – hauvvata.
хороший *прил.* – hyvä.
хорошо *нар.* – hyvääst.
хорошо! [согласие] – hyvä!
хотеть *гл.* – hoolia, tahtoa.
хоть, хотя *с.* – hot, vaik. ~ и ..., но ... – vaik i ..., mut ...
хохотать *гл.* – käkättää.
храбро *нар.* – rohkiaal.
храбрость *сущ.* – rohkehusse.
храбрый *прил.* – rohkia.
хранение *сущ.* – hoito.
хранить *гл.* – hoitaa.
хрип *сущ.* – kähhiine.
хрипение *сущ.* – kähhiine, örriine.
хрипеть *гл.* – kähissä, öriissä.
хриплый *прил.* – kähhiää.
хромать *гл.* – rampihua.
хромой *прил.* – rampa.
хромоногий *прил.* – rampajalkain.
хрупкий *прил.* – habraz, rappiia.
хруст *сущ.* – krappiine; narze.
хрустеть *гл.* – krapissa; narskaa, rätissä.
хрюкать *гл.* – röhkiää.
худеть *гл.* – laiheta.
худоба *сущ.* – laihuza.
худой *прил.* – laiha.
худощавый *прил.* – laihukkain.
худший *прил.* – pahemp.
хуже *нар.* – pahemmii.

П *ц.*

цапля *сущ.* – sablia.
царапать *гл.* – kyntelyttää, naarmuttaa.
царапина *сущ.* – naarmu.

царь суи. – tsaari.
цвести гл. – olla kukaaz.
цвет суи. – väri.
цветной прил. – värimallinen.
цветок суи. – kukka.
целиком нар. – kokonaisseen.
целиться гл. – sihata.
целовать гл. – suuvella.
целоваться гл. – suuvella toin-toista.
целый [неповреждённый] прил. – ehjä.
целый [весь] прил. – kokonainen.
целый [уцелевший] прил. – terve.
цель суи. – tähtäin.
цельный прил. – yhtenäinen.
цемент суи. – tsementti.
цена суи. – hinta.
ценить гл. – pitää arvoa.
ценность суи. – arvo.
ценный прил. – arvokas.
центнер суи. – tsentneri.
центр [предмета, фигуры и т.п.] суи. – keskuz.
центр [города] суи. – tsentra.
цепенеть гл. – jämistyä.
цепь суи. – kahle.
церковь суи. – kirkko.
цирк суи. – tsirkuz.
циркуль суи. – tsirkkuli.
цифра суи. – nummeera.
цыплёнок суи. – kananpoikkain.
цыпочки : на цыпочках – varpahaizillee. **на цыпочках** – varpahaizillaan.

Ч ч.

чавкать гл. – matsutella, plaiskaa.
чай суи. – caaju.
чайник суи. – cainikka.
час суи. – tunni.
частенько нар. – uzieittse.
часто нар. – tihi, uzeittee.
частый прил. – tihti.
часы суи. – tunnit. ~**кулон** – kaglatunnit. **наручные** ~ – rannetunnit.
чаще нар. – tihipäät.
человек суи. – ihmisiin.
челюсть суи. – leuka, sokka. **верхняя** ~ – yläsokka. **нижняя** ~ – alisokka.
..., **чем ... с.** – ..., ku ...
чепчик суи. – myssy.
червяк суи. – matokkain.
чердак суи. – lakka.
чредование суи. – vaihtelu.
чредоваться гл. – vahella.
через предл. – läpi, poikin, üli.
череп суи. – pääluu.
черепок суи. – luhka.
черника суи. – mussikka.
чернота суи. – mussuhusse.
черпак суи. – naappa.
черпать гл. – ammentaa.
черстветь гл. – kahnettua.

чертить *гл.* – piirtää.
чертополох *сущ.* – ohtajain.
чесать *гл.* – syyhyttää.
чесаться [зудеть] *гл.* – uhkua, syyhkyä.
чесаться [о ком-л.] *гл.* – syyhyttässä.
четверг *сущ.* – neljääzpäivä.
четвереньки : на четвереньки – röömillee. на четвереньках – röömillaa.
«четвертинка» [бутылка] *сущ.* – poroi.
четверть *числ.* – neljänneez.
четвёртый *числ.* – neljääz.
четыре *числ.* – neljä.
четыреста *числ.* – neljäsattaa.
четырёхсотый *числ.* – neljääzsattaiz.
четырнадцатый *числ.* – neljätoistkymmenäaz.
четырнадцать *числ.* – neljätoist.
чёрный *прил.* – mussa.
чёрственный *прил.* – kahne.
чёрт *сущ.* – pahalain.
чётный *прил.* – parilliin.
чин *сущ.* – arvo.
чирикать *гл.* – ciukkia.
чистить *гл.* – harjata, puhistaa.
чистота *сущ.* – puhtahuusse.
чистый *прил.* – aimaa, puhaz.
чихание, чих *сущ.* – aivaz.
чихать *гл.* – aivastaa.
член [чего-л.] *сущ.* – jäzen.
чмокать *гл.* – mattsaa.
чмокнуть *гл.* – mattsaa.
что? *мест.* – mikä?
что-либо *мест.* – mikäle.
что-нибудь *мест.* – mikäikke.
что-то *мест.* – mikäikke.
что угодно *мест.* – hot mikä.
чубук [трубки] *сущ.* – piipunvarz.
чувствительный *прил.* – tuntilliin.
чувство *сущ.* – tunne.
чувствовать *гл.* – tuntia.
чувствоваться *гл.* – tuntua.
чудак, чудачка [уничижит.] *сущ.* – vohmain.
чудесный *прил.* – naasti.
чудо *сущ.* – ihme.
чулок *сущ.* – sukka.
чурбак, чурбан *сущ.* – pahkoma.

III III.

шаг *сущ.* – azel.
шагать *гл.* – harpata, marssia.
шалаш *сущ.* – maja.
шалить *гл.* – nyhtiissä, tolmiä.
шаловливый *прил.* – šuutkuri.
шалун *сущ.* – šuutkuri [иносказ.], tõlmijä.
шаль *сущ.* – suurkorviluz.
шапка *сущ.* – lakki.
шар *сущ.* – kerä, pallo.
шарикоподшипник *сущ.* – patentti.
шарить *гл.* – harrooa, sögrää.

шарф *сүң.* – kaglarätti.
шахматы *сүң.* – šakki.
шашки *сүң.* – šaškat.
швед *сүң.* – roottsalain.
шведка *сүң.* – roottsakkoi.
шведский прил. – rootsan. ~ **язык** – rootsan keel.
швея *сүң.* – ompelija.
швырять *гл.* – viskoja.
шевелюра *сүң.* – tukka.
шелест *сүң.* – šarriine.
шелестеть *гл.* – rapata, šahahuttaa, šarissa.
шептать *гл.* – kuizata.
шерсть *сүң.* – villa.
шерстяной прил. – villain.
шест *сүң.* – seiväz.
шестидесятый числ. – kuuvveezkymmenääz.
шестисотый числ. – kuuvveezsattaiz.
шестнадцатый числ. – kuuztoistkymmenääz.
шестнадцать числ. – kuuztoist.
шестой числ. – kuuvveez.
шесть числ. – kuuz.
шестьдесят числ. – kuuzkymment.
шестьсот числ. – kuuzsattaa.
шеф *сүң.* – päälikköi.
шёлк *сүң.* – silkki.
шёлковый прил. – silkkiin.
шёпот *сүң.* – kuize.
шикарный прил. – näökäz.
шило *сүң.* – naskeli.
шип *сүң.* – oaz.
шипаstryй прил. – oakaz.
шипение *сүң.* – kihhiine, sihhiine.
шипеть *гл.* – kihissä, sihissä.
шиповник *сүң.* – orjamarja, orjamarjapehko.
ширина *сүң.* – laijusse.
широкий прил. – laijja.
широкоплечий прил. – lammiiia.
шить *гл.* – ommella.
шитьё *сүң.* – omppeeloz.
шишка [еловая, сосновая и т. п.] *сүң.* – kärkkä.
шишка [от удара] *сүң.* – pahko.
шишковатый прил. – turruukaz.
шкаф *сүң.* – škaappi.
школа *сүң.* – škoulu.
шкура *сүң.* – nahka.
шланг *сүң.* – letku.
шляпа *сүң.* – lääppä.
шмель *сүң.* – kimallain.
шов *сүң.* – jatoz, omppeeloz.
шорох *сүң.* – kahhiine.
штакетник *сүң.* – pistoaita.
штаны *сүң.* – kaatjat.
штопать *гл.* – parsia.
штопор *сүң.* – uherzin.
шторм *сүң.* – myrsky, sää.
штраф *сүң.* – rankassoz, sakko.
штука *сүң.* – tykky.
штурвал *сүң.* – šturvaala.
шум *сүң.* – möky, vuuhhiine.
шуметь *гл.* – vuhiissa.

шурин суиц. – näälä.
шуршание суиц. – kahhiine.
шуршать гл. – kahissa, rapata.
шутить гл. – šuutkia.
шутка суиц. – nagla, pila, šuutka.
шутливый прил. – šuutkikaz.
шутя нар. – leikillää. **не** ~ – totizeest.

Щ щ.

щавель суиц. – hiirakka.
щебетать гл. – piikkaa, ciukkia.
щедрость суиц. – anteliahaizusse.
щедрый прил. – anteliaz.
щека суиц. – poski.
щеколда суиц. – säppi.
щекотать гл. – uhuttaa.
щекотка суиц. – uhuttammiin.
щелчок суиц. – napsahoz.
щель суиц. – rako.
щенок суиц. – koiranpoikkain, pentu.
щепка суиц. – päre.
щепоть, щепотка суиц. – näppi.
щериться гл. – irvistää.
щёлкать гл. – napsaataa.
щёлкнуть гл. – napsahtaa.
щи суиц. – räkki.
щипать гл. – näpissellä.
щипок суиц. – näppi.
щука суиц. – hauki.
щупать гл. – tunnussella.
щуплый прил. – tikkoi.
щуриться гл. – šiirissellä silmiä.

Э э.

экзамен суиц. – tutkinto.
экзема суиц. – syyhelmä.
экспорт суиц. – veenni.
эмблема суиц. – vertahuzkuva.
эпидермис суиц. – marrazkettu.
этаж суиц. – kerroz.
эти мест. – neet. **вот** ~ – nämät, näät.
это мест. – se. **вот** ~ – nämät, tämä.
этот мест. – se. **вот** ~ – tää.
эхо суиц. – kaiku.

Ю ю.

юбка суиц. – hame.
юг суиц. – lounaz.
юго-восток суиц. – kaakkoi.
юго-запад суиц. – etteelä.
юность суиц. – nooruhusse.
юноша суиц. – noormeez.

юный прил. – noor.
юркий прил. – ketterä, vikkelä.
юркость суиц. – vikkelysse.

Я я.

я мест. – miä.
яблоко суиц. – ommeena.
яблоня суиц. – ommeenapuu.
ягнёнок суиц. – uutivoonna, voonna.
яд суиц. – myrkky.
ядовитый прил. – myrkylliin.
язык суиц. – keel.
язь суиц. – liauna.
яйцо суиц. – muna.
якобы нар. – muka.
яма [ухаб, на дороге] суиц. – uurran.
яма [в земле] суиц. – kooppa.
январь суиц. – janvari.
ярка [овца] суиц. – utoi.
яркий прил. – kirkaz, valkiaain.
ярко нар. – valkiaizeest.
ярмо суиц. – iez.
ясность суиц. – selkehüsse.
ясный прил. – jasnoi, selkiä, valloiza.
ячмень суиц. – odra.
ящерица суиц. – suenleeka.
ящик суиц. – laatikko.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ. KÄYTETTY KIRJALLIZUEN LUETTELU.

1. Агеева Р.А. Ижорский язык. // Языки народов России. Красная книга. М., Academia, 2002.
2. Западно-финский сборник. М.-Л., 1930.
3. Лаанест А. Ижорские диалекты. Лингвогеографическое исследование. Таллинн, 1966.
4. Лаанест А. Ижорский язык // Лингвистический энциклопедический словарь. М., Советская энциклопедия, 1990.
5. Лаанест А. Ижорский язык. // Языки мира. // Уральские языки. М., 1993.
6. Лаанест А. Ижорский язык. // Языки народов СССР. // т.3: Финно-угорские и самодийские языки. М., 1966.
7. Лаанест А. Ижорский язык. // Языки Российской Федерации и соседних государств. – т. 1. М., Наука, 2000.
8. Основы финно-угорского языкознания: Прибалтийско-финские, саамский и мордовские языки. М., 1975.
9. Хайду П. Уральские языки и народы. М., Прогресс, 1985.
10. Junus V.I. Ižoran keelen grammatikka. Morfologia. Opettajaa vart. M.-L., 1936.
11. Laanest A. Über ostseefinnische Nomina auf *-k*. // Linguistica Uralica XXVII (4).
12. Nirvi R. E. Inkeroismurteiden sanakirja. Helsinki, 1971.
13. Porkka V. Ueber der ingrischen Dialekt mit Berücksichtigung der übrigen finnish-germanländischen Dialekte. Helsingfors, 1885.

СОДЕРЖАНИЕ. SIZÄLTÖ.

Предисловие	3
ПЕРВЫЙ УРОК.	
<i>Алфавит. Фонетика.</i> Гласные a, o, u . Долгие гласные. Согласные f, h, j, m, r, v . Долгие согласные. Ударение.....	4
ВТОРОЙ УРОК.	
<i>Фонетика.</i> Гласные e, i, y, ä, ö . Согласные l, n . Согласные b, d, g, p, t, k . <i>Морфология.</i> <i>Имя существительное. Имя прилагательное</i>	5
ТРЕТИЙ УРОК.	
<i>Фонетика.</i> Дифтонги. Согласные c, s, š, ts, z, ž . <i>Морфология.</i> <i>Имя существительное.</i> <i>Имя прилагательное.</i> Падеж. Число. Именительный падеж.....	6
ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.	
<i>Фонетика.</i> Гармония гласных. <i>Морфология.</i> Чередование ступеней. <i>Имя существительное.</i> <i>Имя прилагательное.</i> Родительный падеж.....	7
ПЯТЫЙ УРОК.	
Чередование ступеней (<i>продолжение</i>). <i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> Частичный падеж.....	9
ШЕСТОЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> Входной падеж. Внутреннеместный падеж. <i>Местоимение.</i> Личное. Глагол. Спряжение глагола “olla” в настоящем времени.....	11
СЕДЬМОЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> Исходный падеж. Направительный падеж. <i>Усилительная частица</i>	12
ВОСЬМОЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> Внешнеместный падеж. Отдалительный падеж. Глагол. Спряжение глагола “olla” в прошедшем времени. <i>Предлог</i>	13
ДЕВЯТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> Преобразовательный падеж. Качественный падеж. I склонение. <i>Имя числительное.</i> Количественное 1-10.....	14
ДЕСЯТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> II склонение. <i>Местоимение.</i> Склонение личных местоимений.....	16
ОДИННАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> III склонение. <i>Местоимение.</i> Указательное. <i>Имя числительное.</i> Порядковое 1-10.....	18
ДВЕНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> IV склонение. <i>Местоимение.</i> Взаимное. <i>Наречие.</i> Наречие времени. <i>Послелог</i>	20
ТРИНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> V склонение. <i>Местоимение.</i> Возвратное. Вопросительное. <i>Послелог (продолжение)</i>	22
ЧЕТЫРНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> VI склонение. <i>Местоимение.</i> Относительное. Определённое... <i>Имя числительное.</i> VI склонение.....	24
ПЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное.</i> VII склонение. <i>Местоимение.</i> Неопределённое. Наречие. Наречие места (<i>продолжение</i>).....	26

ШЕСТНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. VIII склонение. Имя числительное.</i>	
Количественное 11-19. <i>Местоимение. Отрицательное. Послелог (продолжение)</i>	28
СЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. IX склонение. Имя числительное.</i>	
Порядковое 11-19. <i>Наречие. Наречие места (продолжение). Союз</i>	30
ВОСЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. X склонение. Имя числительное.</i>	
Количественное 20-99. <i>Наречие. Наречие места (продолжение)</i>	32
ДЕВЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XI склонение. Наречие. Наречие места (продолжение). Глагол. Неопределённая форма глагола (инфinitив). I инфинитив. II инфинитив</i>	34
ДВАДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XII склонение. Имя числительное.</i>	
Порядковое 20-99. <i>Наречие. Наречие образа действия</i>	36
ДВАДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XIII склонение. Глагол. Залог. Наклонение</i>	38
ДВАДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XIV склонение. Наречие. Наречие образа действия (продолжение). Имя числительное. Собирательное</i>	40
ДВАДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XV склонение. Наречие. Наречие образа действия (продолжение). Глагол. Настоящее время изъявительного наклонения активного залога</i>	42
ДВАДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XVI склонение. Глагол. Причастие</i>	44
ДВАДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XVII склонение. Глагол. Неопределённое прошедшее время изъявительного наклонения активного залога</i>	46
ДВАДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XVIII склонение. Глагол. Неопределенное прошедшее время изъявительного наклонения активного залога (продолжение). Условное наклонение активного залога</i>	48
ДВАДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XIX склонение. Глагол. Условное наклонение активного залога (продолжение). Повелительное наклонение активного залога. Наречие. Наречие образа действия (продолжение)</i>	50
ДВАДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XX склонение. Глагол. Пассивный залог</i>	52
ДВАДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.	
<i>Имя существительное. Имя прилагательное. XXI склонение. Глагол. Пассивный залог (продолжение). Наречие. Наречие образа действия (продолжение)</i>	54
ТРИДЦАТЫЙ УРОК.	
<i>Имя прилагательное. Степени сравнения. Глагол. I спряжение</i>	56
ТРИДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.	
<i>Глагол. II спряжение. Определённое прошедшее время изъявительного наклонения активного залога.</i>	
<i>Наречие. Наречие образа действия (продолжение)</i>	58
ТРИДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.	
<i>Глагол. III спряжение. Давнопрошедшее время изъявительного наклонения активного залога.</i>	
<i>Наречие. Наречие образа действия (продолжение)</i>	60

ТРИДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.	
<i>Глагол. IV спряжение. Имя существительное. Прекратительный падеж. Наречие. Наречие образа действия (продолжение). Обиходные выражения.....</i>	62
ТРИДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.	
<i>Глагол. V спряжение. Орудийный падеж I инфинитива. Наречие. Наречие места. Обиходные выражения (продолжение).....</i>	64
ТРИДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.	
<i>Глагол. VI спряжение. Имя числительное. Количественное 100-999. Наречие. Наречие образа действия (продолжение). Послелог (продолжение).....</i>	66
ТРИДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.	
<i>Глагол. VII спряжение. Имя числительное. Порядковое 100-999. Наречие. Вопросительное. Обиходные выражения (продолжение). Местоимение. Винительный падеж.....</i>	68
ТРИДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.	
<i>Глагол. VIII спряжение. Наречие. Наречие образа действия (продолжение).....</i>	70
ТРИДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.	
<i>Глагол. IX спряжение. Будущее время изъявительного наклонения. Наречие. Неопределенное.....</i>	72
ТРИДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.	
<i>Глагол. X спряжение. Будущее время изъявительного наклонения (продолжение). Наречие. Отрицательное.....</i>	74
СОРОКОВОЙ УРОК.	
<i>Глагол. XI спряжение. Наречие. Наречие места (продолжение).....</i>	76
СОРОК ПЕРВЫЙ УРОК.	
<i>Глагол. XII спряжение. Будущее время изъявительного наклонения (продолжение). Наречие. Наречие образа действия (продолжение).....</i>	77
СОРОК ВТОРОЙ УРОК.	
<i>Глагол. XIII спряжение. Имя числительное. Количественное 1.000-1.000.000. Сравнительная степень наречий.....</i>	79
СОРОК ТРЕТИЙ УРОК.	
<i>Глагол. XIV спряжение. Начинательное прошедшее время. Имя числительное. Порядковое 1.000-1.000.000.....</i>	81
СОРОК ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.	
<i>Глагол. XV спряжение. Точное будущее время. Союз (продолжение). Сказка Karhu, suzi ja heroi</i>	83
СОРОК ПЯТЫЙ УРОК.	
<i>Глагол. Неправильные глаголы. Сравнительная степень наречий (продолжение). Обозначения отрезков времени. Сказка Kalliz nahka</i>	86
СОРОК ШЕСТОЙ УРОК.	
<i>Имя числительное. Дробное. Названия дней недели. Сказки Ukkoi ja tuhmakkain. Parma ja voohet</i>	88
КРАТКИЙ ИЖОРСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ.....	90
КРАТКИЙ РУССКО-ИЖОРСКИЙ СЛОВАРЬ.....	206
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ	296

Компьютерная вёрстка –Ю. Вишнякова, Н. Знахуренко, М. Козырева, А. Михайлина.

Электронная версия карты – И. Грибов, А. Кузнецова, В. Передерий.

Все права автора защищены (Свидетельство № 55005 Агентства по патентам и информации «Ваша Интеллектуальная Собственность» от 20.10.2005). Ни одна часть этого труда не может быть воспроизведена без предварительного письменного разрешения автора.

Для связи с автором - e-mail: chervital@yandex.ru